

Stephen King

Pytel kostí

AUTOROVA POZNÁMKA

Tento román se částečně zabývá právními aspekty péče o děti ve státu Maine. Při zkoumání tohoto problému mi byl nápomocen můj přítel Warren Silver, výborný právník. Warren mi byl pečlivým průvodcem po právnických kličkách a cestou mi vyprávěl také o prapodivném starém zařízení, kterému se říká stenomaska, a já se ho okamžitě a nemilosrdně jako spisovatel zmocnil. Pokud jsem se v příběhu, jenž následuje, dopustil při popisu soudních postupů chyb, dávejte vinu mně a ne mému právnímu zdroji. Warren se mě také ptal – poněkud smutně –, zdalipak bych nemohl do své knihy dát také nějakého „hodného“ právníka. K tomu mohu pouze říci, že jsem v tomto ohledu udělal, co jsem mohl

Děkuji svému synovi Owenovi za odbornou pomoc ve Woodstocku, New York, a svému příteli (a spřátelenému milovníkovi rocku) Ridley Pearsonovi za odbornou pomoc v Ketchumu, Idaho. Děkuji Pam Dormanové za to, že citlivě a vnímavě přečetla první verzi. Děkuji Chucku Verrillovi za obrovitou ediční práci – dosáhl jsi osobního vrcholu, Chucku. Děkuji Susan Moldowové, Nanu Grahamovi, Jacku Romanosovi a Carolyn Reidyové ze Scribneru za péči a obživu. A děkuji Tabby, která opět byla při mně, když to šlo těžce. Miluju tě, zlato.

S. K.

Ano, Bartleby, zůstaň si tam za svým paravánem, myslel jsem si, já už tě pronásledovat nebudu: jsi neškodný a tichý jako kterákoli ta stará židle v téhle místnosti; krátce řečeno, nikdy nemám pocit takového soukromí, jako když vím, že jsi tady.

„Písař Bartleby,“ HERMAN MELVILLE (přel. Radoslav Nenadál)

Dnes v noci se mi zdál sen, že znovu jdu do Manderley... Když jsem tam stála, tiše a nehybně, mohla jsem přísahat, že ten dům není prázdná skořápka, ale že žije a dýchá, stejně jako žil předtím.

Rebecca, DAPHNE DU MAURIER

Mars je nebe.

RAY BRADBURY

1. KAPITOLA

Jednoho parného dne v srpnu roku 1994 mi manželka řekla, že si zajede do města do lékárny, aby si vyzvedla další léky na recept proti bolesti čelních dutin – myslím, že dnes se takové léky dají koupit přímo. Měl jsem ten den už své penzum napsáno, a tak jsem se jí nabídl, že jí tam sjedu. Poděkovala, ale prý si stejně chce ve vedlejší samoobsluze koupit nějakou rybu; dvě mouchy jednou ranou a tak dál. Poslala mi vzdušnou hubičku a vyšla ven. Když jsem ji uviděl příště, byla na televizní obrazovce. Takovým způsobem se zde v Derry identifikují mrtví – už vás nevodí podzemními chodbami se zelenými kachlíky na stěnách a s dlouhými zářivkami na stropě, už se nevytahují šuplíky s nahými těly z chladicích boxů; prostě vejdete do kanceláře s nápisem PRIVAT a podíváte se na televizní obrazovku a řeknete jo nebo ne.

Lékárna a samoobsluha leží necelou míli od našeho domu, v malém obchodním středisku, kde se nachází také obchod s videokazetami, knižní antikvariát pojmenovaný Rozšiřujte to (skvěle si vedou s mými starými paperbacky), obchůdek s elektronikou a fotolab. Je to na Up-Mile Hill, na křižovatce ulic Witchamská a Jacksonova.

Zaparkovala před videopůjčovnou, vešla do lékárny a promluvila s panem Joem Wyzerem, který byl tehdy lékárníkem; později převzal lékárnu v Bangoru. U pokladny si vzala jednu malou oplatku se sladkou náplní ve tvaru myši. Našel jsem ji později u ní v peněžence. Rozbalil jsem ji a snědl sám, seděl jsem při tom v kuchyni u stolu, před sebou rozprostřený obsah její červené kabelky, a bylo to, jako bych přijímal svátost. Když jsem ji snědl a nezbylo nic, jenom chuť čokolády na jazyku a v krku, rozbřečel jsem se. Seděl jsem tam mezi jejími papírovými kapesníky a líčidly a klíči a načatým balíčkem bonbónů a brečel s rukama na očích, jako brečí děti.

Inhalátor proti bolestem hlavy byl v sáčku z lékárny. Stál dvanáct dolarů a osmnáct centů. V sáčku bylo ještě něco – věc, která stála dvacet dva padesát. Dlouho jsem se na tu druhou věc díval, a i když jsem ji viděl, nic jsem nechápal. Ten nález mě překvapil, snad i ohromil, ale možnost, že Johanna Arlen Noonanová vedla ještě jiný život, o kterém jsem neměl tušení, mi vůbec nepřišla na mysl. Aspoň ne tehdy.

* * *

Jo zaplatila, vyšla opět ven do jasného, pražícího slunce, při tom si vyměnila obyčejné brýle za dioptrické sluneční, a zrovna vycházela zpod malé markýzy nad lékárnou (tady si asi trochu vymýšlím, zabíhám trochu do krajin romanopisce, ale ne moc; jen na pár palců, a v tom mi můžete věřit), když tu se od silnice ozvalo příšerné kvílení zablokovaných pneumatik, které znamená, že buď dojde k nehodě, nebo se nehodě někdo těsně vyhne.

Tentokrát k ní došlo – k nehodě, která se stává na těch hloupých křižovatkách typu X aspoň jednou za týden. Z parkoviště u nákupního střediska vyjela toyota ročník 1989 a zabočovala vlevo na Jacksonovu ulici. Za volantem seděla paní Esther Easterlingová z Barrettova zahradnictví. Provázela ji přítelkyně paní Irene Deorseyová, také z Barrettova zahradnictví, která navštívila videopůjčovnu, ale nenašla tam nic, co by si chtěla půjčit. Příliš mnoho násilí, říkala Irene. Obě ženy byly vdovy, jejichž manželé zemřeli na rakovinu plic.

Esther sotva mohla přehlédnout oranžový silničářský vůz přijíždějící z kopce; i když to zapřela policii, novinám i mně, když jsem s ní asi po dvou měsících mluvil, myslím si, že se prostě zapomněla rozhlédnout. Jak říkávala má matka (další vdova, jejíž manžel zemřel na rakovinu plic): „Dvě nejobvyklejší choroby starých lidí jsou artritida a zapomnětlivost. Nemůžou ani za jedno.“

Silničářský vůz řídil William Fraker z Old Cape. Panu Frakerovi bylo v den, kdy moje žena zemřela, třicet osm let, seděl za volantem bez košile a myslel na to, jak strašně se těší na studenou sprchu a studené pivo, a to v jakémkoli pořadí. Ještě s dalšími třemi muži strávili osm hodin tím, že asfaltovali díru na Harris Avenue poblíž letiště, což je práce, u které se člověk zahřeje nejen za takového vedra, a Bill Fraker řekl jo, možná jsem jel trochu rychle – možná tak šedesátkou tam, kde bylo předepsáno čtyřicet kilometrů za hodinu. Už se viděl v garáži, kde nákladník odpíchne a sedne za volant vlastní F-150, která měla klimatizaci. Navíc brzdy silničářského vozu sice prošly prohlídkou, ale do špičkového stavu měly daleko. Fraker na ně dupl, jakmile viděl před sebou toyotu vyjždět (taky zmáčkl klakson), ale bylo pozdě. Uslyšel kvílet pneumatiky – svoje a taky u vozu Esther, která si pozdě uvědomila nebezpečí – a na okamžik zahlédl její tvář..

„To bylo asi nejhorší,“ řekl mi, když jsme seděli u něj na verandě a pili pivo – to už byl říjen, a i když nám slunce zahřívalo tváře, oba jsme měli svetr. „Víte, jak vysoko člověk sedí v takovém nákladáku?“

Přikývl jsem.

„No, dívala se na mě nahoru – přímo *natahovala krk* – a slunce jí svítilo přímo do obličeje. Viděl jsem, jak je stará. Pamatuju si, že mě napadlo: ‚Kristepane, ta se rozsype jako sklo, jestli nezastavím.‘ Ale staří lidi jsou houževnatí, ne že ne. Dokážou překvapit. Podívejte se, jak to dopadlo, obě ty sušinky jsou pořád naživu, a vaše paní...“

Zarazil se, do tváří se mu vehnala jasná červeň, takže vypadal jako kluk, kterému se na školním dvoře smějí holky, protože si všimly jeho nezapnutého poklopce. Bylo to komické, ale kdybych se usmál, jenom by ho to zmátlo.

„Pane Noonane, promiňte. Prostě mi ujela huba.“

„Nic se nestalo,“ řekl jsem mu. „To nejhorší už mám stejně za sebou.“ To byla lež, ale aspoň jsme mohli povídat dál.

„Takže jsme se srazili,“ pokračoval. „Ozvala se řacha a bylo slyšet, jak se drtí plech, když se promáčkkl bok auta u řidiče. Taky se sypalo sklo. Hodilo mě to na volant tak silně, že jsem se víc než týden nemohl pořádně nadechnout, jak to bolelo, a měl jsem velikou modřinu přímo tady.“ Naznačil oblouk na hrudníku hned pod klíčními kostmi. „Praštil jsem se hlavou o přední sklo, až sklo prasklo, ale mně se udělala jenom taková fialová boulička... ani mi netekla krev, ani mě nebolela hlava. Manželka mi říká, že mám prostě od přírody tvrdou palici. Viděl jsem, jak to tu paní, co řídila toyotu, paní Easterlingovou, hodilo dozadu. Pak jsme konečně zastavili, celí propletení uprostřed ulice, a já vylezl, abych se podíval, jak je to zlý. Povím vám, že jsem čekal, že je obě najdu mrtvý.“

Mrtvá nebyla ani jedna, ani jedna z nich nebyla ani v bezvědomí, i když paní Easterlingová měla tři zlomená žebra a vykloubenou kyčel. Paní Deorseyová, která seděla na opačné straně, než kam směřoval náraz, utrpěla otřes mozku, protože se bouchla hlavou o okno dveří. To bylo vše; byla „ošetřena v Domovské nemocnici a propuštěna“, jak vždycky v takových případech píšou *Derry News*.

Moje manželka, dříve Johanna Arlenová z Maldenu v Massachusetts, to vše viděla z místa před lékárnou, kde stála s kabelkou přehozenou přes rameno a se sáčkem v ruce. Stejně jako Bill Fraker si určitě myslela, že cestující v toyotě jsou buď mrtví, nebo vážně ranění. Srážku provázelo duté, nemilosrdné třesnutí, které se převalovalo v horkém odpoledním vzduchu jako bowlingová koule na dráze. Oba vozy zůstaly uprostřed Jacksonovy ulice vmáčknuté do sebe a špinavý

oranžový nákladák se hrbil nad bleděmodrým dovozočým autem jako vzteklý rodič nad ustrašeným děčkem.

Johanna se rozběhla přes parkoviště k ulici. Všichni kolem ní dělali totéž. Jeden ze svědků, slečna Jill Dunbarryová, si prohlížela výlohu v obchodě s elektronikou, když k nehodě došlo. Řekla, že si vzpomíná, jak běžela kolem Johnny – aspoň tvrdila, že určitě viděla někoho ve žlutých kalhotách –, ale nebyla si jistá. To už paní Easterlingová křičela, že je zraněná, že jsou obě zraněné, aby jí a její přítelkyni Irene někdo pomohl.

Asi v polovině parkoviště, poblíž stojanu s novinami, moje manželka upadla. Řemínek od kabelky jí zůstal na rameni, ale sáček s léky jí vyklouzl z ruky a inhalátor napůl vyklouzl ven. Ta druhá věc uvízla uvnitř.

Nikdo si nevšiml, že zůstala u stojanu s novinami ležet; všichni se soustředili na pomačkaná vozidla, křičící ženy, rostoucí kaluž vody a nemrznoucí kapaliny z prasklého chladiče nákladáku. („To je benzín!“ křičel prodavač z fotolabu na každého, kdo chtěl poslouchat. „To je benzín, pozor, lidi, ať to nebouchne!“) Myslím, že pár horlivců ji možná v běhu přeskočilo, třeba si mysleli, že omdlela. Předpokládat něco takového v den, kdy teplota stoupá k pětatřiceti stupňům, by nebylo nic divného. Kolem místa nehody se shluklo zhruba dvacet lidí z nákupního střediska; dalších asi čtyřicet sem běželo ze Stawford Parku, kde se hrál baseballový zápas. Představuji si, že vzduchem proletěla všechna slova, jaká se dají v takových situacích očekávat, a spousta z nich vícekrát. Všichni pobíhali. Kdosi se natáhl nepravidelnou dírou, která kdysi byla oknem u řidiče, a pohládl Esther rozechvělou starou ruku. Lidé okamžitě uvolňovali cestu Joeovi Wyzerovi; v takových okamžicích se každý v bílém plášti automaticky stává královnou plesu. Z dálky se , ozývalo houkání sanitky, jako když se nad spalovačem odpadků tetelí vzduch.

Během toho všeho moje manželka ležela bez povšimnutí na parkovišti, s kabelkou stále přes rameno (uvnitř měla nedotčenou čokoládovou myš stále zabalenou v alobalu) a s bílým sáčkem z lékárny poblíž natažené ruky. Byl to Joe Wyzer, spěchající do lékárny pro obinadlo na hlavu Irene Deorseyové, kdo ji zahlédl. Poznal ji, i když ležela tváří k zemi. Poznal ji podle zrzavých vlasů, bílé blůzy a žlutých kalhot. Poznal ji, protože před necelou čtvrthodinou u něj byla.

„Paní Noonanová?“ zeptal se a úplně zapomněl na obinadlo pro otřesenou, ale zjevně nijak vážně zraněnou Irene Deorseyovou. „Paní

Noonanová, stalo se vám něco?“ A to už věděl (aspoň si to myslím; možná se pletu), že stalo.

Obrátil ji. Potřeboval na to obě ruce, a i tak mu to dalo spoustu práce, musel si na tom parkovišti kleknout a opírat se do ní a zvedat ji a shora do něj pražilo slunce a zdola ho opékal asphalt. Mrtví lidé ztěžknou, aspoň se mi to tak zdá; jak na těle, tak v našich myšlenkách ztěžknou.

Měla na tváři rudé skvrny. Když jsem ji identifikoval, viděl jsem je jasně i na monitoru. Už jsem se chtěl zeptat asistenta soudního lékaře, co to je, ale pak jsem si to uvědomil. Konec července, rozpálený asphalt, elementární, můj drahý Watsone. Moje manželka zemřela se spáleninami od slunce.

Wyzer vstal, uviděl, že přijela sanitka, a rozběhl se k ní. Prodral se mezi lidmi a popadl jednoho sanitáře, zrovna když se soukal od volantu. „Tamhle je jedna žena,“ ukázal Wyzer k parkovišti.

„Pane, tadyhle máme dvě ženy a ještě jednoho muže,“ namítl sanitář. Pokusil se mu vytrhnout, ale Wyzer držel pevně.

„Těch si prozatím nevěšmejte,“ řekl. „Ti jsou v podstatě v pořádku. Ta žena tamhle v pořádku není.“

Ta žena tamhle byla mrtvá a jsem si docela jist, že to Joe Wyzer věděl... ale měl své priority, to se mu musí nechat. A byl natolik přesvědčivý, že donutil oba zdravotníky odejít od změti plechu z nákladáku a toyoty, bez ohledu na bolestné výkřiky Esther Easterlingové a nespokojené brumlání řeckého chóru.

Když se dostali k mé ženě, jeden zdravotník rychle potvrdil to, nač měl Joe Wyzer podezření. „Kristepane,“ zahučel druhý. „Co se jí stalo?“ „Nejspíš srdce,“ řekl první. „Rozrušilo ji to a srdce prostě nevydrželo.“

Ale nebylo to srdce. Pitva prokázala mozkovou výduť, se kterou žila v naprosté nevědomosti možná i pět let. Když utíkala přes parkoviště k nehodě, slabá žíla v kůře mozkové praskla jako pneumatika, zaplavila její ovládací centra krví a zabila ji. Smrt pravděpodobně nenastala okamžitě, jak mi řekl asistent soudního lékaře, ale stejně přišla docela rychle... a netrpěla. Prostě jí v hlavě vybuchla velická černá nova a veškeré vnímání a myšlení ji opustilo dřív, než dopadla na zem.

„Můžu vám nějak pomoci, pane Noonane?“ zeptal se asistent a jemně mě otočil od nehybného obličejce a zavřených očí na monitoru. „Máte nějaké dotazy? Odpovím vám na ně, jestli budu moci.“

„Jenom jeden,“ řekl jsem. Pověděl jsem mu, co si koupila v lékárně těsně před smrtí. Pak jsem mu položil tu otázku.

Dny, které zbývaly do pohřbu, a samotný pohřeb jsou spíš snem než vzpomínkou – nejjasněji si pamatuji, jak jsem jedl Johanninu čokoládovou myš a brečel... brečel hlavně asi proto, že jsem věděl, jak brzy se ta chuť vytratí. Další záchvat pláče mě postihl pár dnů poté, co jsme ji pohřbili, a o tom vám v krátkosti povím.

Byl jsem rád, že přijela její rodina, a hlavně že přijel její nejstarší bratr Frank. Byl to Frank Arlen – padesátiletý, rudolící, tělnatý, s bujnou kšticí tmavých vlasů –, kdo všechno zařídil... kdo se nakonec i *dohadoval* se zřízencem pohřební služby.

„Já žasnu, že jsi to dokázal,“ řekl jsem později, když jsme seděli v boxu v Jackově hospodě u piva.

„Snažil se tě vzít na hůl, Mikey. Takový chlapy nesnáším.“ Sáhl do zadní kapsy, vytáhl kapesník a nepřítomně si jím otřel tváře. Nezhroutil se – nikdo z Arlenových se nezhroutil, aspoň když jsem byl s nimi –, ale Frankovi celý den tekly slzy; vypadal jako člověk trpící prudkým zánětem spojivek.

Sourozenců Arlenových bylo celkem šest, Jo byla nejmladší a jediná dívka. Byla miláčkem svých starších bratrů. Mám podezření, že kdybych měl s její smrtí něco společného, těch pět by mě roztrhalo holýma rukama. Dopadlo to tak, že nakonec kolem mě vytvořili ochranný štít, a to bylo dobře. Asi bych se tím nějak protloukl i bez nich, ale nevím jak. Bylo mi třicet šest, nezapomeňte. Člověk nečeká, že pochová manželku, když je mu třicet šest a ona je o dva roky mladší. Smrt byla to poslední, na co jsme mysleli.

„Když někoho chytí, jak ti bere z auta stereo, říká se tomu krádež a strčí ho za mříže,“ pokračoval Frank. Arlenovi pocházeli z Massachusetts a ve Frankově hlasu jsem pořád slyšel Malden – *chytí* znělo jako *hytěj*, *auto* bylo *óto*, *krádež* byla *rádyš*. „Když se stejný chlap pokouší prodat truchlícímu manželovi rakev, co má hodnotu tři tácy, za pětáctýřicet stovek, říká se tomu obchod a požádají ho, aby promluvil na obědě Rotary klubu. Panenko skákává, však jsem mu to dal sežrat, co?“

„Ano, dal.“

„Jak je, Mikey?“

„Dobře.“

„Určitě?“

„Jak to mám sakra vědět?“ zeptal jsem se ho tak hlasitě, že se otočilo několik hlav v blízkém boxu. A dodal jsem: „Byla těhotná.“

Tvář mu strnula. „Co?“

Snažil jsem se ze všech sil udržet hlas v klidu. „Těhotná. Šest nebo sedm týdnů, podle... no, podle pitvy. Věděl jsi to? Řekla ti něco?“

„Ne! Kristepane, to ne!“ Ale měl takový divný výraz, jako by mu *něco* řekla. „Věděl jsem, že se snažíte, to jo... říkala, že máš málo spermií a že to možná bude chvíli trvat, ale že si doktor myslí, že pravděpodobně... dřív nebo později pravděpodobně...“ Zakolísal a nedomluvil, hleděl si na ruce. „Oni to poznají, co? Kontrolují to?“

„Poznají to. Jestli to kontrolují automaticky, to nevím. Já jsem se zeptal.“

„Proč?“

„Než umřela, koupila si v lékárně lék na bolesti hlavy, a k tomu ještě něco. Koupila si taky takový ten domácí těhotenský test.“

„Tys neměl tušení? Ani náznak?“

Zavrtěl jsem hlavou.

Natáhl se přes stůl a stiskl mi rameno. „Chtěla mít jistotu, nic víc. To je jasné, ne?“

Dokoupím si léky proti bolesti hlavy a nějakou rybu, říkala. Vypadala jako jindy. Jako žena, která si chce vyřídít pár pochůzek. Snažili jsme se o dítě už osm let, ale ona vypadala jako jindy.

„Jistě,“ řekl jsem a poplácal Franka po ruce. „Jasně, chlape. Já vím.“

* * *

Byli to Arlenovi – v čele s Frankem –, kdo zařídil rozloučení s Johannou. Jako spisovatel v rodině jsem byl pověřen sepsáním nekrologu. Z Virginie přijel můj bratr s mámou a tetou a bratrovi bylo dovoleno starat se o truchlící u otevřené rakve. Moje matka – ve věku šestašedesáti let je už skoro úplně mimo, i když doktoři tomu odmítají říkat Alzheimer – žila v Memphisu se sestrou, o dva roky mladší a jen o málo bystřejší. Dostaly na starost krájení dortu a koláčů na pohřební hostině.

Všechno ostatní zařizovali Arlenovi, od vystavení zemřelé po pohřební obřad. Frank a Victor, druhý nejmladší bratr, měli krátké proslovy. Johannin tatínek se pomodlil za dceřinu duši. A nakonec Pete Breedlove, kluk, který nám v létě sekal trávník a na podzim hrabal listí

na dvorku, všechny rozplakal tím, že zazpíval „Požehnaná jistota“, což podle Franka byl Johannin oblíbený žalozpěv, když byla malá. Nikdy jsem nezjistil, jak Frank našel Peta a přesvědčil ho, aby na pohřbu zazpíval.

Prošli jsme tím – loučením se zemřelou v otevřené rakvi v úterý odpoledne a večer, pohřbem ve středu ráno, potom krátkou modlitbou na hřbitově. Nejvíc si pamatuji, jak jsem si říkal, že je hrozné vedro, jak jsem se cítil ztracený, když jsem neměl Jo, se kterou bych si povídal, a jak jsem litoval, že jsem si nekoupil nové boty. Jo by mi pěkně vynadala Za ty, které jsem si vzal, kdyby tu jen byla.

Později jsem mluvil se svým bratrem Sidem, říkal jsem mu, že *musíme* něco udělat s naší mámou a tetou Francine, než se obě nadobro ztratí v Šedé zóně. Na sanatorium byly moc mladé; co radí Sid?

Cosi poradil, ale ať se propadnu, jestli vím co. Souhlasil jsem s tím, to si pamatuji, ale už nevím s čím. Později toho dne Siddy, naše máma a teta vlezli zpátky do Siddyho pronajatého auta, aby odjeli do Bostonu, kde přenocují a druhý den chytí Southern Crescent. Můj bratr klidně stařenky doprovodí, ale nikdy nelétá, i když lístky bych zaplatil. Tvrdí, že na nebi nejsou žádné odstavné pruhy, když vysadí motory.

Většina Arlenových odjela druhého dne. Znovu bylo vedro, slunce pražilo z lehce zamženého nebe a leželo na všem jako roztavená mosaz. Stáli před naším domem – který se stal už jenom mým domem – se třemi taxíky vyrovnanými u chodníku, nešikovně se objímali uprostřed změti dámských kabelek a loučili se tím mazlivým massachusettským přízvukem.

Frank zůstal ještě den. Natrhali jsme za domem velkou kytici – ne těch přílišně vonících skleníkových kytek, jejichž pach si vždycky spojím se smrtí a varhanami, ale skutečných květin, takových, které měla Jo nejradši – a nastrkali jsme je do kávových konvic, které jsem našel v zadní komoře. Odjeli jsme na hřbitov a položili je na čerstvý hrob. Pak jsme tam chvíli prostě seděli, slunce na nás pražilo.

„Byla v mém životě to nejmilejší,“ řekl Frank nakonec divným, přiškrceným hlasem. „Starali jsme se o Jo, když jsme byli malí. My kluci. Nikdo si na Jo nedovolil, to ti povídám. Když to někdo zkusil, dali jsme mu to sežrat.“

„Vyprávěla mi spoustu historek.“

„Dobrých?“

„Jo, dost dobrých.“

„Bude mi strašně chybět.“

„Mně taky,“ řekl jsem. „Franku... poslouchej... já vím, že tě měla moc ráda. Nezavolala ti někdy, třeba jenom aby ti řekla, že nedostala periodu nebo že jí je po ránu divně? Mně to můžeš říct. Nenaštvu se.“

„Ale ona mi nic takového neřekla. Čestně. *Bylo* jí po ránu špatně?“

„Ničeho jsem si nevšiml.“

A v tom to bylo. Ničeho jsem si nevšiml.

Samozřejmě jsem psal, a já když píšu, tak jsem dost mimo. Ale ona věděla, kde mě v těchto stavech hledat. Mohla mě najít a dokonale probudit. Proč to neudělala? Proč tajila tu dobrou zprávu? Nechtěla mi nic říkat, dokud neměla jistotu, to vypadalo hodnověrně... ale nějak se to Jo nepodobalo.

„Byl to chlapec, nebo děvče?“ zeptal se.

„Děvče.“

Většinu našeho manželství jsme čekali a měli jsme už vybraná jména. Chlapec by byl Andrew. Naše dcera by byla Kia. Kia Jane Noonanová.

Frank, šest let rozvedený a sám, bydlel u mě. Cestou zpátky do domu prohodil: „Mám o tebe starost, Mikey. Nemáš pořádnou rodinu, na kterou by ses mohl v takové chvíli spolehnout, a ti, které máš, jsou daleko.“

„To bude dobré,“ řekl jsem.

Přikývl. „To vždycky říkáme, co?“

„My?“

„Chlapi. ‚To bude dobré.‘ A když není, snažíme se aspoň, aby se to nikdo nedozvěděl.“ Podíval se na mě usazenýma očima, kapesník ve velké opálené ruce. „Jestli to nebude dobré, Mikey, a nebudeš chtít volat svému bratrovi – viděl jsem, jak se na něj díváš –, klidně budu tvým bráchou já. Kvůli Jo, když ne kvůli tobě.“

„Dobře,“ řekl jsem a jeho nabídku jsem respektoval a oceňoval, i když jsem věděl, že nikdy takovou věc neudělám. Já nevolám lidem o pomoc. Nikoli proto, že bych tak byl vychován, aspoň si to tak myslím; je to proto, že jsem tak stvořen. Johanna jednou řekla, že kdybych se topil v jezeře Dark Score, kam jezdíme na letní byt, zemřel bych radši v tichosti třicet metrů od veřejné pláže, než abych volalo pomoc. Není to věc lásky nebo náklonnosti. Dokážu je dávat a dokážu je přijímat. Cítím bolest jako každý jiný. Potřebuji se dotýkat, a aby se někdo dotýkal mě.

Ale když se mě někdo zeptá: „Není ti něco?“, nedokážu odpovědět, že je. Nedokážu říct „Pomoz mi“.

O pár hodin později Frank odjel na jižní konec státu. Když jsem otevřel dveře u auta, dojalo mě, když jsem uviděl, že na kazetě, kterou má pro poslech v autě, je nahraná jedna z mých knížek. Objal mě a pak mě překvapil polibkem na ústa, pořádným pevným hubancem. „Jestli si budeš potřebovat popovídat, zavolej,“ řekl. „A jestli budeš potřebovat s někým pobýt, prostě přijed’.“

Přikývl jsem.

„A buď opatrný.“

To mě vylekalo. Vedro v kombinaci se smutkem ve mně v posledních několika dnech vyvolalo pocit, že žiju ve snu, ale tato věta ke mně pronikla.

„Na co mám být opatrný?“

„Nevím,“ řekl. „To nevím, Mikey.“ Potom nasedl do auta – byl tak veliký a auto tak malé, že to vypadalo, jako by si je oblékal – a odjel. Slunce tou dobou už zapadalo. Víte, jak slunce vypadá na konci parného dne v srpnu, je celé oranžové a jaksi *zmáčkuté*, jako by je neviditelná ruka shora stlačovala a ono by mohlo každou chvíli puknout jako nacucaný komár a rozšplíchnout se po celém obzoru? Přesně tak vypadalo. Na východě, kde už byla tma, rachotil hrom. Ale tu noc nepršelo, byla jenom tma, která se snesla jako tlustá a dusivá deka. Stejně jsem si sedl před počítač a asi tak hodinku psal. Šlo to docela dobře, jak si vzpomínám. Ale i když to nejde, ukrátká to čas, víte.

* * *

Druhý záchvat pláče přišel tři nebo čtyři dny po pohřbu. Ten pocit, že je všechno jenom sen, trval – chodil jsem, mluvil, bral telefony, pracoval na knize, která byla z osmdesáti procent hotová, když Jo zemřela –, ale celou dobu jsem měl silný pocit, že jsem od všeho jaksi oddělený, že všechno se děje daleko od mého skutečného já, že všechno více méně jenom předstírám.

Zavolala mi Denise Breedlovová, Petova matka, a zeptala se, jestli bych nechtěl, aby někdy příští týden přivedla několik kamarádek, se kterými by tu obrovitou edwardiánskou haluznu, ve které jsem teď bydlel sám – kutálel jsem se tam jako poslední hrášek v pětilitrové plechovce –, pořádně vydrhla od přídě k zádi. Udělaly by to prý za stovku dolarů, které by si všechny tři rozdělily rovným dílem, a hlavně

nebylo dobré, abych tam žil bez pořádného úklidu. Když někdo umře, má se barák vydrhnout, řekla, i když ke smrti nedošlo přímo v domě.

Řekl jsem jí, že je to dobrý nápad, ale jí i těm ženám, které přivede, zaplatím po stovce dolarů za šest hodin práce. A chci, aby po těch šesti hodinách byly s prací hotovy. A jestli nebudou, řekl jsem jí, tak každopádně skončí.

„Pane Noonane, to je strašně moc,“ namítl.

„Možná ano, možná ne, ale tolik zaplatím,“ řekl jsem. „Přijímáte?“
Prý ano, samozřejmě, že ano.

Jak se asi dalo čekat, večer před jejich příchodem jsem zjistil, že procházím domem a provádím předúklidovou inspekci. Asi jsem nechtěl, aby ty ženské (dvě z nich budou pro mě úplně cizí) našly něco, co by jim nebo mně připadalo trapné: třeba Johanniny hedvábné kalhotky zastrčené za polštářem pohovky („Často nás to chytne na pohovce, Michaeli,“ řekla mi jednou, „všiml sis toho?“) nebo plechovky od piva pod židličkou na verandě nebo i nespláchnutý záchod. Po pravdě řečeno vůbec nevím, co jsem vlastně hledal; ten pocit, že jedním ve snu, se mě stále pevně držel. Nejjasněji jsem v těch dnech přemýšlel buď o zakončení románu, který jsem psal (psychotický vrah vylákal mou hrdinku do výškové budovy a chtěl ji shodit ze střechy dolů), nebo o domácím těhotenském testu, který si Jo koupila v den, kdy zemřela. Léky na bolení hlavy, říkala. Nějakou rybu k večeři, říkala. A její oči mi neprozradily nic, co by mě donutilo podívat se do nich ještě jednou.

* * *

Ke konci „před úklidové inspekce“ jsem se podíval pod naši postel a uviděl na Johannině půlce otevřenou knížku. Nebyla po smrti dlouho, ale jen málo domácích koutů je tak uprášených jako podpostelní království, a lehký šedivý povlak, který jsem na knize uviděl, když jsem ji vytáhl, mě přiměl pomyslet na Johanninu tvář a ruce v rakvi – Jo v podzemním království. Práší se uvnitř rakve? Určitě ne, ale...

Zahnal jsem tu myšlenku. Předstírala, že jde, ale celý den se plížila zpět jako Tolstojův bílý medvěd.

Johanna a já jsme oba studovali angličtinu na univerzitě v Maine a počítám jako spousta jiných jsme se zamilovali do Shakespeara a cynismu Městečka Tilbury od Edwina Arlingtona Robinsona. Ale spisovatel, který nás spojil nejtěsněji, nebyl žádný básník nebo esejist, o kterém se učí na vysoké, ale W. Somerset Maugham, ten postarší

světoběžník, romanopisec a dramatik s obličejem plaza (patrně na všech fotografiích zahaleným cigaretovým kouřem) a srdcem romantika. Takže mě nijak nepřekvapilo, že ta kniha pod postelí byla *Měsíc a groš*. Sám jsem ji četl, když jsem dospíval, ne jednou, ale dvakrát, a vášnivě se ztotožňoval s postavou Charlese Stricklanda. (V jižních mořích jsem samozřejmě chtěl psát a ne malovat.)

Místo záložky používala hrací kartu z nějakého nepotřebného balíčku, a když jsem knihu otevřel, vzpomněl jsem si na něco, co říkala, když jsem se s ní seznamoval. Bylo to na přednášce Britská literatura dvacátého století, pravděpodobně v roce 1980. Johanna Arlenová byla zrzavá druhačka, já byl v posledním ročníku a vybral si britskou literaturu dvacátého století prostě proto, že jsem v posledním semestru měl spousty času. „Za sto let ode dneška,“ řekla tehdy, „bude ostudou literárních kritiků poloviny dvacátého století, že si oblíbili Lawrence a ignorovali Maughama.“ Toto prohlášení se setkalo s pohrdavým dobromyslným smíchem (všichni věděli, že *Zamilované ženy* je jedna ze zatraceně nejlepších knih, které kdy byly napsány), ale já se nesmál. Já se zamiloval.

Hrací karta byla založena mezi stránkou 102 a 103 – Dirk Stroeve zrovna zjistil, že ho manželka opustila kvůli Stricklandovi, Maughamově verzi Paula Gauguina. Vypravěč se snaží Stroevea povzbudit. *Můj drahý příteli, nebud' nešťastný. Ona se vrátí...*

„To se ti lehko řekne,“ zamumlal jsem do pokoje, který teď patřil jenom mně.

Otočil jsem stránku a přečetl toto: *Stricklandův urážlivý klid oloupil Stroeve o sebeovládání. Zmocnil se ho slepý vztek a aniž věděl, co dělá, vrhl se na Stricklanda. Stricklanda to zaskočilo, takže se zapotácel, byl však velmi silný, byť byl po nemoci, a ve chvílce, nevěděl přesně jak, se Stroeve ocitl na podlaze.*

„Ty legrační človíčku,“ řekl Strickland.

Napadlo mi, že Jo už nikdy tu stránku neotočí a neuslyší, jak Strickland nazývá dojemného Stroevea legračním človíčkem. V okamžiku jasného prozření, na který nikdy nezapomenu – jak bych mohl? Byla to jedna z nejhorších chvil v mém životě –, jsem pochopil, že to není chyba, která se napraví, ani sen, z něhož se probudím. Johanna je mrtvá.

Žal mě oloupil o sílu. Kdyby tam nebyla postel, upadl bych na podlahu. Brečíme očima, víc neumíme, ale ten večer jsem cítil, že brečím každým párem svého těla, každou škvírou a šterbinou. Seděl

jsem na její straně postele, s uprášenou knížkou *Měsíc a groš* v ruce, a brečel jsem. Myslím, že mě to překvapilo stejně jako bolest; i když jsem viděl mrtvolu v rakvi a identifikoval ji na monitoru s vysokou rozlišovací schopností, i když jsem byl na pohřbu a Pete Breedlove zpíval vysokým, sladkým tenorem „Požehnaná jistoto“, i když jsem stál u hrobu a poslouchal Prach jsi a v prach se obrátíš, pořád jsem tomu doopravdy nevěřil. Ten paperback od Penguina pro mě udělal to, co neudělala velická šedá rakev: potvrdila, že ona je mrtvá.

Ty legrační človíčku, řekl Strickland.

Ležel jsem na zádech na naší posteli, paže křížem přes obličej, a brečel jsem, dokud jsem neusnul, stejně jak to dělají děti, když jsou nešťastné. Měl jsem hrozný sen. V tom snu jsem se probudil, uviděl, že knížka *Měsíc a groš* leží na dece vedle mě, a rozhodl jsem se knížku strčit zpátky pod postel, kde jsem ji našel. Víím, že sny jsou zmatené – logické jako hodiny od Dalího, změkklé tak, že leží na větvích stromů jako hadry.

Vrátil jsem hrací kartu jako záložku mezi stránky 102 a 103 – už nikdo je neotočí na stránku s textem *Ty legrační človíčku, řekl Strickland* a převalil jsem se na bok, hlavu vystrčil přes okraj postele a chystal se knížku vrátit přesně na stejné místo, kde jsem ji našel.

Uprostřed prachových chomáčů ležela Jo. Ze spodku drátěnky visel cár pavučiny a hladil jí tvář jako pírkó. Její zrzavé vlasy vypadaly matně, ale oči v bledém obličejí měla tmavé a pozorné a zlověstné. A když promluvila, poznal jsem, že smrt ji dohnala k šílenství.

„Dej mi to,“ zasyčela. „To je můj lapač prachu!“ Vyrhla mi knížku z ruky dřív, než jsem ji mohl podat. Naše prsty se na okamžik dotkly a ty její byly studené jako zmrzlé větvičky. Otevřela knížku na příslušném místě, hrací karta odletěla a Jo si položila Somerseta Maughama na tvář – jako rubáš ze slov. Když si složila ruce křížem na hrud'a utišila se, uvědomil jsem si, že má na sobě ty modré šaty, ve kterých jsem ji pohřbil. Vystoupila z hrobu, aby se schovala pod naší postelí.

Probudil jsem se s dušeným výkřikem a bolestným škusnutím, které mě skoro shodilo z postele. Nespál jsem dlouho – slzy na tvářích byly pořád mokré a ve víčkách jsem měl ten divný pocit, že se mi natáhla, jak to tak bývá po dlouhém pláči. Ten sen byl tak živý, že jsem se musel převalit na bok, svést hlavu přes pelest a nakouknout pod postel. Byl jsem si jist, že tam Jo bude ležet s knížkou na tváři a že ke mně natáhne studené prsty, aby se mě dotkla.

Samozřejmě tam nic nebylo – sny jsou jen sny. Přesto jsem zbytek noci strávil na pohovce ve své pracovně. Asi to byla správná volba, protože tu noc už žádné sny nepřišly. Jenom nicota hlubokého spánku.

2. KAPITOLA

Během deseti let manželství jsem nikdy netrpěl spisovatelským blokem a netrpěl jsem jím ani bezprostředně po Johannině smrti. Byl to jev pro mě natolik neznámý, že stačil propuknout naplno, než jsem si uvědomil, že se děje něco nezvyklého. Myslím, že jsem byl v hloubi duše přesvědčen, že takové stavy postihují pouze „literární“ typy, o kterých se diskutuje na stránkách *New York Review of Books*, kde jsou rozebírány a někdy zatracovány.

Moje spisovatelská kariéra a manželství se téměř překrývaly. Náčrt prvního románu *Ve dvou* jsem dokončil zanedlouho poté, co jsme se Jo a já oficiálně zasnoubili (navlékl jsem jí opálový prsten na prostředníček levé ruky, sto deset babek v Dayově zlatnictví, v té době to bylo mnohem víc, než jsem si mohl dovolit... ale zdálo se, že Johanna je z něj naprosto nadšená), a poslední román, *Tak daleko od vrcholu*, jsem dopsal asi měsíc poté, co byla prohlášena za mrtvou. Tento román pojednávalo psychotickém vrahovi se zálibou ve výškách. Vyšel na podzim roku 1995. Od té doby mi vyšly i jiné romány – takový paradox mohu vysvětlit, ale myslím, že v dohledné budoucnosti se v žádném edičním plánu žádný román od Michaela Noonana neobjeví. Víím už, co to je spisovatelský blok. Víím o něm víc, než jsem si kdy přál.

* * *

Když jsem Jo váhavě ukázal první verzi románu *Ve dvou*, přečetla ho za jeden večer, schoulená v oblíbeném křesle, na sobě jen kalhotky a tričko s mainským černým medvědem vpředu, a celou dobu popíjela jednu sklenici ledového čaje za druhou. Šel jsem do garáže (měli jsme v Bangoru pronajatý dům ještě s jedním manželským párem, který měl stejně nejisté finanční postavení jako my... ale ne, Jo a já jsme v té době nebyli ještě úplně svoji, i když pokud vím, ten opálový prsten nikdy nesundala) a chodil tam od ničeho k ničemu a měl pocit jako mužský z kreslených vtipů v *New Yorkeru* – o těch srandovních otcích v čekárně porodnice. Pokud si pamatuji, zpackal jsem naprosto jednoduchou ptačí budku z dětské stavebnice a skoro si uřízl ukazovák na levé ruce. Každých dvacet minut nebo tak jsem se vracel do domu a nakukoval na Jo. Pokud si toho všimla, nedala to nijak najevo. Považoval jsem to za dobré znamení.

Seděl jsem na zadní verandě, díval se na hvězdy a pokuřoval, když vyšla ven, sedla si vedle mě a položila mi ruku na zátylek.

„Tak co?“ zeptal jsem se.

„Je to dobré,“ řekla. „Nechceš jít dovnitř a udělat mi to?“ A než jsem stačil odpovědět, kalhotky, které měla na sobě, mi padly do klína, jen nylon tiše zašeptal.

* * *

Potom, když už jsme jen leželi a pojídali pomeranče (zlozvyk, ze kterého jsme později vyrostli), jsem se jí zeptal: „Je to tak dobré, že je to publikovatelné?“

„No,“ řekla, „nevím nic o oslnivém světě nakladatelů, ale celý život čtu pro radost – mou první láskou byl *Zvědavý George*, pokud to chceš vědět –“

„Nechci.“

Naklonila se a strčila mi do úst dílek pomeranče, teplým prsem se mi provokativně opřela o paži, „– a četla jsem ho moc ráda. Moje předpověď zní, že tvoje kariéra jako reportéra *Derry News* nepřezíje stadium eléva. Myslím, že budu manželkou romanopisce.“

Její slova mě nadchla – vlastně mi úplně naskákala husí kůže na pažích. Ne, nevěděla nic o oslnivém světě nakladatelů, ale jestli tomu věřila, věřil jsem i já... a ukázalo se, že víra je ten správný přístup. Prostřednictvím svého dávného učitele tvůrčího psaní (který si můj román přečetl a poctil ho jen vlažnou chválou, jelikož jeho komerční kvality patrně považoval za jistou svatokrádež) jsem získal agenta a ten prodal *Ve dvou* do Random House, prvního nakladatelství, které se mělo na román podívat.

Jo měla také pravdu ohledně mé kariéry reportéra. Čtyři měsíce jsem psal o květinových výstavách, automobilových závodech a fazolových večerích asi za stovku týdně, než přišel můj první šek z Random House – na dvacet sedm tisíc dolarů po odečtení provize pro agenta. Nebyl jsem v novinách ani tak dlouho, abych se dožil aspoň prvního nepatrného zvýšení platu, ale stejně pro mě uspořádali večírek na rozloučenou. Konal se v Jackově hospodě, když tak na to teď vzpomínám. Nad stolem v zadní místnosti visel transparent s nápisem HODNĚ ŠTĚSTÍ, MIKU – PIŠ DÁL! Později, když jsem dojel domů, řekla Johanna, že kdyby závist byla kyselina, nezbylo by ze mě nic, jenom přezka z opasku a tři zuby.

Když už jsme leželi v posteli a bylo zhasnuto – poslední pomeranč byl sněden a poslední cigareta společně vykouřena –, zeptal jsem se: „Nikdo si to nikdy nesplete s *Pohlédni k domovu, anděli*, vid’?“ Měl jsem na mysli svou knihu. Věděla to, stejně jako věděla, že mě docela zdrchala reakce mého starého učitele tvůrčího psaní na *Ve dvou*.

„Nechystáš se mě zavalit žvásty deprimovaného umělce, že ne?“ zeptala se a zvedla se na loket. „Jestli jo, tak to řekni rovnou, abych si mohla hned ráno vyzvednout rozvodový formulář.“

Pobavilo mě to, ale taky ranilo. „Viděla jsi anotaci z Random House?“ Věděl jsem, že viděla. „Skoro mě nazvali V. C. Andrewsovou s pind’ourem, kristepane.“

„No,“ chopila se lehce tohoto tématu, „ty přece máš pind’oura. Pokud jde o to, jak tě nazývají... Miku, když jsem byla ve třetí třídě, Patty Banningová mi říkala strašidelná šlapka. Ale já nic takového nebyla.“

„Záleží jenom na tom, jak tě vnímají.“

„Kecy.“ Stále mě za něj držela a teď mě pořádně zmáčkla, až to trochu zabořelo a zároveň to bylo naprosto nádherné. Ten bláznivý starý kalhotový myšák se v těch dobách nikdy pořádně nezajímalo to, co má, pokud toho měl hodně. „Záleží jenom na *šťěstí*. Jsi šťastný, když píšeš, Miku?“

„Jasně.“ Stejně to věděla.

„A otravuje tě nějak svědomí, když píšeš?“

„Když píšu, není nic, co bych dělal radši, kromě tohohle,“ řekl jsem a převalil se na ni.

„Ach bože,“ řekla tím nedůtklivým hláskem, který mě vždycky dostal.

„Mezi námi je nějaký penis.“

A když jsme se milovali, uvědomil jsem si pár báječných věcí: že to myslela vážně, když říkala, že se jí moje knížka opravdu líbí (sakra, poznal jsem to už podle toho, jak při čtení seděla v tom křesle, s kudrnou spadající do čela a s holýma nohama zastrčenýma pod sebou), a že se nemusím stydět za to, co jsem napsal... aspoň ne v jejích očích. A ještě jednu báječnou věc: její vnímání, ve spojení s mým, takže dohromady vytvořila skutečné binokulární vidění, které umožňuje pouze manželství, bylo jediné vnímání, na kterém záleželo.

Díky bohu, že byla Maughamovou fanyngkou.

Byl jsem V. C. Andrewsovou s pind'ourem deset let... čtrnáct, když se připočtou roky po Johanně. Prvních pět jsem byl u Random House, potom můj agent dostal skvělou nabídku od Putnamu a já přestoupil.

Vídali jste moje jméno na spoustě žebříčků nejprodávanějších knih... tedy pokud vaše nedělní noviny uveřejňují žebříček s patnácti místy a ne pouze s deseti. Nikdy jsem nebyl žádný Clancy, Ludlum nebo Grisham, ale prodal jsem slušný počet vázaných knih (což se V. C. Andrewsové nikdy nepodařilo, jak mi jednou říkal můj agent Harold Oblowski; ta dáma byla skutečným brožovaným fenoménem) a jednou jsem se dostal v žebříčku *Timesů* až na páté místo... to byla moje druhá kniha, *Muž v červené košili*. Ironií bylo, že jednou z knih, která mi bránila v dalším postupu, byla *Ocelová mašina* od Thada Beaumonta (psal pod jménem George Stark). Beaumontovi měli tehdy letní byt v Castle Rock, necelých padesát mil na jih od našeho domu u jezera Dark Score. Thad už je po smrti. Sebevražda. Nevím, jestli to mělo něco společného se spisovatelským blokem.

Stál jsem těsně mimo magický kruh megabestsellerů, ale nevadilo mi to. Když mi bylo jedenatřicet, měli jsme dva domy: ten líbezný starý edwardiánský dům v Derry a srub u jezera v západním Maine, skoro tak velký, že se mu dalo říkat vila – ten se jmenoval Smějící se Sára, tak mu říkali místní už skoro sto let. A oba domy jsme vlastnili bez jakýchkoli hypoték a dluhů ve věku, kdy si spousta manželů říká, jaké mají štěstí, že si vybojovali souhlas s hypotékou na svůj první dům. Byli jsme zdraví, plní důvěry a stále jsme neztráceli smysl pro humor. Nebyl jsem Thomas Wolfe (ani Tom Wolfe nebo Tobias Wolff), ale platili mě za to, co jsem miloval, a na světě není vypečenějšího kousku; je to jako mít povolení krást.

Byl jsem to, co ve čtyřicátých letech býval střední proud: kritici mě ignorovali, byl jsem žánrově orientován (v mém případě byla tím žánrem krásná mladá samostatná žena, která potká fascinujícího cizince), byl jsem však dobře kompenzován a dostalo se mi onoho přijetí na zapřenou, jakého se dostává státem trpěným bordelům v Nevadě, neboť obecně převládá pocit, že je potřeba poskytnout nějaký ventil nízkým pudům a někdo musí „takové věci“ dělat. Já jsem „takové věci“ dělal s radostí (a někdy s Johanniným nadšeným přispěním, když jsem narazil

na obzvlášť obtížné místo v zápletce) a někdy v době, kdy byl zvolen George Bush, nám náš účetní oznámil, že jsme milionáři.

Nebyli jsme dost bohatí, abychom si koupili tryskáč (Grisham) nebo profesionální fotbalový tým (Clancy), ale podle měřítek Derry ve státu Maine jsme docela váleli. Milovali jsme se tisíckrát, viděli tisíc filmů, přečetli tisíc knih (Jo si svoje často ukládala před spaním pod postel na své straně). A možná největším požehnáním bylo, že jsme vůbec netušili, jak málo času máme.

* * *

Nejednou jsem uvažoval, jestli ke spisovatelskému bloku vede porušení rituálu. Ve dne jsem to dokázal zavrhnout jako tmářský blábol, ale v noci to už bylo těžší. V noci mají myšlenky ten nepříjemný zvyk, že si povolují obojky a volně se rozběhnou. A když většinu dospělého života strávíte tím, že si vymýšlíte příběhy, jsou podle mě ty obojky ještě volnější a ti psi ještě méně ochotní je nosit. Byl to Shaw nebo Oscar Wilde, kdo řekl, že spisovatel je člověk, který naučil svou mysl provádět nepřístupnosti?

A je opravdu přitažené za vlasy, když si myslím, že porušení rituálu mohlo sehrát určitou roli v mém náhlém a nečekaném (aspoň pro mě) mlčení? Když si vyděláváte na svůj denní chléb v krajině představ, potom se hranice mezi tím, co je a co se jen zdá, hodně ztenčí. Malíři někdy odmítají malovat bez určitého klobouku a hráči baseballu, kteří dobře odpalují, si nepřevlékají ponožky.

Ten obřad začal s druhou knihou, která byla jediná, pokud se pamatuji, kvůli níž jsem byl nervózní – myslím, že jsem hodně načichl studentskými pověrami o smůle; bál jsem se totiž, že ta první povedená knížka byla jen náhoda. Pamatuji si, že nám to jeden lektor americké literatury říkalo amerických spisovatelích a že jenom Harper Lee našel jednoduchý způsob, jak se vyhnout depresi z druhé knihy.

Když jsem dopisoval *Muže v červené košili*, zastavil jsem se těsně před koncem. V té době byl edwardiánský dům na Benton Street v Derry ještě dva roky vzdálený, ale koupili jsme si Smějící se Sáru, dům u Dark Score (vůbec ne tak vybavený, jak byl později, a Jo tam ještě neměla vybudovanou pracovnu, ale byl pěkný), a tam jsme bydleli.

Odsunul jsem se od psacího stroje – v těch dobách jsem se pořád držel svého starého IBM Selectric – a šel do kuchyně. Bylo to uprostřed září, většina prázdninových návštěvníků už byla pryč a volání potáplic

na jezeře znělo nevýslovně líbezně. Slunce zapadalo a jezero se proměnilo v nehybnou a chladnou ohnivou pláň. Pamatuji si to velmi živě, tak jasně, že mám někdy pocit, že bych do toho obrazu mohl rovnou vstoupit a žít v něm zase znovu. Co bych udělal jinak, a udělal bych vůbec něco jinak? Někdy nad tím přemýšlím.

Hned zvečera jsem dal do lednice láhev Taittingeru a dvě vinné sklenky. Teď jsem je vytáhl, postavil na cínový táč, který jsme obvykle používali na dopravu džbánů ledového čaje nebo ledu z kuchyně na verandu, a odnesl ho do obývacího pokoje.

Johanna byla schoulená v proutěném starém křesle a četla knihu (ten večer nikoli Maughama, ale Williama Denbrougha, jednoho z jejích současných oblíbenců). „Ó,“ vzhledla a založila si stránku. „Šampaňské, co se to děje?“ Jako by nic netušila, víte.

„Jsem hotový,“ řekl. „*Mon livre est tout fini.*“

„No,“ usmála se a vzala si jednu sklenici, když jsem se k ní s tácem sklonil, „No, tak *to* je v pořádku, ne?“

Teď si uvědomuji, že podstatou toho rituálu – tou jeho částí, která byla živoucí a mocná, jako jediné opravdu kouzelné slovo v hromadě žvástů – byla ta věta. Skoro vždycky jsme měli šampaňské a Jo pak skoro vždy potom šla se mnou do pracovny kvůli další větě, ale ne vždy.

Jednou, asi pět let před svou smrtí, byla v Irsku, byla tam na dovolené s přítelkyní a já jsem zrovna dopsal knihu. Vypil jsem tenkrát šampaňské sám a taky jsem sám dopsal poslední řádek (to už jsem používal macintosh, který uměl miliardu různých věcí a já ho používal jenom na tu jednu) a spánek mi to nezkrátilo ani o minutu. Ale zavolal jsem do hotelu, kde Jo a její kamarádka Bryn bydlely; řekl jsem jí, že jsem dopsal, a poslouchal její slova, kvůli kterým jsem zavolal – slova, která vklouzla do irské telefonní linky, proputovala mikrovlnným vysílačem, vznesla se jako modlitba k nějakému satelitu a potom se vrátila dolů do mého ucha: „No, tak *to* je v pořádku, ne?“

Tento zvyk začal, jak říkám, po druhé knize. Když jsme si dali každý sklenku šampaňského a vypili i druhou, vzal jsem ji do pracovny, kde z mého Seletricu barvy lesní zeleně stále trčel jediný list papíru. Na jezeře volala tmou poslední potáplice, to volání mi vždycky zní, jako když se něco rezavého pomalu otáčí ve větru.

„Říkal jsi přece, že jsi skončil,“ pravila.

„Mám všechno kromě posledního řádku,“ řekl jsem. „Knižka, tak jak je, je věnována tobě, a já chci, abys napsala poslední kousíček.“

Nesmála se ani nebránila, ani se nijak nerozplývala, jenom se na mě podívala, aby poznala, jestli to opravdu myslím vážně. Přikývl jsem, že ano, a ona se posadila na mou židli. Odpoledne plavala a vlasy měla stažené dozadu jakousi bílou elastickou věčičkou. Vlasy byly mokré a o dva odstíny tmavší než obvykle. Dotkl jsem se jich. Bylo to, jako bych se dotkl vlhkého hedvábí.

„Odsadit odstavec?“ zeptala se vážně jako stenografka, která se chystá zapisovat diktát velkého šéfa.

„Ne,“ řekl jsem, „pokračuje to.“ A pak jsem vyslovil větu, kterou jsem měl v hlavě od chvíle, kdy jsem vstal, abych nalil šampaňské. „Přehodil jí řetěz přes hlavu a pak oba sešli po schodech dolů, kde čekal zaparkovaný vůz.“

Napsala to, pak se po mně vyčkávavě podívala. „A je to,“ řekla. „Teď asi můžu napsat – Konec.“

Jo dvakrát ťukla do klapky RETURN, vycentrovala válec a napsala pod poslední řádek textu KONEC, hlava IBM s typy Courier (mými oblíbenými) vycvakávala písmena v poslušném tanci.

„Co je to za řetěz, který jí přehodil přes hlavu?“ zeptala se mě.

„Budeš si muset tu knížku přečíst, abys to zjistila.“

Seděla na židli u mého stolu a já stál vedle ní, takže byla v perfektní pozici, aby si mohla opřít obličej tam, kam ho opřela. Když promluvila, rty se jí pohybovaly na mé nejcitlivější části. Mezi námi byly jenom bavlněné šortky a jinak nic.

„Fou fpůfoby, jak tě pfinutit mluvit,“ řekla.

„O tom nepochybuj,“ souhlasil jsem.

V den, kdy jsem dopsal *Tak daleko od vrcholu*, jsem se aspoň o rituál pokusil. Připadal mi jako dutá forma, ze které magická substance vyvanula, ale to jsem čekal. Nedělal jsem to z pověřivosti, ale z úcty a lásky. Jako vzpomínku, jestli chcete. Nebo, jestli chcete, jako Johannin skutečný pohřeb, který se konečně uskutečnil měsíc poté, co byla uložena do hrobu.

Byla poslední třetina září a bylo stále horko – nejteplejší babí léto, jaké pamatuji. Celou dobu, co jsem smutně táhl tu knížku do konce, jsem myslel na to, jak mi Jo chybí... ale to mě vůbec nezdržovalo. A ještě něco: i když bylo v Derry horko, tak horko, že jsem obvykle pracoval jenom v trenýrkách, tak mě vůbec nenapadlo, abych jel k jezeru. Jako by se mi vzpomínka na Smějící se Sáru úplně vymazala z paměti. Možná to

bylo proto, že když jsem dokončoval *Vrchol*, začala mi ta pravda konečně docházet. Jo v žádném Irsku tentokrát nebyla.

Moje pracovna u jezera je maličká, ale má výhled. Pracovna v Derry je dlouhá, obložená knihami a bez oken. Toho večera byly zapnuté větráky u stropu – jsou tam tři – a míchaly hustý vzduch. Přišel jsem oblečený v trenýrkách, tričku a gumových sandálech a nesl jsem cínový podnos s lahví šampaňského a dvěma vychlazenými sklenkami. Na opačném konci toho dlouhatánského pokoje, pod střešou tak příkrou, že jsem se musel skoro krčit, abych se při vstávání nepraštil do hlavy (celé roky jsem musel také čelit Johanniným výčitkám, že jsem si vybral naprosto nejhorší místo v pokoji pro pracovní stůl), tam zářila obrazovka mého macintoshe plná slov.

Napadlo mě, že si nejspíš přivolávám další smršť žalu – možná tu nejhorší –, ale stejně jsem šel dál – a naše city nás vždycky překvapí, vidíte? Ten večer jsem vůbec nebrečel a nenaříkal; asi jsem už ze sebe všechno vyplavil. Místo toho nastoupil hluboký a rozervaný pocit ztráty – to prázdné křeslo, kde sedávala a četla, prázdný stůl, na který vždycky stavěla svou sklenku příliš blízko okraje.

Nalil jsem sklenici šampaňského, nechal usadit pěnu, pak ji pozvedl. „Jsem hotov, Jo,“ řekl jsem a sedl si pod otáčející se větráky. „Tak *to* je v pořádku, ne?“

Žádná odpověď. Ve světle toho, co přišlo později, si myslím, že to stojí za zopakování – žádná odpověď. Necítil jsem, jak se to stalo později, že nejsem sám v pokoji, který vypadal prázdný.

Vypil jsem šampaňské, postavil skleničku zase na ták, pak jsem nalil druhou skleničku. Přinesl jsem si ji k macovi a posadil se tam, kde by bývala seděla Johanna, nebýt všemi oblíbeného milujícího Boha. Nebrečel jsem a nenaříkal, ale z očí mi tekly slzy. Slova na obrazovce říkala toto:

dnes nebylo tak špatné, říkala si. Přešla po trávníku k autu a zasmála se, když zahlédla bílý čtvereček papíru pod předním sklem. Cam Delancey, který se nenechal odradit nebo nepřijímal ne jako odpověď, ji zval na další svůj čtvrtěční večírek s ochutnávkou vín. Vzala papír a už se chystala ho roztrhat, ale

pak se rozmyslela a zastrčila ho do kapsy u džínů.

„Odstavec neodsazovat,“ řekl jsem. „Pokračuje to.“ Pak jsem vyřukal řádku, kterou jsem měl v hlavě od chvíle, kdy jsem vstal a šel pro šampaňské.

Venku čekal celý svět; někde začít musela, proč ne tedy ochutnávkou vín u Cama Delanceye.

Přestal jsem psát, zadíval se na malý blikající kurzor. Slzy mi pořád tekly z koutků očí, ale opakuji, že jsem necítil žádný studený průvan kolem kotníků, žádné spektrální prsty v zátylku. Dvakrát jsem ťukl do RETURN. Cvakl jsem na CENTER. Pod poslední řádek textu jsem vyřukal KONEC a pak jsem obrazovce připil sklenkou šampaňského, která by bývala připadla Jo.

„Na tebe, zlato,“ řekl jsem. „Škoda, že tu nejsi. Sakra se mi po tobě stýská.“ Při posledním slově mi trochu zakolísal hlas, ale nezlomil se. Vypil jsem taittinger, uložil poslední řádek textu, zkopíroval celou knížku na diskety, pak si je zálohoval. A kromě poznámek, nakupovacích seznamů a šeků to byla poslední věc, kterou jsem po další čtyři roky napsal.

3. KAPITOLA

Můj vydavatel to nevěděl, nevěděla to moje redaktorka Debra Weinstocková a ani můj agent Harold Oblowski to nevěděl. Frank Arlen to taky nevěděl, i když nejednou jsem byl v pokušení mu to povědět. *Já ti budu dělat bráchu, kvůli Jo, když ne kvůli tobě*, řekl mi v den, kdy se vracel ke své tiskařině a povětšinou samotářskému životu v městečku Sanford na jihu Maine. Nečekal jsem, že ho někdy vezmu za slovo, a neudělal jsem to – aspoň ne v tom elementárním smyslu volání o pomoc, které měl možná na mysli –, ale každých pár týdnů jsem mu volal. Chlapsky si popovídat, víte – *Jak to jde..., Není to špatný, je tu zima jako v čarodějnický prdeli..., Jo, tady taky..., Nechceš přijet do Bostonu, jestli seženu lístky na Bruins..., Možná příští rok, zrovna teď mám moc práce..., Jo, vím, jak to chodí, tak nashle, Mikey..., Tak jo, Franku, dávej na sebe pozor...* Takové chlapské popovídání.

Jsem si docela jist, že se mě jednou nebo dvakrát zeptal, jestli pracuju na nové knize, a já jsem myslím řekl.

Ale, sakra – je to lež, jasné? Tak zažitá, že už ji říkám sám sobě. Zeptal se, to jo, a já jsem vždycky řekl Jo, pracuju na nové knize, jde to dobře, fakt dobře. Nejednou jsem byl v pokušení mu říct *Nedokážu napsat ani dva odstavce, abych se nedostal do totální duševní a tělesné křeče – srdeční tep se mi zdvojnásobí, pak ztrojnásobí, nemůžu dýchat a pak začnu lapat po dechu, v očích mám pocit, že mi vypadnou z důlků a zůstanou mi viset na tvářích. Jako bych měl klaustrofobii a ocitl se v potápějící se ponorce. Tak mi to jde, díky za optání*, ale nikdy jsem to neudělal. Já nevolám o pomoc. *Neumím volat o pomoc*. Myslím, že už jsem to říkal.

Z mého, jak připouštím, zaujatého hlediska mají úspěšní romanopisci – dokonce i mírně úspěšní romanopisci – v tvůrčím umění výsadní postavení. Je pravda, že lidé kupují víc CD než knih, víc chodí do kina a *mnohem* víc se dívají na televizi. Ale romanopisci mají delší produktivní životnost, možná proto, že čtenáři jsou poněkud bystřejší než fanouškové nepsaných umění, a tím pádem mají nepatrně delší paměť. David Soul ze *Starsky and Hutch* je bůhví kde, totéž platí o tom zvláštním bílém rapperovi z Vanilla Ice, ale Herman Wouk, James Michener a Norman Mailer tu byli i v roce 1994; dinosauři stále kráčeli po zemi.

Arthur Hailey psal novou knihu (to se sice jen povídalo, ale nakonec se vždycky ukázalo, že je to pravda), Thomas Harris mohl mít mezi svými Lectery odmlku sedmi let a pořád vydával bestsellery, a J. D. Salinger, i když o něm nebylo slyšet skoro čtyřicet let, byl pořád žhavým tématem při hodinách angličtiny a neformálních literárních debatách v kavárně. Čtenáři se vyznačují věrností, které v jiné oblasti tvůrčích umění není rovno, což vysvětluje, proč se tolik spisovatelů, jimž došla šťáva, pořád kodrcá dál, a na žebříčky bestsellerů je vynášejí kouzelná slova AUTOR KNIH... uváděná na obálkách nových titulů.

To, co chce nakladatel oplátkou, zvlášť od autora, který může odhadem prodat od každého románu takových pět set tisíc vázaných plus milión brožovaných kusů, je dokonale prosté: jednu knihu ročně. To je optimum, jak rozhodli hlavouni v New Yorku. Tři sta osmdesát stran prošitých nití nebo splených lepidlem každých dvanáct měsíců, začátek, prostředek a konec, přičemž hlavní postava by mohla být jako Kinsey Millhone nebo Kay Scarpettová, to se přímo doporučuje. Čtenáři milují, když postavy z románu žijí dál; mají pocit, jako by se vraceli do rodiny.

Méně než kniha za rok, a ničíte vše, co do vás nakladatel investoval, znemožňujete svému obchodnímu manažerovi udržovat všechny vaše kreditní karty a ohrožujete agentovo úsilí platit_čas psychoanalytikovi. Také fanoušci se vždycky *poněkud* unaví, když vám to trvá moc dlouho. Nedá se s tím nic dělat. Stejně jako když publikujete příliš mnoho, najdou se čtenáři, kteří řeknou: „Pche, už toho chlapa mám dost, všechno to začíná chutnat jako fazole.“

To všechno vám povídám, abyste pochopili, jak jsem mohl strávit čtyři roky tím, že jsem svůj počítač používal jako nejdražší hrací desku scrabble na světě, a nikdo o tom neměl tušení. Spisovatelský blok? Jaký spisovatelský blok? Žádný otravný spisovatelský blok nemáme. Jak by mohlo něco takového někoho napadnout, když se nová napínavá kniha Michaela Noonana objevuje každý podzim jako podle hodinek, perfektní čtení na konec léta, lidi, a mimochodem, nezapomeňte, že se blíží svátky a že všichni vaši příbuzní by si asi taky nového Noonana rádi přečetli, u Borderů se dá koupit s třicetiprocentní slevou, aj vaj, takový kšeft.

Tajemství je prosté a já nejsem jediný populární romanopisec v Americe, který je zná – pokud je na pověstech něco pravdy, Danielle Steelová (abych jmenoval aspoň někoho) používá Noonanovu formulku celá desetiletí. Víte, i když jsem publikoval jednu knihu ročně, a to románem *Ve dvou* v roce 1984 počínaje, dokázal jsem v následujících

deseti letech čtyřikrát napsat místo jedné knihy ročně *dvě*, přičemž jsem vždycky jednu publikoval a druhou si schoval.

Nepamatuji si, jestli jsem o tom někdy mluvil s Jo, ale protože se nikdy neptala, vždycky jsem předpokládal, že ví, co dělám: schovávám si oříšky. Nemyslel jsem však při tom na spisovatelský blok. Sakra, já jsem se prostě bavil.

V únoru 1995, po ztroskotání a vyšumění nejméně dvou dobrých nápadů (tahleta funkce – takové to *Heuréka!* – nikdy nevyhasla, čímž vznikla moje vlastní speciální verze pekla), už jsem nemohl popírat, co bylo zřejmé: postihlo mě to nejhorší, co se může spisovateli stát, když si odmyslíme Alzheimerera nebo katastrofální mrtvici. Jenomže ve velké bezpečnostní schránce, kterou mám u Fidelity Union, jsem si schovával čtyři kartónové krabice s rukopisy. Byly nadepsány *Slib*, *Hrozba*, *Darcy* a *Vrchol*. Kolem svatého Valentýna mi zavolal mírně nervózní agent obvykle jsem mu dodával nejnovější kousek koncem ledna, a teď už byla skoro půlka února. Museli by sebou sakra hodit, aby dostali letošního Mika Noonana včas na pulty vánočních orgií. Je všechno v pořádku?

To byla první šance, kdy jsem mohl říct, že jsem na mile daleko od obvyklého stavu věcí, ale pan Harold Oblowski z Park Avenue č. 225 nepatřil k lidem, kterým se takové věci říkají. Byl to dobrý agent, v nakladatelských kruzích oblíbený i nenáviděný (občas šlo o stejné lidi), ale nedobře přijímal špatné zprávy z temných a olejem zamaštěných sklepů, kde se věci do kšeftu vlastně vyrábí. Vyděsil by se a sedl na příští letadlo do Derry, připraven poskytnout mi kreativní dýchání z úst do úst, skálopevně odhodlaný neodjet, dokud by mě celého neodoblokoval. Ne, měl jsem rád Harolda tam, kde byl, v kanceláři v osmatřicátém poschodí s masňáckým výhledem na East Side.

Řekl jsem mu Jaká náhoda, Harolde, voláš zrovna v den, kdy jsem dopsal nový kus, to mě podrž, co říkáš, pošlu ti to federální expresní poštou, zítra to máš na stole. Harold mě vážně ujistil, že to není žádná náhoda, že pokud jde o spisovatele, je telepat. Pak mi pogrataloval a zavěsil. Za dvě hodiny jsem od něj dostal kytku – přesně tak nevkusnou a hedvábnou jako jsou ty jeho šály á la Hollywood.

Když jsem květiny odložil do jídelny, kam jsem po smrti Jo málokdy chodil, šel jsem do Fidelity Union. Otočil jsem svým klíčem, bankovní ředitel otočil svým a zanedlouho jsem byl na cestě na federální expresní poštu s rukopisem *Tak daleko od vrcholu*. Vzal jsem zrovna tu

poslední knížku, protože byla v nejbližší krabici, to je vše. V listopadu vyšla právě včas, aby stihla předvánoční ruch. Věnoval jsem ji památce své zesnulé milované manželky Johanny. Dostala se na jedenáctou pozici v žebříčku *Timesů* a všichni šli domů spokojení. Dokonce i já. Protože všechno bude zase lepší, ne? Na spisovatelský blok se přece *neumírá* (možná s výjimkou Harpera Lee). Stačilo, abych se uvolnil, jak to říkala ta sboristka arcibiskupovi. A díky Bohu jsem byl pilná veveříčka a schovával si oříšky.

Zůstal jsem optimistou i příští rok, kdy jsem jel na federální expresní poštu s *Hrozivým chováním*. Tuto knihu jsem napsal na podzim roku 1991 a byla to Johannina oblíbená. Optimismus trochu vybledl v březnu roku 1997, kdy jsem jel mokrou sněhovou vánicí s *Darcyným obdivovatelem*, ale když se mě lidé ptali, jak to jde („Napsal jste v poslední době nějakou knihu?“), takto existenciálně většinou lidé onu otázku pojmají), pořád jsem odpovídal jo, napsal jsem v poslední době spoustu dobrých knih, padají ze mě jako kravince z krávy.

Když si Harold přečetl *Darcy* a prohlásil, že je to moje vůbec nejlepší knížka, bestseller, který je zároveň *seriózní*, váhavě jsem nastínil nápad, že bych si vzal na rok volno. Okamžitě odpověděl otázkou, kterou nade všechno nesnáším: Není mi něco? Kdepak; řekl jsem mu, líp mi být nemůže, jenom jsem si říkal, že bych si trochu dáchnul.

Poté následovalo jedno z těch patentovaných mlčení Harolda Oblowského, které má vyjádřit, že jste strašlivý pitomec, ale jelikož vás má Harold moc rád, pokouší se vymyslet, jak vám to sdělit co nejjemněji. To je skvělý trik, ale prokoukl jsem ho už před šesti lety. Vlastně ho prokoukla Jo. „On jenom předstírá soucit,“ řekla. „Ve skutečnosti je jako policajt z nějakého starého *film noir*, pořád mlčí, abys ses prozradil a všechno na sebe vyklopil.“

Tentokrát jsem zůstal zticha – jenom jsem si přehodil sluchátko z pravého ucha k levému a opřel se trochu pohodlněji v židli ve své pracovně. Když jsem to udělal, padl mi zrak na zarámovanou fotku nad počítačem – Smějící se Sára, náš domek u jezera Dark Score. Nebyl jsem tam celé věky a chvilku jsem zaujatě uvažoval proč.

Potom se mi v uchu ozval zase Haroldův hlas – opatrný, konejšivý, hlas rozumného člověka, který se snaží vymluvit šílenci něco, o čem doufá, že bude pouhou pomíjivou vidinou. „To by asi nebyl dobrý nápad, Miku – v této fázi tvé kariéry.“

„Toto není žádná fáze,“ řekl jsem. „Vrchol jsem měl v roce 1991 – od té doby je náklad pořád stejný. Tohle je *plateau*, Harolde.“

„Ano,“ souhlasil, „a spisovatelé, kteří dosáhli tohoto ustáleného stavu, mají vlastně jen dvě možnosti, pokud jde o náklad – můžou pokračovat tak jako dosud, nebo můžou jít dolů.“

Tak půjdu dolů, chtěl jsem říct... ale neřekl. Nechtěl jsem, aby Harold věděl, jak daleko to došlo nebo jako moc se pode mnou otrásá zem. Nechtěl jsem, aby věděl, že trpím bušením srdce – ano, myslím to doslova – skoro pokaždé, když si zapnu na počítači program Word Six a podívám se na prázdnou obrazovku a blikající kurzor.

„Jo,“ řekl jsem. „Dobře. Pochopil jsem.“

„Určitě ti nic není?“

„Vypadá to podle té knížky, že mi něco je, Harolde?“

„To ne, sakra – je skvěle napsaná. Tvoje osobně nejlepší, už jsem říkal.“

Výborný čtení, ale taky doprdele *seriózní pecka*. Kdyby Saul Bellow napsal romantický napínavý román, napsal by tohle. Ale... nemáš nějaké problémy s tou další, co? Víím, že se ti pořád stýská po Jo, sakra, všem se nám –“

„Ne,“ přerušil jsem ho. „Vůbec žádné problémy nemám.“

Rozhostilo se další dlouhé ticho. Vydržel jsem. Nakonec Harold řekl:

„Grisham si mohl dovolit rok volna. Clancy taky. Thomas Harris, ten bere dlouhé odmlky jako součást té své mystiky. Ale tam, kde jsi ty, je život ještě tvrdší než na úplném vrcholu, Miku. Na každé místo v žebříčku pod tebou se cpe pět spisovatelů, a víš, co jsou zač – sakra, tři měsíce v roce to jsou tvoji sousedi. Někteří jdou nahoru, jako loni Patricia Cornwellová s posledními knížkami, někteří jdou dolů, a někteří se drží, jako ty. Kdyby si chtěl Tom Clancy dát pauzu na pět let a pak přivést Jacka Ryana zase zpátky, vrátil by se silný, bez debaty. Kdyby sis dal pauzu na pět let *ty*, možná by ses nevrátil vůbec. Dám ti radu –“

„Suš seno, dokud svítí slunce.“

„Vzal jsi mi to přímo z úst.“

Ještě chvíli jsme mluvili, pak se rozloučili. Opřel jsem se pohodlně ji ve svém pracovním křesle – ne že bych se přímo převrátil, ale daleko jsem k tomu neměl – a podíval se na fotografii našeho útočiště v západním Maine. Smějící se Sára, to znělo jako název nějaké staré odrhovačky od Halla a Oatese. Jo to tam měla radši, to je pravda, ale jen

o něco, tak proč jsem tam nejel? Bill Dean, správce, každé jaro sundal ochranné okenice a každý podzim je zase nasadil, na podzim vypustil trubky a na jaře se ujistil, že pumpa funguje, zkontroloval generátor, dohlédl, aby všechny údržbové lhůty byly v platnosti a po každém Dni obětí války zakotvil vor na plavání asi padesát metrů od našeho kousíčku pláže.

Bill nechal začátkem léta 1996 vymést komín, i když se v krbu už asi dva roky netopilo. Platil jsem ho kvartálně, jak je u správců v tom kraji zvykem; Bill Dean, starý Yankee ze starého yankeeského rodu, si vybíral moje šeky a neptal se mě, proč už tam nejezdím. Po smrti Jo jsem tam zajel jenom dvakrát nebo třikrát, ale nikdy jsem tam nezůstal přes noc. Bylo dobré, že se Bill neptal, protože nevím, co bych mu mohl odpovědět. Dokonce jsem si ani na Smějící se Sáru vůbec nevzpomněl, dokud jsem nemluvil s Haroldem.

Když jsem tak myslel na Harolda, odvrátil jsem pohled od fotky a podíval se zase za telefon. Představoval jsem si, jak mu říkám: *Jdu dolů, no a co? Zhrouť se svět? Prosím tě. Nemusím přece živit manželku a rodinu – manželka umřela na parkovišti u lékárny, jestli dovolíš či když nedovolíš), a dítě, které jsme tak hrozně chtěli a snažili se o ně, odešlo s ní. Netoužím ani po slávě – pokud se o spisovatelích, kteří zaplňují spodní příčky žebříčku v Timesech, dá říct, že jsou slavní – a neusínám s hlavou plnou snů o prodeji svých knih v klubu čtenářů. Tak proč? Proč mi to teda vadí?*

Ale na tu poslední otázku jsem *uměl* odpovědět. Protože to vypadalo, jako bych se vzdával. Protože bez manželky a bez práce jsem byl jen povrchní člověk, žijící osaměle ve velkém domě, který byl zcela splacený, a nedělal nic, jenom při obědě luštil křížovku v novinách.

Trmácel jsem se dál tím, co mi zbývalo ze života. Zapomněl jsem na Smějící se Sáru (nebo všechny myšlenky na ni pohřbila ta část mé duše, která tam nechtěla jet) a strávil jsem další parné, úmorné léto v Derry. Nahrál jsem si do počítače křížovkářský program a začal si vymýšlet vlastní křížovky. Přijal jsem dočasné členství v místní radě YMCA a dělal porotce v Letní umělecké soutěži ve Waterville. Vymyslel jsem sérii televizních reklam pro místní útulek pro bezdomovce, který byl na pokraji bankrotu, a pak jsem zasedal nějakou dobu i v *jeho* radě. (Na jedné veřejné schůzi mě jakási žena nazvala přítelem degenerátů, na což jsem odpověděl: „Díky! To jsem potřeboval.“ To mělo za následek mohutný aplaus, čemuž dodnes

nerozumím.) Pokusil jsem se chodit k osobnímu poradci, ale po pěti sezeních jsem to vzdal, protože jsem došel k závěru, že problémy poradce jsou mnohem horší než mé. Sponzoroval jsem jedno asijské dítě a chodil na kuželkářskou ligu.

Někdy jsem se pokoušel psát, ale pokaždé jsem se zasekl. Jednou, když jsem se pokoušel vypočetit jednu nebo dvě věty (jakékoli věty; tak jak by vyšly čerstvě upečené z mé hlavy), musel jsem chytit odpadkový koš a vyzvracet se do něj. Zvracel jsem, až jsem si myslel, že mě to zabije... a pak jsem se musel doslova odplazit od stolu a počítače, po kolenou jsem se vlekl přes měkký koberec. Když jsem se dostal na druhou stranu místnosti, bylo to lepší. Dokonce jsem se mohl ohlédnout na počítačovou obrazovku. Jenom jsem se k ní nesměl přiblížit. Později toho dne jsem se k ní připlížil se zavřenýma očima a počítač vypnul.

Stále častěji jsem se v těch dnech končícího léta vracel v myšlenkách k Dennisonovi Carvillovi, tomu učiteli tvůrčího psaní, který mi pomohl najít Harolda a jen s nádechem pochvaly zatratil *Ve dvou*. Carville jednou řekl něco, na co nikdy nezapomenu, autorem citátu byl prý Thomas Hardy, viktoriánský romanopisec a básník. Možná to Hardy *řekl*, ale nikdy jsem to už jinde nenašel, ani v *Barlettovi*, ani v Hardyho životopise, který jsem četl mezi vydáním *Tak daleko od vrcholu* a *Hrozivého chování*. Měl jsem dojem, že si to Carville třeba vymyslel sám a pak to připsal Hardymu, aby výroku dodal větší váhu. Tento trik taky občas používám, jak zahanbeně přiznávám.

Každopádně jsem myslel na ten citát pořád víc, zatímco jsem se potýkal s panikou zachvacující tělo a s mrazením v duši, s tím ohavným pocitem, že jsem se *zasekl*. Zdálo se, že ten citát shrnuje mé zoufalství a rostoucí jistotu, že už nikdy nedokážu psát (jaká tragédie, V. C. Andrewsová s pind'ourem ochořela spisovatelským blokem). Právě tento citát naznačoval, že jakákoli snaha o vylepšení situace bude možná zbytečná, i když byla úspěšná.

Podle chmurného starého Deimisona Carvilla by měl snaživý romanopisec od začátku chápat, že beletristické cíle jsou navždy mimo jeho dosah, že ta práce je procvičováním marností. „Ve srovnání i s tou nejvšednější lidskou bytostí, která chodí po povrchu zemském a vrhá na něj stín,“ řekl údajně Hardy, „je i ta nejvýtečněji napsaná postava románu jen pytlek kostí.“ Pochopil jsem to, protože přesně tak jsem se cítil v těch nekonečných, nanicovatých dnech: jako pytel kostí.

V noci na dnešek se mi opět zdálo o Manderley.

Pokud existuje krásnější a strašidelnější první věta anglické beletrie, pak jsem ji nečetl. A byla to věta, na kterou jsem během podzimu roku 1997 a zimy 1998 často myslel. Nezdálo se mi samozřejmě o Manderley, ale o Smějící se Sáře, které Jo někdy říkala „Skrýš“. Podle mě to byl docela výstižný název pro místo schované hluboko v lesích západního Maine, které nepatří vůbec k žádné obci a tamější kraj je na státních mapách pouze označen jako nezačleněná oblast TR-90.

Poslední z těch snů byl noční můrou, ale do té doby to byly sny jaksi nadpřirozeně jasné. Vždycky jsem se z nich probudil s chutí rozsvítit světlo v ložnici, abych se mohl přesvědčit, že jsem zpátky ve skutečnosti, než zase usnu. Víte, jaký je vzduch před bouřkou, jak všechno ztichne a barvy vyvstanou velmi jasně, jako když se na ně 'díváte ve vysoké horečce? Mé zimní sny o Smějící se Sáře byly právě takové, po každém jsem měl divný pocit, ale nebylo mi vyloženo zle. *Znovu se mi zdálo o Manderley*, napadlo mě občas, a někdy jsem ležel v posteli s rozsvícenými světly a poslouchal vítr venku a díval se do stinných koutů ložnice a myslel na to, že Rebecca De Winterová se neutopila v zátoce, ale v jezeře Dark Score. Že tam klesala ke dnu ve víru bublin a mávající rukama, zvláštní černé oči plné vody, a v šeru zatím lhostejně volaly potáplice. Někdy jsem vstal a vypil sklenici vody. Někdy jsem prostě zhasnul světla, ale předtím jsem se ujistil, kde jsem, pak se znovu převálil na bok a usnul.

Během dne jsem si na Smějící se Sáru vzpomněl málokdy a teprve mnohem později jsem si uvědomil, že je něco hodně mimo lajny, když je takový rozdíl mezi životem v bdělém stavu a ve spánku.

Myslím, že ty sny odstartoval telefonát Harolda Oblowského v říjnu 1997. Naoko volal proto, aby mi po gratuloval k chystanému vydání *Darcyina obdivovatele*, kterážto kniha byla sakra zábavná a zároveň to byla *pecka děsně nutící k zamyšlení*. Měl jsem podezření, že má na seznamu nejméně ještě jeden bod k vyřízení – Harold to tak obvykle dělal a nemýlil jsem se. Den předtím byl na obědě s Debrou Weinstockovou, mou redaktorkou, a nějak se při hovoru dostali k podzimu 1998.

„Vypadá to, že bude přecpáno,“ řekl a myslel ediční plány, zejména *beletristickou* půlku podzimních edičních plánů. „A objevilo se tam pár nových dodatků. Dean Koontz –“

„Myslel jsem, že obvykle publikoval v lednu,“ přerušil jsem ho.

„To jo, ale Debra slyšela, že tahle knížka se možná zpozdí. Chce dodat ještě nějakou část nebo co. Taky je tu nějaký Harold Robbins, *Predátoři* –“

„Ohromná věc.“

„Robbins má pořád svoje fanoušky, Miku, pořád má svoje fanoušky. Jak jsi sám nejednou zdůraznil, autoři beletrie mají dlouhou produktivní životnost.“

„Mhm.“ Přehodil jsem si sluchátko na druhé ucho a opřel se v židli. Při tom jsem zahlédl zarámovanou fotku Smějící se Sáry nad stolem. V noci tam zajdu na návštěvu, dlouhou a důkladnou, ale to jsem ještě netušil; věděl jsem jenom, že si k smrti přeji, aby sebou Harold Oblowski mrsknul a dostal se konečně k věci.

„Cítím z tebe netrpělivost, hochu,“ poznamenal Harold. „Zastihl jsem tě u stolu? Píšeš?“

„Zrovna jsem pro dnešek skončil,“ řekl jsem. „Stejně myslím na oběd.“

„Zkrátím to,“ slíbil, „ale zůstaň na příjmu, tohle je důležité. Příští podzim možná vyjdou knížky pěti dalších spisovatelů, které jsme nečekali: Ken Follett... měla by to být jeho nejlepší knížka od *Ucha jehly*... Belva Plain... John Jakes...“

„Žádný z nich nehraje tenis na mém kurtě,“ řekl jsem, i když jsem věděl, že o toto Haroldovi přímo nejde; Haroldovi šlo o to, že na žebříčku *Timesů* je jenom patnáct příček.

„A co Jean Auelová, která konečně vydá další z těch svých ság o sexu mezi jeskynnými lidmi?“

Posadil jsem se. „Jean Auelová? Opravdu?“

„No... není to na sto procent, ale vypadá to na spadnutí. A v neposlední řadě Mary Higgins Clarková. Víím, na jakém tenisovém kurtu hraje, a ty taky.“

Kdybych takovou zprávu dostalo šest sedm roků dřív, kdy jsem měl pocit, že mám hodně co chránit, byl bych vypěnil; Mary Higgins Clarková *hrála* na stejném kurtu, měla přesně stejné publikum a naše ediční plány byly zatím uspořádány tak, abychom byli od sebe co nejdál... což bylo spíš pro moje dobro než její, to vás ujišťuji. Kdybychom se utkali tváří tvář, tak by mě smetla. Jak moudře poznamenal zesnulý Jim Croce, člověk neškube za Supermanovu pláštěnku, člověk neplive proti větru, člověk nestrhává masku

Osamělému jezdcí a člověk si nic nezačíná s Mary Higgins Clarkovou. Aspoň pokud jste Michael Noonan.

„Jak se to stalo?“ zeptal jsem se.

Nemyslím, že bych promluvil zvlášť zlověstným tónem, ale Harold odpověděl nervózně a překotně jako člověk, který má pocit, že by mohl vyletět, nebo dokonce být popraven za zvěstování špatných zpráv.

„To nevím. Prostě dostala letos nějaký ten nápad navíc, asi. To se stává, jak jsem se dozvěděl.“

Jako člověk, který si nasbíral svou porci dvojitých nášupů, jsem věděl, že má pravdu, tak jsem se prostě Harolda zeptal, co chce. Připadalo mi to jako nejrychlejší a nejlehčí způsob, jak ho donutit, aby položil telefon. Odpověď mě nijak nepřekvapila; Debra i on – nemluvě o zbytku osazenstva v Putnamu – chtěli knížku, kterou by mohli uveřejnit koncem léta 1998, tím by předběhli paní Clarkovou a všechny ostatní o pár měsíců. Potom, v listopadu, by Putnam znovu prodej knížky zdravě oživil vzhledem k blížícím se Vánocům..

„To akorát *říkají*,“ odpověděl jsem. Jako většina spisovatelů (a v tomto ohledu se úspěšní nijak neliší od neúspěšných, což naznačuje, že možná na této domněnce něco je, stejně jako na obvyklé paranoie volně poletující ve vzduchu) jsem vydavatelským slibům nikdy nevěřil.

„Myslím, že v tomhle jim můžeš věřit, Miku – *Darcyn obdivovatel* byla poslední knížka podle tvé staré smlouvy, nezapomeň.“ Harold vypadal skoro vesele při pomyšlení na blížící se jednání o smlouvě s Debrou Weinstockovou a Phyllis Grannovu z Putnamu. „Hlavní je, že tě mají pořád rádi. Myslím, že by tě měli ještě radši, kdyby uviděli pár stránek s tvým jménem ještě před Díkůvzdáním.“

„Oni chtějí, abych jim dal příští knížku v listopadu? Příští *měsíc*?“ Vrazil jsem do té věty ten správný nedůvěřivý tón, jak jsem doufal, jako bych už skoro jedenáct let neměl v bezpečnostní schránce *Helenin slib*. Byl to první oříšek, který jsem si schoval; teď to byl poslední oříšek, který mi zbýval.

„Ne, ne, stačilo by to až patnáctého ledna,“ řekl a snažil se mluvit velkodušně. Přistihl jsem se, že uvažuji, kdepak asi s Debrou na tom obědě byli. V nějakém nóbl podniku, na to bych vsadil krk. Možná ve Four Seasons. Johanna tomu podniku vždycky říkala Frankie Valli a Four Seasons. „Znamená to, že budou muset zrychlit výrobu, *hodně* zrychlit, ale jsou ochotní to udělat. Otázkou je, jestli *ty* jsi ochoten zrychlit výrobu.“

„Myslím, že by to šlo, ale bude je to něco stát,“ řekl jsem. „Pověz jim, že to je, jako když chceš po čistírně šaty hned ten den.“

„Ach, však my je pěkně skřípnem!“ Harold vypadal, jako by si to snad dělal a dosáhl bodu, kde Starý věrňas začne chrlit a všichni začnou cvakat fotky.

„Kolik si myslíš –“

„Schůdná by byla přírážka k záloze,“ řekl. „Samozřejmě se budou bránit, tvrdit, že je to taky v tvém zájmu. *Hlavně* v tvém zájmu. Ale když budeme argumentovat prací navíc... budeš muset svítit dlouho do noci...“

„Tvůrčí muka... bolesti předčasného porodu...“

„Správně... správně... myslím, že desetiprocentní přírážka je tak akorát.“ Mluvil znalecky jako člověk, který se snaží být zatraceně spravedlivý, jak to jen jde. Já jsem zatím uvažoval, kolik žen by si nechalo přivodit porod o nějaký ten měsíc dříve, kdyby jim za to někdo zaplatil dvě stě nebo tři sta papírů navíc. Některé otázky je myslím lepší nechat bez odpovědi.

A v čem byl v mém případě rozdíl? Ta pitomá knížka už byla napsaná, ne?

„No, vysonduj, jestli se s nimi dohodneš,“ řekl jsem.

„Ano, ale myslím, že bychom neměli mluvit jenom o jediné knížce, co? Myslím-“

„Harolde, zrovna teď se chci naobědvat.“

„Jsi nějaký našťavaný, Michaeli. Nestalo se –“

„Všechno je v pořádku. Promluv s nimi jenom o jedné knížce, oslad' to tím, že já za sebe popoženu výrobu. Jasně?“

„Jasně,“ řekl po další významné pauze. „Ale doufám, že to neznamená, že by ses nechtěl později bavit o dvou – nebo tříknížkové smlouvě. Suš' seno, dokud svítí slunce, nezapomeň. To je heslo šampiónů.“

„Přecházej přes most, až když k němu přijdeš, to je heslo šampiónů,“ řekl jsem a tu noc se mi zdálo, že jsem znovu jel na Smějíci se Sáru.

* * *

V tom snu – ve všech snech, které se mi zdály ten podzim a zimu – jedu po lesní cestě ke srubu. Cesta se vine dvě míle lesem a končí na okrese 68. Lesní cesta má na obou koncích číslo (čtyřicet dva, pokud na

tom záleží pro případ, že by bylo nutno volat hasiče, ale jinak nemá žádný název. Jo ani já jsme ji také nikdy nepojmenovali, dokonce ani mezi sebou. Je úzká, jsou to vlastně jen vyježděné koleje uprostřed zarostlé bojínkem a ostřicí. Když se po ní jede, je slyšet, jak tráva šustí o spodek auta nebo dodávky a šeptá jako tiché hlasy.

V tom snu ale autem nejedu. Nikdy nejedu. V těch snech jdu pěšky. Stromy se tisknou k cestě z obou stran. Tmavnoucí nebe nad hlavou je sotva víc než úzká škvíra. Brzy uvidím první vykukující hvězdy. Cvrčci zpívají. Na jezeře volají potáplice. V lese šustí malá zvířata – asi daňky nebo veverky.

Teď přicházím k prašné příjezdové cestě, která se svažuje z kopce po mé pravici. Je to naše příjezdová cesta, označená malým dřevěným ukazatelem, na kterém je napsáno SMĚJÍCÍ SE SÁRA. Stojím před cestou, ale nejdu po ní. Dole je srub. Je celý z klád a má přistavěná křídla, vzadu vykukuje patro. Celkem čtrnáct pokojů, směšný počet. Dům by měl vypadat ošklivě a neohrabaně, ale není to tak. Sára má v sobě cosi ze statečné rozšafné dámy, které táhne na stovku, ale stále si rázně vykračuje, přestože má artritické kyčle a kulhavá stará kolena.

Střední část je nejstarší, někdy z roku 1900. Ostatní části byly přistavěny ve třicátých, čtyřicátých a šedesátých letech. Kdysi to byl lovecký srub; krátkou dobu počátkem sedmdesátých let to byl domov malé komunity transcendentálních hippies. Dům byl na leasing i v pronájmu; majiteli od konce čtyřicátých let až do roku 1984 byli Darren a Marie Hingermanovi... potom jen Marie, když Darren v roce 1971 zemřel. Jediným viditelným příspěvkem z doby našeho vlastnictví je malý talíř satelitní antény posazený na střední střeše. To byl Johannin nápad, ale nikdy neměla možnost si ho doopravdy užít.

Za domem se ve zbytcích červánků třpytí jezero. Vidím, že příjezdová cesta je vystlaná hnědým borovým jehličím a posetá popadanými větvemi. Křoví po obou stranách se bujně rozrostlo a natáhlo se k sobě jako milenci přes úzký průjezd, který je dělil. Kdyby se tam jelo autem, větve by praskaly a nepříjemně vrzaly o boky vozu. Vidím, že dole na kmenech srubu roste mech a skrz prkna malé verandy u příjezdu k domu prorostly tři velké slunečnice s květy jako světlomety. Místo však nepůsobí zanedbaně, ale *zapomenutě*.

Závan větru mě zastudí na kůži, takže si uvědomím, že se potím. Cítím borovice – ta vůně je trpká a zároveň čistá – a slabě, ale zároveň úžasně cítím jezero. Dark Score je jedno z nejčistších, nejhlubších jezer

v Maine. Až do konce třicátých let bylo větší, jak nám řekla Marie Hingermanová; tehdy Western Maine Electric, ruku v ruce s pilami a papírenským průmyslem kolem Rumfordu, dostal státní souhlas k postavení přehrady na řece Gessa. Marie nám také ukázala kouzelné fotografie bílé oděných dam a gentlemanů ve vestičkách, jak se projíždějí v kánoích – ty snímky pocházely z doby před první světovou válkou, říkala, a ukázala na jednu mladou ženu, navěky strnulou v rámečku z jazzového věku s pozvednutým pádlem, ze kterého kapala voda. „To je má matka,“ řekla, „a ten muž, kterému hrozí pádlem, je můj otec.“

Potáplice volají, jejich hlasy jsou jaksi ztracené. Už vidím na tmav-noucím nebi Venuši. Hvězdo jasná, hvězdo milá, smím-li si přát, směl bych si přát... v těch snech jsem si vždycky přál Johannu.

Když odříkám přání, pokusím se sejít po cestě k domu. Samozřejmě že tam půjdu. Je to můj dům, ne? Kam jinam bych měl jít než do svého domu, když se teď stmívá a když se to kradmé šustění v lese jaksi přibližuje a je nějak důraznější? Kam jinam *můžu* jít? Je tma a osamělá cesta do temného domu bude strašidelná (co když Sára nesnáší, když ji někdo nechá o samotě tak dlouho? Co když se zlobí?), ale musím. Jestli nejde elektřina, rozsvítím si některou petrolejku, které máme v komoře u kuchyně.

Jenomže se dolů nemůžu dostat. Nohy se mi nehýbou. Jako kdyby moje tělo vědělo o tom domě něco, co mozek netuší. Znovu se zvedne vítr, zastudí, až mi naskočí husí kůže, a já se divím, co jsem to dělal, že jsem se tak zpotil. Copak jsem utíkal? A jestli ano, kam jsem utíkal? Nebo odkud?

Vlasy mám taky zpocené; mám je přilepené k čelu jako nepříjemně těžký chuchvalec. Zvednu ruku, abych je odhrnul, a uvidím, že mám na ruce říznutí, docela čerstvé, a že se mi táhne po hřbetě ruky těsně za klouby. Někdy mám to říznutí na pravé ruce, jindy na levé. Pomyslím si: *Jestli je to sen, tak jsou ty detaily dobré.* Vždycky si pomyslím totéž: *Jestli je to sen, ty detaily jsou dobré.* Je to čistá pravda. Jsou to takové spisovatelské podrobnosti... Ale ve snech je možná každý spisovatelem. Jak to má člověk vědět?

Teď už je Smějící se Sára jen tmavým obrysem dole a já si uvědomuji, že tam stejně jít nechci. Jsem člověk, který naučil svou mysl nepřístojnostem, a umím si představit, že tam uvnitř na mě čeká spousta věcí. Vztekly mýval v rohu kuchyně. Netopýři v koupelně – jestli je

vyruším, zaplaví vzduch kolem mého nakrčeného obličejce, budou pištět a mihotat se a otírat se mi o tváře uprášenými křídly. Nebo dokonce některá slavná Stvůra z vesmíru od Williama Denbrougha se teď schovává pod verandou a světélkujícíma, zahnanýma očima sleduje, jak se přibližuji.

„No, tady nahoře zůstat nemůžu,“ řeknu, ale nohy se nehýbou, a zdá se, že tady *zůstanu*, na místě, kde se příjezdová cesta napojuje na lesní cestu; že tam *zůstanu*, ať chci nebo nechci.

Najednou šustění v lese za mnou už nevypadá na malá zvířata (stejně by už většinou byla zalezlá na noc v norách nebo hnízdech), ale zní to jako kroky. Snažím se otočit a podívat se, ale nejde to...

... a v tu chvíli jsem se obvykle probudil. Ze všeho nejdřív jsem se vždycky otočil a tím si potvrdil návrat do reality, protože jsem si předvedl, že mě mé tělo znovu poslouchá. Někdy – vlastně většinou – jsem se přistihl, že si myslím *Manderley, znovu se mi zdál sen o Manderley*. Bylo v tom něco strašidelného (myslím, že na každém opakujícím se snu je něco strašidelného, protože víte, že vaše podvědomí se jako posedlé snaží vykopat nějakou věc, která se nechce nechat vylomit ven), ale lhal bych, kdybych nedodal, že cosi ve mně se radovalo z nehybného letního poklidu, kterým mě ten sen vždycky zahalil, a stejná část mé duše si také užívala smutku a neblahých předtuch, jež se mě po probuzení pokaždé zmocnily. Ten sen, který se tolik lišil od mého bdění, mě přitahoval svou exotičností, teď když silnice vedoucí z mé představivosti byla tak účinně zatarasena.

Pokud si vzpomínám, doopravdy mě ten sen vyděsil jen jednou (a musím vám říct, že žádné z těch vzpomínek nevěřím tak docela, protože se dlouho zdálo, že ve skutečnosti vůbec neexistují), a to když jsem se jednou v noci probudil tím, že jsem zcela jasně do ztemnělé ložnice pronesl: „Něco po mně jde, ať mě to nedostane, cosi je v lese, prosím ať mě to nedostane.“ Nevydělala mě ani tak ta slova jako tón, kterým jsem je pronášel. Byl to syrový hlas muže na pokraji paniky a skoro se mému hlasu nepodobal.

Dva dny před Vánoce roku 1997 jsem znovu jel do Fidelity Union, kde mě ředitel opět doprovodil k mé bezpečnostní schránce v katakombách osvětlených zářivkami. Když jsme scházeli po schodech, ujistil mě (nejméně podesáté), že jeho manželka je *ohromnou* fanynkou mých knížek, že přečetla všechny a pořád jich nemá dost. Podesáté (nejméně) jsem odpověděl, že teď musím dostat do spárů *jeho*. V

odpověď se zahihňal, jako vždy. Považoval jsem tento neměnný rozhovor za jakési bankéřské svaté přijímání.

Pan Quinlan strčil klíček do zdířky A a otočil jím. Potom odešel diskrétně jako pasák, který domanévroval zákazníka do pokojíku děvky. Strčil jsem klíč do zdířky B, otočil jím a otevřel zásuvku. Vypadala teď velmi velká. Zbývající krabice s rukopisem vypadala, že se ve vzdáleném rohu třese strachy jako opuštěné štěně, které jaksi ví, že jeho sourozence odnesli a utratili. Na víku bylo tlustými černými písmeny naškrábáno *Slib*. Sotva jsem si vzpomínal, o čem ta pitomá knížka je.

Popadl jsem toho cestujícího v čase z osmdesátých let a zabouchl bezpečnostní schránku. Teď už v ní nezbývalo nic, jenom prach. *Dej mi to*, zasyčela na mě Jo ve snu – to bylo poprvé, co jsem si na to po letech vzpomněl. *Dej mi to, to je můj lapač prachu*.

„Pane Quinlane, už jsem hotový,“ zavolal jsem. Vlastní hlas mi zněl v uších hrubě a nejistě, ale zdálo se, že Quinlan nevyčítal nic špatného... nebo byl možná prostě diskrétní. Nakonec nemůžu být jediný zákazník, pro kterého je návštěva v této finanční verzi Lesní mýtiny emočně vyčerpávající.

„Opravdu si některou vaši knížku přečtu,“ řekl a mimoděk sklopil oči na krabici, kterou jsem nesl (asi jsem si mohl na ni vzít kufřík, ale při těchto výpravách jsem to nikdy nedělal). „Možná si to dám na seznam novoročních předsevzetí.“

„To udělejte,“ radil jsem mu. „To rozhodně udělejte, pane Quinlane.“

„Pro vás Mark,“ pravil. „Prosím.“ To už taky dřív říkal.

Sepsal jsem dva dopisy, které jsem strčil do krabice s rukopisem, než jsem se vydal na federální expresní poštu. Oba jsem napsal na počítači, který mi tělo dovolilo používat, pokud jsem si vybral pouze program Note Pad. Jenom když jsem otevíral Word Six, rozpoutala se ve mně bouře. Nikdy jsem se nepokusil psát román v programu Note Pad, protože jsem pochopil, že kdybych to zkusil, nejspíš bych ztratil i tuto možnost... nemluvě o možnosti hrát na počítači scrabble a tvořit křížovky. Několikrát jsem se pokusil psát rukou, ale skončilo to naprostým debaklem. Můj problém netkvěl v tom, co jsem kdysi slyšel popisovat jako „stud před obrazovkou“; sám jsem si to dokázal.

Jeden dopis byl adresován Haroldovi, druhý Debře Weinstockové, a oba říkaly v podstatě totéž: zde je ta nová kniha, *Helenin slib*, doufám, že se vám bude líbit jako mně, jestli vám připadá trochu neučesaná, tak

proto, že jsem musel pracovat hodně přesčas, abych ji dopsal tak brzo, veselé Vánoce, šťastnou chanuku, Erin Go Bragh, koleda koleda, doufám, že vám někdo nadělí toho pitomého poníka.

Stál jsem skoro hodinu ve frontě přešlapujících, opožděných odesílatelů se zahořklým pohledem (Vánoce jsou tak bezstarostný, uvolněný čas – to na nich miluju), s *Heleniným slibem* pod levou paží a brožovanou *Kouzelnou školou* od Nelsona DeMilla v pravé ruce. Přečetl jsem skoro padesát stránek, než jsem svěřil svůj poslední nepublikovaný román uštvané úřednici. Když jsem jí popřál veselé Vánoce, jenom pokrčila rameny a nic neřekla.

4. KAPITOLA

Telefon zazvonil zrovna ve chvíli, když jsem došel k hlavním dveřím do domu. Byl to Frank Arlen, ptal se mě, jestli bych k němu nechtěl přijet na Vánoce. Přesněji *k nim*; přijedou všichni bratři s rodinami.

Otevřel jsem ústa, abych odmítl – to poslední, co jsem zrovna potřeboval, byly potřeštěné irské Vánoce, kde všichni pijí whisky a sentimentálně lkají o Jo, zatímco se po podlaze bude hemžit nejméně deset usoplených spratků –, ale uslyšel jsem se, jak říkám ano.

Frank vypadal, že ho to překvapilo stejně jako mě, ale měl upřímnou radost. „Fantastické!“ zvolal. „Kdy sem můžeš přijet?“

Byl jsem na chodbě, z galoší mi kapalo na dlaždičky a z místa, kde jsem stál, jsem viděl klenutým průchodem do obývacího pokoje. Nestál tam žádný vánoční strom; od Johanniny smrti jsem se s žádným nenamáhal. Pokoj vypadal strašidelný a zároveň příliš velký pro jednoho... jako taneční parket vybavený raně americkým nábytkem.

„Zrovna jsem byl venku něco si zařídít,“ řekl jsem. „Co kdybych si hodil do tašky trochu prádla, nasedl zase do auta a odjel na jih, dokud je v autě ještě trochu teplo?“

„Paráda,“ souhlasil Frank bez zaváhání. „Aspoň si užijeme rozumný staromládenecký večer, než začnou přijíždět synové a dcery východního Maldenu. Hned jak položím sluchátko, naleju ti panáka.“

„Tak to bych už měl vyrazit,“ řekl jsem.

* * *

Byly to rozhodně nejlepší svátky od doby, co Jo umřela. Asi jediné pěkné svátky. Po čtyři dny jsem byl čestným Arlenem. Hodně jsem pil, mockrát jsem připíjel na památku Johannы... a měl jsem jistotu, že by měla radost, kdyby to věděla. Poblínkaly mě dvě děti, jeden pes si ke mně uprostřed noci vlezl do postele a švagrová Nickyho Arlena po mně večer po Vánocích vyjela, když mě přistihla samotného v kuchyni, jak si dělám krocaní sendvič. Políbil jsem ji, protože očividně chtěla pusku, a jakási odvážná ruka (nebo spíš „nezbedná“, to je to slovo, které hledám) mi chvíli šátrala v místech, kde už mi skoro tři a půl roku nešátrala jiná ruka kromě mé vlastní. Byl to šok, ale nebyl tak docela nepříjemný.

Dál to nezašlo – v domě plném Arlenových a s dosud ne tak docela rozvedenou Susy Donahueovou (stejně jako já byla pro tyto Vánoce

čestnou Arlenovou) se to sotva mohlo stát –, ale rozhodl jsem se, že je čas odjet... tedy pokud nechci projet vysokou rychlostí úzkou uličkou, která nejspíš končí cihlovou zdí. Odjel jsem dvacátého sedmého, byl jsem moc rád, že jsem přijel, a důkladně jsem Franka na rozloučenou u auta poobjímal, než jsem zase vyrazil zpět. Čtyři dny jsem nemusel vůbec myslet na to, že v mé bezpečnostní schránce ve Fidelity Union je už jenom prach, a čtyři noci jsem spal až do osmi ráno, sice jsem se někdy probudil s pálením žáhy a bolestí hlavy, ale nikdy ne uprostřed noci s tou myšlenkou *Manderley, znovu se mi zdál sen o Manderley*. Vrátil jsem se do Derry osvěžený a odpočatý.

První den roku 1998 začal čistým, studeným, klidným a nádherným ránem. Vstal jsem, osprchoval se a pak jsem stál v ložnici u okna a popíjel kávu. Najednou mi napadlo – naprosto jasně a jednoduše, jako že nahoře je nad hlavou a dole je pod nohama –, že bych teď mohl psát. Byl nový rok, cosi se změnilo a mohl bych teď psát, kdybych chtěl. Kámen se odvalil.

Šel jsem do pracovny, posadil se k počítači a zapnul ho. Srdce mi normálně tlouklo, na čele ani v zátylku mi nevyvstával pot a ruce jsem měl teplé. Otevřel jsem si hlavní menu, takové, co se objeví, když kliknete na jablko, a tam byl můj starý kamarád Word Six. Klikl jsem na něj. Objevilo se logo s perem a pergamenem, a když se to stalo, nemohl jsem najednou dýchat. Jako by se mi kolem hrudníku sevřely železné obruče.

Odstrčil jsem se od stolu, ale dával se a hmatal si po krku přes okraj trička, které jsem na sobě měl. Kolečka židle se zachytila o malý kobereček – jeden z Johanniných úlovků v posledním roce jejího života – a já se překotil rovnou dozadu. Hlava mi třískla o podlahu a zorným polem se mi mihla fontána zářivých hvězdiček. Asi jsem měl štěstí, že jsem neodlehl, ale mým opravdovým štěstím novoročního rána roku 1998 zřejmě bylo, že jsem se tak převrátil. Kdybych se jenom odstrčil od stolu a tím pádem pořád viděl na to logo – a tu příšerně prázdnou obrazovku, která po něm následuje –, možná bych se udusil.

Když jsem se nejistě postavil na nohy, mohl jsem aspoň dýchat. Měl jsem pocit, že se mi průdušnice zúžila na velikost slámky, a každý nádech provázal přízračný skřípavý zvuk, ale hlavně že jsem dýchal. Odpotácel jsem se do koupelny a vyzvracel se do umyvadla tak prudce, že zvratky potřísnily zrcadlo. Všechno zešedlo a kolena se mi podlomila. Tentokrát jsem se praštil do čela o okraj umyvadla, a i když jsem ze

zátylku nekrvácel (do poledne se tam však objevila úctyhodná boule), z čela trocha krve teklo. Po té druhé bouli zůstala také fialová modřina, o které jsem samozřejmě zvědavým lidem lhal, že jsem uprostřed noci vrazil do koupelnových dveří, já hlupák, to aspoň člověka naučí vstávat ve dvě v noci a ani si nerozsvítit.

Když jsem dokonale nabyt vědomí (pokud takový stav existuje), ležel jsem schoulený na podlaze. Vstal jsem, vyčistil si ránu na čele a posadil se na okraj vany s hlavou skloněnou ke kolenům, dokud jsem se necítil natolik silný, abych vstal. Seděl jsem tam asi čtvrt hodiny a během té doby jsem došel k závěru, že moje kariéra je u konce, ledaže by se stal zázrak. Harold bude řvát bolestí a Debra bude užasle kvílet, ale co můžou dělat? Pošlou na mě nakladatelskou policii? Pohrozí mi gestapem klubu Kniha měsíce? I kdyby, co by jim to pomohlo? Z cihly šťávu nevymačkáš, ani krev z kamene. Jestli se nějakým zázrakem nevzpamatuj u, můj život spisovatele skončil.

A jestli ano? zeptal jsem se sám sebe. Co máš v plánu pro dalších čtyřicet let, Miku? Můžeš těch čtyřicet let odehrát spoustu partií scrabble, vyluštit spoustu křížovek, vypít spoustu whisky. Ale stačí to? Čím ještě si vyplníš těch dalších čtyřicet let?

O tom jsem nechtěl přemýšlet, aspoň ne v té chvíli. Příštích čtyřicet let se o sebe postará; já budu spokojený, když nějak přežiju Nový rok 1998.

Když jsem měl pocit, že už se jakž takž ovládám, vrátil jsem se do pracovny, s pohledem upřeným na nohy se došoural k počítači, nahmatal správný knoflík a stroj vypnul. Můžete poškodit program, když vypnete počítač, aniž program uzavřete, ale za daných okolností jsem na to sotva mohl pomyslet.

Tu noc se mi znovu zdálo o tom, jak za šera jdu po cestě 42, která vede k Smějící se Sáře; znovu jsem odříkal přání, když jsem uviděl Večernici, a potáplice volaly a znovu jsem cítil, že v lese za mnou cosi je a pořád se to blíží. Vypadalo to, že vánoční svátky skončily.

* * *

Byla to krutá, studená zima, napadla spousta sněhu a v únoru přišla epidemie chřipky, která v Derry dostala spoustu starých lidí. Sebrala je, jako když prudký ledový vítr kácí staré stromy. Mě úplně minula. V tu zimu jsem nedostal ani rýmu.

V březnu jsem odletěl do Providence a zúčastnil se Novoanglické křížovkářské soutěže Willa Wenga. Získal jsem čtvrté místo a vyhrál padesát babek. Nevyplacený šek jsem si zarámoval a pověsil v obývacím pokoji. Kdysi to bylo tak, že většina mých zarámovaných certifikovaných vítězství (to byla slova Jo; připadalo mi, že všechny dobré věty patří Jo) se věšela na zdi v mé pracovně, ale v březnu 1998 jsem tam už moc nechodil. Když jsem si chtěl zahrát scrabble proti počítači nebo si udělat křížovku, vzal jsem si powerbook a sedl si s ním v kuchyni ke stolu.

Pamatuji si, jak jsem tam tak zase jednou seděl, otevíral hlavní menu powerbooku, hledal křížovky... a sjel kurzorem o dvě tři položky níž, až se mi zvýraznil můj starý kamarád Word Six.

Pocit, který mě zaplavil, nebyla frustrace nebo bezmocná, zklamáná zuřivost (obojího jsem si užil dost od dopsání *Tak daleko od vrcholu*), ale smutek a obyčejný stesk. Pohled na ikonku Word Six mi najednou připadal jako pohled na fotografie Jo, které jsem si schovával v peněženke. Když jsem si je prohlížel, myslel jsem si někdy, že bych prodal svou nesmrtelnou duši, jen abych ji měl zase zpátky... a toho březnového dne jsem si pomyslel, že bych prodal svou duši, jen abych mohl zase psát příběhy.

Tak do toho a zkus to, zašeptal nějaký hlas. *Možná se to změnilo*. Jenomže se nezměnilo nic a já to věděl. Takže místo abych Word Six otevíral, přestěhoval jsem ho do virtuálního odpadkového koše v pravém dolním rohu obrazovky, a tím ho zahodil. Sbohem, kamaráde.

V tu zimu hodně volala Debra Weinstocková, hlavně mi sdělovala dobré zprávy. Začátkem března mi hlásila, že *Helenin slib* byl vybrán do srpnových hitů Literárního spolku spolu s právnickým thrillerem Steva Martiniho, dalšího veterána osmého až patnáctého místa žebříčku *Timesů*. A mému britskému vydavateli, jak říkala Debra, se *Helena* moc líbila a prý to bude moje „průlomová kniha“. (Prodej mých knih v Británii vždycky pokulhával.)

„*Slib* je pro tebe jakýsi nový směr,“ řekla Debra. „Co myslíš?“

„Možná byl,“ přiznal jsem a uvažoval, jak by Debbie odpověděla, kdybych jí řekl, že ta moje průlomová knížka byla napsána skoro před dvanácti lety.

„Je taková... já nevím... jaksi *dospělá*.“

„Díky.“

„Miku? Nějak nám odchází spojení. Slyším tě jakoby z dálky.“
Bodejť ne. Kousal jsem se do ruky, abych nevytl smíchem. Teď jsem si ruku opatrně odtáhl od úst a prohlížel si kousance. „Je to lepší?“

„Ano, o moc. Tak o čem bude ta nová? Prozrad' mi něco.“

„Víš, jaká bude odpověď, holka.“

Debra se zasmála. „Budeš si muset tu knížku přečíst, abys to zjistila, Josefíno,“ řekla. „Je to tak?“

„Přesně.“

„No, tak jen pokračuj. Tvoji kámoši v Putnamu jsou celí vedle z toho, jaký do tvorby vnášíš nový rozměr.“

Rozloučili jsme se, zavěsil jsem a pak jsem se asi deset minut šíleně smál. Smál jsem se, až jsem se rozbrečel. Tak to jsem já, pomyslel jsem si. Stále někam vnáším nový rozměr.

* * *

V tomto období jsem také souhlasil s telefonickým interview s dopisovatelem *Newsweeku*, který dával dohromady materiál o novoamerickém gotickém románu (bůhví co to bylo kromě fráze, která měla prodat pár výtisků navíc), a poskytl rozhovor *Publishers Weekly*, který měl vyjít těsně před vydáním *Helenina slibu*. Svolid jsem k nim, jelikož oba vypadaly jako brnkačka, jako rozhovory, které můžete vyřídit po telefonu a při tom si číst poštu. A Debra měla radost, protože obvykle veškerou publicitu odmítám. Tuto část své práce nesnáším a vždycky jsem ji nesnášel, zvláště ty pekelné živé televizní debaty, kde nikdo v životě vaše pitomé knížky nečetl a první otázka vždycky zní: „Pro pána, kam na ty bláznivé nápady chodíte?“ Pracovat na své publicitě je jako jít do suši baru, kde jste tím suši vy, a bylo skvělé tím tentokrát projít s pocitem, že můžu sdělit Debre nějaké dobré zprávy, které může vyřídit svým šéfům. „Ano,“ mohla říct, „pořád je na publicitu jako pes, ale aspoň k něčemu jsem ho dokopala.“

Celou tu dobu pokračovaly moje sny o Smějící se Šáře – ne každou noc, ale každou druhou nebo třetí, a ve dne jsem nikdy o nich nepřemýšlel. Dělal jsem si své křížovky, koupil jsem si akustickou kytaru a začal se učit na ni hrát (ovšem nikdy nedostanu pozvání na turné s Patty Loveless nebo Alanem Jacksonem), každý den jsem zkoumal v *Derry News* nabubřelé nekrology a hledal jména, která znám. Jinými slovy jsem v podstatě klímbal ve stoje.

Tomu všemu učinil konec telefonát od Harolda Oblowského, který následoval asi za tři dny po Debrině telefonátu o knižním klubu. Venku bylo psí počasí – vichřice s mokrým sněhem, která, jak se ukázalo, byla posledním a největším počinem letošní zimy. Večer vypnuli v celém Derry proud, ale když Harold v pět odpoledne volal, všechno se teprve chystalo.

„Zrovna jsem si moc dobře popovídal s tvou redaktorkou,“ hlaholil Harold. „Byl to velmi povznášející, velmi *povzbuzující* rozhovor. Vlastně jsem s ní mluvil před minutou.“

„Ano?“

„No jistě. V Putnamu mají pocit, Michaeli, že ta tvoje nejnovější knížka možná pozitivně ovlivní tvoje umístění v počtu prodaných výtisků. Jde to nahoru.“

„Ano,“ řekl jsem, „vnesl jsem do tvorby nový rozměr.“

„Co?“

„Ale nic, jen tak kecám, Harolde. Pokračuj.“

„No... Helen Nearingová je skvělá hlavní hrdinka a Skate je tvůj vůbec nejlepší zlosyn.“

Nic jsem neřekl.

„Debra nadhodila možnost, že by z *Helenina slibu* byla zahajovací knížka ze smlouvy na tři kousky. Velmi *lukrativní* smlouvy na tři kousky. A vůbec nic jsem nemusel naznačovat. Tři, to je o jednu víc, než na kolik se jakýkoli nakladatel chtěl až do dneška zavázat. Nadhodil jsem devět miliónů dolarů, jinými slovy tři milióny za knížku, a čekal jsem, že se začne smát... ale agent musí *někde* začít a já si vždycky vybírám nejvyšší příčku, kam dosáhnou. Myslím, že někde mezi předky musím mít nějaké římské armádní důstojníky.“

Spíš etiopské prodavače koberců, pomyslel jsem si, ale mlčel jsem. Měl jsem pocit, jako bych byl u zubaře, který to trochu přehnal s novokainovou injekcí a umrtvil mi nejen špatný zub a kus okolní dásně, ale taky rty a jazyk. Kdybych se pokusil promluvit, nejspíš bych jenom klapal ústy a prskal sliny. Harold skoro předl. Smlouva na tři knížky pro nového, dospělého Michaela Noonana. Fantastická výhra, hochu.

Tentokrát mi do smíchu nebylo. Tentokrát se mi chtělo řvát. Harold mlel dál, celý šťastný a nic netušící. Harold nevěděl, že stromek rodící knížky uschl. Harold nevěděl, že nový Mike Noonan trpí katastrofálním nedostatkem vzduchu a prudkými záchvaty zvracení, sotva se pokusí psát.

„Chceš slyšet, s čím se mi pak ozvala, Michaeli?“

„Jen spust’.“

„Řekla: ‚No, devět je samozřejmě moc, ale někde člověk začít musí. Máme dojem, že tato nová knížka je pro něj velký krok vpřed.‘ To je výjimečné. *Výjimečné*. No, já jsem ještě nic nesliboval, chtěl jsem nejdřív mluvit s tebou, to víš, ale myslím, že můžeme počítat minimálně se sedmi a půl. Vlastně –“

„Ne.“

Na chvíli se odmlčel. Dost dlouho na to, abych si uvědomil, že svírám sluchátko tak křečovitě, až mě bolí ruka. Musel jsem se soustředit na to, abych sevření povolil. „Miku, kdybys mě jenom vyslechl –“

„Nepotřebuj u tě vyslechnout. Nechci mluvit o nové smlouvě.“

„Promiň mi, že nesouhlasím, ale nikdy nebude vhodnější chvíle. Zamysli se nad tím, kristepane. Mluvíme tu o špičkovém honoráři. Jestli chceš počkat, až vyjde *Helenin slib*, nemůžu ti zaručit stejnou nabídku–“

„Já vím, že nemůžeš,“ řekl jsem. „Nechci žádné záruky, nechci nabídky, *nechci mluvit o smlouvě*.“

„Nemusíš křičet, Miku, já tě slyším.“

Já jsem křičel? Ano, asi ano.

„Putnam tě neuspokojuje? Myslím, že Debru by hrozně zklamalo, kdyby to slyšela. Taky si myslím, že Phyllis Grannová by udělala sakra všecko proto, aby si poslechla všechny výhrady, které možná máš.“

TY s Debrou spíš, Harolde? napadlo mě a v tu chvíli mi to připadalo jako ten nejlogičtější nápad na světě – ten obtloustlý plešatící prťavý padesátník Harold Oblowski to dělal s mou blond’atou, aristokratickou, výtečně vzdělanou redaktorkou. *Ty s ní spíš, mluvíš tu o mé budoucnosti a zatím s ní chodíš do postele v pokoji hotelu Plaza? Snažíte se vy dva spočítat, kolik zlatých vajec ještě dostanete z té unavené staré husy, než jí konečně zakroutíte krkem a uděláte z ní paštiku? O to vám jde?*

„Harolde, nemůžu o tom teď mluvit, *nebudu* o tom teď mluvit.“

„Co se děje? Proč se tak rozčiluješ? Myslel jsem, že budeš mít radost. Sakra, myslel jsem, že se budeš radostí chytat stropu.“

„Nic se neděje. Jenom teď pro mě prostě není vhodná doba probírat dlouhodobou smlouvu. Budeš mě muset omluvit, Harolde. Musím něco vyndat z trouby.“

„Můžeme to aspoň probrat příští tý-“

„Ne,“ řekl jsem a zavěsil. Myslím, že jsem poprvé v dospělém životě zavěsil někomu jinému než dealerovi.

Samozřejmě jsem v troubě nic neměl a byl jsem příliš rozčilený na to, než abych měl chuť do ní něco strkat. Místo toho jsem odešel do obývacího pokoje, nalil si panák whisky a posadil se k televizi. Seděl jsem tam skoro čtyři hodiny, díval se na všechno a neviděl nic. Venku pořád fičelo. Zítra budou po celém Derry popadané stromy a svět bude vypadat jako ledová socha.

Ve čtvrt na deset zhasla elektrika, asi na půl minuty se zase zapnula a potom zhasla definitivně. Vzal jsem to jako znamení, že mám přestat přemýšlet o Haroldově zbytečné smlouvě a o tom, jak by se Jo vítězně chechtala při pomýšlení na devět miliónů dolarů. Vstal jsem, vytáhl ze zdířky zhaslou televizi, aby se někdy ve dvě nerozsvítila (nemusel jsem si dělat starosti; elektřina nešla v Derry skoro dva dny), a šel jsem nahoru. Shodil jsem šaty do nohou postele, vlezl si do ní, ani jsem si nevyčistil zuby, a za pět minut jsem spal. Nevím, za jak dlouho poté přišla ta noční můra.

* * *

Byl to poslední sen z těch, které teď považuji za „Manderleyský seriál“, byl to jeho vrchol. Asi to bylo o to horší, že jsem se probudil do neútěšné tmy.

Sen začal jako ty ostatní. Jdu po cestě, poslouchám cvrčky a potáplice, dívám se hlavně nahoru škvírou mezi stromy na tmavnoucí nebe. Dojdu k příjezdové cestě a tady se cosi *změnilo*; kdosi přilepil na ukazatel SMĚJÍCÍ SE SÁRA malou samolepku. Nahnou se blíž a vidím, že je to samolepka nějaké rádiové stanice. WB LM, stojí tam. 102,9, PORTLANDSKÝ ROKENROLOVÝ HLÍDKOVÝ BALÓN.

Od nálepky zvedám oči znovu k nebi, a Venuše svítí. Mám přání jako vždycky, přeji si Johannu, a v nose mám tu vlhkou a tajemnou vůni jezera.

Lesem se cosi vleče, staré listí chrastí a láme se větev. Vypadá to na něco velkého.

Radši běž tam dolů, říká mi hlas v hlavě. Kdosi tě má na smlouvě, Michaeli. Smlouvě na tři knihy, a ta je nejhorší.

Nemůžu se hýbat, nikdy se nemůžu hýbat, můžu tu jenom stát. Mám zablokované nohy.

Ale to jsou jen řeči. *Můžu* chodit. Jsem rád. Je to velký průlom. V tom snu si myslím: *tohle všechno mění! Tohle všechno mění!*

Scházím po příjezdové cestě, hlouběji a hlouběji do čisté, ale trpké borové vůně, překračuji popadané větve nebo je odkopávám. Zvedám ruku, abych si odhrnul vlhké vlasy z čela, a uvidím na hřbetu ten škrábanec. Zastavím se a zvědavě se na něj dívám.

Na to není čas, říká ten snový hlas. *Jdi tam dolů. Ted' musíš napsat knihu.*

Nemůžu psát, namítám. *To už je pryč. Jsem ted' v druhé půlce života.*

Ne, říká ten hlas. Je v něm cosi tvrdého, co mě děsí. *Měl jsi spisovatelskou křeč, žádný spisovatelský blok, a jak vidíš, je to pryč. Tak si pospěš, ať jsi dole.*

Bojím se, říkám tomu hlasu.

Čeho?

No... co když je tam dole paní Danversová?

Hlas neodpovídá. Víím, že se nebojím hospodyně Rebecky de Winterové, je to jenom postava ze staré knížky, nic než pytel kostí. Takže znovu vyrazím. Nemám na vybranou, jak se zdá, ale každým krokem se bojím stále víc a než dojdu do poloviny cesty k tomu stinnému roubenému domu, který se nade mnou tyčí, prosákne mi strach až do kostí jako horečka. Něco tu není v pořádku, něco je úplně špatně.

Jenomže v houstnoucím šeru za sebou slyším slintavý dech a těžké kroky. To, co šlo lesem, už jde po cestě. Je to těsně za mnou. Jestli se otočím, rázem přijdu o zdravý rozum, jako by mi ho vyrazili z hlavy. Je to cosi s krvavýma očima, cosi shrbeného a hladového.

Ten dům je mou jedinou nadějí na bezpečí.

Jdu dál. Přerostlé keře mě chytají jako ruce. Ve světle vycházejícího měsíce (měsíc v tomto snu zatím nikdy nevycházel, ale já jsem v něm tak dlouho ještě nikdy nebyl) vypadá šustivé listí na větvích jako uštěpačné tváře. Vidím mrkající oči a usměvavá ústa. Pode mnou jsou černá okna domu a já víím, že tam nepůjde elektřina, až vejdu dovnitř, to ta vichřice, budu cvakat vypínačem sem a tam, nahoru a dolů, dokud něco ze tmy nehmátne, nechytí mě za zápěstí a neodtáhne mě jako milенец hlouběji do temnot.

Jsem už ve třech čtvrtinách cesty dolů. Vidím schody z železničních pražců vedoucí k jezeru a ve stopě měsíčního světla na hladině vidím plout vor jako černý čtverec. Bill Dean ho vyvázal na vodě. Také vidím

jakýsi obdélníkový předmět u verandy, kde příjezdová cesta končí. Nikdy tam nic takového neleželo. Co to může být?

Další dva nebo tři kroky, a už to vím. Je to rakev, ta, kvůli které se pohádal Frank Arlen... protože, jak říkal, se mě ten pohřební zřízenec snažil ošidit. Je to Johannina rakev a leží na boku s víkem pootevřeným, takže vidím, že je prázdná.

Myslím, že začnu křičet. Myslím, že se otočím a rozběhnu se po cestě zpátky – klidně to risknu i s tou nestvůrou za zády. Ale než to stihnu, otevřou se zadní dveře Smějící se Sáry a do houstnoucí tmy vyrazí příšerná postava. Je lidská, ta postava, a přesto není. Je pomačkaná, bílá, se zvednutými tlustými prověšenými pažemi. Nemá tvář tam, kde by tvář měla být, a přesto křičí pronikavým hlasem jako potáplice. Je to Johanna, uvědomuji si. Dokázala uniknout z rakve, ale už se nevyprostila z rubáše, který ji halil. Je do něj celá zamotaná.

Jak příšerně *rychlý* je ten netvor! Nevznáší se tak, jak to dělají duchové, ale *utíká* přes verandu k příjezdové cestě. Čekal tam dole ve všech těch snech, kdy jsem byl ztuhlý a nemohl se pohnout, a teď, když jsem konečně mohl sejít dolů, mě chce chytit. Začnu křičet, až mě omotá těmi hedvábnými pažemi, jistě, budu křičet, až ucítím hnijící, červy prolezlé maso a uvidím mezi záhyby látky tmavé strnulé oči. Budu křičet, dokud nepřijdu navždycky o rozum. Budu křičet... ale tady není nikdo, kdo by mě slyšel. Uslyší mě jenom potáplice. Vrátil jsem se znovu na Manderley a tentokrát už nikdy neodejdu.

* * *

Ten ječící bílý přízrak po mně hmátl a já jsem se probudil na podlaze ložnice, kde jsem křičel chraptivým, zděšeným hlasem a zas a znovu do čehosi bouchal hlavou. Jak dlouho trvalo, než jsem si konečně uvědomil, že už nespím, že nejsem u Smějící se Sáry? Jak dlouho trvalo, než jsem si uvědomil, že jsem někdy během snu spadl z postele a ve spaní se odplazil přes celý pokoj, že jsem se po čtyřech dostal do rohu a tam vrazil hlavou do zdi a bouchal jí pořád dokola, jako šílenec v blázinci?

Nevěděl jsem a ani jsem to vědět nemohl, když nešla elektřina a hodiny u postele nesvítily. Víím, že zpočátku jsem se nedokázal z rohu dostat, protože jsem se tam cítil bezpečněji než ve volnějším prostoru pokoje, a víím, že jsem zůstal v zajetí snu ještě dlouho po probuzení (asi hlavně proto, že jsem nemohl rozsvítit a tu jeho moc zahnat). Báł jsem

se, že když se z rohu vyplížím, vyřítí se z koupelny ten bílý netvor, zase bude vydávat ty mrtvolné skřeky a bude celý dychtivý dokončit, co začal. Víím, že jsem se klepal, že mi byla zima a byl jsem od pasu dolů mokrý, protože mi povolil měchyř.

Zůstal jsem v tom rohu a lapal po dechu, celý promáčený a zahleděný do tmy, a uvažoval, jestli může mít člověk tak živou noční můru, že ho přivede k šílenství. Myslel jsem si tehdy (a myslím si to i teď), že jsem v tu březnovou noc našel odpověď.

Nakonec jsem dokázal z toho rohu vylézt. V půli pokoje jsem si stáhl mokré pyžamové kalhoty, a když jsem to udělal, ztratil jsem orientaci. Následovalo pět zoufalých a surrealistických minut (možná byly jenom dvě), kdy jsem se bezcílně plížil sem a tam po své důvěrně známé ložnici, vrážel do věcí a úpěl pokaždé, když jsem poslepu do něčeho narazil šátrající rukou. Všechno, čeho jsem se dotkl, mi nejdřív připadalo jako ta strašlivá bílá věc. Nic, čeho jsem se dotkl, jsem nepoznával. Bez konejšivých zelených čísel budíku u postele a bez orientačního smyslu, o který jsem dočasně přišel, mi připadalo, že se můžu klidně potáčet mešitou v Addis Abebě.

Nakonec jsem ramenem narazil do postele. Vstal jsem, strhl povlak z druhého lůžka a utřel si jím slabiny a stehna. Potom jsem si vlezl znovu do postele, přitáhl si deky a zůstal celý roztřesený ležet, a poslouchal jsem, jak hustý mokrý sníh naráží do oken.

Tu noc jsem už nespál, ale sen nevybledl, jak to sny obvykle dělají po probuzení. Ležel jsem na boku, třesavka pomalu polevovala, myslel na její rakev tam na příjezdové cestě, myslel si, že to dává jakýsi šléný smysl – Jo milovala Sáru, a kdyby někde strašila, bylo by to tam. Ale proč by mi ubližovala? Proč by mi Jo chtěla ubližovat? Nemohl jsem přijít na žádný důvod.

Čas přece jen míjel a přišla chvíle, kdy jsem si uvědomil, že vzduch získal tmavě šedý odstín; obrysy nábytku se v něm rýsovaly jako strážé v mlze. To bylo trochu lepší. Trochu se to začalo podobat normálu. Zatopím si v kuchyni v kamnech, řekl jsem si, a udělám si silné kafe. Začnu pracovat na tom, abych tuhle hrůzu překonal.

Přehodil jsem nohy přes pelest a zvedl ruku, abych si shrnul zpoceně vlasy z čela. Strnul jsem a podržel si ruku před očima. Musel jsem se škrábnout, když jsem se bezcílně plazil ve tmě a snažil se najít cestu zpátky do postele. Přes hřbet ruky, těsně pod klouby, se mi táhl mělký, krvavý škrábanec.

5. KAPITOLA

Jednou, to mi bylo šestnáct, mi přímo nad hlavou přeletěl nadzvukovou rychlostí letoun. Zrovna jsem se procházel v lese, když se to stalo, přemýšlel snad o nějakém příběhu, který jsem se chystal psát, nebo o tom, jak to bude skvělé, jestli některý páteční večer Doreen Fournierová ze slábne a nechá mě, abych jí stáhl kalhotky, až budeme parkovat na konci Cushman Road.

V každém případě se moje myšlenky toulaly bůhví kde, a když třeskla ta rána, naprosto mě to zaskočilo. Zalehl jsem na zem pokrytou listím, rukama si zakryl hlavu; srdce mi bláznivě bouchalo a byl jsem přesvědčen, že můj život je u konce (a jsem pořád panic). Do mých čtyřiceti let to byla jediná příhoda, která se tou nebetyčnou hrůzou rovnala poslednímu snu ze „seriálu Manderley“.

Ležel jsem na zemi, čekal, až na mě to kladivo dopadne, a když uplynulo půl minuty a kladivo *nedopadlo*, začalo mi docházet, že to byl jenom nějaký frajer se stíhačkou z brunswické základny námořního letectva, který nechtěl čekat, až se ocitne nad Atlantikem, a vrazil tam mach 1 rovnou. Ale kristepane, kdo by řekl, že to bude *takový* rachot?

Pomaloučku jsem se zvedl, a zatímco jsem tam stál a srdce se mi konečně uklidňovalo, uvědomil jsem si, že jsem nebyl jediný, koho ta nečekaná rána z nebes vyděsila k smrti. Poprvé, pokud jsem si pamatoval, ten kousek lesa za naším domem v Prout's Neck úplně ztichl. Stál jsem tam v prašném pruhu slunečního světla, pomačkané listí přilepené na tričku a džínách, zadržoval jsem dech a poslouchal. Nikdy jsem neslyšel takové ticho. Dokonce i za studeného lednového dne zvučel náš les neutuchajícím švitořením.

Konečně zazpívala pěnkava. Následovaly další dvě tři vteřiny ticha, a potom odpověděla sojka. Uplynuly další dvě tři vteřiny, a potom se přidala svým kratičkým příspěvkem vrána. Ozvalo se drnění datla, hledajícího larvy. Vlevo ode mě zašleستila podrostem deňka. Za minutu poté, co jsem vstal, se lesem ozývaly všemožné zvuky jako obvykle; všichni se vrátili ke své obvyklé práci a já si šel také po svých. Ale nikdy jsem na tu nečekanou ránu nezapomněl, ani na to mrtvé ticho, které pak následovalo.

Po té noční můře jsem si na onen červnový den často vzpomněl, ale na tom nebylo nic pozoruhodného. Všechno se jaksi změnilo, nebo se

mohlo změnit... ale nejdřív přijde ticho, kdy se ujistíme, že se nám stále nic nestalo a že nebezpečí – pokud to *bylo* nebezpečí – pominulo.

Derry bylo skoro celý další týden uzavřené. Led a prudký vítr při bouři způsobily velké škody a teplota vyskočila o sedm stupňů, takže sníh se odklízěl od domů jen těžce. K tomu je ovzduší po březnové bouři vždycky trpké a sklíčené; každý rok máme takovou bouřku (a dvě tři v dubnu pro dobrou míru, když máme smůlu), ale zdá se, že je nikdy nečekáme. Pokaždé nás zaskočí a bereme je osobně.

Jednoho dne ke konci onoho týdne se počasí konečně začalo lámat. Využil jsem toho a vyjel si na šálek kávy a dopolední kousek koláče do malé restaurace o tři domy dál od lékárny, kde si Johanna vyřizovala poslední pochůzku. Popíjel jsem a žvýkal a luštil křížovku v novinách, když se někdo zeptal: „Můžu si k vám přisednout, pane Noonane? Dneska je tady docela nával.“

Zvedl jsem hlavu a uviděl starého muže, kterého jsem znal, ale nedokázal si ho zařadit.

„Ralph Roberts,“ představil se. „Jsem dobrovolníkem u Červeného kříže. Já i moje manželka Lois.“

„Aha, no jo, samozřejmě.“ U Červeného kříže dávám zhruba každých šest týdnů krev. Ralph Roberts byl jeden ze staroušků, kteří potom vydávají džus a sušenky a říkají vám, abyste nevstávali a nedělali žádné prudké pohyby, jestli se vám motá hlava. „Posaďte se, prosím.“

Podíval se na mé noviny, rozložené u křížovky a položené na slunci, a vklouzl do boxu. „Nepřipadá vám, že když vyluštíte křížovku v *Derry News*, je to, jako byste dobře odpálil v baseballovém zápase?“ zeptal se.

Zasmál jsem se a přikývl. „Dělám to ze stejného důvodu jako lidé, kteří šplhají na Mount Everest, pane Robertsi... protože tu je. Jenomže z křížovky v *News* člověk nikdy nespadne.“

„Říkejte mi Ralphe, prosím.“

„Dobře. A já jsem Mike.“

„Fajn.“ Usmál se a ukázal zuby, které byly trochu křivé a zažloutlé, ale vlastní. „Mám rád tykání. Je to jako když si člověk může sundat kravatu. To byl ale pořádný fukěř, co jsme měli, co?“

„Ano,“ souhlasil jsem, „ale teď už se pěkně otepluje.“ Teploměr provedl jeden z těch úžasných březnových skoků, ze včerejších minus čtyř se dnes ráno vyšplhal na plus deset. Ještě lepší než zvýšená teplota vzduchu bylo teplé slunce na tváři – právě to teplo mě vylákalo z domu.

„Asi tu máme jaro. Některé roky se trochu zpozdí, ale zdá se, že vždycky najde cestu domů.“ Usrkával kávu, potom šálek odložil. „V poslední době jsem tě v Červeném kříži neviděl.“

„Zotavuju se,“ řekl jsem, ale to byla lež; znovu darovat další pintu jsem mohl už před čtrnácti dny. Pozvánka byla na lednici. Prostě jsem ji pustil z hlavy. „Určitě přijdu příští týden.“

„Mluvím o tom jenom proto, že máš áčko, a to se nám vždycky hodí.“

„Rezervuj mi tam gauč.“

„To se spolehni. Všechno je jinak v pohodě? Ptám se jenom proto, že vypadáš unaveně. Jestli špatně spíš, tak to tě lituju, a vím, o čem mluvím, věř mi.“

Všiml jsem si, že *vypadá* jako postižený nespavostí – měl váčky pod očima. Ale táhlo mu na osmdesát a málokomu se podaří dostat se tak daleko bez tohoto neduhu. Když jste tu chvíli, život vás možná jenom trochu pošimrá na tvářích a kolem očí. Když se tu zdržíte déle, skončíte jako Jake La Motta po perné čtvrthodince.

Už jsem se chystal říct, co povídám vždycky, když se mě někdo zeptá, jestli mi něco není, pak mě napadlo, proč musím pokaždé vyrukovat s tou únavnou šaškárnou á la muž z Marlboro, a koho se to snažím oblafnout. Co by se asi stalo, kdybych řekl tomu chlápku, co mi vždycky v Červeném kříži dával čokoládovou sušenku, když mi sestra vytáhla jehlu z paže, že se necítím na sto procent? Nastalo by zemětřesení? Oheň a povodeň? Blbost.

„Ne,“ řekl jsem, „opravdu se poslední dobou necítím moc valně, Ralphe.“

„Chřipka? Bylo jí tu dost.“

„Ne. Chřipka se mi tentokrát úplně vyhnula. A spal jsem docela dobře.“ Což byla pravda – žádné sny o Smějící se Sáře se neopakovaly, v normální ani vysokooktanové verzi. „Myslím, že mám prostě depresi.“

„No, měl by sis vzít dovolenou.“ Usrkl kávy. Když se na mě znovu podíval, zamračil se a šálek odložil. „Co je? Co se stalo?“

Nic, chtěl jsem říct. Byl jsi jenom první ptáček, který zazpíval do ticha, Ralphe, nic víc.

„Nic se nestalo,“ řekl jsem a potom, protože jsem trochu chtěl zjistit, jak to slovo budou chutnat, až je vypustím z vlastních úst, jsem opakoval: „Dovolenou.“

„No jo,“ usmál se. „Lidi si ji berou každou chvíli.“

* * *

Lidi si ji berou každou chvíli. V tom měl pravdu; dokonce i lidé, kteří si ji nemůžou moc dovolit, na dovolenou jedou. Když jsou unavení. Když zapadnou až po krk do vlastních sraček. Když je na ně svět už moc, když. jim jde po krku a dusí je.

Rozhodně jsem si dovolenou mohl dopřát a rozhodně jsem si mohl vzít v práci volno – *jaké práci, ha ha?* –, a přesto jsem potřeboval pána se sušenkami z Červeného kříže, aby mi ukázal, co by mělo být evidentní pro vysokoškolsky vzdělaného člověka, jako jsem já: že jsem nebyl na pořádné dovolené od doby, kdy jsme s Jo byli na Bermudách, to bylo tu zimu, než zemřela. Nedopřál jsem si oddechu, i když jsem vlastně neměl co na práci. Teprve v létě, když jsem v *News* četl nekrolog Ralpha Robertse (porazilo ho auto), jsem si naplno uvědomil, kolik mu dlužím. Ta rada byla lepší než všechny sklenice pomerančové šťávy, které jsem kdy po darování krve dostal, to vám povím.

* * *

Když jsem z té restaurace odešel, nezamířil jsem domů, ale probrouzдал jsem půlku toho zatraceného městečka s novinami s načatou křížovkou, zastrčenými podpaží. Chodil jsem, dokud jsem celý neprokřehl, i když bylo docela teplo. Na nic jsem nemyslel, a přesto jsem myslel na všechno. Bylo to zvláštní přemýšlení, takové, jaké jsem prožíval předtím, než jsem začal psát knížku, a i když jsem tak nepřemýšlel už celé roky, vpravil jsem se do něj snadno a přirozeně, jako bych toho nikdy nenechal. Je to, jako by vám u domu zastavili nějakí chlapi s velkým nákladákem a začali vám do sklepa stěhovat různé věci. Líp to vysvětlit nemůžu. Nevidíte, co je to za věci, protože jsou všechny zabalené v ochranných obalech, ale ani je nemusíte vidět. Je to nábytek, všechno co potřebujete, aby byl z domu domov, abyste se tam cítili dobře, přesně tak, jak chcete.

Když ti chlapi naskáčou zpátky do nákladáku a odjedou, sejdete do sklepa a procházíte se sem a tam (stejně jako jsem se tehdy pozdě odpoledne procházel po Derry, čvachtal v galoších do kopce i údolím), dotknete se zabalené křivky tuhle, zabaleného rohu tamhle. Je tohle pohovka? Je tohle prádelník? Na tom nesejde. Je tu všechno, stěhováci nezapomněli na nic, a i když to všechno musíte sami vytahat nahoru (při

tom si často namůžete stará ubohá záda), je to tak v pořádku. Důležité je, že v zásilce nic nechybí.

Tentokrát jsem si myslel – doufal –, že stěhovací vůz přivezl materiál potřebný pro dalších čtyřicet let: pro roky, které jsem mohl strávit v Nepsavé zóně. Chlapi přijeli k těm sklepním dveřím, zdvořile zaklepali, a když po několika měsících pořád nikdo neotvíral, tak si nakonec vzali beranidlo. *HEJ, KÁMO, DOUFÁME, ŽE TĚ TEN RANDÁL MOC NEVYLEKAL, TĚCH DVEŘÍ JE NÁM LÍTO!*

O dveře jsem se nestaral; staral jsem se o nábytek. Něco se rozbilo nebo něco chybí? Neřekl bych. Určitě bude stačit, když všechno vytahám nahoru, stáhnu obaly a nábytek postavím tam, kam patří. Cestou domů jsem minul Stín, kouzelné malé revivalové kino v Derry, které prosperovalo bez ohledu na videovou revoluci (možná právě díky ní). Tento měsíc dávali klasickou sci-fi z padesátých let, ale duben byl věnován Humphreymu Bogartovi, Johanninu stálému oblíbenci. Postával jsem chvíli pod markýzou a prohlížel si jeden plakát. Když jsem jel domů, vybral jsem si z telefonního seznamu celkem namátkou jednoho agenta cestovní kanceláře a pověděl mu, že chci jet na Key Largo. Key West, chcete říct, povídá ten chlap. Ne, říkám mu, myslím Key Largo, přesně jako v tom filmu s Bogiem a Bacallovou. Natři týdny. Pak jsem si to rozmyslel. Byl jsem bohatý, nebyl jsem na nikom závislý a byl jsem v důchodu. Co je to za blbost, „tři týdny“? Dáme rovnou šest, řekl jsem. Najděte mi nějakou chatu nebo něco. To bude drahé, řekl. Pověděl jsem mu, že je mi to jedno. Až se vrátím zpátky do Derry, bude jaro.

Mezitím jsem musel vybalit nějaký nábytek.

První měsíc jsem byl ostrovem Key Largo nadšený a poslední dva týdny k smrti znuděný. Zůstal jsem však, protože nuda je dobrá. Lidé s vysokou odolností vůči nudě mohou hodně napřemýšlet. Snědl jsem asi miliardu garnátů, vypil asi tisíc margarit a přečetl přesně dvacet tři šestákové romány. Spálil jsem se, sloupal se a nakonec jsem zhnědl. Koupil jsem si čepici s dlouhým kšiltem a nápísem PAPOUCH vyšitým jasně zelenou nití. Chodil jsem pořád po stejné pláži tak dlouho, dokud jsem všechny neznal křestním jménem. A rozbaloval jsem nábytek. Spousta se mi ho nelíbila, ale nebylo pochyb, že se všechno do domu hodí.

Přemýšlel jsem o Jo a našem společném životě. Přemýšlel jsem o tom, jak říkala, že nikdo si nikdy nesplete *Ve dvou s Pohlédni k domovu, anděli*. „*Nechystáš se mě zavalit žvásty deprimovaného umělce, že ne,*

Noonane?“ odpověděla... a během doby, kterou jsem strávil na Key Largo, se mi ta slova pořád vybavovala, vždycky pronášená Johanniným hlasem: žvásty deprimovaného umělce, jenom pitomé dětinské žvásty deprimovaného umělce.

Myslel jsem na Jo v její dlouhé červené lesní zástěře, jak ke mně jde s kloboukem plným černých hub a jak se vítězně směje: „*Dnes večer nikdo v TR nebude jíst líp než Noonanovi!*“ volala. Myslel jsem na ni, jak si lakovala nehty na nohou, s trupem vklíněným mezi stehny, jak to umějí jenom ženy, když provádějí takovou činnost. Myslel jsem na ni, jak po mně hodila knihu, protože jsem se smál nějakému novému účesu. Myslel jsem na ni, jak se pokoušela naučit se hrát jednu lidovku na bendžo a na to, jak vypadala bez podprsenky v tenkém svetru. Myslel jsem na ni, jak plakala a jak se smála a měla vztek. Myslel jsem na ni, jak mi říká, že to jsou jenom žvásty deprimovaného umělce.

A přemýšlel jsem o tom snu, zvláště o tom posledním. Šlo mi to snadno, protože nevybledl tak, jak se to děje s obyčejnějšími sny. Poslední sen o Smějící se Sáře a můj úplně první sen s polucí (udělal jsem se na nějaké dívce, nahé a ležící ve spacáku a pojídající švestku) jsou jediné sny, které si naprosto jasně pamatuji, i po všech těch letech; zbytek jsou jenom mlhavé útržky nebo jsem je zapomněl úplně.

Ve snech o Sáře byla spousta zřetelných podrobností – potáplice, cvrčci, večernice a moje přání, jenom abych vyjmenoval některé –, ale myslel jsem, že všechny ty podrobnosti jsou nasnadě. Úprava scény, jestli chcete. Jako takové jsem je mohl ze svých úvah vypustit. Tím pádem zbývaly tři hlavní prvky, tři velké kusy nábytku, které zbývaly rozbalit.

Seděl jsem na pláži, díval se, jak mi mezi prsty u nohou obalených pískem zapadá slunce, a myslím, že člověk nemusí být psychiatr, aby poznal, jak se ty tři věci daly dohromady.

Ve snech o Sáře byly hlavním prvkem lesy za mnou, dům pode mnou a samotný Michael Noonan, ztuhlý uprostřed. Stmívá se a v lese je nebezpečí. Jít do domu bude strašidelné, možná proto, že byl tak dlouho prázdný, ale nepochybuji o tom, že tam musím jít; ať jsem vyděšený, jak chci, je to jediné přístřeší, které mám. Jenomže to nedokážu. Nemůžu se hýbat. Mám spisovatelskou křeč.

V té noční můře konečně můžu vejít do bezpečí domu, jenomže se ukáže, že to žádné bezpečí není. Ukáže se, že je mnohem nebezpečnější, než jsem očekával i v těch nejdivočejších... nu, ano, nejdivočejších

snech. Vyhrne se z něj moje mrtvá manželka, křičí a je pořád zamotaná do rubáše a chce mě napadnout. Dokonce i po pěti týdnech a skoro tři tisíce mil od Derry jsem se při vzpomínce na ten rychle se blížící bílý přízrak s pytlovitými pažemi otřásl a ohlédl se přes rameno.

Ale *byla to Johanna?* Vlastně jsem to nevěděl, že? Ten přízrak byl celý zabalený v látce. Rakev vypadala jako ta, ve které byla pohřbena, to je fakt, ale to mě možná jenom pletlo.

Spisovatelská *křeč*, spisovatelský *blok*.

Nemůžu psát, řekl jsem tomu hlasu ve snu. Ten hlas říká, že můžu.

Ten hlas tvrdí, že spisovatelský blok už je pryč, a já mu věřím, protože i spisovatelská *křeč* je pryč, konečně jdu po příjezdové cestě dolů, jdu do bezpečí. Ale bojím se. Dokonce ještě před tím, než se objeví ten beztvary bílý přízrak, tak jsem vyděšený. Říkám, že se bojím paní Danversové, ale to si jenom ve snu spojuji Smějící se Sáru s Manderley. Bojím se

„Bojím se psát,“ slyším se, jak říkám nahlas. „Bojím se to vůbec zkusit.“

To bylo večer před tím, než jsem konečně odletěl zpátky do Maine, a byl jsem jen zcela střízlivý, ale pil jsem dál. Ke konci dovolené jsem po večerech popíjel často. „Mě neděsí ten blok, mě děsí, že ten blok *neodstraňuju*. Jsem vážně v prdeli, chlapci a děvčata. Jsem v prdeli až po uši.“

Ať už jsem byl v prdeli nebo ne, měl jsem dojem, že jsem konečně vyhmátl jádro pudla. Báł jsem se ten blok odstranit, možná jsem se báł sebrat nitky svého života a pokračovat bez Jo. Jenomže v hloubi duše jsem věřil, že to musím udělat; to znamenají ty hrozivé zvuky v lese za mnou. A víra znamená hodně. Možná až moc, zvláště když má člověk fantazii. Když se člověk s fantazií dostane do duševních potíží, hranice mezi zdáním a skutečností má tendenci mizet.

Cosi na mě v tom lese číhalo, nepochybně. Jednu z těch věcí jsem držel zrovna v ruce, když jsem na to myslel. Pozvedl jsem skleničku, podržel ji proti západnímu nebi, aby se zdálo, že zapadající slunce ve sklenici hoří. Hodně jsem pil a na Key Largo to možná bylo v pořádku sakra, předpokládalo se, že lidé budou na dovolené hodně pít, byl to skoro zákon –, ale já jsem pil až moc ještě před odletem. Pil jsem tak, že by se mi to mohlo co nevidět vymknout z rukou. Takové pití může přivést člověka do problémů.

Cosí v lese a potenciálně bezpečné místo, střežené děsivým strašidlem, které nebylo moje manželka, ale možná vzpomínka na mou manželku. Dávalo to smysl, protože Smějící se Sára byla vždycky Johanniným oblíbeným místem na zemi. Tato myšlenka vedla k jiné, té, která mě přinutila sundat nohy z lehátka, na němž jsem se povaloval, a vzrušeně jsem se posadil. Smějící se Sára byla také místem, kde začal ten rituál... šampaňské, poslední řádek a to veledůležité požehnání: *No, tak to je v pořádku, ne?*

Chtěl jsem, aby bylo zase všechno v pořádku? Opravdu jsem to chtěl? Před měsícem nebo před rokem bych možná nevěděl, ale teď jsem měl jistotu. Odpověď zněla ano. Chtěl jsem se pohnout z místa – odpoutat se od mrtvé manželky, vyléčit si srdce, jít dál. Ale abych to mohl udělat, budu se muset vrátit.

Zpátky do roubeného domu. Zpátky do Smějící se Sáry.

„No ano,“ řekl jsem a na těle mi naskočila husí kůže. „Jasně, pochopils to.“

Tak proč ne?

Nad tou otázkou jsem se cítil stejně hloupě jako nad poznámkou Ralpa Robertse, že potřebuji dovolenou. Jestli se potřebuji vrátit na Smějící se Sáru, když už mám po dovolené, tak proč bych nejel? Možná to tam bude prvních pár nocí trochu strašidelné kvůli kocovině po mém posledním snu, ale už jenom to, že tam budu, ten sen možná rychleji zažene.

A *možná* (tuto poslední myšlenku jsem vpustil jenom do pokorného koutku vědomí) se tam něco stane s mým psaním. Nebylo to pravděpodobné... ale nebylo to ani nemožné. *Pokud se nestane zázrak*, nebyla to snad moje myšlenka na Nový rok, když jsem seděl na okraji vany a držel si mokrý hadr na rozseknutém čele? Ano. *Pokud se nestane zázrak*. Někdy třeba slepí lidé upadnou, praští se do hlavy a znovu se jim vrátí zrak. Někdy mrzáci *můžou* zahodit berle, když vystoupají po kostelních schodech až nahoru.

Zbývalo mi osm nebo devět měsíců, než mě Harold a Debra začnou doopravdy otravovat kvůli dalšímu románu. Rozhodl jsem se, že tu dobu strávím v Smějící se Sáře. Chvilí bude trvat, než zařídím všechno v Derry, a chvíli bude trvat Billu Deanovi, než připraví dům u jezera na roční pobyt, ale mohl bych se tam dostat do Čtvrtého července. Řekl jsem si, že je to dobré datum pro začátek, nejenže má naše země

narozeniny, ale hlavně v západním Maine končí sezóna otravného hmyzu.

Než jsem si sbalil svou prázdninovou výstroj (ty brožované románky jsem nechal v chatce dalšímu obyvateli), oholil si týdenní strništko z obličejů tak opáleného, že už mi nepřipadal jako můj, a odletěl zpátky do Maine, jsem byl rozhodnutý: odjedu na místo, které mé podvědomí označilo jako úkryt před houstnoucí tmou; odjedu tam, i když mi podvědomí zároveň naznačilo, že to nebude bez rizika. Nepojedu tam v očekávání, že Sára zafunguje jako Lurdy... ale dovolím si doufat, a až poprvé uvidím nad jezerem vycházet Večernici, dovolím si něco přát.

* * *

Jenom jediná věc nezapadala do mého úhledného rozboru snů o Sáře, a protože jsem ji nemohl vysvětlit, snažil jsem si jí nevšímat. Ale moc se mi to nedařilo; asi byl ve mně pořád kus spisovatele a spisovatel je člověk, který naučil své myšlenky provádět nepřístupností.

Byl to ten škrábanec na hřbetu ruky. Ta ranka se objevovala ve všech snech, na to bych přísahal... a potom se objevila ve skutečnosti. Takové blbosti v pracích dr. Freuda nenajdete; takové věci jsou vyloženě pro horkou linku Přátel duchů.

Byla to náhoda, nic víc, myslel jsem si, když moje letadlo začalo klesat. Měl jsem sedadlo číslo A-Z (na létání vpředu je pěkné, že když letadlo spadne, rozmázne vás to jako první) a díval se na borové lesy, zatímco jsme se snášeli po sestupné dráze k mezinárodnímu letišti Bangor. Sníh zase na rok zmizel; všechen jsem ho propásl na dovolené. *Jenom náhoda.*

Kolikrát v životě ses řízl do ruky? Ruce jsou přece pořád vpředu, ne, pořád se jimi oháníš! Prakticky si o to říkají.

To všechno mě mělo přesvědčit, ale jaksi se to nedařilo. Mělo, jenže... inu.. .

Mohli za to ti hoši ve sklepě. Ti to nebrali. Ti hoši ve sklepě to rozhodně vůbec nebrali.

V té chvíli se ozvalo tupé zadunění, protože se letoun dotkl dráhy, a já jsem dotyčnou myšlenku zahnal z mysli.

* * *

Jednou odpoledne, krátce po příjezdu domů, jsem se hrabal ve skříních tak dlouho, až jsem našel krabice od bot s Johanninými starými fotografiemi. Roztřídil jsem je a pak jsem si prohlížel ty od jezera Dark Score. Bylo jich strašně moc, ale Johanna byla zuřivý fotoamatér, takže byla jenom na málokteré. Našel jsem však jednu, o které jsem si pamatoval, že jsem ji pořídil někdy v roce 1990 nebo 1991.

Někdy i netalentovaný fotograf může udělat dobrý snímek – když sedm set opic bude sedm set let bušit do sedmi set psacích strojů a tak dál – a tenhle dobrý byl. Jo stála na voru, slunce za ní pomalu zapadalo a bylo zlatě rudé. Jo zrovna vylezla z jezera, kapala z ní voda, měla na sobě dvoudílné plavky, šedé s červeným lemováním. Zachytil jsem ji, když se zrovna smála a sčesávala si promočené vlasy z čela a spánků.

Bradavky se jí ostře rýsovaly v košíčcích vrchního dílu plavek. Vypadala jako herečka na filmovém plakátu na nějaký jednoduchý běčkový film o příšerách na pláži nebo o sériovém vrahovi, který se plíží táborem.

Najednou mě na ni posedla nesnesitelná chuť. Chtěl jsem ji mít v ložnici přesně tak, jak byla na té fotce, s prameny vlasů přilepenými na tváře a těmi mokkými plavkami přilepenými k tělu. Chtěl jsem jí přes podprsenku cucat bradavky, ochutnávat tu látku a cítit přes ni ty tvrdé knoflíky. Chtěl jsem sát vodu z té bavlny jako mléko, pak z ní strhnout kalhotky a dělat jí to, dokud bychom oba neexplodovali.

Trochu roztřesenou rukou jsem fotografii odložil stranou k dalším, které se mi líbily (i když tam už nebyly žádné, které by se mi líbily tak moc). Měl jsem mohutnou erekci, takovou, co vypadá jako kámen potažený kůží. Když se vám přihodí, nejste k ničemu, dokud nepomine.

Nejrychlejší způsob, jak takový problém vyřešit, když není poblíž žádná žena ochotná pomoci, je masturbace, ale tentokrát mě něco takového vůbec nenapadlo. Místo toho jsem neklidně chodil po pokojích v patře domu, svíral jsem a rozvíral pěsti a vpředu jsem vypadal, jako bych si do džínů nacpal ozdobu z kapoty.

Vzteky je normální stadium žalu – četl jsem to –, ale já jsem nikdy na Johannu po její smrti vztek neměl, až do dne, kdy jsem našel tu fotografii. Potom, páni. Chodil jsem tam s kládou, která se nemínila skácet, a *zuřil* jsem kvůli Jo. Mrcha jedna pitomá, proč utíkala, zrovna když bylo největší vedro za celý rok? Hloupá, bezohledná mrcha mě tu nechala takhle samotného, a nemůžu ani pracovat.

Posadil jsem se na schody a uvažoval, co budu dělat. Naleju si skleničku, rozhodl jsem se, a potom si možná naleju další do druhé nohy. Dokonce jsem i vstal, ale pak jsem usoudil, že to není moc dobrý nápad.

Místo toho jsem šel do své pracovny, zapnul počítač a udělal si křížovku. Když jsem šel ten večer do postele, napadlo mě, abych se znovu podíval na tu fotku Jo v plavkách. Řekl jsem si, že je to skoro stejně špatný nápad jako pár skleniček, když mám zlost a depresi. *Ale dnes večer se mi bude zdát ten sen*, pomyslel jsem si, když jsem zhasínal světlo. *Určitě se mi bude zdát ten sen.*

Jenže nezdál. Vypadalo to, že moje sny o Smějící se Sáře skončily.

* * *

Po týdenním rozmyšlení mi nápad s létem stráveným u jezera připadal ještě lepší. Takže v sobotu odpoledne začátkem května, když jsem si spočítal, že každý úctyhodný mainský správce bude doma a dívat se na Red SOK, zavolaal jsem Billu Deanovi a pověděl mu, že asi od Čtvrtého července budu v domě u jezera... a že jestli všechno půjde, jak doufám, strávím tam taky podzim a zimu.

„No to je dobře,“ řekl. „To je fakt dobrá zpráva. Spouště lidí jste tady chyběl, Miku. Dost jich vám chce projevit soustrast kvůli vaší paní, že jo.“

Objevil se v jeho hlase vyčítavý nádech, nebo jsem si to jenom představoval? Rozhodně jsme v tom kraji s Jo zanechali stopu; výrazně jsme přispívali malé knihovně, která sloužila oblasti Motton-Kashwakamak Castle, a Jo se úspěšně chopila založení fondu na pojízdnou knihovnu, která začala fungovat. Navíc chodila do dámského kroužku šití (její specialitou byly koberečky) a byla členkou okresního družstva řemeslníků. Návštěvy u nemocných... pomoc s každoročním náborem dárců krve... zajištění obsluhy stánku na letní pouti v Castle Rock... a takovými věcmi jenom začínala. Nedělala to nijak oka tě velkopansky, ale nevtíravě a pokorně, s hlavou skloněnou (často aby schovala trochu štíplavý úsměv, jak bych měl dodat – moje Jo měla bierceovský smysl pro humor). Kristepane, pomyslel jsem si, možná že má starý Bill plné právo mi něco vyčítat. „Lidem se po ní stýská,“ souhlasil jsem.

„No jo, to víte.“

„Mně se po ní taky moc stýská. Myslím, že proto jsem k jezeru nejezdil. Prožili jsme tam moc pěkné chvíle.“

„To bych řek. Ale hrozně rád vás tady zase uvidím. Hned se pustím do práce. Dům je v pořádku – můžete se tam nastěhovat hned dneska odpoledne, jestli chcete –, ale když je nějaký dům moc dlouho prázdný jako Sára, tak zatuchne.“

„Já vím.“

„Řeknu Brendě Meserveové, aby celý barák vzala hadrem od shora dolů. Je to stejná holka, co tam chodila vždycky, víte.“

„Brenda je trochu stará pro velký jarní úklid, ne?“ Dotyčné dámě bylo asi pětadesát let, byla laskavá a vesele obhroublá. Zvlášť měla ráda vtipy o cest'ácích, kteří tráví noc jako králíci, skákáním z díry do díry. Ona nebyla žádná paní Danversová.

„Ženský jako Brenda Meserveová nejsou nikdy dost starý, aby nedohlídly na práci,“ řekl Bill. „Má dvě nebo tři holky, který vyluxujou a budou tahat těžký věci. Přijde vás to tak na tři stovky. Berete?“

„To je zadarmo.“

„Studna potřebuje zkoušku a generátor taky, ale obojí je určitě v pořádku. U Johanniny starý pracovny jsem viděl sršní hnízdo, chtěl jsem ho vykouřit dřív, než vyschne les. A střecha na starým baráku – víte, ten prostřední kus – potřebuje nový šindele. Měl jsem vám to povědět už loni, ale když jste sem nejezdil, nechal jsem to být. Berete to teda taky?“

„Ano, až do deseti táců. Kdyby to bylo víc, tak mi zavolejte.“

„Jestli budeme muset jít přes deset, tak se usměju a políbím prase.“

„Pokuste se to všechno zvládnout dřív, než tam přijedu, ano?“

„Jasně. Chcete mít soukromí. To vím... ale stejně ho nebudete hned mít. Pořádně to s náma zamávalo, když Jo odešla tak mladá; všechny to sebralo, to vám povídám. Byli jsme jako opaření a smutní. Byla moc hodná.“

„Děkuju, Bille.“ Cítil jsem, jak se mi mží oči. Smutek je jako opilý host, pořád se vrací, aby se s vámi ještě jednou na rozloučenou objal.

„Děkuju, že to říkáte.“

„Dostanete kus mrkvovýho koláče, kamaráde.“ Zasmál se, ale trochu nejistě, jako by se bál, že se dopouští něčeho nepatřičného.

„Já sním spoustu mrkvových koláčů,“ řekl jsem, „a když ho lidi připečou, no, nemá Kenny Auster ještě toho velikého irského vlkodava?“

„Jo, ta potvora sežere koláčů, že by praskla!“ zvolal Bill vesele. Hihňal se, až se rozkašlal. Čekal jsem, trochu jsem se pro sebe usmíval. „Říká tomu psisku Borůvka, ať mě čert, jestli vím proč. Je to přece hrozný tele!“ Domyslel jsem si, že myslí psa a nikoli pána. Kenny

Auster, vysoký něco přes sto padesát centimetrů a útlé postavy, byl opakem „telete“, což je zvláštní mainský přídomek, který znamená neohrabaný, nemotorný a kam šlápne, sedm roků tráva neroste.

Najednou jsem si uvědomil, že mi ti lidé chybějí – Bill a Brenda a Buddy Jellison a Kenny Auster a všichni ostatní, kteří žili trvale kolem jezera. Dokonce se mi zastesklo po Borůvce, tom irském vlkodavovi, který se všude potuloval s hlavou tak vysoko, jako by v ní měl jen půlku mozku, a s dlouhými čúrky slin visícími z čelistí.

„Musím tam taky zajít a vyčistit, co tam za zimy popadalo,“ pokračoval Bill. Mluvil nějak rozpačitě. „Letos to nebylo zlý – poslední velká bouřka byla jenom sněhová, díky bohu –, ale stejně je tam ještě spousta svinstva, ke kterému jsem se nedostal. Měl jsem to uklidit už dávno. Že tam nejezdíte, není žádná omluva. Šeky od vás inkasuju.“ Bylo docela zábavné poslouchat toho šedivého starého řízka, jak se bije v prsa; Jo by určitě kopala nohama hihňala se.

„Jestli bude všechno v pořádku a všechno bude fungovat do Čtvrtého července, Bille, budu spokojený.“

„Budete spokojenější jako škeble na mělčince, to jo. Slibuju.“ Bill sám vypadal spokojeně jako škeble na mělčince a já byl rád. „Přijedete sem k vodě psát knížku? Jako za starých časů? Ne že by těch pár posledních nebylo fajn, moje ‚stará tu poslední nemohla dát z ruky, ale –“

„Nevím,“ řekl jsem, a byla to pravda. Potom mě něco napadlo. „Bille, prokázal byste mi laskavost, než vyčistíte příjezdovou cestu a pustíte Brendu Meserveovou z řetězu?“

„S radostí,“ řekl a já mu pověděl, co chci.

Za čtyři dny jsem dostal balíček se stručnou zpáteční adresou: „DEAN/OBYČ/TR-90(DARKSCORE). Otevřel jsem ho a vytřásl dvacet fotografií, které byly pořizeny některým z těch malých fotoaparátů, jež jednou použijete a pak vyhodíte.

Bill zaplnil film různými pohledy na dům, ze kterých většinou jemně čišelo ovzduší zanedbanosti, jaké domy získávají, když nejsou dost obývány... dokonce i domy, které mají pečovatelskou službu (Billův výraz), získávají po nějaké době ten zanedbaný vzhled.

Sotva jsem se na ně podíval. První čtyři snímky byly ty, které jsem chtěl, a seřadil jsem si je na kuchyňském stole, kde na ně přímo padalo jasné sluneční světlo. Bill je zabíral z horního konce příjezdové cesty a mířil jednoduchým aparátem dolů přímo na Smějící se Sáru. Viděl jsem

mech, který vyrostl nejen na kmenech hlavní budovy, ale také na kmenech severního a jižního křídla. Viděl jsem popadané větve a závěje borového jehličí na příjezdové cestě. Bill musel být v pokušení všechno odklidit, než snímky pořídil, ale neudělal to. Řekl jsem mu přesně, co chci – „bez příkras, jak to leží a běží“, přesně tak jsem to řekl – a Bill mě poslechl.

Křoví po obou stranách cesty hodně zhoustlo od doby, co jsme s Jo strávili naposledy pár dní u jezera; sice přímo nezdivočelo, ale některé delší větve se dychtivě natahovaly přes asfalt jako rozdělení milenci.

Jenomže můj zrak se zas a znovu vracel k verandě, kde příjezdová cesta končila. Ostatní podobnosti mezi fotografiemi a mým snem o Smějící se Sáře mohly být jenom náhoda (nebo spisovatelova často překvapivě praktická fantazie v akci), ale slunečnice prorůstající prkny na verandě jsem nedokázal vysvětlit o nic lépe, než jsem si dokázal vysvětlit ríznutí na hřbetu ruky.

Otočil jsem tu fotografii. Na zadní straně Bill svým pavoučím rukopisem napsal: *tyhle krasavice si teda pospíšily... a prošly!*

Odsunul jsem fotku stranou. Tři slunečnice, prorůstající prkny verandy. Ne dvě ani čtyři, ale tři velké slunečnice s květy jako světlomety.

Přesně jako v tom snu.

6. KAPITOLA

Třetího července 1998 jsem hodil do kufru svého středně velkého chevroletu dva kufry a powerbook a začal couvat po příjezdové cestě, ale pak jsem zastavil a ještě jednou se vrátil do domu. Připadal mi prázdný a jaksi bezútěšný, jako věrná milenka, kterou milenec opustil, a ona nechápe proč. Nábytek nebyl zakrytý přehozy a elektřina pořád šla (chápal jsem, že Veliký jezerní experiment se může proměnit v rychlou a totální prohru), ale dům číslo 14 na Benton Street přesto vypadal opuštěně. V pokojích, kde bylo příliš mnoho nábytku, než aby se zde rozléhala ozvěna, se stejně ozývaly moje kroky, když jsem jimi procházel, a zdálo se, že je všude příliš mnoho prашného světla.

V mé pracovně stál počítač schovaný pod proti prachovou kápí jako kat. Klekl jsem si před ním a otevřel jednu zásuvku u stolu. Uvnitř ležely čtyři balíky papíru. Jeden jsem vzal, strčil ho pod paži a už jsem chtěl odejít, ale pak jsem si to rozmyslel a vrátil se. Do prostřední široké zásuvky jsem si schoval tu provokativní fotku Jo v plavkách. Teď jsem si ji vzal, natrhl papírový obal na balíku a zastrčil fotku někam do poloviny jako záložku. Kdybych náhodou *začal* znovu psát a kdyby mi to psaní šlo, narazím na Johannu někde kolem stránky dvě stě padesát.

Odešel jsem z domu, zamkl zadní dveře, nasedl do auta a odjel. Už nikdy jsem se nevrátil.

* * *

Už několikrát jsem byl v pokušení zajet k jezeru a zkontrolovat postup prací – ukázalo se, že je jich mnohem víc, než Bill Dean původně odhadoval. Zadržel mě pocit, že tak bych to neměl udělat; že až příště na Sáru pojedu, měl bych přijet s kufry a na delší dobu.

Bill najal Kennyho Austera, aby opravil šindele na střeše, a sehnal Kennyho bratrance, Timmyho Larribeea, aby „tu starou holku pořádně voškrábal“, což je čistící postup, který se dost podobá čištění pánví drátěnkou a někdy se musí provádět i u roubených domů. Bill také objednal instalátéra, aby zkontroloval trubky, a dostal můj souhlas k tomu, aby se některé starší součásti instalace a čerpadlo ve studni vyměnily.

Když jsme spolu telefonovali, Bill si dělal kvůli všem těm nákladům starosti; nevymlouval jsem mu je. Když Yankee páté nebo šesté generace narazí na peněžní výdaje, je lepší stáhnout se a nechat ho,

aby to vydýchal. Yankeemu taky z nějakého důvodu připadá nějak nevhodné předávat peníze z ruky do ruky, asi jako když se lidi líbají na veřejnosti. Co mě se týče, mně takové výdaje nevadí, žiju skromně, aspoň většinou, ne kvůli nějakému morálnímu kodexu, ale protože moje fantazie, v jiných ohledech velmi živá, nějak nefunguje ohledně peněz. Moje představa rozšoupenutí zahrnuje tři dny v Bostonu, zápas Red Sox, výlet do Tower Records and Video, k tomu návštěva v knihkupectví Wordsworth v Cambridgi. Takový život neudělá velkou díru do úroků, o jistině nemluvě; měl jsem ve Watervillu dobrého finančního manažera a toho dne, kdy jsem zamkl dveře domu v Derry a zamířil na západ do TR-90, obnášel jsem něco přes pět miliónů dolarů. Ve srovnání s Billem Gatesem nic moc, ale v tomto kraji je to velká cifra a nad vysokými náklady na opravu domu jsem si mohl dovolit jen mávnout rukou. Bylo to pro mě divné pozdní jaro a začátek léta. Většinou jsem čekal, uzavíral různé záležitosti ve městě, mluvil s Billem Deanem, když mi sděloval nejnovější várku problémů, a snažil se nepřemýšlet. Poskytl jsem interview pro *Publishers Weekly*, a když se mě redaktor zeptal, jestli mi nedělá potíže pustit se zase do práce „po ztrátě milované osoby“, řekl jsem ne a v obličejí se mi nepohnul ani sval. A proč by měl? Byla to pravda. Moje potíže začaly, teprve když jsem dopsal *Tak daleko od vrcholu*; do té doby jsem jel jako tank.

V půli června jsem zašel s Frankem Arlenem na oběd do kavárny Starlite. Kavárna se nachází v Lewistonu, který představuje geografický střed na spojnici mezi našimi městy. Nad zákuskem (místním slavným jahodovým dortem) se mě Frank zeptal, jestli s někým chodím. Překvapeně jsem se na něj podíval.

„Co tak zíráš?“ zeptal se a na tváři se mu projevil jeden z devíti set nepojmenovatelných pocitů – cosi mezi pobavením a naštvaností. „Rozhodně bych si nemyslel, že zahýbáš Jo. V srpnu bude mrtvá už čtyři roky.“

„Ne,“ odpověděl jsem. „Nechodím s nikým.“

Mlčky se na mě díval. Pár vteřin jsem mu pohled vracel, potom jsem se začal nípat lžičkou ve šlehačce na dortu. Byl ještě teplý z trouby a šlehačka se rozpouštěla. Připomnělo mi to tu hloupou starou písničku o tom, jak někdo nechal dort venku v dešti.

„Chodil jsi s někým, Miku?“

„Mám pocit, že ti do toho nic není.“

„Ale kristepane. Na dovolené? Měl jsi –“

Přinutil jsem se zvednout oči od šlehačky. „Ne,“ řekl jsem. „Neměl.“

Zase chvíli mlčel. Už jsem si myslel, že se chystá změnit téma. Mně by to vyhovovalo. Jenomže on to vybalil rovnou a zeptal se mě, jestli jsem od Johanniny smrti s někým spal. Spokojil by se se lží, i kdyby jí úplně nevěřil – muži lžou o sexu pořád. Ale řekl jsem mu pravdu... s určitým zvráceným potěšením.

„Ne.“

„Ani jednou?“

„Ani jednou.“

„Co masážní salón? Víš, aby se člověk aspoň –“

„Ne.“

Seděl tam a ťukal lžičkou o okraj misky s dortem. Nesnědl ani sousto.

Díval se na mě, jako bych byl nějaký nový a podezřelý druh hmyzu. Moc se mi to nelíbilo, ale asi jsem tomu rozuměl.

K tomu, čemu se dnes říká „poměr“, jsem měl dost blízko dvakrát, ale ani jednou na Key Largo, kde jsem pozoroval zhruba dva tisíce pěkných žen, které se tam proménádovaly oděny pouze do miniplavek a příslibů. V jednom případě šlo o zrzavou servírku z restaurace mimo město, kde jsem často jedl. Po nějaké době jsme se dali do řeči, vtipkovali a potom začaly ty pohledy z očí do očí, víte, o čem mluvím, takové ty pohledy, které trvají prostě moc dlouho. Začal jsem si všímat jejích nohou a toho, jak jí sukně obepíná boky, když se otáčí, a ona si všímala, že si všímám.

A pak tu byla jedna žena v posilovně Nu You, kam jsem chodil cvičit. Vysoká ženská, která ráda nosila růžovou sportovní podprsenku a černé cyklistické šortky. Docela kočka. Taky se mi líbilo, co si nosila na čtení, když šlapala na rotopedu při těch nekonečných aerobických výletech na místě – žádnou *Mademoiselle* nebo *Cosmopolitan*, ale romány od lidí jako John Irving a Ellen Gilchristová. Mám rád lidi, kteří čtou skutečné knihy, a nejen proto, že jsem je kdysi také psal. Čtenáři knih jsou jako každý jiný ochotni začít počasím, ale obecně platí, že od počasí se dokážou odpíchnout jinam.

Ta blondýna v růžových vršcích a černých šortkách se jmenovala Adria Bundyová. Začali jsme mluvit o knížkách, když jsme šlapali bok po boku a stále na místě, a pak se stalo, že jsem jí jednou nebo dvakrát týdně dopoledne přikládal zátěž v posilovně. Na této činnosti je cosi

podivně intimního. Ten, kdo zvedá činku, leží na zádech, a to tomu pocitu intimity asi přispívá (zvláště když jde o ženu), ale není to všechno, to vůbec ne. Hlavně tu pracuje faktor závislosti. I když to těžko někdy dojde tak daleko, ten, kdo zvedá činku, svěřuje tomu druhému svůj život. A někdy v zimě roku 1996 začaly ty pohledy, zatímco ležela na lavici a já stál nad ní a díval se jí shora do tváře. Ty pohledy, které jsou prostě moc dlouhé.

Kelli bylo kolem třiceti, Adria byla možná o něco mladší. Kelli byla rozvedená, Adria svobodná. Ani v jednom případě bych nikomu nelezl do zelí a myslím, že obě by docela rády šly se mnou nezávazně do postele. Vyzkoušet si to. Jenomže v případě Kelli jsem si našel jinou restauraci, kam jsem začal chodit na oběd, a když mi YMCA nabídla zkušební cvičení zadarmo, přijal jsem a už jsem se nikdy do Nu You nevrátil. Pamatuji si, že asi za půl roku po té změně jsem minul Adrii Bundyovou na ulici, a i když jsem ji pozdravil, dal jsem si záležet, abych si nevšiml jejího udiveného, poněkud raněného pohledu.

Z čistě fyzického hlediska jsem je chtěl obě (dokonce si pamatuji jeden sen, ve kterém jsem *měl* obě, ve stejné posteli a zároveň), a přesto jsem žádnou nechtěl. Částečně za to mohla moje neschopnost psát – život se mi už tak dost podělal, děkuju mockrát, a nepotřebuju další komplikace. Částečně mě odradila námaha, kterou je nutno vynaložit, když se chce člověk přesvědčit, jestli ta žena, která vám oplácí pohled, se zajímá o vás nebo spíš o vaše utěšené bankovní konto.

Myslím, že hlavně to bylo tím, že jsem měl pořád plné srdce i hlavu Johanny. Nebylo tam místo pro nikoho jiného, ani po čtyřech letech. Bylo to trápení jako s cholesterolem, a jestli to považujete za legrační nebo divné, buďte rádi.

„Co přátelé?“ zeptal se Frank a konečně se pustil do svého jahodového dortu. „Stýkáš se s nějakými přáteli, ne?“

„Ano,“ řekl jsem. „Mám jich spousty.“ Což byla lež, ale *měl* jsem vyluštit ještě spoustu křížovek, přečíst spoustu knížek a podívat se večer na spousty filmů na videu; prakticky jsem dokázal citovat z paměti varování FBI o neoprávněném kopírování. Když došlo na skutečné živé lidi, jediní, komu jsem zavolaal, když jsem se chystal odjet z Derry, byl můj lékař a zubař, a většina pošty, kterou jsem v červnu odeslal, se týkala oznámení o změně adresy pro časopisy jako *Harper's* a *National Geographic*.

„Franku, mluvíš jako židovská matka,“ prohlásil jsem.

„Někdy si s tebou *připadám* jako židovská matka,“ odsekl.
„Taková, která věří v léčivou moc pečených brambor a ne macesových kuliček.

Vypadáš dobře, jako už dlouho ne, konečně jsi myslím trochu přibral –“

„Až moc.“

„Kecy, vypadal jsi jako jeřáb, když jsi přijel na Vánoce. Taky sis trochu opálil obličej a ruce.“

„Hodně chodím na procházky.“

„Takže vypadáš líp... až na ty oči. Někdy máš takový divný pohled a mně dělá starosti pokaždé, když ho vidím. Myslím, že Jo by byla ráda, že si *někdo* dělá starosti.“

„Jaký je to pohled?“ zeptal jsem se.

„Pořád civíš kamsi do modravých dálav. Chceš slyšet pravdu? Vypadáš jako někdo, kdo se do něčeho zamotal a nemůže ven.“

* * *

Odjel jsem z Derry v půl čtvrté, zastavil se v Rumfordu na večeři a potom pomalu projížděl stoupajícími kopci západního Maine a slunce se zatím pomalu stěhovalo k západu. Naplánoval jsem čas odjezdu a příjezdu velmi pečlivě, i když ne docela vědomě, a když jsem projel Mottonem do nezačleněné oblasti TR-90, uvědomil jsem si, jak silně mi tluče srdce. Na tváři i pažích mi stál pot, přestože v autě běžela klimatizace. V rádiu se mi nic nelíbilo, všechna muzika byla moc uječená, tak jsem ho vypnul.

Bál jsem se a měl jsem k tomu dobrý důvod. I když jsem odhlédl od prapodivného křížení snů a propriet ze skutečného světa (protože to jsem dokázal snadno, pokud ovšem vynechám říznutí na ruce a slunečnice prorůstající prkny na zadní verandě coby náhody nebo zkratky v psychice), měl jsem důvod bát se. Protože to nebyly obyčejné sny a moje rozhodnutí vrátit se k jezeru po tak dlouhé době nebylo obyčejné rozhodnutí. Necítil jsem se jako moderní člověk z *Jin-de-millénaire* na spirituální pouti, na které se má postavit svým strachům Já jsem dobrý, vy jste dobří, všichni jak stojíme v kruhu teď dosáhneme emočního vyvrcholení, zatímco v pozadí potichu vyhrává William Ackerman); cítil jsem se spíš jako bláznivý starozákonní prorok, který odchází na poušť, aby tam žil o kobylykách a alkalické vodě, protože ho ve snu povolal Bůh.

Byl jsem v průšvihů, život se mi pomalu, ale jistě hroutil a to, že jsem nemohl psát, byl jen kousek toho všeho. Neznásilňoval jsem děti ani nepobíhal po Times Square a nekázal tam přes megafon teorie o spiknutí, ale stejně jsem byl v průšvihů. Ztratil jsem své místo ve světě a nemohl jsem ho znovu najít. Nebylo divu; koneckonců život není kniha. To, co jsem podnikal onoho teplého červencového večera, byla vědomá terapie šokem, a aspoň jedno mi přiznejte – věděl jsem to.

K Dark Score se jede takto: po federální dálnici I-S z Derry do Newportu; z Newportu po dálnici číslo 2 do Bethelu (se zastávkou v Rumfordu, který kdysi smrděl jako předpeklí, dokud se přepapírovaná ekonomika během Reaganova druhého volebního období neutlumila), a pak po silnici číslo 5 z Bethelu do Waterfordu. Potom to vezmete po okresce číslo 68, bývalé Castleské cestě, přes Castle View a Motton (kde střed města tvoří bývalé stodoly přeměněné na obchody s videem, pivem a použitými puškami), a potom kolem ukazatele TR-90 a další cedule s nápisem GAME WARDEN JE NEJLEPŠÍ POMOC v NOUZI, VOLEJTE 1-800-SSS-GAME NEBO *72 NA MOBIL. K tomu někdo sprejem připsal DO PRDELE S EAGLES.

Pět mil po tomto nápisu přijedete k úzké odbočce vpravo, označené jenom čtverečkem plechu, na kterém jsou vybledlé číslice 42. Nad nimi se jako přehláska skví dvojice děr po dvaadvacítce.

Zabočil jsem na tuto lesní cestu přesně v době, kdy jsem to měl v plánu – podle hodin na palubní desce chevroletu bylo 19.16 východního času.

A znovu se mi vybavoval ten snový pocit.

* * *

Projížděl jsem vzdálenost čtyři sta metrů, přesně podle počítadla kilometrů, poslouchal, jak tráva zarůstající cestu šustí o spodek auta, poslouchal, jak občas některá větev zaškrábe po střeše nebo bouchne do dvířek jako pěst.

Nakonec jsem zastavil a vypnul motor. Vystoupil jsem, obešel auto dozadu, lehl si na břicho a odtrhal všechnu trávu, která se dotýkala horkého výfuku chevroletu. Bylo suché léto a opatrnosti nebylo nazbyt. Přijel jsem přesně v tuto hodinu, abych si zopakoval svoje sny v naději, že je nějak lépe pochopím nebo že dostanu nápad, co dělat dál. Rozhodně jsem nepřijel zakládat lesní požár.

Jakmile jsem byl hotový, vstal jsem a rozhlédl se. Cvrčci zpívali a stromy po stranách cesty se k sobě tiskly, stejně jako v mých snech. Nad hlavou mi bledl modrý proužek nebe.

Vyrazil jsem pěšky po vyježděných kolejších doprava. Jo a já jsme kdysi na konci této cesty měli souseda, starého Larse Washburna, ale teď už Larsovu příjezdovou cestu zarostly jalovcové keře a blokoval ji rezavý řetěz. Na stromě vlevo od řetězu visela cedule s nápisem ZÁKAZ VSTUPU. Na stromě vpravo byla cedule hlásající NEMOVITOSTI PRO PŘÍŠTÍ STOLETÍ a jakési místní číslo. Slova byla vybledlá a dala se v houstnoucím šeru těžko přečíst.

Šel jsem dál, znovu jsem si uvědomoval těžký tlukot srdce a komáry bzučící mi kolem tváře a paží. Hlavní komáří sezóna už byla pryč, ale hodně jsem se potil a oni ten pach mají rádi. Určitě jim připomíná krev.

Jak jsem se vlastně bál, když jsem se přibližoval k Smějící se Sáře? Už se nepamatuji. Mám dojem, že strach stejně jako bolest patří k věcem, které nám vyklouznou z paměti, jakmile pominou. Co si ale *pamatuji*, je pocit, jaký jsem už dřív tady u jezera zažil, zvláště když jsem šel po té cestě sám. Byl to pocit, že skutečnost je jen tenká blanka. Víte, myslím si, že to tak je, že skutečnost je tenká jako led na jezeře po ob levě a my plníme své životy hlukem a světlem a pohybem, abychom tu tenkou blanku před sebou schovali. Ale na místech, jako je cesta 42, zjistíte, že všechn kouř a zrcadla zmizely. Zbývá jen vrzání cvrčků a pohled na zelené listí, které tmavne dočerna; větve, jejichž obrysy se slévají v obličej; tlukot vlastního srdce v hrudi, tep krve vzadu v očích a pohled na nebe, jemuž z tváří vyprchává denní modrá krev.

Když denní světlo odchází, přichází jakási jistota: že pod povrchem se skrývá tajemství, mystérium černé i jasné zároveň. Cítíte to mystérium každým nádechem, vidíte ho v každém stínu, čekáte, že do něj narazíte při každém kroku. Je zde; proklouznete přes něj lehounkou křivkou jako bruslař mířící domů.

Na chvílku jsem se zastavil asi půl míle jižně od místa, kde jsem nechal auto, a ještě asi půl míle severně od příjezdové cesty k mému domu. Tady cesta prudce zahýbá a napravo je volná louka, která se prudce svažuje k jezeru. Říká se jí Tidwellova louka nebo někdy Starý tábor. Tady stály chatky Sáry Tidwellové a toho podivného kmene, který k ní patřil, aspoň podle Marie Hingermanové (jednou jsem se na to zeptal Billa Deana a ten souhlasil, že to je to místo... ale nezdálo se, že

by měl chuť v rozhovoru pokračovat, což mi tehdy připadalo dost divné).

Chvilku jsem tam stál a díval se dolů na severní cíp jezera Dark Score. Voda byla hladká a klidná, stále narůžovělá ubývajícími červánky, nečeřila ji jediná vlnka ani loďka. Jachtaři už budou všichni v marině nebo v baru ve Warringtonu, kde pojídají humrové rolky a popíjejí míchané nápoje z vysokých sklenic. Později pár z nich, rozjařených speedem a martini, vyrazí při měsíčku na jezero. Napadlo mě, zdalipak tu ještě budu, abych je slyšel. Podle mě byla docela slušná šance, že tou dobou už budu na cestě zpátky do Derry, buď vystrašený tím, co najdu, nebo rozčarovaný, protože nenajdu vůbec nic.

„Ty legrační človíčku, řekl Strickland.“

Nevěděl jsem, že se chystám promluvit, dokud ta slova nevyšla z mých úst, a neměl jsem tušení, proč to byla právě ta slova. Vzpomněl jsem si na sen s Jo pod postelí a otrásl jsem se. U ucha mi zabzučel komár. Ohnal jsem se po něm a šel dál.

Nakonec byl můj příchod na začátek příjezdové cesty načasovaný až příliš dobře a pocit, že jsem znovu vstoupil do svého snu, byl až příliš dokonalý. Dokonce i balónky, přivázané k oznamovateli SMĚJÍCÍ SE SÁRA (jeden bílý a druhý modrý, oba s nápisem *Vítej zpátky, Miku!* pečlivě vyvedeným černým inkoustem) a vznášející se na pozadí stále tmavšího zalesněného svahu jen posílily pocit děja vu, který jsem si úmyslně navodil, protože žádné dva sny nejsou úplně stejné, že? Věci, které vymyslí mozek a vytvoří ruce, nemohou být nikdy úplně stejné, i když se o to snaží ze všech sil, protože žádné dva dny ani okamžiky nejsme stejní.

Došel jsem k nápisu, cítil v šeru tajemství tohoto místa. Stíkl jsem prkno s nápisem, hmatal po drsném povrchu a potom jsem bříškem palce přešel po písmenech, bez ohledu na třísky, a četl jsem je kůží jako slepec Braillovo písmo: S, M, Ě, J, Í, C, Í, S, E, S, Á, R a A.

Z příjezdové cesty bylo odklizené naváté jehličí a popadané větve, ale Dark Score se třpytilo bledě růžovou barvou přesně jako ve snu a rozložitý dům vypadal také stejně. Bill ohleduplně nechal rozsvícené světlo na zadní verandě a slunečnice prorůstající prkna byly dávno uřezány, ale jinak bylo všechno stejné.

Podíval jsem se nahoru, na ten kus nebe nad cestou. Nic... čekal jsem... a nic... pořád jsem čekal... a pak se objevila, přesně tam, kam jsem se díval. V jednu chvíli tam bylo jen blednoucí nebe (indigová

barva se teprve začala rozlévat z okrajů jako vsakující inkoust), a v příští chvíli tam svítila Venuše, jasná a klidná. Lidé mluví o tom, jak pozorují východ hvězd, a asi to někteří dělají, ale já jsem myslím zažil jedinkrát v životě, že jsem pozoroval vycházet hvězdu. Také jsem k ní měl přání, ale tentokrát to bylo doopravdy, a nepřál jsem si návrat Jo.

„Pomoz mi,“ řekl jsem s pohledem upřeným na hvězdu. Byl bych řekl víc, ale nevěděl jsem co. Nevěděl jsem, jakou pomoc potřebuji.

* * *

To stačí ozval se mi v hlavě neklidný hlas. To už stačí. Vrať se a jdi pro auto.

Jenomže plán zněl jinak. Plán zněl, že sejdu po příjezdové cestě přesně jako v posledním snu, v té noční můře. Plán zněl, že si dokážu, že se v tom velkém starém roubeném domě neskrývá žádný přízrak zabalený do rubáše. Plán byl z velké části založen na jedné moudrosti New Age, která tvrdí, že slovo „strach“ znamená Všemmu se postava jdi dál. Ale jak jsem tam tak stál a díval se na jiskřičku světla na verandě (vypadala v houstnoucí tmě velmi malá), napadlo mi, že existuje ještě jiná moudrost, která není tak jará a podle které strach znamená „Vykašli se na všechno a uteč“. Jak jsem tam tak stál sám v lese a světlo vyprchávalo z nebe, zdálo se mi to jako mnohem moudřejší výklad, o tom nebylo pochyb.

Podíval jsem se dolů a trochu pobaveně jsem si všiml, že jsem si vzal jeden balónek – odvázal jsem ho, aniž jsem si toho všiml, když jsem se rozmýšlel. Klidně se vznášel na konci provázku, slova, která na něm byla napsaná, už nebylo možno přečíst, protože už byla hustá tma.

Možná si dělám zbytečné starosti; možná nedokážu jít dál. Možná se mě znovu zmocnil ten ďábel spisovatelské posedlosti a já tam zůstanu trčet jako socha, dokud nepůjde někdo kolem a neodvleče mě.

Jenomže toto byl opravdový čas v opravdovém světě, a v opravdovém světě žádné takové posedlosti nejsou. Rozevřel jsem prsty. Když provázek, který jsem držel, vyklouzl, prošel jsem pod stoupajícím balónkem a vydal se dolů po cestě. Krok za krokem, přesně jak to dělám už od roku 1959, kdy jsem se tomu triku naučil. Nořil jsem se stále hlouběji do čisté, ale trpké borové vůně, a jednou jsem se přistihl, jak dělám zvlášť velký krok, abych překročil spadlou větev, která tam byla ve snu, ale nikoli ve skutečnosti.

Srdce mi pořád prudce bouchalo a pořád se ze mě lil pot, mazal mi kůži a přitahoval komáry. Zvedl jsem ruku, abych si odhrnul vlasy z čela, ale pak jsem se zarazil a podržel si ruku s roztaženými prsty před očima. Udělal jsem to i s druhou ruku. Ani na jedné nebyl žádný škrábanec; nebyl vidět dokonce ani stín jizvy po říznutí, které jsem utržil, když jsem se koncem zimy plazil po ložnici.

„Nic mi není,“ řekl jsem. „Nic mi není.“

TY legrační človíčku, řekl Strickland, odpověděl jakýsi hlas. Nebyl můj, nepatřil ani Jo; byl to ufounský hlas, který dělal vypravěče v mé noční můře, ten, který mě poháněl dál, i když jsem chtěl přestat. Hlas někoho zvenčí.

Znovu jsem vykročil. Už jsem byl dobře v polovině příjezdové cesty. Došel jsem k místu, kde jsem ve snu řekl tomu hlasu, že se bojím paní Danversové.

„Bojím se paní Danversové,“ pravil jsem a snažil se, aby ta slova zněla v houstnoucím tmě hlasitě. „Co když je tam dole ta zlá hospodyně?“

Na jezeře zakřičela potáplice, ale hlas neodpověděl. Ani nemusel. Žádná paní Danversová tam *nebyla*, byla jenom pytlem kostí ve staré knížce a hlas to věděl.

Znovu jsem se dal do pohybu. Minul jsem vzrostlou borovici, do které Jo jednou při couvání narazila s naším džípem. Ta nadávala! Jako námořník! Podařilo se mi udržet vážnou tvář, dokud nezavrčela „do prdele kudrnatý“, ale pak už jsem to nevydržel, opřel jsem se o bok džípu, rukama si tiskl spánky a řval smíchy, až se mi kutálely slzy po tvářích, a Jo zatím celou dobu po mně vrhala pohledy plné nebezpečných modrých jisker.

Viděl jsem na kmeni asi v metrové výšce odřenou kůru, to bílé místo jako by se v šeru vznášelo nad tmavou borkou. Právě zde se ten neklid, který postupoval ostatními sny, zvrhl v něco mnohem horšího. Ještě před tím, než z domu vyrazil přízrak v rubáši, jsem vycítil, že se děje něco hrozného, že je cosi úplně špatně; vycítil jsem, že samotný dům zešlel. Právě ve chvíli, kdy jsem míjel starou odřenou borovici, jsem se chtěl rozběhnout jako bezhlavý.

Teď jsem takový pocit neměl. Báł jsem se, ano, ale nebyl to žádný děs. Za mnou nic nebylo, to za prvé, neslyšel jsem žádný uslintaný dech. V těchto lesích se dá přinejhorším narazit tak na podrážděného losa. Nebo, kdybych měl fakt smůlu, tak možná i na našťavaného medvěda.

Ve snu byl měsíc nejméně ve třech čtvrtinách, ale tu noc měsíc vůbec nesvítil. Ani neměl; když jsem si ráno prohlédl stránku s počasím v *Derry News*, všiml jsem si, že měsíc je v novu.

Dokonce i to nejsilnější děja vu je křehké a to moje se při pomyšlení na bezměsíčné nebe zhroutilo. Pocit, že uvádím v život svou noční můru, mě opustil tak prudce, že jsem se dokonce podivil, proč to vlastně provádím, co jsem si tím chtěl dokázat nebo čeho dosáhnout. Teď se budu muset potmě vracet celou cestu pro auto.

No dobře, ale udělám to, až si z domu vezmu baterku. Jedna bude určitě hned za –

Na opačné straně jezera zazněla řada trhaných výbuchů, poslední byl tak hlasitý, až se ozvěna odrážela od kopců. Zarazil jsem se a prudce se nadechl. Před chvilkou bych po těch nečekaných ranách asi v panice vyběhl po cestě zpátky nahoru, ale teď jsem se jenom lekl. Byly to rachejtle, samozřejmě, ta poslední – nehlasiťjší – asi M-80. Zítra je Čtvrtého července a děti za jezerem oslavují časně, jak už to děti rády dělají.

Šel jsem dál. Křoví se stále natahovalo jako ruce, ale bylo ořezáno a jeho paže nebyly nijak hrozné. Nemusel jsem se ani bát, že by byla vypnutá elektřina; už jsem byl u zadní verandy tak blízko, že jsem viděl mury poletující kolem světla, které kvůli mně nechal rozsvícené Bill Dean. A i kdyby elektřinu *vypnuli* (v západní části tohoto státu je spousta drátů ještě vedena nad zemí, takže poruchy jsou časté), automaticky by naskočil generátor.

Přesto jsem užasl nad tím, nakolik se to zde podobá tomu snu, i když silný pocit, že se vše opakuje – *ožívá* –, pominul. Johanniny květináče byly tam kde vždycky, lemovaly schody, které vedly ke kousku pláže u jezera; Brenda Meserveová je nejspíš našla zastrčené ve sklepě a přinutila některou členku své osádky, aby je znovu vynesla na světlo. Ještě v nich nic nerostlo, ale nepochybně se to brzy stane. A i když na rozdíl od snu nesvítil měsíc, viděl jsem na vodě černý čtverec, plovoucí asi padesát metrů od břehu. Vor pro plavce..

Ale na přední verandě neležel žádný obdélníkový předmět; žádná rakev. Přesto se mi srdce znovu prudčeji rozběhlo a myslím, že kdyby zrovna v té chvíli na opačné straně jezera vybuchly další rachejtle, asi bych zaječel.

Ty legrační človíčku, řekl Strickland.

Dej mi to, to je můj lapač prachu.

Co když nás smrt přivádí k šílenství? Co když sice přežijeme, ale zešílíme? Co pak?

Dospěl jsem k bodu, kde se v mé noční můře rozrazily dveře a ven vyběhla ta bílá postava s pozvednutými pažemi omotanými látkou. Udělal jsem ještě krok a pak se zastavil, slyšel jsem jen sípavý zvuk, jak jsem vtahoval vzduch do krku a pak ho zase přes suchý jazyk vypuzoval ven. Neměl jsem pocit děja vu, ale chvílku jsem si myslel, že se ta postava stejně objeví – zde, ve skutečném světě, v reálném čase. Stál jsem tam a čekal na ni, upocené ruce zaťaté do pěstí. Znovu jsem se namáhavě nadechl a tentokrát jsem dech zadržel.

Měkké pleskání vody o pobřeží.

Vítr, který mě hladil po tvářích a třásl křovím.

Potáplice na jezeře zavolala; můry dorážely na lampu na verandě.

Žádný přízrak v rubáši nerozrazil dveře a velkými okny po stranách dveří jsem viděl, že se uvnitř nic nehýbá, nic bílého ani jiného. Nad otočným knoflíkem dveří byl vzkaz, nejspíš od Billa, a bylo tomu tak, jak se ukázalo. Prudce jsem vydechl a došel zbytek cesty k Smějící se Sáře.

* * *

Vzkaz byl skutečně od Billa Deana. Stálo tam, že Brenda mi trochu nakoupila; účtenka ze samoobsluhy je na stole a v komoře najdu slušnou zásobu konzerv. Potraviny, které se rychle kazí, moc nekupovala, ale přinesla mléko, máslo a sekanou, tyto základní potřeby pro kuchyni osamělého muže.

Zajdu za váma příští pon., psal Bill. Kdyby bylo po mém, radši bych vás vítal osobně, ale moje dobrá manželka říká, že musíme na svátky za příbuznejma, takže jedeme do Virginie (vedro!!!), k její sestře, kde oslavíme čtvrtýho. Jestli budete něco potřebovat nebo narazíte na problém...

Napsal mi také telefonní číslo své švagrové ve Virginii a taky číslo Butche Wigginse z města, které místní nazývají prostě „TR“, řeknou třeba „Já a matka už máme Bethelu dost a tak jsme přestěhovaly náš přívěs do TR“. Byla tam ještě jiná čísla – instalatérovo, elektrikářovo, Brendy Meserveové, dokonce opraváře televizí z Harrisonu, který přestavoval satelitní anténu, aby měla co nejlepší příjem. Bill nic neriskoval. Otočil jsem lístek a představoval si, že na zadní straně bude

poslední P.S.: *Hele, Miku, kdyby náhodou vypukla atomová válka, než s Yvettou přijedeme domů z Virginie*

Cosi se za mnou pohnulo.

Otočil jsem se jako na obrtlíku a papír mi vypadl z ruky. Zatřepotal se a dopadl na prkna zadní verandy jako větší, bělejší můra než ty, které se tloukly o žárovku nahore. V tom okamžiku jsem si byl jist, že to bude ten přízrak v rubáš i, šílený duch z rozpadlého těla mé manželky, *Dej mi můj lapač prachu, dej mi ho, jak se sem odvažuješ chodit a rušit můj klid, jak se odvažuješ zase chodit do Manderley, a teď když jsi tady, jak se odtud vůbec dostaneš pryč? Utop se v tajemství, ty hloupý c10víčku. Utop se v tajemství.*

Nic tam nebylo. Byl to zase jenom vítr, trochu zaharašil v křoví... jenomže tentokrát jsem na upocené kůži žádný vítr necítil.

„No, ale musel to být vítr, nic tu není,“ řekl jsem.

Když jste sami, vlastní hlas vám může znít buď strašidelně, nebo konejšivě. Tentokrát to byl ten druhý případ. Shýbl jsem se, sebral Billův lístek a zastrčil ho do zadní kapsy. Pak jsem se probral svazkem klíčů. Stál jsem pod rozsvícenou žárovkou ve velkých, mihotavých stínech mūr a prohlížel si klíče, dokud jsem nenašel ten, který jsem chtěl. Vypadal jaksi zvláště nově, a když jsem přešel palcem po ozubeném okraji, znovu jsem se podivil, proč jsem vlastně vůbec přijel – kromě několika krátkých návštěv, které se uskutečnily za plného denního světla po tolika měsících a letech, co Jo umřela. Kdyby žila, určitě by mě donutila

Ale v té chvíli mi došla ta zvláštní věc: *protože Jo umřela* vůbec nehrálo roli. Bylo snadné tak uvažovat – ani jednou během šesti týdnů na Key Largo jsem na to nepomyslel jinak –, ale teď, když jsem skutečně stál zde, ve stínech tancujících mūr (připadal jsem si, jako bych stál, pod přízračným organickým disko balónem) a poslouchal potáplice na jezeře, vzpomněl jsem si, že i když Johanna umřela v srpnu 1994, umřela v Derry. Ve městě bylo příšerné vedro... tak proč jsme tam byli? Proč jsme neseděli na stinné verandě našeho domu u jezera, nepopíjeli ledový čaj oblečení jen v plavkách, nepozorovali loďky, jak jezdí sem a tam a nekomentovali fyzickou vodních lyžařů? Co vlastně vůbec dělala na tom zatraceném parkovišti u lékárny, když každý jiný srpen bychom byli na míle daleko?

Jenomže to nebyla pravda. Obvykle jsme zůstávali na Sáře až do konce září – bylo to klidné, pěkné období, teplé jako v létě. Ale v roce

1993 jsme odjeli hned začátkem srpna. Věděl jsem to, protože jsem si pamatoval, že později téhož měsíce se mnou Johanna jela do New Yorku kvůli nějakým záležitostem u nakladatele a obvyklým tanečkům s publicitou. V Manhattanu bylo vedro jako v peci, hydranty skrápěly East Village a ulice v centru jen syčely, jak byly rozpálené. Jednou večer jsme viděli *Fantoma opery*. Ne konci se ke mně Jo naklonila a zašeptala: „A sakra! Fantomovi už zase teče z nosu!“ Zbytek představení jsem se snažil ovládnout a nevybuchnout smíchy. Jo uměla být takhle potměšilá.

Proč se mnou tehdy v srpnu jela? Jo neměla New York ráda ani v dubnu nebo říjnu, kdy je docela pěkný. Nevěděl jsem to. Nemohl jsem si vzpomenout. S jistotou jsem jenom věděl, že se už nikdy od srpna 1993 na Smějící se Sáru nevrátila... ale zanedlouho jsem přišel i o tuto jistotu.

* * *

Strčil jsem klíč do zámku a otočil jím. Vejdu dovnitř, rozsvítím v kuchyni, popadnu baterku a vrátím se pro auto. Jestli to neudělám, nějaký opilec, co bydlí na jižním konci cesty, pojede moc rychle, napálí to do mého chevroletu a zažaluje mě o miliardu dolarů.

Dům byl vyvětraný a ani trochu nepáchl zatuchlinou; místo nehybného, věkovitého vzduchu tu slabě a příjemně voněly borovice. Sáhl jsem po vypínači za dveřmi a potom, kdesi v černočerné tmě v domě začalo plakat dítě. Ruka mi na místě ztuhla a tělo mi prochladlo. Nepropadl jsem přímo panice, ale veškeré rozumné myšlení mě opustilo. Byl to pláč, dětský pláč, ale neměl jsem tušení, odkud přichází.

Potom se začal vzdalovat. Ne že by utíchal, ale *vzdaloval se*, jako by to dítě někdo zvedl a odnášel ho dlouhou chodbou pryč... jenomže v Smějící se Sáře taková chodba neexistovala. Ani ta, která se táhne středem domu a spojuje prostřední část s oběma křídly, není nijak dlouhá.

Vzdaloval se... a vzdaloval..., až skoro ztichl.

Stál jsem tam ve tmě a na studené kůži jsem měl pupence jako oškubaná husa a ruku jsem držel pořád na vypínači. Něco ve mně chtělo jančit, prostě vyletět odtud co nejrychleji, co mě jen moje nožičky unesou, a utíkat jako bez hlavy. Jenomže cosi jiného ve mně – ta rozumná část – už nabývala vrchu.

Zmáčkl jsem vypínač a ta moje část, která chtěla utéct, řekla zapomeň na to, nebude fungovat, je to sen, jak hloupé, ten tvůj sen se naplňuje. Ale *vypínač fungoval*. Světlo se rozlilo chodbou a zahrnalo

stíny, odhalilo Johanninu sbírečku těžkého nádobí vlevo a knihovnu vpravo, ty věci jsem neviděl víc než čtyři roky, ale byly stále zde a byly stále stejné. Na prostřední polici knihovny jsem viděl tři rané romány Elmora Leonarda – *Prachy*, *Velká rána* a *Pan Majestyk* –, které jsem si odložil stranou jako zaklínání proti deštivému počasí; člověk musí být připraven na déšť, když jde tábořit. Bez dobré knížky můžou při deštivém počasí v lese stačit i dva dny, aby se člověk zcvoknul.

Ozvalo se poslední tiché vzlyknutí, a pak ticho. V tom tichu jsem slyšel z kuchyně tikot. Hodiny nad sporákem, jeden z Johanniných vzácných kýčářských úletů, měly podobu kocoura Felixe s velikýma očima, které se pohybují sem a tam ve stejném rytmu, v jakém se mrská ocas, takto kyvadlo. Myslím, že ty hodiny se objevují v každém laciném hororu, který byl natočen.

„Kdo je tam?“ zavolal jsem. Udělal jsem krok směrem ke kuchyni, jen zšeřelému prostoru vznášejícímu se za chodbou, pak jsem se zastavil. Ve tmě vypadal dům jako jeskyně. Pláč se mohl nést odkudkoli. Včetně mé vlastní fantazie. „Je tu někdo?“

Žádná odpověď... ale nemyslel jsem si, že ten zvuk se ozýval pouze v mé hlavě. Kdyby ano, byl by spisovatelský blok mou poslední starostí.

Na knihovně vlevo od Elmora Leonarda ležela velká baterka, taková, do které se vejde osm monočlánků a dočasně vás oslepí, když vám s ní někdo posvítí přímo od očí. Popadl jsem ji, a teprve když mi skoro vyklouzla z ruky, jsem si skutečně uvědomil, jak strašně se potím a jak se bojím. Podařilo se mi ji udržet, srdce rozbouchané, a napůl jsem čekal, že to strašidelné vzlykání začne znovu, napůl jsem čekal, že se z temného obývacího pokoje vynoří ten přízrak v rubáši s beztvarymi pozvednutými pažemi; jako když se politická mrtvola vrací z hrobu, hotova k dalšímu výstupu. Volte Zmrtvýchvstání, bratři, a budete spaseni.

Našel jsem knoflík na baterce a zmáčkl ho. Vpustila do obývacího pokoje jasný přímý paprsek světla a zachytila losí hlavu nad kamenným krbem; rozzářila skleněné oči jako dvě světýlka pod vodou. Uviděl jsem staré proutěné židle; starou pohovku; poškrábaný jídelní stůl, který se kýval, takže se mu musela jedna noha podkládat složenou kartou nebo několika pivními tácky; neviděl jsem žádné duchy; stejně jsem si řekl, že je to pořádně pitomý ve čírek. Slovy nesmrtelného Cole Portera, odpískáme to. Jestli zamířím na východ, jakmile se vrátím k autu, mohl bych být do půlnoci v Derry. Spal bych ve vlastní posteli.

Zhasl jsem světlo v chodbě a stál tam s baterkou prořezávající tmu. Poslouchal jsem tikání těch hloupých kocouřích hodin, které musel Bill natáhnout, a známé hučení ledničky. Když jsem to tak poslouchal, uvědomil jsem si, že už jsem nečekal, že někdy ty zvuky uslyším. A co se pláče týká...

Byl to pláč? Určitě?

Ano. Pláč nebo *něco* jiného. Už jsem si nebyl tak jist. Podstatné se mi zdálo, že se zde objevovala nebezpečná myšlenka a hloupé skutky na člověka, který naučil svou mysl provádět nepřístojnosti. Jak jsem tak potmě stál na chodbě, jen s baterkou a světlem žárovky na zadní verandě dopadajícím okny dovnitř, uvědomil jsem si, že hranice mezi tím, o čem jsem věděl, že je skutečné, a tím, o čem jsem věděl, že je pouhou fantazií, docela zmizela.

Odešel jsem z domu, zkontroloval dveře, jestli jsou zamčené, a vyšel po příjezdové cestě zpátky, baterkou jsem v chůzi kýval sem a tam jako kyvadlem – jako bláznivý kocour Felix v kuchyni ocasem. Napadlo mi, když jsem tak mířil po cestě na sever, že si budu muset vymyslet pro Billa Deana nějakou povídačku. Nestačilo by říct: „No, Bille, došel jsem tam a uslyšel ve svém zamčeném baráku brečet děcko, a to mě tak hrozně vyděsilo, že jsem ztratil hlavu a utekl do Derry. Pošlu ti baterku, co jsem si ji vzal; postav ji zpátky na polici vedle těch knih, jo?“ To by nebylo dobré, protože by se ta historika roznesla a lidi by říkali: „Není divu. Asi napsal moc knížek. Z takové práce člověku měkne mozek. Teď se bojí vlastního stínu. Choroba z povolání.“

I kdybych se sem už v životě nevrátil, nechtěl jsem, aby lidé z TR o mně měli takové mínění, napůl pohrdavé a samolibě vědoucí. Připadá mi, že spousta lidí má takový názor o svých spoluobčanech, kteří se živí vlastní fantazií.

Řeknu Billovi, že jsem onemocněl. Svým způsobem to byla pravda. Nebo ne... lepší bude, když mu řeknu, že onemocněl někdo *jiný*... přítel... někdo v Derry, koho jsem navštěvoval... snad přítelkyně. „Bille, jedna známá, *přítelkyně*, chápeš, onemocněla, takže...“

Najednou jsem se zastavil, s baterkou zaměřenou na předeek auta. Ušel jsem tu míli, aniž jsem si nějak všímal zvuků v lese, a chladným mě nechávaly i zvuky větších zvířat, jako třeba jelenů, usazujících se na noc. Neotočil jsem se, abych se podíval, jestli mě ten přízrak v rubáši (nebo třeba nějaké spektrální plačící děcko) pronásleduje. Tak jsem se zabral do vymýšlení výmluvy a jejího vylepšování, tentokrát v duchu a ne na

papíře, že jsem se zapomněl bát. Tep se mi vrátil k normálu, pot na kůži usychal a komáři mi přestali bzuchet kolem uší. A jak jsem tam tak stál, něco mě napadlo. Jako by moje mysl trpělivě čekala, až se uklidním natolik, aby mi mohla připomenout jistý základní fakt.

Potrubí. Bill dostal moje svolení, aby vyměnil většinu staré instalace, a instalatér to udělal. Udělal to nedávno.

„Vzduch v trubkách,“ řekl jsem a přejel světlem osmibateriové svítlny po chladiči chevroletu. „To jsem slyšel.“

Čekal jsem, jestli se mi z hloubi mozku nevynoří protest, že je to hloupost, že si racionalizují lež. Nestalo se tak... protože jsem si asi uvědomil, že to může být pravda. Zavzdušněné trubky mohou připomínat hovor lidí, štekot psů nebo dětský pláč. Třeba je ten instalatér odvzdušnil a ten zvuk vyluzovalo něco jiného... ale třeba to neudělal. Otázkou bylo, jestli naskočím nebo nenaskočím do auta, jestli se vrátím čtyři sta metrů k okresce a pak se vrátím do Derry, to vše kvůli zvuku, který jsem slyšel deset vteřin (možná jenom pět) a to v rozrušeném, stresovém stavu mysli.

Rozhodl jsem se, že odpověď zní ne. Možná by se musela stát ještě nějaká divná věc, abych to obrátil do Derry – třeba drmolení jako z *Povídek z krypty* –, ale zvuk, který jsem slyšel na chodbě, nestačil. Zvlášť když zrovna v Smějící se Sáře bylo tolik možností, jak ho vysvětlit.

Slýchám hlasy v hlavě a slýchal jsem je, co se pamatuji. Nevím, jestli to patří k nezbytné výbavě spisovatele; nikdy jsem se žádného neptal. Necítil jsem potřebu, protože vím, že všechny hlasy, které slyším, jsou další verze mého já. Přesto často připomínají velmi skutečné verze jiných lidí a žádný není pro mě skutečnější – nebo známější – než ten, co zní jako Johannin. Teď se ten hlas ozval a zněl zaujatě, pobaveně, trochu ironicky, ale něžně... a souhlasně.

Budeš bojovat, Miku?

„Jo,“ řekl jsem do noci, zatímco se ve světle baterky odrážely záblesky od chromovaného chladiče. „Asi jo, holka.“

Takže – to je v pořádku, ne?

Ano. Bylo. Nasedl jsem do auta, nastartoval a pomalu sjížděl po cestě. A když jsem dojel k příjezdové odbočce, zamířil jsem na ni.

* * *

Když jsem podruhé vešel do domu, žádný pláč se neozval. Pomalu jsem prošel s baterkou v ruce po schodech, dokud jsem nerozsvítil všechna světla, která jsem našel; jestli se někdo projížděl na lodi po severním konci jezera, stará Sára nejspíš vypadala jako přízračný spielbergovský létající talíř, zavěšený nad vodou.

Myslím, že domy žijí vlastním životem v časovém proudu, který se odlišuje od toho, v němž se pohybují jejich majitelé, a ten jejich je pomalejší. V každém domě, zvláště ve starém, je minulost blíž. V mém životě byla Johanna mrtvá skoro čtyři roky, ale pro Sáru to bylo jako včera. Teprve když jsem byl skutečně uvnitř a měl všechna světla rozsvícená a baterku vrácenou na místo na polici, jsem si uvědomil, jak hrozně jsem se děsil svého příjezdu sem. Jak můj žal znovu probudily stopy Johannina přerušného života. Knížka se založeným růžkem na stolku u pohovky, kde se Jo v noční košili ráda choulila, četla a pojídala švestky; kartónová krabice s vločkami, které jediné snídala, na polici ve spíži; stará zelená noční košile pověšená zevnitř na dveřích koupelny v jižním křídle, kterému Bill Dean stále říkal „to nové křídlo“, i když bylo postaveno ještě dřív, než jsme Smějíci se Sáru spatřili.

Brenda Meserveová odvedla dobrou práci – lidskou práci –, protože spoustu takových známek a stop odstranila, ale nemohla je posbírat všechny. Johannina sbírka románů o Peteru Wimseyovi od Sayersové pořád zaujímala čestné místo uprostřed knihovny v obývacím pokoji. Johanna vždycky říkala losí hlavě nad krbem Bunter, a jednou, z důvodu, na který se už nepamatuji (rozhodně to vypadalo jako velmi nepatřičný doplněk) pověsila kolem chlupatého losího krku zvonek. Pořád tam visel na červené sametové stužce. Paní Meserveovou možná ten zvonek překvapil, možná uvažovala, jestli ho tam má nechat, nebo ho sundat, protože nevěděla, že když jsme se Jo a já milovali na pohovce v obývacím pokoji (ano, často jsme tam končili), říkali jsme tomu „zvonit Bunterovi na zvonec“. Brenda Meserveová udělala, co mohla, ale každé dobré manželství je soukromé území, nezbytný prázdný prostor na společenské mapě. To, co jiní o něm nevědí, z něj dělá právě to vaše.

Procházel jsem domem, dotýkal se různých věcí, díval se na ně, viděl je novými očima. Připadalo mi, že Jo je všude, a po chvíli jsem dopadl do jednoho starého proutěného křesla před televizí. Polštář pode mnou pískl a já přímo slyšel, jak Jo říká: „Tedy *omluv se, Michaeli!*“

Položil jsem si hlavu do dlaní a brečel. Asi to byl poslední záchvat žalu, ale nebylo nic lehčí. Brečel jsem, až jsem si myslel, že se ve mně něco přetrhne, jestli nepřestanu. Když mě to konečně pustilo, měl jsem obličej jako vyždímaný, škytal jsem a měl jsem pocit, že jsem v životě nebyl tak unavený. Celé tělo jsem měl namožené – asi trochu z té chůze, ale hlavně z napětí, které jsem zažil při příjezdu... a z rozhodnutí, že tu zůstanu. Abych bojoval. Ten přízračný fantom, kterého jsem slyšel plakat, když jsem sem poprvé vkročil, i když mi teď připadal velmi vzdálený, mi také nijak neulevil.

Opláchl jsem si obličej u dřezu v kuchyni, pěstmi si vymnul slzy a vyčistil si ucpaný nos. Potom jsem si odnesl kufr do ložnice pro hosty v severním křídle. Nechtělo se mi spát v jižním křídle, v hlavní ložnici, kde jsem naposledy spal s Jo.

Přesně to předpokládala Brenda Meserveová. Na stolku stála kytice čerstvých lučních květin a lístek: VÍTEJTE ZPÁTKY, PANE NOONANE. Kdybych nebyl tak citově vyčerpaný, asi bych při pohledu na ten vzkaz, vyvedený ostrým krasopisem paní Meserveové, dostal další záchvat pláče. Strčil jsem obličej do květin a zhluboka se nadechl. Pěkně voněly sluncem. Pak jsem se svlékl, šaty nechal tam, kde spadly, a stáhl pokrývku na posteli.

Nová prostěradla, nové polštáře; stejný starý Noonan vklouzl mezi deky a položil hlavu na polštář.

Ležel jsem tam se zapnutou noční lampičkou, díval se na stíny na stropě a skoro jsem nemohl věřit tomu, že tu jsem a ležím v této posteli. Nevítal mě tu žádný přízrak v rubáši, to jistě ne... ale měl jsem pocit, že by mě mohl dosáhnout ve snu.

Někdy – aspoň u mě tomu tak je – se člověk jakoby propadá, když usíná. Tu noc nikoli. Usnul jsem, aniž bych o tom věděl, a probudil se druhý den ráno, oknem svítilo slunce a lampička byla stále zapnutá. Nezdály se mi žádné sny, na které bych si vzpomínal, jenom jsem měl neurčitý pocit, že jsem se někdy v noci na okamžik probudil a uslyšel zvonit zvonek, velmi potichu a hodně daleko.

7. KAPITOLA

Prostředkem okresky číslo 68 si vykračovala malá holčička – sotva odrostlá batolecímu věku –, oblečená v červených plavkách, na nohou žluté sandálky a na hlavě baseballovou čapku bostonských Red Sox otočenou kšiltlem dozadu. Zrovna jsem jel kolem obchodu se smíšeným zbožím Jezerní vyhlídka a garáží Dickieho Brookse, kde je rychlost snížena z osmdesátky na padesátku. Díky bohu jsem ji toho dne dodržel, jinak bych tu malou možná přejel.

Byl to můj první den po návratu. Vstal jsem pozdě a skoro celé dopoledne jsem se procházel po lese, který lemuje jezero, díval se, co je stejné a co se změnilo. Vypadalo to, že hladina vody klesla, a na vodě bylo méně člunů, než jsem očekával, zvláště o největším letním svátku, ale jinak mi to připadalo, že jsem snad nikdy neodjel. Dokonce jako bych plácal po stejných komárech.

Kolem jedenácté mi žaludek připomněl, že jsem vynechal snídani. Řekl jsem si, že teď je na řadě výlet do Village Cafe. Restaurace ve Warringtonu byla mnohem víc nóbl, ale tam by mě moc okukovali. Village Cafe bude lepší – pokud ještě funguje. Buddy Jellison byl nerudný jezevec, ale byl vždycky nejlepším kuchařem v západním Maine a můj žaludek si žádal veliký mastný burger.

A do toho ta malá holčička, která šla rovnou po bílé středové čáře a vypadala jako mažoretka v čele neviditelného průvodu.

V padesátikilometrové rychlosti jsem měl dost času ji zahlédnout, ale tato silnice byla v létě dost rušná a jen málo lidí by se namáhalo plížit se tady předepsanou rychlostí. Okres Castle měl jenom tucet policejních vozů a málokterý z nich se obtěžoval zajet do TR, pokud je někdo přímo nevolal.

Zajel jsem ke krajnici, zaparkoval a byl venku dřív, než se prach začal usazovat. Toho dne bylo vlhko, teplo a klidno, zdálo se, že mraky jsou tak nízko, že by se jich mohl člověk dotknout. To děcko – malá blondatá holčička s tupým nosíkem a strupatými koleny – stála na bílé čáře, jako by to bylo provazochodecké lano, a pozorovala nebojácně jako koloušek, jak k ní jdu.

„Ahoj,“ pozdravila. „Jdu na pláž. Mamka mě nechce vzít a já mám hlozný vztek.“ Zadupala, aby předvedla, že ví dobře jako každý jiný, co to znamená mít hrozný vztek. Hádal jsem jí tak tři čtyři roky. Výmluvná na svůj věk a sakra roztomilá, ale stejně jí byly jen ty tři čtyři roky.

„No, zajít si o Čtvrtém na pláž je dobrý nápad, to jo,“ souhlasil jsem, „ale –“

„Čvtého čelvence bude taky *ohňostroj*,“ přidala se a ten „ohňostroj“ od ní zněl mile exoticky, jako nějaké vietnamské slovo.

„Ale jestli tam půjdeš po silnici, spíš skončíš v nemocnici v Castle Rock.“

Rozhodl jsem se, že nebudu stát a hrát si s ní na pana Rogerse uprostřed silnice, když je necelých padesát metrů od nás zatáčka a každou chvíli z ní může stovkou vyjet nějaké auto. Vlastně jsem už slyšel nějaký motor, pořádně se protácel.

Zvedl jsem holčičku a nesl ji k autu, které běželo na volnoběh, a i když malá vypadala naprosto spokojená s tím, že ji někdo nese, a vůbec se nebála, stejně jsem si připadal jako Nemrava Chester, jakmile jsem si o loket opřel její zadeček. Velmi dobře jsem si uvědomoval, že všichni, kteří sedí v kanceláři a čekárně Brooksovy garáže, se můžou podívat ven a uvidět mě. Je to jedna z podivných skutečností středního věku mé generace: nemůžeme se dotknout dítěte, pokud není naše vlastní, aniž bychom se nebáli, že v tom někdo bude vidět něco chlípného... nebo aniž bychom si někde v hlubokých stokách vlastní psýchy nepomysleli, že na tom nejspíš něco chlípného *je*. Ale dostal jsem ji ze silnice. Aspoň to. Ať si na mě Pochodující matky Západního Maine klidně došlápnou a pustí se do mě.

„Vezmeš mě na pláž?“ zeptala se holčička. Měla jasné oči, usmívala se. Pomyslel jsem si, že nejpozději ve dvanácti otěhotní, zvláště když nosí tu baseballovou čapku tak šik. „Máš plavečky?“

„Myslím, že jsem si plavečky nechal doma. No není to k zlosti? Zlatíčko, kde máš maminku?“

Jako bezprostřední odpověď na mou otázku se ze zatáčky po vnitřní straně silnice vyřítilo auto, které jsem předtím slyšel. Byl to Jeep Scout, po obou stranách vysoko zablácený. Motor vrčel jako zvíře, které sedí na stromě a je kvůli tomu pořádně nakrknuté. Z postranního okénka vykukovala ženská hlava. Maminka té malé šikulky musela být tak vystrašená, že si ani nesedla; řídila v bláznivém podřepu, a kdyby v té chvíli, kdy se objevila, nějaké auto skutečně *vjelo* do zatáčky okresky 68, moje přítelkyně v červených plavkách by nejspíš na místě osiřela.

Scout přibrzdil, hlava zmizela zpátky v kabině a ozvalo se zaskřípání, jak řidička zařadila vyšší rychlost ve snaze dostat tu starou

kraksnu z nuly na devadesátku za devět vteřin. Kdyby auto zrychlovalo čirou hrůzou, nepochybně by se to řidičce podařilo.

„To je Mattie,“ řekla holčička v plavkách. „Zlobím se na ni. Utíkám, abych byla čvltého na pláži. Jestli se zlobí, půjdu k bílé babi.“

Neměl jsem tušení, o čem to mluví, ale *napadlo* mě, že Miss Bosox roku 1998 by mohla strávit čtvrtého července na pláži; já bych se spokojil s kouskem něčeho celozrnného, co mám doma. Mezitím jsem už ale mával rukou, na které mi neseděla holčička, a oháněl jsem se tak prudce, že v tom průvanu zavlály dívčí jemné blondáté lokýnky.

„Hej!“ zakřičel jsem. „Hej, paní! Mám ji!“

Scout prosvištěl kolem, stále přidával a stále zlostně hučel. Z výfuku se valila mračna modrého dýmu. Ze staré převodovky scoutu se ozvalo další příšerné zaskřípání. Bylo to jako bláznivá verze soutěže *Bud', anebo*: „Mattie, podařilo se vám tam zařadit dvojku – chcete skončit a vzít si pračku Maytag, nebo se chcete pokusit o trojku?“

Udělal jsem jedinou věc, která mě napadla, takže jsem si stoupl doprostřed silnice, otočil se k džípu, který už uháněl pryč (za sebou nechával hustý a štiplavý pach nafty) a podržel holčičku vysoko nad hlavou v naději, že nás Mattie zahlédne ve zpětném zrcátku. Už jsem se necítil jako Chlípniček Chester; teď jsem se cítil jako krutý vyvolávač na aukci z nějaké kreslené disneyovky, kde nabízím nejhezčí prasátko z vrhu tomu, kdo nabídne nejvíc. Ale zafungovalo to. Zablácená brzdová světla scoutu se rozsvítila a pak se ozvalo pekelné vytí, když se zablokovaly hodně opotřebované brzdy. To se stalo přímo před Brooksieho garáží, no jo. Pokud tam *zašli* nějakí pamětníci na sváteční potlach, budou mít tedy co probírat. Určitě se jim bude zvláště líbit, jak na mě máma ječela, abych její děcko pustil. Když se vrátíte na letní byt po tak dlouhé době, je vždycky pěkné vykročit správnou nohou.

Zadní světla svítila a džíp začal couvat po silnici dobrou třicítkou. Převodovka už nezněla nakrknutě, ale vyděšeně – prosím tě, říkala, prosím tě, přestaň, zabiješ mě. Zadek scoutu rejdlil sem a tam jako ocas spokojeného psa. Sledoval jsem jako zhypnotizovaný, jak se auto ke mně přibližuje – teď bylo v jednom jízdním pruhu, vzápětí za bílou čarou v opačném jízdním pruhu, teď to strhla moc, takže krajní pneumatiky zvedly prach z krajnice.

„Mattie jede lychle,“ prohodila má nová přítelkyně konverzačním, společenským tónem. Držela mě jednou rukou kolem krku; byli jsme kámoši, fakt že jo...

Jenomže věta, kterou dítě proneslo, mě probrala. Mattie jede rychle, opravdu, *příliš* rychle. Mattie s největší pravděpodobností vrazí do zadku mého chevroletu. A jak jsem tam tak stál, malá potvůrka a já nejspíš skončíme na kaši mezi oběma vozy.

Couval jsem kolem auta a nespouštěl oči z džípu a ječel jsem: „Zpomal, Mattie! Zpomal!“

Malé kočička se to líbilo. „Pomaj!“ zakřičela a rozesmála se. „Pomaj, Mattie, pomaj!“

Brzdy znovu bolestně zaskřípaly. Džíp sebou naposledy jankovitě, nešťastně škubl zpět, protože Mattie zastavila, aniž využila dobrodiní spojky. Ten poslední poskok dostal zadní nárazník scoutu tak blízko k zadnímu nárazníku mého chevroletu, že by se ta mezera dala přemostit cigaretou. Vzduch byl prosycený puchem nafty. Holčička si mávala rukou před obličejem a teatrálně kašlala.

Dveře u řidiče se rozlétly; Mattie Devorová vyskočila jako cirkusový akrobat z děla, pokud si umíte představit cirkusového akrobata oblečeného do starých kašmírových šortek a bavlněné haleny. Moje první myšlenka byla, že holčičku hlídá starší sestra, že Mattie a maminka jsou různé osoby. Věděl jsem, že malé děti často procházejí vývojovou fází, kdy svým rodičům říkají křestním jménem, ale tato bledá blondýnka vypadala podle zevnějšku tak na dvanáct čtrnáct. Takže její šílená jízda se scoutem nebyla následkem strachu o dítě (tedy *nejen* strachu), ale naprostá řidičská nezkušenost.

Bylo tu ještě něco, víte. Došel jsem k dalšímu závěru. Ten zablácený džíp, volné kašmírové šortky, halena, ze které přímo křičel Kmart, dlouhé žluté vlasy stažené červenou pružnou čelenkou a hlavně ta lhostejnost, která umožní, aby se tříleté dítě, o které máte pečovat, takhle zatoulalo... z toho všeho na mě číšel život v přívěsu. Vím, jak to zní, ale mám k tomu svůj důvod. Navíc jsem Ir, krucinál. Moji předci byli přívěsoví kočovníci, už když místo přívěsů jezdily povozy tažené koňmi.

„*Fuj, smldí!*“ mávala si holčička baculatou ručkou před obličejem. „*Skautík smldí!*“

Kde má skautík plavečky? pomyslel jsem si a pak mi ta dívka vytrhla novou přítelkyni z náruče. Když teď byla blíž, moje domněnka, že Mattie je sestrou koupání chtivé krasavice, utrpěla ránu. Mattie bude ve středním věku až hluboko v příštím století, ale nebylo jí ani dvanáct nebo čtrnáct. Teď jsem jí hádal tak dvacet, možná o rok míň. Když mi

brala to děcko, uviděl jsem na levé ruce snubní prsten. Také jsem si všiml tmavých kruhů pod očima a zšedlé pleti s prosvítajícím fialovým odstínem. Byla mladá, ale pomyslel jsem si, že se dívám na mateřský strach a vyčerpání.

Čekal jsem, že děcku naplácá, protože šupácké mámy z přívěsů tak reagují, když jsou unavené a vystrašené. Až to udělá, nějak ji zarazím upoutám její pozornost, aby si zlost vybila na mně, pokud to bude nutné. Měl bych dodat, že v tom nebylo nic zvlášť ušlechtilého; chtěl jsem jenom odložit ten výprask, třepání malým děckem a řvaní zblízka do obličeje na dobu a místo, kde se na to nebudu muset dívat. Prožíval jsem svůj první den v městečku; nechtěl jsem ani kousek z něj strávit sledováním, jak nějaká nedbalá fuchtle řve na svoje dítě.

Jenomže místo aby s ní zatřásla a zakřičela: „Kam sis myslela, že deš, ty jedna malá mrcho?“, Mattie nejdřív holčičku objala (ta ji nadšeně objala také, nedávala najevo ani kapku strachu) a pak ji celou zhubičkovala.

„Proč jsi to udělala?“ volala. „Co ti to vlezlo do hlavy? Když jsem tě nenašla, umřela jsem.“

Mattie se rozplakala. Holčička v plavkách se na ni dívala tak nesmírně užasle, že by to za jiných okolností bylo směšné. Pak se jí zkrabatil obličej. Stál jsem kus od nich, díval se, jak brečí a objímají se, a styděl jsem se za svoje unáhlené odhady.

Kolem projelo auto a zpomalilo. Civěl na nás nějaký postarší pár mamka a taťka Kettleovi si jedou do obchodu pro sváteční krabici bonbónů. Oběma rukama jsem na ně netrpělivě mávl, jako bych říkal, no co *koukáte*, jeďte dál, pořádně na to šlápněte. Přidali, ale neuviděl jsem poznávací značku jiného státu, jak jsem doufal. Tato verze mamky a taťky byla místní a krajem se brzy rozletí historka: mladičká ženuška Mattie a ten její uzlíček radosti (řečený uzlíček byl nepochybně počat na zadním sedadle nějakého auta nebo na lůžku v dodávce několik měsíců před příslušnými obřady) stály u silnice a mohly si oči vyplakat. S nějakým cizincem. No, vlastně ne úplně cizincem. S Mikem Noonanem, tím spisovatelem shora.

„Chtěla jsem jít na pláž a *pla-pla-plavat!*“ naříkala holčička a teď zaznělo exoticky to „plavat“ – možná to bylo vietnamské slovo pro „extázi“.

„Řekla jsem, že tě tam vezmu dnes odpoledne.“ Mattie pořád potahovala, ale už se pomalu ovládla. „Už to nikdy nedělej, puclíčku můj, prosím tě už to nikdy nedělej, maminka se hrozně bála.“

„Neudělám,“ řekla malá. „Oplavdu ne.“ Pořád plakala a pevně objímala starší dívku a opírala si hlavu ze strany Mattie o krk. Baseballová čepice jí spadla. Zvedl jsem ji, ale začínal jsem se tu cítit poněkud nadbytečný. Strkal jsem modrobílou čapku Mattie do ruky tak dlouho, až sevřela prsty.

Nakonec jsem si řekl, že mám taky docela dobrý pocit z toho, jak to dopadlo, a možná jsem měl k tomu právo. Popsal jsem tu příhodu, jako by byla zábavná, a taky byla, ale podobnou zábavu pochopíte teprve s odstupem času. Když probíhala, bylo to hrozné. Co kdyby z opačného směru přijel nákladák? Projížděl tou zatačkou moc rychle?

Zatáčkou projel nějaký vůz, dodávka typu, jakým nikdy nejezdí turisté. Další dva místní si nás důkladně prohlédli, když projížděli kolem.

„Paní?“ řekl jsem. „Mattie? Asi bych měl jet. Jsem rád, že se vaší holčičce nic nestalo.“ Ve chvíli, kdy to bylo venku, jsem pocítil skoro neodolatelné nutkání se smát. Představil jsem si, jak pronáším tuto řeč k Mattie (takové jméno rozhodně patřilo do filmu jako *Neodpustím* nebo *Opravdový charakter*), palce mám při tom zaháknuté za opasek jezdeckých kalhot a stetson mám odstrčený dozadu, aby vyniklo mé ušlechtilé čelo. Měl jsem šílené nutkání dodat: „Jste pěkná kůstka, nejste ta nová učitelka v místní škole?“

Otočila se ke mně a já uviděl, že *je* pěkná. I s těmi kruhy pod očima a světlými vlasy, které jí rozcuchaně trčely po stranách hlavy. A pomyslel jsem si, že si vede dobře na děvče, které asi ještě není dost staré, aby si koupilo pití v baru. Aspoň tomu děcku nenapraskala.

„Mockrát vám děkuju,“ řekla. „Byla přímo *na* silnici?“ Řekněte, že nebyla, prosila očima. Řekněte aspoň, že šla po krajnici.

„No –“

„Šla jsem po té čáže,“ ukázala holčička. „Je to jako pšechod.“ Promluvila mírně učitelským tónem. „Pšechod je bezpečný.“

Mattie, beztak v obličeji bledá, zbělela ještě víc. Nelíbilo se mi to a nelíbilo se mi pomyšlení, že by v takovém stavu měla jet domů, zvlášť s dítětem.

„Kde bydlíte, paní –?“

„Devorová,“ řekla. „Jsem Mattie Devorová.“ Přehodila si dítě na druhou stranu a podala mi ruku. Přijal jsem ji. Dopoledne bylo teplé a odpoledne bude vedro – určitě počasí na koupání –, ale prsty, které jsem stiskl, byly ledové. „Bydlíme kousek odtud.“

Ukázala na křižovatku, ze které vyrazil scout, a já uviděl – jaké překvapení – dvojitý přívěš zaparkovaný v hájku borovic asi sedmdesát metrů výš po úzké vedlejší cestě. Wasp Hill Road, vzpomněl jsem si. Cesta odbočovala z okresky a táhla se asi půl míle k vodě – kde se říkalo Střední zátoka. Ach ano, doktore, už se mi to všechno vybavuje. Rajon Dark Score znám přece jako vlastní boty. A zachraňování malých dětí je moje specialita.

Přesto se mi ulevilo, když jsem zjistil, že bydlí tak blízko – ani ne čtvrt míle od místa, kde parkovaly naše vozy, téměř se dotýkající zadními nárazníky – a když jsem se nad tím zamyslel, jinak tomu být ani nemohlo. Tak malé dítě jako kráska v plavkách nemohlo dojít daleko... i když tato slečna projevila slušnou dávku odhodlání. Napadlo mě, že matčin strhaný vzhled je jen dalším důkazem dceřiny vůle. Byl jsem rád, že jsem moc starý na to, než abych byl jedním z jejích budoucích chlapců; celou střední i vysokou školu budou podle ní skákat. Nejspíš hořící obručí.

No, přinejmenším střední školu. Dívky z přívěsových čtvrtí obvykle na vysokou nechodí, pokud není po ruce nějaká oděvní nebo jiná praktická nastavba. A nechá ty kluky hopsat, dokud ten správný (tedy spíš nesprávný) neprosvíští Velikou zatáčkou života a nepřejede ji na dálnici, a ona si celou dobu ani neuvědomí, že ta bílá čára a přechod jsou dvě různé věci. Pak se bude celý cyklus opakovat.

Bože Všemohoucí Noonane, přestaň, napomenul jsem se. Jsou jí tři roky a ty už ji vidíš se třemi vlastními fakany, z nichž dva chytí svrab a třetí bude retardovaný.

„Mockrát vám děkuju,“ opakovala Mattie.

„To nic,“ řekl jsem a lehce zmáčkl holčičce nos. I když měla tváře pořád mokré od slz, usmála se na mě skoro jako sluníčko. „Je to velmi výřečná mladá dáma.“

„Velmi výřečná a velmi tvrdohlavá.“ Teď Mattie dítětem trochu potřásla, ale to se vůbec nebálo, nedávalo najevo, že jí někdo třese nebo ho bije každý den. Naopak, usmála se ještě víc. Matka jí úsměv oplátila. A ano – když jste se přenesli přes ten její zanedbaný vzhled, byla neobyčejně hezká. Obléknout ji do tenisového úboru v Country

klubu v Castle Rock (kam nejspíš nikdy v životě nevkročí, snad jenom jako služka nebo servírka), byla by možná víc než hezká. Možná by vypadala jako mladá Grace Kellyová.

Pak se podívala zase na mě, oči rozšířené a velmi vážné. „Pane Noonane, já nejsem špatná matka,“ pravila.

Trochu jsem sebou trhl, když jsem uslyšel své jméno z jejích úst, ale překvapení hned přešlo. Byla vlastně v tom správném věku a všechny mé knížky byly pro ni asi lepší, než kdyby trávila každé odpoledne před televizí u *Všeobecné nemocnice* nebo *Žijeme jeden život*. Aspoň o něco.

„Pohádaly jsme se, kdy půjdeme na pláž. Chtěla jsem pověsit prádlo, poobědvat a jít odpoledne. Kyra chtěla –“ zmlkla. „Copak? Co jsem řekla?“

„Ona se jmenuje Kia? Řekla jste –“ Než jsem stačil říct něco víc, přihodila se strašně divná věc: ústa se mi naplnila vodou. Měl jsem je tak plná, že jsem na okamžik propadl panice jako člověk, který plave v oceánu a napije se z vlny. Jenomže tentokrát to nebyla slaná chuť; voda byla studená a sladká, se slabou kovovou pachutí připomínající krev.

Otočil jsem hlavu stranou a odplivl si. Čekal jsem, že mi z úst vychrstne gejzír – jako zachráněnému utopenci, kterému provádějí umělé dýchání. Jenomže ze mě vyletěla jen kulička bílé sliny, jak dá čekat za horkého dne. A dusivý pocit zmizel ještě dřív, než slina dopadla na krajnici. A vzápětí jako by nikdy nebyl.

„Ten pán plive,“ řekla dívka věčně.

„Promiňte,“ omluvil jsem se. Taky jsem užasl. Co mělo *tohle* proboha znamenat? „Asi jsem měl trochu opožděnou reakci.“

Mattie vypadala ustaraně, jako by mi bylo osmdesát a ne čtyřicet. Možná pro dívku v jejím věku je čtyřicet jako osmdesát. „Nechcete zajet se mnou domů? Dám vám sklenici vody.“

„Ne, už je mi dobře.“

„Jak chcete. Pane Noonane... chtěla jsem jenom říct, že nic takového se mi ještě nikdy nestalo. Věšela jsem prádlo... byla uvnitř a dívala se na videu na grotesku *Mocná myš*... potom, když jsem si zašla pro další kolíčky...“ Podívala se na holčičku, která se už neusmívala. Začínalo jí to docházet. Oči měla veliké a už už se jí zalévaly slzami. „Byla pryč. Chvilí jsem myslela, že umřu strachem.“

Holčičce se začala klepat brada a přesně podle plánu jí očka vyplavala. Rozplakala se. Mattie ji hladila po vlasech a konejšila tu malou hlavičku, až se jí opřela o halenu z K-martu.

„Už je to dobré,“ řekla. „Tentokrát to dopadlo dobře, ale nemůžeš chodit na silnici. Je to nebezpečné. Malá zvířátka často někdo na silnici přejede, a ty jsi taky takové malé zvířátko. Nejvzácnější na světě.“

Malá plakala čím dál víc. Byl to vyčerpaný pláč dítěte, které si potřebuje zdřímnout, než podnikne další dobrodružství, ať už na pláži nebo jinde.

„Kia nehodná, Kia nehodná,“ vzlykala matce do haleny.

„Ne, zlatičko, jsou ti teprve tři,“ řekla Mattie, a pokud jsem choval ještě nějaké pochybnosti o tom, zda je dobrá matka, v tu chvíli se rozplynuly. Nebo už možná byly pryč – to dítě bylo přece jenom dobře živé, upravené, nezanedbané a bez modřin.

To všechno jsem registroval a zároveň se snažil vyrovnat s tou divnou příhodou, která se mi právě stala, a navíc s tím, co jsem právě uslyšel že ta malá holčička, kterou jsem odnesl z bílé středové čáry, má stejné jméno, jaké jsme chtěli dát našemu dítěti, kdyby se nám narodilo děvče.

„Kia,“ řekl jsem. Opravdu jsem byl ohromen. Opatrně, jako bych ji svým dotekem mohl rozbít, jsem ji pohladil po zátylku. Jemné vlasy měla rozehřáté sluncem.

„Ne,“ opravila mě Mattie. „Ona to teď líp vyslovit neumí. *Kyra*, ne Kia. To je z řečtiny. Znamená to ‚půvabná‘.“ Přešlápla, trochu pyšně. „Vybrala jsem to jméno z knížky.“

„Je to krásné jméno,“ chválil jsem. „A nemyslím, že jste špatná matka.“ V té chvíli mi prolétl hlavou příběh, který vyprávěl Frank Arlen u vánočního stolu – bylo Petiem, nejmladším bratrovi, a Flank tím všechny rozesmál. Dokonce i Petie, který tvrdil, že si z té příhody nepamatuje vůbec nic, se smál, až mu tekly slzy.

Jednou na Velikonoce, vyprávěl Frank, to bylo Petiemu asi pět, je rodiče vyslali na velikonoční lov za vajíčky. Máma a táta poschovávali asi stovku nabarvených natvrdo uvařených vajec po celém domě už předchozího večera, když odvedli děti k prarodičům. Všichni si tedy užívali Velikonočního pondělí, dokud se Johanna nepodívala nahoru z patia, kde počítala svůj úlovek, a nevykřikla. Uviděla, jak se Petie vesele plazí po střeše v prvním patře u zadní části domu, ani ne metr a půl od propasti betonového patia.

Pan Arlen Petieho zachránil, zatímco ostatní z rodiny stáli dole a drželi se za ruce, fascinovaní a ztuhlí hrůzou. Paní opakovala pořád dokola Zdrávas („Tak rychle, že to znělo jako od Chipa ze staré desky o Doktorské čarodějnici,“ řekl Frank a chechtal se ještě víc), dokud manžel nezmizel zase v otevřeném okně do ložnice i s Petiem v náručí. Potom sebou sekla na dlažbu a zlomila si nos. Když se Petieho ptali, proč tam lezl, pověděl jim, že se chtěl podívat do okapu, jestli tam není nějaké vajíčko.

Asi každá rodina má nejméně jednu takovou historku; skutečnost, že všichni Petové a Kyry tohoto světa přežili, je přesvědčivý důkaz – aspoň pro rodiče – existence Boží.

„Hrozně jsem se bála,“ říkala Mattie a znovu vypadala na čtrnáct.

Nejvýš na patnáct.

„Ale už je to pryč,“ těšil jsem ji. „A Kyra už nebude chodit po silnici. Vid', Kyro?“

Zavrtěla hlavou, ale z matčina ramene ji nezvedla. Měl jsem pocit, že usne ještě dřív, než ji Mattie odveze zpátky do jejich starého dobrého přívěsu.

„Ani nevíte, jak je to pro mě divné,“ řekla Mattie. „Najednou se tu z ničeho nic objeví můj oblíbený spisovatel a zachrání mi dceru. Věděla jsem, že máte dům v TR, ten velký starý srub, kterému všichni říkají Smějící se Sára, ale lidi povídali, že už sem nejezdíte, co vám umřela manželka.“

„Dlouho jsem tu nebyl,“ souhlasil jsem. „Kdyby se můj vztah k Sáře dal přirovnat k manželství, byl by to jakýsi pokus o usmíření.“

Letmo se usmála a pak se znovu zatvářila vážně. „Chci vás o něco požádat. O laskavost.“

„Do toho.“

„Nemluvte tady o tom. Já a Ki nemáme dobré období.“

„Proč ne?“

Kousla se do rtu a zdálo se, že uvažuje o tom, jestli na otázku odpovědět – na otázku, kterou jsem nemusel pokládat, když se tak nad tím zamyslím –, a potom zavrtěla hlavou. „Prostě tak. A byla bych vám vděčná, kdybyste o tom, co se právě stalo, ve městečku nemluvil. Vděčnější, než si umíte představit.“

„Jak chcete.“

„Určitě?“

„Jistě. V podstatě jsem jenom takový výletník, který tu dlouho nebyl... což znamená, že tu stejně nemám moc známých.“ Znal jsem Billa Deana, to jistě, ale před ním budu držet jazyk za zuby. Ne že by se to nedozvěděl. Jestli si tady ta mladá dáma myslela, že místní nepřijdou na to, že se její dcera pokusila dostat na pláž po svých, tak to se pletla. „Myslím ale, že už si nás všimli. Podívejte se na Brooksieho garáž. Ale nenápadně.“

Poslechla a pak vzdychla. Na asfaltu, kde kdysi stávala benzínová čerpadla, okouněli dva dědkové. Jeden byl velmi pravděpodobně sám Brooksie; měl jsem dojem, že vidím zbytečky rozevlátých zrzavých vlasů, podle kterých mi vždycky připomínal mainskou verzi klauna Boza. Ten druhý, tak starý, že Brooksie vedle něj vypadal jako jura, se opíral o hůlku se zlatou rukojetí a z jeho postoje vyzařovalo cosi potměšilého.

„S nimi nic nenadělám,“ řekla sklesle. „S nimi *nikdo* nic nenadělá. Asi bych si měla říct, že mám štěstí, že jsou svátky a jsou tam jenom dva.“

„Kromě toho asi zase tolik neviděli,“ dodal jsem. Nebral jsem však v úvahu dvě věci: za prvé asi půltuctu aut a dodávek, která nás minuly, zatímco jsme tam postávali, a za druhé skutečnost, že to, co Brooksie a jeho postarší kamarád neviděli, to si s radostí vymyslí.

Kyra na rameni Mattie půvabně zachrápala. Mattie se na ni podívala a usmála se, smutně a láskyplně. „Je mi líto, že jsme se museli setkat za takových okolností, kdy vypadám jako husa, protože vám opravdu fandím. V knihkupectví v Castle Rock říkali, že letos v létě vám vyjde nová knížka.“

Přikývl jsem. „Jmenuje se *Helenin slib*.“

Usmála se. „To zní dobře.“

„Díky. Měla byste malou odvézt domů, než vám zlomí ruku.“

„Jo.“

Na světě jsou lidé, kteří mají talent na pokládání trapných, nešikovných otázek, aniž to mají v úmyslu – je to jako sklon vrážet do dveří. Patřím k tomuto kmeni, a jak jsem tak s ní šel ke scoutu, připadl jsem na jednu dobrou otázku. Ale stejně se mi to nedá zase tolik vyčítat. Přece jsem jí viděl na ruce snubní prsten.

„Povíte to manželovi?“

Nepřestala se usmívat, ale úsměv nějak pohasl. A strnul. Kdyby bylo možné vymazat vyslovenou otázku, jako můžete vymazat řádek, když píšete příběh, udělal bych to.

„Loni v srpnu umřel.“

„Mattie, promiňte. Jsem jako slon v porcelánu.“

„Nemohl jste to vědět. Holka mého věku ještě ani nemá být vdaná, ne? A když je, má mít manžela v armádě nebo tak.“

Na sedadle spolujezdce byla růžová dětská sedačka – asi zase z Kmartu. Mattie se pokusila dovnitř napasovat Kyru, ale viděl jsem, že jí to dává zabrat. Přistoupil jsem blíž, abych jí pomohl, a když jsem kolem ní natahoval ruku, abych chytil baculatou nožku, otřel jsem se hřbetem ruky letmo o její ňadro. Nemohla couvnout, protože nechtěla riskovat, že Kyra vyklouzne ze sedačky na podlahu, ale vycítil jsem, že ten dotek zaznamenala. Můj manžel je mrtvý, takže nic nehrozí, tudíž si ten velkopanský spisovatel myslí, že si může urvat nějaké to šáhnutí. A co můžu říct? Pan Velkopanský jel kolem a odvedl moji dceru ze silnice, možná jí zachránil život.

Ne, Mattie, možná je mi čtyřicet a táhne mi na stovku, ale žádné šáhnutí jsem si nechtěl urvat. Jenomže to jsem říct nemohl; tím by se to ještě zhoršilo. Cítil jsem, jak rudnu.

„Kolik je vám let?“ zeptal jsem se, když jsme holčičku přikurtovali a znovu se ocitli v bezpečné vzdálenosti.

Podívala se na mě. I když byla unavená, zase se zcela ovládala. „Dost na to, abych věděla, v jaké jsem situaci.“ Natáhla ruku. „Ještě jednou díky, pane Noonane. Bůh vás poslal v pravou chvíli.“

„Ale ne, bůh mi jenom řekl, že bych si měl dát hamburger ve Village Cafe,“ řekl jsem. „Nebo tím myslel totéž. Prosím vás, řekněte, že Buddy má pořád kavárnu na tom samém místě.“

Usmála se. Znovu se jí rozzářil obličej a já to viděl moc rád. „Ten tam bude pořád, až i Kyřiny děti budou dost staré, aby se tam pokoušely na falešný průkaz koupit pivo. Pokud někdo nesjede z cesty a neobjedná si něco jako garnátové tetrazzini. Kdyby se to stalo, nejspíš by ho skolil infarkt.“

„Jo. No, až dostanu výtisky té nové knížky, jednu vám pošlu.“

Sice se pořád usmívala, ale v úsměvu přibyl jakýsi opatrný rys. „To nemusíte dělat, pane Noonane.“

„Nemusím, ale udělám. Můj agent mi dává padesát výtisků. Zjišťuji, že čím jsem starší, tím víc mi jich dávají.“

Možná v mém hlasu slyšela víc, než jsem chtěl dát najevo – lidem se to asi někdy stává. „Tak dobře. Budu se těšit.“

Ještě jednou jsem se podíval na holčičku, která spala v takové té schlíplé poloze, jak už to děti dělávají – hlavu nakloněnou k rameni, roztomilé rtíky našpuhlené a s nafouklou bublinou. Z dětské pokožky jsem úplně u vytržení – je tak jemná a dokonalá, že vypadá, jako by neměla vůbec žádné póry. Kšiltovku měla nakřivo. Mattie mě pozorovala, jak natahuju ruku do auta a čepici upravuji tak, aby jí kšilt stínil zavřené oči.

„Kyra,“ řekl jsem.

Mattie přikývla. „Půvabná.“

„Kia je africké jméno,“ řekl jsem. „Znamená to ‚začínají deště‘.“ Pak jsem od ní odešel, jen jsem krátce zamával, když jsem si sedal za volant chevroletu. Cítil jsem na sobě její zvědavý pohled a měl jsem divný pocit, že se rozbrečím.

Ten pocit mě neopouštěl ještě dlouho poté, co zmizely z dohledu; držel mě, i když jsem už dorazil do Village Cafe. Zajel jsem na nedlážděné parkoviště nalevo od neznačkových benzínových stojanů a chvíli tam jenom seděl a myslel na Jo a na ten domácí těhotenský test, který stál dvacet dva padesát. Malé tajemství, které si chtěla nechat pro sebe, dokud nebude mít naprostou jistotu. Určitě to tak bylo; co jiného by v tom bylo?

„Kia,“ řekl jsem. „Začínají deště.“ Ale z toho se mi znovu zachtělo brečet, takže jsem vystoupil z auta a prudce za sebou zabouchl dveře, jako bych tím mohl zadržet smutek uvnitř.

8. KAPITOLA

Buddy Jellison byl pořád stejný, to ano – stejné špinavé kuchařské kalhoty a bílá flekatá zástěra, stejné černé vlasy pod papírovou čepicí, potřísněnou buď hovězí krví nebo jahodovou šťávou. Dokonce to od pohledu vypadalo, že má ježatý knír plný pořád stejných drobečků z vločkových sušenek. Bylo mu snad pětapadesát nebo taky sedmdesát, jak už tak někteří geneticky obšťastnění lidé vypadají, dokud nedosáhnou nejzazší hranice středního věku. Byl mohutný a trochu nemotorný – vysoký tak sto devadesát, k tomu sto padesát kilo –, a přesto plný půvabu, vtipu a *joi de vivre*, stejně jako před čtyřmi lety.

„Chcete jídelní lístek, nebo si to pamatujete?“ zamručel, jako bych tu byl naposledy včera.

„Pořád děláte Villageburger Deluxe?“

„Sere holub na vršky borovic?“ Upíral na mě světlé oči. Žádné projevy soustrasti, což mi vyhovovalo.

„S velkou pravděpodobností ano. Dám si jeden se vším všudy – ten burger, ne toho holuba – a k tomu čokoládové frapé. Rád vás zase vidím.“

Natáhl jsem k němu ruku. Vypadal překvapeně, ale přijal. Na rozdíl od šatů, zástěry a čepice měl ruce čisté. Dokonce i nehty měl čisté. „Jo,“ řekl a pak se otočil k bledničkovité ženě, která vedle grilu krájela cibuli. „Jeden burger, Audrey,“ řekl. „A protáhni ho zahradou.“

Obvykle sedávám někde v koutě, ale toho dne jsem si sedl do boxu vedle chladnice a čekal, až Buddy zařve, že to mám hotové – Audrey pekla minutky, ale neobsluhovala. Chtěl jsem přemýšlet a u Budda to šlo moc dobře. Sedělo tu pár místních, kteří pojídali obložené chleby a pili limonádu rovnou z plechovky, ale to bylo ono; lidé z letních sídel by raději byli o hladu, než aby zašli do Village Cafe, a i pak byste je nejspíš museli pronést dveřmi a oni by ječeli a kopali kolem sebe. Na podlaze bylo vybledlé zelené linoleum kopcovitého terénu, plného návrší a údolíček. Stejně jako Buddyho uniforma nebylo moc čisté (letňáci, kteří sem chodili, si nejspíš nevšimli jeho rukou). Dřevěné obložení bylo mastné a tmavé. Nad ním, kde začínala omítka, byla spousta nálepek na nárazníky – Buddyho představa výzdoby.

KLAKSON NEFUNGUJE – BACHA NA PROSTŘEDNÍK.

ZTRATILA SE MANŽELKA A PES: ODMĚNA ZA PSA.

MY TU NEMÁME ŽÁDNÉHO OBECNÍHO OPILCE. VŠICHNI SE STRÍDÁME.

Myslím, že humor je skoro vždycky našminkovaný vztek, ale ta vrstva šminek je v malých městečkách hodně tenká. Tři větráky u stropu apaticky obracely horký vzduch a vlevo od chladnice na nápoje visely dvě mucholapky, obě poseté zvířátky, z nichž se ještě některá slabě zmítala. Když jste se na ně vydrželi dívat a při tom jíst, měli jste zažívání pravděpodobně v pořádku.

Přemýšlel jsem o tom, jak jsou si ta jména podobná, a že to určitě byla, *musela* být, náhoda. Přemýšlel jsem o mladé, hezké dívce, která se stala matkou v šestnácti nebo sedmnácti a vdovou v devatenácti nebo dvaceti. Přemýšlel jsem o tom, jak jsem se nechtě dotkl jejího prsu, o tom, jak svět posuzuje muže po čtyřicítce, kteří najednou objeví fascinující svět mladých žen a všeho, co k nim patří. Ale hlavně jsem myslel na tu divnou věc, která se mi přihodila, když mi Mattie pověděla, jak se holčička jmenuje – na ten pocit, že mám ústa a krk najednou plné studené vody s minerální pachutí. Jak mě *zaplavila*.

Můj burger byl už hotový, ale Buddy musel zavolat dvakrát. Když jsem si pro jídlo zašel, zeptal se: „Vrátil jste se na dyl, nebo zase odjíždíte?“

„Proč? Stýskalo se vám po mně, Buddy?“

„Ne,“ odpověděl, „ale aspoň jste ze stejného státu. Věděl jste, že ‚Massachusetts‘ je indiánsky ‚prdel‘?“

„Je s váma sranda jako vždycky,“ prohodil jsem.

„No jo. Došlápnu si na toho všivýho Lettermana. Vysvětlím mu, proč bůh dal rackům křídla.“

„Pročpak, Buddy?“

„Aby mohli zmlátit ty všivý Francouze na hromadu.“

Vzal jsem si ze stojanu noviny a brčko na frapé. Potom jsem si udělal zacházku k telefonnímu automatu, zastrčil si noviny pod paži a otevřel seznam. Dalo se s ním jít i ke stolu, když člověk chtěl; nebyl k telefonu připoutaný. Kdo by nakonec chtěl krást telefonní seznam okresu Castle?

Bylo tam asi dvacet Devorů, což mě moc nepřekvapilo – je to jedno z těch jmen jako Pelkey, Bowie nebo Toothaker, na která narazíte každou chvíli, pokud žijete tady dole. Myslím, že stejné je to všude jinde některé rodiny se víc množí a méně cestují, to je všechno.

Byl tam také nějaký Devore s adresou Wasp Hill Road, ale nebyla tam žádná Mattie, Mathild, Martha ani M. Byl tam uvedený Lance. Podíval jsem se na obálku seznamu a viděl, že je to model ročník 1997, vytištěný a doručený v době, kdy byl Mattin manžel ještě v krajině živých. Tak jo... ale na tom jménu bylo ještě cosi. Devore, Devore, chvalme teď slavné Devory; kdepak jsi, Devore? Ale nemohl jsem si pořád vzpomenout.

Snědl jsem burger, vypil rozpuštěnou zmrzlinu a snažil se nedívat na to, co se chytilo na mucholapku.

* * *

Zatímco jsem čekal, až mi hubená, mlčenlivá Audrey vrátí drobné (ve Village Cafe se pořád můžete najíst za padesát dolarů týdně... tedy pokud to vydrží vaše cévy), přečetl jsem si samolepku přilepenou na pokladnu. Byla to další specialita Buddyho Jellisona: KYBERPROSTOR MĚ TAK VYDĚSIL, ŽE JSEM SI NADOWNLOADOVAL DO KALHOT. Z toho jsem se za břicho vyloženě nepopadal, ale poskytlo mi to *klíč* k vyřešení jedné záhady dnešního dne: proč mi to jméno Devore připadalo nejen známé, ale vyloženě mi něco připomínalo.

Byl jsem na tom finančně dobře, podle měřítek mnohých jsem byl bohatý. Existoval však jeden člověk spojený s TR, který byl bohatý podle měřítek všech, a neslušně bohatý podle měřítek většiny usedlíků v jezerní oblasti. Tedy pokud stále jedl, dýchal a chodil.

„Audrey, žije pořád Max Devore?“

Pousmála se na mě. „No jo. Ale moc často ho tady nevidíme.“

To mě rozchechtalo, jak se to nepodařilo žádné vtipné samolepce od Buddyho. Audrey, která byla vždycky nažloutlá a teď vypadala jako čekatelka na transplantaci jater, se taky uculila. Buddy, který si u druhého konce pultu četl leták o svátečním dostihu NACAR v Oxford Plains, se na nás zahleděl přísně jako knihovník.

Zpátky jsem jel stejnou cestou, jakou jsem přijel. Veliký hamburger není zrovna vhodné jídlo, které by si měl člověk dát uprostřed parného dne; chtělo se mi po něm spát a nemyslelo mi to. Toužil jsem jenom dojet domů (nebyl jsem tam ještě ani čtyřicet hodin a už jsem na dům myslel jako na domov), skočit do postele v severní ložnici pod roztočený větrák a pár hodin se prospat.

Když jsem míjel Wasp Hill Road, zpomalil jsem. Prádlo nehybně viselo na šňůrách a před přívěsem byly na trávě poházené hračky, ale scout byl pryč. Mattie a Kyra si nejspíš oblékly plavečky a zamířily dolů na veřejnou plážičku. Obě se mi líbily, a moc. Mattie krátké manželství nejspíš nějak připoutalo k Maxi Devorovi... ale při pohledu na rezavý přívěs s prašnou příjezdovou cestou a vylysálým trávníkem, při vzpomínce na její nepadnoucí šortky a halenu z Kmartu jsem pochyboval, že je to pouto kdoví jak silné.

Než se koncem osmdesátých let uchýlil do Palm Springs, byl Maxwell William Devore hnací silou počítačové revoluce. Je to revoluce hlavně mladých lidí, ale Devore si na starocha vedl dobře – znal hřiště a rozuměl pravidlům. Začal, když se paměť ukládala na magnetický pás a ne na počítačové čipy a monstrem zvané UNIV AC velké jako stodola byl poslední výkřik techniky. Ovládal COBOL, a FORTRAN byl pro něj druhý rodný jazyk. Když se hřiště rozšiřovalo tak, že už nedokázal držet krok, rozšiřovalo se až k bodu, kde začalo utvářet svět, koupil si talentovanou sílu, kterou potřeboval, a rostl dál.

Jeho společnost Visions vytvořila scanovací programy, které uměly zaneštrvalý záznam na pružný disk skoro okamžitě; vytvořila grafické programy, které se staly průmyslovým standardem; vytvořila Pixel Easel, která umožnila uživatelům laptopů malovat myší... vlastně malovat prstem, pokud si tu svou krabici vybavili tím, čemu Jo říkala „klitorální kurzor“. Devore nic z toho už nevynalezl, ale rozuměl tomu, že se to vynalézt dá, a najal si lidi, aby to dokázali. Byl držitelem desítek patentů a spoludržitelem stovek dalších. Údajně měl nějakých šest set miliónů dolarů, podle toho, jak si toho kterého dne stály akcie v technologických odvětvích.

V TR měl pověst mrzouta a nepříjemného člověka. Nebylo divu; mohlo být pro Nazarejce něco z Nazaretu dobrého? A lidé říkali, že je výstřední, samozřejmě. Poslechněte si pamětníky, kteří ze svých zelených let pamatují bohaté a úspěšné lidi (a všichni pamětníci tvrdí, že takové lidi znali), a uslyšíte, že dnešní zbohatlíci kdysi jedli tapety, šukali se psem a chodili na církevní večere jenom v špinavém prádle. I kdyby to všechno byla v Devorově případě pravda, a i kdyby to byl Skrblík McKvák, pochyboval jsem, že by dovolil, aby dva jeho blízcí příbuzní bydleli v přívěsu.

Jel jsem cestou nad jezerem, pak se zastavil u začátku své příjezdové cesty a podíval se na ukazatel: SMĚJÍCÍ SE SÁRA, tak to

bylo vypáleno do kusu nalakovaného prkna, které bylo přibito na příhodný strom. Tady se to tak prostě dělá. Při pohledu na něj se mi vybavil poslední sen z manderleyského seriálu. V tom snu kdosi přilepil na ten ukazatel samolepku nějaké rádiové stanice, takové nálepky vidíte každou chvíli na kasičkách mytných budek v pruhu pro přesné platby.

Vystoupil jsem z auta a prohlédl si to prkno. Žádná samolepka. Slunečnice tam dole byly, prorůstaly verandou – měl jsem v kufru fotku, která to dokazovala –, ale na ukazateli k domu nebyla žádná samolepka rádiové stanice. Co to přesně dokazovalo? No tak, Noonane, kdy ti to konečně dojde?

Zamířil jsem zase k autu – dveře byly otevřené, z reproduktorů tryskali Beach Boys – pak jsem si to rozmyslel a vrátil se zase k ukazateli. V tom snu byla samolepka přilepená nad CÍ SE ze SMĚJÍCÍ SE a nad SÁ ze SÁRA. Přejel jsem prsty to místo a připadlo mi, že je tam trochu lepkavé. Samozřejmě že to tak mohlo být, povrch byl nalakovaný a bylo vedro. Nebo za to mohla moje fantazie.

Sjel jsem k domu, zaparkoval, zatáhl ruční brzdu (na svazích kolem Dark Score a deseti dalších jezer v západním Maine člověk vždycky zatahuje brzdu) a doposlouchal až do konce „Don't Worry, Baby“, kterou jsem vždycky považoval za nejlepší písničku Beach Boys, připadala mi skvělá bez ohledu na sentimentální text, spíš právě pro něj. Kdybys věděla, jak moc tě miluju, baby, zpívá Brian Wilson, nic by se ti nemohlo stát. A ou lidi, jestli by to nebylo světový.

Seděl jsem tam a poslouchal a díval se na přístřešek na pravé straně verandy. Schovávali jsem tam odpadky, aby na ně nemohli mývalové. Před nimi neobstály ani popelnice se zaklapovacím víkem; když mají mývalové pořádný hlad, nějak se jim těma šikovnýma ručičkami podaří ta víka zvládnout.

Přece neuděláš to, nač myslíš, řekl jsem si. Nebo... ano?

Zdálo se, že ano – nebo že se o to aspoň pokusím. Když Beach Boys uvolnili éter Rare Earth, vystoupil jsem z auta, otevřel přístřešek a vytáhl dvě plastové popelnice. Pro odpad sem dvakrát týdně jezdil jeden chlapík, jmenoval se Stan Proulx (aspoň to tak bylo před čtyřmi lety, připomněl jsem si), patřil do dalekosáhlé sítě občasných fachmanů Billa Deana, kteří odvedli práci za hotové a bez potvrzení, ale Stan se tu určitě nezastavil, aby odvezl nejnovější várku odpadků, protože byly svátky, a měl jsem pravdu. V každé popelnici byl velký plastový pytel s odpadem. Vytahal jsem je a rozvázal žluté šňůrky.

Opravdu si nemyslím, že by moje posedlost šla tak daleko, abych vysypal hromadu hnojícího odpadu na verandu, kdyby na to přišlo (samozřejmě to nikdy nebudu vědět jistě, a možná je to tak lepší), ale nebylo to ani nutné. V domě nikdo čtyři roky nebydlel, nezapomeňte, takže nikdo ani neprodukoval odpad – kávovou sedlinou počínaje a použitými vložkami konče. V těch pytlích bylo vše suché, co čistící četa Brendy Meserveové pozametala a vynesla ven.

Bylo tam devět sáčků z vysavače obsahujících prach, špínu a mrtvé mouchy za osmačtyřicet měsíců. Byly tam zmuchlané papírové kapesníky, některé voněly politurou na nábytek a jiné ostřejší, ale stále příjemnou vůní čističe oken. Byla tam plesnivá vycpaná podložka a jakési hedvábné sako, které neslo nepochybně známky oděvu, na němž obědvali moli. Saka mi rozhodně nebylo líto; byl to omyl mého mladého mužství, vypadalo jako z éry písňe „I am the Walrus“ od Beatles. Googoo-joob, baby.

Byla tam krabice plná skleněných střepů... další krabice plná nedefinovatelných (a nepochybně zastaralých) instalatérských součástek... roztrhaný a špinavý kus koberce... roztržené utěrky, vybledlé a prošoupané... staré chňapky, které jsem používal, když jsem na grilu smažil burgery a kuřata...

Ta nálepka ležela zmuchlaná na dně druhého pytle. Věděl jsem, že ji najdu – od chvíle, když jsem nahmatal mírně lepkavé místečko na tom dřevu jsem to věděl –, ale potřeboval jsem ji vidět na vlastní oči. Asi jako starý nevěřící Tomáš, který potřeboval dostat krev za své nehty.

Položil jsem nalezenou nálepku na prohřátou podlahu verandy a uhladil ji rukou. Na okrajích byla otrhaná. Bill ji nejspíš seškrabával sklenářským nožem. Nechtěl, aby se pan Noonan vrátil k jezeru po čtyřech letech a zjistil, že nějaký opilý kluk mu přilepil na ukazatel samolepku jakéhosi rádia. To ne, to by nebylo správný, zlato. Takže dolů s ní a do popelnice a hledme, už tu byla znovu, další kousek mé noční můry byl vykopán na světlo boží, celkem zachovalý. Přejel jsem po ní prsty. WBLM, 102,9, PORTLANDSKÝ ROKENROLOVÝ HLÍDKOVÝ BALÓN.

Řekl jsem si, že se nemusím bát. Že to nic neznamená, stejně jako všechno ostatní to nic neznamená. Pak jsem vytáhl z přístěnku koště, všechno smetl pozametal a nacpal zpátky do plastových pytlů. Samolepku taky.

Šel jsem dovnitř, chtěl jsem ze sebe ve sprše opláchnout prach a špínu, pak jsem zahlédl svoje plavečky, které ležely pořád na jednom otevřeném kufříku, a rozhodl se, že si místo toho zaplavu. Ty plavky byly takové veselé, s velrybami, které špláchaly vodu, koupil jsem si je na Key Largo. Napadlo mě, že moje kamarádka ve sportovní čepici by je ocenila. Podíval jsem se na hodinky a viděl, že jsem dojedl svůj burger před třičtvrtě hodinou. Byl nejvyšší čas na trochu údržby, *kemo sabe*, zvláště poté, co jsem se účastnil hry Hledání pokladu v odpadkovém pytli.

Natáhl jsem si plavky a sešel po pražcových schůdkách od Sary k vodě. Sandály pleskaly a cvakaly. Kolem mě bzučelo několik pozdních komárů. Jezero pod nízkými vlhkými mraky se přede mnou lesklo, klidné a zvučí. Po jeho okraji, těsně po celém východním břehu jezera, se od severu na jih táhne veřejná stezka (v pozemkových knihách je nazývána „obecním majetkem“), které lidé v TR říkají prostě Ulice. Kdyby člověk u paty mých schůdků zabočil na Ulici vlevo, došel by až do mariny Dark Score a cestou by minul Warringtonovu restauraci a bufet Buddyho Jellisona... ne mluvě o padesáti letních sídlech, diskrétně ukrytých mezi jedlemi a borovicemi, které zarůstají svahy. Kdyby člověk zabočil vpravo, došel by k zátocy Halo Bay, i když by to trvalo nějaký den, vzhledem k tomu, jak byla Ulice nyní zarostlá.

Chvilí jsem na chodníku stál, pak jsem se rozběhl a skočil do vody. Ještě když jsem letěl vzduchem, úplně uvolněný a v pohodě, uvědomil jsem si, že když jsem takhle skákal naposledy, držel jsem za ruku manželku.

Dopad byl skoro katastrofální. Voda byla dost studená, aby mi připomněla, že je mi čtyřicet a ne čtrnáct, a srdce se mi v hrudi na okamžik zastavilo. Když se mi jezero Dark Score zavřelo nad hlavou, byl jsem si docela jist, že už živý nevyplavu. Najdou mě, jak se vznáším na hladině tváří dolů mezi vorem a Ulicí před svým domem, oběť chladné vody a masného burgeru. Na náhrobní kámen mi vyryjí „Tvoje matka vždycky říkala, abys aspoň hodinu počkal“.

Potom jsem se nohama dotkl kamenů a slizkých řas, které rostly na dně, srdce mi zase naskočilo a já vyrazil vzhůru jako basketbalista, který má v úmyslu vhodit poslední rozhodující koš. Když jsem se vynořil znovu na vzduch, lapal jsem po dechu. Do úst mi vnikla voda a já ji

vykašlal, bouchal jsem se při tom rukou do hrudi, abych povzbudil srdce – no tak, holka, makej, zvládneš to.

Dostal jsem se k místu, kde mi voda sahala po pás, a stále jsem měl ústa plná té chladné chuti – jezerní vody s příchutí minerálů, takové, jakou byste museli změkčit, kdybyste v ní chtěli prát. Přesně tuto chuť jsem cítil, když jsem stál na krajnici okresky 68. To jsem cítil, když mi Mattie Devorová pověděla, jak se jmenuje její dcera.

Nějak se mi to psychologicky propojilo, nic víc. Od podobných jmen přes mrtvou manželku k jezeru. Které –

„Které jsem už párkrát před tím ochutnal,“ řekl jsem nahlas. Jako bych chtěl ten fakt potvrdit, nabral jsem do dlaně vodu – je to jedna z nejčistších a nejprůzračnějších vod ve státě, aspoň podle rozborů, které spolu s ostatními členy takzvané Společnosti západních jezer každoročně dostávám – a vypil ji. Nedošlo k žádnému prozření, k žádný náhlým přízračným zábleskům v hlavě. Bylo to prostě Dark Score, nejdřív v ústech a potom v žaludku.

Doplaval jsem k voru, vylezl po třech příčlích žebříku po straně a vrhl se na vyhřátá prkna a najednou jsem byl moc rád, že jsem přijel. Přes to všechno. Zítra si tady začnu budovat život... aspoň se o to pokusím. Pro zatím mi stačilo, že jsem ležel s hlavou opřenou v ohbí lokte, skoro v limbu a plný důvěry, že všechna dobrodružství pro ten den skončila.

Ukázalo se, že to nebyla tak docela pravda.

* * *

Během prvního léta v TR jsme s Jo zjistili, že je možné sledovat ohňostroj v Castle Rock z verandy s vyhlídkou na jezero. Vzpomněl jsem si na to, zrovna když se začalo pomalu stmívat, a pomyslel si, že letos místo toho půjdu do obývacího pokoje a podívám se na nějaké video.

Připomínat si všechny večery o Čtvrtém červenci, které jsme proseděli na verandě, popíjeli pivo a smáli se pokaždé, když odpálili nějakou zvlášť velkou raketu, to by nebyl dobrý nápad. Už tak jsem byl dost osamělý, přestože v Derry jsem si to neuvědomoval. Pak mě napadlo, proč jsem tedy vlastně přijel, když už ne kvůli tomu, abych se konečně dokázal smířit se vzpomínkou na Johannu – se všemi vzpomínkami – a s láskou je uložil k odpočinku. Možnost, že bych znovu psal, mi ten večer rozhodně připadala vzdálenější než jindy.

Žádné pivo jsem tam neměl – zapomněl jsem si koupit kartón ve smíšeném zboží nebo ve Village Cafe –, ale byla tam limonáda, díky pozornosti Brendy Meserveové. Vzal jsem si plechovku pepsí, usadil se, abych sledoval světelné představení, a doufal, že to nebude moc bolet. Doufal jsem, že snad nebudu brečet. Ne že bych si tak fandil; už jsem se nabrečel dost. Prostě jsem tím musel projít.

Právě byla odpálena první raketa večera – třípytivá modrá fontána, kterou až za dlouho následovala rána –, když zazvonil telefon. Leknutím jsem nadskočil víc než při slabé ozvěně rachejtlí z Castle Rock. Napadlo mě, že to bude asi Bill Dean, volá meziměstsky, aby se ujistil, že se v pořádku zabydluji.

To léto, než Jo zemřela, jsme dostali bezdrátový telefon, takže jsme mohli při hovoru courat sem a tam, což jsme oba rádi dělali. Prošel jsem zasunovacími skleněnými dveřmi do obývacího pokoje, zmáčkl knoflík a řekl: „Haló, tady je Mike,“ a hned jsem zamířil zpátky na židli na verandě a posadil se. Daleko na druhé straně jezera pod mraky visícími nízko nad Castle View vybuchovaly zelené a žluté kytice hvězd a za nimi následovaly nezvučné záblesky, jejichž zvukový doprovod ke mně dolehl až po chvíli.

Chvilku se z telefonu nic neozývalo, potom promluvil sípavý mužský hlas – starší hlas, ale nepatřil Billu Deanovi: „Noonan? Pan Noonan?“

„Ano.“ Západ se rozsvítil mohutným zlatým gejzírem, který nakrátko pokropil nízká mračna zlatým prachem. Připomnělo mi to vyhlásování různých soutěží, které vídáte v televizi, se všemi těmi krásnými ženami ve třípytivých šatech.

„Devore.“

„Ano?“ opakoval jsem opatrně. „Max Devore.“

Moc často ho tady nevidíme, říkala Audrey. Považoval jsem to za yankeeský vtíp, ale zřejmě mluvila vážně. Zázraky se stále dějí.

Tak jo, co dál? Naprosto se mi nedostávalo úvodních konverzačních frází. Napadlo mě, že se ho zeptám, jak sehnal moje číslo, protože není v seznamu, ale k čemu by to bylo? Když máte víc než půl miliardy dolarů – pokud to byl skutečně *ten* Max Devore, s kým jsem mluvil –, můžete dostat jakékoli utajené číslo, kterého se vám zachce.

Spokojil jsem se s tím, že jsem znovu zopakoval „ano“, tentokrát bez tázavého tónu na konci.

Následovala další pauza. Když ji přeruším a začnu se vyptávat, bude muset konverzaci vést on... pokud by se dalo říct, že v této chvíli nějakou konverzaci vedeme. Dobrý úvodní tah, ale já měl výhodu v tom, že jsem se mohl opřít o své dlouhodobé spojení s Haroldem Oblowskim Haroldem, mistrem pauz těhotných očekáváním. Seděl jsem celý napjatý, roztomilé malé sluchátko u ucha, a sledoval podívanou na západním nebi. Červená se rozprskla v modrou, zelená ve zlatou; neviditelné ženy v zářivých večerních róbách procházely mraky.

„Vyrozuměl jsem, že jste se dnes setkal s mou snachou,“ řekl konečně.

Mluvil zlostně.

„Možná,“ řekl jsem a snažil se nedávat najevo překvapení. „Můžu se zeptat, proč voláte, pane Devore?“

„Vyrozuměl jsem, že došlo k nehodě.“

Na nebi tančila bílá světla – jako by tam vybuchovalo kosmické plavidlo. Potom, za chvíli, sem dolehly rány. *Objevil jsem tajemství cestování v čase*, pomyslel jsem si. *Je to sluchový jev.*

Moje ruka držela sluchátko příliš pevně, přinutil jsem se sevření povolit. Maxwell Devore. Půl miliardy dolarů. Nebyl v Palm Springs, jak jsem předpokládal, ale blízko – přímo tady v TR, pokud se dalo věřit charakteristickému šumu na lince.

„Mám starost o svou vnučku.“ Hlas mu sípal víc než dřív. Byl vzteklý a bylo to slyšet – toto byl muž, který nemusel skrývat své emoce řadu let.

„Vyrozuměl jsem, že pozornost mé snachy opět ochabla. Ochabuje často.“

Ted' prozářilo noc pět barevných fontán, rozkvetly jako květiny ve starém filmu z přírody od Disneye. Uměl jsem si představit ty zástupy, které se shromáždily na Castle View, všichni seděli po turecku na dekách, pojídali zmrzlinu a popíjeli pivo a všichni najednou dělali *Áaaach*. Myslím, že právě to dělá úspěšné umělecké dílo – když všichni najednou udělají *Áaaach*.

Ty se toho chlapa bojíš, vid'? zeptala se Jo. *Tak jo, možná děláš dobře, když se ho bojíš. Chlap, který má pocit, že může mít vztek, kdykoli se mu zachce, na každého, na koho se mu zachce... to je muž, který může být nebezpečný.*

Potom se ozval hlas Mattie: *Pane Noonane, já nejsem špatná matka.*

Nic takového se mi ještě nikdy nestalo.

Přesně to asi říkají všechny špatné matky v takových situacích... ale já jí věřil.

Navíc moje číslo není v seznamu, krucinál. Seděl jsem si na verandě s limonádou, díval se na ohňostroj, nikomu jsem nic nedělal a tenhle chlap

„Pane Devore, nemám ponětí, co –“

„To na mě nezkoušejte, s veškerou úctou tohle na mě nezkoušejte, pane Noonane, viděli vás, jak s nimi mluvíte.“ Mluvil asi tak, jak si představuju, že mluvil Joe McCarthy s těmi ubohými šmuky, kteří skončili s komunistickou nálepkou, když se ocitli před jeho výborem.

Opatrně, Miku, řekla Jo. Pozor na Maxwelllovo stříbrné kladívko.

„Skutečně jsem dnes dopoledne mluvil s jednou ženou a malou holčičkou,“ řekl jsem. „Předpokládám, že to jsou ony, o kom mluvíte.“

„Ne, viděl jste, jak po silnici jde *batole*, a to úplně *samotné*,“ řekl.

„A potom jste viděl ženu, která dítě hledala. Moji snachu, ta jela v tom starém křápu. Dítě mohl někdo přejet. Proč tu mladou ženu chráníte, pane Noonane? Slíbila vám něco? Rozhodně tím tomu dítěti neprokazujete žádnou laskavost, to vám zaručuju.“

Slíbila mi, že mě vezme do svého přívěsu a pak mě proveze kolem světa, chtěl jsem mu říct. Slíbila mi, že bude držet pusou otevřenou celou dobu, když já udržím tu svou zavřenou – tohle chceš slyšet?

Ano, řekla Jo. Velmi pravděpodobně chce slyšet právě tohle. Velmi pravděpodobně tomu chce věřit. Nenech se vyprovokovat k záchvatu pubertálních sarkasmů, Miku – mohl bys toho litovat.

Proč jsem se vlastně namáhal chránit Mattie Devorovou? To jsem nevěděl. Neměl jsem nejmenší ponětí, do čeho se to tady asi namáčím. Věděl jsem jenom, že vypadala unaveně a dítě nemělo žádné modřiny, ani nebylo vyděšené nebo zakřiknuté.

„Bylo tam jedno auto. Starý džíp.“

„To už zní líp.“ Zadostiučinění. A prudký zájem. Skoro chtivost. „Co –“

„Podle mě přijely v tom autě společně,“ řekl jsem. Pocítil jsem jistou dětinskou radost nad tím, že mě schopnost vymýšlet si ještě neopustila – cítil jsem se jako házeč, který to už před fanoušky nedokáže, ale na zadním dvorku ještě pořád umí hodit pěkně ostrou faleš. „Ta holčička měla snad pár sedmikrásek.“ To opatrné vyjadřování,

jako bych svědčil u soudu a neseděl na vlastní verandě. Harold by byl pyšný. Vlastně ne. Harold by se zhroutil, že vůbec takový hovor vedu.

„Myslím, že trhaly květiny. Bohužel si tu příhodu nepamatuji moc jasně. Jsem spisovatel, pane Devore, a když řídím auto, často v myšlenkách zabloudím do svých soukromých –“

„Lžete.“ Vztek už se projevoval naprosto otevřeně, přímo svítil a pulsoval jako nežit. Jak jsem předpokládal, tomuto pánovi stačilo málo, aby přeskočil společenské zdvořilosti.

„Pane Devore. Přepokládám, že jste ten počítačový Devore?“

„Předpokládáte správně.“

Když se Jo, která nebyla nelaskavá, rozpálila, vždycky začala mluvit jako led. Teď jsem uslyšel sám sebe, jak ji napodobuji způsobem, který byl skutečně přízračný. „Pane Devore, nejsem zvyklý na to, aby mi večer volali lidé, které neznám, a nemíním prodlužovat rozhovor s člověkem, který to udělá a nazve mě lhářem. Přeji dobrý večer, pane.“

„Když bylo všechno v pořádku, proč jste zastavil?“

„Nějakou dobu jsem v TR nebyl a chtěl jsem vědět, jestli je Village Cafe pořád otevřeno. A mimochodem – nevím, kde jste vzal moje číslo, ale vím, kam si ho můžete strčit. Dobrou noc.“

Palcem jsem přerušil spojení a pak se jen na telefon díval, jako bych takové zařízení v životě neviděl. Ruka, která sluchátko držela, se třásla. Srdce mi bouchalo; cítil jsem je i v krku a v zápěstí, nejen v hrudi. Napadlo mě, jestlipak bych řekl Devorovi, aby si strčil moje telefonní číslo do zadku, kdyby mi v bance taky necinkalo pár miliónů.

Souboj Titánů, miláčku, řekla Jo svým studeným hlasem. *A to všechno kvůli nezletilé holce z přívěsu. Nemá ani pořádný prsa, který by stály za řeč.*

Hlasitě jsem se zasmál. Souboj Titánů? To sotva. Jeden starý loupeživý baron z přelomu století řekl: „Dneska si každý, kdo má milión dolarů, myslí, že je bohatý.“ Devore bude mít nejspíš podobné mínění o mně a z širšího pohledu bude mít pravdu.

Teď se západní nebe rozzářilo nepřirozenou, pulsující barvou. Bylo to finále.

„Co to mělo znamenat?“ zeptal jsem se.

Žádná odpověď; jenom potáplice volala na jezeře. Nejspíš protestovala proti nezvyklému hluku na nebi, co jiného.

Vstal jsem, vešel dovnitř a vrátil telefon do nabíječky a uvědomil si, že při tom čekám, že znovu zazvoní, že Devore začne prskat filmová

klišé: *Jestli mi zkřížíte cestu, tak a Varuju vás, přáteli, nedělejte to a Dovolte, abych vám dal jednu radu, než...*

Telefon nezazvonil. Prolil jsem si hrdlo zbytkem limonády, protože mi pochopitelně vyschlo, a rozhodl se jít spát. Aspoň že na verandě nic nenaříkalo a nebrečelo; Devore mě vylákal z ulity. Svým způsobem jsem mu byl vděčný.

Vešel jsem do severní ložnice, svlékl se a lehl si. Přemýšlel jsem o té holčičce, Kyře, a její matce, která by mohla být její starší sestrou. Devore měl na Mattie vztek, to bylo jasné, a když jsem byl pro toho chlapa finanční nickou já, co pro něho musela být ona? A jaké zdroje obživy bude ta dívka mít, kdyby proti ní zaútočil? To bylo hodně ošklivé pomyšlení a s ním jsem také usnul.

Vstal jsem o tři hodiny později, abych se zbavil té limonády, kterou jsem nemoudře do sebe před spaním nalil, a jak jsem tak stál nad mísou a močil s jedním okem otevřeným, znovu jsem zaslechl to vzlykání. Nějaké dítě, kdesi ve tmě, ztracené a vyděšené... nebo snad jen *předstíralo*, že je ztracené a vyděšené.

„Ne,“ řekl jsem. Stál jsem nahý nad záchodovou mísou, záda zježená husí kůží. „Prosím tě, nezačínej zase s těma sračkama, je to strašný.“

Pláč utichl stejně jako předtím, zdálo se, že se vzdaluje, jako by děcko někdo odnášel tunelem pryč. Vrátil jsem se do postele, otočil se na bok a zavřel oči.

„Byl to sen,“ řekl jsem. „Další manderleyský sen.“

Věděl jsem svoje, ale také jsem věděl, že jsem zase usnul, a v té chvíli mi to připadalo důležité. Jak jsem tak klimbal, prolétla mi hlavou myšlenka, kterou pronesl čistě můj hlas: *Ona je živá. Sára je živá.*

A taky jsem něco pochopil: patřila mi. Vznosl jsem na ni nárok. Ať to znamenalo dobré či špatné, vrátil jsem se domů.

9. KAPITOLA

Druhý den v devět hodin ráno jsem si naplnil turistickou láhev grapefruitovou šťávou a vydal se na pořádně dlouhou procházku po Ulici. Den byl jasný a už bylo horko. Bylo taky ticho – takové ticho, jaké zažijete asi jenom o sobotním svátku, složeném ze stejných porcí posvátnosti a kocoviny. Viděl jsem daleko na jezeře dva nebo tři rybáře, ale nebzučel tu ani jediný motorový člun, ani jediný houf dětí tu nekřičel a necákal. Ve svahu nad Ulicí jsem cestou minul asi pět domů, a i když asi byly všechny v tuto roční dobu obydlené, jediné známky života, které jsem spatřil, byly plavky pověšené na zábradlí verandy u Passendalů a napůl vyfouklý ostře zelený mořský kůň na molu u Rimerů.

Ale patřil malý šedý dům Passendalových pořád Passendalovým? A úžasný letní tábor Batchelderových s trojrozměrným promítacím systémem zaměřeným na jezero a hory patřil ještě Batchelderovým? To se nedalo samozřejmě poznat. Čtyři roky mohou přinést hodně změn.

Procházel jsem se a nenamáhal se přemýšlet – starý trik z dob, kdy jsem psal. Protahujte tělo, nechte mozek odpočívat, ať chlapi ve sklepě odvedou svou práci. Procházel jsem kolem táborů, kde jsme s Jo kdysi chodívali na grilování a skleničku a občas zašli na karty, nasával jsem zdejší ticho jako houba, popíjel džus, otíral si pot z čela a čekal, jaké myšlenky se objeví.

Jako první se dostavilo zvláštní poznání: že to plačící děcko v noci mi připadalo jaksi skutečnější než telefonát od Maxe Devora. Skutečně mi telefonoval bohatý a očividně špatně naložený technologický mogul, a to hned první večer, který jsem tu celý trávil? Skutečně mě mogul v jednu chvíli nazval lhářem? (tím jsem sice byl, vzhledem k povídačce, kterou jsem mu předestřel, ale lehčí bylo uvěřit v ducha jezera Dark Score, známého u některých táborových ohňů jako Tajemné plačící dítě).

Moje další myšlenka – ta mě napadla, než jsem dopil džus – zněla, že bych měl zavolat Mattie Devorové a povědět jí, co se stalo. Došel jsem k závěru, že je to přirozený popud, ale asi špatný nápad. Byl jsem příliš starý, než abych věřil v tak prosté úkazy, jako je Slečinka v nesnázích versus Úskočný kmostr... v tomto případě tchán. Měl jsem pro toto léto svých starostí dost a nechtěl jsem si práci komplikovat tím, že bych se zapletl do možná nechutné disputace mezi panem Počítačem a paní Přívěsovou. Devore mě pohladil proti srsti – a to důkladně –, ale nejspíš to nebylo osobní, nepochybně je zvyklý jít rovnou k jádru věci.

Hele, někteří chlapi louskají podprsenkové zapínání jako na běžícím pásu. Chtěl jsem se s ním o tomhle bavit? Ne, nechtěl. Zachránil jsem slečinku Red Sox, bezděčně jsem se dotkl mamčina malého, ale příjemně pevného řadra, dozvěděl jsem se, že Kyra znamená řecky půvabná. Cokoliv dalšího by už bylo obžerství.

V tu chvíli jsem se zastavil, fyzicky i myšlenkově, a uvědomil si, že jsem došel až k Warringtonovi, obrovské stodolovité stavbě, které místní někdy říkají Country dub. Svým způsobem to klub byl- byla tu šestijamková golfová dráha, stáj a jezdecké cesty, restaurace, bar a ubytování asi pro čtyřicet lidí v hlavní budově a osmi nebo devíti přidružených chatkách. Byla tu dokonce dvojitá kuželkářská dráha, i když jste se soupeřem museli na střídačku stavět kuželky. Warrington byl postaven někdy začátkem první světové války. Takže byl mladší než Smějící se Sára, ale ne o moc.

Dlouhé molo vedlo k menší stavbě, která se jmenovala Sunset Bar. Právě tam se zdejší letní hosté scházeli ke konci dne na skleničku (a někteří začátkem dne na Krvavou Mary). A když jsem tím směrem pohlédl, všiml jsem si, že už nejsem sám. Na verandě baru, vlevo od dveří, stála nějaká žena a dívala se na mě.

Pořádně mě vylekala. Neměl jsem v té době nervy v nejlepším pořádku, určitě to bylo tím... ale myslím, že by mě vylekala v každém případě. Například tím, že se vůbec nehýbala. Potom tím, jak byla hrozně hubená. A hlavně svým obličejem. Viděli jste někdy obraz od Edvarda Muncha *Výkřik*? No, jestli si představíte ten křičící obličej v klidu, s ústy zavřenými a pozornýma očima, budete mít docela dobrý obrázek ženy, která stála na konci mola a jednou rukou s dlouhými prsty se opírala o zábradlí. Ačkoli vám musím říct, že mě v první chvíli napadlo, že je to *paní Danversová* a žádný *Edvard Munch*.

Vypadala asi na sedmdesát a přes černé jednodílné plavky měla černé šortky. Ta kombinace mi připadala podivně formální, jako variace věčně oblíbených malých černých koktejlových šatů. Kůži měla smetanově bílou, až na místo těsně nad plochou hrudí a kostnatá ramena. Tam byla kůže poseta velkými hnědými stařeckými skvrnami. Tvář měla trojúhelníkovitou, s vystouplými lícními kostmi jako u lebky a s vypouklým čelem bez vrásek. Pod onou klenbou se v tmavých očních důlcích ztrácely oči. Bílé vlasy, řídké a rovné, jí visely kolem uší až k výrazné hraně čelisti. *Bože, ta je hubená*, pomyslel jsem si. *Vždyť je to jenom pytel*

Při tom pomyšlení mnou projel třas. Silný, jako by mi někdo zakroutil drátem v těle. Nechtěl jsem, aby si toho všimla – jaký by to byl začátek dne, probodávat očima nějaké chlapa tak hrozně, že se před vámi celý rozklepe a zašklebí se –, tak jsem zvedl ruku a zamával. Taky jsem se zkusil usmát. Nazdar, paní u baru na mole. Nazdar, ty starý pytle kostí, vyděsila jsi mě k smrti, ale to se dnes tolik nepočítá a já ti odpouštím. Jak se kruci máš? Napadlo mě, jestli jí můj úsměv nepřipadá jako škleb, stejně jako mně.

Nezamávala mi.

Cítil jsem se celkem jako blbec – TADY NEMÁME ŽÁDNÉHO OBECNÍHO IDIOTA, VŠICHNI SE STRÍDÁME –, takže jsem zakončil mávání jakýmsi polovičním zasalutováním a zamířil zpátky cestou, kterou jsem přišel. Po pěti krocích jsem se musel ohlédnout; pocit, že mě pozoruje, byl tak silný, že jsem měl dojem, jako by mě mezi lopatkami tlačila nějaká ruka.

Molo, na kterém stála, bylo úplně prázdné. Přimhouřil jsem oči, nejdřív jsem byl přesvědčený, že jen ustoupila hlouběji do stínu, který vrhal malý *chlasthaus*, ale byla pryč. Jako by taky byla duch.

Vešla do baru, zlato, řekla Jo. To víš, ne? Přece... určitě to víš; je to tak?

„Jistě, jistě,“ mumlal jsem a obrátil se Ulicí na sever k domovu. „Jistě to vím. Kam jinam by šla?“ Jenomže se mi nezdálo, že by na to měla čas; nezdálo se mi, že by mohla vejít dovnitř, aniž bych ji slyšel, i když byla bosá. Když bylo tak tiché ráno.

Znovu Jo: *Možná se umí pohybovat nepozorovaně.*

„Ano,“ zamumlal jsem. Hodně jsem toho pro sebe napovídal, než to léto skončilo. „Ano, možná. Třeba se tak umí pohybovat.“ Jistě. Jako paní Danversová.

Znovu jsem se zastavil a ohlédl se, ale obecní cesta zde obtáčela jezero mírnou zatáčkou a už jsem neviděl ani Warrington, ani Sunset Bar.

Na zpáteční cestě jsem se pokusil udělat si seznam zvláštností, které předcházely a potom provázely můj návrat na Smějící se Sáru: opakované sny; slunečnice; samolepka rádiové stanice; pláč v noci. Moje setkání s Mattie a Kyrou plus následný telefonát od pana Počítače by se také daly považovat za podivné... ale v jiném smyslu než děcko, které slyšíte v noci vzlykat.

A co ten fakt, že jsme byli v Derry místo u Dark Score, když Johanna zemřela, patřil také do seznamu? To jsem nevěděl. Nemohl jsem si ani vzpomenout, proč tomu tak bylo. Na podzim a v zimě roku 1993 jsem psal krátké povídky a hrál si se scénářem pro *Muže v červené košili*. V únoru 1994 jsem se pustil do *Tak daleko od vrcholu* a knížka pohltila veškerou mou pozornost. Kromě toho rozhodování o tom, jestli se pojedje na západ do TR, na západ na Sáru...

„To měla na starosti Jo,“ pronesl jsem do slunečného dne, a jakmile jsem ta slova uslyšel, uvědomil jsem si, jak jsou pravdivá. Oba jsme tu starou chalupu milovali, ale říct „Hej, Irčoune, zvedneme zadek a zajedeme na pár dnů do TR“, to měla na starosti Jo. Mohla to říct kdykoli... jenomže v roce, kdy umřela, to neřekla ani jednou. A mě nikdy nenapadlo, abych to řekl za ni. Nějak jsem na Smějící se Sáru úplně zapomněl, i když přišlo léto. Je možné, že mě tak pohltilo psaní? To se mi nezdálo... ale existovalo jiné vysvětlení?

Něco bylo v tom scénáři úplně špatně, ale nevěděl jsem, co to je.

Neměl jsem ani tušení.

To mi připomnělo Sáru Tidwellovou a text jedné její písně. Nikdy nenahrávala, ale tuto písničku mám nazpívanou Slepým Lemonem Jeffersonem. Jedna sloka zní:

*Na seníku si trochu zatancujem, zlato,
tak už to na světě chodí,
dej mi pořádně sladkou pusu, zlato,
na celým světě nad tebe není.*

Moc se mi ta písnička líbila a vždycky mě zajímalo, jak by zněla z ženských úst a ne od starého trubadúra s vychlastaným hlasem. Z úst Sáry Tidwellové. Vsadím se, že zpívala nádherně. A páni, vsadím, se, že uměla zaswingovat.

Znovu jsem došel ke svému domu. Rozhlédl jsem se, ale nikoho jsem v bezprostředním okolí neviděl (i když jsem už zaslechl první lyžařské čluny, které bzučely někde na hladině), svlékl se do trenýrek a doplavil k voru. Nevylezl jsem na něj, jenom jsem si vedle něj lehl a přidržoval se jednou rukou žebříku a líně kopal nohama. Bylo to docela pěkné, ale co budu dělat celý den?

Rozhodl jsem se, že si uklidím v pracovně v patře. Až skončím, možná půjdu ven a kouknu se do Johanniny pracovny. Tedy pokud neztratím kuráž.

Plaval jsem zpátky, pomalu kopal nohama, zvedal hlavu a zase ji nořil do vody, která mi proudila kolem těla jako chladné hedvábí. Cítil jsem se jako vydra. Už jsem nebyl daleko od břehu, když jsem zvedl umáčený obličej a zahlédl na Ulici stát nějakou ženu, která mě upřeně pozorovala. Byla hubená jako ta, kterou jsem viděl u Warringtonu... ale tato byla zelená. Zelená a ukazovala na sever po chodníku jako dryáda ze staré legendy.

Zalupal jsem po dechu, napil se vody a vykašlal ji. Postavil jsem se ve vodě, která mi sahala po hrudník, a protřel si oči plné vody. Pak jsem se zasmál (i když trochu nejistě). Ta žena byla zelená, protože to byla bříza, která rostla kousek na sever od místa, kde se moje pražcové schůdky setkávaly s Ulicí. A i když jsem už v očích neměl vodu, listí kolem slonovinově bílého kmene s černými skvrnami strašidelně věrně připomínalo obličej s upřeným pohledem. Vzduch byl naprosto nehybný, takže i obličej byl naprosto nehybný (nehybný jako tvář ženy v černých šortkách a plavkách), ale za větrného dne by se zdálo, že se usmívá nebo mračí... nebo se směje. Za ní rostla zakrnělá borovice. Jedna suchá větev trčela na sever. Právě tu jsem si spletl s hubenou paží a kostnatou dlaní s napřaženým prstem.

Nebylo to poprvé, co jsem se tak vyděsil. Vidím různé věci, to je všechno. Když napíšete dost povídek, každý stín na podlaze vypadá jako šlápotá, každá rýha v hlíně jako tajný vzkaz. Což mi samozřejmě neusnadňovalo rozhodování o tom, co je na Smějící se Sáře opravdu divné a co je divné jenom proto, že můj *mozek* je divný.

Letmo jsem se rozhlédl a uviděl, že mám tuto část jezera stále jen pro sebe (ale už ne moc dlouho; k bzučení prvního motoráku se připojilo druhé a třetí), a stáhl jsem si promáčené spodky. Vyždímal jsem je, položil je na šortky a tričko a nahý odešel po schůdkách k domu, s šaty v náručí. Předstíral jsem, že jsem Bunter a přináším snídani a ranní noviny lordu Petrovi Wimseyovi. Než jsem vešel do domu, culil jsem se jako pitomec.

V patře bylo k zalknutí, přestože byla okna otevřená, a já jsem uviděl proč, jakmile jsem vyšla pal po schodech nahoru. S Jo jsme si tu rozdělili prostor, ona sídlila vlevo (měla jenom malý pokojík, opravdu jen takový kumbálek, víc nepotřebovala, když měla severně od domu vlastní pracovnu), já vládl napravo. Na opačném konci chodby zabíral stěnu zamřížovaný čumák monstrózní klimatizační jednotky, kterou jsme koupili rok poté, co jsme získali srub. Při pohledu na ni jsem si

uvědomil, že mi chyběl její charakteristický šum, i když jsem si to neuvědomoval. Byl zde přilepený lístek, na kterém stálo: *Pane Noonane: je rozbitá. Fouká horký vzduch, když ji zapnete, a zní to, jako by byla plná střepů. Dean říká, že tu součástku, která je nutná, objednali u Western Auto v Castle Rock. Tomu uvěřím, až ji uvidím. B. Meserveová.*

Poslední větě jsem se usmál – to byla nefalšovaná paní Meserveová a pak jsem zkusil spínač. Stroje často reagují příznivě, když vycítí nablízku lidskou bytost vybavenou penisem, prohlašovala Jo, ale tentokrát to nefungovalo. Poslouchal jsem asi pět vteřin, jak klimatizace skřípe, pak jsem ji vypnul. „Ten zatracený krám se podělal,“ jak říkají místní. A dokud nebude spravený, nebudu tu ani skládat křížovky.

Přesto jsem se podíval do své pracovny, zvědavý, co asi budu cítit a co asi najdu. Odpověď zněla téměř nic. Stál tam stůl, u kterého jsem dopsal *Muže v červené košili* a tím si dokázal, že první knížka nebyla náhoda; visela tam fotografie Richarda Nixona s pozvednutýma rukama, kterými ukazuje dvojité V jako vítězství, s pod titulkem KOUPILI BYSTE OD TOHO MUŽE OJETÉ AUTO?; ležel tam hadrový kobereček, který mi Jo uháčkovala jednou v zimě nějaký rok předtím, než objevila nádherný svět afghánských koberců a na háčkování se vykašlala.

Nebyla to pracovna úplného cizince, ale každá věc (hlavně přízračně prázdný stůl) napovídala, že to *byl* pracovní prostor Mika Noonana předchozí generace. Mužský život, jak jsem kdysi četl, obvykle určují dvě hlavní síly: práce a manželství. V mém životě manželství skončila a kariéra se zadržela v jakési setrvalé pauze. Vzhledem k tomu mi nepřipadala divné, že místa, kde jsem tolik dní obvykle naprosto spokojeně vytvářel různé imaginární životy, teď pro mě nic neznamená. Byla ta, jako bych se díval do kanceláře zaměstnance, kterého vyhodili... nebo který náhle zemřel.

Už jsem chtěl odejít, ale pak jsem dostal nápad. Skříňka se zásuvkami v rohu byla nacpaná papíry – oznámeními z banky (většinou osm nebo deset let starými), dopisy (na většinu jsem nikdy neodpověděl), útržky z několika povídek –, ale nenašel jsem, co, jsem hledal. Přešel jsem do přístěnku, kde byla aspoň čtyřicet stupňů, a v kartónové krabici, kterou paní Meserveová označí a jako PŘÍSTROJE, jsem ta konečně vyhrabal diktafon Sanya, který mí dala Debra Weinstacková, když jsme dokončili práci na první knížce u Putnamu.

Dal se nastavit tak, aby začal nahrávat, když člověk začal mluvit; když jste se odmlčeli a přemýšleli, přešel na PAUZU.

Nikdy jsem se Debry nezeptal, jestli jí ten krám jenom padl do oka a ona si řekla „Na, vsadím se, že každý pořádný spisovatel by měl radost, kdyby si takovou věčičku pořídil“, nebo jestli v tam byla něco konkrétnějšího... třeba nějaká narážka? Verbalizuj ty krátké faxy ze svého podvědomí, dokud jsou stále čerstvé, Naanane. Nevěděl jsem to tehdy ani teď. Ale našel jsem ha, pravý profesionální diktafon, a v autě jsem měl aspoň deset kazet, samé domácí nahrávky, které jsem si pořídil, abych měl při řízení co, poslouchat. Dnes večer jednu strčím do diktafonu, posunu ovládání hlasitosti tak vysoko, jak ta půjde, a nastavím stroj na režim DIKTÁT. A jestli se ten zvuk, který jsem slyšel přinejmenším dvakrát, zapakuje, budu ha mít na pásku. Mohl bych ha přehrát Billu Deanaví a zeptal se ha, co, si a něm myslí on.

Co když v noci to brečící děcko uslyším a diktafon se nezapne?

„Na, tak se dozvím něco jiného,“ pronesl jsem do prázdné, prosluněné pracovny. Stál jsem ve dveřích s diktafonem pod paží a díval jsem se na prázdný stůl a potí se jako prase. „Nebo budu mít aspoň určité podezření.“

Ve srovnání s Johanniným doupětem na druhé straně chodby vypadala máje pracovna přečpaná a útulná. Její kumbál nebyl nikdy plný nábytkem, ale teď z něj zbyl jenom hranatý prázdný prostor. Kobereček byl pryč, její fotografie byly pryč, dokonce i stůl byl pryč. Vypadala ta zde jako dílna pro kutila, kterou autor opustil poté, co, dokončil devadesát procent práce. Všechny stopy po Jo byly vydrhnuty – *vyškrábány* a já jsem na chvílku dostal na Brendu Meserveavau nerozumný vztek. Vzpomněl jsem si, co, má matka obyčejně říkala, když jsem udělal něco z vlastní iniciativy, ale co, ona neschvalovala: „To jsi trochu přehnal, ne?“ Přesně takový pocit jsem měl z malé Johanniny pracovny: že když jí paní Meserveavá vysmejčí! a až na holé zdi, trochu ta přehnala.

Možná to nebyla paní Meserveová, kdo to tu vybilil, řekl ten ufounský hlas. *Možná to udělala sama Jo. Napadlo tě to někdy, kámo?*

„Ta je blbost,“ pronesl jsem. „Proč by ta dělala? Nemyslím, že tušila vlastní smrt. Vzhledem k tomu, že si zrovna koupila –“

Ale ta jsem říkat nechtěl. Ne nahlas. Nepřipadala mí ta jako dobrý nápad.

Otočil jsem se k odchodu, ale najednou mi kolem tváří prolétl závan chladného' vzduchu, nečekaný v takovém vedru. Necítil jsem ha kolem těla; jenom kolem tváří. Byl ta strašně divný pocit, jako by mi krátce a něžně pohladily čela a tváře nějaké ruce. Zároveň mí v uších zazněl jakýsi povzdech... vlastně ne tak docela. Byl ta takový ševel, který prolétl kolem mých uší jako vzkaz spěšně pronesený šeptem.

Otočil jsem se v očekávání, že uvidím záclony na okně v pokoji celé rozevláté... ale ty visely naprosto nehybně..

„Jo?“ řekl jsem, a když jsem uslyšel její jména, roztrásl jsem se tak hrozně, že jsem málem upustil diktafon. „Jo, bylas to ty?“

Nic. Žádné neviditelné ruce, které mě hladily po tváři, žádné rozevláté záclony... které by určitě vlály, kdyby tu byl opravdový průvan. Nic se nehýbala. Jen jeden vysoký muž s upoceným obličejem a nahrávačem pod paží tu stál mezi dveřmi prázdného pokoje... ale tehdy jsem začal doopravdy věřit, že nejsem v Smějící se Sáře sám.

No a co? zeptal jsem se sám sebe. I kdyby to byla pravda, tak co?

Duchové nemůžou nikomu ublížit.

To jsem si tehdy myslel.

* * *

Když jsem zašel po obědě do, Johanniny pracovny (*klimatizované*), měl jsem z Brendy Meserveové mnohem lepší pocit – zase to tolik nepřehnala. Těch několik věcí, které jsem si určitě pamatoval z Johannina kumbálku – zarámovaný kousek jejího prvního afghánu, zelený hadrový kobereček, zarámovaný plakát s divoce rostoucí květenou Maine – ty byly všechny zde i se vším ostatním, co jsem si pamatoval. Bylo to, jako by paní Meserveová poslala vzkaz – *Nemůžu ulevit vaší bolesti ani ukrátit váš smutek, a nemůžu zabránit tomu, aby se staré rány otevřely, až se sem vrátíte, ale můžu shromáždit všechny věci, které vám můžou ubližovat, na jedno místo, abyste o ně nezakopával bez výstrahy a nečekaně. Aspoň to můžu udělat.*

Tady nebyly žádné holé zdi; tady byly zdi přecpané Johanniným duchem a tvořivostí. Byly tu pletené výrobky (některé střední, jiné výstřední), batiky, hadrové panenky, které vykukovaly z „dětských koláží“, jak jim říkala, dále abstraktní pouštní obraz, vyrobený z pruhů žlutého, černého a oranžového hedvábí, její fotografie květin, nahoře na knihovně dokonce nedokončený model Smějící se Sáry. Byl z párátek a klacíků od nanuků.

V rohu byl její stávek a dřevěná skříňka s cedulí JOHANNINO PLETENÍ! ZÁKAZ VSTUPU! pověšenou na dvířkách. V dalším rohu bylo bendžo, na které se pokoušela hrát, a pak to vzdala s tím, že ji příliš bolí prsty. Ve třetím rohu stálo kajakové pádlo a kolečkové brusle s odřenými špičkami a malými fialovými bambulemi na koncích šňůrek.

Upoutala mě jedna věc, která trůnila na starém zatahovacím psacím stole uprostřed místnosti. Během mnoha dobrých letních, podzimních a zimních víkendů, které jsme tu strávili, byl stůl posetý špulkami nití, předýnky příze, jehelníčky, skicami a možná nějakou knížkou o španělské občanské válce nebo slavných amerických psech. Johanna uměla jít na nervy, aspoň mně, protože neměla žádný skutečný systém nebo pořádek v tom, co dělala. Občas uměla být taky urputná, až umanutá. Byla geniální zmatkář a její stůl to vždycky ožrážel.

Ale dnes ne. Mohl jsem si myslet, že paní Meserveová všechno se stolu shrnula a vyházela, ale nemohl jsem tomu věřit. Proč by to dělala? To nedávalo smysl.

Ten předmět byl přikrytý šedým umělohmotným krytem. Natáhl jsem ruku, abych se ho dotkl, ale moje ruka strnula několik centimetrů od něj, protože mi hlavou bleskla vzpomínka na jeden starý sen (*dej mi to, to je můj lapač prachu*) podobně jako mi kolem tváří prolétl ten prapodivný průvan. Pak to přešlo a já kryt stáhl. Pod ním stál můj starý zelený psací stroj IBM Selectric, který jsem neviděl a ani na něj nepomyslel celé roky. Naklonil jsem se blíž, ale to, že psací hlava je nastavena na typy courier – mé oblíbené –, jsem věděl, ještě než jsem se o tom přesvědčil.

Co tu proboha ten starý psací stroj dělal?

Johanna malovala (i když ne moc dobře), fotografovala (opravdu velmi dobře) a někdy fotografie prodávala, pletla, háčkovala, tkala a barvila látky, uměla zahrát na kytaru osm nebo deset základních akordů. Samozřejmě *uměla* psát. Většina vysokoškoláků, kteří studují angličtinu, to umí, proto to taky studují. Projevila nějaké oslnivé tvůrčí nadání v literatuře? Ne. Po několika pokusech s poezií ještě na vysoké se tohoto uměleckého odvětví vzdala. *Ty to napíšeš za nás oba, Miku*, řekla jednou. *Je to všechno na tobě; já budu jen trochu ochutnávat ze všeho ostatního*. Vzhledem ke kvalitě jejích básní ve srovnání s kvalitou jejích koláží, fotografií a pletařských výrobků to bylo podle mě moudré.

Ale tady stál můj starý IBM. Proč?

„Dopisy,“ řekl jsem. „Našla ho ve sklepe nebo kde a vytáhla ho, aby si na něm psala dopisy.“

Jenomže to se Jo vůbec nepodobalo. Většinou mi své dopisy ukazovala, často mě nutila, abych dole psal vlastní PS a nachytávala mě zcela v souladu se starým rčením o tom, jak kovářova kobyla chodí bosa („a spisovatelovi kamarádi by o něm neměli ani zprávičku, nebýt Alexandra Grahama Bella,“ dodávala ráda). Za celou dobu, co jsme byli svoji, jsem od své ženy neviděl jediný strojem psaný osobní dopis – když už nic jiného, považovala by to za neslušné. *Uměla* psát, vyráběla obchodní dopisy bez překlepů sice pomalu, ale jistě, jenže vždycky k takovým pracím používala můj počítač nebo svůj powerbook.

„Co jsi měla za lubem, zlato?“ zeptal jsem se a pak jí začal prohledávat zásuvky u stolu.

Brenda Meserveová se také zde pokusila nastolit pořádek, ale Johannina silná povaha ji porazila. Povrchní řád (například špulky nití rozdělené podle barev) rychle ustoupily Johanninu starému dobrému binci. Našel jsem z ní v těch šup lících tolik, že mě bolelo srdce stovkou nečekaných vzpomínek, ale nenašel jsem žádný papír, na který by psala na mém starém IBM, ať už courierem nebo jiným písmem. Ani jedinou stránku. Když jsem lov dokončil, opřel jsem se v židli (*její* židli) a podíval se na malou zarámovanou fotku na stole. Nemohl jsem si vzpomenout, že už bych ji někdy viděl. Jo si ji nespíš zkopírovala sama (originál možná pocházel z půdy nějakého místního starousedlíka) a pak výsledek ručně vybarvila. Výsledek vypadal jako vyhláška o policejním pátrání kolorovaná Tedem Turnerem.

Zvedl jsem ji a bříškem palce zamyšleně přešel po skle. Sára Tidwellová, bluesová zpěvačka z přelomu století, která naposledy kotvila právě zde v TR-90. Když se svými lidmi – přáteli, ale většinou příbuznými z TR odjela, nějakou dobu všichni pobývali v Castle Rock... a potom prostě zmizeli jako mrak nad obzorem nebo mlha za letního rána.

Sára se na fotografii trochu usmívala, ale v tom úsměvu bylo těžko se vyznat. Oči měla přivřené. Přes rameno měla přehozený provaz kytary – opravdu provaz, žádný popruh. Vzadu stál černoš s buřinkou fešácky nasazenou (jedna věc se musí muzikantům nechat: opravdu vědí, jak nosit klobouky) a stál vedle čehosi, co vypadalo jako basa z necek.

Jo vybarvila Sářinu pleť do odstínu *café-au-lait*, možná podle jiné fotky, kterou viděla (povalovalo se jich kolem dost, většinou na nich

byla Sára, jak s hlavou zakloněnou a vlasy spuštěnými skoro k pasu řve tím svým slavným bezstarostným smíchem), i když žádná nebyla barevná. Vždyť pocházely z počátku století. Sára Tidwellová však nezanechala stopu jenom ve starých fotografiích. Vzpomněl jsem si na Dickieho Brookse, majitele garáží, který mi jednou říkal, že jeho otec prý vyhrál plyšového medvídka na střelnici na okresní pouti a že ho dal Sáře Tidwellové. Odměnila ho polibkem, říkal Dickie. Podle Dickieho na to starý pán nikdy nezapomněl, prý to byl nejkrásnější polibek jeho života... ovšem pochybuji, že to tvrdil i ve společnosti manželky.

Na této fotce se jenom usmívala. Sára Tidwellová, známá jako Smějící se Sára. Nikdy nenahrávala na desky, ale její písně přesto žily. Jedna z nich, „Pojď se mnou, baby“, se značně podobá „Pojď sem“ od Aerosmith. Dnes by se té dámě říkalo Afroameričanka. V roce 1984, když jsme s Johannou koupili ten srub a následně se o Sárú začali zajímat, by se jí říkalo černá. V její době se jí říkalo Negra nebo tmavá nebo míšenka. A samozřejmě negerka. S tím se spokojila spousta lidí. A věřil jsem snad, že políbila otce Dickieho Brookse – bělocha – před polovinou okresu Castle? Ne, tomu jsem nevěřil. Ale kdo to mohl vědět jistě? Nikdo. To bylo na minulosti to tajuplné.

„Na seníku si trochu zatancujem, zlato,“ zazpíval jsem a vrátil fotografii na stůl. „Tak už to na světě chodí.“

Zvedl jsem kryt psacího stroje, ale pak jsem si to rozmyslel. Jak jsem tak stál, očima jsem zabloudil zpátky k Sáře, která tam pózovala s očima zavřenýma a provazem, který jí sloužil jako kytarový popruh, přes rameno. Cosi v jejím obličejí a úsměvu mi vždycky připadalo známé, a najednou mi to došlo. Podivně připomínala Roberta Johnsona, jehož primitivní úderky se skrývaly za akordy skoro každé písničky Led Zeppelin a Yardbirds, které byly nahrány. Který, jak tvrdí legenda, došel na rozcestí a prodal svou duši Satanovi za sedm let života naplno, tvrdé kořalky a pouličních šlapek. A samozřejmě za nesmrtnost spojenou s jukeboxy. Což dostal.

* * *

Odpoledne jsem zašel do obchodu a uviděl v chladnici dobře vypadajícího platýse. Připadal mi vhodný k večeři. Koupil jsem si k němu láhev bílého vína, a zatímco jsem čekal ve frontě u pokladny, ozval se za mnou roztřesený stařecký hlas: „Koukám, že ste si už našel novou kámošku.“ Yankeeský přízvuk byl tak silný, že to znělo skoro

jako vtip... ale není to jen přízvukem, došel jsem k závěru, že většinou je to tím zpěvavým tónem – praví obyvatelé Maine všichni mluví jako vyvolávači na dražbě.

Otočil jsem se a uviděl toho čumila, který předchozího dne stál před garáží a sledoval s Dickem Brooksem, jak se seznamuji s Kyrou, Mattie a scoutem. Pořád měl tu hůlku se zlatou rukojetí a teď jsem ji poznal. Někdy v padesátých letech věnoval *Boston Post* po jedné hůlce každému okresu ve státech Nové Anglie. Dostali je nestarší obyvatelé a hůlky přecházely z jednoho starého prďoly na druhého. A vtip byl v tom, že *Post* zaklepal bačkorama už před lety.

„Vlastně dvě nové kámošky,“ odpověděl jsem a snažil se vydolovat z paměti jeho jméno. Nešlo mi to, ale vzpomněl jsem si, že v dobách, kdy byla Jo naživu, zabíral polstrované křeslo u Dickieho v čekárně, probíral počasí a politiku, politiku a počasí a do toho bušila kladiva a vzduchový kompresor drněl. Pravidelný návštěvník. A když se něco stalo na okresce 68, byl tam, aby to viděl jako boží oko.

„Slyšel jsem, že Mattie Devorová umí bejt moc milá,“ protáhl a přivřel jedno šupinaté víčko. Viděl jsem svého času spoustu chlípných mrknutí, ale žádné se nemohlo rovnat tomu, kterým mě počastoval ten dědek s holí se zlatou rukojetí. Měl jsem silné nutkání urazit mu ten voskový zoban, co měl místo nosu. Zvuk, který by se při tom ozval, by se podobal prasknutí suché větve lámané přes koleno.

„Slyšíte toho hodně, pamětníku?“ zeptal jsem se.

„To jó!“ řekl. Jeho rty – tmavé jako proužky jater – se oddělily od sebe, protože se usmál. Dásně měl plné bílých skvrn. Z horní dásně mu ještě trčelo pár žlutých zubů a z dolní čelisti taky pár. „A má tu malou – ta je miloučká! Jó!“

„Miloučká jako kočička,“ souhlasil jsem.

Zamžikal na mě, trochu překvapený tím, že slyší něco tak starého z mých mladých úst, a pak se ten ohavný úsměv ještě víc roztáhl. „Jenomže vona si jí nevšímá,“ prozradil mi. „Holka jí utekla, víte.“

Uvědomil jsem si – lépe pozdě než nikdy –, že nás pozoruje a poslouchá nejméně pět lidí. „Takový dojem jsem neměl,“ prohlásil jsem trochu hlasitěji. „Ne, takový dojem jsem vůbec neměl.“

Jenom se culil... tím stařeckým úsměvem, který říká: *No jo, hochu; já vím, jak to chodí.*

Odešel jsem z obchodu plný starostí o Mattie Devorovou. Připadalo mi, že se o ni zajímá příliš mnoho lidí.

Když jsem přišel domů, vzal jsem si láhev vína do kuchyně – může se vychladit, dokud si rybu neopeču na verandě. Sálh jsem po dvířkách lednice, pak jsem se zarazil. Vpředu na dvířkách jsme vždycky měli různě přilepeno takových padesát magnetů – zeleninu, ovoce, umělohmotná písmenka a čísla, dokonce přehlídku Kalifornských rozinek – ale teď už nebyly přilepené náhodně. Teď vpředu na lednici tvořily kruh. Někdo tu byl. Někdo sem přišel a...

Přerovnal magnety na lednici? Jestli ano, pak to byl lupič, který potřeboval naléhavou lékařskou péči. Jednoho magnetu jsem se dotkl opatrně, jen špičkou prstu. Potom jsem najednou dostal na sebe vztek, natáhl jsem ruku a znovu magnety roztahal, a počínal jsem si tak prudce, že jsem jich pár shodil na podlahu. Nezvedl jsem je.

Ten večer, než jsem šel spát, jsem postavil diktafon na stolek pod vycpaného losa Buntera, zapnul jsem ho a nastavil na DIKTÁT. Pak jsem do něj vložil jednu starou podomácku nahranou kazetu, vynuloval počítadlo a šel do postele, kde jsem spal beze snů i jiného vyrušování osm hodin.

Ráno, to bylo pondělí, začal takový ten den, kvůli kterému jezdí do Maine turisté – vzduch byl tak prosluněný a čirý, že kopce za jezerem vypadly jako pod slabým zvětšovacím sklem. Mount Washington, nejvyšší hora Nové Anglie, se tyčil nejdál.

Uvařil jsem kávu a pak jsem odešel do obýváku, cestou jsem si pískal. Dnes ráno mi všechny fantazie uplynulých několika dnů připadaly hloupé. Potom mi pískání odumřelo na rtech. Počítadlo diktafonu, nastavené na 000, když jsem šel spát, teď ukazovalo 012.

Přetočil jsem pásku, zaváhal nad tlačítkem PLAY, řekl si však (Johanniným hlasem), abych nebyl blázen, a stiskl ho.

„*Ach Miku*,“ zašeptal z pásku jakýsi hlas – skoro zasténal – a já jsem zjistil, že si cpu pěst do úst, abych nekřičel. Přesně to jsem slyšel v Johannině pracovně, když mi kolem tváře přeletěl ten průvan... jenomže teď byla slova natolik zpomalená, že jsem jim rozuměl. „*Ach Miku*,“ opakoval hlas. Ozvalo se tiché cvaknutí. Stroj se na chvíli vypnul. A potom, ještě jednou, se ozvala slova, která zazněla v obývacím pokoji, zatímco já spal v severním křídle: „*Ach Miku*.“

Pak bylo ticho.

10. KAPITOLA

Kolem deváté sjela po příjezdové cestě dodávka a zaparkovala za mým chevroletem. Dodávka byla nová – značky Dodge Ram a tak čistá a lesklá chromem, že vypadala, jako by to ráno sjela z výrobní linky –, ale byla stejného bílého odstínu jako její předchůdkyně a nápis na dvířkách řidiče byl také ten, který jsem si pamatoval: WILLIAM „BILL“ DEAN HLÍDÁNÍ TÁBORŮ SPRÁVCE MENŠÍ TESAŘSKÉ PRÁCE, a jeho telefonní číslo. Vyšel jsem i s šálkem kávy v ruce na zadní verandu, abych ho uvítal.

„Miku!“ zakřičel Bill a soukal se od volantu ven. Yankeeové se neobjímají – to je nabíledni stejně jako skutečnost, že tvrdí chlapi netancují a pořádní muži nejedí cukroví –, ale Bill mi zapumpoval rukou tak prudce, že mi skoro vyšpláchla káva z hrníčku, který byl ze tří čtvrtin prázdný, a srdečně mě poplácal po zádech. V úsměvu na mě cenil oslnivě bílé falešné zuby – takové, kterým se říkávalo roebuckery, protože se daly objednat v katalogu. Maně mě napadlo, že tomu stařešinovi z obchodu, který se se mnou dal do řeči, by se taky jedny docela hodily. Rozhodně by tomu zvědavému dědkovi zpříjemnily obědy. „Miku, jste balzám pro bolavý voči!“

„Já vás taky rád vidím,“ usmíval jsem se. Ne že bych se culil falešně; opravdu mi bylo dobře. To, co vás dokáže vyděsit k smrti o bouřlivé půlnoci, většinou vypadá za jasného letního rána pouze zajímavě. „Vypadáte dobře, příteli.“

Byla to pravda. Bill bylo čtyři roky starší a trochu šedivější ve spáncích, ale jinak vypadal stejně. Pětašedesát? Sedmdesát? Na tom nezáleželo. Neměl vůbec ten voskový zjev, jaký provází nemoc, a žádné povolené maso v obličejí, hlavně kolem očí a ve tvářích, které si spojují s celkovým ochabováním organismu.

„Vy taky,“ řekl a pustil mou ruku. „Všem nám je hrozně líto Jo, Miku. Lidi v městečku na ni hrozně mysleli. Byl to šok, byla tak mladá. Moje žena mě prosila, abych vám zvlášť projevil soustrast za ni. Jo pro ni udělala jeden kobereček, když měla zápal plic, a Yvette na to nikdy nezapomněla.“

„Díky,“ řekl jsem a můj hlas nebyl chvilku tak docela můj. Připadalo mi, že tady v TR moje manželka vlastně vůbec neuměla. „A děkuju taky Yvette.“

„Nojo. S domem všechno v cajku? Teda kromě tý klimatizace. Zatraceněj krám! Ve Western Auto mi tu součástku slíbili minulej tejden, a teď říkají, že to možná bude až prvního srpna.“

„To nevadí. Mám tu powerbook. Když budu chtít psát, můžu psát v kuchyni na stole.“ A já ho *budu* chtít použít – tolik křížovek, tak málo času.

„Teplá voda teče?“

„Všechno je v pořádku, ale je tu jeden problém.“

Odmlčel jsem se. Jak má člověk říct svému správci, že si myslíte, že v domě straší? Asi žádný vhodný způsob neexistuje; nejlepší by asi bylo jít do toho po hlavě. Měl jsem pár otázek, ale nechtěl jsem jen chodit kolem horké kaše a upejpat se. Hlavně proto, že Bill by to vycítil. Možná měl falešné zuby z katalogu, ale nebyl hloupý.

„Co máte na mysli, Miku? Spusťte.“

„Nevím, jak to vezmete, ale –“

Usmál se jako člověk, který najednou chápe, a zvedl ruku. „Možná už to vím.“

„Fakt?“ Ohromně se mi ulevilo a už jsem se nemohl dočkat, až zjistím, co zažil na Sáře, možná když kontroloval prasklé žárovky nebo zkoumal střechu, jestli udrží sněh. „Co jste *slyšel*?“

„Hlavně to, co vykládal Royce Merrill a Dickie Brooks,“ začal. „Kromě toho moc nevím. My jsme s mámou byli ve Virginii, že jo. Vrátili jsme se teprve včera večer v osm. Ale stejně se v krámu nemluví o ničem jiným.“

Chvilí mi trvalo, než jsem se dokázal odpoutat od Smějící se Sáry a pochopit, o čem to vlastně mluví. Do té doby jsem si myslel, že se v obchodě probírají drby o tom, jaké divné zvuky se to ozývají v mém domě. Pak mi docvaklo jméno Royce Merrm a rozsvítilo se mi. Merrm byl ten dědek s holí se zlatou rukojetí a tím chlípným mrkáním. Starý čtyřzubec. Můj správce nemluvalo strašidelných zvucích; mluvil o Mattie Devorové.

„Pojďte si dát kafe,“ pozval jsem ho. „Potřebuj u, abyste mi řekl, do čeho to vlastně šlapu.“

Když jsme se usadili na verandě, já s novou dávkou kávy a Bill s šálkem čaje („Z kávy se mi za takovýho dne paří celej člověk,“ prohlásil), požádal jsem ho, aby mi nejdřív pověděl, co vykládá o mém setkání s Mattie a Kyrou dvojice Royce Merrill – Dickie Brooks.

Ukázalo se, že je to mnohem lepší, než jsem čekal. Oba dědkové mě viděli, jak stojím na krajnici s holčičkou v náručí, a všimli si, že můj chevrolet parkuje napůl v příkopu a má otevřené dveře u řidiče, ale zřejmě ani jeden neviděl, jak Kyra kráčí po bílé středové čáře okresky jako po laně. Ovšem aby si to Royce vynahradil, prohlásil, že Mattie mě objala jako *velkého hrdinu* a políbila mě na ústa.

„Všiml si taky, že jsem ji chytil za zadek a strčil jí jazyk do pusy?“ zeptal jsem se.

Bill se uculil. „Roycova fantazie tak daleko nesahá vod tý doby, co překročil padesátku, a to už je nějakejch čtyřicet let.“

„Vůbec jsem se jí nedotkl.“ No... až na tu chvilku, kdy mi hřbet ruky přešel po jejím řadru, ale to bylo neúmyslné, ať už si ta mladá dáma o tom myslela, co chtěla.

„Sakra, to mi nemusíte vykládat,“ řekl. „Ale...“

Pronesl to *ale* tónem, jaký používala moje matka, a nechal to slovo řádně viset ve vzduchu jako ocas zlověstného draka.

„Ale co?“

„Udělal byste dobře, kdybyste se od ní držel dál,“ řekl. „Je dost pěkná – skoro jako městský děvče, že jo – ale je s ní potíž.“ Odmlčel se.

„Ne, to není vůči ní fér. Ona má potíže.“

„Ten děda chce dítě do vlastní péče, že?“

Bill postavil svůj šálek na zábradlí verandy a podíval se na mě s po vytaženým obočím. Po tváři mu přebíhaly odrazy z jezerní hladiny jako vlnky a propůjčovaly mu exotický vzhled. „Jak to víte?“

„Hádal jsem, ale ne naslepo. Její tchán mi v sobotu v noci během ohňostroje zavolal. A i když to rovnou nevyklopil a neřekl, co chce, pochybuju, že Max Devore jel až do TR-90 v západním Maine, aby opravoval své snaše džíp a přívěs. Takže jak to je, Bille?“

Chvíli se na mě jenom díval. Byl to skoro pohled člověka, který zjistil, že jste dostal vážnou nemoc, a teď neví, kolik vám toho má povědět. Ten pohled mě hodně zneklidňoval. Taky jsem z něj měl pocit, že možná Billa Deana dostávám do pěkné kaše. Devore tu přece jenom měl kořeny. A i když mě Bill měl možná rád, já jeho nijak zvlášť. Jo a já jsme byli zdaleka. Mohlo to být ještě horší – mohli jsme být z Massachusetts nebo New Yorku –, ale Derry, i když se nacházelo v Maine, bylo pořád daleko. „Bille? Hodila by se mi menší rada, jestli –“

„Radši mu jděte z cesty,“ řekl. Jeho dobrácký úsměv byl pryč. „Ten chlap je šlencej.“

Chvilku jsem si myslel, že tím Bill myslí, že Devore má na mě vztek, ale pak jsem se mu podíval znovu do tváře. Ne, nemyslel tím, že má Devore vztek; použil slovo „šílený“ v dosloveném významu.

„Jak šílený?“ zeptal jsem se. „Šílený jako Charles Manson? Jako Hannibal Lecter? Jak?“

„Řekněme jako Howard Hughes,“ odpověděl. „Četl jste někdy o něm něco? Jak daleko zašel, aby dostal, co chtěl? Třeba jenom nějaký speciální hotdog, kterej se prodává jenom v L. A., nebo nějakýho leteckýho konstruktéra, kterýho chtěl ukrást z Lockheedu nebo McDonnellovi Douglasovi, ale on prostě musel mít, co chtěl, a nedal pokoj, dokud to neměl v ruce. Devore je stejnej. Vždycky byl takovej – už jako kluk byl tvrdohlavej, podle toho, co slyšíte ve městečku.“

Můj vlastní táta mi jednu takovou historku taky vyprávěl. Malej Max Devore se prý jednou v zimě vloupal do skladiště Scanta Larribbea, protože chtěl dostat na Vánoce sáně značky Flexible Flyer. Někdy kolem třiadvacátýho roku to bylo. Devore si pořezal o rozbitý sklo obě ruce, říkal táta, ale hlavně že měl ty sáně. Našli ho kolem půlnoci, jezdil na Sugar Maple Hill, a když jel dolů, držel si ruce na hrudi. Měl zakrvácený celý rukavice a oblečení. O malým Maxíku Devorovi se vykládají ještě jiný historky – když budete chtít, uslyšíte jich padesát – a některý jsou možná pravdivý. Ta o těch sáních *je* pravdivá. Na to bych vsadil farmu. Protože můj táta nelže. Bylo by to proti jeho náboženství.“

„Baptista?“

„Ne, Yankee.“

„1923, to už je pěkných pár týdnů, Bille. Někdy se lidé změní.“

„Ale jo, ale většinou se nezmění. Neviděl jsem Devora od té doby, co se vrátil a přestěhoval do Warringtonu, takže to nevím jistě, ale slyšel jsem věci, podle kterejch si myslím, že pokud se *změnil*, tak jenom k horšímu. Nepřijel sem z druhýho konce světa na prázdniny. Chce to *děcko*. Pro něho je to jenom další verze Larribbeových sáněk Flexible Flyer. A já vám důtklivě radím, abyste nedělal to sklo mezi nima.“

Upíjel jsem kávu a díval se na jezero. Bill mi dal čas k přemýšlení, zatím seškraboval podpatkem pracovní boty ptačinec rozpláclý na prknech. Byl asi od vrány; jenom vrány nadělají tak vydatně a hojně.

Jedna věc mi připadala naprosto jistá: Mattie Devorová byla zhruba devět mil daleko po proudu Prúserové řeky a neměla žádné pádlo. Nejsem už cynikem, jakým jsem byl ve dvaceti – je na tom někdo jinak? –, ale nebyl jsem taky dost naivní nebo idealistický, abych věřil,

že by zákon dokázal ochránit paní Přívěsovou proti panu Počítači... pokud se pan Počítač rozhodne hrát špinavou hru. Jako kluk si vzal sáně, které chtěl, a ŝel o pŭlnoci sám sánkovat bez ohledu na krvácející ruce. A jako muž? Starý muž, který dostával každé sáně, kterých se mu zachtělo, uŝ nějakých ětyřicet let?

„Tak jak je to s Mattie, Bille? Povídejte.“

Nezabralo mu to moc času. Venkovské příběhy jsou většinou velmi prosté. Coŝ neznamená, ŝe nejsou ěasto zajímavé.

Mattie Devorová zaěala svŭj ŝivot jako Mattie Stanchfieldová, nebyla z TR, ale z Mottonu, který je hned za hranicí kraje. Její otec byl děvař, matka kadeřnice (coŝ svŭm pŕišerným zpŭsobem bylo dokonalé venkovské manželství). Měli tŕi děti. Když Dave Stanchfield nevybral zatáěku v Lovenu a vjel s plně naloŝeným nákladřákem do rybníka Kewadin, jeho vdově to „zlomilo srdce“, jak se říká. Brzy zemřela. Neměli ŝádnou pojistku kromě té, kterou musel Stanchfield povinně mít v práci.

Představte si bratry Grimmovy, jo? Odmyslete si laciné hraěky za domem, dva sušáky na vlasy v kadeřnictví ve sklepě, starou zrezivělou toyotu na pŕíjezdové cestě, a uŝ to tu máme: *Bylo nebylo, ŝila jedna chudá vdova a ta měla ětyři děti.*

Mattie je v této pohádce princezniěka – chudá, ale krásná (to, ŝe je krásná, jsem mohl osobně dosvěděit). Nyní pŕichází princ. V tomto pŕípadě je to vytáhlý, zajíkatavý zrzek, který se jmenuje Lance Devore. Dítě pozdních let Maxe Devora. Když Lance potkal Mattie, bylo mu jedenadvacet. Jí sotva sedmnáct. K setkání doŝlo u Warringtona, kde byla Mattie na letní brigádě jako servírka.

Lance Devore bydlel na druhé straně jezera v zátocě Upper Bay, ale každé ũterý veěer se u Warringtona pořádal softbalový zápas, lidi z městeěka proti letním hostŭm, a Lance obvykle pŕijel na kánoi, aby si zahrál. Softbal je pro všechny Lance Devory, co jich na světě je, skvělá věc; když tak stojíte na znaěce s pálkou v rukou, nezáleŝí na tom, jestli jste vyěouhlý nebo ne. A urěitě nezáleŝí na tom, jestli koktáte.

„Pořádně jim u Warringtona zamotal hlavu,“ vyprávěl Bill. „Nevěděli, ke kterému druŝtvu patŕí – k místním, nebo pŕespolním. Lanceovi to bylo tuk; klidně hrál s těma nebo jinejma. Některý týdný hrál s jedněma, jindy zase s těma druhejma. Všichni byli rádi, když se k nim pŕidal, protože uměl odpalovat jako anděl. Hodně ho dávali na pŕvní

základnu, protože byl vysoký, ale tam ho byla škoda. Na druhý nebo na poslední... páni! Uměl skákat a točit se jako ten Noriega.“

„Možná myslíte Nurejeva,“ podotkl jsem.

Pokřčil rameny. „Hlavní je, že na něj byla sakra podívaná. A lidi ho měli rádi. Zapadl mezi ně. Hrajou to hlavně mladí lidi, víte, a pro ně je důležitý, co člověk dělá, a ne co je zač. Kromě toho by spousta z nich nerozeznala Maxe Devora od díry v zemi.“

„Pokud nečtou *Wall Street Journal* a počítačové časopisy,“ řekl jsem. „V nich se narazí na jméno Devore stejně často jako na jméno Boží v bibli.“

„Nekecáte?“

„No, myslím, že v počítačových časopisech se Bůh hláskuje spíš Gates, ale víte, jak to myslím.“

„Asi jo. Ale stejně je to pětadesát let, co Max Devore pobyl delší dobu tady v TR. Víte, co se stalo, když odjel, ne?“

„Nevím, měl bych?“

Překvapeně se na mě podíval. Potom jako by mu přes oči padl nějaký závoj. Zamrkal a pohled se mu zase vyčistil. „Povím vám to jindy – není to žádný tajemství –, ale do jedenácti musím být u Harrimanových, zkontroluju jim žumpovou pumpu. Nechci se moc zakecat. Hlavně se vám tu snažím říct, že Lance Devora brali jako hodnýho mladýho kluka, kterej umí odpálit míček na sto dvacet metrů do lesa, když se správně trefí. Nikdo, kdo byl dost starej, mu otce nevyčítal – aspoň v ty úterní večery u Warringtona – a nikdo mu ani nevyčítal, že jeho rodina je v balíku. Sakra, v létě je tady spousta boháčů. To přece víte. Žádněj sice nemá takovej balík jako Max Devore, ale mezi boháčema je rozdíl jenom v počtu nul.“

To nebyla pravda a já měl právě tolik peněz, abych to věděl. Bohatství je jako Richterova stupnice – jakmile minete určitý stupeň, skoky z jedné úrovně na další nejsou dvoj- nebo trojnásobné, ale někdy závrtně a ničivě mnohonásobné, na jaké ani nechcete pomyslet. Fitzgerald to vystihl přesně, i když mám dojem, že nevěřil vlastnímu odhadu: velmi bohatí *jsou* jiní než vy nebo já. Napadlo mě, že to Billovi povím, ale pak jsem si to rozmyslel a zůstal zticha. Musel ještě spravit žumpovou pumpu.

Rodiče Kyry se setkali nad soudkem piva, který uvízl v bahnitě díře. Mattie jako obvykle v úterý večer vezla soudek na vozíku z hlavní budovy na softbalové hřiště. Bez potíží urazila skoro celou cestu od

restaurace, ale v týdnu hodně přšelo a vozík nakonec zapadl do bahna. Lanceovo družstvo bylo na hřišti a Lance seděl na konci lavičky a čekal, až na něj přijde řada s odpalováním. Uviděl dívku v bílých šortkách a modré Warringtonově sportovní košili, jak zápolí se zaseknutým vozíkem, a vstal, aby jí pomohl. Za tři týdny z nich byla nerozlučná dvojice a Mattie byla těhotná; za deset týdnů byli svoji; za třicet sedm měsíců ležel Lance Devore v rakvi, udolán jednoho letního večera softbalem a studeným pivem, udolán tím, čemu říkal „lesáctví“, udolán otcovstvím, udolán láskou ke krásné princezně. Prostě další předčasný konec, podle hesla Žili šťastně až do smrti.

Bill Dean nepopisoval jejich setkání nijak podrobně; řekl jenom: „Potkali se na hřišti – vezla pivo a on jí pomohl z bahna, když tam s vozejkem zapadla.“

Mattie o tom nikdy moc nevyprávěla, takže toho mnoho nevím. Ale stejně vím... a i když jsou možná některé podrobnosti mylné, vsadil bych dolar proti stovce, že moje představa je správná. Bylo to prostě léto, kdy jsem věděl věci, do kterých mi vůbec nic nebylo.

Je vedro, to za prvé – v roce 1994 bylo nejparnější léto za posledních deset let a červenec je nejteplejší letní měsíc. Prezidenta Clintona tlačí ke zdi Newt a republikáni. Lidi říkají, že starý Kluzký Willie možná ani nebude kandidovat pro druhé období. Boris Jelcin prý umírá na srdeční chorobu nebo je na mumifikační klinice. Red Sox si vedou líp, než by jim příslušelo. Johanna Arlen Noonanová v Derry začíná mít možná po ránu divné pocity kolem žaludku. Pokud ano, neřekne to manželovi.

Vidím Mattie v modré sportovní košili s bíle vyšitou jmenovkou nad levým nadrem. Bílé šortky jsou v příjemném kontrastu s opálenýma nohama. Vidím ji také v modré čepici s červeným *W* nad dlouhým kšiltem. Pěkné tmavě plavé vlasy má protažené dírou vzadu v čepici, spadají jí na límec košile. Vidím ji, jak se snaží vytlačit vozík z bláta a přitom moc netrást sudem piva. Hlavu má skloněnou; stín kšiltu jí zakrývá celý obličej, kromě úst a malé pevné brady.

„J-já vá-vám p-p-pomůžu,“ říká Lance a ona vzhledne. Stín, který vrhá čepice, zmizí, a on uvidí její veliké modré oči – takové, které zdělila jejich dcera. Jeden pohled do těch očí a válka je dobojována bez jediného výstřelu; patří jí s jistotou, s jakou může patřit mladý muž mladé ženě.

Zbytek, jak se tady v kraji říká, bylo prostě namlouvání.

Starý pán měl tři děti, ale Lance byl jediný, o kterého se patrně zajímal. („Dcera má o pár koleček v hlavě víc,“ vyjádřil se Bill věčně. „Je v nějaký praštný akademii v Kalifornii. Myslím, že taky chytila rakovinu.“) Skutečnost, že Lance se vůbec nezajímalo počítače a software, jeho otce patrně spíš těšila. Měl dalšího syna, který byl schopen vést obchody. V jiném směru byl starší Lanceův nevlastní bratr naprosto neschopný: nebyla od něj žádná vnučata.

„Začal kroutit zadkem,“ vyjádřil se Bill. „Slyšel jsem, že to se v Kalifornii stává běžně.“

Měl jsem pocit, že tady v TR se to taky stává dost běžně, ale nepovažoval jsem za vhodné zrovna v této chvíli dávat sexuální instrukci svému správci.

Lance Devore chodil na Reed College v Oregonu, hlavní obor lesnictví – byl to takový ten chlapík, který se zamiluje do zelených flanelových kalhot, červených kšand a pohledu na kondory za úsvitu. Takový dřevorubec jako z bratří Grimmů, když pomíneme akademickou hantýrku. V létě před posledním ročníkem školy si ho otec zavolal na rodinné sídlo v Palm Springs a předal mu hranatý kufrík nacpaný mapami, leteckými fotografiemi a právníckými lejstry. Nebyly zrovna uspořádané, ale pochybuju, že to Lanceovi vadilo. Představte si, že sběratel komiksů dostal bednu nacpanou vzácnými starými čísly *Kačera Donald*. Představte si, že sběratel filmů dostal nahrubo sestříhaný, nikdy neuvedený film s Humphreym Bogartem a Marilyn Monroe v hlavních rolích. Pak si představte, že ten dychtivý mladý lesák si uvědomil, že jeho otci patří nejen akry nebo čtvereční míle rozsáhlých nezačleněných lesů v západním Maine, ale celé *říše*.

I když Max Devore odjel z TR v roce 1933, neustále se živě zajímal o kraj, kde vyrostl, předplácel si krajské noviny a kupoval si časopisy jako *Downeast* a *Maine Times*. Začátkem osmdesátých let začal skupovat dlouhou řadu pozemků na východ od hranice mezi Maine a New Hampshire. Bůh věděl, že jich tam byla spousta na prodej; papírenské společnosti, kterým většina půdy patřila, zapadly do jámy recese a spousta jich došla k přesvědčení, že nejlíp bude, když začnou s redukcí pozemkového a jiného vlastnictví v Nové Anglii. Takže tato půda, ukradená Indiánům a ve dvacátých a padesátých letech bezohledně vykácena, přešla do rukou Maxe Devora. Možná ji koupil jen proto, že byla za babku a on toho mohl využít. Možná ji koupil, aby si dokázal, že opravdu přežil své dětství; vlastně nad ním triumfoval.

Nebo ji možná koupil jako hračku pro svého milovaného mladšího syna. V letech, kdy Devore půdu nejvíce nakupoval, byl Lance teprve dítě... ale už byl dost starý, aby vnímavý otec poznal, kam směřují jeho zájmy.

Devore požádal Lancea, aby během léta roku 1994 prohlédl zakoupené pozemky, které mu patřily už víc než deset let. Chtěl, aby chlapec dal do pořádku veškeré papíry, ale chtěl víc než to – chtěl, aby se v nich Lance vyznal. Nechtěl vyloženě doporučení, jak půdu využít, i když by asi Lanceovi popřál sluchu, kdyby s nějakým návrhem přišel; prostě se chtěl vyznat v tom, co nakoupil. Chtěl by Lance strávit léto v západním Maine a obhlédnout to tam? Za plat dva nebo tři tisíce dolarů měsíčně? Myslím, že Lanceova odpověď byla slušnější verzí odpovědi Buddyho Jellisona: „Sere vrána na vršky borovic?“

Chlapec přijel v červnu 1994 a rozbil stan na opačné straně jezera Dark Score. Koncem srpna se měl vrátit do Reedu. Jenomže místo toho se rozhodl, že si vezme roční volno. Otec radost neměl. Číchal „problém s holkou“, jak to nazval.

„Jo, ale z Kalifornie do Maine je to na čenichání dost daleko,“ řekl Bill Dean, opřený o dvířka své dodávky a s opálenými pažemi založenými na hrudi. „Měl někoho mnohem blíž než v Palm Springs, aby to vyčenichal za něj.“

„Co máte na mysli?“ zeptal jsem se.

„Práskače. Lidi to udělají zadarmo a většinou jsou ještě ochotnější, když dostanou zapláceno.“

„Lidi jako Royce Merrill?“

„Royce může bejt jeden z nich,“ souhlasil. „Ale nebude jedinej. Tady nebývají časy dobrý a zlý; pro místní je to většinu zlý nebo horší. Takže když takovej chlap jako Max Devore pošle nějakýmu chlapíkovi dávkou padesáti- a stodolarovejch bankovek...“

„Byl to někdo místní? Nějaký právník?“

Žádný právník; obchodník s nemovitostmi Richard Osgood („takovej umaštěnec“, jak zněl Billův posudek), který sídlil a podnikal v Mottonu. Nakonec si Osgood *najal* právníka z Castle Rock. Umaštěnec měl původně za úkol, když léto 1994 končilo a Lance Devore zůstal v TR, zjistit, co se to sakra děje, a zatrhnout to.

„A potom?“ zeptal jsem se.

Bill mrkl na hodinky, mrkl na nebe a potom zaměřil pohled na mě. Trochu legračně pokrčil rameny, jako by říkal: „Oba víme, jak to na

světě chodí, a nemusíme to vytrubovat do světa – nač takový hloupý otázky.“

„Potom se Lance Devore a Mattie Stanchfieldová vzali v baptistickým kostele, co je u okresky. Vykládalo se hodně o tom, co všechno Osgood vyváděl, aby jim v tom zabránil – slyšel jsem, že se dokonce pokusil podplatit reverenda Gooche, aby je nesezдал, ale myslím, že je to blbost, prostě by šli jinam. Kromě toho nemá smysl tu vykládat něco, co nevím určitě.“

Bill si uvolnil ruce a začal na osmahnutých prstech pravé ruky odpočítávat položky.

„Vzali se v půlce září 1994, to vím.“ Vystrčil palec. „Lidi trochu zvědavě čekali, jestli se tam objeví ženichův otec, ale ten se neukázal.“ Vystrčil ukazovák. Spolu s palcem vytvořil jakoby pistoli. „Mattie se v dubnu 1995 narodilo dítě, trochu předčasně... ale ne moc, takže to nevadilo. Viděl jsem ji s ním v obchodě na vlastní oči, když bylo tak týden starý, a bylo velký akorát.“ Druhý prst. „Nevím, jestli jim otec Lance Devora úplně odmítal finančně pomoci, ale vím, že bydleli v tom přívěsu u Dickieho garáže, takže si myslím, že měli pěkně tvrdý život.“

„Devore utáhl šrouby,“ řekl jsem. „Chlapi, co jsou zvyklí dostat, co chtějí, to dělají... ale když měl toho kluka tak rád, jak říkáte, třeba se s tím smířil.“

„Možná jo, možná ne.“ Znovu pohlédl na hodinky. „Jenom to rychle dopovím a pak pomažu... ale měl byste slyšet ještě jednu historku, protože to fakt ukazuje, jak byly rozdaný karty.“

Loni v červenci, ani ne měsíc před tím, než umřel, zašel Lance Devore na poštu v Lakeview General. Chtěl poslat takovou velkou obálku, ale nejdřív musel ukázat Carle DeCincesové, co je uvnitř. Říkala, že prej byl nafoukutej jako páv, jak už tak bejvají taťkové malejch dětí.“

Přikývl jsem, pobavený představou hubeného, zajímavého Lance Devora, jak je nafouknutý. Ale v duchu jsem to přímo viděl a ten obrázek byl docela milý.

„Byla to ateliérová fotka, kterou si nechali udělat v Rock. Byla na ní ta malá... jak se jenom jmenuje? Kayla?“

„Kyra.“

„Nojo, dneska jim dávají neuvěřitelný jména, co? Byla na ní Kyra, seděla ve velkém koženém křesle, na nosánku legrační brejličky, a

dívala se na jednu tu leteckou fotku lesů za jezerem v TR-100 nebo TR-110 – každopádně patřily k těm, co koupil děda. Carla říkala, že holčička se tvářila překvapeně, jako by netušila, že je na celém světě tolik stromů. Prej byla *hrozně* miloučká, nojo.“

„Miloučká jako kočička,“ zamumlal jsem.

„A na obálce – doporučeně a expres – byla adresa Maxwell Devore, Palm Springs, Kalifornie.“

„Což vás vedlo k domněnce, že děda buď roztál a řekl si o fotku své jediné vnučky, nebo si Lance Devore myslel, že by ho ta fotka *mohla* obměkčit.“

Bill přikývl, celý potěšený jako otec, jehož dítěti se podařilo vypočítat obtížný příklad. „Nevím, jestli se to povedlo,“ řekl. „Nebylo dost času, aby se to projevilo. Lance koupil takovou tu malou satelitní anténu, jaký se tady dají sehnat. Ten den, kdy ji namontoval, přišla hrozná bouřka, krupobití, víchr, na jezeře vlny, pořád lítaly blesky. Bylo už k večeru. Lance namontoval anténu odpoledne, všechno pěkně stihnul, jenomže zrovna když začínala bouřka, vzpomněl si, že nechal na střeše přívěsu nástrčej klíč. Vylezl nahoru, že ho schová, aby nezmokl a nezrezivěl –“

„Udeřil do něj blesk? Ježíšikriste, Bille!“

„Blesk udeřil, to jo, ale prásklo to na druhý straně silnice. Když projíždíte kolem Wasp Hill Road, kde se napojuje na okresku, uvidíte tam pahýl stromu, do kterýho to sjelo. Lance zrovna slízal s klíčem po žebříku dolů, když to prásklo. Jestli vám ještě nikdy neuhodilo za zadkem, tak nevíte, jak je to děsivý – jako když vám opilej řidič vltne z protisměru před auto, rovnou na vás, ale v poslední chvíli to strhne zpátky na svou stranu. Když udeří blesk blízko, zježí vám to vlasy postaví vám to i *pinďoura*, sakra. Dokonce vám i na ocelovejch plombách může začít hrát rádio, v uších hučí a vzduch je cejtít spáleninou. Lance spadl z žebříku. Jestli měl čas si něco pomyslet, než dopadl na zem, určitě si myslel, že se ocitl na elektrickém křesle. Chudák kluk. Měl TR moc rád, ale přineslo mu smůlu.“

„Zlámal si vaz?“

„Nojo. Kvůli tomu hromobití Mattie vůbec neslyšela, že spadl nebo jestli křičel. Podívala se ven až za chvíli, když začaly padat kroupy, a on ještě nebyl doma. A on tam ležel na zemi a hleděl do toho pitomýho krupobití otevřenejma očima.“

Bill se naposledy podíval na hodinky a vzal za dveře u dodávky. „Děda na svatbu nepřišel, ale přijel synovi na pohřeb, a od té doby tu je. S tou mladou nechtěl nic mít –“

„Ale chce to dítě,“ dopověděl jsem. Sice to nebylo nic, co bych už nevěděl, ale stejně jsem cítil, jak mi srdce klesá jako kámen. *Nemluvte o tom*, žádala mě Mattie tehdy dopoledne čtvrtého. *Nemáme teď s Ki dobré období*. „Jak daleko se už dostal?“

„Na třetí metu a finišuje, řekl bych. Má bejt jednání u vyššího soudu okresu Castle, možná tenhle nebo příští měsíc. Soudce by mohl rozhodnout, že matka tu malou předá, nebo to odročí na podzim. Myslím, že to bude nakonec jedno, protože na týhle boží zelený zemi se nikdy nestane, že by soud rozhodl ve prospěch matky. Ta malá bude určitě vyrůstat v Kalifornii.“

Když to takto vyložil, dost nepříjemně mě zamrazilo.

Bill vklouzl za volant dodávky. „Držte se od toho dál, Miku,“ řekl.

„Držte se dál od Mattie Devorové a její dcerky. A jestli vás předvolají k soudu kvůli tomu, co jste viděl tuhle v sobotu, hodně se usmívejte a mluvte co nejmiň.“

„Max Devore ji žaluje, že není schopná to dítě vychovávat.“

„Nojo.“

„Bille, já to dítě *viděl*, a je s ním všechno v pořádku.“

Znovu se usmál, ale tentokrát nijak vesele. „Já netvrdím, že ne. Ale o to nejde. Nepleťte se jim do jejich věcí, kamaráde. Je mou povinností, abych vám to řekl; když tu není Jo, jsem asi jedinej, kdo se o vás stará.“ Zabouchl dveře auta, nastartoval, sáhl po řadicí páce, ale pak ruku znovu spustil, protože ho napadlo ještě něco. „Kdybyste měl čas, měl byste se podívat po těch sovách.“

„Jakých sovách?“

„Někde tady by tu mělo být pár sov z umělý hmoty. Možná jsou ve sklepe nebo v Johannině pracovně. Přišly poštou na dobírku na podzim, než Jo umřela.“

„Na podzim 1993?“

„Nojo.“

„To není možné.“ Na podzim roku 1993 jsme na Sáře nebyli.

„Ale jo. Byl jsem tady a nasazoval zimní dveře, když se tu Jo objevila.“

Trochu jsme pokecali a pak přijela poštovní dodávka. Odvlekl jsem tu krabici za dveře a dal si kafe – tehdy jsem to ještě pil – a ona zatím

vytáhala sovy z krabice a ukázala mi je. Pane jo, ty ale vypadaly fakt jako opravdový! Ani ne za deset minut zase odjela. Jako by sem přijela jenom kvůli tomu, ale proč by sem někdo jezdil až z Derry, aby převzal pár sov na dobírku, to fakt netuším.“

„Kdy na podzim to bylo, Bille? Pamatujete si to?“

„Druhej tejden v listopadu,“ odpověděl okamžitě. „Odpoledne jsme pak se ženou jeli do Lewistonu, k její sestře. Měla narozeniny. Na zpáteční cestě jsme se zastavili v samošce v Castle Rock, aby si žena mohla koupit krocana na Díkůvzdání.“ Zvědavě se na mě podíval. „Vy jste o těch sovách vůbec nevěděl?“

„Ne.“

„Je to trochu divný, že?“

„Možná mi o tom povídala a já jsem zapomněl,“ řekl jsem. „Stejně na tom už teď asi nezáleží.“ Ale připadalo mi, že záleží. Byla to maličkost, ale zdálo se mi, že na ní záleží. „Proč by vůbec Jo kupovala sovy z umělé hmoty?“

„Aby vrány nekadily na dřevo, jako vám teď kadí na verandu. Když vrány ty sovy uvidí, odfrčí.“

Rozchechtal jsem se, i když mě zaskočil... nebo možná právě proto.

„Jo? Tak to opravdu funguje?“

„Nojo, ale musíte je občas přenýst, aby to vránám nezačalo bejt podezřelý. Vrány jsou hrozně chytrý ptáci, víte. Koukněte se po těch sovách, budete tu mít menší binec.“

„Tak dobře.“ Sovy z umělé hmoty, které zaženou vrány – přesně s takovým nápadem by Jo přišla (v tomhle byla sama jako vrána, sbírala lesklé střípky informací, které náhodou upoutaly její pozornost) a zařídila se podle něj, aniž by se obtěžovala mi něco říct. Zčista jasná se mi po ní znovu zastesklo – hrozně mi chyběla.

„Fajn. Až někdy budu mít víc času, celý to tu projdeme. Taky les, jestli chcete. Myslím, že budete spokojenej.“

„Určitě budu. Kde bydlí Devore?“

Husté obočí se vyklenulo. „U Warringtona. Jste prakticky sousedi. Myslím, že to určitě víte.“

Vzpomněl jsem si na tu ženu, kterou jsem viděl – v černém koupacím úboru a černých šortkách, ve kterých vypadala jako v exotických koktejlkách – a přikývl jsem. „Viděl jsem jeho ženu.“

Bill se zasmál tak srdečně, až to vypadalo, že bude potřebovat kapesník. Vylovil jeden z přihrádky v přístrojové desce (modrý a kašmírový, velikosti vlajky fotbalového klubu) a otřel si oči.

„Co je tak k smíchu?“ zeptal jsem se.

„Ta hubená ženská? Bílý vlasy? Co má ksicht jako masku na Halloween?“

Teď jsem se zasmál já. „Přesně tak.“

„To není jeho žena, je to, jak bych to řekl, osobní asistentka. Rogette Whitmorová, tak se jmenuje.“ Vyslovil Rogette s tvrdým G. „Devorovy manželky jsou všechny mrtvé. Ta poslední už dvacet roků.“

„Co je to za jméno, Rogette? Francouzské?“

„Kalifornské,“ řekl a pokrčil rameny, jako by říkal, že tím slovem vysvětluje všechno. „V městečku jsou lidi, co se jí boje.“

„Fakticky?“

„Nojo.“ Bill zaváhal, pak přidal takový ten úsměv, jaký si nasazujeme, když chceme dát ostatním najevo, že *my* víme, jakou hloupost vlastně říkáme: „Bertha Meserveová říká, že je to čarodějnice.“

„A ti dva bydlí u Warringtona skoro rok?“

„Nojo. Ta Whitmorová jezdí sem a tam, ale většinou je tady. V městečku si lidi myslí, že tu zůstanou, dokud neskončí ten soud o dítě, a pak odletí do Kalifornie Devorovým soukromým trykáčem. Nechají Osgooda, aby Warrington prodal, a –“

„Prodal? Jak to, *prodal*?“

„Myslel jsem, že to určitě víte,“ opakoval Bill a zařadil rychlost. „Když starej Hugh Emerson Devorovi řekl, že po Díkůvzdání srub zavírá, Devore mu odpověděl, že se nemíní stěhovat. Prý je mu dobře tam, kde je, a chce tam zůstat.“

„Takže to koupil.“ V posledních dvaceti minutách jsem byl střídavě překvapený, pobavený a vzteklý, ale rozhodně mě nic neohromilo. Teď se to stalo. „Koupil Warringtonův srub, aby se nemusel stěhovat do hotelu v Castle View nebo si najímat dům.“

„Nojo, přesně tak. Devět budov včetně hlavního srubu a Sunset Baru; dvanáct akrů lesa, šestijamkovou golfovou dráhu a pět set stop břehu u Ulice. K tomu dvoudráhový kuželky a softbalový hřiště. Čtyři a čtvrt miliónu dolarů. Jeho kamarád Osgood to zařídil a Devore zaplatil osobním šekem. Zajímalo by mě, jak se mu tam vešly všechny ty nuly. Nashle, Miku.“

S tím vycouval po cestičce nahoru a nechal mě stát na verandě s ústy dokořán.

Sovy z umělé hmoty.

Bill mi mezi pokukováním na hodinky řekl asi dvacet zajímavých věcí, ale ta nejzajímavější, která všechny ostatní předčila (a já ji přijal jako fakt; byl si tím příliš jist, než abych Billovi nevěřil), zněla, že Jo sem přijela, aby převzala zásilku několika pitomých sov z umělé hmoty.

Pověděla mi o tom?

Možná. Nevzpomínal jsem si na to a připadalo mi, že toto bych si zapamatoval, ale Jo prohlášovala, že když se dostanu do jiné zóny, nemá smysl mi cokoliv říkat; jde mi to jedním uchem tam a druhým ven. Někdy mi na košili připichovala lístečky se vzkazy – různé pochůzky, které jsem musel obstarat, telefonáty, které jsem musel vyřídit – jako bych byl prvňáček. Ale nevzpomínal jsem si, jestli řekla „Pojedu na Sáru, zlato, přijde mi tam poštou něco, co si chci osobně převzít, chtěl bys dělat dámě společnost?“ Sakra, copak bych *nejel*? Vždycky jsem se rád chopil každé záminky, abych jel do TR. Jenomže jsem zrovna pracoval na tom scénáři a možná jsem byl trochu v tísnì... vzkazy připíchnuté na rukáv košile... *Jestli pojedesh ven, až dopíšeš, potřebujeme mléko a pomerančovou šťávu...*

Obhlížel jsem, co zbylo z Johanniny zeleninové zahrady, zatímco mi červencové slunce pražilo do zátylku, a přemýšlelo sovách, o těch pitomých sovách z umělé hmoty. Co když mi Jo *řekla*, že jede sem na Smějící se Sáru? Co když jsem odmítl jet, aniž bych její pozvání slyšel, protože jsem byl v psací zóně? I kdybych na tyto předpoklady přistoupil, zbývala další otázka: proč sem potřebovala jet osobně, když mohla prostě někomu zavolat a požádat ho, aby dodávku převzal? Kenny Auster by to moc rád udělal, totéž paní Meserveová. A Bill Dean, náš správce, ten tu přímo byl. To vedlo k jiným otázkám – například té, proč si ty hloupé krámy nenechala poslat rovnou do Derry – a nakonec jsem došel k závěru, že nemůžu dál žít, pokud neuvidím na vlastní oči nějakou bona fide umělohmotnou sovu. Třeba bych si mohl některou posadit na střechu chevroletu, když parkuje na příjezdové cestě, uvažoval jsem tak cestou do domu. Jako prevenci před bombovými útoky.

Mezi dveřmi jsem se zastavil, protože mě najednou něco napadlo, a zavolal jsem Wardu Hankinsovi, chlapíkovi z Watterville, který se mi stará o daně a pár obchodních záležitostí.

„Miku,“ zahlaholil srdečně. „Jaké je jezero?“

„Jezero je studené a počasí horké, ale tak to máme rádi,“ řekl jsem.

„Warde, ty schováváš všechny záznamy, které ti posíláme už pět let, že? Jenom pro případ, že by nás chtěl obšťastnit finanční úřad?“

„Pět je obvyklá praxe,“ řekl, „ale já všechno schovávám sedm let – pro daňáře jsi hodně tučný holoubek.“

Lepší tučný holub než umělohmotná sova, pomyslel jsem si, ale nahlas jsem nic neřekl. Místo toho jsem se zeptal: „Jsou v tom i stolní kalendáře, že? Moje i Johanniny, až do její smrti?“

„Jistě. Jelikož jste si ani jeden nevedl diář, byl to nejlepší způsob, jak porovnávat účty a odpočitatelné náklady s –“

„Mohl bys najít Johannin stolní kalendář z roku 1993 a podívat se, co dělala druhý týden v listopadu?“

„S radostí. Co konkrétně hledáš?“

Na okamžik jsem viděl sám sebe, jak sedím u stolu v kuchyni v Derry, první večer jako vdovec, a zvedám krabičku, která má na boku natištěná slova Domácí těhotenský test Norco. Co přesně jsem tak pozdě hledal? Když jsem tu dámu miloval a ona byla skoro čtyři roky v hrobě, co jsem hledal? Tedy kromě potíží?

„Hledám dvě umělohmotné sovy,“ odpověděl jsem. Ward si asi myslel, že mluvím s ním, ale já si tím tak jist nebyl. „Já vím, že to zní divně, ale přesně to hledám. Můžeš se mi pak ozvat?“

„Během hodinky.“

„Hodnej kluk.“ Zavěsil jsem.

Teď k těm skutečným sovám. Kde by tak s největší pravděpodobností mohly být uloženy dva tak zajímavé „artefakty“

Oči mi zabloudily ke dveřím do sklepa. Jak prosté, milý Watsone.

* * *

Na schodišti do sklepa byla tma a vlhko. Jak jsem tak stál na podestě a hmatal po vypínači, dveře se najednou za mnou zabouchly s takovou ranou, až jsem vykřikl překvapením. Nefoukal tu přece vítr, nebyl tu průvan, ten den bylo naprosto klidno, ale dveře se přesto zabouchly. Nebo je něco zabouchlo.

Stál jsem ve tmě nahoře na schodech, hledal vypínač, čichal ten zvláštní puch, který se objeví i v dobrých betonových sklepech, když se nějakou dobu pořádně nevětrají. Byla tam zima, mnohem větší zima, než byla na druhé straně dveří. Nebyl jsem sám a věděl jsem to. Báł jsem se,

lhal bych, kdybych tvrdil opak... ale zároveň mě to fascinovalo. Někdo tu byl se mnou. *Někdo tu byl se mnou.*

Odtáhl jsem ruku od zdi, na které byl vypínač, a zůstal jsem prostě stát s rukama u boků. Ubíhal čas. Nevím kolik. Srdce v hrudi mi zuřivě tlouklo; cítil jsem to ve spáncích. Byla zima. „Haló?“ pronesl jsem.

Žádná odpověď. Slyšel jsem slabé, nepravidelné kapání vody, která se srážela na trubkách dole, slyšel jsem svůj dech, a slabě – v dálce, v jiném světě, kde svítilo slunce – jsem slyšel vítězné krákání vrány. Možná právě spustila dávku na kapotu mého auta. *Opravdu potřebuju sovu*, pomyslel jsem si. *Vlastně nevím, jak jsem se bez ní mohl obejít.* „Haló?“ zeptal jsem se znovu. „Můžete mluvit?“

Nic.

Olízl jsem si rty. Měl bych se asi cítit hloupě, jak jsem tam tak stál ve tmě a volal duchy. Ale necítil jsem se tak. Ani trochu. Místo vlhka tu byla zima a měl jsem společnost. Ach ano. „A můžete ťukat? Když můžete zavřít dveře, určitě dokážete ťukat.“

Stál jsem tam a poslouchal tiché, pomalé odkapávání vody z trubek. Jinak nebylo slyšet nic. Znovu jsem sáhl po vypínači, když se zdola, kousek pode mnou, ozvala tlumená rána. Sklep Smějící se Sáry je vysoký, a vrchní metr betonu – ten kus, který leží v zemi – byl izolován velkými postříbřenými panely izolace. Zvuk, který jsem právě slyšel, a tím jsem si byl docela jist, vydávala pěst bouchající právě do jednoho toho panelu.

Byla to jenom pěst, která bouchala do kusu izolace, ale zdálo se mi, že všechny vnitřnosti a svaly v těle mi povolily. Vlasy se mi zježily. Oční důlky se mi rozšiřovaly a bulvy naopak scvrkávaly, jako by se mi hlava pokoušela proměnit v lebku. Každý centimetr na těle se mi zježil husí kůží. Cosi tu bylo se mnou. Cosi mrtvého. Už jsem nemohl rozsvítit, i kdybych chtěl. Už jsem neměl tolik síly, abych zvedl paži.

Pokusil jsem se promluvit a nakonec jsem pronesl dušeným šepotem, který jsem sotva poznával: „Jsi tu?“

Buch.

„Kdo jsi?“ Pořád jsem se nevzmohl na víc než na ten dušený šepot jako muž na smrtelné posteli, který dává poslední pokyny rodině. Tentokrát se zdola nezvalo nic.

Snažil jsem se přemýšlet a popletený mozek mi nabídl Tonyho Curtise v roli Harryho Houdiniho v nějakém starém filmu. Podle toho filmu byl Houdini Diogenem se spiritistickou tabulkou, který každou

volnou chvíli hledal opravdové médium. Navštívil jednu seanci, kde mrtví komunikovali pomocí –

„Klepní jednou, když budeš souhlasit, dvakrát, když ne,“ řekl jsem.

„Můžeš to udělat?“

Buch.

Bylo to na schodech pode mnou... ale ne *moc* daleko. O pět schodů níž, nejmýš šest nebo sedm. Ne tak blízko, abych se toho dotkl, kdybych náhodou natáhl ruku a zamával jí v černém sklepním vzduchu... něco takového jsem si uměl představit, ale už jsem si nepředstavoval, že to skutečně dělám.

„Jsi...“ Odmlčel jsem se. Neměl jsem prostě v bránici dost síly. Studený vzduch se mi opíral do hrudníku jako žehlička. Sebral jsem veškerou vůli a zkusil to znovu. „Jsi Jo?“

Buch. Ta tichá pěst na izolaci. Pauza, a potom: *Buch, buch.*

Ano a ne.

Potom jsem se zeptal, aniž jsem tušil proč: „Jsou tady dole ty sovy?“

Buch, buch.

„Víš, kde jsou?“

Buch.

„Měl bych je hledat?“

Buch! Velmi prudce.

Proč je chtěla? Mohl jsem se zeptat, ale ta věc na schodech neměla možnost odpo-

Horké prsty se dotkly mých očí a já jsem skoro zaječel, než jsem si uvědomil, že je to pot. Zvedl jsem potmě ruce a přešel si dlaněmi obličej až k vlasům. Klouzaly jako po oleji. Bez ohledu na zimu jsem se koupal v potu.

„Jsi Lance Devore?“

Buch, buch, okamžitě.

„Je v Sáře pro mě bezpečno? Jsem v bezpečí?“

Buch. Pauza. A já *věděl*, že je to pauza, že ta věc na schodech ještě neskončila. Potom: *Buch, buch...* Ano, jsem v bezpečí. Ne, nejsem v bezpečí.

Znovu jsem začal částečně ovládat paži. Natáhl jsem ji, přešel jí po zdi a konečně našel vypínač. Položil jsem na něj prsty. Měl jsem pocit, že pot na tváři se mění v led.

„Jsi ta osoba, která v noci pláče?“ zeptal jsem se.

Buch, buch, ozvalo se pode mnou a mezi těmi dvěma ranami jsem zmáčkl vypínač. Kulové stropní lustry se rozzářily. Stejně jako oslňující zavěšená žárovka – nejméně stopěťadvacítká – nad podestou. Nikdo by se nemohl schovat, natož utéct, ale nikdo tam ani nebyl. Navíc paní Meserveová – v mnoha ohledech obdivuhodná osoba – zapomněla zamést sklepní schody. Když jsem sešel tam, kde se podle mého odhadu ozývalo to bouchání, nechával jsem ve vrstvě prachu stopy. Ale ty moje byly jediné.

Vydechl jsem a spatřil svůj dech. Takže tu *byla* zima, a *pořád* tu byla zima... ale rychle se oteplovalo. Znovu jsem vydechl a viděl už jen náznak oparu. Při třetím výdechu jsem už neviděl nic.

Přejel jsem dlaní po jednom izolačním čtverci. Byl hladký. Přimáčkl jsem na něj prst, a i když jsem nijak silně nemačkal, můj prst zanechal ve stříbřitém povrchu důlek. Bylo to snadné jako nic. Kdyby tu někdo bouchal pěstí, byla by izolace samý důlek, tenká stříbrná vrstva by možná byla potrhaná a byl by vidět růžový vnitřek. Ale všechny čtverce byly hladké.

„Jsi tu ještě?“ zeptal jsem se.

Žádná odpověď, a přesto jsem cítil, že můj návštěvník tu pořád *je*. Někde.

„Doufám, že jsem tě neurazil, když jsem rozsvítil,“ řekl jsem, a teď jsem se tedy cítil trochu divně, jak jsem tak stál na těch schodech a nahlas mluvil, kázal pavoukům. „Chtěl jsem tě vidět, pokud to šlo.“ Nebyl jsem si jist, jestli je to pravda.

Najednou – tak prudce, až jsem skoro ztratil rovnováhu a spadl ze schodů – jsem se otočil, protože jsem byl přesvědčen, že za mnou stojí přízrak v rubáši, že to on ťukal, že to není žádný zdvořilý duch M. R. Jamese, ale příšera odněkud z okraje vesmíru.

Nebylo tam nic.

Znovu jsem se otočil, dvakrát nebo třikrát jsem se nadechl, abych se uklidnil, a pak sešel po schodech úplně dolů. Pod schody byla naprosto zachovalá kánoe, dokonce s pádlem. V rohu stál plynový sporák, který jsme vyměnili, když jsme to tu koupili; také vana s nožičkami, ze které Jo chtěla udělat (přes moje námitky) květináč. Našel jsem truhlu plnou stolního prostírání, na které jsem si matně vzpomínal, krabici plesnivých magnetofonových kazet (se skupinami jako Delfonics, Funkadelic a .38 Special), několik krabic starých talířů. Byl tu také život, ale rozhodně nijak zajímavý. Na rozdíl od života, který jsem cítil v Johannině

pracovně, nebyl tento život nijak omezován, vyvíjel se a převlékal jako stará kůže, a to bylo v pořádku. Byl to vlastně přirozený řád věcí.

Na polici s různými tretkami leželo fotoalbum, sundal jsem je, zvědavě i ostražitě. Tentokrát to ale nebyly žádné bomby; skoro všechno to byly fotografie domu, jak vypadal, když jsme ho koupili. Našel jsem však fotografii Jo ve zvonových kalhotách (vlasy měla uprostřed na pěšinku a byla namalovaná bílou rtěnkou) a jednu fotku Michaela Noonana v květované košili a s velkolepými kotletami, nad kterými jsem dnes znechuceně nakrčil nos (mladý Mike na fotce byl chlap typu Barryho Whita, kterého jsem teď nechtěl znát, ale přesto jsem ho poznal).

Našel jsem Johannin starý polámaný šlapací kruh, hrábě, které se budou hodit, jestli tu budu ještě na podzim, rozmetač sněhu, který se mi bude hodit ještě víc, jestli tu budu, až přijde zima, a několik plechovek barvy. Nenašel jsem však umělohmotné sovy. Můj přítel bouchající do izolace měl pravdu.

Nahoře se rozdrnčel telefon.

Utíkal jsem ho zvednout, proběhl jsem sklepními dveřmi a potom jsem sáhl za sebe, abych zhasnul. To mě pobavilo a zároveň mi to připadalo naprosto normální... stejně normální mi jako klukovi připadalo, že nešlapu na praskliny v chodníku. A i kdyby to normální nebylo, co na tom? Byl jsem na Smějící se Sáře teprve tři dny, ale už jsem stanovil Noonanův první zákon výstřednosti: když jsi ponechaný sám sobě, podivné chování vůbec nevypadá podivně.

Chňapl jsem sluchátko. „Haló?“

„Ahoj, Miku. Tady Ward.“

„To sis pospíšil.“

„Kartotéku mám jen kousek po chodbě,“ řekl. „Žádná námaha. V druhém týdnu listopadu 1993 měla Jo v kalendáři jenom jednu věc. Stojí tam ‚P-K Maine, Freep, 11 dop.‘. To je v úterý šestnáctého. Je ti to k něčemu?“

„Ano,“ řekl jsem. „Děkuju ti, Warde. Hodně mi to pomůže.“

Přerušil jsem spojení a vrátil telefon na místo. Ano, pomohlo mi to.

P-K Maine znamenalo Polévkové kuchyně v Maine. Jo byla v jejich správní radě od roku 1992 až do své smrti. Freep znamenal Freeport. Tam se správní rada určitě konala. Nejspíš probírali plány, jak nakrmí bezdomovce o Díkůvzdání... a potom Jo jela nějakých sedmdesát mil do TR, aby převzala dvě umělohmotné sovy. Neodpovídalo to na všechny

otázky, ale copak se po smrti milované osoby neobjevují? A když se vynoří, nemají hranic.

V té chvíli promluvil ten ufounský hlas. *Když už jsi u telefonu, pronesl, nechceš zavolat Bonnie Amudsonové? Jenom ji pozdravit, zeptat se, jak se má?*

Jo byla v devadesátých letech ve čtyřech různých radách, všechny se zabývaly charitou. Její kamarádka Bonnie ji přesvědčila, aby vstoupila do polévkových kuchyní, když se uvolnilo jedno místo. Často chodily spolu na schůze. Asi i na tu v listopadu 1993, ale Bonnie si po pěti letech těžko vzpomene zrovna na tuhle schůzi... ale jestli si schovávala staré schůzovní zápisy...

Co mě to sakra napadlo? Volat Bonnie, tvářit se mile a pak ji požádat, aby zkontrolovala zápisy z listopadu 1993? Chtěl jsem se jí zeptat, jestli na prezenční listině chybí moje manželka? Chtěl jsem se zeptat, jestli jí Jo nepřipadala v posledním roce svého života divná? A až se mě Bonnie zeptá, proč to chci vědět, co řeknu?

Dej mi to, zavrčela na mě Jo v tom snu. V tom snu vůbec nevypadala jako Jo, vypadala jako nějaká jiná žena, možná jako ta z Knihy přísloví, divná žena, jejíž rty jsou medové, ale srdce má plné žluči a pelyňku. Divná žena s prsty studenými jako přemrzlé větvičky. Dej mi to, to je můj lapač prachu.

Došel jsem ke dveřím do sklepa a sáhl na otočný knoflík. Otočil jsem jím... a pak ho pustil. Nechtěl jsem se dívat dolů do tmy, nechtěl jsem riskovat, že něco začne třeba znovu bouchat. Lepší bylo nechat dveře zavřené. Chtěl jsem se však něčeho studeného napít. Šel jsem do kuchyně, sáhl po dveřích lednice a pak se zarazil. Magnety byly opět v kruhu, ale tentokrát byla ve středu řádně vyrovnána čtyři písmena. Dávala dohromady jediné slovo, napsané malými písmeny:

ahoj

Někdo tu byl. Stál jsem tu v plném slunečním světle, ale vůbec jsem o tom nepochyboval. Ptal jsem se, jestli je pro mě bezpečné, když tu jsem, a dostal jsem dvojakou odpověď... ale na tom nezáleželo. Kdybych teď ze Sáry odjel, neměl bych kam jít. Měl jsem klíč k domu v Derry, ale tady se musely vyřídit některé záležitosti. To jsem také věděl.

„Ahoj,“ řekl jsem a otevřel ledničku, abych si vzal limonádu. „Ať jsi, kdo jsi, zdravím tě.“

11. KAPITOLA

Druhý den jsem se probudil brzy nad ránem s přesvědčením, že v severní ložnici se mnou někdo je. Posadil jsem se na posteli, protřel si oči a uviděl před oknem jakousi tmavou, ramenatou postavu.

„Kdo jsi?“ zeptal jsem se, i když jsem si nemyslel, že odpoví slovy; určitě místo toho zabouchá na stěnu. Jednou jako ano, dvakrát jako ne – co jste se to ptal, pane Houdini? Ale postava stojící u okna neodpověděla vůbec nijak. Zašátral jsem vedle sebe, našel šňůrku visící z lampičky nad postelí a škulb za ni. Koutky úst jsem měl křečovitě protažené dolů, břicho tak pevně stažené, že by se od něj odrazila kulka.

„Ale doprdele,“ vydechl jsem. „Poserte mi prsa.“

Na ramínku, které jsem zavěsil na záclonovou tyč, viselo moje staré kožené sako. Odložil jsem ho tam, když jsem vybaloval, a pak ho zapomněl uklidit do skříně. Chtěl jsem se zasmát, ale nešlo to. Ve tři ráno mi to prostě nepřípadalo moc zábavné.

Zhasnul jsem a znovu si lehl, ale oči jsem měl otevřené, a čekal, až začne zvonit Bunterův zvonek nebo začne brečet to děcko. Pořád jsem naslouchal, když jsem usnul.

* * *

Za nějakých sedm hodin jsem se chystal zajít do Johanniny pracovny a podívat se, jestli jsou ve skladišti, kam jsem se předchozího dne nepodíval, nějaké umělohmotné sovy, a najednou po příjezdové cestě ke mně sjel poslední model fordky a zastavil těsně u mého chevroletu. Byl jsem už na chodníku mezi domem a pracovnou, ale teď jsem se vrátil. Bylo vedro, nefoukal vítr a já měl na sobě jenom ustřížené džíny a na nohou sandály.

Jo vždycky tvrdila, že clevelandský styl oblékání se přirozeně dělí na dvě podmožiny: dokonalý clevelandský a ležérní clevelandský. Můj návštěvník v to úterní ráno dal přednost ležérnímu clevelandskému – to si člověk vezme havajskou košili s ananasy a opicemi, béžové plátěné kalhoty z banánové republiky a bílé sandály. Ponožky nejsou povinné, ale bílá obuv je nezbytnou součástí clevelandského stylu, stejně jako nejméně jeden nevkusný zlatý šperk. Tento chlapík poslednímu požadavku dokonale vyhovoval: na zápěstí měl rolexky a kolem krku zlatý řetěz. Z kalhot mu vylézal cíp košile a na zadku se mu košile podezřele bouřila. Buď tam měl pistoli nebo pípátko, ale na pípátko to

vypadalo moc velké. Znovu jsem pohlédl na auto. Černoboké gummy. A na přístrojové desce, a heleme se, modrý majáček. Lépe je přikrást se nepozorovaně, babičko.

„Michael Noonan?“ Byl svým způsobem hezký a určitým ženám by se líbil – takovým, které se přikrčí, když někdo v jejich blízkosti zvýší hlas, takovým, které málokdy zavolají policii, když se doma dějí hrozné věci, protože jaksi zoufale potajmu jsou přesvědčeny, že si ty hrůzy samy zaslouží. Hrůzy, které končí monokly pod očima, vykloubenými lokty a občas cigaretou típnutou o kozičku. To jsou ženy, které velmi často říkají svým manželům nebo milencům taťko, například „Můžu ti přinést pivo, taťko?“ nebo „Bylo to dneska v práci perný, taťko?“

„Ano, jsem Michael Noonan. Co pro vás můžu udělat?“

Tato konkrétní verze taťky se otočila, shýbla a sebrala cosi z poházených papírů na sedadle vedle řidiče. Obousměrné rádio pod přístrojovou deskou jednou krátce písklo a pak ztichlo. Chlapík se ke mně otočil s jakousi velkou žlutou složkou v ruce. Podával mi ji. „To je vaše.“

Když jsem si ji nevzal, udělal krok vpřed a pokusil se mi ji strčit do dlaně, což mě mělo přinutit reflexivně stisknout prsty. Jenomže já jsem obě ruce zvedl k ramenům, jako by mi právě řekl, ruce vzhůru, kámo.

Trpělivě se na mě podíval, tvář měl irskou jako bratři Arlenovi, ale bez té arlenovské laskavosti, přímosti a zvědavosti. Místo těchto vlastností jsem viděl jakési zakyslé pobavení, jako by viděl všemožné odporné chování, co ho na světě je, a to většinou dvakrát. Jedno obočí měl kdysi dávno rozříznuté a tváře měly narudlou ošlehanou barvu, která naznačovala buď třesuté zdraví, nebo hluboký zájem o obilné alkoholové produkty. Vypadal, že by mohl člověka shodit do škarpy a ještě si na něj sednout, aby ho tam udržel. Byla sem hodná, taťko, pusť mě, nebuď takovej.

„Nezhoršujte to. Vy si to vezmete a oba to víme, tak to nezhoršujte.“

„Ukažte mi nejdřív nějaký průkaz.“

Vzdychl, obrátil oči v sloup a pak sáhl do kapsy u košile. Vytáhl kožené pouzdro a otevřel je. Uvnitř byl odznak a průkazová fotografie. Můj nový přítel se jmenoval George Footman a byl to zástupce šerifa okresu Castle. Fotka byla nevýrazná a beze stínů, taková, jaká se ukazuje obětem přepadení ve fotoalbu zločinců.

„Dobrý?“ zeptal se.

Vzal jsem si dokument ve žluté obálce, když mi ho znovu podal. Stál tam, a zatímco jsem si papír prohlížel, číselo z Footmana to zakyslé pobavení. Byl jsem předvolán do Castle Rock, do kanceláře Elmera Durgina, advokáta, na desátou hodinu dopolední 10. července 1998 – jinými slovy na pátek. Řečený Elmer Durgin byl jmenován opatrovníkem *ad litem* nezletilé Kyry Elizabeth Devorové. Mám u něj do protokolu vypovědět vše, co je mi známo o tom, jak se daří Kyře Elizabeth Devorové. Tato výpověď bude zaznamenána v zastoupení vyššího okresního castlekého soudu a soudce Nobla Rancourta. Přítomen bude stenograf. Byl jsem ujištěn, že se jedná o výpověď před soudem a nemá to nic společného se Žalobcem ani Žalovaným.

Footman řekl: „Je mou povinností připomenout vám, že budete platit pokutu, pokud –“

„Díky, ale dejme tomu, že už jste mi to všechno pověděl, ano? Budu tam.“ Mávl jsem k jeho autu v odmítavém gestu. Byl jsem do morku kostí znechucený... a měl jsem pocit, že mi *zasahují* do *soukromí*. V životě jsem neměl co do činění se soudy a ani jsem o to nestál.

Vrátil se k autu, už chtěl nasednout, ale pak se zastavil s jednou chlupatou paží opřenu o horní hranu otevřených dveří. Rolecky zasvítily v pražícím slunci.

„Dám vám radu,“ řekl a to mi stačilo, abych o tom chlapovi už věděl dost. „Nenaserte pana Devora.“

„Jinak mě rozmáčkne jako štěnici,“ řekl jsem.

„Co?“

„Máte přece říct: ‚Dám vám jednu radu – nenaserte pana Devora, jinak vás rozmáčkne jako štěnici‘.“

Podle jeho výrazu – napůl zmateného, napůl vzteklého – jsem soudil, že původně chtěl říct něco v tomto duchu. Zřejmě jsme viděli stejné filmy, včetně těch, ve kterých Robert De Niro hraje psychotiky. Pak se mu tvář rozjasnila.

„No jasně, vy jste ten spisovatel,“ řekl.

„To se o mně povídá.“

„Můžete takový věci říkat, protože jste spisovatel.“

„No, jsme ve svobodné zemi, ne?“

„Teď jste na to kápnul.“

„Jak dlouho pracujete pro Maxe Devora, zástupče? A ví kancelář okresního šerifa o těch vašich fuškách?“

„Vědí to. Žádný problém. Vy jste tady ten, kterej má možná problém, pane chytrej spisovatelskej.“

Řekl jsem si, že je nejvyšší čas skončit, než poklesneme na úroveň fekálních nadávek.

„Odjed'te laskavě z mé cesty, zástupče.“

Ještě chvíli se na mě díval a očividně pátral po nějaké perfektní odpovědi, ale žádnou nenašel. Potřeboval, aby mu pan chytrej spisovatelskej pomohl, to je ono. „V pátek se pro vás stavím,“ řekl nakonec.

„Znamená to, že mi koupíte oběd? Nebojte se, já vás draho nepřijdu.“

Zarudlé tváře mu ještě víc potemněly a já viděl, jak bude vypadat, až mu bude šedesát, jestli mezitím nenechá ohnivé vody. Nasedl do fordu a vycouval po cestě tak ostře, až pneumatiky kvílely. Já jsem pořád stál na místě a díval se, jak odjíždí. Jakmile vyjel z cesty 42 a zamířil zase k okresce, vrátil jsem se do domu. Napadlo mě, že ta extra práce zástupce Footmana se určitě vyplatí, když si může dovolit rolexky. Ale třeba byly se slevou.

Uklidni se, Michaeli, radil Johannin hlas. Rudý hadr už odjel, nikdo už před tebou ničím nemává, tak se uklidni

Vypnul jsem ten hlas. Nechtěl jsem se uklidnit; chtěl jsem se rozčítit.

Protože mi *zasahovali do soukromí.*

Přešel jsem ke stolu v hale, kde jsme s Jo vždycky schovávali aktuální dokumenty (a stolní kalendáře, když jsem tak o tom přemýšlel) a připíchl předvolání za růžek žluté obálky na malou nástěnku. Když jsem to dokončil, zvedl jsem ruku před oči, chvíli se díval na snubní prsten a pak pěstí udeřil do stěny vedle knihovny. Udeřil jsem tak tvrdě, až celá řada paperbacků poskočila. Přemýšlel jsem o neforemných šortkách Mattie Devorové a haleně z Kmartu, potom o jejím tchánovi, který zaplatil čtyři a čtvrt miliónu za Warrington. Vypsal osobní šek, sakra. Přemýšlel jsem o tom, jak mi Bill Dean říkal, že tak či onak ta malá vyroste v Kalifornii.

Chodil jsem domem sem a tam, pořád to ve mně vařilo a nakonec jsem skončil před lednicí. Kruh z magnetů byl pořád stejný, ale písmena uvnitř se změnila. Místo

ahoj

tam teď stálo

pomz j

„Pomzj?“ řekl jsem, a jakmile jsem to slovo uslyšel, pochopil jsem. Písmena na lednici pocházela jen z jedné abecedy (ne, vlastně ani to ne, jak jsem viděl; pár písmenek se někde poztrácelo), a budu muset sehnat další. Jestli se dveře mé lednice měly stát spiritistickou tabulkou, budu potřebovat pořádnou zásobu písmen. Zvlášť samohlásek. Zatím jsem přesunulo za m. Teď to znělo

pmoz j

Dlaní jsem zrušil kruh z ovocných a zeleninových magnetů, rozstrkal písmena a znovu jsem začal přecházet domem. Rozhodl jsem se přece, že se nebudu motat mezi Devora a jeho snachu, ale stejně jsem se mezi nimi ocitl. Před mým domem se objevil zástupce šerifa v clevelandském ohozu a komplikuje mi život, který má už tak dost problémů... a nádavkem mě trochu vystraší. Najednou jsem se rozhodl, že se budu spíš věnovat létu než duchům, brečícím dětem a tomu, co měla moje manželka za lubem před čtyřmi nebo pěti lety... pokud vůbec něco za lubem měla. Nemohl jsem psát knížky, ale to neznamenalo, že se musím řídit do průšvihů.

Pomoz jí.

Rozhodl jsem se, že to aspoň zkusím.

* * *

„Literární agentura Harolda Oblowského.“

„Pojed' se mnou do Belize, Nolo,“ řekl jsem. „Potřebuju tě. O půlnoci, až úplněk promění pláž ve slonovinu, se nádherně pomilujeme.“

„Zdravím vás, pane Noonane,“ odpověděla. Nola rozhodně neměla smysl pro humor. Ani pro romantiku. V jistém ohledu se tím pádem pro agenturu Oblowského dokonale hodila. „Chcete mluvit s Haroldem?“

„Jestli tam je.“

„Je. Počkejte, prosím.“

Když jste autor bestsellerů – dokonce i takový, jehož knížky se pravidelně objevují v žebříčcích, které jdou do patnáctého místa –, má to tu výhodu, že váš agent je skoro vždy přítomen. Další pěkná věc je, že pokud odjel na dovolenou do Nantucketu, pak i tam pro vás bude. A třetí pěkná věc je, že čas, který spolu strávíte tlacháním, je obvykle docela

krátký. „Miku!“ zvolal. „Jaké je jezero? Myslel jsem na tebe celý víkend!“

Jo, pomyslel jsem si, a prasata budou hvízdát.

„Celkově je to tady fajn, ale konkrétně jedna věc je na levačku, Harolde. Potřebuju mluvit s nějakým právníkem. Nejdřív jsem si myslel, že zavolám Wardu Hankinsovi, aby mi někoho doporučil, ale pak jsem si řekl, že potřebuju někoho renomovanějšího, než koho bude znát Ward. Někoho s nabroušenými tesáky a chutí na lidské maso, takový by se mi hodil.“

Tentokrát se Harold neobtěžoval s obvyklou taktikou dlouhých pauz. „Co se děje, Miku? Jsi v průšvihů?“

Bouchni jednou, pokud souhlasíš, dvakrát, pokud nesouhlasíš, pomyslel jsem si a přizračnou chvilku jsem si myslel, že to doopravdy udělám. Vzpomněl jsem si, jak jsem dočítal paměti Christy Brownové, *Celé ty dny*, a uvažoval, jaké by to bylo napsat celou knížku perem sevřeným mezi prsty u levé nohy. Teď jsem uvažoval, jaké by to bylo procházet věčností a mít k dispozici jediný způsob komunikace, a to bouchat do stěny ve sklepech. A to by vás mohli slyšet a rozumět vám jenom určití lidé... a ti ještě jenom v určité chvíli.

Jo, byla jsi to ty? A jestli ano, proč jsi odpověděla tak dvojsmyslně?

„Miku? Jsi tam?“

„Ano. Není to vlastně můj průšvih, Harolde, takže ochlad' trysky. Ale *mám* problém. Tvůj hlavní kůň je Goldacre, že?“

„Správně. Okamžitě mu za-“

„Ale ten se zabývá hlavně smluvním právem.“ Přemýšlel jsem nahlas, a když jsem se odmlčel, Harold mě nerušil. Někdy je správný chlap. Vlastně většinou. „Ale stejně mu zavolej, budeš tak hodnej? Pověz mu, že potřebuju mluvit s nějakým advokátem, který se vyzná v zákonech o svěřování dětí do výchovy, nebo jak se to říká. Ať mě spojí s tím nejlepším, kdo může okamžitě převzít jeden případ. S někým, kdo by mohl být v pátek se mnou u soudu, jestli to bude nutné.“

„Jde o otcovství?“ zeptal se uctivě a zároveň starostlivě.

„Ne, *výchovu*.“ Chtěl jsem mu povědět, aby si celý příběh poslechl od právníka, který bude zmocněn později, ale Harold si zasloužil něco lepšího... a stejně by se dřív nebo později dožadoval mé verze, ať už by mu právník řekl cokoli. Odvyprávěl jsem mu, co se stalo čtvrtého července dopoledne a co následovalo. Držel jsem se Devorových, nezmiňoval jsem se o hlasech, plačících dětech ani bouchání ve tmě.

Harold mě přerušil jen jednou, a to ve chvíli, kdy si uvědomil, kdo je hlavním zlosynem této hry.

„Říkáš si o malér,“ řekl. „To víš, ne?“

„Stejně už v něm do jisté míry jsem,“ odpověděl jsem. „Rozhodl jsem se, že mu to tak úplně nedaruju, nic víc.“

„Nebudeš mít klid a mír, který spisovatel potřebuje k řádnému výkonu práce,“ pronesl Harold legračně škrobeným tónem. Napadlo mě, jak by asi reagoval, kdybych mu řekl, že to stejně nevadí, že jsem od Johanniny smrti nenapsal nic úžasnějšího než seznam nákupů a tohle mě možná aspoň trochu probere. Ale neudělal jsem to. Nedovolte jim, aby si všimli vašeho zpoceného čela, tak zní heslo klanu Noonanových. Někdo by měl vyrýt na dveře rodinné hrobky NEBOJTE SE, MÁM SE FAJN.

Pak jsem si vzpomněl: *pomz j.*

„Ta mladá žena potřebuje nějakého přítele,“ řekl jsem, „a Johanna by určitě chtěla, abych se jí zastal. Jo se nikdy nelíbilo, když někdo rajtoval po obyčejných lidech.“

„Myslíš?“

„Jo.“

„Tak dobře, uvidím, koho seženu. A Miku... chceš, abych šel v pátek s tebou k tomu advokátovi?“

„Ne.“ Vyletělo to ze mně zbytečně prudce a pak následovalo ticho, které nevypadalo vypočítavě, ale ublíženě. „Poslouchej, Harolde, můj správce mi říkal, že skutečné stání u soudu se bude konat brzo. Jestli se i potom budeš chtít stavit, zavolám ti. Tvoje morální opora nikdy není na škodu – to víš.“

„V mém případě je to nemorální opora,“ odpověděl, ale už znovu mluvil vesele.

Rozloučili jsme se. Vrátil jsem se k lednici a podíval se na magnety. Pořád byly beze smyslu rozstrkané a to byla docela úleva. Dokonce i duchové si musí někdy odpočinout.

Vzal jsem telefon, vyšel ven na verandu a dopadl na židli, na které jsem seděl večer čtvrtého, kdy mi volal Devore. Ani po návštěvě „taťky“ jsem ještě nedokázal ten rozhovor strávit. Devore mě nazval lhářem; já mu poradil, aby si strčil moje telefonní číslo do zadku. Sousedské vztahy jsme zahájili skvěle.

Přitáhl jsem si židli trochu blíž k okraji verandy, pod kterou bylo takových třicet závratných metrů svahu k jezeru. Pátral jsem po té zelené ženě, kterou jsem viděl při plavání, a napomínal se, abych nebyl cvok –

takové věci vidíte jenom z určitého úhlu, když se postavíte třeba jenom o tři metry jinak, neuvidíte vůbec nic. Ale toto byla zřejmě výjimka, která potvrzuje pravidlo. Trochu pobaveně, ale i stísněně jsem si uvědomil, že ta bříza u Ulice vypadá z břehu stejně jako z jezera. Trochu za to mohla ta borovice těsně za ní – s holou větví, která trčela na sever jako kostnatá napřažená paže –, ale nebylo to jen tím. Také tady odtud tvořily bílé větve břízy a úzké lístky ženskou postavu, a když vítr rozhoupal nižší větve, zeleň a stříbro se zamihotaly jako dlouhá sukně.

Odmítl jsem Haroldovu dobře míněnou nabídku, že se tu objeví, skoro ještě dřív, než ji vyslovil, a jak jsem se tak díval na tu stromovou ženu, trochu strašidelnou, pochopil jsem proč: Harold byl hřmotný, Harold nevycítil jemné odstíny, Harold by mohl zahnat všechno, co tu bylo. To jsem nechtěl. Báł jsem se, to ano – když jsem stál na těch sklepních schodech, potmě, a poslouchal, jak se těsně pode mnou ozývají rány, to jsem byl strachy skoro bez sebe –, ale také jsem se po letech poprvé cítil dokonale živý. V tomto domě jsem se dotýkal čehosi, co se naprosto vymykalo mým zkušenostem, a to mě fascinovalo.

Telefon na klíně zazvonil, až jsem nadskočil. Popadl jsem ho, čekal jsem, že to bude Max Devore nebo třeba Footman, jeho nohsled ověšený zlatem. Ukázalo se, že je to právník, jmenoval se John Storrow, který podle hlasu vypadal, jako by vyšel ze školy teprve nedávno – nejspíš minulý týden. Jenomže pracoval pro firmu Avery, McLain a Bemstein na Park Avenue, a Park Avenue je sakra dobrá adresa pro právníka, i pro toho, kdo má pořád ještě pár mléčných zubů. Jestli Henry Goldacre řekl, že je Storrow dobrý, nejspíš dobrý byl. A specializoval se na právo výchovy dětí.

„Teď mi povězte, co se to tam děje,“ řekl, když bylo představování za námi a základní scéna jasná.

Snažil jsem se co nejlépe a cítil jsem, jak se mi s vyprávěním zlepšuje trochu nálada. Je to zvláště konejšivé, mluvit s právníkem, když začnou odtikávat placené hodiny; překročili jste magickou hranici, kdy se z nějakého právníka stává váš právník. Váš právník je milý, váš právník je soucitný, váš právník si píše poznámky do žlutého bloku a přikyvuje ve správných chvílích. Na většinu otázek, které váš právník položí, umíte odpovědět. A když neumíte, váš právník vám pomůže, abyste to dokázali, to se vsaďte. Váš právník je vždycky na vaší straně. Vaši nepřátelé jsou jeho nepřáteli. Pro něj nikdy nejste pövl, pro něj jste vždycky hedvábí.

Když jsem domluvil, řekl John Storrow: „Páni. Divím se, že se toho ještě nechytily noviny.“

„To mě vůbec nenapadlo.“ Ale pochopil jsem. Sága rodiny Devorových nebyla pro *New York Times* nebo *Boston Globe*, nejspíš ani pro *Derry News*, ale do bulvárních týdeníků, co se prodávají v samoobsluhách, například do *National Enquirer* nebo *Inside Views*, by se hodil jako Popelčina nožka do střevíčku – King Kong se místo dívky rozhodne unést její nevinné dítě a odtáhnout je až na vrchol Empire State Building. Ach, jejda, pusť to dítě, ty surovče. Nebyl to materiál na první stránku, nebyly by k tomu žádné krvavé fotky nebo záběry nějaké celebrity z márnice, ale jako hlavní tahák na stránku devět by to šlo. V duchu už jsem skládal titulek na pozadí fotek Warringtonova srubu a rezavého přívěsu Mattie: POČÍTAČOVÝ KRÁL ŽIJE V NÁDHEŘE A SNAŽÍ SE ODVÉST KRASAVICI JEDINÉ DÍTĚ. Nejspíš moc dlouhé, usoudil jsem. Už jsem nepsal, a přesto jsem potřeboval redaktora. To bylo pěkně smutné, když se tak nad tím člověk zamyslí.

„Možná se časem postaráme, aby se toho příběhu chytily,“ dumal Storrow. Uvědomil jsem si, že je to člověk, kterého bych mohl mít rád, aspoň ve své současné vzteklé náladě. Zenergičtěl. „Koho zastupuji, pane Noonane? Vás, nebo tu mladou dámu? Hlasuji pro tu mladou dámu.“

„Ta mladá dáma ani neví, že jsem vám zavolal. Může si myslet, že se pletu do věcí, po kterých mi nic není. Může mi klidně i vynadat.“

„Proč by to dělala?“

„Protože je Yankee – navíc z *Maine*, ti jsou nejhorší. Ve srovnání s nimi dokonce Irové mluví logicky.“

„Možná, ale ona je ten, kdo má na košili připíchnutý terč. Navrhují, abyste jí zavolal a pověděl jí to.“

Slíbil jsem to. Nebylo těžké něco takového slíbit. Věděl jsem, že se s ní budu muset spojit, jakmile jsem přijal předvolání od zástupce Footmana. „A kdo podpoří Michaela Noonana v pátek dopoledne?“

Storrow se suše zasmál. „Na to najdu někoho místního. Zajde do té Durginovy kanceláře s vámi, bude tam tiše sedět s kufříkem na kolenou a bude naslouchat. Možná už tou dobou budu v městečku – to se dozvím, až si promluví s paní Devorovou –, ale nebudu v Durginově kanceláři. Až se bude konat soudní jednání, pak mě tam uvidíte osobně.“

„Tak dobře, fajn. Zavolejte mi, jak se jmenuje můj nový právník. Můj další nový právník.“

„Mhm. Mezitím si promluvte s tou mladou dámou. Dohodíte mi kšeft.“

„Pokusím se.“

„Taky se snažte držet všem na očích, pokud s ní budete,“ řekl. „Jestli dáme zlým hochů možnost, aby byli oškliví, tak budou oškliví. Mezi vámi nic není, ne? Nic ošklivého? Promiňte, že se musím ptát, ale já se *musím* ptát.“

„Ne,“ řekl jsem. „Už je to pěkně dlouho, co jsem s někým měl něco ošklivého.“

„Asi bych vám měl vyjádřit soustrast, pane Noonane, ale za těchto okolností –“

„Mike. Říkejte mi Mike.“

„Dobře. To se mi líbí. A já jsem John. Lidi stejně budou říkat, že spolu něco máte. To je ti jasné, ne?“

„Jistě. Lidi vědí, že si tě můžu dovolit. Budou dumat, jak si *ona* může dovolit *mě*. Pěkná mladá vdova a vdovec středního věku. Nejspíš v tom bude sex.“

„Jsi realista.“

„To si tedy moc nemyslím, ale rozeznám prkno od pily.“

„To doufám, protože to může být pěkně ostrá jízda. Jdeme proti nesmírně bohatému člověkov. Ale neříkal to ustrašeně. Mluvil skoro... *dychtivě*. Tak jsem se trochu cítil i já, když jsem uviděl, že se magnety na lednici vrátily do kruhu.“

„Já vím.“

„U soudu to nebude hrát naprosto žádnou roli, protože na druhé straně je taky jistý balík peněz. Taky soudce si bude velmi dobře vědom, že jde o sud prachu. To může být užitečné.“

„Co nám nejvíc hraje do ruky?“ Zeptal jsem se na to a myslel na Kyřin růžový, hladký obličejík a naprostou důvěřivost vůči matce. Zeptal jsem se na to v domnění, že John odpoví, že ta obvinění jsou očividně nepodložená. Mýlil jsem se.

„Do ruky? Devorův věk. Musí být starší než pámbu.“

„Podle toho, co jsem o víkendu zaslechl, mu musí být tak pětáosmdesát. To by byl bůh starší.“

„Jo, ale když si ho představíš jako potenciálního tátu, vypadá vedle něj Tony Randall jako puberták,“ řekl John a teď rozhodně mluvil spokojeně. „Zamysli se, Miku – to děvče bude vycházet ze střední školy“

v roce, kdy bude dědečkovi přes stovku. Je tu taky šance, že se starý pán přecenil. Víš, co znamená opatrovník *ad litem*?“

„Ne.“

„V zásadě je to právník, kterého soud určí, aby chránil zájmy dítěte. Poplatek za tuto službu se zahrnuje do soudních nákladů, ale je to almužna. Většina lidí, kteří souhlasí s tím, že budou opatrovníkem *ad litem*, to dělají z čistě lidumilných motivů... ale ne všichni. Právník *ad litem* každopádně vnáší do případu nový prvek. Soudci nemusejí dát na jeho radu, ale skoro vždycky to udělají. Soudce by vypadal hloupě, kdyby odmítl radu někoho, koho sám jmenoval, a soudci nesnášejí úplně nejvíc, když vypadají hloupě.“

„Devore bude mít svého vlastního právníka?“

John se zasmál. „Těch bude na soudním jednání nejmíň pět.“

„Mluvíš vážně?“

„Tomu chlapovi je pětáosmdesát. Takže je moc starý na ferrari, moc starý na bungee jumping v Tibetu a taky moc starý na děvky, pokud už se na moc nevzmůže. Takže co mu zbývá, za co by mohl utrácet peníze?“

„Za právníky,“ řekl jsem sklesle.

„Jo.“

„A Mattie Devorová? Co má ona?“

„Díky tobě má mě,“ odpověděl John Storrow. „Je to jako z románu Johna Grishama, že? Zlatá hřivna. Zatím se podívám na Durgina, toho právníka *ad litem*. Jestli Devore nečeká žádné velké potíže, byl možná natolik nemoudrý, že vložil Durginovi do cesty pokušení. A Durgin byl možná natolik hloupý, že podlehl. Kdo ví, co třeba zjistíme?“

Ale já jsem tak daleko ještě nebyl. „Ona má tebe,“ řekl jsem, „díky mně. A kdybich tu nebyl, abych zabral veslem? Co by měla pak?“

„Bubkes. To je v jidiš. Znamená to –“

„Já vím, co to znamená,“ přerušil jsem ho. „To je děs.“

„Ne, prostě americká justice. Znáš tu dámu s váhami? Tu, která stojí skoro před každým soudem ve městě?“

„Mhm.“

„Zacvakni jí želízka na ta široká zápěstí a zalep jí pusy, aby se jí to hodilo k té pásce přes oči, znásilni ji a vyválej v bahně. Líbí se ti ta představa? Mně ne, ale docela vystihuje, jak funguje zákon v případech svěřování dítěte do výchovy, pokud je žalobce bohatý a žalovaný chudý. A rovnost pohlaví to jenom zhoršuje, protože matky jsou stále spíš

chudé, ale už se na ně nepohlíží jako na ty, komu je dítě automaticky svěřeno.“

„Mattie Devorová tě prostě musí mít, že?“

„Ano,“ řekl John prostě. „Zavolej mi zítra a řekni mi, jestli mě vezme.“

„Doufám, že ano.“

„Já taky. A poslouchej – je tu ještě jedna věc.“

„Jaká?“

„Ty jsi tomu Devorovi do telefonu lhal.“

„Kecy!“

„Ne, ne, hrozně nerad odporuji oblíbeném autorovi mé sestry, ale ty jsi lhal a víš to. Pověděl jsi Devorovi, že matka a dítě byly spolu venku, dítě trhalo kytičky, všechno bylo fajn. Dal jsi do toho všechno kromě Bambiho a Thumpera.“

Posadil jsem se na židli velmi zpříma. Měl jsem pocit, jako bych dostal pecku do hlavy. Taky jsem měl pocit, že přehlédl, jak jsem chytrý. „Hele, to ne, znovu si to promysli. Nikdy jsem to neřekl *naplno*. Řekl jsem mu, že jsem se domníval. To slovo jsem použil několikrát. Pamatuju se na to naprosto jasně.“

„Mhm, a jestli si váš rozhovor nahrával, budeš mít možnost si přepočítat, kolikrát jsi to skutečně použil.“

Nejdřív jsem neodpovídal. Vzpomínal jsem na rozhovor, který jsme spolu vedli, vzpomněl jsem si na hučení v telefonu, charakteristický spodní tón, který jsem si pamatoval ze všech svých předchozích pobytů na Smějící se Sáře. Nebylo to jednotvárné hučení v sobotu večer nějak výraznější?

„Možná si to mohl nahrávat,“ připustil jsem neochotně.

„Mhm. A jestli to Devoruv právník přinese k tomu *ad litem*, jak myslíš, že budeš vypadat?“

„Jako opatrný člověk,“ řekl jsem. „Možná jako někdo, kdo něco skrývá.“

„Nebo jako člověk, který si vymýšlí báchorky. A v tom jsi dobrý, ne? Koneckonců se tím živíš. Devoruv právník se o tom možná před soudem zmíní. Jestli se pak vytasí s nějakým svědkem, který kolem vás projížděl těsně poté, co přijela Mattie... který dosvědčí, že ta mladá dáma vypadala rozčileně a nervózně... jak myslíš, že budeš vypadat pak?“

„Jako lhář,“ řekl jsem, a potom: „A doprdele.“

„Neboj se, Miku. Buď dobré mysli.“

„Co mám dělat?“

„Zatlouct hlavně, ještě než vystřelí. Pověz Durginovi, co se přesně stalo. Nech to zanést do protokolu. Zdůrazni fakt, že si ta holčička myslela, že jde bezpečně. Hlavně ať tam zapíšu to o tom ‚přechodu‘. To se mi moc líbí;“

„Ale jestli mají ten pásek, tak ho přehrají, a já budu vypadat jako šmuk, co vykládá každou chvíli něco jiného.“

„To bych nemyslel. Když jsi mluvil s Devorem, nemluvil jsi jako svědek pod přísahou, ne? Ty sis klidně seděl na verandě, obíral se vlastními záležitostmi, díval se na ohňostroj. Najednou ti z čista jasna zavolá ten otravný páprda. Začne tě kádrovat. Ani jsi mu nedal číslo, že?“

„Ne.“

„Svoje číslo, které *není* v seznamu.“

„Není. „

„A i když *říkal*, že je Max Devore, mohl to být kdokoliv, že?“
„Správně. „

„Mohl to být íránský šáh.“

„Ne, šáh je mrtvý.“

„Takže šáh nepadá v úvahu. Ale mohl to být zvědavý soused... nebo nějaký vtipálek.“

„Ano.“

„A ty jsi řekl, co jsi řekl, protože sis to všechno uvědomoval. Ale teď, když jsi účastníkem soudního projednávání, říkáš celou pravdu a nic než pravdu.“

„Rozhodně.“ Ten dobrý pocit ohledně *mého právníka* mě před chvílí trochu opustil, ale nyní se vrátil v plné síle.

„Nejlepší je držet se pravdy, Miku,“ řekl vážně. „Snad s několika výjimkami, ale tohle není ten případ. Je nám to oběma jasné?“

„Ano.“

„Tak dobře, to bychom měli. Zítra kolem jedenácté chci slyšet tebe nebo Mattie Devorovou. Měla by to být ona.“

„Pokusím se.“

„Jestli se bude opravdu vzpírat, tak víš, co máš dělat, ne?“

„Snad ano. Díky, Johne.“

„Každopádně si brzy popovídáme.“ Zavěsil.

Chvilí jsem zůstal sedět. Jednou jsem zmáčkl knoflík, kterým jsem dostal na telefon volnou linku, ale pak jsem zase zavěsil. Musel jsem s Mattie mluvit, ale ještě jsem nebyl tak docela připravený. Rozhodl jsem se, že nejdřív se půjdu projít.

Jestli se bude opravdu vzpírat, tak víš, co máš dělat, ne?

Jistě. Připomenu jí, že si nemůže nějakou hrdost dovolit. Že si nemůže dovolit být Yankee za každou cenu, odmítnout dobročinnost od Michaela Noonana, autora knih *Ve dvou*, *Muž v červené košili* a *Helenin slib*, která brzy vyjde. Připomenu jí, že si může nechat svou hrdost, nebo dceru, ale ne obojí najednou.

Hele, Mattie, jsi v průšvihů.

* * *

Došel jsem skoro na konec cestičky a zastavil se na Tidwellově louce, odkud je pěkný výhled na kus jezera a pak dál na Bílé hory. Voda podřimovala pod lehce zamlženým nebem, vypadala šedivá, když jsem naklonil hlavu na jednu stranu, a vypadala modrá, když jsem hlavu naklonil na druhou stranu. Velmi silně jsem vnímal jakýsi opar tajemství. Opar Manderley.

Podle Marie Hingermanové (a také podle *Dějin okresu Castle a Castle Rock*, tlusté knihy, která vyšla v roce 1977 k dvoustému výročí okresu) se tu na přelomu století usadilo asi čtyřicet černochoů – každopádně se tu usadili na nějakou dobu. Byli to hodně zvláštní černoši: většinou navzájem spříznění, většinou nadaní, většinou členové hudební skupiny, která se nejdřív jmenovala Red-Top Boys a potom Sára Tidwellová a Red-Top Boys. Koupili tu louku a pořádný kus půdy u jezera od muže, který se jmenoval Douglas Day. Peníze si uspořili během deseti let, jak tvrdil Sonny Tidwell, který obchod smluvil. Jako člen Red-Top hrál Son Tidwell na nástroj, kterému se tehdy říkalo „škrábavá kytara“).

V městečku z toho bylo pozdvižení, a dokonce se konala protestní schůze proti „příchodu těch černech, kteří sem táhnou v celejch hordách“. Všechno se uklidnilo a dopadlo to dobře, jak už se stává. Kolonie přístřešků, které se místní báli, že se na Days Hill objeví (tak se v roce 1900 říkalo Tidwellově louce, kdy Son Tidwell koupil půdu jménem svého rozsáhlého klanu). Místo nich tu vyrostlo množství úhledných bílých chatek obklopujících větší budovu, která možná měla

sloužit k větším setkáním, jako zkušebna nebo možná někdy jako sál pro představení.

Sára a Red-Top Boys (někdy se mezi nimi objevila i nějaká Red-Top Girl; obsazení kapely bylo proměnlivé, měnilo se s každým představením) hráli po západním Maine víc než rok, možná skoro dva roky. V městečkách po celé západní hranici – ve Farmingtonu, Skowheganu, Bridgtonu, Gates Falls, Castle Rock, Mottonu, Fryeburgu – na bazarech a výprodejích ještě dnes narazíte na jejich staré plakáty. Sára a Red-Tops byli v kraji oblíbení a dařilo se jim docela dobře i doma v TR, což mě nijak nepřekvapovalo. Nakonec Robert Frost – ten utilitářský a často nepřijemný básník – měl pravdu: v severovýchodní trojce opravdu věříme, že dobré ploty dělají dobré sousedy. Pohádáme se, ale pak se jakžtakž usmíříme, se skelným zrakem a protaženým obličejem. „Platí svoje účty,“ říkáme. „Nikdy jsem nemusel zastřelit žádného jejich psa,“ říkáme. „Jsou sami pro sebe,“ říkáme, jako by izolace byla přednost. A samozřejmě rozhodující přednost: „Neberou almužny.“

A v jistou dobu se Sára Tidwellová stala Smějící se Sárou.

Ale nakonec jim TR-90 asi nevyhovovalo, protože poté, co koncem léta 1901 zahráli na několika poutích, se celý klan odstěhoval. Jejich úhledné chatky byly pro Dayovu rodinu zdrojem příjmů z letních pronájmů až do roku 1933, kdy shořely při lesním požáru, který spálil východní a severní břeh jezera. Konec příběhu.

Až na její hudbu. Její hudba žila.

Vstal jsem z kamene, na kterém jsem seděl, protáhl si paže a záda a vracel se po chodníku dolů, a cestou jsem si zpíval jednu její píseň.

12. KAPITOLA

Cestou po chodníčku zpátky k domu jsem se snažil vůbec na nic nemyslet. Můj první redaktor říkával, že pětáosmdesát procent toho, co projde spisovateli hlavou, je úplně zbytečné, což je názor, o kterém jsem přesvědčen, že by neměl být omezen pouze na spisovatele. Podíl takzvaných vyšších myšlenek je z velké části značně nadhodnocen. Když se objeví problém a je nutno něco podniknout, připadá mi většinou lepší zůstat stranou a nechat chlapce ve sklepě, aby se pustili do práce. Tam dole pracují chlapi v modrých límečcích, bez odborů, se spoustu svalů a tetování. Dají na instinkt a s problémy chodí nahoru jenom tehdy, když už nemají jinou možnost.

* * *

Když jsem se pokusil zavolat Mattie Devorové, stala se hrozně zvláštní věc – neměla nic společného se strašidly, tedy pokud vím. Když jsem zmáčkl na telefonu knoflík ON, neuslyšel jsem hučení linky, ale ticho. Potom, zrovna když už jsem si myslel, že jsem musel nechat telefon v severní ložnici mimo nabíječku, jsem si uvědomil, že to není *úplně* ticho. Z dálky, jako vysílání z hloubi vesmíru, se ozýval veselý a kvákavý hlas kresleného kačera, kterým nějaký chlapík s pořádnou dávkou Brooklynu v hlase zpíval: „Jednu nohu *dopřéedu*, jednu nohu *dozáádu*, jednu nohu dopředu a pak *to vytřeseš*... “

Už jsem se chtěl zeptat, kdo je tam, ale předběhl mě ženský hlas:

„Haló?“ Mluvila zmateně a nedůvěřivě.

„Mattie?“ V tom zmatku mě vůbec nenapadlo, abych ji oslovil nějak formálněji, třeba paní Devorová. Ani mi nepřipadlo divné, že vím, kdo to je, a to podle jediného slova, i když jsme spolu zatím mluvili poměrně krátce. Možná ti chlapi ve sklepě poznali hudbu v pozadí a spojili si to s Kyrou.

„Pan Noonan?“ Vypadala ještě užasleji. „Ten telefon vůbec nezazvonil!“

„Musel jsem ho zvednout, zrovna když jste se dovolala,“ řekl jsem. „To se občas stává.“ Ale jak často se stane, že osoba, která vám volá, je ta, které jste se sám chystal zavolat? Možná také dost často. Telepatie nebo náhoda? Ať to bylo, jak chtělo, připadalo mi to skoro magické. Pohlédl jsem přes dlouhý, nízký obývací pokoj do skelných očí losa Buntera a pomyslel si: *Ano, ale možná to tady je magické místo.*

„Asi ano,“ řekla nedůvěřivě. „Hlavně se omlouvám, že vůbec volám je to troufalost. Víím, že nemáte číslo v seznamu.“

Ach, s tím si nedělejte starosti. To číslo má už kdekdo. Zrovna jsem si říkal, že ho dám do Žlutých stránek.

„Našla jsem ho ve vašich deskách v knihovně,“ pokračovala trochu rozpačitě. „Tam pracuji.“ Kačera v pozadí vystřídal „Farmář v Den“.

„Nic se nestalo,“ ujistil jsem ji. „Zvlášť když jsem se vám zrovna chystal také zatelefonovat.“

„Mně? Proč?“

„Dámy mají přednost.“

Krátce, nervózně se zasmála. „Chtěla jsem vás pozvat na večeři. Tedy Ki a já vás chceme pozvat na večeři. Měla jsem to udělat už dřív. Byl jste k nám tehdy moc hodný. Přijdete?“

„Ano,“ řekl jsem bez zaváhání. „A děkuji. Stejně si musíme o něčem promluvit.“

Rozhostilo se ticho. V pozadí jsem slyšel, jak se jakási myš vesele pustila do sýra.

„Mattie? Jste tam ještě?“

„On vás do toho zatáhl, že? Ten hrozný stařec.“ Teď už její hlas nebyl nervózní, ale jaksi mrtvý.

„No, ano i ne. Dalo by se tvrdit, že mě do toho zatáhl osud nebo náhoda nebo Bůh. To ráno jsem na silnici nebyl kvůli Maxu Devorovi; byl jsem na stopě nedostižného Villageburgeru.“

Nezasmála se, ale aspoň se jí trochu rozjasnil hlas, a já byl rád. Lidé, kteří mluví takovým tím mrtvým, nevýrazným hlasem, jsou hlavně vyděšení. Někdy jsou to lidé, které někdo vyloženě terorizuje. „Stejně je mi líto, že vás zatahují do svých problémů.“ Nejspíš se začne divit, kdo koho do čeho zatahuje, až ji nasměruji na Johna Storrowa, a byl jsem rád, že tento rozhovor s ní nebudu muset vést po telefonu.

„Každopádně přijdu na večeři moc rád. Kdy?“

„Nebylo by na vás dnes večer moc brzo?“

„Rozhodně ne.“

„Výborně. Musíme ale jíst časně, aby mi malá neusnula při zákusku.

Hodí se vám to v šest?“

„Ano.“

„Ki bude nadšená. Moc lidí k nám nechodí.“

„Netoulala se zase někde, vidíte?“

Napadlo mě, že se třeba urazí. Ale tentokrát se *skutečně* zasmála.

„Panebože, to ne. Ten rozruch v sobotu ji vyděsil. Teď mi hlásí, i když jde z houpačky na zahrádce na pískoviště vzadu. Ale hodně o vás mluvila. Říká vám ‚ten vysoký pán, co mě nesl‘. Myslím, že má starost, jestli se na ni nezlobíte.“

„Povězte jí, že ne,“ řekl jsem. „Ne, zpět. Povím jí to sám. Můžu něco přinést?“

„Láhev vína?“ zeptala se trochu pochybovačně. „Nebo to je možná moc nóbl – chtěla jsem jenom grilovat hamburgery a udělat bramborový salát.“

„Přinesu nenóbl láhev.“

„Děkuju vám,“ řekla. „Je to docela vzrušující. Nikdo k nám nechodí.“ Zhrozil jsem se, protože jsem se přistihl, že jsem jí málem vyklopil, že pro mě je to také vzrušující, první rande po čtyřech letech a vůbec. „Moc vám děkuju, že jste si na mě vzpomněla.“

Když jsem zavěsil, vzpomněl jsem si, jak mi John Storrow radil, abych se snažil zůstat s ní na očích, abych nepřihazoval další zrní do městského klepařského mlýnku. Když bude grilovat maso, nejspíš budeme venku, kde lidé uvidí, že jsme oblečení... aspoň větší část večera. Možná však udělá zdvořilé gesto a pozve mě dovnitř. Pak já udělám zdvořilé gesto a vejdu. Budu obdivovat sametového Elvise na stěně nebo kýčovité pamětní talířky, nebo čím si přívěs vyzdobila; nechám Kyru, aby mi ukázala svůj pokojík, a vykřiknu úžasem nad skvělou přehlídkou plyšových zvířátek a její oblíbenou panenku, jestli se to bude žádat. V životě je nutno dělat různé věci. Některé by váš právník pochopil, ale mám podezření, až dost bych jich jeho pochopení nenašlo.

„Zvládám to dobře, Buntere?“ zeptal jsem se vycpaného losa. „Zařvi jednou, jestli souhlasíš, dvakrát jestli ne.“

Byl jsem v půli chodby, která vede do severního křídla, a nemyslel na nic kromě studené sprchy, když se zezadu, velmi potichu, ozvalo krátké zazvonění zvonku, který měl Bunter kolem krku. Zastavil jsem se s košilí v ruce, na chýlil hlavu a čekal, jestli zvonek zazvoní ještě jednou. Nezazvonil. Po chvilce jsem došel až do koupelny a roztočil sprchu.

* * *

Ve smíšeném zboží měli docela slušný výběr vín, zastrčený v rohu možná že po něm nebyla velká místní poptávka, ale turisté ho asi kupovali dost – a vybral jsem láhev červeného Mondavi. Nejspíš bylo o něco dražší než to, jaké měla na mysli Mattie, ale mohl jsem strhnout cenovku a doufat, že rozdíl nepozná. U pokladny byla fronta, většinou lidé v mokrých tričkách, která si natáhli přes plavky, a s nohama olepenýma pískem z veřejné pláže. Zatímco jsem čekal, až na mě přijde řada, padl mi zrak na různá drobná lákadla, která jsou vřdycky vyložena poblíž pultu. Mezi nimi bylo několik plastových sáčků s označením MAGNABET a na každém sáčku byla nakreslená lednice s přilpnutým vzkazem PŘIJDU BRZY. Podle přiložené informace byly v každém sáčku dvě sady souhlásek Magnabet PLUS EXTRA SAMOHLÁSKY. Popadl jsem dvě sady... pak přidal třetí, protože mě napadlo, že dcerka Mattie Devorové je nejspíš v tom správném věku pro takovou hračku.

* * *

Kyra zahlédla, jak zajíždím na zarostlý dvorek, seskočila z křivé houpačky vedle přívěsu, vyrazila k matce a schovala se za ní. Když jsem došel k zahradnímu grilu, který byl postaven vedle škvárobetonových schůdků, z dítěte, které se mnou v sobotu tak nebojácně hovořilo, bylo jen vykukující modré oko a baculatá ručka, svírající záhyb máminých letních šatů.

Během dvou hodin však došlo k výrazným změnám. Už se šelo a Kyra mi seděla na klíně v obývacím pokoji v přívěsu a pozorně poslouchala – i když stále ospaleji –, zatímco jsem jí četl nestárnoucí příběh o Popelce. Pohovka, na které jsme seděli, měla hnědou barvu, která se prodává snad jenom ve zlevněných obchodech, a byla neobyčejně hrbolatá, než aby to byla dobrá koupě, ale stejně jsem se styděl za svoje povýšené předtuchy ohledně toho, co uvnitř přívěsu najdu. Na stěně za námi byla fotografie Edwarda Hoppera – s opuštěným bufetovým pultem pozdě v noci – a na druhé straně pokoje, nad malým umakartovým stolem v kuchyňském koutě, visela reprodukce jednéh *Slunečnic* od Vincenta van Gogha. Ještě víc než Hopper zútlňovaly Mattin přívěs a vypadalo to tu jako doma. Netušil jsem, proč to tak je, ale bylo to tak. „Skleněný čevíček jí požeže nožičku,“ řekla Ki ospale a zamyšleně.

„Určitě ne,“ řekl jsem. „Střevíčkové sklo se vyrábělo speciálně v Království Grimoire. Bylo hladké a nerozbitné, pokud jsi nezpívala vysoké C, když jsi je měla obuté.“

„Dostanu je taky?“

„Bohužel ne, Ki,“ řekl jsem, „nikdo už neumí střevíčkové sklo vyrábět.“

Je to ztracené umění, stejně jako toledská ocel.“ V přívěsu bylo horko a Ki mě hřála na košili, kde se o mě opírala, ale nestěžoval jsem si. Chovat děcko na klíně bylo skvělé. Její matka venku si zpívala a sbírala talíře ze stolku, ti kterého jsme měli piknik. Slyšet ji, jak si zpívá, bylo také skvělé.

„Tak dál, dál,“ pobízela mě Kyra a ukazovala na obrázek Popelky drhnoucí podlahu. Dívenka, nervózně vykukující zpoza matčiny nohy, byla pryč; zlostná tvrdohlavá holčička Jánatuzatracenoupláždojdu ze sobotního dopoledne byla taky pryč; zůstalo jenom ospalé děcko, které bylo hezké, bystré a důvěřivé. „Už to dlouho nevydělím.“

„Potřebuješ lulat?“

„Ne,“ podívala se na mě trochu pohrdavě. „A žíká se tomu čulat. Lulají malé děti. A už jsem byla. Ale jestli honem nepočteš, tak usnu.“

„Pohádky se nemůžou vyprávět honem honem, když je v nich kouzlo, Ki.“

„Tak teda honem, co můžeš.“

„Dobře.“ Otočil jsem stránku. Byla na ní Popelka, která se snažila brát všechno sportovně a mávala na rozloučenou svým protivným sestřám, jež odjížděly na ples oblečené jako hvězdičky na diskotéku. „Jakmile se Popelka rozloučila s Tammi Faye a Vannou –“

„Tak se jmenujou ty sestly?“

„Taková jména jsem si pro ně vymyslel, ano. Líbí se ti?“

„Jasně.“ Usadila se mi na klíně pohodlněji a znovu si opřela hlavu o hrud’.

„Jakmile se Popelka rozloučila s Tammi Faye a Vannou, objevilo se v rohu kuchyně jasné světlo. Vystoupila z něj krásná paní ve stříbrných šatech. Drahokamy ve vlasech jí zářily jako hvězdy.“

„Kmotšička víla,“ řekla Kyra věčně.

„Ano.“

Přišla Mattie se zpola vypitou lahví Mondavi a očouzeným nářadím z grilu. Měla jasně červené šaty. Na nohou měla sandály tak bílé, až se zdálo, že v tom šeru svítí. Vlasy měla svázané dozadu, a i když z ní ještě

nebyla ta ohromující klubová krasavice, kterou jsem v ní onehdy viděl, byla velmi hezká. Teď se podívala na Kyru, podívala se na mě, povytáhla obočí, naznačila pažemi, že ji zvedne. Zavrtěl jsem hlavou a naznačil tak, že ani jeden ještě nejsme tak docela připraveni.

Znovu jsem začal číst a Mattie se pustila do drhnutí několika kousků náčiní. Pořád si pobrukovala. Než domyla špachtli, Kyřino tělo se uvolnilo natolik, že mi to bylo jasné – už zabrala, a tvrdě. Zavřel jsem *Zlatou knihu pohádek* a položil ji na kávový stolek vedle sloupku několika dalších knih – asi těch, které četla Mattie. Vzhlédl jsem, všiml si, že se na mě dívá z kuchyňky, a naznačil dvěma prsty V jako vítězství. „Noonan zvítězil technickým knokautem v osmém kole,“ řekl jsem.

Mattie si otřela ruce do utěrky a přišla za námi. „Dejte mi ji.“ Já jsem však vstal i s Kyrou v náručí. „Já ji odnesu. Kam?“ Ukázala mi směr. „Vlevo.“

Nesl jsem dítě chodbičkou tak úzkou, že jsem musel dávat pozor, abych jí neotloukal nožky na jedné straně a temeno hlavy na druhé straně. Na konci chodbičky byla koupelna, zářivě čistá. Vpravo byly zavřené dveře, jež patrně vedly do ložnice, kterou Mattie kdysi sdílela s Lancem Devorem a kde teď spala sama. Pokud zde občas nocoval nějaký přítel, Mattie si dala záležet, aby jeho přítomnost z přívěsu vyhladila.

Opatrně jsem se protáhl dveřmi a podíval se na postýlku s načechranou pokrývkou se stolistými růžemi, na stolek s domečkem pro panenky, na obrázek Smaragdového města na stěně, na nápis (vyvedený lesklými samolepicími písmeny) CASA KYRA na druhé stěně. Devore ji odtud chtěl odvést, z domova, na kterém nebylo nic špatného – naopak, kde bylo všechno dokonale v pořádku. Casa Kyra byl pokojíkem holčičky, která vyrůstá, jak má.

„Položte ji na postel a pak si jděte nalít víno,“ řekla Mattie. „Já ji obléknu do pyžama a přijdu za vámi. Víím, že si musíme o něčem pohovořit.“

„Dobře.“ Položil jsem ji na pokrývku, pak se sklonil ještě kousek, protože jsem jí chtěl dát pusku na nos. Skoro jsem si to rozmyslel, ale pak jsem to stejně udělal. Když jsem odcházel, Mattie se usmívala, takže to asi bylo v pořádku.

* * *

Nalil jsem si trochu vína, vrátil se do maličkého obývacího pokoje a podíval se na ty dvě knihy vedle Kyřiny sbírky pohádek. Vždycky mě zajímá, co lidé čtou, protože vám to o nich leccos napoví; lepším vodítkem už je jenom obsah jejich lékárníčky, ale prohrabovat se na návštěvě hostiteli v lécích a lektvarech se v lepší společnosti považuje za neslušné.

Knihy byly velmi rozdílné, až by se dalo říct schizofrenní. Jedna, s hrací kartou jako záložkou asi ve třech čtvrtinách, bylo brožované vydání *Tichého svědka* od Richarda Northa Pattersona. Zatleskal jsem jejímu vkusu; Patterson a DeMille jsou asi nejlepší současní populární spisovatelé. Druhá knížka, vázaná a dost těžká, byla *Sbírka krátkých povídek* od *Hermana Melvilla*. Něco vzdálenějšího Richardu Northovi Pattersonovi si těžko dokážete představit. Podle vybledlého fialového razítka na ořízce patřila kniha obecní knihovně Four Lakes. To byla hezká kamenná budova asi pět mil na jih od jezera Dark Score, kde okreska 68 opouští TR a míří do Mottonu. Mattie tam asi pracovala. Otevřel jsem knížku podle záložky, což byla další karta, a uviděl, že zrovna čte „Bartlebyho“.

„Nerozumím tomu,“ ozvala se za mnou a vylekala mě tak hrozně, že jsem knihy skoro upustil. „Líbí se mi to – je to docela dobrá povídka –, ale nemám vůbec ponětí, co to znamená. Ta druhá, no, v té jsem dokonce přišla na to, kdo to udělal.“

„Je to divná dvojka, když to čtete současně,“ poznamenal jsem a položil je znovu na stolek.

„Toho Pattersona čtu pro potěšení,“ řekla Mattie. Vešla do kuchyňky, pohlédla krátce (a trochu toužebně, jak mi připadalo) na láhev vína, pak otevřela lednici a vytáhla džbán limonády. Na dvířkách lednice byla slova, která už její dcera vytvořila ze svého sáčku Magnetabety: KI a MATTIE a HO HO (asi šlo o Santa Clause). „No, vlastně obě čtu pro potěšení, ale máme ‚Bartlebyho‘ probírat v kroužku, kam chodím. Scházíme se každý čtvrtek večer v knihovně. Musím přečíst ještě deset stránek.“

„Čtenářský kroužek.“

„Mhm. Vede ho paní Briggsová. Založila ho dávno předtím, než jsem se narodila. Je vedoucí knihovny ve Four Lakes, víte.“

„Vím. Lindy Briggsová je švagrová mého správce.“

Mattie se usmála. „Svět je malý, vidíte?“

„Ne, svět je velký, ale tohle městečko je malé.“

Už se chtěla opřít o kuchyňskou linku se sklenicí limonády v ruce, pak si to rozmyslela. „Nepůjdeme si sednout ven? Tak by každý, kdo pojedje kolem, viděl, že jsme pořád oblečení a že nemáme co tajit.“

Konsternovaně jsem se na ni podíval. Vracela mi pohled s poněkud cynickým humorem. Nebyl to výraz, který se nějak zvlášť hodil k její tváři.

„Je mi sice teprve jedenadvacet, ale nejsem hloupá,“ řekla. „Sleduje mě. Víím to a vy nejspíš taky. Jindy bych byla v pokušení říct, že se na něj vykašlu, když nerozumí vtipu, ale venku je chladněji a kouř z grilu zažene dost komárů. Šokovala jsem vás? Jestli ano, tak promiňte.“

„Ne.“ Ale šokovala, trochu. „Nemusíte se omlouvat.“

Odnesli jsme si sklenice po trochu vratkých škváro betonových schodech ven a posadili se vedle sebe do zahradních křesílek. Vlevo od nás do houstnoucího šera svítila měkká zář uhlíků z grilu. Mattie se opřela, přiložila si na okamžik chladnou sklenici k čelu, pak vypila skoro celý zbytek, až jí ledové kostky sklouzly k zubům a led zarachtal. Mezi stromy za přívěsem a na druhé straně cesty vrzali cvrčci. O kus dál u okresky 68 jsem viděl nad benzínovým ostrůvkem u obchodu Jezerní vyhlídka jasně bílé světlo zářivek. Sedák mé židle byl trochu uvolněný, všité přezky roztržené a celá židle se dost nakláněla vlevo, ale stejně nebylo místa, kde bych v té chvíli seděl radši. Z tohoto večera se vyklubal malý tichý zázrak... aspoň zatím. Pořád jsme ještě museli probrat Johna Storrowsa.

„Jsem ráda, že jste přišel zrovna v úterý,“ řekla. „Úterní večery jsou pro mě krušné. Pořád myslím na zápas u Warringtona. Kluci budou touto dobou sbírat výstroj – pálky a masky – a vracejí to do skladu za domácí metou. Dopíjejí poslední pivo a kouří poslední cigaretu. Tam jsem se seznámila s manželem, víte. Určitě už vám to všechno vyprávěli.“

Neviděl jsem jí pořádně do tváře, ale zaslechl jsem náznak hořkosti, který se jí vkradl do hlasu, a domyslel jsem si, že má pořád ten cynický výraz. Byl na ni příliš stařecký, ale pomyslel jsem si, že k němu přišla docela poctivě. Ale jestli si nedá pozor, zapustí kořeny a poroste.

„Něco jsem slyšel od Billa, ano – Lindina švagra.“

„Aha, ano – náš příběh je k dostání všude. V obchodě, nebo Village Café, nebo v garáži toho starého kecala... kterého můj tchán mimochodem zachránil před Western Savings. Zakročil těsně předtím, než banka začala vymáhat hypotéku. Teď si Dickie Brooks a jeho kámoši myslí, že Max Devore je živoucí Ježíš. Doufám, že jste od pana

Deana slyšel rozumnější verzi, než jakou byste dostal v krámě. Určitě to tak bylo, jinak byste neriskoval hamburger u Jezabel.“

Chtěl jsem změnit téma, pokud to šlo – její vztek byl pochopitelný, ale neužitečný. Samozřejmě že jsem to chápal spíš já než ona; nebylo to moje dítě, které se proměnilo v kapesník přivázaný doprostřed přetahovacího lana. „U Warringtona se pořád hraje softbal? I když to tam Devore koupil?“

„Ale jistě. Každé úterý večer jezdí na hřiště v motorovém křesle a dívá se. Udělal ještě jiné věci, co se sem vrátil, jsou to spíš jen pokusy koupit si dobré mínění v městečku, ale myslím, že softbalové zápasy skutečně miluje. Ta Whitmorová tam chodí taky. Vozí tam záložní kyslíkovou nádrž na malém červeném trakáru s bělobokou gumou vpředu. Nosí také hráčskou rukavici, pro případ, že by nějaká faleš zalétla ke křeslu. Začátkem sezóny schytl jednu ránu, jak jsem slyšela, a od hráčů i diváků se mu dostalo potlesku na otevřené scéně.“

„Myslíte, že si na ty zápasy chodí připomínat syna?“

Mattie se nevesele usmála. „Neřekla bych, že si někdy na Lance vzpomene, ani když je na hřišti. U Warringtona se hraje tvrdě – sklouznou na metu, až se octnou všemi čtyřmi ve vzduchu, skáčou do křoví pro vysoké míčky, nadávají si, když něco pokazí – a to se starému Maxu Devorovi líbí, proto si úterní zápas nikdy nenechá ujít. Rád se dívá, když uklouznou a pak z nich teče krev.“

„Tak hrál i Lance?“

Pozorně si to promýšlela. „Hrál tvrdě, ale nebyl cvok. Chodil tam, protože ho to bavilo. To nás všechny. My ženy – kruci, vlastně jsme byly holky, manželce Bernayho Therriaulta, Cindy, bylo teprve šestnáct jsme stály za brankou u první základny, kouřily cigarety nebo se oháněly po komárech, povzbuzovaly naše kluky, když se jim něco povedlo, smály se jim, když udělali hloupost. Půjčovaly jsme si limonády nebo se dělily o pivo. Já jsem obdivovala dvojčata Helen Gearyové a ona pusinkovala Kyru pod bradou, až se Ki hihňala. Někdy jsme pak chodily do Village Café a Buddy nám dělal pizzu, platil ten, kdo prohrál. Po zápase byli všichni zase kamarádi, víte. Seděli jsme tam, smáli a hulákali a foukali po sobě obaly od brček, někteří kluci se trochu nalili, ale nikdo nebyl zlý. Tehdy nechávali všechno zlé na hřišti. A víte co? Teď za mnou nikdo nepříjde. Ani Helen Gearyová, to byla moje nejlepší kamarádka. Ani Richie Lattimore, který byl nejlepší Lanceův kamarád – ti dva dokázali mluvit hodiny a hodiny o kamenech a ptácích a stromech,

kteře byly za jezerem. Přišli na pohřeb a pak chvíli pobyli, a potom... víte, jaké to bylo? Když jsem byla malá, vyschla nám studna. Nějakou dobu teče z kohoutku takový čůrek, pak už jenom vzduch. Jenom vzduch.“ Cynismus zmizel a v hlase zbyla jenom bolest. „Viděla jsem Helen o Vánocích a slíbily jsme si, že se sejdeme o narozeninách dvojčat, ale sešlo z toho. Myslím, že se bojíte ke mně přiblížit.“

„Kvůli starému pánovi?“

„Komu jinému? Ale to nic, život jde dál.“ Napřímila se, vypila zbytek limonády a sklenku odložila. „A co vy, Miku? Vrátil jste se, abyste napsal knihu? Dáte TR jméno?“ To byl místní *bon mot*, který se mi připomenul s téměř bolestným záchvatem nostalgie. O místních, kteří měli velké plány, se říkalo, že jsou odhodlaní dát TR jméno.

„Ne,“ řekl jsem, a pak jsem sám sebe překvapil, protože jsem dodal:

„Už to nedělám.“

Myslím, že jsem očekával, že vyskočí na nohy, překotí židli a strašlivě vykřikne hrůzou a nesouhlasem. To všechno o mně leccos prozrazuje, a nic lichotivého.

„Jste v důchodu?“ zeptala se naprosto klidně a pozoruhodně statečně. „Nebo máte spisovatelský blok?“

„No, rozhodně nejde o *dobrovolný* důchod.“ Uvědomil jsem si, že konverzace nabrala poněkud zábavný směr. Původně jsem sem přišel, abych jí dohodil Johnu Storrowovi – abych jí nacpal Johna Storrowa do krku, jestli to bude nutné –, a místo toho tu poprvé s někým probírám fakt, že nedokážu psát. Poprvé.

„Takže je to blok.“

„Taky jsem si to myslel, ale teď to nevím jistě. Myslím, že spisovatelé mají třeba určitou zásobu příběhů – jsou zabudované do jejich softwaru. A když jim dojdou, tak psaní končí.“

„To pochybuji,“ řekla. „Možná že teď budete psát, když jste tady. Možná že taky proto jste se vrátil.“

„Snad máte pravdu.“

„Bojíte se?“

„Někdy. Hlavně toho, co budu dělat celý zbytek života. Neumím stavět lodě v lahvích a zahrádkářské střevo měla moje manželka.“

„Já se taky bojím,“ řekla. „Hodně se bojím. Teď už pořád, jak se mi zdá.“

„Že vyhraje ten soud? Mattie, proto jsem –“

„Ten soud je jenom jedna věc,“ řekla. „Bojím se už jenom proto, že tu jsem, v TR. Začalo to letos v létě, to už jsem dávno věděla, že Devore mi chce Ki odvést, jestli bude moct. A je to pořád horší. Je to, jako když se člověk dívá, jak se nad New Hampshirem sbírají bouřkové mraky a pak se hrnou přes jezero. Nemůžu to líp vyjádřit, jenom snad...“ Posunula se, přehodila si nohu přes nohu a pak se naklonila, aby si přetáhla sukni šatů přes holeň, jako by jí byla zima. „Jenomže poslední dobou jsem se několikrát v noci probudila a byla jsem si jistá, že nejsem v ložnici sama. Jednou jsem si byla jistá, že nejsem v *posteli* sama. Někdy je to jenom takový pocit – jako když bolí hlava, jenomže v nervech – a někdy mám dojem, že slyším šepot nebo pláč. Jednou večer jsem pekla koláč – bylo to asi před čtrnácti dny – a zapomněla jsem uklidit mouku. Druhý den ráno byla plechovka převrácená a mouka byla rozházená po celé lince. Někdo do ní napsal ‚ahoj‘. Nejdřív jsem si myslela, že to byla Ki, ale ona tvrdí, že ne. Kromě toho to nebylo její písmo, ona píše ještě cik cak. Nevím, jestli by vůbec dokázala ahoj napsat. Možná čau, ale... Miku, přece by mi sem někoho neposílal, aby se mě snažil vyděsit, nebo ano? To je přece hloupost, ne?“

„To nevím.“ Myslel jsem na cosi, co bouchalo do izolace, zatímco jsem stál ve tmě na schodech. Myslel jsem na ahoj, napsané magnety na dveře lednice, a na dítě plačící ve tmě. Kůži jsem měl víc než chladnou; úplně mi znečitlivěla. Bolení hlavy v nervech, to bylo dobré, přesně tak se člověk cítí, když se něco natáhne přes zeď skutečného světa a sáhne vám to na zátylek.

„Možná to jsou duchové,“ usmála se nejistě a ten úsměv vypadal spíš vyděšeně než pobaveně.

Otevřel jsem ústa, abych jí pověděl, co se děje v Smějící se Sáře, a pak jsem je zase sklapl. Měli jsme na vybranou: buď sklouzneme do debaty o paranormálních jevech, nebo se můžeme vrátit do viditelného světa. Do toho, kde se Max Devore snaží ukrást pro sebe dítě.

„Jo,“ řekl jsem. „Duchové se chystají promluvit.“

„Škoda, že vám nevidím líp do tváře. Před chvilkou jste se tvářil moc zvláště. Proč?“

„Ani nevím,“ řekl jsem. „Ale zrovna teď si myslím, že bychom měli radši mluvit o Kyře. Souhlasíte?“

„Tak dobře.“ Ve slabém světle z grilu jsem viděl, že se usazuje, jako by očekávala ránu.

„Dostal jsem předvolání, abych v pátek v Castle Rock vypovídal do protokolu. Před Elmerem Durginem, který je Kyřin opatrovník *ad litem* –“

„Ten nafoukaný žabák není vůbec nic!“ vybuchla. „Je to tchánův kapesník, stejně jako Dickie Osgood, oblíbený kšeftař s realitami starého Maxe! Dickie a Elmer Durgin spolu chodí pít do Mellow Tiger, nebo aspoň chodili, než se ten obchod skutečně rozjel. Pak jim nejspíš někdo řekl, že by to vypadalo nápadně, a tak toho nechali.“

„Papíry mi doručil zástupce George Footman.“

„Další podezřelý, jako obvykle,“ řekla Mattie potichu. „Dickie Osgood je had, ale George Footman je hyena. Dvakrát ho policajti suspendovali. Ještě jednou a bude moct pracovat pro Maxe Devora na plný úvazek.“

„No, vyděsil mě. Snažil jsem se to nedat najevo, ale je to tak. A lidi, kteří mě straší, mě taky rozčilují. Zavolal jsem svému agentovi do New Yorku a pak si najal právníka. Takového, který se specializuje na svěřování dětí do výchovy.“

Snažil jsem se rozeznat, jak to bere, ale nešlo to, i když jsme seděli docela blízko u sebe. Pořád měla ten napjatý výraz jako žena, která čeká tvrdé rány. Ale na Mattie už možná ty rány začaly dopadat.

Pomalou, beze spěchu, jsem jí tlumočil svůj rozhovor s Johnem Storrowem. Zdůraznil jsem, co Storrow říkalo rovnosti pohlaví – že to v jejím případě může být negativní faktor, který umožní soudci Rancourtovi, aby jí Kyru odebral. Také jsem jí bez obalu vysvětlil, že Devore může mít tolik právníků, kolik chce – nemluvě o vhodných svědcích, když tu má Richarda Osgooda, který oběhne TR a rozdá Devorovy peníze –, ale že soud není povinen jí poskytnout byť jen kornout zmrzliny. Skončil jsem tím, že John chce zítra v jedenáct mluvit s jedním z nás, a že by to měla být ona. Pak jsem čekal. Ticho se táhlo, rušili ho jen cvrčci a slabý zvuk nákladáku bez tlumiče, který někde túroval nějaký kluk. Nad okreskou 68 zhaslo bílé světlo zářivek na znamení, že obchod Jezerní vyhlídka skončil další letní pracovní den. Nelíbilo se mi, že Mattie mlčí; zdálo se mi, že je to předehra k výbuchu. *Yankeeskému* výbuchu. Zachovával jsem klid a čekal, až se mě zeptá, jakým právem se jí motám do osobních věcí.

Když nakonec promluvila, měla tichý a poraženecký hlas. Bolelo mě, když jsem ji tak slyšel, ale nepřekvapilo mě to, stejně jako ten

cynický pohled před chvílí. A zatvrdil jsem se proti němu, co to šlo. Hele, Mattie, svět je krutej. Tumaš další pecku.

„Proč to děláte?“ zeptala se. „Proč najímáte drahého newyorského právníka, aby převzal můj případ? *Tohle* mi nabízíte, ne? Určitě, protože já si ho rozhodně najmout nemůžu. Dostala jsem třicet tisíc dolarů z pojistky, když umřel Lance, a měla jsem štěstí, že jsem je dostala. Tu pojistku si koupil od jednoho kamaráda ze softbalu, byl to spíš vtip, ale bez ní bych loni v zimě přišla o přívěs. Ve Western Savings možná mají rádi Dickieho Brookse, ale na Mattie Stanchfieldovou-Devorovou zvyška kašlou. V knihovně si vydělám po zdanění tak stovku týdně. Takže mi nabízíte, že zaplatíte. Je to tak?“

„Je.“

„Proč? Ani nás neznáte.“

„Protože...“ Odmlčel jsem se. Matně si vzpomínám, že jsem chtěl, aby v tu chvíli zasáhla Jo, žádal jsem svou mysl, aby mi připomněla její hlas, který jsem pak mohl tlumočit Mattie jako svůj vlastní. Ale Jo nepřišla. Musel jsem si poradit sólo.

„Protože teď stejně nedělám nic pořádného,“ řekl jsem nakonec a ta slova mě znovu udivila. „A vás *znám*. Jedl jsem u vás, přečetl jsem *Ki* pohádku a ona mi usnula na klíně... a možná jsem jí onehdy zachránil život, když jsem ji sebral ze silnice. Nebudeme to nikdy vědět určitě, ale možná to tak bylo. Znáte to čínské přísloví, které se toho týká?“

Nečekal jsem odpověď, ta otázka byla spíš řečnická, ale Mattie mě překvapila. Nikoli naposledy. „Že když někomu zachráníte život, jste za něj zodpovědný.“

„Ano. Je to taky o tom, co je fér a co je správné, ale myslím, že je to hlavně o tom, že se chci zúčastnit něčeho, kde můžu něco dokázat. Když se ohlédnu po těch čtyřech letech, co uplynuly od manželčiny smrti, nic nevidím. Ani žádnou knížku, ve které stydlivá písáčka Marjorie potká pěkného cizince.“

Seděla a přemýšlela o tom, dívala se, jak kolem po silnici projíždí plně naložený nákladák, světlometry mu zářily a klády na korbě se houpaly ze strany na stranu jako boky tlusté ženy. „*Nefanděte* nám,“ řekla nakonec. Promluvila tiše, ale nečekaně ostrým hlasem. „*Nefanděte* nám, jako on fandí svému týmu na softbalu. Potřebuji pomoc a já to vím, ale *tohle* neberu. *Nemůžu* to vzít. My nejsme žádná hra, *Ki* a já. Rozumíte?“

„Dokonale.“

„Víte, co budou lidi v městečku říkat, ne?“

„Ano.“

„Mám vlastně štěstí, nemyslíte? Nejdřív si vezmu syna nesmírně bohatého muže, a když umře *manžel*, rozestře najednou ochranná křídla další bohatý muž. Příště nejspíš narazím na Donalda Trumpa.“

„Nechte toho.“

„Sama bych tomu nejspíš věřila, kdybych to viděla z druhé strany. Ale zajímalo by mě, jestli si někdo všímá, že ta ‚šťastná‘ Mattie pořád bydlí v přívěsu Modair a nemůže si dovolit zdravotní pojištění. Nebo že její dítě dostává očkování většinou od okresní sestry. Moji rodiče umřeli, když mi bylo patnáct. Mám bratra a sestru, ale oba jsou o hodně starší a oba bydlí v jiném státě. Moji rodiče pili – ne že by mě mlátili, ale byly v tom jiné věci. Bylo to jako vyrůstat v... v zaplivaném motelu. Táta dělal v papírně, máma byla kadeřnice, která toužila jediné po růžovém cadillaku. On se utopil v rybníku Kewadin. Ona se asi za půl roku utopila ve vlastních zvracích. Jak se vám to zatím líbí?“

„Moc ne. Je mi to líto.“

„Po mámině pohřbu mi bratr Hugh nabídl, že mě vezme na Rhode Island, ale poznala jsem, že jeho žena není zrovna nadšená z toho, že do rodiny přibude patnáctiletá holka, a nemůžu jí to vyčítat. Taky jsem se zrovna dostala do týmu roztleskávaček na škole. Dnes to vypadá jako naprostá blbost, ale tehdy to byla událost číslo jedna.“

Samozřejmě to byla událost číslo jedna, zvláště pro dítě alkoholiků.

Jediné, které stále bydlelo doma. Být poslední dítě, dívat se, jak ta nemoc boří tesáky stále hlouběji, může být nejosamělejším úkolem na světě. Poslední z posvátné palírny ať laskavě zhasne světla.

„Nakonec jsem šla bydlet k tetě Florence, jenom dvě míle odtud po silnici. Trvalo nám asi tři týdny, než jsme zjistily, že se moc nemáme rády, ale vydržely jsme to dva roky. Potom, před posledním ročníkem na střední, jsem sehnala brigádu u Warringtona a potkala Lance. Když mě požádal, abych si ho vzala, odmítla mi teta Flo dát svolení. Když jsem jí řekla, že jsem těhotná, zplnoletnila mě, takže jsem souhlas nepotřebovala.“

„Odešla jste ze školy,“

Uškříbala se a přikývla. „Nechtěla jsem, aby mě půl roku všichni okukovali, jak se nafukuj u jako balón. Lance mě podporoval. Říkal, že si můžu udělat vyrovnávací test. Děkala jsem ho loni. Byl lehký. A teď jsme s Ki na vlastních nohou. I kdyby teta svolila, že mi pomůže, co by

mohla dělat? Pracuje v továrně Gore-Tex v Castle Rock a vydělává si ročně asi šestnáct tisíc dolarů.“

Znovu jsem přikývl a pomyslel si, že můj poslední šek z francouzských tantiém dělal zrovna tolik. Můj poslední *čtvrtletní* šek. Pak jsem si vzpomněl na něco, co říkala Ki, když jsme se seznámili.

„Když jsem odnášel Kyru ze silnice, říkala, že jestli se budete zlobit, půjde k bílé babí. Jestli jsou vaši rodiče po smrti, koho tím –“ Ale ani jsem se nemusel ptát; musel jsem si jen pospojovat několik prostých faktů. „Rogette Whitmorová je ta bílá babí? Devorova asistentka? Ale to znamená...“

„Že Ki u nich byla. Ano, jistě. Až do minulého měsíce jsem jí dovozovala, aby chodila k dědečkovi na návštěvu – a tím pádem i k Rogette docela často. Jednou nebo dvakrát týdně, a někdy i přes noc. Má ráda svého ‚bílého dědu‘ – aspoň ze začátku měla – a tu strašidelnou ženskou přímo zbožňuje.“ Měl jsem dojem, že Mattie se v šeru otrásla, i když noc byla stále velmi teplá.

„Devore zavolal a řekl, že jede Lanceovi na pohřeb, a ptal se, jestli by mohl vidět vnučku. Byl jako med, jako by se mě ani nesnažil uplatit, když mu Lance řekl, že se budeme brát.“

„To udělal?“

„Mhm. První nabídka byla sto tisíc. To bylo v srpnu 1994, když mu Lance zavolal, že se budeme v půli září brát. Nemluvila jsem o tom. Za týden se nabídka zvýšila na dvě stě tisíc.“

„Za co vlastně?“

„Aby děvka zvedla kotvy a nenechala zpáteční adresu. Tentokrát jsem to Lanceovi pověděla a on se chytil stropu. Zavolal otci a řekl, že se vezmeme, ať se mu to líbí nebo ne. Pověděl mu, že jestli někdy chce svoje vnuče vidět, měl by těch sraček nechat a chovat se slušně.“

U jiného rodiče by to byl nejspíš nejrozumnější postup, jaký mohl Lance Devore zvolit. Vážil jsem si ho proto. Jediný problém byl, že neměl co do činění s rozumným člověkem; měl co do činění s pánem, který jako dítě ukradl nové sánky.

„Nabízeli mi to sám Devore, po telefonu. Vždycky když nebyl Lance doma. Potom, asi deset dnů před svatbou, mě navštívil Dickie Osgood. Měla jsem zavolat na určité číslo v Delaware, a když jsem to udělala...“ Mattie zavrtěla hlavou. „Tomu byste nevěřil. Jako by to vypadlo z některé vaší knížky.“

„Můžu hádat?“

„Jestli chcete.“

„Pokusil se to dítě koupit. Pokusil se Kyru koupit.“

Rozšířily se jí oči. Vyšel ubývající měsíc a já ten překvapený výraz viděl docela dobře.

„Za kolik?“ zeptal jsem se. „Zajímá mě to. Kolik vám nabídl za porod, za to, že necháte Devorovo vnouče Lanceovi a pak zmizíte?“

„Dva milióny dolarů,“ zašeptala. „Uložené v bance, kterou si vyberu, pokud to bude na západ od Mississippi a podepíšu souhlas, že se k ní nepřiblížím – a k Lanceovi – nejméně do dvacátého dubna 2016.“

„Dokud nebude Ki jedenadvacet.“

„Ano.“

„A Osgood nezná žádné podrobnosti, takže Devorovo prádlo je tady v městečku čisté.“

„Mhm. A dva milióny byly jenom začátek. Měly přibýt další milióny na Kyřiny páté, desáté, patnácté a dvacáté narozeniny.“ Užasle zavrtěla hlavou. „Linoleum v kuchyni se pořád boulí, sprchová růžice mi pořád padá do vany a celá ta bouda se poslední dobou naklání, ale mohla jsem mít šest miliónů dolarů.“

Uvažovala jsi někdy, že tu nabídku přijmeš, Mattie? napadlo mě... ale na to se nikdy nezeptám, protože to byla zvědavost tak nemístná, že si nezasloužila uspokojit.

„Pověděla jste to Lanceovi?“

„Nejdřív ne. Už tak byl na otce dost rozzlobený a nechtěla jsem to zhoršovat. Nechtěla jsem, aby na začátku našeho manželství bylo tolik nenávisi, i když by k ní byly třeba dobré důvody... a nechtěla jsem, aby Lance... později, víte...“ Zvedla ruce, pak je spustila znovu na stehna. To gesto bylo velmi unavené a podivně láskyplné.

„Nechtěla jste, aby se proti vám Lance za deset let obrátil a říkal Postavila ses mezi mě a otce, ty mrcho.“

„Tak nějak. Ale nakonec jsem si to pro sebe nechat nemohla. Byla jsem ještě mladá hloupá holka, první punčocháče jsem dostala až v jedenácti, do třinácti jsem nosila jenom copy nebo ohon, myslela si, že celý stát New York je město New York... a ten chlap... tenhle *strašidelný otec*... mi nabídl šest miliónů babek. Vyděsilo mě to. Zdálo se mi o něm, jak přichází v noci jako skřet a krade mi děcko z kolébky. Protahoval se oknem jako had...“

„A za sebou nepochybně táhl kyslíkovou bombu.“

Usmála se. „O tom kyslíku jsem tehdy ještě nevěděla. Ani o Rogette Whitmorové. Snažím se vysvětlit, že mi bylo teprve sedmnáct a nedokázala jsem udržet tajemství.“ Musel jsem se ovládnout a neusmát se nad tím, jak to pronesla – jako by mezi tou naivní, vystrašenou dívkou a dnešní dospělou ženou s diplomem zaslaným poštou ležela desetiletí zkušeností.

„Lance se rozzlobil.“

„Tak hrozně, že otci odpověděl e-mailem místo telefonem. Koktal, víte, a čím byl rozčilenější, tím hůř mluvil. Po telefonu by nemohl mluvit vůbec.“

Ted' jsem konečně získal jasný obrázek. Lance Devore napsal svému otci neuvěřitelný dopis – tedy neuvěřitelný, pokud jste byli náhodou Max Devore. V tom dopisu stálo, že Lance už o svém otci nechce slyšet a Mattie taky ne. Že v jejich domově nebude vítán (přívěs Modair nebyl tak docela skromnou dřevorubeckou chaloupkou z pohádky bratří Grimmů, ale moc daleko od ní neměl). Nebude vítán na křtinách dítěte, které je na cestě, a kdyby měl tu drzost a poslal někdy dítěti dárek, tak mu ho pošlou zpět.

Nepochybně existují diplomatické způsoby, jak jednat z uraženým dítětem, některé moudré a jiné lstivé... ale položte si tuto otázku: byl by se rozumný otec vůbec do takové situace dostal? Byl by člověk s byt' jen minimálním pochopením pro lidskou povahu nabídl synově snoubence odměnu (tak obrovskou, že pro ni nejspíš neměla skutečný smysl nebo význam) za to, že se vzdá prvorozeného dítěte? A nabídl tuto ďábelskou smlouvu dívce-ženě, které je sedmnáct, tedy je ve věku, kdy prožívá nejromantičtější období života. Když už nic jiného, Devore měl nějakou dobu s nabídkou počkat. Mohli byste namítnout, že nevěděl, jestli nějakou dobu ještě *má*, ale takový argument by nebyl přesvědčivý. Mattie asi měla pravdu – hluboko v té staré svrasklé švestce, kterou měl místo srdce, byl Max Devore přesvědčen, že bude žít věčně.

Nakonec se nedokázal ovládnout. On ty sánky chtěl, musel je mít, a byly za výkladní skříní. Stačilo rozbít sklo a vzít si je. Dělal to celý život, a tak zareagoval na synův e-mail nikoliv chytře, jak měl zareagovat člověk jeho věku a schopností, ale zuřivě, jako dítě, které zjistí, že sklo ve výkladní skříní odolává jeho bušícím pěstím. Lance nechce, aby se mu pletl do života? Výborně! Lance si může žít s tou svou husičkou ze Zapadákovy ve stanu nebo přívěsu nebo třeba ve

chlévě. Může taky nechat té fajnové zeměměřičské práce a najít si skutečné zaměstnání. Aspoň uvidíš, jak žije druhá půlka lidstva!

Jinými slovy, synku, ty se mnou nemůžeš skoncovat. *Já tobě dávám padáka.*

„Na pohřbu jsme si nepadli do náručí,“ řekla Mattie, „to vůbec ne. Ale byl ke mně slušný – to jsem nečekala – a já se snažila být k němu taky slušná. Nabídl mi rentu, ale to jsem odmítla. Bála jsem se, že by to mohlo mít právní důsledky.“

„To pochybuji, ale líbí se mi, že jste tak opatrná. Co se stalo, když poprvé uviděl Kyru, Mattie? Pamatujete se?“

„Na to nikdy nezapomenu.“ Sáhla do kapsy šatů, vytáhla pomačkaný balíček cigaret a jednu vytrásla ven. Podívala se na ni chtivě a zároveň znechuceně. „Přestala jsem s tím, protože Lance říkal, že si je vlastně nemůžeme dovolit, a já věděla, že má pravdu. Ale ten zlozvyk se mi pomalu vrací. Kouřím jenom balíček týdně, a vím sakra dobře, že i to je moc, ale někdy se potřebuju uvolnit. Chcete taky?“

Zavrtěl jsem hlavou. Zapálila si a v tom chvilkovém záblesku zápalky nebyla její tvář vůbec hezká. Co to z ní ten stařec udělal? napadlo mě.

„Poprvé se potkal se svou vnučkou u pohřebního ústavu,“ pokračovala Mattie. „Byli jsme v Dakinově pohřební službě v Mottonu. Zrovna se konalo ‚vystavení‘. Víte, co to je?“

„No jistě.“ Vzpomněl jsem si na Jo.

„Rakev byla zavřená, ale stejně tomu říkali vystavení. Děs. Vyšla jsem ven, chtěla jsem si zapálit. Řekla jsem Ki, aby si sedla na schody, aby k ní nešel kouř, a sama jsem poodešla kousek po chodníku. Pak přijela ta veliká šedá limuzína. V životě jsem takovou neviděla, jenom v televizi. Hned jsem věděla, kdo to je. Vrátila jsem cigarety do kabelky a řekla Ki, aby šla ke mně. Přibatolila se po chodníku a chytila se mě za ruku. Dveře limuzíny se otevřely a vystoupila Rogette Whitmorová. Měla v jedné ruce kyslíkovou masku, ale on ji nepotřeboval, aspoň ne v té chvíli. Vystoupil po ní. Byl to vysoký muž – ne tak vysoký jako vy, Miku, ale vysoký – a na sobě měl šedý oblek a černé boty, nablýskané jako zrcadlo.“

Odmlčela se, přemýšlela. Cigareta jí na okamžik zasvítla u úst, pak se vrátila znovu na opěradlo židle, červená světluška ve slabém měsíčním světle.

„Nejdřív nic neříkal. Ta žena se ho snažila vzít za paži a pomoci mu udělat ty tři nebo čtyři kroky ze silnice na chodník, ale on ji setřásl. Dostal se vlastní silou tam, kde jsme stály my, i když jsem slyšela, jak mu to hluboko v hrudi hvízdá. Byl to zvuk, jako když nějaký stroj potřebuje naolejovat. Nevím, jak chodí teď, ale moc už asi ne. Těch pár kroků ho pořádně vyčerpalo, a to bylo skoro před rokem. Vteřinu nebo dvě se na mě díval, potom se shýbl, ty velké, kostnaté ruce si opřelo kolena. Díval se na Kyru a ona se dívala vzhůru na něj.“

Ano. Úplně jsem to viděl... jenomže ne barevně, ne jako fotografii.

Viděl jsem to jako dřevorez, jako další drsnou ilustraci z *Pohádek bratří Grimmů*. Dívenka s očima dokořán se dívá vzhůru do tváře bohatého starého muže – kdysi chlapce, který vítězně jezdil na ukradených sáňkách, nyní muže na druhém konci životní cesty, kdy je z něj jen pytel kostí. Představoval jsem si, že Ki má na sobě kabátek s kapucí a Devore má masku staříčkého dědečka trochu nakřivo, takže pod ní vidím střapatou vlčí srst. Jaké to máš velké oči, dědečku, jaký to máš velký nos, dědečku, a jaké to máš velké zuby.

„Zvedl ji. Nevím, jakou mu to dalo práci, ale udělal to. A Ki – to bylo hrozně divné – ho *nechala*, aby ji zvedl. Vůbec ho neznala a staří lidé vždycky malé děti trochu děsí, ale ona ho nechala, aby ji zvedl. ‚Víš, kdo jsem?‘ zeptal se jí. Zavrtěla hlavou, ale podle toho, jak se na něj dívala... jako by *skoro* věděla. Myslíte, že je to možné?“

„Ano.“

„Řekl ‚Jsem tvůj dědeček‘. A já mu ji skoro vyškubla, Miku, protože jsem měla šílený pocit... já nevím...“

„Že se ji chystá sežrat?“

Cigareta jí strnula před ústy. Oči měla veliké. „Jak to víte? Jak to *můžete* vědět?“

„Protože jsem to v duchu viděl jako pohádku. Červená Karkulka a starý šedivý vlk. Co udělal potom?“

„Hltal ji očima. Časem ji naučil hrát dámu a člověče, nezlob se a trojúhelníky. Jsou jí jenom tři, ale on ji naučil sčítat a odčítat. U Warringtona má svůj vlastní pokoj a vlastní malý počítač, a Bůh ví, co ji s ním všechno naučil... ale poprvé se na ni jenom díval. Byl to strašně hladový pohled, takový jsem nikdy neviděla.“

A ona se na něj dívala taky. Nemohlo to trvat víc než deset dvacet vteřin, ale mně to připadalo jako celá věčnost. Potom se mi ji pokusil

podat. Ale došly mu síly, a kdybych nebyla tak blízko, abych si ji hned vzala, asi by ji upustil na betonový chodník.

Trochu se zapotácel a Rogette Whitmorová ho vzala kolem pasu. V té chvíli si od ní vzal tu kyslíkovou masku – byla k ní připevněná malá láhev se vzduchem – a přiložil si ji na ústa a nos. Párkrát se zhluboka nadechl a zdálo se, že je zase víceméně v pořádku. Vrátil masku Rogette a mně připadalo, že mě poprvé doopravdy vidí. Řekl: ‚Byl jsem blázen, vidíte?‘ A já na to: ‚Ano, pane, myslím, že byl...‘ Podíval se na mě strašně škaredě, když jsem to řekla. Myslím, že kdyby bylo pět let mladší, tak mi za to vrazil facku.“

„Ale nebyl a neudělal to.“

„Ne. Řekl: ‚Chci jít dovnitř. Pomůžete mi?‘ Řekla jsem, že ano. Vyšli jsme po schodech do márnice, z jedné strany Rogette, z druhé strany já, a Kyra šla za námi. Připadala jsem si trochu jako členka harému. Nebyl to moc pěkný pocit. Když jsme se dostali do vestibulu, posadil se, aby popadl dech a nadýchal se zase kyslíku. Rogette se otočila ke Kyře. Podle mě má ta ženská děsivou tvář, připomíná mi jakýsi obraz –“

„Výkřik? Od Muncha?“

„Mám pocit, že ano.“ Upustila cigaretu – dokouřila ji až k filtru a šlápla na ni, zamáčkla ji do kamenité půdy bílou teniskou. „Ale Ki se jí ani trochu nebála. Ani tehdy, ani později. Sklonila se ke Kyře a řekla: ‚Jaký je rým na dáma?‘ A Kyra okamžitě řekla ‚Máma!‘ Už ve dvou letech milovala rýmy. Rogette sáhla do kabelky a vytáhla malou čokoládu. Ki se na mě podívala, jako by se dovolovala, a já řekla: ‚Tak dobře, ale jenom jednu, a ne abys ji měla na šatech.‘ Ki si ji strčila do pusy a usmála se na Rogette, jako by byly dávné kamarádky.

To už Devore zase popadl dech, ale vypadal unaveně – tak unaveného člověka jsem v životě neviděla. Připomněl mi něco z bible, o tom, jak ve dnech svého stáří říkáme, že z nich nemáme žádné potěšení. Srdce mi nad ním trochu změklo. Možná si toho všiml, protože mě vzal za ruku a řekl: ‚Neodhánějte mě.‘ A v té chvíli jsem v jeho tváři viděla Lance. Rozbrečela jsem se. Řekla jsem: ‚Nebudu, pokud mě k tomu nedonutíte.‘“

Viděl jsem je ve foyeru pohřebního ústavu, on sedí, ona stojí, malá holčička je pozoruje rozšířenýma udivenýma očima a cucá bonbón. V pozadí reprodukováná varhanní hudba. Chudák starý Max Devore byl v

den synova pohřbu přece jen dost mazaný, pomyslel jsem si. Neodhánějte mě, to se podívejme.

Pokusil jsem se vás vykoupit, a když to nezabralo, zvýšil jsem sázky a pokusil se koupit to dítě. Když to taky nevyšlo, řekl jsem synovi, že si vy a můj syn a moje vnouče můžete nacpat to svoje rozhodnutí do krku, až se jím udusíte. Svým způsobem jsem důvod, proč tu syn je, když spadl a zlámal si vaz, ale neodhánějte mě, Mattie, jsem jenom ubohý starý popleta, tak mě neodhánějte.

„Byla jsem hloupá, vidíte?“

„Čekala jste, že bude lepší, než je. Jestli jste kvůli tomu hloupá, Mattie, tak je to pro svět jenom dobře.“

„No, určité pochybnosti jsem měla,“ pokračovala. „Proto jsem si od něj nebrala žádné peníze, a koncem října se mě na to už přestal ptát. Ale dovolila jsem mu, aby ji vídal. Asi proto, jo, trochu jsem si myslela, že by z toho později pro Ki mohlo něco být, ale fakticky jsem o tom tolik nepřemýšlela. Hlavně to bylo proto, že byl jejím jediným pokrevním poutem s vlastním otcem. Chtěla jsem, aby si užila dědečka jako jiné děti.“

Nechtěla jsem, aby se nakazila tou špínou, kterou jsme prošli před Lanceovou smrtí.

Nejdřív to docela fungovalo. Potom se to postupně měnilo. Uvědomila jsem si, že Ki už nemá ráda ‚bílého dědu‘ tak moc, to za prvé. K Rogette se chová pořád stejně, ale Max Devore ji začal nějak znervózňovat, nevím přesně proč a ona to nedokáže vysvětlit. Jednou jsem se jí ptala, jestli se jí nedotýkal někde, kde jí to připadalo divné. Ukázala jsem jí místa, která jsem myslela, ale ona řekla, že ne. Věřím jí, ale... něco udělal nebo řekl. Jsem o tom dost přesvědčená.“

„Může to být jenom tím, že se mu zhoršilo dýchání,“ řekl jsem. „Už to může dítě vyděsit. Nebo měl zrovna nějaký záchvat, když tam byla. Co vy, Mattie?“

„No... jednoho dne v únoru mi Lindy Briggsová řekla, že do knihovny přišel George Footman kontrolovat hasicí přístroje a detektory kouře. Také se vyptával, jestli Lindy nenašla poslední dobou v koši nějaké plechovky od piva nebo láhve od alkoholu. Nebo cigaretové nedopalky, které byly ručně umotané.“

„Jinými slovy jointy.“

„Mhm. A Dickie Osgood obcházel moje staré přátele, jak jsem se doslechla. Tak si popovídat. Rýžovat zlato. Překopávat hlínu.“

„Má co vykopat?“

„Moc ne, díky Bohu.“

Doufal jsem, že má pravdu, a doufal jsem, že pokud je něco, o čem mi nevypráví, John Storrow to z ní dostane.

„Ale přes to všechno jste nechala Ki za ním chodit.“

„Čeho bych dosáhla tím, kdybych ty návštěvy zatrhla? A myslela jsem si, že když to dovolím, nebude aspoň urychlovat ty svoje plány, které třeba má.“

To dávalo celkem smysl.

„Potom, na jaře, jsem začala mít strašně zvláštní, děsivé pocity.“

„Jak zvláštní? Jak děsivé?“

„Nevím.“ Vytáhla cigarety, podívala se na ně, potom zasunula balíček zase do kapsy. „Nebylo to jen tím, že mi tchán hledal ve skříních špinavé prádlo. Byla to Ki. Začala jsem si dělat o Ki starosti, pokaždé když s ním byla... s *nimi*. Rogette sem jezdila v BMW, které koupili nebo měli na leasing, a Ki sedávala na schodech a čekala na ni. S taškou hraček, když šlo o jednodenní návštěvu, nebo s kufříkem myšky Minnie, když tam zůstávala přes noc. A když se vracela, měla vždycky o jednu věc víc. Můj tchán strašně věří na dárky. Než ji Rogette strčila do auta, vždycky se na mě studeně usmála a řekla: ‚Takže v sedm hodin, dáme jí večeři‘, nebo ‚Takže v osm hodin, a před odjezdem jí dáme pořádnou teplou snídani‘. Já řekla dobře a potom jí Rogette vzala tašku a podala čokoládku, přesně jako když podáváte cukr psovi, když chcete, aby vám podal tlapu. Řekla slovo a Kyra ho zřýmovala. Rogette jí hodila bonbón – haf haf, hodný pejsek, napadlo mě vždycky – a odjely. Vrátily se v sedm večer nebo v osm ráno, BMW přijelo přesně tam, kde teď stojí vaše auto. Podle té ženské by se daly řídit hodinky. A já se začala bát.“

„Že by je zákonný postup přestal bavit a prostě ji unesli?“ To mi připadalo jako oprávněná obava – tak oprávněná, že jsem ani nemohl věřit, že Mattie vůbec holčičku k dědovi pustila. Při výchově dítěte, stejně jako v ostatním životě, znamená držba devět desetin zákona, a jestli Mattie mluvila pravdu o své minulosti a přítomnosti, soudní projednávání výchovy dítěte se mohlo proměnit v únavný proces dokonce i pro bohatého pana Devora. Únos by nakonec mohl vypadat jako účinnější řešení.

„Ani ne,“ řekla. „Asi by to bylo logické, ale tím to opravdu nebylo. Prostě jsem se začala bát. Ničeho konkrétního. Bylo třeba čtvrt na sedm

večer a já si pomyslela: Tentokrát ji ta bělovlasá mrcha nepřiveze. Tentokrát...“

Čekal jsem. Když mlčela, zeptal jsem se: „Tentokrát co?“

„Říkala jsem vám, že nevím. Ale od jara jsem se o Ki bála. Když přišel červen, už jsem to nemohla vydržet a ty návštěvy jsem zadržela. Kyra byla na mě od té doby pořádně naštvaná. Určitě i kvůli tomu došlo čtvrtého července k té eskapádě. O dědovi moc nemluví, ale každou chvíli se zeptá ‚Co myslíš, že teď dělá bílá babí, Mattie?‘, nebo ‚Myslíš, že by se bílé babí líbily moje nové šaty?‘ Nebo ke mně přiběhne a řekne ‚Písnička. babička, krabička, jablíčka‘, a chce bonbón.“

„Jak reagoval Devore?“

„Hrozně zuřil. Pořád dokola volal, nejdřív se ptal, co se stalo, a pak vyhrožoval.“

„Fyzickým ublížením?“

„Vyhrožoval soudem. Odvede ji, až se mnou skoncuje, budu stát před celým světem jako neschopná matka, nemám žádnou šanci, moje jediná naděje je ustoupit a *dovolit mu vídat vnučku, sakra*.“

Přikývl jsem. „„Neodhánějte mě, prosím, to nevypadá na toho chlapa, který volal, když jsem se díval na ohňostroj, ale tohle už spíš.“

„Taky mi volal Dickie Osgood a spousta jiných lidí odtud,“ řekla. „Včetně Lanceova starého kamaráda Richieho Lattimora. Richie říkal, že znesvěcuji Lanceovu památku.“

„A co George Footman?“

„Jednou za čas projede kolem. Dává mi najevo, že mě sleduje. Nevola ani se nezastavil. Ptal jste se na fyzické hrozby – už jenom když Footmanovo auto vidím na cestě, připadá mi to jako fyzická hrozba. Děsí mě. Ale poslední dobou se mi zdá, že mě děsí všechno.“

„I když Kyřiny návštěvy přestaly.“

„I tak. Připadá mi to... jako když se chystá bouřka. Jako když se má něco stát. A každým dnem je ten pocit silnější.“

„Číslo Johna Storrowa,“ řekl jsem. „Chcete ho?“

Mlčky seděla, hleděla do klína. Potom zvedla hlavu a přikývla. „Dejte mi ho. A děkuju vám. Ze srdce.“

Měl jsem to číslo na růžovém papírku v přední kapse. Sevřela ho do prstů, ale nevzala si ho hned. Naše prsty se dotýkaly a ona se na mě dívala tak upřeně, až to zneklidňovalo. Jako by o mých motivech věděla víc než já sám.

„Jak vám to můžu oplatit?“ zeptala se a bylo to tady.

„Povězte Storrowovi všechno, co jste povídala mně.“ Pustil jsem růžový papírek a vstal. „To bude stačit. A teď už musím jít. Zavoláte a povíte mi, jak jste se s ním domluvila?“

„Jistě.“

Šli jsme k mému autu. Když jsme se tam dostali, otočil jsem se k ní.

Okamžik jsem si myslel, že mi položí ruce kolem krku a obejme mě ve vděčném gestu, které by mohlo v naší momentální náladě vést kamkoli – atmosféra byla velmi vypjatá, až melodramatická. Ale byla to melodramatická situace, pohádka, kde je dobro a zlo a pod obojím se tají potlačovaný sex.

Potom se nad hřebenem kopce, kde stojí obchod, objevila světla a přejela kolem garáží. Mířila k nám, byla stále jasnější. Mattie ustoupila a dala si ruce přímo za záda jako dítě, které někdo pokáral. Auto projelo kolem a nechalo nás znovu potmě... ale ta chvilka minula zároveň s ním. Pokud nějaká chvilka byla.

„Díky za večeri,“ řekl jsem. „Byla skvělá.“

„Díky za toho právníka, ten bude určitě taky skvělý,“ řekla a oba jsme se zasmáli. Elekřina z ovzduší vyšuměla. „Jednou o vás mluvil, víte. Devore.“

Překvapeně jsem se na ni podíval. „Divím se, že vůbec věděl, kdo jsem. Tedy dřív.“

„Ale zná vás. Mluvílo vás opravdu vřele, jak mi připadalo.“

„Děláte si legraci. Určitě.“

„Vůbec ne. Prý váš pradědeček a jeho pradědeček pracovali ve stejných táborech a byli sousedé, když nebyli v lese – říkal, myslím, že nedaleko od místa, kde je teď Boydova marina. ‚Kadili do stejné díry,‘ tak se vyjádřil. Okouzlující, že? Prý podle něj, když z parku dřevorubců z TR můžou vzejít milionáři, systém funguje, jak má. ‚I když to zabere tři generace,‘ říkal. Tehdy jsem to brala jako skrytou kritiku Lance.“

„To je směšné, ať to myslel, jak chtěl,“ řekl jsem. „Moje rodina pochází z pobřeží. Z Prout’s Neck. Z druhé strany státu. Můj táta byl rybář, a jeho otec taky. Můj pradědeček taky. Chytali humry do pastí a rozhazovali sítě, nekáčeli stromy.“ To všechno byla pravda, ale můj mozek se přesto snažil cosi vyhmátnout. Nějakou vzpomínku, která byla spojená s tím, co říkala. Třeba když se na to vypsím, vybaví se mi to.

„Nemohl mluvit o někom z rodiny vaší manželky?“

„Ne. V Maine jsou sice Arlenovi – je to velká rodina –, ale z velké části žijí pořád v Massachusetts. Teď dělají všechno možné, ale když se

vrátíte do osmdesátých let minulého století, většinou lámali kámen a dělali kameníky v kraji Malden-Lynn. Devore si z vás vystřelil, Mattie.“ Ale i v té chvíli jsem asi věděl, že tomu tak nebylo. Možná že si zapamatovali kus toho příběhu špatně – dokonce i nejchytřejší chlapíci začínají ztrácet při vzpomínání brit, když jim je přes pětasmdesát – ale Max Devore si neuměl moc vymýšlet. Před očima mi vytanul obraz skrytých kabelů, schovaných pod povrchem tady v TR – a roztažených všemi směry, skrytých, ale velmi mocných.

Rukou jsem se opíralo horní hranu dveří auta a Mattie se mé ruky dotkla. „Můžu se vás ještě na něco zeptat, než odjedete? Je to ale hloupost, varuj u vás.“

„Jen do toho. Hloupé otázky jsou moje specialita.“

„Máte ponětí, o čem *vůbec* je ta povídka ‚Bartleby‘?“

Málem jsem se rozesmál, ale měsíc svítil natolik, že jsem viděl, že mluví vážně, a smíchem bych ji ranil. Byla členkou čtenářského kroužku Lindy Briggsové (kde jsem jednou koncem osmdesátých let měl proslov), nejspíš byla mladší než ostatní nejméně o dvacet let a bála se, že bude vypadat hloupě.

„Příště mám mluvit první,“ pokračovala, „a já bych ráda řekla něco víc než jenom obsah, aby věděli, že jsem to četla. Přemýšlela jsem o tom, až mě rozbolela hlava, a stejně nic nechápu. Pochybuj u, že je to taková ta povídka, kde se všechno zázračně vyjasní na několika poslední stránkách. A mám pocit, že bych to *měla* chápat – že to mám přímo před sebou.“

To mi znovu připomnělo ty kabely – kabely, které se táhnou všemi směry jako podpovrchová síť, která spojuje lidi a místa. Nevidíte je, ale cítíte. Zvlášť když se pokusíte jim uniknout. Mattie zatím čekala a dívala se na mě s nadějí i úzkostí ve tváři.

„Tak jo, poslouchejte, hodina začíná,“ řekl jsem učitelsky.

„Poslouchám. To mi věřte.“

„Většina kritiků si myslí, že prvním moderním americkým románem je *Huckleberry Finn*, a to docela odpovídá, ale kdyby byl Bartleby o stovku stran delší, myslím, že bych vsadil na něj. Víte, co to byl skriptor?“

„Tajemník?“

„To je moc vznešené. Písař. Něco jako Bob Cratchit ve *Vánoční koledě*.“

Jenomže Dickens dává Bobovi minulost a rodinný život. Melville nedává Bartlebymu ani jedno. Je to první existenciální postava v americké beletrii, chlapík, který nemá žádná pouta... žádná pouta, víte, k...“

Párku dřevorubců, z kterých můžou vzejít milionáři. Kadí do stejné díry.

„Miku?“

„Co?“

„Je vám něco?“

„Ale ne.“ Znovu jsem se co nejlépe soustředil. „Bartlebyho poutá k životu jenom práce. V tomto směru je to americký typ dvacátého století, neliší se příliš od muže v šedém flanelovém obleku od Sloana Wilsona nebo – v temnější verzi – Michaela Corleona v *Kmotrovi*. Ale Bartleby pak začne pochybovat dokonce i o práci, tom bohu amerických mužů střední třídy.“

Teď vypadala vzrušeně a já si pomyslel, jaká je to škoda, že nedokončila poslední ročník střední školy. Škoda pro ni i její učitele. „Proto začne říkat ‚Radši ne‘?“

„Ano. Představte si Bartlebyho jako... horkovzdušný balón. Poutá ho k zemi už jenom jediné lano, a to lano je to jeho psaní. Můžeme měřit postup hniloby v tom posledním lanu podle toho, jak neustále narůstá počet věcí, které Bartleby radši nedělá. Nakonec to lano praskne a Bartleby odletí. Je to hodně znepokojivá povídka, vidíte?“

„Jednou v noci se mi o něm zdálo,“ řekla. „Otevřela jsem dveře přívěsu a on tam byl, seděl na schodech v tom starém černém obleku. Byl hubený. Měl málo vlasů. Řekla jsem: ‚Posunul byste se, prosím? Musím jít ven a pověsit šaty‘. A on na to: ‚Radši ne.‘ Ano, znepokojivé je asi to pravé slovo.“

„Takže to pořád funguje,“ řekl jsem a nasedl do auta. „Zavolejte mi. Povíte mi, jak to jde s Johnem Storrowem.“

„Zavolám. A jestli vám to můžu jakkoli oplatit, stačí říct.“

Stačí říct. Jak mladý musí člověk být, jak nádherně nevědomý, aby vydal takový bianco šek?

Měl jsem otevřené okno. Natáhl jsem se ven a stiskl jí ruku. Taky mi ji stiskla, a pořádně.

„Hodně se vám stýská po manželce, vidíte?“ řekla.

„Je to vidět?“

„Někdy.“ Už mi ruku netiskla, ale stále mi ji držela. „Když jste předčítal Ki, vypadal jste šťastně a zároveň smutně. Viděla jsem ji jenom jednou, vaši ženu, ale podle mě byla moc krásná.“

Myslel jsem zrovna na dotek našich rukou a soustředil se jen na něj. Ted' jsem na něj dokonale zapomněl. „Kdy jste ji viděla? A kde? Pamatujete se?“

Usmála se, jako by to byly hodně hloupé otázky. „Pamatuju. Bylo to na hřišti, ten večer, kdy jsem se seznámila s manželem.“

Velmi pomalu jsem ruku vymanil z její. Pokud jsem věděl, Jo ani já jsme se tehdy v létě 1994 nevyskytovali nikde poblíž TR... ale to, co jsem věděl, bylo zřejmě špatně. Jo tady byla některé úterý začátkem července. Dokonce byla na softbalu.

„Určitě to byla Jo?“ zeptal jsem se.

Mattie pohlédla k silnici. Nemyslela na mou ženu; na to bych vsadil dům a ještě k tomu pozemek. Myslela na Lance. Možná to bylo dobře. Když myslela na něj, určitě se nebude dívat moc na mě a já měl pocit, že v té chvíli zrovna moc neovládám svůj výraz. Možná by v mé tváři zahlédla víc, než jsem chtěl dát najevo.

„Ano,“ řekla. „Stála jsem tam s Jennou McCoyovou a Helen Gearyovou – to bylo potom, co mi Lance pomohl s tím sudem piva, se kterým jsem uvízla v bahně, a pak se mě zeptal, jestli s nimi po zápase půjdu na pizzu – a Jenna řekla: ‚Podívej, to je paní Noonanová,‘ a Helen řekla: ‚To je ta spisovatelova manželka, Mattie, že má bezva blůzu?‘ Ta blůza měla modré růže.“

Pamatoval jsem se na ni moc dobře. Jo ji měla ráda, protože to byl takový žert – žádné modré růže *nejsou*, ani přírodní, ani vyšlechtěné. Když ji jednou měla na sobě, teatrálně se mi vrhla kolem krku, přirazila ke mně boky a zvolala, že je moje modrá růže a že ji musím hladit tak dlouho, dokud nezrůžoví. Ta vzpomínka bolela, a moc.

„Byla na druhé straně hřiště, za drátěným plotem,“ pokračovala Mattie, „s nějakým chlapem, který měl na sobě staré hnědé sako se záplatami na loktech. Něčemu se spolu smáli a ona pak pootočila hlavu a podívala se přímo na mě.“ Chvilku mlčela, jen stála v těch svých červených šatech vedle mého auta. Pozvedla si vlasy ze zátylku, podržela je, pak je nechala zase spadnout. „Přímo *na* mě. Opravdu mě viděla. A vypadala tak... sice se zrovna smála, ale ten pohled byl jaksi smutný. Jako by mě znala. Potom ji ten pán vzal kolem pasu a odešli pryč.“

Ticho, jenom cvrčci a v dálce hučení náklad'áku. Mattie chvíli jen stála, jako by snila s otevřenýma očima, a potom cosi vycítila a podívala se na mě.

„Něco se stalo?“

„Ne. Ale kdo byl ten chlap, který držel mou ženu kolem pasu?“

Trochu nejistě se zasmála. „No, pochybuju, že to byl nějaký amant, víte. Bylo hodně starší. Bylo mu nejmíň padesát.“ *No a co?* pomyslel jsem si. Mně bylo čtyřicet, ale to neznamenal, že mi uniklo, jak se Mattie ve svých šatech pohybuje nebo jak si zvedá vlasy ze zátylku.

„Přece... děláte si legraci, ne?“

„Opravdu nevím. V poslední době je čím dál víc věcí, které nevím. Ale ta dáma je každopádně po smrti, takže na tom nezáleží.“

Mattie vypadala ustaraně. „Jestli jsem do něčeho šlápla, Miku, tak mi promiňte.“

„Kdo byl ten muž? Víte to?“

Zavrtěla hlavou. „Myslela jsem, že je to nějaký turista – vypadal nato, možná proto, že měl sako a přitom byl teplý letní večer – ale pokud byl, nebydlel ve Warringtonu. Většinou jsem tamější lidi znala.“

„A odešli spolu?“

„Ano.“ Znělo to neochotně.

„K parkovišti?“

„Ano.“ Ještě neochotněji. A tentokrát lhala. Věděl jsem to s podivnou jistotou, která daleko přesahovala intuici; skoro jako bych jí četl myšlenky.

Natáhl jsem se oknem a znovu ji vzal za ruku. „Říkala jste, že pokud mě napadne, jak byste mi to mohla oplatit, stačí říct. Takže říkám. Povězte mi pravdu, Mattie.“

Kousla se do rtu, dívala se na mou ruku, která překrývala její. Potom se mi podívala do tváře. „Byl to takový statný chlap. V tom starém saku vypadal trochu jako vysokoškolský profesor, ale klidně to mohl být tesař, co já vím. Měl černé vlasy. Opálený. Smáli se spolu, hodně, a ona se pak na mě podívala a úplně ji smích přešel. On ji pak vzal kolem pasu a odešli pryč.“ Odmlčela se. „Ale ne k parkovišti. Šli k Ulici.“

K Ulici. Odkud mohli jít na sever kolem jezera až k Smějící se Sáře. A potom? Kdo ví?

„Nikdy mi neřekla, že sem tehdy v létě jela,“ pronesl jsem.

Zdálo se, že Mattie zkoumá několik odpovědí, ale žádná se jí nelíbí.

Pustil jsem její ruku. Byl čas, abych jel. Vlastně jsem litoval, že jsem neodjelo pět minut dřív.

„Miku, vím určitě –“

„Ne,“ přerušil jsem ji. „Nevíte. Ani já ne. Ale hodně jsem ji miloval, a tak se pokusím to nechat být. Nejspíš to nic neznamená, a kromě toho – co jiného můžu dělat? Děkuju za večeři.“

„Není zač.“ Mattie vypadala, že se snad rozpláče, tak jsem ji znovu vzal za ruku a políbil jsem ji na ni. „Cítím se jako pitomec.“

„Žádný pitomec nejste,“ řekl jsem jí.

Políbil jsem jí ruku ještě jednou a pak odjel. Takové tedy bylo moje rande, první po čtyřech letech.

Cestou domů jsem si vzpomněl na jedno staré přísloví o tom, jak člověk nikdy pořádně toho druhého nezná. Je snadné s touto myšlenkou nezávazně souhlasit, ale je to rána – hrozná a nečekaná jako prudká vzduchová turbulence při dosud klidném letu –, když člověk objeví, že to v jeho životě platí doslova. Pořád jsem si pamatoval na naši návštěvu u jedné doktorky přes plodnost, když jsme se pokoušeli o dítě už víc než dva roky, neúspěšně. Doktorka nám řekla, že mám nízký spermioqram – nijak katastrofální, ale tak nízký, že objasňoval důvod, proč Jo nemohla otěhotnět.

„Jestli chcete dítě, nejspíš je budete mít bez zvláštní pomoci,“ řekla doktorka. „Šance i čas jsou pořád na vaší straně. Může se to stát zítra nebo taky za čtyři roky. Budete mít někdy dům plný dětí? To asi ne. Ale možná budete mít dvě, a skoro jistě budete mít jedno, pokud nepřestanete dělat to, z čeho děti pocházejí.“ Usmála se. „Nezapomeňte, že radost přináší samotná cesta.“

Užili jsme si spousty radosti, to ano, mnohokrát jsme zazvonili na Bunterův zvonek, ale žádné dítě nepřicházelo. Potom Johanna umřela, když za horkého dne běžela přes parkoviště u nákupního střediska, a v kabelce měla mimo jiné domácí těhotenský test Norco, o kterém mi neřekla, že ho chce kupovat. Stejně jako mi neřekla, že koupila pár umělohmotných sov, aby nám vrány nekadily na verandu u jezera.

Co ještě mi neřekla?

„Přestaň,“ zamumlal jsem. „Kristepane, přestaň na to myslet.“ Ale to nešlo.

* * *

Když jsem se vrátil na Sáru, ovocné a zeleninové magnety na lednici tvořily znovu kruh. Uprostřed byla tři písmena:

b h
u

Posunul jsem u tam, kam podle mého názoru patřilo, takže vzniklo slovo „buh“, nebo snad zkrácená verze slova „buch“. Co to přesně znamenalo? „Mohl bych o tom spekulovat, ale radši ne,“ pronesl jsem do prázdného domu. Podíval jsem se na losa Buntera, přál jsem si, aby zvonek kolem jeho moly prožraného krku zazvonil. Když se to nestalo, otevřel jsem dva nové balíčky Magnabety, nalepil jsem písmena na dveře lednice a rozstrkal je tam. Pak jsem sešel do severního křídla, svlékl se a vyčistil si zuby.

Jak jsem tak cenil tesáky do zrcadla v mydlinkovém komiksovém šklebu, uvažoval jsem o tom, že zítra ráno znovu zavolám Wardu Hankinsovi. Mohl bych mu říct, že moje pátrání po těch nepolapitelných umělo hmotných sovách se posunulo z listopadu 1993 do července 1994. Jaké schůzky měla Jo zapsané v kalendáři na tento měsíc? Jakou záminku měla, aby jela do Derry? A až skončím s Wardem, mohl bych se vrhnout na Johanninu přítelkyni Bonnie Amudsonovou a zeptat se jí, jestli se s Jo v posledním létě jejího života něco dělo.

Nech ji odpočívat v pokoji, co říkáš? To byl ten ufounský hlas. K čemu ti to bude? Dejme tomu, že si zaskočila do TR po některé schůzi správní rady, třeba to byl jen chvilkový nápad, potkala starého známého, vzala ho do domu na večeri. Jenom večeri...

A vůbec mi to neřekla? zeptal jsem se toho ufounského hlasu a vyplivl pěnu do umyvadla a pak si vypláchl ústa. *Neřekla mi ani slovo?*

A jak víš, že neřekla? opáčil ten hlas a já strnul s kartáčkem na půl cesty do skříňky. Ten ufounský hlas na to kápl. V červenci 1994 jsem byl zabraný do *Tak daleko od vrcholu*. Jo mohla za mnou přijít a říct mi, že viděla Lona Chaneyho juniora tancovat s královnou a hrát si na vlkodlaky londýnské, a já bych nejspíš jenom řekl „Mhm, zlato, to je pěkné“, a dál bych dělal korekturu.

„Blbost,“ řekl jsem svému obrazu v zrcadle. „To je přece blbost.“

Ale nebyla. Když jsem byl skutečně zabraný do knížky, víceméně jsem se ztratil ze světa; ani jsem nečetl noviny, nejvýš jsem rychle přelétl sportovní stránky. Takže ano – *bylo* možné, že mi Jo pověděla, že zajede do TR po nějaké schůzi správní rady v Lewistonu nebo Freeportu,

bylo možné, že mi pověděla, že narazila na dávného kamaráda – třeba dalšího studenta z fotografického semináře, který navštěvovala v Bates v roce 1991 – a *bylo* možné, že mi pověděla, že spolu povečeřeli na naší verandě, že si dali houby, které sama nasbírala, než slunce zapadlo. Bylo možné, že mi to všechno řekla a já nezaregistroval jedině slovo.

A opravdu jsem si myslel, že bych z Bonnie Amudsonové dostal něco, čemu bych mohl věřit? Byla to Johannina kamarádka, ne moje, a Bonnie by mohla mít pocit, že je i nadále povinna dodržovat mlčenlivost o všech tajemstvích, která jí moje žena svěřila.

Poslední fakt byl prostý a zároveň surový: Jo byla čtyři roky po smrti. Lepší bylo milovat ji a nechat všechny znepokojivé otázky být. Naposledy jsem si nabral do úst vody přímo z kohoutku, propláchl si ústa a vyplivl ji.

* * *

Když jsem se vrátil do kuchyně, abych nastavil kávovar na sedm ráno, uviděl jsem v novém kruhu magnetů novou zprávu. Zněla

modrá růže lhář ha ha

Chvilku jsem se na to díval, uvažoval, kdo tam vzkaz napsal a proč. Uvažoval jsem, jestli je to pravda.

Natáhl jsem ruku a rozstrkal všechna písmena nazdařbůh. Pak jsem šel spát.

13. KAPITOLA

Když mi bylo osm, dostal jsem spalničky a byl jsem moc nemocný. „Myslel jsem, že umřeš,“ řekl mi otec jednou a on nebyl člověkem náchylným k přehánění. Vyprávěl mi, jak mě s matkou jednou v noci ponořili do vany plné studené vody, sice se strachem, že se mi tím šokem zastaví srdce, ale ještě víc se báli, že jim shořím před očima, když *něco* neudělají. Začal jsem hlasitě a monotónně mluvit o tom, že v pokoji vidím zářivé postavy – určité pro mě přišli andělé, tím si byla moje zděšená matka jista –, a když mi otec naposledy před tou studenou lázní měřil teplotu, říkal, že rtuť ve starém rektálním teploměru značky Johnson & Johnson vyběhla na jedenačtyřicet. Potom prý se už měřit neodvážil.

Nepamatuji se na ty zářivé postavy, ale pamatuji se na podivný časový úsek, kdy jsem měl pocit, jako bych procházel koridorem nějakého zábavního domu, kde se současně promítá několik různých filmů. Svět byl najednou pružný, bouřil se v místech, kde se před tím nikdy nebouřil, vlnil se v místech, kde byl vždycky pevný. Lidé – většinou mi připadali nemožně vysocí – vbíhali do mého pokoje a zase vybíhali a při tom stříhali nohama jako kreslené postavy. To, co řekli, znělo hrozně hlasitě, dunělo to ozvěnou. Někdo mi třásl dětskými botičkami před obličejem. Měl jsem pocit, že si vzpomínám, jak si můj bratr Siddy strkal ruku pod košili a dlaní pořád vyluzoval pšoukavé zvuky. Kontinuita se zborčila. Všechno bylo útržkovité jako přizračné buřty na jedovaté niti.

V následujících letech, až do léta, kdy jsem se vrátil na Smějíci se Sáru, jsem prodělal obvyklé nemoci, infekce a tělesné úrazy, ale nikdy jsem neprodělal nic podobného horečnatému záchvatu z doby, kdy mi bylo osm. Ani jsem to nečekal – nejspíš jsem věřil, že takové zážitky jsou vyhrazeny dětem, lidem s malárií nebo těm, kdo se totálně duševně zhroutí. Ale v tu noc sedmého července a ráno osmého července jsem prožil časový úsek, který se pozoruhodně podobal onomu deliriu z dětství. Snění, probouzení, vstávání – to všechno se prolulo. Povím vám o tom, jak nejlépe to půjde, ale slovy nedokážu vystihnout podivnost toho zážitku. Jako bych našel nějaký tajný průchod, schovaný těsně za stěnou světa, a prolezl jím.

* * *

Nejdřív začala hudba. Nikoli dixieland, protože v tom nebyly žádné dechy, ale *jako* dixieland. Primitivní, dravý bebop. Tři nebo čtyři akustické kytary, harmonika, basa (nebo možná dvě). Za tím vším tvrdé, veselé bubnování, které neznělo jako ze skutečného bubnu; znělo to, jako když někdo se spoustou bubenického talentu buší do řady krabic. Potom se připojil ženský hlas – vysoký tenor, ne zrovna mužský, který drsně vybíral vysoké tóny. Smál se a naléhal a vyhrožoval, to všechno zároveň, a já okamžitě věděl, že slyším Sáru Tidwellovou, která nikdy v životě nenahrála desku. Slyšel jsem Smějící se Sáru, a páni, to byl tedy *rock*:

*„Víš, že se vracíme do MANderley,
budem tancovat na SANderley,
Budu zpívat s BANderley.
budem to brát do CANderley -
Ber mě, baby, já!“*

Ty basy – ano, byly dvě – spustily jako v tom breaku v Elvisově verzi písně „Baby Lets Play House“, a potom začalo kytarové sálo: Son Tidwell hrál na tu zvláštní kytaru.

Ve tmě svítila světla a teď jsem si vzpomněl na další ženský hlas, Claudine Clarkovou z padesátých let: *Vidím světla, vidím světla večírků... červená, modrá a zelená..* A už tu byly, lampióny pověšené na stromy nad cestičkou z pražců, která vede od domu k vodě. Veselá světla vrhala tajemné zářivé kruhy do tmy: červené, modré, zelené.

Sára za mnou zpívala přechod ke své manderlejské písničce – máma to má ráda děsně, máma to má ráda silně, máma ráda mejdan celou noc –, ale už dozníval. Sára a Red-Top Boys měli podle zvuku pódium na příjezdové cestě, asi tam, kde zaparkoval George Footman, když mi přinesl předvolání Maxe Devora. Scházel jsem k jezeru těmi zářivými kruhy, kolem veselých světél oklopených mŕmami s hebkými křídly. Jedna si našla cestu do lampiónu a vrhala na papírové stínítko přízračný netopýří stín. Květinové truhlíky, které Jo postavila vedle schodů, byly plné růží kvetoucích v noci. Ve světle lampiónů vypadaly modré.

Hudba už hrála jen slabounce; slyšel jsem Sáru, jak křičí text a při tom se směje, jako by to byla nejlegračnější věc, jakou kdy slyšela, to všechno o Manderley-sanderley-canderley, ale už jsem nerozeznával jednotlivá slova. Mnohem jasněji jsem slyšel pleskání vody o kameny na

konci schodů, duté klepání barelů pod vorem a křik potáplice, nesoucí se z temnoty. Napravo ode mě, na okraji jezera, kdosi na Ulici stál. Neviděl jsem mu do tváře, ale viděl jsem hnědé sportovní sako a tričko, které měl pod ním. Klopy saka zakrývaly kus nápisu, takže vypadal takto:

ORMA
ER
RAM

Stejně jsem věděl, co to znamená – ve snech to skoro vždycky člověk ví, ne? NORMÁLNÍ SPERMIOGRAM, kameňák a la Village Café jako vyšitý.

Ležel jsem v severní ložnici a to všechno se mi zdálo, a tam jsem se taky probрал natolik, abych *věděl*, že se mi to zdá... jenomže to bylo jako probouzet se do dalšího snu, protože Bunterův zvonek zvonil jako pominutý a v hale kdosi stál. Pan Normální spermioqram? Ne, ten ne. Stín, který padal na dveře, nebyl tak docela lidský. Byl jaksi povislý, paže nezřetelné. Posadil jsem se do stříbrného cinkání, tiskl si volný konec prostěradla k nahému pasu a byl si jist, že venku stojí ten přízrak v rubáši – přízrak v rubáši, který vstal z hrobu a jde si pro mě.

„Prosím tě, ne,“ řekl jsem vyprahlým a rozechvělým hlasem.
„Prosím tě, ne, prosím.“

Stín na dveřích pozvedl paže. „*Na seníku si trochu zatancujem zlato!*“ zpíval vzteklý, rozesmátý hlas Sáry Tidwellové. „*Tak už to na světě chodí.*“

Znovu jsem si lehl a přetáhl si prostěradlo přes obličej jako děcko, které odmítá okolní svět... a najednou jsem stál na naší malé pláži, jenom v trenýrkách. Stál jsem po kotníky ve vodě. Voda byla teplá, jak už tak jezero bývá uprostřed léta. Vrhla jsem nezřetelný stín dvěma směry, jeden od srpku měsíce, který stál nízko nad vodou, druhý od lampiónu s můrou lapenou uvnitř. Muž, který stál na chodníku, byl pryč, ale místo, kde stál, označovala umělohmotná sova. Zírala na mě strnulýma, zlatě lemovanými očima.

„Hej, Irčoune!“

Pohlédl jsem k voru. Stála tam Jo. Zrovna musela vylézt z vody, protože z ní pořád kapalo a vlasy měla přilepené k tvářím. Měla na sobě dvoudílné plavky z fotky, kterou jsem našel, šedé s červeným lemováním.

„Už je to dlouho, Irčoune – co říkáš?“

„Na co?“ zavolal jsem, i když jsem věděl.

„Na tohle!“ Položila si ruce na prsa a stiskla. Mezi prsty jí vytryskla voda a protékala v čůrcích přes klouby.

„No tak, Irčoune,“ ozvala se vedle mě a nade mnou, „no tak, ty parchante, půjdeme.“ Cítil jsem, jak stahuje prostěradlo, snadno ho vytahuje z mých spánkem otupělých prstů. Zavřel jsem oči, ale ona mě vzala za ruku a položila si ji mezi nohy. Když jsem našel ten sametový šev a začal ho hladit, aby se otevřel, začala mi prsty masírovat zátylek. „Ty nejsi Jo,“ řekl jsem. „Kdo jsi?“

Ale nebyl tu nikdo, kdo by odpověděl. Byl jsem v lese. Byla tma a na jezeře volaly potáplice. Šel jsem po chodníku do Johanniny pracovny. Nebyl to sen; cítil jsem na kůži chladný vzduch a občas mě do bosého chodidla nebo paty píchl kámen. Kolem ucha mi zabučel komár a já ho zahnal. Měl jsem šortky a ty se při každém kroku napínaly přes mohutnou a bolestivou erekci.

„Co se sakra děje?“ zeptal jsem se, když se ve tmě začala rýsovat Johannina malá dřevěná pracovna. Ohlédl jsem se a uviděl na kopci Sáru, nikoli tu ženu, ale dům, dlouhý srub orientovaný k nočnímu jezeru. „Co se to se mnou děje?“

„Všechno je v pořádku, Miku,“ řekla Jo. Stála na voru a dívala se, jak k ní plavu. Založila si ruce za krkem jako kalendářová modelka a ňadra v mokrých plavkách se plněji pozvedla. Stejně jako na fotce jsem viděl, jak jí pod látkou trčí bradavky. Plaval jsem v trenýrkách a pořád jsem měl tu hroznou erekci.

„Všechno je v pořádku, Miku,“ řekla Mattie v severní ložnici a já otevřel oči. Seděla vedle mě na posteli, v kalném nočním světle hladká a nahá. Vlasy měla rozpuštěné, visely jí na ramena. ňadra měla malá, velká jako šálky, ale bradavky veliké a naběhlé. Mezi nohama, kde pořád prodlévala moje ruka, byl chomáček jemných světlých chloupků. Tělo měla zabalené do stínů jako můřích křídel nebo růžových okvětních plátků. Bylo na ní cosi zoufale přitažlivého, jak tam tak seděla – byla jako cena, kterou na střelnici nebo při házení kroužků na pouti nikdy nezískáte. Taková cena, která je postavena na horní polici. Sáhla pod prostěradlo a sevřela prsty přes napnutou látku mých trenýrek.

Všechno je v pořádku, tak už to na světě chodí, řekl ufounský hlas, zatímco jsem vycházel po schůdcích do manželčiny pracovny. Zastavil jsem se, zalovil pod rohožkou a vytáhl klíč.

Vyšplhal jsem po žebříku na vor, mokrý, až ze mě kapala voda, a mým předvojem bylo mé překrvené pohlaví – zajímalo by mě, jestli existuje ještě něco tak neúmyslně komického jako pohlavně vzrušený muž? Jo stála na prknech v mokrých plavkách. Stáhl jsem Mattie k sobě do postele. Otevřel jsem dveře Johanniny pracovny. To všechno se stalo najednou, prolínalo se to navzájem jako pruhy exotického lana nebo pásu. Ten s Jo mi připadal nejméně jako sen, ten s pracovnou, kde jsem přecházel a díval se dolů na svůj starý zelený IBM, mi připadal jako sen nejméně. Mattie v severní ložnici byla kdesi mezi tím.

Jo na voru řekla: „Dělej, co chceš.“ Mattie v severní ložnici řekla: „Dělej, co chceš.“ V pracovně mi nikdo nemusel nic říkat. Tam jsem věděl *přesně*, co chci.

Na voru jsem sklonil hlavu a vzal do úst jeden Johannin prs a vsál do úst bradavku zakrytou látkou. Ochutnával jsem mokrou látku a trpké jezero. Natáhla se ke mně tam, kde jsem trčel, a já její ruku odrazil. Kdyby se mě dotkla, okamžitě bych se udělal. Sál jsem, vpíjel čůrky bavlněné vody, nechal hmatat svoje ruce, nejdřív jsem jí hladil zadek a potom jí stáhl dolní půlku plavek. Sundal jsem jí ho a ona si klekla. Já také, konečně jsem se zbavil svých mokrých, přilepených trenýrek a hodil je na její kalhotky od plavek. Zůstali jsme tak tváří v tvář, já nahý, ona skoro.

„Kdo byl ten chlap na zápase?“ vydechl jsem. „Kdo to byl, Jo?“

„Nikdo zvláštní, Irčoun. Jenom další pytel kostí.“

Zasmála se, pak si klekla na paty a zahleděla se na mě. Její pupek byl maličký černý šálek. V její pozici bylo cosi přízračně, přitažlivě hadího. „Všechno tam dole je smrt,“ řekla a přitiskla studené dlaně a bílé, svrasklé prsty na mé tváře. Otočila mi hlavu a pak ji naklonila tak, že jsem se díval do jezera. Pod vodou jsem viděl kolem klouzat rozkládající se těla, která unášel nějaký spodní proud. Jejich mokré oči zíraly. Místo nosů ožraných rybami zely díry. Jazyky jim visely mezi bílými rty jako výhonky řas. Za některými mrtvými se táhly bledé balóny střev jako medúzy; jiní byli sotva víc než kostra. Ale ani pohled na tento plující příšerný průvod mě nemohl odvrátit od toho, co jsem chtěl. Vymanil jsem hlavu z jejího sevření, položil ji na prkna a konečně hluboko zabořil a zchladil to, co bylo tak tvrdé a nesnesitelné. Její měsícem postříbřené oči hleděly na mě, skrz mě, a já viděl, že jedna zornička je větší než druhá. Tak vypadaly její oči na tom monitoru, když jsem ji identifikoval v okresní márnici v Derry. Byla mrtvá. Moje

manželka byla mrtvá a já souložil s její mrtvolou. Ale ani toto poznání mě nezastavilo. „Kdo to byl?“ křičel jsem na ni a zalehl jsem její studené tělo, které leželo na mokrých prknech. „Kdo to byl, Jo, prokrista řekni mi, kdo to byl!“

V severní ložnici jsem stáhl Mattie na sebe, vychutnával dotek malých ňader na své hrudi a dlouhých nohou, které se kolem mě ovíjely. Pak jsem ji převalil na druhou stranu postele. Cítil jsem, jak mě hledá její ruka, a odrazil jsem ji – kdyby se mě dotkla tam, kde chtěla, okamžitě bych se udělal. „Roztáhni nohy, honem,“ řekl jsem, a ona to udělala. Zavřel jsem oči a vypnul jsem všechny ostatní smysly kromě tohoto. Zatlačil jsem vpřed, pak jsem přestal. Provedl jsem malou úpravu tím, že jsem zatlačil do překrveného penisu hranou ruky, pak jsem pohnul boky a vklouzl do ní jako prst do hedvábím podložené rukavice. Dívala se na mě, oči dokořán, pak mi položila ruku na tvář a otočila mi hlavu. „Tam je všechno smrt,“ řekla, jako by vysvětlovala něco samozřejmého. V okně jsem uviděl Pátou avenue mezi Padesátou a Šedesátou – všechny ty nóbl obchody, Bijan a Bany, Tiffanyho a Bergdorfa a Steuben Glass. A už tu přicházel Harold Oblowski, šel na sever a houpal kufříkem z vepřovice (ten jsme mu s Jo darovali na Vánoce ten rok, než umřela). Vedle něj, v ruce kabelku Barnes and Noble, kráčela kyprá, lepá Nola, jeho sekretářka. Jenomže veškerá kyprost byla ta tam. Toto byla rozšklebená žlutozubá kostra v kostýmu od Donny Karan a aligátořích lakýrkách; ucha kabelky svíraly tenké, vybělené kosti místo prstů. Haroldovi vylézaly zuby z obvyklého agentského úsměvu, teď tak širokého, až to bylo neslušné. Jeho oblíbený oblek, dvouřadový uhlově šedý od Paula Stuarta, na něm plácal jako plachta za čerstvého větru. Všude kolem nich, po obou stranách ulice, šli živí mrtví – maminky mumie vedly maličké mrtvolky za ručičku nebo je vezly v drahých kočárcích, zombie jako vrátní, oživení chlapi na skateboardech. Vysoký černoš s posledními několika kousky masa visícími z obličeje venčil svého psa, ze kterého zbývala kostra. Taxikáři hnili za zvuků indické hudby. Obličeje vyhlížející z projíždějících autobusů byly jen lebky, na každé osobitá verze Haroldova šklebu – *Hej, jak se máš, jak se má žena, jak se mají děti, píšeš teď nějakou knížku?* Prodavači novin se rozpadali. Ale nic z toho mě nemohlo zarazit. Byl jsem celý v ohni. Vklouzl jsem jí rukama pod zadek, nadzvedl ji a zakousl se do prostěradla (se vzorkem modrých růží, což mě nepřekvapilo), až jsem ho stáhl z matrace, abych ji nekousal do krku, do

ramene, do prsou, všude, kam bych zuby dosáhl. „Pověz mi, kdo to byl!“ křičel jsem na ni. „Víš to, já vím, že to víš!“ Hlas jsem měl tak ztlumený prostěradlem v ústech, že jsem pochyboval, že by mi někdo porozuměl. „Pověz mi to, mrcho!“

Stál jsem ve tmě na chodníku mezi Johanninou pracovním a domem s psacím strojem v náruči a snovou erekcí, která se pod tím kovovým přístrojem zachvívala – tolik připravená, a nikdo ochotný nablízku. Snad kromě nočního větru. Pak jsem si uvědomil, že už nejsem sám. Za mnou byl ten přízrak v rubáši, přivolaný jako můry k lampiónům. Smál se – byl to vřeštivý, prokouřený smích, který mohl patřit jenom jedné ženě. Neviděl jsem ruku, která se mi prosmýkla kolem boku a sevřela mě – ve výhledu mi překážel psací stroj –, ale nepotřeboval jsem ji vidět, abych věděl, že má hnědou barvu. Zmáčkla a pomalu tiskla, prsty se pohybovaly.

„Co chceš vědět, zlato?“ zeptala se zezadu. Pořád se smála. Pořád mě škádlila. „Opravdu chceš všechno vědět? Chceš vědět, nebo chceš cítit?“

„Ach, ty mě zabiješ!“ zařval jsem. Psací stroj – nějakých patnáct kilo IMB Selectric – se mi třásl v náruči. Cítil jsem, jak mi svaly drnčí jako kytarové struny.

„Chceš vědět, kdo to byl, zlato? Ten hnusnej chlap?“

„Udělej mi to, ty mrcho!“ zaječel jsem. Znovu se zasmála – ten chraptivý smích byl spíš kašel – a stiskla tam, kde to bylo nejlepší.

„Tak drž klidně,“ řekla. „Drž klidně, hezký hochu, pokud nechceš, abych se lekla a utrhla ti to rovnou z...“ Zbytek jsem už neslyšel, protože celý svět explodoval v orgasmu tak důkladném a silném, že jsem myslel, že se prostě roztrhnu. Škubl jsem hlavou dozadu jako člověk, kterého pověsili, a ejakuloval jsem s pohledem upřeným na hvězdy. Zakřičel jsem – musel jsem – a z jezera mi dvě potáplice zakřičely v odpověď.

Zároveň jsem byl na voru. Jo byla pryč, ale slabě jsem slyšel zvuk kapely – Sára a Sonny a Red-Top Boys vyhrávali „Black Mountain Rag“. Posadil jsem se, omámený a vyždímaný, vyčerpaný. Neviděl jsem chodník k domu, ale rozeznal jsem, kde je, podle lampiónů. Spodky ležely vedle mě jako mokrá hromádka. Vzal jsem je a už si je chtěl obléknout, protože jsem nechtěl plavat ke břehu s trenýrkami v ruce. Zastavil jsem se, když jsem je měl u kolen, a podíval se na prsty. Byly

slizké od hnijícího masa. Pod nehty mi trčely chomáče vytrhaných vlasů. Vlasů z mrtvol.

„Ach Ježíši,“ zaúpěl jsem. Vyprchala ze mě veškerá síla. Padl jsem do mokra. Byl jsem v severní ložnici. Dopadl jsem do čehosi, co bylo horké, a nejdřív jsem si myslel, že je to semeno. Ale v chabém nočním světle to bylo cosi tmavšího. Mattie byla pryč a postel byla plná krve. Uprostřed vsakující se kaluže bylo cosi, co jsem nejdřív považoval za kus masa nebo kus nějakého orgánu. Podíval jsem se pořádně a uviděl, že je to plyšové zvířátko, předmět s černou srstí, zrudlou od krve. Ležel jsem na boku a díval se na něj, chtěl jsem utéct z postele a vyběhnout z toho pokoje, ale nedokázal jsem to. Svaly mi naprosto ochably. S kým jsem to tedy měl styk v této posteli? A co jsem jí udělal? Proboha, co?

„Nevěřím těm lžím,“ slyšel jsem svůj hlas, a jako bych vyslovil zaklínadlo, srazilo mě to prohlášení zase dohromady. Tak docela přesně se to nestalo, ale lépe to asi vystihnout slovy nejde. Roztrojil jsem se – byl jsem zároveň na voru, v severní ložnici a na chodníku – a každý z těch tří Michaelů Noonanů pocítil ten tvrdý úder, jako by větru narostla pěst. Kolem uháněla temnota a v ní neustále stříbrně zvonil Bunterův zvonek. Pak ochabl a já ochabl s ním. Chvilíčku jsem nebyl vůbec nikde.

* * *

Probral jsem se do bezstarostného štěbetání ptactva o letních prázdninách a do té zvláštní červené tmy, která znamená, že vám slunce prosvěcuje zavřená víčka. Krk jsem měl ztuhlý, hlavu nakloněnou v prapodivném úhlu, nohy jsem měl neohrabaně složené pod sebou a bylo mi horko.

Zvedl jsem hlavu, škulbl jsem sebou, a i když jsem neotevřel oči, věděl jsem, že už nejsem v posteli, že už nejsem na voru, že už nejsem na chodníku mezi domem a pracovnou. Pode mnou byla prkenná podlaha, tvrdá a nesmlouvavá.

Světlo mě oslňovalo. Znovu jsem pevně zavřel oči a zasténal jako člověk s kocovinou. Opatrně jsem oči otevřel, ale teprve když jsem si je přikryl dlaněmi a dal jim čas, aby se přizpůsobily, pak jsem je opatrně odkryl, posadil se a rozhlédl se. Byl jsem v horní chodbě, ležel jsem pod rozbitou klimatizací. Pořád na ní visel vzkaz paní Meserveové. Před dveřmi do mé pracovny stál na zemi zelený IBM s listem papíru natočeným na válci. Podíval jsem se na svá chodidla a uviděl, že jsou špinavá. Měl jsem k nim přilepené borové jehličí a jeden prst jsem měl

poškrábaný. Vstal jsem, trochu se zapotácel (pravá noha mi znečitlivěla), tak jsem se rukou opřelo zeď a udržel rovnováhu. Podíval jsem se na svoje tělo. Měl jsem na sobě trenýrky, ve kterých jsem šel spát, a nezdálo se, že se mi v nich stala nějaká nehoda. Odtáhl jsem gumu a nakoukl dovnitř. Pinda vypadal jako obvykle; malý a měkký, schoulený a spící v chomáči chlupů. Pokud Noonanův Rošťák v noci řádl, nebylo teď po tom ani stopy.

„Rozhodně *mám* pocit, že řádl,“ zachraptěl jsem. Otřel jsem si předloktím pot z čela. Tady nahoře bylo k zalknutí.

Pak jsem si vzpomněl na zakrvácené prostěradlo v severní ložnici a plyšové zvířátko ležící na boku uprostřed spouště. K té vzpomínce se nepojila žádná úleva, ten pocit díky bohu že to byl jenom sen, jaký máte po zvlášť ohavné noční můře. Připadal mi skutečný jako ty zážitky, které jsem měl v horečnatém deliriu při spalničkách... a tehdy všechny ty věci *byly* skutečné, jen zdeformované přetopeným mozkiem.

Dopotácel jsem se ke schodům a dobelhal se dolů, pevně jsem se přitom držel zábradlí pro případ, že by mi mravenčící noha povolila. Dole jsem se omámeně rozhlédl obývacím pokojem, jako bych ho viděl poprvé, a pak se kulhavě vydal chodbou do severního křídla.

Dveře do ložnice byly pootevřené a já se chvíli nemohl donutit, abych do nich strčil a vešel dovnitř. Byl jsem hrozně vystrašený a mozek se mi pořád snažil přehrát jeden starý díl ze seriálu *Alfred Hitchcock uvádí*, o tom, jak muž během alkoholického okna uškrtní manželku. Celou půlhodinu ji hledá a nakonec ji najde v komoře, napuchlou a s otevřenýma očima. Kyra Devorová byla z mého okolí jediné dítě ve věku přiměřeném pro plyšová zvířátka, ale ta klidně spala pod dekou se stolistými růžemi, když jsem odcházel od její matky a mířil domů. Bylo hloupé myslet si, že jsem jel zpátky až na Wasp Hill Road, nejspíš jenom v trenýrkách, a že jsem

Co? Znásilnil tu ženu? Přivedl sem to dítě? Ve spánku?

Přinesl jsem psací stroj, a ve spánku, ne? Stojí nahoře přímo uprostřed chodby, sakra.

To je velký rozdíl, jestli ujedeš třicet metrů lesem, anebo pět mil po silnici do...

Nemínil jsem tam stát a poslouchat, jak se mi ty hlasy v hlavě dohadují. Pokud jsem nezešílel – a to jsem si zatím nemyslel –, pak bych zešílet mohl, a to expresní zkratkou, kdybych ty hádavé pitomce poslouchal. Natáhl jsem ruku a strčil do dveří, aby se otevřely.

Chvilku jsem skutečně *viděl* rozlitou krvavou skvrnu jako chobotnici vpíjející se do prostěradla, tak hrozně a úporně jsem se bál. Potom jsem pevně zavřel oči, otevřel je a podíval se znovu. Prostěradla byla pomačkaná, to spodní skoro vytažené zpod matrace. Byl vidět prošíváný saténový povlak matrace. Jeden polštář ležel na opačném konci postele. Druhý byl zmačkaný v nohou. Předložka u postele – Johannino dílo byla nakřivo a moje sklenice s vodou ležela převrácená na nočním stolku. Ložnice vypadala, jako by se v ní konal mejdan nebo orgie, ale ne vražda. Nebyla tu žádná krev ani plyšové zvířátko s černou srstí.

Klekl jsem si a podíval se pod postel. Nic – dokonce ani chomáče prachu, díky Brendě Meserveové. Znovu jsem se podíval na spodní prostěradlo, nejdřív jsem přejel rukou po jeho zvrásněném povrchu, potom ho natáhl a zastrčil pružné rohy dospod. Velký vynález, tato prostěradla; kdyby medaile Za svobodu dávaly ženy a ne banda bílých politiků, kteří nikdy v životě neustlali postel ani nevyprali hromadu prádla, určitě by ten kousek plechu dostal chlapík, který vymyslel napínací prostěradla. Při obřadu v Růžové zahradě.

Když jsem prostěradlo krásně vypnul, znovu jsem se podíval. Žádná krev, ani jediná kapka. Ani žádná schnoucí skvrna semene. Tu krev jsem ani neočekával (nebo jsem si to už říkal), ale co to druhé? Měl jsem přinejmenším velmi živý sexuální sen – triptych, ve kterém jsem obdělal dvě ženy a třetí mi to udělala rukou, a to vše najednou. Měl jsem i ten ranní pocit „poté“, jaký se dostavuje, když sex o předchozí noci byl třeskatý. Ale pokud se konal ohňostroj, kde byl vypálený střelný prach?

„Nejspíš v Johannině pracovně,“ řekl jsem do prázdného, prosluněného pokoje. „Nebo na chodníku k němu. Jenom buď rád, že jsi to nenechal v Mattie Devorové, kanče. Aférku se sotva odrostlou vdovou zrovna teď nepotřebuješ.“

Částečně jsem souhlasil; částečně jsem si myslel, že Mattie Devorová je přesně to, co *potřebuji*. Ale včera v noci jsem s ní nic neměl, stejně jako jsem nic neměl se svou mrtvou manželkou na voru a ani Sára Tidwellová mi to neudělala. Ted', když jsem viděl, že jsem ani to milé dítě nezabil, se moje myšlenky vrátily zase k psacímu stroji. Proč jsem ho přinesl? Proč jsem se namáhal?

Ale člověče. Taková hloupá otázka. Moje žena možná přede mnou měla tajemství, možná i nějaký poměr; v domě byli možná duchové; půl míle na jih žil možná bohatý stařec, který toužil do mě zabořit ostrý

klacek a pak ho ulomit; já měl ve svém skrovném přístěnku možná taky pár hraček, když na to přijde. Ale jak jsem tam tak stál v zářivém svazku slunečních paprsků a díval se na svůj stín na protější stěně, zdálo se, že záleží jenom na jedné události: vyšel jsem ven do manželčiny pracovny a přinesl si starý psací stroj, a něco takového mohlo mít jenom jeden smysl.

Šel jsem do koupelny, chtěl jsem spláchnout pot z těla a špínu z nohou, než se pustím do něčeho jiného. Sáhl jsem po sprše, ale pak jsem se zarazil. Vana byla plná vody. Buď jsem ji z nějakého důvodu během své noční procházky naplnil... nebo to udělal někdo jiný. Sáhl jsem po páce od zátky, ale pak jsem se znovu zastavil, protože jsem si vzpomněl na ten okamžik na krajnici okresky 68, kdy se mi ústa zaplnila chutí studené vody. Uvědomil jsem si, že čekám, jestli se to stane znovu. Když se nestalo nic, vytáhl jsem zátku z vany, aby stojící voda odtekla, a začal se sprchovat.

* * *

Mohl jsem si Selectric přinést dolů, třeba si ho i postavit na verandu, kde teď přes jezerní hladinu foukal větřík, ale neudělal jsem to. Přinesl jsem ho až ke dveřím své pracovny, a v pracovně jsem přece psal... když jsem *mohl* psát. Budu tam pracovat, i když se teplota pod střechou vyšplhá na padesát stupňů... což by se do tří odpoledne mohlo stát.

Papír, který byl ve stroji natočený, byla stará růžová potvrzenka z Cvaki, obchůdku s fotopotřebami v Castle Rock, kde Jo nakupovala zásoby, když jsme tu bydleli. Papírek byl otočený čistou stranou k psací hlavě stroje. Byla na něm napsána jména mého malého harému, jako bych se snažil klopotně zapisovat svůj trojhrbitý sen, zatímco se mi zdál:

Jo Sára Mattie Jo Sára Mattie Mattie Mattie Sára Sára Jo Johanna Sára
Jo MattieSáraJo.

Pod tím stálo malými písmeny:

normální spermioqram sperm norm vše je růž

Otevřel jsem dveře do pracovny, vnesl psací stroj dovnitř a postavil ho na jeho staré místo pod plakát s Richardem Nixonem. Vytáhl jsem růžový papírek z válce, zmačkal ho a hodil do odpadkového koše. Pak jsem vzal šňůru od stroje a koncovku zastrčil do zdířky v podlahové

liště. Srdce mi prudce a rychle bušilo, jako když mi bylo třináct a šplhal jsem po žebříku na nejvyšší prkno v plaveckém bazénu. Když mi bylo dvanáct, vyšplhal jsem se po tom žebříku třikrát a pak jsem z něj znovu slezl; jakmile mi minul třináctý rok, nemohl jsem se na nic vymlouvat – opravdu jsem to musel udělat.

Měl jsem dojem, že jsem v přístěnku v rohu zahlédl nějaký větrák, za krabicí s označením PŘÍSTROJE. Zamířil jsem tím směrem, ale pak se znovu otočil a drsně se uchechl. Už jsem přece tak nadějně chvíle zažil, ne? Ano. A pak mi hrud' vždycky sevřely železné obruče. Bylo by hloupé vytahovat větrák a pak zjistit, že v této místnosti přece jenom nemám co dělat.

„Jenom klid,“ řekl jsem si, „jenom klid.“ Ale nešlo to, stejně jako nemohl zůstat v klidu ten hubený kluk ve směšných fialových plavkách, když šel na konec skákacího prkna a bazén dole byl tak zelený, pozvednuté tváře kluků a holek v něm tak malé, tak *malé*.

Shýbl jsem se k zásuvce na pravé straně stolu a vytáhl ji tak prudce, že celá vypadla. Ucukl jsem holou nohou z přistávací zóny zásuvky právě včas, a znovu jsem se hlasitě, nevesele zasmál. V zásuvce byla polovina balíku papíru. Okraje získaly ten mírně křehký vzhled, jak se to papíru stává, když dlouho leží na jednom místě. Teprve když jsem ho uviděl, vzpomněl jsem si, že jsem si přivezl vlastní zásobu – materiál mnohem čerstvější než tento. Nechal jsem papír, kde byl, a vrátil zásovku na místo. Musel jsem to zkoušet několikrát, než se dostala do kolejniček; ruce se mi trásly.

Nakonec jsem se posadil na židli u stolu a při tom uslyšel to staré zavrzání, když přijímala mou váhu, a stejné zarachocení koleček, když jsem se posunoval dopředu a zastrkoval nohy do otvoru pro kolena. Pak jsem seděl a hleděl na klávesnici, hrozně se potil a pořád vzpomínal na to skákací prkno, jak pružilo pod mýma bosýma nohama, když jsem po něm šel, vzpomínal jsem na to, jak se hlasy pode mnou divně rozléhaly, vzpomínal na pach chlóru a neustálé tiché hučení větráků: *fwang-fwangfwang-fwang*, jako by ve vodě tepalo tajné srdce. Stál jsem na konci prkna a uvažoval (nikoli poprvé!), jestli člověk může ochrnout, když dopadne na vodu špatně. Asi ne, ale člověk může umřít strachem. Takové případy byl zdokumentovány v Ripleyho pořadu *Věřte nevěřte*, který mi mezi osmým a čtrnáctým rokem sloužil jako přírodopis.

Do *toho!* vykřikl Johannin hlas. Moje verze jejího hlasu byla obvykle klidná a uměřená; tentokrát to byl jekot. *Přestaň se flákat a do toho!*

Sáhl jsem po kolébkovém vypínači IBM a v tu chvíli jsem si vzpomněl na den, kdy jsem přesunul svůj program Word Six do koše powerbooku. *Sbohem, kamaráde,* myslel jsem si tehdy.

„Prosím, ať funguje,“ řekl jsem. „Prosím.“

Položil jsem ruku na vypínač a stiskl. Stroj se rozběhl. Psací hlavice Courier se předběžně zavrtěla jako baletka mezi kulisami, připravená k nástupu. Vzal jsem list papíru, všiml si, že moje prsty nechávají upoceně skvrny, ale nevadilo mi to. Natočil jsem papír do stroje, vycentroval ho a pak napsal

Kapitola první

a čekal, až se strhne bouře.

14. KAPITOLA

Zvonění telefonu – přesněji způsob, jakým jsem zvonění telefonu *přijal* – mi znělo důvěrně jako vrzání mé židle nebo hučení starého IBM Selectric. Nejdřív se zdálo, že ke mně doléhá z dálky, pak se přibližovalo jako houkající vlak jedoucí k přejezdu.

V mé ani Johannině pracovně nebyla přípojka; horní telefon, staromódní vzor s kulatým ciferníkem, stál na stole v chodbě mezi pokoji v „zemi nikoho“, jak tomu říkala Jo. Venku muselo být nejméně pětatřicet stupňů, ale po vedru v pracovně mi stejně vzduch ochladil kůži. Byl jsem tak mokrý potem, že jsem vypadal jako mírně břichatá verze svalnatců, které jsem svého času vídal v posilovně.

„Haló?“

„Miku? Probudila jsem vás? Spal jste?“ Byla to Mattie, ale jaksi jiná než včera v noci. Tato se nebála a nebyla ani opatrná; tato Mattie mluvila tak šťastně, že skoro radostí překypovala. Byla to skoro určitě ta Mattie, která přitahovala Lance Devora.

„Nespal,“ řekl jsem. „Trochu jsem psal.“

„To snad ne! Myslela jsem, že jste v důchodu.“

„Taky jsem si to myslel, ale možná jsem to trochu uspěchal. Co se děje? Připadáte mi jako sluníčko.“

„Zrovna jsem mluvila s Johnem Storrowem –“

Opravdu? Jak dlouho jsem vlastně v pracovně byl? Podíval jsem se na zápěstí a uviděl jenom bledý kroužek. Bylo půl pihy a táhlo na koženou, jak jsme říkali jako malí; hodinky jsem nechal dole v severní ložnici, nejspíš leží v louži vody z převrácené skleničky.

„– jeho věku, a že může předvolat druhého syna!“

„Prr,“ zarazil jsem ji. „Ztratil jsem se. Ještě jednou a pomaleji.“ Zopakovala to. Hlavní novinky mi sdělila zakrátko (to se stává málokdy): Storrow přijede zítra. Přiletí na okresní letiště a ubytuje se v hotýlku Vyhlídka v Castle View. V pátek pak spolu budou probírat případ. „A našel vám taky právníka,“ řekla. „Aby s vámi šel na tu výpověď. Myslím, že je z Lewistonu.“

To všechno znělo dobře, ale mnohem víc než na holých faktech záleželo na tom, že Mattie znovu získala vůli bojovat. Až do dnešního rána (pokud pořád *bylo* ráno; světlo, které sem padalo oknem nad rozbitou klimatizací, naznačovalo, že jestli ještě je dopoledne, dlouho už nebude) jsem si neuvědomoval, jak zachmuřená ta mladá žena v

červených šatech a úhledných bílých teniskách byla. Jak hluboko zabředla do přesvědčení, že ztratí své dítě.

„To je skvělé. Jsem moc rád, Mattie.“

„A to jste zařídil vy. Kdybyste tu byl, dala bych vám takovou pusku, jakou jste ještě nedostal.“

„On vám řekl, že můžete vyhrát, že?“

„Ano.“

„A vy mu věříte.“

„Ano!“ Pak trochu poklesla hlasem. „Nebyl ale zrovna nadšený, když jsem mu řekla, že jsem vás tu včera večer měla na večeři.“

„To asi nebyl,“ souhlasil jsem. „Myslel jsem si to.“

„Řekla jsem mu, že jsme jedli venku, a on na to, že stačilo, jestli jsme byli uvnitř spolu šedesát vteřin, abychom se dostali do řeči.“

„Řekl bych, že má urážlivě špatný názor na yankeeské milování,“ řekl jsem, „ale on je samozřejmě z New Yorku.“

Smála se víc, než si můj vtípek zasloužil. Bylo to napůl hysterickou úlevou, že má teď párek ochránců? Nebo proto, že téma sexu bylo pro ni v této chvíli ožehavé? Radši nepřemýšlet.

„Nijak mě kvůli tomu nepropíral, ale dal mi najevo, že to udělá, jestli se to bude opakovat. Ale až to bude pryč, tak vás pozvu na *pořádné* jídlo. Dáme si všechno, co budete chtít, a přesně tak, jak to máte rád.“

Všechno, co budete chtít, přesně tak, jak to máte rád. A ona, Pane Bože a všichni svatí, si vůbec neuvědomovala, že ta její slova můžou mít jiný význam – to bych se vsadil. Na chvilku jsem zavřel oči a usmál se. Proč se neusmát? Všechno, co říkala, znělo naprosto skvěle, zvláště když si odmyslíte nemravné myšlenky Michaela Noonana. Vypadalo to, že můžeme očekávat pohádkový konec, pokud neztratíme odvalu a udržíme směr. A pokud se dokážu ovládnout a nevyjedu po dívce tak mladé, že by mohla být mou dcerou... tedy s výjimkou svých snů. Jestli to nedokážu, nejspíš si zasloužím svůj osud. Ale Kyra by si to nezasloužila. Ona byla v tom všem ozdobou na kapotě, odsouzená jet tam, kam ji vůz odveze. Kdyby mě napadalo něco nepatřičného, rozhodně si na Kyru vzpomenu.

„Jestli soudce pošle Devora domů s prázdnýma rukama, vezmu vás do Renoir Nights v Portlandu a koupím vám devět chodů francouzské bašty,“ řekl jsem. „Storrowovi taky. Přiberu třeba i toho advokátského ohaře, se kterým mám rande v pátek. Takže kdo je lepší než já, co?“

„Nikdo, pokud vím,“ řekla vážně. „Všechno vám to splatím, Miku. Teď jsem zrovna na tom špatně, ale věčně to tak nezůstane. I kdyby mi to mělo trvat celý život, všechno vám splatím.“

„Mattie, to nemusíte –“

„Musím,“ řekla klidně a odhodlaně. „Musím. A dneska musím udělat ještě něco.“

„Copak?“ Hrozně rád jsem slyšel, jak dnes ráno mluví – tak vesele a volně, jako vězeň, který zrovna dostal milost a pustili ho z vězení –, ale už jsem se toužebně díval na dveře své pracovny. Dnes už nebudu moci moc dlouho pracovat, jinak bych se upekl jako jablko, ale chtěl jsem napsat ještě stránku nebo dvě. Dělej, co chceš, řekly obě ženy v mých snech. Dělej, co chceš.

„Musím koupit Kyře velkého medvěda, kterého mají ve Wal-Martu v Castle Rock,“ řekla. „Povím jí, že je to za to, jak je hodná, protože jí nemůžu říct, že je to za to, že šla prostředkem silnice, když jste zrovna jel kolem.“

„Jenom ne černého,“ řekl jsem. Vylétlo to ze mě dřív, než jsem věděl, že to vám v hlavě.

„Co?“ ozvala se polekaně a nejistě.

„Říkal jsem, abyste mi přinesla taky jednoho,“ pravil jsem a znovu se ta slova přenesla po drátech dřív, než jsem věděl, že je mám v hlavě.

„Třeba,“ řekla pobaveně. Potom znovu zvažněla. „A jestli jsem včera večer řekla něco, co vás nepotěšilo, třeba jenom na chvílku, tak promiňte. Nikdy by mě ne-“

„Nemusíte si dělat starosti,“ řekl jsem. „Nejsem nešťastný. Trochu zmatený, nic víc. Vlastně jsem na to tajemné Johannino rande skoro zapomněl.“ Lež, ale zdálo se mi, že měla dobrý důvod.

„To je asi nejlepší. Nebudu vás zdržovat – jděte zase pracovat. To přece chcete, vidíte?“

Lekl jsem se. „Proč si to myslíte?“

„Nevím, prostě...“ Odmlčela se. A já najednou věděl dvě věci: chystala se to říct, ale neřekne to. *Včera v noci se mi o tobě zdálo. Zdálo se mi o nás. Chystali jsme se k milování a jeden z nás řekl: „Dělej, co chceš.“ Nebo možná, já nevím, možná jsme to řekli oba.*

Duchové možná někdy ožívají – myšlenky a touhy se odpoutají od těla, osvobozené nutkání se vznese, neviditelné smrtelným očím. Duchové id, strašidla z osobních sklepů.

„Mattie? Jste tam?“

„Jistě, samozřejmě. Chcete, abych se vám občas ozvala? Nebo si to všechno poslechnete od Johna Storrowa?“

„Jestli se mi neozvete, tak se na vás naštvu. Jako hrom.“

Zasmála se. „Tak dobře. Ale až nebudete pracovat. Tak nashle, Miku. A ještě jednou díky. Moc.“

Rozloučil jsem se, a když zavěsila, chvíli jsem jen stál a díval se na staromódní bakelitové sluchátko. Zavolá a bude mě informovat, ale až nebudu pracovat. Jak pozná, kdy to bude? Prostě to pozná. Stejně jako jsem včera večer poznal já, že lže, když říkala, že Jo a ten muž se záplatami na loktech saka odešli k parkovišti. Mattie měla na sobě bílé šortky a tílko na ramínka, když mi teď volala, žádné šaty nebo sukni dnes nepotřebovala, protože byla středa a ve středu je knihovna zavřená.

Nic z toho nevím. Jenom si to vymýšlím.

Ale nevymýšlel jsem si. Kdybych si to vymýšlel, nejspíš bych ji zasadil do něčeho sugestivnějšího – například do Veselé vdovy z Viktoriiniých tajemství.

Ta myšlenka přivolala další. *Dělej, co chceš*, řekly. Obě. *Dělej, co chceš*. A tu větu jsem znal. Když jsem byl na Key Largo, četl jsem v časopise *Atlantic Monthly* esej o pornografii od nějaké feministky. Už jsem nevěděl, od které, ale nebyla to Naomi Wolfová nebo Camille Pagliová. Tato žena byla z konzervativního křídla a ona tu frázi použila. Snad Sally Tisdaleová? Nebo jsem v duchu jen slyšel ozvěnu Sary Tidwellové? Ať to byla kterákoli, prohlásila, že „dělej, co *chci*“, je základem erotiky, která oslovuje ženy, a „dělej, co *chceš*“, je základem pornografie, která oslovuje muže. Ženy si představují, že v sexuálních situacích vyslovují tu první větu; muži si představují, že tu druhou větu říká někdo *jim*. Spisovatelka pokračovala, že když sex ve skutečném světě nedopadá dobře „... někdy se zvrhne v násilí, někdy je zahanbující, někdy je prostě neúspěšný z hlediska partnera ženy –, je pornografie často neodhaleným spolupachatelem. Muž má tendenci vztekle se na ženu vrhnout a křičet: „Sama jsi to chtěla! Přestaň lhát a příznej to! *Chtěla* jsi to!“

Pisatelka tvrdila, že právě to chce každý muž v ložnici slyšet: *Dělej, co chceš*. Kousej mě, sodomizuj mě, olizuj mi prsty u nohou, pij mi víno z pupku, vyplať mě kartáčem a vystrč na mě zadek, abych tě po něm plácala, ale mně to nevadí. *Dělej, co chceš*. Dveře jsou zavřené a my jsme tady, ale vlastně jsi tu jenom *ty*, já jsem jen ochotné rozšíření tvých fantazií a jsi tu jenom *ty*. Nemám své vlastní touhy, žádné vlastní

potřeby, žádná tabu. Dělej tomu stínu, té fantazii, tomu duchovi, co chceš.

Podle mě ta pisatelka nejméně z padesáti procent žvanila; předpoklad, že muž dokáže najít skutečné pohlavní potěšení jen tím, že promění ženu v jakési onanovací zařízení, vypovídá víc o komentátorovi než o účastnících. Tato dáma používala spoustu žargonu a slušnou dávku důvtipu, ale v podstatě říkala jen to, co Somerset Maugham, Johannin oblíbenec, nechal říct Soddie Thompsonovou v „Dešti“, povídce napsané před osmdesáti lety: muži jsou bestie, sobecké bestie, všichni. Ale my zpravidla *nejsme* bestie, aspoň pokud nejsme dohnáni po nejzazší mez. A když jsme k ní dohnáni, málokdy jde o sex – obvykle jde o území. Slyšel jsem feministky tvrdit, že pro muže jsou sex a území zaměnitelné, ale to je hodně daleko od pravdy.

Dořapal jsem zpátky do pracovny, otevřel dveře a telefon za mnou znovu zazvonil. A zaplavil mě další známý pocit, přišel na návštěvu po čtyřech letech: vztek na ten telefon, chuť prostě ho vyškubnout ze zdi a hodit ho přes celý pokoj. Proč mi musí celý svět volat, zrovna když píšu? Proč prostě... no... proč mě nenechají dělat, co chci?

Nejistě jsem se zasmál a vrátil se k telefonu, všiml jsem si mokrého otisku na sluchátku po posledním telefonátu.

„Haló?“

„Říkal jsem, abyste zůstali všem na očích, když s ní budeš.“

„Taky ti přeju dobré ráno, právníku Storrowe.“

„To musíš být v jiném časovém pásmu, kámo. My tady v New Yorku máme čtvrt na dvě.“

„Večeřel jsem u ní,“ řekl jsem. „Venku. Je pravda, že jsem té malé přečetl pohádku a pomáhal ji uložit, ale –“

„Podle mě si půlka města myslí, že už jste si to uhle dobou vyškukali mozek z hlavy, a druhá půlka si to myslet bude, jestli na to dojde u soudu řeč.“ Ale nemluvil moc rozzlobeně; připadalo mi spíš, že John si užívá příjemný den.

„Můžou tě donutit, abys jim řekl, kdo tě platí?“ zeptal jsem se. „Myslím u toho soudu?“

„Ne.“

„A až budu teď v pátek vypovídat?“

„Kristepane, ne. Durgin by ztratil veškerou důvěryhodnost jako opatrovník *ad litem*, kdyby se vydal tímhle směrem. Taky mají důvody se vyhýbat sexuálním tématům. Soustředí se na Mattie jako na nedbalou

a možná krutou matku. Dokazování, že mamka není jeptiška, přestalo zabírat někdy v té době, kdy v kinech běžel film *Kramerová versus Kramer*. Ne že by to byl jediný problém, který je čeká.“ Ted' mluvil opravdu vesele.

„Povídej.“

„Maxu Devorovi je pětadesát a je rozvedený. Dvakrát rozvedený, přesněji řečeno. Než se svěří dítě do výchovy svobodnému muži jeho věku, musí být vzat v úvahu jeho nástupce. To je vlastně jediné a nejdůležitější téma, kromě údajného týrání a nedbalosti ze strany matky.“

„Kdo to tvrdí? Víš to?“

„Ne. Mattie taky ne, protože je to všechno výmysl. Mimochodem, Mattie je moc milá –“

„Ano, to je.“

„– a myslím, že bude skvělá svědkyně. Nemůžu se dočkat, až se s ní setkám osobně. Ted' mě nerozptyluj. Mluvíme o nástupci, ano?“

„Ano.“

„Devore má dceru, která byla prohlášena za duševně nezpůsobilou a žije v nějakém ústavu v Kalifornii – myslím v Modestu. Ta se na opatrovnici nehodí.“

„Nejspíš ne.“

„Ten syn, Roger, je...“ slyšel jsem, jak potichu zašustily stránky zápisníku. „... tomu je padesát devět. Takže ten taky není zrovna jarní kuřátko. Ale v dnešní době se spousta chlapů stane v tomhle věku otcem; je to statečný nový svět. Ale Roger je homosexuál.“

Vzpomněl jsem si, jak Bill Dean říkal: *Začal kroutit zadkem...*

„Mám dojem, že jsi říkal, že sex nehraje roli.“

„Možná jsem měl říct, že *hetero* sex nehraje roli. V určitých státech jedním z nich je Kalifornie – nehraje roli ani *homo* sex... aspoň ne nijak zvlášť. Ale tento případ se nebude soudit v Kalifornii. Bude se soudit v Maine, kde lidi zrovna moc nevěří, že dva sezdaní muži – tedy spolu sezdaní – budou dobře vychovávat malou holčičku.“

„Roger Devore je *ženatý*?“ Tak jo. Přiznávám se. Taky jsem se zhrzil a zaradoval. Styděl jsem se za to – Roger Devore byl prostě člověk, který si žil vlastním životem a nemusel mít celkem nic společného se současnou eskapádou svého starého otce –, ale stejně jsem se zaradoval.

„V roce 1996 do toho praštil s nějakým softwarovým designérem, jmenuje se Morris Ridding,“ pokračoval John. „Zjistil jsem to při prvním zátahu v počítači. A jestli se to u soudu objeví, vyždímám z toho co nejvíc. Nevím, nakolik to bude co platné – v této chvíli se to nedá předpovědět –, ale jestli se mi naskytne možnost vykreslit obrázek, jak ta veselá dívenka s jasnými očima vyrůstá se dvěma postaršími homosexuály, kteří nejspíš většinu života tráví v internetových kavárnách debatami o tom, co asi kapitán Kirk a pan Spock dělali, když v důstojnické kabině zhasla světla... no, jestli tu možnost dostanu, tak ji využiju.“

„Připadá mi to trochu zlé,“ slyšel jsem se pronést tónem člověka, který chce slyšet zápornou odpověď, nebo se bojí, že se mu dokonce vysmějí, ale to se nestalo.

„Jistěže je to zlé. Je to jako strhnout volant na chodník a tam porazit několik nevinných chodců. Roger Devore a Morris Ridding neobchodují s drogami, nezajímají je malí chlapi ani neokrádají staré dámy. Ale tady jde o svěřením dítěte do výchovy a tyhle ty soudy ještě líp než rozvod dělají z lidských bytostí pouhý hmyz. Tenhle případ není tak zlý, jak by mohl být, ale je špatný až dost, protože je tak *přímočarý*. Max Devore přijel do svého rodného městečka jenom z jediného důvodu: aby si koupil jedno dítě. To mě strašně rozčiluje.“

Usmál jsem se, protože jsem si představil právníka, který vypadá jako Elmer Fudd, jak s brokovnicí v ruce stojí před králičí norou s jmenovkou DEVORE.

„Dám tomu Devorovi najevo jednu velmi prostou věc: cena toho dítěte stoupla. Možná na takovou částku, jakou si nemůže dovolit.“

„*Jestli* to půjde k soudu – to jsi teď několikrát řekl. Ty vidíš možnost, že Devore toho třeba nechá a potáhne po svých?“

„Docela slušnou možnost, jo. Řekl bych, že skvělou možnost, kdyby nebyl tak starý a zvyklý, že je vždycky po jeho. Je taky otázka, jestli mu to ještě myslí natolik, aby poznal, co je v jeho nejlepší zájmu. Pokusím se s ním a s jeho právníkem sjednat schůzku, dokud jsem tu, ale zatím se mi nepodařilo překonat tu jeho sekretářku.“

„Rogette Whitmorovou?“

„Ne, ta je myslím o stupínek výš. S ní jsem taky ještě nemluvil. Ale budu.“

„Zkus to přes Richarda Osgooda nebo George Footmana,“ řekl jsem. „Možná že tě některý z nich dokáže spojit s Devorem nebo s Devorovou hlavní poradkyní.“

„S tou Whitmorovou budu chtít mluvit v každém případě. Muži jako Devore mají tendenci být časem stále závislejší na svých blízkých poradcích, jak stárnou, a ona by mohla být tou pákou, která by ho pohnula, aby toho nechal. Taky by nám mohla pořádně zatopit. Mohla by ho ponoukat, aby bojoval, třeba si opravdu myslí, že může vyhrát, a třeba se chce dívat, jak lítají chlupy. Taky by si ho mohla vzít.“

„Vzít?“

„Proč ne? Mohl by ji nechat podepsat předmanželskou smlouvu – nemohl bych to pak u soudu vytáhnout, stejně jako jeho právníci by nemohli jít po tom, kdo najal pro Mattie právníka – a posílilo by to jeho šance.“

„Johne, já tu ženskou viděl. Bude jí určitě sedmdesát.“

„Ale je to potenciální ženský prvek v uvažované výchově malé holčičky a stojí mezi starým Devorem a tím sezdaným gayským párem. Prostě to musíme mít na paměti.“

„Tak jo.“ Znovu jsem se podíval na dveře do pracovny, ale už ne tak toužebně. Člověk se dostane k určitému bodu, kdy má toho pro ten den dost, ať chce nebo nechce, a já měl dojem, že jsem toho bodu dosáhl. Možná večer...

„Ten právník, co jsem ti ho sehnal, se jmenuje Romeo Bissonette.“

Odmlčel se. „Může to být pravé jméno?“

„Je z Lewistonu?“

„Ano, jak to víš?“

„Protože v Maine, zvláště kolem Lewistonu, to může být pravé jméno. Mám za ním zajet?“ Nechtělo se mi za ním chodit. Do Lewistonu to bylo padesát mil po okreskách, které budou přečpané přívěsy a mikrobusey. Chtěl jsem si jít zaplavat a pak se pořádně vyspat. Pořádně a beze snů.

„To nemusíš. Zavolej mu a trochu si s ním popovídej. Je to jenom záchranná síť, fakt – vznese námitku, když se otázky začnou točit kolem něčeho jiného než té dopolední příhody ze čtvrtého července. O té příhodě pověz pravdu, celou pravdu a nic než pravdu. Jasně?“

„Ano.“

„Popovídej si s ním předtím, pak se s ním sejdeš v pátek v... počkat... mám to hned tady...“ Znovu zašustění zápisníku. „Sejdeš se s

ním ve čtvrt na deset v jídelně na Route 120. Dáte si kafe. Trochu si pokecáte, poznáte se, třeba to za něj zatáhneš. Já budu s Mattie, dostanu z ní, co půjde. Možná si budeme chtít najmout soukromýho čmuchala.“

„Moc se mi líbí, když používáš takové výrazy.“

„Mhm. Postarám se, aby ty účty chodily k tomu tvému Goldacrovi. Ten je pošle tvému agentovi a tvůj agent může –“

„Ne,“ přerušil jsem ho. „Pověz Goldacrovi, aby je posílal rovnou sem. Harold je trochu kvočna. Kolik mě to bude stát?“

„Minimálně sedmdesát pět tisíc dolarů,“ řekl okamžitě. Bez náznamu omluvy v hlase.

„Neříkej to Mattie.“

„Dobře. Už si užíváš trochu zábavy, Miku?“

„To víš, tak trochu,“ řekl jsem zamyšleně.

„Za pětasedmdesát táců bys měl.“ Rozloučili jsme se a John zavěsil. Když jsem odložil sluchátko, napadlo mě, že jsem za posledních pět dnů žil víc než za poslední čtyři roky.

Tentokrát telefon nezazvonil a já se dostal až do pracovny, ale věděl jsem, že jsem pro ten den definitivně skončil. Posadil jsem se ke stroji, několikrát ťukl do klávesnice RETURN a začal jsem si psát odkaz na konec stránky, na které jsem pracoval, když mě znovu přerušil telefon. Je to ale ďábelský vynález, takový telefon, a jak málo dobrých zpráv nám přináší! Dnešek byl ale výjimkou, a tak jsem si myslel, že můžu odpíchnout směnu s úsměvem. Nakonec jsem pracoval – *pracoval*. Něco ve mně se pořád ještě divilo, že tu vůbec sedím, klidně dýchám, srdce mi v hrudi pravidelně tluče a na mém osobním obzoru se nemihotá ani náznak záchvatu úzkosti. Napsal jsem:

PŘÍSTĚ: Drake do Raifordu. Cestou se zastaví u stánku se zeleninou a pohovoří s chlapem, který tam prodává, jeho starý zdroj, potřebuje dobré a barvitě jméno. Slamák. Tričko s Disneyworldem. Mluví o Shacklefordovi.

Otáčel jsem válcem, až stroj vyplivl stránku ven, položil jsem ji nahoru na rukopis a ručně dopsal poslední poznámku: „Zavolej Teda Rosencriefa kvůli Raifordu“ – Rosencrief byl mariňák na penzi, který žil v Derry. Zaměstnal jsem ho jako asistenta kvůli rešerším k několika knihám, u jednoho projektu jsem ho využil, aby zjistil, jak se vyrábí papír, jindy zjišťoval migrační zvyky určitých dost rozšířených ptáků, nebo něco o architektuře pohřebních komor v pyramidách. A vždycky chci „jen něco“, nikdy „úplně všechno“. Jako spisovatel jsem se vždy

řídil heslem „nepleťte mě fakty“. Literatura typu Arthur Hailey jde mimo mě – nemůžu ji číst, natož psát. Chci vědět právě tolik, abych mohl barvitě lhát. Rosie to věděl a vždycky se nám dobře spolupracovalo.

Tentokrát jsem potřeboval něco vědět o vězení Raiford na Floridě a jak tam doopravdy vypadá popravčí komora. Pak jsem potřeboval něco vědět o psychologii sériových vrahů. Taky jsem si říkal, že Rosie bude třeba rád, když mě zase uslyší... skoro tak rád jako já, že mám konečně důvod mu volat.

Zvedl jsem osm stránek řádkování dvě, které jsem napsal, a probíral se jimi, pořád užaslý nad tím, že jsou na světě. Že by celou dobu to tajemství vězelo ve starém psacím stroji IBM s psací hlavou Courier? Tak to rozhodně vypadalo.

To, co jsem vyplodil, bylo také pozoruhodné. V tom čtyřletém volnu jsem měl spoustu nápadů; v tomto směru jsem žádným blokem netrpěl. Jeden byl skutečně skvělý, ten by určitě vydal na román, kdybych ještě dokázal romány psát. Tak pět až deset z nich bylo „docela dobrých“, jak jsem si je zatřídil, což znamenalo, že budou stačit, když nebude zbytí... nebo kdyby náhodou přes noc nečekaně a tajuplně vypučely jako Jackova fazole. Někdy se to stává. Většinou to byly jen takové záchvěvy, malá „co kdyby“, která se objevovala a zase mizela jako meteory, když jsem řídil auto nebo se procházel nebo jen večer ležel v posteli a čekal, až usnu.

Takové „co kdyby“ byl i *Muž v červené košili*. Jednoho dne jsem zahlédl jakéhosi muže v jasně červené košili, který umýval výlohy v obchodě JCPenney v Derry – krátce předtím, než se Penney z obchodního střediska odstěhoval. Pod žebříkem prošel mladý muž a žena... znamená to hroznou smůlu, aspoň podle staré pověry. Ti dva ale nevěděli, *kudy* jdou – drželi se za ruce, pohlíželi si hluboko do očí, po uši zamilovaní jako všichni dvacetiletí na světě. Muž byl vysoký, a jak jsem ho tak pozoroval, temenem hlavy jen o fous minul štafle myče oken. Kdyby se to stalo, všechno by se skácelo.

Celá příhoda se odehrála za pět vteřin. Napsání *Muže v červené košili* mi zabralo pět měsíců. Ale po pravdě řečeno byla celá kniha hotová za tu vteřinu „co kdyby“. Představil jsem si, že muž do štaflí vrazil, místo aby je těsně minul. Všechno se odvíjelo od tohoto okamžiku. Psaní už byla jen rutina.

Nápad, na kterém jsem pracoval teď, nepatřil k Mikovým Fakt Výborným Nápadům (Johannin hlas pečlivě zdůrazňoval velká písmena), ale nebylo to ani „co kdyby“. Nebyl to zrovna ani můj starý gotický dobrodružný román; V. C. Andrewsová s pindourem nebyla tentokrát na obzoru. Ale text mi připadal solidní, bylo to něco opravdového, a dnes dopoledne to ze mě vyšlo přirozeně jako dech.

Andy Drake byl soukromý vyšetřovatel na Key Largo. Čtyřicet let, rozvedený, otec tříleté holčičky. Na začátku bydlí na Key West v domě jedné ženy, která se jmenuje Regina Whitingová. Paní Whitingová má také malou holčičku, pět let starou. Paní Whitingová byla vdaná za nesmírně bohatého podnikatele, který neví, co ví Andy Drake: že Regina Taylorová-Whitingová byla až do roku 1992 Tiffany Taylorovou, exkluzivní call-girl v Miami.

To jsem stačil napsat, než začal zvonit ten telefon. Další děj už mi byl také jasný, to už bude jen rutina, kterou zvládnou za dalších pár týdnů, ovšem za předpokladu, že moje zázračně obnovená schopnost pracovat vydrží:

Jednoho dne, to byly Karen Whitingové tři roky, zazvonil telefon, zrovna když spolu s matkou seděly ve velké vaně postavené v patiu. Regina chtěla požádat zahradníka, aby telefon vzal, ale pak se rozhodla udělat to sama – jejich zahradník byl doma s chřipkou a náhradníka z agentury nechtěla žádat o laskavost. Regina napomenula dcerku, aby seděla klidně, vyskočila z vody a šla k telefonu. Když Karen zvedla ruku, aby ji matka při vylézání z vany nepocákala, upustila panenku, kterou koupala. Když se shýbla, aby ji zvedla, vlasy se jí zachytily do jednoho silného nasávacího ventilu ve vaně. (Asi před dvěma nebo třemi lety jsem narazil v novinách na článek o takové smrtelné nehodě a z toho se tehdy zrodil můj nápad.)

Zahradník, nějaký neznámý člověk v khaki košili, kterého sem poslali z agentury, uviděl, co se děje. Přeběhl trávník, skočil po hlavě do vany a odtrhl dítě ode dna, i když v odtoku zůstal chuchvalec vlasů a pořádný kus kůže. Poskytl holčičce umělé dýchání, dokud nezačala dýchat sama. (To bude nádherná, napínavá scéna, nemohl jsem se dočkat, až ji budu psát.) Odmítne všechny odměny, které mu nabídne matka hysterická úlevou, i když jí nakonec dá jakousi adresu, aby si s ním mohl pohovořit její manžel. Jenomže se ukáže, že adresa i jméno, John Sanborn, jsou falešné.

O dva roky později uvidí bývalá šlapka s počestným novým životem muže, který zachránil její dítě, na přední stránce miamských novin. Píší tam, že se jmenuje John Shackleford a byl zatčen pro znásilnění a vraždu devítileté holčičky. A v článku dál píší, že je podezřelý z dalších čtyřiceti vražd, jejichž obětí byly většinou děti. „Chytili jste Baseballovou čapku?“ zaječí jeden reportér na tiskové konferenci. „Je John Shackleford Baseballová čapka?“

„No,“ řekl jsem cestou po schodech dolů, „oni si rozhodně *myslí*, že je.“

Podle sluchu bylo dnes odpoledne na jezeře příliš mnoho člunů, než abych se šel koupat nahý. Natáhl jsem si plavky, přehodil si přes ramena ručník a vydal se dolů po pražcových schůdkách – těch, které ve snu lemovaly rozsvícené lampióny –, abych smyl pot z nočních můr a nečekané dopolední námahy.

Mezi Sárrou a jezerem jsou dvacet tři schůdky. Sešel jsem sotva po čtyřech nebo pěti, než mi došlo, jak ohromná věc se mi právě stala. Roztřásla se mi brada. Barvy stromů a nebe se promíchaly, protože se mi oči zalily slzami. Začal ze mě vycházet jakýsi zvuk, jakési tlumené sténání. Z nohou mi vyprchala síla a já se ztěžka posadil na schod. Chvilku jsem si myslel, že už je to pryč, jenom falešný poplach, ale pak jsem se rozbrečel. Nacpal jsem si cíp ručníku do pusy, než mě přešlo to nejhorší, protože jsem se bál, že by člunaři na jezeře zaslechli zvuky, které jsem vydával, a že by si mysleli, že tu někoho vraždí.

Brečel jsem žalem nad prázdnými roky, které jsem strávil bez Jo, bez přátel a bez své práce. Brečel jsem vděčností, protože se zdálo, že ty roky bez práce jsou pryč. Bylo moc brzo, než abych to věděl s jistotou – jedna vlaštovka jaro nedělá a osm stránek hrubé verze kariéru neoživí –, ale myslel jsem, že by to tak mohlo být. A brečel jsem taky strachem, jak už se stává, když nějaký ohavný zážitek konečně pomine nebo když jsme se těsně vyhnuli nějaké hrozně nehodě. Brečel jsem, protože jsem si najednou uvědomil, že od chvíle, kdy Jo umřela, jsem šel po bílé středové čáře, rovnou prostředkem silnice. Nějakým zázrakem jsem se ocitl na krajnici, kde se mi nic nestane. Netušil jsem, kdo mě tam odtáhl, ale to nevadilo – tato otázka mohla počkat na jindy.

Všechno jsem to ze sebe vybrečel. Potom jsem sešel k jezeru a pomalu vstoupil do vody. Voda chladila moje přehřáté tělo víc než příjemně; připadalo mi to jako zmrtvýchvstání.

15. KAPITOLA

„Uved'te do protokolu své jméno.“

„Michael Noonan.“

„Vaše adresa?“

„Trvalé bydliště mám v Derry, Benton Street 14, ale mám také dům v TR-90, u jezera Dark Score. Poštu si nechávám posílat na schránku 832. Vlastní dům stojí na cestě 42, kousek od okresky 68.“

Elmer Durgin, opatrovník *ad litem* Kyry Devorové, si mával buclatou rukou před obličejem, jako by chtěl zahnat nějaký otravný hmyz nebo mi chtěl naznačit, že to stačí. Souhlasil jsem, že to stačí. Měl jsem pocit jako ta malá holčička v *Našem městečku*, která udává svou adresu jako Grovers Corner, New Hampshire, Amerika, Severní polokoule, Země, Sluneční soustava, galaxie Mléčná dráha, Mysl Boží. Hlavně jsem byl nervózní. Dosáhl jsem věku čtyřiceti let, aniž mě políbila zkušenost se soudy, a tohle sezení patřilo k soudnímu projednávání, i když jsme seděli v konferenční místnosti kanceláře Durgin, Peters a Jarrette v Bridge Street v Castle Rock.

Na této zábavě byl jeden zvláštní detail, který stojí za zaznamenání. Stenograf nepoužíval takový ten přístroj s klávesnicí, který vypadá jako sečítačka, ale stenomasku, zařízení, které se nasazuje na dolní půlku obličeje. Už jsem něco takového viděl, ale jenom ve starých černobílých filmových detektivkách, kde Dan Duryea nebo John Payne vždycky jezdí v buicku se střelnými na bocích, vypadají nebezpečně a kouří camelky. Když jsem pohlédl do rohu a uviděl nějakého chlapa, který vypadal jako nejstarší stíhací pilot na světě, bylo to dost přízračné, ale slyšet, jak všechno, co člověk vypustí z úst, okamžitě zopakuje tlumený hlas, bylo ještě horší.

„Děkuji vám, pane Noonane. Moje manželka četla všechny vaše knihy a říká, že jste její oblíbený autor. Chtěl jsem to jenom kvůli protokolu.“ Durgin si mohutně odkašlal. Proč ne? Byl to mohutný chlap. Většinou mám tlusté lidi rád – mají široké srdce, které se hodí k jejich širokému pasu. Ale *existuje* jistá podmnnožina, kterou považuji za Malé zlé tlust'ochy. Není radno se s nimi zaplétat, když to není nutné; vypálí vám dům a znásilní psa, když jim dáte sebenepatrnější záminku a ještě menší možnost. Někteří mají tak sto pětapadesát (Durginova výška, jak jsem tak odhadoval), a hodně jich má pod sto padesát. Často se usmívají, ale oči mají studené. Malí zlí tlust'oší nenávidí celý svět. Většinou

nenávidí lidi, kteří se můžou podívat z výše své hlavy dolů a vidí si na nohy. Do této kategorie jsem patřil i já, i když jen tak tak.

„Poděkujte za mě manželce, pane Durgine. Určitě by vám mohla jednu pro začátek doporučit.“

Durgin se uchechl. Durginova asistentka po jeho pravici, pěkná mladá žena, která vypadala, že absolvovala právnickou fakultu přibližně před sedmnácti minutami – se také zasmála. Romeo Bissonette po mé levici se také zasmál. Nejstarší pilot F-III v rohu dál mumlal do své stenomasky.

„Počkám si, až to zfilmují,“ řekl. V očkách mu ošklivě zazářilo, jako by věděl, že z žádné mé knížky nikdy film nebyl – jenom televizní zpracování *Ve dvou*, které dotáhlo sledovanost zhruba na úroveň Národních šampionátů v potahování pohovek. Doufal jsem, že úvodní zdvořilosti podle představ tohoto baculatého hajzlíka máme za sebou.

„Jsem opatrovník *ad litem* Kyry Devorové,“ řekl. „Víte, co to znamená, pane Noonane?“

„Jsem přesvědčen, že ano.“

„Znamená to,“ mlel Durgin dál, „že soudce Rancourt mě jmenoval, abych rozhodl – bude-li to možné –, co je v nejlepším zájmu Kyry Devorové, pokud by bylo nutné o tom rozhodovat soudně. Soudce Rancourt by v takovém případě nebyl povinen opírat své rozhodnutí o mé závěry, ale v mnoha případech se to stává.“

Podíval se na mě, ruce složené na listu čistého papíru. Ta pěkná asistentka naopak zuřivě psala. Možná že stíhacímu pilotovi nedůvěřovala. Durgin vypadal, jako by očekával potlesk.

„To byla otázka, pane Durgine?“ zeptal jsem se a Romeo Bissonette mě lehce, zkušeně kopl do kotníku. Nemusel jsem se na něj podívat, abych věděl, že to nebyla náhoda.

Durgin našpulil rty, tak hladké a vlhké, že vypadaly, jako by si je natřel lesklou bezbarvou rtěnkou. Na blyštivé lebce měl do hladkých obloučků učesaný zhruba dvě desítky pramenů vlasů. Trpělivě, zkoumavě se na mě podíval. Za tím vším se skrývala veškerá neochvějná zášť Malých zlých tlust'ochů. Takže zdvořilosti jsme měli za sebou. Rozhodně.

„Ne, pane Noonane. To nebyla otázka. Jen jsem si myslel, že byste rád věděl, proč jsme vás za tak příjemného dopoledne vytáhli od vašeho krásného jezera. Snad se mylím. A teď, jestli –“

Ozvalo se rázné zaklepání na dveře a vzápětí dovnitř vstoupil kamarád náš všech, George Footman. Dnes byl clevelandský ležerní styl nahrazen khaki uniformou zástupce šerifa, doplněn zkříženými pásy a ruční zbraní. Posloužil si důkladným pohledem na asistentčino poprsí, vystavené v modré hedvábné blůze, pak jí podal jakousi složku a kazetový magnetofon. Před odchodem na mě letmo pohlédl. *Pamatuju si tě, kámo*, říkal ten pohled. *Ten chytřej spisovatelskej, to laciný rande.*

Romeo Bissonette ke mně naklonil hlavu. Hranou ruky přemostil mezeru mezi svými ústy a mým uchem. „Devorova nahrávka.“

Přikývl jsem na znamení, že rozumím, pak jsem se znovu otočil k Durginovi.

„Pane Noonane, setkal jste se s Kyrou Devorovou a její matkou, Mary Devorovou, vidíte?“

Jak to, že se z Mattie stala Mary, divil jsem se... a pak mi to došlo, stejně jako mi to bylo jasné s těmi bílými šortkami a tílkem. Mattie, protože Ki neuměla vyslovit *Mary*.

„Pane Noonane, jste tu s námi?“

„Ty sarkasmy nejsou nutné, ne?“ ozval se Bissonette. Mluvil mírným tónem, ale Elmer Durgin se na něj podíval tak, že bylo jasné, že kdyby se náhodou podařilo dosáhnout Malým zlým tlustochům celosvětové nadvlády, ocitne se Bissonette v prvním antonu směřujícím do gulagu.

„Promiňte,“ řekl jsem, než stačil Durgin odpovědět. „Jenom jsem se na vteřinu zamyslel.“

„Nad novou knihou?“ zeptal se Durgin a usmíval se tím svým lesklým úsměvem. Vypadal jako bahenní žába v saku. Otočil se ke starému stíhacímu pilotovi, pověděl mu, aby to škrtl, a pak zopakoval otázku o Kyře a Mattie.

„Ano,“ odpověděl jsem, „setkal jsem se s nimi.“

„Jednou, nebo vícekrát?“

„Vícekrát.“

„Kolikrát jste se s nimi setkal?“

„Dvakrát.“

„Mluvil jste s Mary Devorovou také po telefonu?“

Už tyto otázky se pohybovaly směrem, který mě znervózňoval. „Ano.“

„Kolikrát?“

„Třikrát.“ Potřetí předchozího dne, kdy se mě zeptala, jestli s ní a Johnem Storrowem zajdu na oběd do městského parku, až budu mít po jednání u Durgina. Oběd uprostřed městečka, před Bohem a všemi lidmi... ačkoliv, když nám bude dělat garde newyorský právník, co by se mohlo stát zlého?

„Mluvil jste s Kyrou Devorovou po telefonu?“

To byla divná otázka! Ani na tu mě nikdo nepřipravoval. Nejspíš právě kvůli tomu se mě na to ptal.

„Pane Noonane?“

„Ano, jednou jsem s ní mluvil.“

„Můžete nám povědět, o čem jste spolu mluvili?“

„No...“ Nejistě jsem se podíval na Bissonetta, ale od něj jsem se pomoci nedočkal. Ani on zřejmě nevěděl. „Mattie –“

„Prosím?“ Durgin se naklonil tak daleko dopředu, jak to šlo. Z růžových masných důlků se na mě upřeně dívaly jeho oči. „Mattie?“

„Mattie Devorová. Mary Devorová.“

„Vy jí říkáte Mattie?“

„Ano,“ řekl jsem a potom jsem pocítil hroznou chuť dodat: *V posteli! Tak jí říkám v posteli!* „*Ach Mattie, nepřestávej, nepřestávej, křičím!*“ „Tak se mi představila, když jsme se viděli poprvé. Potkal jsem ji –“

„K tomu se třeba ještě dostaneme, ale teď mě zajímá váš telefonní rozhovor s Kyrou Devorovou. Kdy to bylo?“

„Včera.“

„Devátého července 1998.“

„Ano.“

„Kdo zatelefonoval?“

„Ma... Mary Devorová.“ *Ted' se zeptá, proč volala, pomyslel jsem si, a já řeknu, že si chtěla dát ještě jeden sexy maratón, přičemž předehra se bude skládat ze vzájemného krmení jahodami máčenými v čokoládě a při tom se budeme dívat na fotky nahých znetvořených trpaslíků.*

„Jak to, že s vámi Kyra Devorová mluvila?“

„Zeptala se, jestli může. Slyšel jsem, jak matce říká, že mi musí něco říct.“

„Co to bylo, co vám musela říct?“

„Že měla poprvé bublinkovou koupel.“

„Řekla také, že kašle?“

Mlčel jsem a jen se na něj díval. V té chvíli jsem pochopil, proč lidé nenávidí právníky, zvláště když ho dusí nějaký, který svou práci dělá dobře.

„Pane Noonane, chcete, abych opakoval otázku?“

„Ne.“ Uvažoval jsem, kde tu informaci získal. Že by ti darebáci nahrávali telefon u Mattie? Můj telefon? Oba? Snad poprvé jsem do morku kostí pochopil, jaké to musí být, mít půl miliardy dolarů. S tolika penězi můžete nahrát spousty telefonů. „Říkala, že jí matka strčila bublinky do obličeje a že kašlala. Ale –“

„Děkuji vám, pane Noonane, teď přejdeme k –“

„Nechejte ho domluvit,“ ozval se Bissonette. Měl jsem pocit, že už zasahuje do jednání víc, než původně plánoval, ale nezdálo se, že mu to vadí. Byl to ospale vyhlížející muž s důvěryhodným, truchlivým obličejem bladhounda. „Nejsme v soudní síni a toto není křížový výslech.“

„Musím myslet na dobro té holčičky,“ ohradil se Durgin. Mluvil nabubřele a zároveň pokorně, taková kombinace šla dohromady jako čokoládová poleva na kukuřici se smetanou. „Je to velká zodpovědnost, kterou беру velmi vážně. Pokud se vám zdá, že vás otravuji, pane Noonane, tak se omlouvám.“

Neobtěžoval jsem se s přijímáním omluvy – to bychom oba vypadali jako pitomci. „Chtěl jsem jenom říct, že Ki se smála, když mi to povídala. Říkala, že s matkou svedly bublinkovou bitvu. Když si telefon vzala znovu matka, také se smála.“

Durgin otevřel složku, kterou mu Footman přinesl, a rychle jí listoval, zatímco jsem mluvil, jako by neslyšel ani slovo. „Její matka... Mattie, jak jí říkáte.“

„Ano. Mattie, jak jí říkám. Jak vůbec víte o našem soukromém telefonickém rozhovoru?“

„To vás nemusí zajímat, pane Noonane.“ Vybral si list papíru, pak složku zavřel. Na chvílku papír pozvedl jako lékař studující rentgenový snímek, a já viděl, že je zaplněný strojopisným textem s řádkováním jedna. „Vrátíme se k vašemu prvnímu setkání s Mary a Kyrou Devorovými. To se odehrálo čtvrtého července, vidíte?“

„Ano.“

Durgin přikyvoval. „Dopoledne čtvrtého. A nejdřív jste se setkal s Kyrou Devorovou.“

„Ano.“

„Potkal jste ji jako první, protože matka s ní v té chvíli nebyla, vidíte?“

„To je špatně postavená otázka, pane Durgine, ale odpověď zní asi ano.“

„Jsem polichocen, že mi gramatiku opravil člověk, který je na žebříčku bestsellerů,“ usmíval se Durgin. Ten úsměv naznačoval, že by mě rád viděl vedle Romea Bissonetta v tom prvním antonu směřujícím do gulagu. „Povězte nám o tom setkání, nejprve s Kyrou Devorovou a potom s Mary Devorovou. Nebo Mattie, jestli chcete.“

Pustil jsem se do vyprávění. Když jsem skončil, Durgin si přitáhl magnetofon před sebe. Nehty jeho tlustých prstů se leskly stejně jako jeho rty.

„Pane Noonane, vy jste mohl Kyru přejet, je to tak?“

„To rozhodně ne. Jel jsem padesátkou – u obchodu je omezená rychlost. Viděl jsem ji včas, takže jsem mohl pohodlně zastavit.“

„Dejme tomu, že byste však přijížděl z druhé strany – jel byste na sever a ne na jih. Pořád byste ji viděl včas?“

To byla férovější otázka než ostatní, to jsem musel přiznat. Kdyby někdo přijížděl z opačné strany, měl by mnohem méně času zareagovat. Ale stejně...

„Ano,“ řekl jsem.

Durgin povytáhl obočí. „Víte to určitě?“

„Ano, pane Durgine. Možná bych musel trochu šlápnout na brzdy, ale –“

„V padesátce.“

„Ano, v padesátce. Už jsem vám říkal, je tam omezená –“

„– na tom úseku okresní silnice číslo 68. Ano, to už jste říkal. Ano. Podle vašich zkušeností na tom úseku lidé omezenou rychlost dodržují?“

„Od roku 1993 jsem se v TR moc nezdržoval, takže nemůžu –“

„Ale no tak, pane Noonane – tohle není scéna z vaší knížky. Prostě mi odpovídejte na otázky, jinak tu budeme celé dopoledne.“

„Dělám, co můžu, pane Durgine.“

Usouzeně vzdychl. „Ten dům u jezera Dark Score vám patří od osmdesátých let, ne? A omezení rychlosti kolem obchodu Jezerní vyhlídka, pošty, garáže Dicka Brookse – takzvané Severní vesnice – se od té doby nezměnilo, že?“

„Ne,“ připustil jsem.

„Takže se vrátíme k mé původní otázce – pozoroval jste, že většina lidí na tom úseku silnice dodržuje padesátikilometrovou rychlost?“

„Nevím, jestli většina, protože jsem nikdy neprováděl dopravní průzkum, ale spousta asi ne.“

„Chtěl byste si poslechnout svědectví zástupce okresního šerifa Footmana o tom, kde je udělen nejvyšší počet pokut za překročení rychlosti v TR-90, pane Noonane?“

„Ne,“ řekl jsem zcela upřímně.

„Projela kolem jiná auta, když jste mluvil nejdříve s Kyrou Devorovou a potom s Mary Devorovou?“

„Ano.“

„Kolik?“

„To přesně nevím. Pár.“

„Mohla to být tři auta?“

„Snad.“

„Pět?“

„Ne, tolik asi ne.“

„Ale nevíte to přesně, že?“

„Ne.“

„Protože Kyra Devorová byla rozčilená.“

„No, vlastně byla docela –“

„Plakala ve vaší přítomnost?“

„No... ano.“

„Rozplakala ji její matka?“

„To není fér.“

„Stejně jako není fér, podle vašeho názoru, nechat tříleté dítě procházet se uprostřed rušné silnice ve svátek dopoledne, nebo je to naopak?“

„Ale no tak, pomalu,“ řekl pan Bissonette mírně. Ve smutném psím obličejí bylo znát vyčerpání.

„Beru otázku zpět,“ řekl Durgin.

„Kterou?“ zeptal jsem se.

Unaveně se na mě podíval, jako by říkal, že se musí neustále zabývat takovými pitomci, jako jsem já, a je proto na naše nevychovanosti zvyklý. „Kolik vozů projelo kolem od chvíle, kdy jste dítě zvedl a odnesl do bezpečí, až do chvíle, kdy jste se s Devorovými rozloučil?“

Nelíbilo se mi to „odnesl do bezpečí,“ ale už když jsem si formuloval odpověď, chlapík v rohu mumlal otázku do stenomasky. A stejně to tak vlastně bylo. To se nedalo oddiskutovat.

„Už jsem vám povídal, že to nevím jistě.“

„No, tak se pokuste o kvalifikovaný odhad.“

Kvalifikovaný odhad. Tento výraz nesnáším. „Možná byly tři.“

„Včetně Mary Devorové? Která jela v –“ Pohlédl na papír, který vytáhl ze složky, „džípu Scout ročník 1982?“

Vzpomněl jsem si, jak Ki říká *Mattie jede rychle*, a pochopil jsem, kam Durgin míří. A nemohl jsem s tím nic dělat.

„Ano, byla to ona a byl to scout. Nevím, jaký ročník.“

„Jela rychlostí nižší než stanovený limit, nebo stanovenou rychlostí, nebo vyšší rychlostí, než je tam stanovena, když mýjela místo, kde jste stál s Kyrou v náručí?“

Hasila si to nejmíň sedmdesátkou, ale řekl jsem Durginovi, že to nevím jistě. Nutil mě, abych se aspoň pokusil odhadnout – *Já vím, že katovskou smyčku neumete, pane Noonane, ale určitě ji zvládnete, když se budete hodně snažit* – a já jsem co nejzdvořileji couval.

Znovu zvedl papír. „Pane Noonane, překvapilo by vás, kdybyste se dozvěděl, že dva svědkové – Richard Brooks mladší, majitel Dickovy garáže, a Royce Merrill, důchodce, dříve tesař – prohlašují, že paní Devorová jela mnohem rychleji než padesátkou, když vás mýjela?“

„To nevím,“ řekl jsem. „Já jsem se soustředil na tu holčičku.“

„Překvapilo by vás, kdybyste věděl, že Royce Merrill odhadl její rychlost na *devadesát* kilometrů za hodinu?“

„To je směšné. Kdyby dupla na brzdy, musela by dostat smyk a skončit na střeše v příkopu.“

„Stopy po pneumatikách, které změřil zástupce Footman, naznačují rychlost nejméně *sedmdesát* kilometrů za hodinu,“ řekl Durgin. To nebyla otázka, ale díval se na mě skoro vyzývavě, jako by mě ponoukal, abych se snažil ještě víc a zapadl hlouběji do té hnusné díry. Durgin si založil tlusté ruce a naklonil se přes ně ke mně. Ten vyzývavý pohled zmizel.

„Pane Noonane, kdybyste neodnesl Kyru Devorovou na krajnici – kdybyste ji nezachránil –, nemohla ji přejet *vlastní matka*?“

Tak toto bylo jádro pudla, a jak jsem měl odpovědět? Bissonette mi rozhodně nic užitečného nesignalizoval; zdálo se, že se snaží navázat výmluvný zrakový kontakt s pěknou asistentkou. Vzpomněl jsem si na

knížku, kterou Mattie četla zároveň s „Bartlebym“ – *Tichý svědek* od Richarda Northa Pattersona. Na rozdíl do Grishamových hrdinů ti Pattersonovi právníci skoro vždycky vypadali, že vědí, co dělají. *Námítka, Vaše ctihodnosti, otázka vyžaduje spekulace ze strany svědka.*

Pokrčil jsem rameny. „Je mi líto, pane advokáte, to nevím – křišťálovou kouli jsem nechal doma.“

Znovu ten záštiplný záblesk v Durginových očích. „Pane Noonane, mohu vás ujistit, že jestli neodpovíte na tu otázku zde, budete patrně odvolán z Malibu nebo z Ohňové země, nebo kde budete psát své další dílo, abyste ji zodpověděl později.“

Znovu jsem pokrčil rameny. „Tak ať. Už jsem vám říkal, že jsem se věnoval tomu dítěti. Nevím, jak rychle jeho matka jela, nebo jak dobré oči má Royce Merrill, nebo jestli zástupce Footman změřil ty správné stopy pneumatik. Na tom kusu silnice je spousta šmouh po gumách, to vám povím. A co kdyby jela sedmdesátkou? Nebo dokonce osmdesátkou, ať nejsme troškaři. Je jí jedenadvacet let, Durgine. V jedenadvaceti jsou řidičské schopnosti na vrcholu. Nejspíš by se dítěti vyhnula, a snadno.“

„Myslím, že to docela stačí.“

„Proč? Protože neslyšíte, co chcete?“ Bissonettův střevíc mi znovu ťukl do kotníku, ale já si ho nevšímal. „Jestli jste na Kyřině straně, proč mluvíte, jako byste byl na straně jejího dědy?“

Na Durginových rtech se objevil zlověstný úsměv. Takový, který říká: *Tak jo, chytráku, chceš si hrát?* Přitáhl si magnetofon trochu blíž. „Jelikož jste se zmínil o Kyřině dědečkovi, panu Maxwellu Devorovi z Palm Springs, trochu si o něm pohovoříme, ano?“

„Vy to tu dirigujete.“

„Mluvil jste někdy s Maxwellem Devorem?“

„Ano.“

„Osobně, nebo po telefonu?“

„Po telefonu.“ Už jsem chtěl dodat, že nějak získal moje tajné číslo, ale pak jsem si vzpomněl, že to udělala i Mattie, a rozhodl jsem se, že o tomto tématu pomlčím.

„Kdy to bylo?“

„Minulou sobotu večer. Večer čtvrtého. Zavolal, zrovna když jsem se díval na ohňostroj.“

„A předmětem vašeho rozhovoru bylo to malé dopolední dobrodružství?“ Při těch slovech sáhl Durgin do kapsy a vytáhl

magnetofonovou kazetu. Udělal to velmi okatě; v té chvíli vypadal jako salónní kouzelník, který vám ukazuje obě strany hedvábného šátku. A blušoval. Nemohl jsem to vědět s určitostí... ale stejně jsem si byl jist. Devore si náš rozhovor nahrál, to ano – ten šum byl skutečně moc hlasitý a do jisté míry jsem si to uvědomoval, už když jsem s ním mluvil – a Durgin teď podle všeho strkal do přehrávače právě onu kazetu... ale blušoval.

„Nevzpomínám si,“ prohlásil jsem.

Durgin ztuhl uprostřed pohybu s rukou nad průhledným krytem přehrávače. Podíval se na mě s nelíčeným úžasem... a ještě nějak. Překvapeně a vztekle zároveň.

„Vy si nevzpomínáte? Ale no tak, pane Noonane. Spisovatelé se přece *cvičí* v tom, aby si pamatovali rozhovory, a tento se odehrál ani ne před týdnem. Povězte mi, o čem jste mluvili.“

„Opravdu nevím,“ pověděl jsem mu netečným, bezbarvým hlasem.

Durgin na okamžik vypadal, že snad propadne panice. Potom se mu rysy obličejové obět uklidnily. Naleštěným nehtem ťukal po klávesách označených REW, FF, PLAY a REC. „Jak pan Devore začal ten rozhovor?“ zeptal se.

„Řekl haló,“ odpověděl jsem klidně a za stenomaskou se ozvalo jakési krátké chrochtnutí. Možná si ten starý pán odkašlával; možná se dusil smíchem.

Durginovi na tvářích vyrážely červené skvrny. „A po haló? Co potom?“

„Nevzpomínám si.“

„Zeptal se na to dopoledne?“

„Nevzpomínám si.“

„Nepověděl jste mu, že Mary Devorová a dcera byly spolu, pane Noonane? Že spolu trhaly květiny? Neřekl jste právě tohle ustaranému dědečkovi, když se vyptával na incident, o kterém čtvrtého července mluvilo celé městečko?“

„Ach jo,“ ozval se Bissonette. Zvedl jednu ruku na stůl, potom se prsty druhé ruky dotkl dlaně a naznačil *T*. „Přerušuj u hu.“

Durgin se na něj podíval. Ruměncem na tvářích byl ještě zřetelnější a rty stáhl natolik, že byly vidět špičky drobných, skoro perličkových zubů. „Co Vy chcete?“ zavrčel skoro, jako by sem Bissonette právě zaskočil, aby mu povědělo mormonské cestě nebo snad o rosenkruciánech.

„Chci, abyste přestal klást zaváděcí otázky, a chci, aby to všechno o trhání květin bylo z protokolu škrtnuto,“ řekl Bissonette.

„Proč?“ vyštěkl Durgin.

„Protože se snažíte do protokolu dostat věci, které tento svědek neříká. Nechtěl byste si udělat na chvilku přestávku, abychom se mohli poradit se soudcem Rancourtem a požádat ho o názor –“

„Beru otázku zpět,“ řekl Durgin. Podíval se na mě, bezmocně, zle a vztekle. „Pane Noonane, chcete mi pomoci, abych mohl konat svou práci?“

„Chci pomoci Kyře Devorové, pokud můžu,“ řekl jsem.

„Dobře.“ Přikývl, jako by v tom nebyl žádný rozdíl. „Tak mi laskavě řekněte, o čem jste s Maxwellem Devorem hovořili.“

„Nevzpomínám si.“ Zavřel jsem oči a neotvíral je. „Možná mi můžete osvěžit paměť.“

Chvilí bylo ticho, jako když někdo v pokeru zvýší sázku těsně před tím, než se vyloží karty. Dokonce i starý stíhací pilot byl zticha, nehybně zíral nad maskou. Potom Durgin odstrčil hranou ruky magnetofon stranou (podle stažených úst bylo znát, že má v té chvíli vůči přístroji stejné pocity, jaké jsem často choval vůči telefonu) a vrátil se k dopolední čtvrtého července. Vůbec se mě neptal na mou večeři s Mattie a Ki v úterý večer a vůbec se nevracel k mému telefonickému rozhovoru s Devorem – kdy jsem napovídal všechny ty nešikovné a lehce vyvratitelné nesmysly.

Odpovídal jsem na otázky až do půl dvanácté, ale náš rozhovor ve skutečnosti skončil ve chvíli, kdy Durgin odstrčil magnetofon. Věděl jsem to a jsem si zatraceně jistý, že on to věděl taky.

* * *

„Miku! Miku, tady!“

Mattie mávala od jednoho piknikového stolku za pódiem v městském parku. Vypadala celá rozrušená a šťastná. Taky jsem jí zamával a začal se k ní proplétat mezi stolky a dětmi, které si hrály na honěnou, protáhl se kolem několika mladých párků, které se válely na trávě, a shýbl se před letícím plastovým talířkem, po kterém skočil německý ovčák a obratně ho chytil.

Byl s ní vysoký, hubený zrzek, ale sotva jsem měl možnost si ho všimnout. Mattie mi vyšla naproti a setkala se se mnou už na šterkovém chodníku, objala mě, přimáčkla se ke mně – nebylo to žádné prudění

objetí s vystrčenou prdelkou – a pak mě políbila na ústa tak vehementně, až se mi rty přimáčkly k zubům. Když se odtrhla, pořádně to mlasklo. Odtáhla se a podívala se na mě s neskrývanou radostí. „Byla to největší pusa, jakou jste v životě dostal?“

„Rozhodně největší za poslední čtyři roky,“ řekl jsem. „Bude vám to stačit?“ A kdyby ode mě vzápětí neustoupila, dostalo by se jí fyzického důkazu o tom, jak moc se mi to líbilo.

„Asi bude muset.“ Otočila se k tomu zrzavému chlapíkovi a zatvářila se trochu legračně vzdorovitě. „Bylo to v pořádku?“

„Nejspíš ne,“ odpověděl, „ale aspoň momentálně nejste na dohled těch stařečků z garáže. Miku, já jsem John Storrow. Rád tě poznávám osobně.“

Okamžitě se mi zalíbil, možná proto, že jsem ho zastihl v jeho newyorském obleku s vestičkou, jak pečlivě rozkládá papírové tácky na piknikový stůl a při tom mu kudrnaté zrzavé vlasy vlají kolem hlavy jako mořské řasy. Kůži měl světlou a pihovatou, takovou, co se nikdy neopálí, jen spálí a pak sloupe a nechá po sobě veliké ekzematické skvrny. Když jsme si potřásli rukou, připadalo mi, že má dlaň samé klouby. Muselo mu být aspoň třicet, ale vypadal tak ve věku Mattie, a podle mě bude trvat dalších pět let, než si bude moci koupit skleničku a nevytahovat při tom řidičák.

„Posaďte se,“ pobízel nás. „Máme oběd o pěti chodech, díky hotelu Castle Rock Variety – dalať, kterým se z nějakého podivného důvodu tady nahoře říká italské sendviče... mozzarellové tyčinky... česnekové hranolky... sladké oplatky.“

„To jsou jenom čtyři,“ řekl jsem.

„Zapomněl jsem na limonádu,“ řekl a vytáhl z hnědé kabely tři láhve s dlouhým hrdlem. „Tak se do toho pustíme. Mattie má v pátek a v sobotu knihovnu od dvou do osmi, a teď by se nehodilo, aby chodila do práce pozdě.“

„Jak to dopadlo včera večer v čtenářském kroužku?“ zeptal jsem se.

„Jak vidím, tak vás Lindy Briggsová nesnědla zaživa.“

Zasmála se, zatleskala a zatřásla rukama nad hlavou. „Byla jsem jednička! Úplně jsem je smetla! Neodvážila jsem se jim říct, že ty nejlepší postřehy jsem měla od vás –“

„Díky bohu za drobné laskavosti,“ poznamenal Storrow. Vybaloval si sendvič ze svačinového papíru omotaného provázkem a počínal si při tom pečlivě a trochu nedůvěřivě a používal k tomu jen špičky prstů.

„– tak jsem řekla, že jsem se podívala do několika knížek a našla tam pár vodítek. Bylo to skvělé. Cítila jsem se jako vysokoškolačka.“

„To je dobře.“

„Bissonette?“ zeptal se John Storrow. „Kde je? Ještě nikdy jsem neviděl chlapa, co se jmenuje Romeo.“

„Musel se prý hned vrátit do Lewistonu. Je mi líto.“

„Vlastně je lepší, že nás nebude tolik, aspoň ze začátku.“ Zakousl se do sendviče – byly zastrčené do pytlíku – a překvapeně se na mě podíval. „Nechutná to špatně.“

„Povídej o tom výsledku,“ pobídl mě John, a než se najedli, já jsem vyprávěl. Když jsem skončil, vzal jsem si také chleba a pokusil se je dohnat. Zapomněl jsem, jak dobré může být italské jídlo – sladké, kyselé a masné zároveň. Samozřejmě že když něco chutná tak dobře, nemůže to být zdravé; to je zákonité. Patrně bych mohl formulovat podobný postulát o srdečných objetech od mladých dívek, které mají potíže se zákonem.

„Velmi zajímavé,“ řekl John. „Opravdu moc zajímavé.“ Vytáhl z umaštěného pytlíku mozzarellou tyčinku, rozlomil ji a podíval se fascinovaně a s hrůzou na sraženou bílou hmotu uvnitř. „Tohle tady lidi jedí?“ zeptal se.

„Lidi v New Yorku jedí rybí měchýře,“ řekl jsem. „Sýrové.“

„Asi ano.“ Namočil si sousto do umělohmotného kelímku se špagetovou omáčkou (v západním Maine se nazývá „sýrová omáčka“) a pak to snědl.

„Tak co?“ zeptal jsem se.

„Není to špatné. Ale mělo by to být mnohem teplejší.“

Ano, v tom měl pravdu. Jíst studené mozzarellové tyčinky je trochu jako pojídat studený sopel, kteroužto poznámku jsem si za tak krásného letního pátku raději nechal pro sebe.

„Jestli Durgin tu pásku měl, proč ji nepřehrál?“ zeptala se Mattie. „To nechápu.“

John si protáhl paže, zapraskal klouby a dobrotivě se na ni podíval.

„To se nejspíš nikdy s jistotou nedovíme,“ řekl.

Myslel si, že Devore žalobu stáhne – čišelo to z každého pohybu jeho těla a z každého odstínu v jeho hlase. To bylo nadějně, ale bude dobré, když Mattie nepodlehne *přílišným* nadějím. John Storrow nebyl tak mladý, jak vypadal, a patrně ani tak naivní (aspoň jsem v to horečně

doufal), ale mladý *byl*. A on ani Mattie neznali příběh o sáňkách Scootera Larribeea. Nebo neviděli tvář Billa Deana, když ho vyprávěl.

„Chcete slyšet některé možnosti?“

„Jistě,“ řekl jsem.

John odložil sendvič, otřel si prsty a pak začal odpočítávat jednotlivé body. „Za prvé telefonoval *on*. Nahrané rozhovory mají za takových okolností velmi pochybnou hodnotu. Za druhé nedopadl zrovna jako kapitán Kangoroo, že?“

„Ne.“

„Za třetí to vymyšlení vrhá špatné světlo na *tebe*, Miku, ale ne zas moc, a na Mattie vůbec. A mimochodem, to s těmi bublinkami, jak je Mattie foukala Kyře do obličeje, to se mi moc líbí. Jestli tohle má být to nejlepší, co mají, měli by to vzdát rovnou. A za poslední – a to je nejpravděpodobnější – myslím si, že Devore dostal Nixonovu chorobu.“

„Nixonovu chorobu?“ zeptala se Mattie.

„Pásek, který Durgin má, není jediný. Nemůže být. A váš tchán se bojí, že když se vytasí s jedním páskem, který pořídil kdoví jakým systémem ve Warringtonu, mohli bychom si vyžádat všechny. A o to se sakra pokusím.“

Vypadala užasle. „Co by na nich mohlo být? A jestli je to špatné, proč nás nezničí?“

„Možná nemůže,“ řekl jsem. „Možná je potřebuje pro jiné účely.“

„Na tom vlastně nezáleží,“ řekl John. „Durgin bluvoval, a to je důležité.“ Lehce udeřil hranou dlaně do piknikového stolu. „Myslím, že to zabalí. Opravdu si to myslím.“

„Na takové myšlenky je moc brzo,“ řekl jsem okamžitě, ale podle Mattina výrazu jsem poznal – zazářila víc než předtím –, že škoda už se stala.

„Povězte mu, co jste ještě udělal,“ řekla Mattie Johnovi. „Potom už musím do knihovny.“

„Kam posíláte Kyru v pracovních dnech?“ zeptal jsem se.

„K paní Cullumové. Bydlí od nás dvě míle po Wasp Hill Road. V červenci je taky od deseti do tří prázdninová škola bible. Ki se moc líbí, zvlášť písničky a ty obrázkové příběhy o Noemovi a Mojžíšovi. Autobus ji vysadí u Arleny a já si ji tam kolem čtvrt na devět vyzvednu.“ Trochu smutně se usmála. „Tou dobou už většinou tvrdě spí na pohovce.“

Pak se na dalších asi deset minut chopil slova John. Neměl ten případ dlouho, ale už rozkutálel spoustu koulí. Nějaký chlapík v

Kalifornii sbíral fakta o Rogeru Devorovi a Morrisi Riddingovi („sbírat fakta“ zní mnohem lépe než „čenicchat“). Johna zvlášť zajímalo, jaké jsou vztahy Rogera Devora s jeho otcem a jestli existovaly o Rogerovi nějaké záznamy v souvislosti s jeho malou neteří z Maine. John také rozjel kampaň, aby se co nejdříve dozvědělo o pohybu a aktivitách Maxe Devora od chvíle, kdy se vrátil do TR-90. Za tímto účelem sehnal soukromého detektiva, kterého doporučil Romeo Bissonette, můj právník ad hoc.

Při řeči rychle listoval malým zápisníkem, který si vytáhl z vnitřní kapsy saka, a já si vzpomněl, co říkal o paní Spravedlnosti, když jsme spolu telefonovali: *Nasad' jí na ta široká zápěstí pouta a zalep jí páskou pusou, která bude ladit s tou páskou přes oči, znásilni ji a vyválej v bahně.* To byly možná příliš silné výrazy pro to, co jsme dělali my, ale podle mě jsme do ní přinejmenším trochu strkali. Představoval jsem si chudáka Rogera Devora v ohrádce pro svědky, který přeletěl tři tisíce mil, aby se ho vyptávali na jeho sexuální orientaci. Musel jsem si pořád připomínat, že ho do toho postavení uvedl jeho otec, ne Mattie nebo já nebo John Storrow.

„Jak jsi daleko s tou schůzkou s Devorem a jeho hlavní právní poradkyní?“ zeptal jsem se.

„Ještě nevím. Udička je nahozena, nabídka leží na stole, puk je vhozen do hry, vyberte si oblíbenou metaforu, smíchejte je a zkoušejte, která se hodí, jestli chcete.“

„Máte želízka v ohni,“ řekla Mattie vážně.

„Figurky na šachovnici,“ dodal jsem.

Podívali jsme se na sebe a zasmáli se. John nás smutně pozoroval, potom vzdychl, vzal sendvič a znovu se pustil do jídla.

„Opravdu se s ním musíš setkat za přítomnosti právníka, který tam bude víceméně jenom tancovat do počtu?“ zeptal jsem se.

„Chtěli byste tuhle při vyhrát a pak zjistit, že to Devore může roztočit znovu s odkazem na neetické chování právního zástupce Mary Devorové?“ opáčil John.

„O tom ani nežertujte!“ vykřikla Mattie.

„Nežertoval jsem,“ řekl John. „Musí to být i s jeho právníkem, ano. Myslím, že k tomu nedojde, aspoň ne v nejbližší době. Ještě jsem toho starého *kohouta* ani neviděl a musím vám prozradit, že hynu zvědavostí.“

„Jestli vám stačí ke štěstí tohle, zajděte příští úterý večer na softbalové hřiště,“ řekla Mattie. „Bude tam v tom svém šik kolečkovém křesle, bude se smát a tleskat a každou čtvrt hodinu ucucávat z té své kyslíkové masky.“

„To není špatný nápad,“ řekl John. „Na víkend se musím vrátit do New Yorku – odjízďím *apres* Osgood – ale možná se v úterý objevím. Možná si dokonce přivezu vlastní rukavici.“ Začal uklízet ze stolku a mě znovu napadlo, že vypadá akurátně a zároveň mile, jako Stan Laurel v zástěře. Mattie ho odstrčila a chopila se práce sama.

„Nikdo si nevzal žádnou oplatku,“ řekla trochu smutně.

„Vezměte je domů dcerce,“ radil John.

„To tedy ne. Takové věci jí vůbec nedávám. Co si myslíte, že jsem za matku?“ Uviděla, jak se tváříme, uvědomila si, co zrovna řekla, a pak se rozesmála. Přidali jsme se k ní.

Mattin starý scout parkoval na svahu za válečným památníkem, což byl v Castle Rock voják z první světové války se štědrá dávkou ptačinců na ploché přilbici. Vedle něj parkoval zbrusu nový taurus s obtiskem půjčovny Hertz nad samolepkou o technické prohlídce. John hodil na zadní sedadlo svůj kufřík – konejšivě hubený a nijak nápadný.

„Jestli se stihnu v úterý vrátit, zavolám,“ řekl Mattie. „Jestli se mi podaří sjednat si schůzku s vaším tchánem přes toho Osgooda, taky zavolám.“

„Koupím ty italské sendviče,“ slíbila Mattie.

Usmál se, pak ji popadl jednou rukou za paži a mě druhou rukou. Vypadal jako čerstvě vysvěcený duchovní, který se chystá oddat svůj první pár.

„Vy dva si telefonujte, když budete muset,“ řekl, „vždycky ale mějte na paměti, že jednu linku nebo obě může někdo nahrávat. Potkávejte se v obchodě, když se to náhodou stane. Miku, ty se možná budeš muset zastavit v místní knihovně a půjčit si tam něco.“

„Až si obnovíte průkaz,“ podívala se na mě Mattie věčně.

„Ale už žádné návštěvy u Mattie v přívěsu. Je to jasné?“

Já řekl, že ano; ona řekla, že ano; John Storrows nevydal přesvědčeně. Napadlo mě, jestlipak něco nezahlédl v našich tvářích nebo tělech, co tam být nemělo.

„Zaměřili svůj útok určitým směrem, který jim nejspíš nevyjde,“ pokračoval. „Nemůžeme riskovat a poskytnout jim možnost změnit kurs. To znamená řeči o vás dvou; to také znamená řeči o Mikovi a Kyře.“

Mattie s tím svým šokovaným výrazem znovu vypadala na dvanáct.

„O Mikovi a Kyře! O čem to mluvíte?“

„O údajném zneužívání dítěte, se kterým vyrukují lidé tak zoufalí, že se pokusí o všechno.“

„To je směšné,“ řekla. „A kdyby můj tchán chtěl házet takové bahno –“

John přikývl. „Ano, bude naší povinností hodit je zpět. Následovaly by články v novinách po celé zemi, možná dokonce i televizní soud, Bůh nám žehnej a buď nám milostiv. Nic takového nechceme, pokud se tomu můžeme vyhnout. Není to dobré ani pro dospělé, natož pro dítě. Teď ani později.“

Sklonil se a políbil Mattie na tvář.

„Je mi to všechno líto,“ řekl a skutečně vypadal upřímně zkroušeně. „Soudy o děti bývají takové.“

„Myslím, že jste mě varoval dost. Je to tak... to pomyšlení, že by si někdo mohl vymyslet takovou věc jenom proto, že nebudou moci jinak vyhrát...“

„Varuju vás ještě jednou.“ Jeho tvář byla natolik pochmurná, nakolik mu to jeho mladé a dobromyslné rysy asi dovolovaly. „Máme tu velmi bohatého muže s velmi chatrnou žalobou. Tato kombinace se může zachovat jako starý dynamit.“

Otočil jsem se k Mattie. „Pořád si děláte starost o Ki? Pořád máte pocit, že je v nebezpečí?“

Viděl jsem, jak přemýšlí, jestli se má odpovědi vyhnout – nejspíš jen z čisté yankeeské zdrženlivosti –, ale pak se rozhodla jinak. Možná se rozhodla, že kličkování je luxus, který si nemůže dovolit.

„Ano. Ale je to jenom pocit, víte.“

John se mračil. Myslím, že ho také napadlo, že by se Devore mohl uchýlit k mimoprávním prostředkům, aby získal, co chce. „Mějte ji na očích, jak to jenom půjde,“ řekl. „Já na intuici dám. To vaše tušení se zakládá na něčem konkrétním?“

„Ne,“ odpověděla Mattie a rychle na mě pohlédla, jako by mě žádala, abych zůstal zticha. „Ani ne.“ Otevřela dvířka scoutu a hodila dovnitř hnědý sáček s oplatkami – nakonec si je přece jenom nechala. Pak se otočila k Johnovi a ke mně s výrazem, který se hodně podobal vzteku. „Jenomže nevím, jak se podle té rady zařídít. Pracuju pět dní v týdnu a v srpnu, kdy aktualizujeme mikrofiše, to bude šest. Ki teď obědvá v prázdninové škole bible a večerí u Arlene Cullumové. Vídám ji

ráno. Jinak...“ Věděl jsem, co řekne, ještě než to vyslovila; ten výraz byl hodně starý. „... je v TR.“

„Mohl bych vám najít nějakou *au pair*,“ řekl jsem a zároveň si pomyslel, že bude sakra lacinější než John Storrow.

„Ne,“ řekli naprosto jednohlasně, takže se na sebe podívali a zasmáli se. Ale i když se Mattie smála, vypadala napjatě a nespokojeně.

„Nebudeme nechávat papírové stopy, které by mohla Durginova nebo Devorova smečka ohařů využít,“ řekl John. „Kdo platí mě, to je jedna věc. Kdo platí pečovatelku pro dítě, to je jiná věc.“

„Kromě toho jsem si toho už od vás vzala dost,“ dodala Mattie. „Tolik, že už beztak nemůžu pořádně spát. Nebudu se zadlužovat ještě víc jenom proto, že mám špatnou náladu.“ Vlezla si do scoutu a zavřela dvířka.

Položil jsem ruce na otevřené okno. Teď jsme byli ve stejné úrovni a kontakt z očí do očí byl tak silný, až rušil. „Mattie, stejně je nemám za co utrácet. Opravdu.“

„Pokud jde o Johnovo palmáře, tak to přijímám. Protože Johnovo palmáře je v zájmu Ki.“ Položila ruku na mou a krátce stiskla. „To druhé se týká mě. Dobře?“

„Jo. Ale té paní na hlídání a lidem, kteří vedou tu školu bible, musíte říct, že máte na krku soud o dítě, možná hodně nepříjemný, a Kyra nesmí s nikým nikam chodit, ani s tím, koho znají, pokud nebudou mít váš souhlas.“

Usmála se. „Už se stalo. Na Johnovu radu. Někdy se ozvěte, Miku.“

Zvedla mou ruku, vlepila mi na ni mlaskavou pusou a odjela.

„Tak co myslíš?“ zeptal jsem se Johna, zatímco jsme se dívali, jak scout chrlí mastná mračna cestou na nový Prouty Bridge, který překlenuje Castle Street a směřuje auta na okresku číslo 68.

„Myslím, že má štěstí, že má tak dobře situovaného dobrodince a chytrého právníka,“ poznamenal John. Odmlčel se, pak dodal: „Ale něco ti povím – vůbec mi nepřipadá šťastná. Mám z ní takový pocit... já nevím...“

„Že se kolem ní vznáší mrak, který není pořádně vidět.“

„Asi tak. Možná jsi to vystihl.“ Prohrábl si rukou neposednou hřívu zrzavých vlasů. „Jenom vím, že je to něco smutného.“

Věděl jsem přesně, co má na mysli... jenomže pro mě to bylo mnohem složitější. Chtěl jsem s ní jít do postele, ať je smutná nebo ne, ať je to správné nebo ne. Chtěl jsem na sobě cítit její ruce, aby mě tahaly

a tiskly, hladily a laskaly. Chtěl jsem čichat její kůži a ochutnávat její vlasy. Chtěl jsem mít její rty opřené o ucho, aby mě její dech lechtal v jemných chloupcích, které uvnitř rostou, až mi bude říkat, abych dělal, co chci, cokoli chci.

* * *

Vrátil jsem se na Smějící se Sáru těsně před druhou hodinou a nemyslel na nic jiného než na svou pracovnu a na IBM s hlavicí Courier. Znovu jsem psal – *psal*. Žasnul jsem. Budu pracovat (ne že by mi to po čtyřleté přestávce připadalo zrovna jako práce) až tak do šesti, pak si zaplavu a pak si zajedu do Village Cafe na nějakou Buddovu cholesterolovou specialitu.

V momentě, kdy jsem prošel dveřmi, začal pronikavě zvonit Bunterův zvonek. Zastavil jsem se v chodbě s rukou na otočném knoflíku. V domě bylo vedro a byl plný slunce, nikde žádný stín, ale na pažích mi vyskočila husí kůže jako o půlnoci.

„Kdo je tu?“ zavolal jsem.

Zvonek umkl. Chvilka ticha, a pak zakřičela nějaká žena. Ozývalo se to odevšad, tryskalo to z ovzduší plného smítek jako pot z přehřáté kůže. Byl to výkřik plný vzteku, zloby, žalu... ale myslím, že hlavně hrůzy. A já zařval v odpověď. Nemohl jsem si pomoci. Když jsem onehdy stál potmě na schodech do sklepa a poslouchal, jak neviditelná pěst bouchá do izolace, tehdy jsem se bál, ale tohle bylo mnohem horší.

Nepřestávalo to, ten křik. vzdaloval se, jako se vzdaloval ten dětský pláč; vzdaloval se, jako by tu křičící ženu rychle táhli dlouhou chodbou ode mě pryč.

Nakonec křik ztichl úplně.

Opřel jsem se o knihovnu, dlaň přitisknutou k tričku, pod kterým mi tlouklo srdce. Lapal jsem po dechu a ve svalech jsem měl ten divný *vypálený* pocit, jaký se dostaví, když člověk prožije hrozný úlek.

Uplynula minuta. Srdce se postupně uklidňovalo a dech se zpomaloval. Narovnal jsem se, udělal nejistý krok, a když mě nohy udržely, udělal jsem ještě dva. Zůstal jsem stát v kuchyni mezi dveřmi a díval se do obývacího pokoje. Los Bunter nad krbem mi vracel skelný pohled. Zvonek kolem krku visel klidně a nezvučně. Na boku mu svítila horká skvrna slunce. Jediným zvukem bylo tikání těch hloupých hodin kocoura Felixe v kuchyni.

Ale i v té chvíli mě děsilo pomyšlení, že ta ječící žena byla Jo, že v Smějící se Sáře straší moje žena a že trpí. Mrtvá nebo ne, trpěla.

„Jo?“ zeptal jsem se tiše. „Jo, jsi to –“

Znovu se ozval pláč – pláč vystrašeného dítěte. Zároveň se mi ústa a nos zase naplnila železnou pachutí jezera. Jednou rukou jsem se vyděšeně chytil za hrdlo a začal dávit, pak jsem se naklonil nad dřez a plivl. Bylo to jako předtím – místo mohutného gejzíru vody vyšla jen loužička slin. Pocit, že se dusím vodou, zmizel, jako by nikdy nebyl.

Zůstal jsem na místě, svíral hranu pultu a skláněl se nad dřezem, nejspíš jsem vypadal jako opilec, který zakončil ve čírek zvrácením větší části lahvované radosti onoho večera. Taky jsem se tak cítil – ochromený a otupělý, příliš omámený, než abych pořádně chápal, co se děje.

Nakonec jsem se narovnal, vzal si ručník přehozený přes držadlo myčky a otřel si obličej. V lednici byl čaj a já dostal strašlivou chuť na vysokou sklenici plnou ledu zalitého čajem. Sáhl jsem po dvířkách a v tu chvíli jsem ztuhl. Ovocné a zeleninové magnety byly znovu v kruhu. Uprostřed bylo toto:

pomoc topím se

A je to, pomyslel jsem si. vypadnu odtud. Hned, dneska.

Jenže za hodinu jsem seděl v dusné pracovně se sklenicí čaje na stole (led se dávno rozpustil), oblečený jen do trenýrek a ponořený do světa, který jsem vytvářel – toho, kde se soukromý detektiv Andy Drake snaží dokázat, že John Shackelford není onen sériový vrah, přezdívaný Baseballová čapka.

Takhle to prostě chodí: den po dni, jídlo za jídlem, jedna bolest po druhé, nádech po výdechu. Zubaři ošetřují jeden kořenový kanálek za druhým; stavitelé lodí dělají jeden lodní trup za druhým. Když člověk píše knihu, pokračuje od jedné stránky ke druhé. Odvrátíme se od všeho, co známe a čeho se bojíme. Studujeme katalogy, díváme se na fotbalové zápasy, vybíráme Sprint místo AT&T. Počítáme ptáky na nebi a neotočíme se od okna, když za sebou uslyšíme kroky toho, kdo se chodbou přibližuje; řekneme ano, souhlasím, že mraky často vypadají jako něco jiného – ryby a jednorožci a jezdci na koni –, ale ve skutečnosti jsou to jenom mraky, a věnujeme pozornost dalšímu jídlu, další bolesti, dalšímu nádechu, další stránce. Tak to s námi je.

16. KAPITOLA

Ta knížka byla důležitá, jasné? Ta knížka byla hlavní.

Bál jsem se změnit *místnosti*, natož sbalit psací stroj a tenký, sotva načrtnutý rukopis a odvézt všechno zpět do Derry. To by bylo stejně nebezpečné jako brát dítě do větrné smršti. Takže jsem zůstal, s vyhrazeným právem odstěhovat se, když se mi okolnosti začnou příliš vymykat z rukou (stejně tak si kuřáci vyhrazují právo přestat, jestli začnou příliš kašlat), a tak uplynul týden. Během toho týdne se děly různé věci, ale než jsem příští pátek potkal na ulici Maxe Devora – to bylo sedmnáctého července –, bylo pro mě nejdůležitější, že jsem pokračoval v psaní románu, který se bude jmenovat, až skončím, *Přítel z dětství*. Možná si vždycky myslíme, že to, o co jsme přišli, bylo nejlepší... nebo by bývalo bylo nejlepší. Nevím to jistě. Ale vím, že můj skutečný život se toho týdne týkal hlavně Andyho Drakea, Johna Shackelforda a stínové postavy, která se držela daleko v pozadí. Raymonda Garratyho, přítele z dětství Johna Shackelforda. Muže, který občas nosil baseballovou čepici.

Během toho týdne se v domě dál objevovaly různé úkazy, ale menší ráže – už se nekonalo nic tak strašlivého jako ten řev. Někdy zazvonil Bunterův zvonek a někdy se ovocné a zeleninové magnety přeskupily do kruhu... ale uprostřed se nikdy neobjevila slova; aspoň ne ten týden. Jednou ráno jsem vstal a našel převrácenou cukřenku, takže jsem si vzpomněl na Mattin příběh o mouce. V prášku nebylo nic napsáno, ale byla tam jakási vlnovka

~~~~~

– jako by se někdo pokusil psát, ale nepodařilo se mu to. Jestli to tak bylo, soucítím s ním. Věděl jsem, *jaké* to je.

* * *

Moje sezení u obávaného Elmera Durgina se konalo v pátek desátého. Příští úterý jsem se vydal Ulicí na Warringtonovo softbalové hřiště v naději, že se podívám na Maxe Devora. Táhlo na šestou hodinu, když ke mně začal doléhat křik, jásot a údery míčků. Chodník označený rustikálními nápisy (ozdobné *W* vypálené do dubových přitesaných latěk) vedl kolem opuštěného člunařského domku, několika kůlen a domku z vepřovic skoro pohlčeného ostružiním. Nakonec jsem se

vynořil za hřištěm. Spousta pytlíků od brambůrek, obalů od sladkostí a pivních plechovek naznačovala, že z tohoto výhodného místa občas pozorovali zápas i jiní lidé. Nemohl jsem si pomoci a myslel na Jo a jejího tajemného přítele, chlapa ve starém hnědém saku, statného chlapa, který ji vzal kolem pasu a odváděl ze zápasu k Ulici, a při tom se smáli. Během víkendu jsem dvakrát skoro zavolał Bonnie Amudsonové, protože jsem měl pocit, že bych toho chlapa možná mohl vystopovat, zjistit jeho jméno, ale pokaždé jsem od toho upustil. Spící psi, řekl jsem si pokaždé. Spící psi, Michaeli. Ten večer jsem měl to místo za centrem sám pro sebe a připadalo mi to tam akorát tak daleko od domácí mety, vzhledem k tomu, že muž, který obvykle parkoval se svým křeslem za zadní metou, mě nazval lhářem a já ho vyzval, aby si uložil mé telefonní číslo tam, kde slunce obvykle pohasíná.

V žádném případě jsem si nemusel dělat starosti. Devore mezi diváky nebyl, ani líbezná Rogette.

Za nedbale udržovanou drátěnou bariérou za první základnou jsem však zahlédl Mattie. Vedle ní byl John Storrow, na sobě měl džíny a tričko, zrzavé vlasy z větší části ukotvené čepicí s nápisem Mets. Dívali se na zápas a povídali si jako staří přátelé celé dvě směny, než mě uviděli – za tu dobu jsem stačil Johnovi závidět místo, kde stojí, a taky trochu žárlit.

Nakonec kdosi hodil dlouhý míček do místa, kde jako plot sloužil jenom okraj lesa. Centr v poli couval, ale míček mu proletěl vysoko nad hlavou. Mířil kamsi napravo ode mě. Bez přemýšlení jsem se tím směrem rozběhl, vysoko našlapoval křovím, které tvořilo pás mezi stříhaným hřištěm a stromy, a doufal, že neproběhnu jedovatou škumpou. Chytil jsem míček do natažené levé ruky a zasmál se, protože někteří diváci zajásali. Centr v poli mě pochválil tím, že zatleskal holou pravačkou o rukavici. Odpalovač zatím v klidu obíhal základny, protože věděl, že odpálil tak, že má oběh v suchu.

Hodil jsem míček hráči v poli, a když jsem se obrátil ke svému původnímu stanovišti mezi papírovými obaly a pivními plechovkami, ohlédl jsem se a uviděl, že se na mě dívá Mattie a John.

Pokud něco potvrzuje teorii, že jsme jen další zvířecí druh, který má jen o něco větší mozek a *mnohem* větší představu o vlastní důležitosti v řádu věcí, pak je to gesto, jakým si dokážeme sdělit spoustu věcí, když není zbytí. Mattie si přitiskla ruce k hrudi, naklonila hlavu doleva a zvedla obočí – *Můj hrdino*. Já jsem zvedl ruce k ramenům a obrátil dlaně

vzhůru – *To nic, paní, úplná maličkost.* John sklonil hlavu a přiložil si prsty k čelu, jako by ho něco zabořilo – *Ty máš štěstí, mizero.*

Když jsme si vyměnili tyto komentáře, ukázal jsem na zadní metu a tázvavě pokrčil rameny. Mattie a John také pokrčili rameny. O směnu později přiběhl ke mně malý kluk, který vypadal jako jediná obří explodující piha, kolem holení mu vlál jako dres příliš velký pulovr značky Michael Jordan.

„Ten chlap dole mi dal padesát centů, abych vám řek, že mu máte pozdějc zavolat do hotelu v Rock,“ ukazoval na Johna. „Prej mi dáte dalších padesát centů, jestli něco odpovíte.“

„Pověz mu, že mu zavolám kolem půl desáté,“ řekl jsem. „Ale padesát centů nemám. Bereš dolar?“

„Že váháš.“ Chňapl po něm a otočil se, ale pak se vrátil. Usmíval se a ukazoval při tom zuby, přistižené mezi prvním a druhým jednáním. S těmi softbalovými hráči v pozadí vypadal jako předloha Normana Rockwella. „Ten chlap taky říkal, abych vyřídil, že to byl zásah k posrání.“

„Pověz mu, že lidé totéž říkávali o Williem Maysovi.“

„Jakým Williem?“

Ach, to mládí. Ach, ty mravy. „Jenom mu to pověz, hochu. On už bude vědět.“

Zůstal jsem ještě na další směnu, ale to už začínali být hráči opilí, Devore se pořád neukázal, a tak jsem se vrátil domů stejnou cestou, kterou jsem přišel. Viděl jsem jednoho rybáře stát na skále a dva mladé lidi courající se Ulicí směrem k Warringtonovi, drželi se za ruce. Pozdravili a já odpověděl. Cítil jsem se osamělý a zároveň spokojený. Jsem přesvědčen, že je to vzácný druh štěstí.

Někteří lidé kontrolují záznamník, když přijdou domů; já jsem to léto pokaždé kontroloval dvířka lednice. Enyky benyky kliky bé, jak říkal los Bullwinkle, duchové se chystají promluvit. Tu noc nepromluvili, i když se ovocné a zeleninové magnety přeskupily do sinusoidní křivky jako had nebo snad písmeno S, uložené ke spánku:

O něco později jsem zavolal Johnovi a zeptal se ho, kde byl Devore, a on mi slovy zopakoval to, co už mi pověděl mnohem úsporněji gestem. „To je první zápas, který vynechal od té doby, co přijel,“ řekl. „Mattie se

snažila zeptat několika lidí, jestli mu něco není, a zdálo se, že se všichni shodli, že je v pořádku... aspoň pokud lidi věděli.“

„Jak to myslíš, že se *snažila* zeptat několika lidí?“

„Myslím to tak, že někteří s ní vůbec nemluvili. Přehlídli ji jako jarní lány, říkávala generace mých rodičů.“ *Bacha na věc, kámo*, pomyslel jsem si, i když nahlas jsem nic neříkal, *to je jenom o půl krůčku od mé generace*. „Nakonec s ní mluvila jedna dávná kamarádka, ale k Mattie Devorové se chovají všichni stejně. Ten Osgood je možná mizerný obchodník, ale jako Devorův přihazovač odvedl skvělou práci a dost solidně Mattie izoloval od lidí v městečku. *Je to vůbec městečko, Miku?* Tohle mi trochu uniká.“

„Je to prostě TR,“ řekl jsem nepřítomně. „Nedá se to nijak pořádně vysvětlit. Opravdu věříš, že Devore podplácí *všechny*? To zrovna nemluví ve prospěch staré wordsworthovské myšlenky o pastorální nevinnosti a dobrotě, že?“

„Rozdává peníze a využívá Osgooda – možná i Footmana –, aby šířili různé řeči. A zdejší lidi mi tu připadají počestní přinejmenším jako počestní politikové.“

„Ti, kteří se dají koupit?“

„Jo. Aha, a ještě jsem viděl jednoho z Devorových potenciálních korunních svědků v případě Uprchlého dítěte. Royce Merrilla. Byl za kůlnou s náradím s nějakými svými kumpány. Nevšiml sis ho náhodou?“

Řekl jsem, že ne.

„Musí mu být nejmíň sto třicet,“ řekl John. „Má hůlku se zlatou hlavicí velikou jako sloní zadek.“

„To je hůlka *Boston Post*. Dostává ji nejstarší osoba v kraji.“

„Rozhodně k ní přišel poctivě. Jestli ho Devorovi advokáti postaví na místo svědka, rozcupuju ho.“ Na Johnově radostné sebedůvěře bylo cosi mrazivého.

„Nepochybuju,“ řekl jsem. „Jak Mattie vzala, že ji staré kamarádky přehlížíjí jako jarní lán?“ Vzpomněl jsem si, jak říkala, že nesnáší úterní večery, nesnáší pomyšlení na to, že softbalové zápasy se hrají pořád dál, jako vždy, na hřišti, kde potkala svého zesnulého manžela.

„Vzala to dobře,“ řekl John. „Myslím, že je stejně většinou vzdala jako ztracené případy.“ O tom jsem pochyboval – přece jen jsem si pamatoval, že v jedenadvaceti člověk považuje za ztracený případ máloco –, ale nic jsem neříkal. „Zmáhá ji to. Je osamělá a vystrašená, myslím, že se v duchu už možná začala připravovat na to, že se bude

muset Kyry vzdát, ale teď se jí vrátila spousta sebedůvěry. Většinou díky tobě. To bylo fantastické štěstí, vzalo to dokonalý obrat.“

Inu, možná. Hlavou mi bleskla vzpomínka na Johannina bratra Franka, který mi jednou říkal, že podle něj žádné takové štěstí není, je jenom osud a informované rozhodování. A pak jsem si vzpomněl na tu představu, že TR je křížem krážem protkáno neviditelnými kabely, spoji, které jsou neviditelné, ale silné jako ocel.

„Johne, zapomněl jsem se zeptat na nejdůležitější věc celého dne, když jsem skončil u Durgina. Ten soud o svěření dítěte do péče, který nám dělá takové starosti... bylo už vůbec nařízeno jednání?“

„Dobrá otázka. Do neděle jsem to prověřoval třemi cestami, a Bissonette taky. Pokud Devore a jeho lidi nevytáhli něco opravdu mazlavýho, jako třeba předložení žaloby u jiného okresního soudu, tak asi nařízeno nebylo.“

„Bylo by to možné? Předložit žalobu v jiném okrese?“

„Možná. Ale nejspíš by nás v tom případě museli vyhledat.“

„Tak co to znamená?“

„Že Devore se to chystá vzdát,“ řekl John okamžitě. „Aspoň momentálně nevidím jiné vysvětlení. Hned ráno se vracím do New Yorku, ale zůstanu s vámi ve styku. Pokud se něco vyvrbí, udělej totéž.“

Slíbil jsem to a šel spát. Do mých snů se nezapojily žádné noční návštěvnice. To byla docela úleva.

Když jsem ve středu pozdě dopoledne sešel dolů doplnit sklenici s ledovým čajem, měla Brenda Meserveová na zadní verandě už postavený sušák a věšela na něj moje šaty. Dělal to, jak ji to nepochybně naučila matka, kalhoty a košile na vnější straně, a spodní prádlo na vnitřní straně, aby žádný zvědavý kolemjdoucí neviděl, co nosíte přímo na kůži.

„Můžete to posbírat tak ve čtyři,“ řekla paní Meserveová, když se chystala k odchodu. Podívala se na mě jasným a cynickým pohledem ženy, která „dělala“ pro dobře situované lidi celý život. „Nezapomeňte a nenechte to venku přes noc – zvlhlý prádlo už není svěží, muselo by se znovu vyprat.“

Řekl jsem jí co nejpokorněji, že si nezapomenu prádlo posbírat. Pak jsem se jí zeptal – měl jsem pocit jako špión, který tahá z pracovníka velvyslanectví nějakou informaci –, jestli jí dům připadá v pořádku.

„Jak v pořádku?“ zeptala se a povytáhla jedno huňaté obočí.

„No, několikrát jsem slyšel divné zvuky. V noci.“

Odfrkla si. „Je to srub, ne? Barák z klád naskládaných na sebe. Dřevo sedá, jedno křídlo se tře o druhý. Nejspíš jste slyšel tohle.“

„Takže žádní duchové?“ řekl jsem jakoby zklamaně.

„Aspoň jsem žádný neviděla,“ řekla věcně jako účetní, „ale máma říkala, že tady dole je jich spousta. Prý straší po celým jezeře. Indiáni, který tu žili, dokud je nevyhnal generál Wing, a všichni ti chlapci, co šli do občanský války a umřeli tu – z tohodle kraje jich odešlo přes šest set, pane Noonane, a vrátilo se jich ani ne sto padesát... aspoň ve svejch tělech. Máma říkala, že na týhle straně Dark Score taky straší duch toho černýho kluka, kterej tu umřel, chudák malá. Patřil jednomu z Red-Tops, víte.“

„Ne – vím o Sáře a Red-Tops, ale tohle ne.“ Odmlčel jsem se. „Utopil se?“

„Né, chytil se do pasti na zvířata. Trčel v ní skoro celej den, křičel o pomoc. Nakonec ho našli. Nohu mu zachránili, ale asi neměli. Dostal otravu krve a kluk umřel. V létě prvního roku to bylo. Proto asi odjeli bylo to moc smutný, než aby tu zůstali. Ale máma tvrdila, že ten malej, *ten* tu zůstal. Říkávala, že zůstal v TR napořád.“

Napadlo mě, co by asi paní Meserveová řekla, kdybych jí pověděl, že mě ten malý kluk velmi pravděpodobně přivítal, když jsem dorazil z Derry, a od té doby se ještě několikrát vrátil.

„Pak tu byl táta Kennyho Austera, Normal,“ pokračovala. „Tu historii znáte, ne? Ach, to byla tehdy hrůza.“ Vypadala docela potěšeně – buď proto, že takovou hroznou historii znala, nebo proto, že měla možnost ji vyprávět.

„Ne,“ řekl jsem. „Ale znám Kennyho. To je ten s tím vlkodavem. Borůvkou.“

„Nojo. Je od mládí tesařem a taky správcem, stejně jako jeho otec před ním. Jeho táta dělal správce ve spoustě baráků v okolí, víte, a když bylo po druhý světový válce, Normal Auster utopil na zahradě malýho bratříčka od Kennyho. To se stalo, když bydleli na Wasp Hill, tam kde se silnice rozdvojuje, jedna vede ke starýmu člunařskému přístavu a druhá do mariny. Ale on toho kluka neutopil v jezeře. Strčil ho doma pod pumpu a tam ho prostě držel, dokud děcko nebylo plný vody a neumřelo.“

Stál jsem tam a jen se na ni díval, prádlo za ní plácalo na sušáku. Vzpomněl jsem si na svá ústa a nos a krk plný té studené minerální chuti, která mohla být studniční vodou nebo i vodou z jezera; tady dole

všechna pochází ze stejných, hluboko položených pramenů. Vzpomněl jsem si na vzkaz na lednici: *pomoc topím se.*

„Nechal to děcko ležet rovnou pod pumpou. Měl nový chevrolet a odjel s ním sem k cestě číslo čtyřicet dva. Vzal si taky brokovnici.“

„Snad mi nechcete říct, že táta Kennyho Austera spáchal sebevraždu v mém domě, to snad ne, paní Meserveová?“

Zavrtěla hlavou. „Né. Udělal to na verandě Brickerových. Sedl si na prkna a ustřelil si tu hnusnou vražednickou hlavu.“

„U Brickerů? Neznám –“

„Ani nemůžete. Žádní Brickerovi nebydli u jezera od šedesátých let. Byli z Delaware. Slušní lidi. Vy byste řekl spíš Washburnovi, ale ti jsou už taky pryč. Barák je prázdný. Občas ten blbec od přírody Osgood někoho přivede a barák mu ukáže, ale nikdy ho neprodá za tu cenu, kterou chce. Pamatujte na má slova.“

Washburnovy jsem znal – několikrát jsem s nimi hrál bridž. Docela milí lidé, i když asi ne takoví, aby je paní Meserveová, s tím jejím prapodivným snobismem venkovana, nazvala „slušní“. Jejich dům byl asi dvě stě metrů po Ulici na sever od mého domu. Pak už nebylo celkem nic – svah k jezeru začal příkře klesat a les se proměnil v neprůchodné houští z podrostu a ostružinových keřů. Ulice vede k cípu zátoky Halo Bay na severním konci Dark Score, ale jakmile se cesta 42 stočí zpátky k silnici, většinou na ni zajdou jenom sběrači borůvek a na podzim lovci.

Normal, pomyslel jsem si. Sakra blbě jméno pro chlapa, který utopil svého malého syna pod pumpou na dvorku.

„Nechal nějaký vzkaz? Vysvětlení?“

„Né. Ale uslyšíte lidi vykládat, že tady u jezera straší. Malý městečka jsou většinou plný strašidel, ale já sama nemůžu říct ani jo, ani né, nejsem ten citlivej typ. O vašem baráku akorát vím, pane Noonane, že smrdí vlhkem, ať větrám, jak větrám. Asi je to téma kládama. Baráky z klád moc k jezerům nepasují. Dřevo táhne vlhkost.“

Kabelku si předtím odložila mezi reeboky na nohou; teď se sklonila a zdvihla ji. Byla to kabelka venkovské ženy, černá, bez ozdob (kromě zlatých kroužků, kterými byla připevněna ucha), a užitekova. Mohla v ní nosit slušnou hromádku kuchyňského náčiní, kdyby chtěla.

„Nemůžu tu stát a vykládat celý den, i když by se mi to líbilo. Ještě musím někam zajít, než budu mít padla. V létě je tady největší fofr, to

víte. Tak nezapomeňte to prádlo sebrat, než se setmí, pane Noonane. Ať znovu nenavlhne.“

„Nezapomenu.“ A nezapomněl jsem. Ale když jsem vyšel ven, abych je sebral, oblečený v trenýrkách a celý upocený z pece, ve které jsem pracoval (musím tu klimatizaci nechat spravit, prostě *musím*), uviděl jsem, že aranžmá paní Meserveové kdosi pozměnil. Džíny a košile teď visely u tyče. Prádlo a ponožky, které byly decentně ukryty, když paní Meserveová odjížděla ve své staré fordce, teď byly na vnější straně. Jako by se mi můj neviditelný host – *jeden z mých neviditelných hostů* vysmíval.

* * *

Druhého dne jsem šel do knihovny, splnil první úkol toho dne a nechal si obnovit čtenářský průkaz. Lindy Briggssová způsobně převzala moje čtyři dolary a vložila mé údaje do počítače, ale nejdřív mi pověděla, jak jí bylo líto, když se dozvěděla o Johannině smrti. A stejně jako u Billa jsem vycítil v jejím tónu jakousi výtku, jako bych se měl stydět za tak nevhodně opožděné kondolence. Asi jsem měl.

„Lindy, máte tu něco o historii městečka?“ zeptal jsem se, když jsme skončili se zdvořilostmi ohledně mé ženy.

„Máme tu dvě knihy,“ řekla, pak se ke mně přes pult naklonila, drobná žena v křiklavě barevných šatech bez rukávů, s obličkem šedivých vlasů kolem hlavy, jasné oči plovoucí za bifokálními brýlemi. Důvěrným tónem mi sdělila: „Ani jedna nestojí za moc.“

„Která je lepší?“ zeptal jsem se podobným tónem.

„Asi ta od Edwarda Osteena. Byl tu letním hostem až do poloviny padesátých let, a když odešel do důchodu, usadil se tady natrvalo. Někdy v pětá – nebo šestašedesátém napsal *Dny u Dark Score*. Vydal to soukromě, protože nemohl najít nakladatelství, které by mu to vzalo. Ani regionální nakladatelé neměli zájem.“ Vzdychna. „Místní to kupovali, ale ti to nevytrhli, že?“

„To asi ne,“ souhlasil jsem.

„Nebyl prostě dobrý spisovatel. Ani dobrý fotograf – ty jeho maličké černobílé snímky, z těch mě bolí *oči*. Ale vypráví tam některé dobré historky. Vyhnání Indiánů, kůň generála Winga, smršť v osmdesátých letech minulého století, požáry ve třicátých letech tohoto století...“

„A něco o Sáře a Red-Tops?“

Usmála se a přikývla. „Konečně jste se začal zajímat o historii vlastního domu, vidíte? To ráda slyším. Našel jejich starou fotku a ta tam je. Podle něj byla pořízena na pouti ve Fryeburgu v roce 1900. Ed říkával, že by dal majlant za to, kdyby tu bandu mohl slyšet z desky.“

„To já taky, ale nikdy žádnou nenahráli.“ Najednou mi na mysli vytanulo haiku od řeckého básníka George Seferise: Jsou to hlasy našich mrtvých přátel nebo jen gramofon? „Co se stalo s panem Osteenem? To jméno mi nic neříká.“

„Umřel rok nebo dva předtím, než jste s Jo koupili ten dům u jezera,“ řekla. „Rakovina.“

„Říkala jste, že máte dvě knížky?“

„Tu druhou asi znáte – *Dějiny okresu Castle a Castle Rock*. Vyšla k dvoustému výročí a je suchá jako troud. Knižka Eddieho Osteena není moc dobře napsaná, ale ten aspoň nebyl suchar. Tolik se mu musí nechat. Obě byste měl najít tamhle.“ Ukázala na police s nápisem ZAJÍMAVOSTI Z MAINE. „Moc se nepůjčují.“ Pak se rozzářila. „Ale velmi rádi přijmeme všechny drobné, které byste chtěl nasypat do naší fotokopírky.“

Mattie seděla ve vzdáleném koutě s nějakým chlapcem v baseballové čepici otočené kšiltem dozadu, kterému ukazovala, jak se používá čtečka mikrofilmů. Podívala se na mě, usmála se a nehlasně naznačila V nejspíš narážela na zápas u Warringtona. Skromně jsem pokrčil rameny, než jsem se otočil k policím se ZAJÍMAVOSTMI Z MAINE. Ale měla pravdu ať to bylo štěstí nebo ne, *pěkně* jsem ten míček chytil.

* * *

„Co hledáte?“

Byl jsem tak zabraný do knih, že mě Mattiin hlas vylekal, až jsem nadskočil. Otočil jsem se a usmál, nejdřív jsem si uvědomil, že má nějaký příjemný lehký parfém, a za druhé si všiml, že Lindy Briggsová nás pozoruje od hlavního pultu a její úsměv na uvítanou je kdoví kde.

„Historii míst, kde bydlím,“ řekl jsem. „Staré příběhy. Na tu myšlenku mě přivedl můj správce.“ Potom jsem tišeji dodal: „Učitelka se dívá. Neotáčejte se.“

Mattie vypadala polekaně – a trochu ustaraně, jak se mi zdálo. Jak se ukázalo, její obavy byly oprávněné. Dost potichu, ale zároveň natolik pronikavým šepotem, aby byl slyšet až u pultu, se mě zeptala, jestli má

některou knížku vrátit do police. Podal jsem jí obě. Když si je brala, zašeptala téměř spiklenecky: „Ten právník, který vás zastupoval minulý pátek, sehnal Johnovi soukromého detektiva. Prý možná našli něco zajímavého o tom opatrovníkovi *ad litem*.“

Pomaloučku jsem s ní procházel kolem polic se ZAJÍMAVOSTMI Z MAINE, doufal jsem, že jí tím nezpůsobím potíže, a zeptal se, jestli ví, co by to mohlo být. Zavrtěla hlavou, usmála se jako profesionální knihovnice a já odešel.

Cestou domů jsem se snažil přemýšlet o tom, co jsem přečetl, ale moc toho nebylo. Osteen byl špatný spisovatel, který pořizoval mizerné fotky, a i když jeho historky byly barvitě, obsahově byly hodně hubené. Zmínil se o Sáře a Red-Tops, to ano, ale označoval je za „Dixie-landový oktet“, a dokonce i já jsem věděl, že to nebyla pravda. Red-Tops možná trochu hráli dixieland, ale hlavně to byla bluesová skupina ev. páteční a sobotní večery) a gospelová skupina ev. nedělní dopoledne a odpoledne). Podle Osteenova dvoustránkového shrnutí pobytu Red-Tops v TR bylo jasné, že autor v životě neslyšel nikoho zpívat ani jednu Sářinu melodii.

Potvrdil, že nějaké dítě zemřelo na otravu krve způsobenou zraněním od zvířecí pasti, tento příběh se podobal tomu, který jsem slyšel od Brendy Meserveové... a proč by neměl? Osteen ho nejspíš slyšel od Brendina otce nebo dědečka. Říkal také, že ten chlapec byl jediným dítětem Sonyho Tidwella a že skutečné jméno toho kytaristy znělo Reginald. Tidwellovi patrně přijeli na sever z vykřičeného okrsku v New Orleansu – z těch slavných uliček plných klubů a špeluněk, kterým se na přelomu století říkalo Storyville.

V oficiálnější knížce o historii okresu Castle nebylo o Sáře a Red-Tops ani zmínky a ani v jedné knížce se nepsalo o utopeném bratříčkovi Kennyho Austera. Chvilku předtím, než si za mnou přišla promluvit Mattie, jsem měl šílený nápad: že Son Tidwell a Sára Tidwellová byli manželé a že ten malý chlapec (kterého Osteen nejmenoval) byl jejich syn. Našel jsem fotografii, o které se zmiňovala Lindy, a pečlivě si ji prohlédl. Bylo na ní nejméně deset lidí, kteří ztuhle stáli ve skupince před čímsi, co vypadalo jako dobytkařská výstava. V pozadí stálo starodávne pouťové kolo. Fotografie byla možná pořizena na pouti ve Fryeburgu, a i když byla stará a vybledlá, čišela z ní prostá, elementární síla, které se žádný z Osteenových vlastních snímků nemohl rovnat. Určitě jste viděli fotografie banditů ze Západu a z doby krize, které v

sobě také měly tu přízračnou opravdovost – upjaté tváře nad utaženými kravatami a límečky, oči napůl ve stínu starožitných klobouků.

Sára stála vepředu uprostřed, na sobě měla černé šaty a držela kytaru. Na této fotografii se přímo neusmívala, ale zdálo se, že se jí usmívají oči, a mě napadlo, že ty oči jsou jako z obrazu, takové, jaké vás sledují, kamkoli se v pokoji hnete. Prohlížel jsem si tu fotku a myslel na její skoro vztekly hlas, jakým na mě mluvila ve snu: Co chceš *vědět, zlato?* Asi jsem chtěl vědět něco o ní a o těch ostatních – co byli zač, jací byli, když zrovna nehráli a nezpívali, proč odešli, kam jeli.

Obě její ruce byly zřetelně vidět, jednu měla na strunách kytary, druhou na hmatníku, kde za toho pout'ového dne roku 1900 držela akord G. Prsty měla dlouhé, muzikantské, bez prstenů. To ještě nemuselo znamenat, že nebyli se Sonem Tidwellem manželé, ale i kdyby nebyli, ten malý kluk, který se chytil do pastí, se mohl narodit na nesprávné straně peřiny. Jenomže stejný nádech úsměvu se skrýval v očích Sona Tidwella. Ta podoba byla pozor_hodná. Napadlo mě, že ti dva byli sourozenci, a ne manželé.

Přemýšlel jsem o tom všem cestou domů a přemýšlel i o těch kabelech, které spíš cítíme než vidíme. Ale hlavně jsem se přistihl, že myslím na Lindy Briggsovou – jak se na mě usmívala a jak se o něco později už neusmívala na svou bystrou mladou knihovnici s maturitou. To mi dělalo starosti.

Pak jsem už byl doma a staral jsem se jen o svůj příběh a lidi v něm – kostlivce, kterým každým dnem přibývalo masa.

* * *

V pátek večer Michael Noonan, Max Devore a Rogette Whitmorová sehráli černou komediální scénku. Předtím se udály dvě věci, které jsou pro vyprávění důležité.

Nejdřív ve čtvrtek večer zavolal John Storrow. Seděl jsem před televizí a měl bez zvuku puštěný baseballový zápas (tlačítko MUTE, kterým je vybavena většina dálkových vládní, je možná nejlepším vynálezem dvacátého století). Přemýšlel jsem o Sáře Tidwellové a Sonu Tidwellovi a synovi Sona Tidwella. Přemýšlel jsem o Storyville, to bylo jméno, které se každému spisovateli muselo zalíbit. A kromě toho všeho jsem v druhém plánu přemýšlelo své ženě, která zemřela těhotná.

„Haló?“ řekl jsem.

„Miku, mám skvělé zprávy,“ spustil John. Připadalo mi, že každou chvíli pukne. „Romeo Bissonette je možná strašný jméno, ale na tom detektivovi, co mi našel, není strašného vůbec nic. Jmenuje se George Kennedy, jako ten herec. Je dobrý a je *rychlý*. Ten chlap by mohl pracovat v New Yorku.“

„Jestli je to největší poklona, na jakou se vzmužeš, tak potřebuješ z toho města vypadnout častěji.“

Pokračoval, jako by mě neslyšel. „Keimedy normálně dělá u bezpečnostní firmy – to druhé dělá jenom jako fušku po práci. Což je věčná škoda, to mi věř. Většinu toho zjistil po telefonu. Já prostě žasnu.“

„Nad čím konkrétně žasneš?“

„Trefil do černého, chlapče.“ Znovu mluvil s tím dychtivým uspokojením, které mi připadalo znepokojivé a zároveň konejšivé. „Elmer Durgin udělal od konce května toto: splatil auto; splatil chatu v Rangely Lakes; zaplatil asi devadesát let výživného na děti –“

„Nikdo neplatí výživné devadesát let,“ řekl jsem, ale vypustil jsem to z úst, jenom abych to slyšel... po pravdě řečeno, abych ulevil vzrušení, které ve mě rostlo. „To není možný, McGee.“

„Ale je, když máš sedm dětí,“ zařičel John smíchy.

Vzpomněl jsem si na ten tlustý sebejistý obličej, srdíčkovitá ústa, nehty, které vypadaly nalakované a naleštěné. „To snad *ne*,“ řekl jsem.

„To snad *jo*,“ smál se pořád John. Mluvil jako naprostý blázen maniak, takto depresivní. „Fakt je má! Od čtrnácti do *t-t-tří!* Ten ale musí mít p-p-potentního pindíka!“ A znovu bezmocně vyl smíchem. A to už jsem se chechtal s ním – chytil jsem to jako příušnice. „Kennedy mi od-odfaxuje fotky celé rodi... rodiny!“ Úplně jsme se zhroutili, meziměstsky jsme se spolu chechtali. Uměl jsem si představit Johna Storrowsa o samotě v kanceláři na Park Avenue, jak řve jako šílenec a děsí uklízečky.

„Ale o to nejde,“ řekl, když byl schopen znovu souvisle promluvit. „Chápeš, v čem je háček že?“

„Ano,“ řekl jsem. „Že by byl tak hloupý?“ Myslel jsem Durgina, ale také Devora. John asi pochopil, že mluvíme o nich obou zároveň.

„Elmer Durgin je drobný právníček z maličkého městyse zastrčeného v hlubokých lesích západního Maine, nic víc. Jak mohl vědět, že se objeví nějaký anděl strážný s balíkem prachů, aby ho objevil pro svět? Mimochodem, koupil si taky loď. Před čtrnácti dny. Je to

katamaran s přívěsným motorem. Veliký. Je po všem, Miku. Domácí tým vítězí na celé čáře a ta podělaná klubová vlajka je *naše*. “

„Když to říkáš.“ Ale moje ruka se vydala vlastní cestou, sbalila se do pěstí a udeřila do pevného dobrého dřeva kávového stolku.

„A hele, ten softbalový zápas nebyl úplně k ničemu.“ John pořád mluvil mezi menšími záchvaty hihňání jako mezi héliovými balónky.

„Ne?“

„Skamarádil jsem se s ní.“

„S ní?“

„S Mattie,“ vysvětloval trpělivě. „Mattie Devorovou.“ Odmlčel se a potom se ozval: „Miku? Jsi tam?“

„Jo,“ řekl jsem. „Uklouzlo mi sluchátko. Promiň.“ Telefon mi neuklouzl ani o centimetr, ale snad to znělo dost přirozeně. A když ne, tak co? Když došlo na Mattie, byl bych – aspoň podle Johna – mimo podezření. Jako domácí služebnictvo u Agathy Christie. Bylo mu osmadvacet, možná třicet. Nápad, že by muž o dvanáct let starší mohl být sexuálně přitahován k Mattie, mu asi vůbec nepřišel na mysl... nebo mu jen bleskl hlavou, než ho zahnal jako naprosto směšný. Stejně jako Mattie zahнала pomyslení na Jo a muže v hnědém saku.

„Nemůžu zahájit namlouvací tanečky, dokud ji zastupuju,“ řekl, „nebylo by to etické. Ani bezpečné. Ale později... člověk nikdy neví.“

„To ne,“ řekl jsem a slyšel jsem svůj hlas, jako by mluvil někdo jiný, jak se to občas stává ve chvílích, kdy člověka něco naprosto zaskočí. Jako by mluvil někdo z rádia nebo magnetofonu. Jsou to hlasy našich mrtvých přátel, nebo jen gramofon? Vzpomněl jsem si na jeho ruce, s prsty dlouhými a štíhlými a bez prstenu. Jako Sářiny ruce na staré fotografii. „Ne, člověk nikdy neví.“

Rozloučili jsme se a já zůstal sedět a civět na nezvučný baseballový zápas. Napadlo mě, že vstanu a vezmu si pivo, ale připadalo mi to k lednici moc daleko – úplné safari. Cítil jsem jakousi tupou bolest, po které následoval lepší cit: smutná úleva, tak by se to asi dalo nazvat. Byl pro ni příliš starý? Ne, to jsem si nemyslel. Měl příhodný věk. Kouzelný princ č. 2, tentokrát v obleku s vestou. Mattie možná konečně opouští smůla na muže, a jestli ano, měl bych být rád. *Budu* rád. A uleví se mi. Protože musím psát knihu a nesmím si všímat bílých tenisek svítících pod červenými šaty v houstnoucím šeru ani žhavého uhlíku cigarety, tancujícího ve tmě.

Přesto jsem se poprvé od chvíle, kdy jsem uviděl Kyru v plavkách a sandálech rázovat po bílé čáře okresky 68, cítil doopravdy osamělý.

„Ty legrační človíčku, řekl Strickland,“ pronesl jsem do prázdného pokoje. Vylétlo to ze mě, ještě než jsem poznal, že se chystám něco říct, a když se to stalo, přehodil se v televizi kanál. Z baseballu na opakování *Celé rodiny* a potom na *Rena* a *Stimpyho*. Pohlédl jsem na dálkové ovládání. Pořád leželo na kávovém stoku, kam jsem ho položil. Televizní kanál se znovu změnil a tentokrát jsme se díval na Humphreyho Bogarta a Ingrid Bergmanovou. V pozadí stálo letadlo a já jsem ani nemusel brát dálkové ovládání a zesilovat zvuk, abych věděl, že Humphrey říká Ingrid, aby nastoupila do letadla. Film, který měla moje žena moc ráda. Nakonec se vždycky rozbřečela.

„Jo?“ zeptal jsem se. „Jsi tu?“

Bunterův zvonek jednou cinkl. Velmi slabě. V domě bylo přítomno několik osob, o tom jsem byl přesvědčen. Ale dnes večer jsem si byl poprvé jist, že je to Jo, kdo tu se mnou je.

„Kdo to byl, zlato?“ zeptal jsem se. „Ten chlap na softbalovém hřišti, kdo to byl?“

Bunterův zvonek klidně a nezvučně visel. Ale byla v pokoji. Cítil jsem ji, jako člověk cítí zadržovaný dech.

Vzpomněl jsem si na ošklivý, odmítavý vzkaz na lednici po mé večeři u Mattie a Ki: *modrá růže lhář ha ha*.

„Kdo to byl?“ Hlas se mi třásl, vypadalo to, že se rozbřečím. „Co jsi tu s tím chlapem dělala? Copak jsi...“ Ale nemohl jsem se přimět, abych se jí zeptal, jestli mi lhala, jestli mě podváděla. Nemohl jsem se zeptat, přestože ta osoba, kterou jsem cítil, mohla být přítomna pouze v mé hlavě, přiznejme si to.

Televize se přepnula z *Casablanky* jinam a já uviděl všemi oblíbeného právníka Perryho Masona. Perryho protivník Hamilton Burger vyslychal) jakousi utrápenou ženu, a najednou se zapnul zvuk, až jsem vyskočil.

„Já nejsem lhářka!“ křičela jakási dávno zapomenutá televizní herečka. Chvilku se dívala přímo na mě a já bez dechu strnul, protože jsem v tom černobílém obličejí z padesátých let uviděl Johanniny oči. „*Nikdy* jsem nelhala, pane Burgere, nikdy!“

„Dovoluji si prohlásit, že lhala!“ odpověděl Burger. Blížil se k ní a šklebil se jako upír. „Dovoluji si prohlásit –“

Televize se najednou vypnula. Bunterův zvonek jednou prudce cinkl a pak to, co tu bylo, zmizelo. Ale já se cítil líp. *Nejsem lhářka... nikdy jsem nelhala, nikdy.*

Mohl jsem tomu věřit, kdybych chtěl.

Kdybych chtěl.

Šel jsem spát a té noci se mi nezdály žádné sny.

* * *

Pustil jsem se do práce dřív, než začalo být v pracovně opravdu horko. Napil jsem se trochu džusu, zhltl topinku a pak seděl u IBM skoro do poledne a sledoval, jak psací hlava tancuje a vrtí se, zatímco stránky probíhaly strojem a vycházely ven celé popsané. To staré kouzlo, tak zvláštní a nádherné. Nikdy mi to nepřipadalo doopravdy jako práce, i když jsem tomu tak říkal; připadalo mi to spíš jako jakási divná duševní trampolína, po které skáču. Byly to pružiny, které na chvíli snímaly veškerou tíhu světa.

V poledne jsem si dal pauzu, odjel do masného království Buddyho Jellisona dát si nějakou ohavnost, pak jsem se vrátil a pracoval asi další hodinu. Potom jsem si zaplavал a důkladně si zdříml v severní ložnici.

Do hlavní ložnice na jižním konci domu jsem sotva strčil nos, a pokud si paní Meserveová myslela, že je to divné, nechala si to pro sebe.

V pátek sedmnáctého jsem se cestou domů zastavil u obchodu Jezerní vyhlídka, abych doplnil palivo do chevroletu. U garáží je taky pumpa a benzín bylo nějaký desetník lacinější, ale nějak se mi to tam nezdálo. Dnes, jak jsem tak stál před obchodem s hadicí od stojanu v ruce a hleděl k horám, zajel k ostrůvku z druhé strany Dodge Ram Billa Deana. Vystoupil a usmál se. „Jak to jde, Miku?“

„Docela dobře.“

„Brenda říká, že píšete jako urvanéj z řetězu.“

„To ano,“ řekl jsem a už jsem měl na jazyku otázku, jaké jsou nejnovější zprávy ohledně polámané klimatizace v patře. Otázka na jazyku taky zůstala. Byl jsem pořád příliš úzkostlivý ohledně své znovu získané schopnosti, než abych chtěl cokoli měnit na prostředí, ve kterém jsem psal. Možná to bylo hloupé, ale věci možná někdy fungují jenom proto, že si myslíte, že fungují. Je to stejně dobrá definice víry jako každá jiná.

„No, to rád slyším. Moc rád.“ Asi mluvil docela upřímně, ale nějak mi nepřipadal jako ten starý Bill. Aspoň ne ten, který mě tu před pár dny vítal.

„Hledal jsem nějaké materiály o historii té strany jezera, kde bydlím,“ řekl jsem.

„O Sáře a Red-Tops? Pokud se pamatuju, vždycky jste se o ně trochu zajímal.“

„Ano, ale nejenom o ně. Je toho docela spousta. Mluvil jsem s paní Meserveovou a ona mi vyprávěla o Normalovi Austerovi. Kennyho otci.“

Bill zachoval úsměv, jenom na okamžik přestal odšroubovávat víčko benzínové nádrže, ale já jsem přesto měl docela zřetelný pocit, že uvnitř ztuhl. „Přece byste o takové věci nepsal, co, Miku? Protože tady bydlí spousta lidí, co by to nepovažovali za správný a vzali by to špatně. Říkal jsem Jo to samý.“

„Jo?“ Měl jsem najednou chuť projít mezi pumpami přes ostrůvek, abych ho mohl chytit za paži. „Co s tím má společného Jo?“

Dlouho a opatrně se na mě díval. „Ona vám nic neřekla?“

„O čem to mluvíte?“

„Myslela si, že by mohla o Sáře a Red-Tops něco napsat pro jednu místní noviny.“ Bill velmi pomalu volil slova. Jasně si to pamatuji, i to, jak pražilo slunce, jak mě páliło do zátylku, a jak ostré byly naše stíny na asfaltu. Začal si čepovat benzín a zvuk motoru pumpy byl také velmi ostrý. „Myslím, že dokonce zmiňovala časopis *Yankee*. Možná se v tom pletu, ale spíš ne.“

Ztratil jsem řeč. Proč by přede mnou mlčela o tom, že zkouší napsat něco o místní historii? Protože si třeba myslela, že pytláci na mém území? To bylo směšné. Na to mě znala dost dobře... nebo ne?

„Kdy jste s ní o tom mluvil, Bille? Pamatujete se?“

„Jasně že jo,“ přisvědčil. „Stejně den, kdy sem přijela pro ten balík se sovama z umělé hmoty. Jenomže jsem s tím začal já, protože mi lidi řekli, že se vyptává.“

„Vyzvídá?“

„To jsem neřekl,“ odpověděl škrobeně, „to vy.“

Pravda, ale podle mě měl na mysli vyzvídání. „Pokračujte.“

„Není o čem. Řekl jsem jí, že se v TR najde pár bolavejch míst jako všude jinde, že by neměla šlapat na žádný kuří oka, jestli to půjde. Řekla, že to chápe. Možná že chápala, možná že ne. Já jenom vím, že se

vyptávala dál. Poslouchala povídačky starejch bláznů, co mají víc času než rozumu.“

„Kdy to bylo?“

„Na podzim třiadevadesátýho, v zimě a na jaře čtyřidevadesátýho. Chodila po městečku, no jo – dokonce zajela do Mottonu a Harlow – všude se zápisníkem a malým magnetákem. Aspoň nic jinýho nevím.“

Uvědomil jsem si ohromující věc: Bill mi lhal. Kdybyste se mě na to zeptali dřív, zasmál bych se a pověděl vám, že Bill Dean není schopen lhat. A rozhodně v tom praxi neměl, protože lhal mizerně.

Chtěl jsem ho na to upozornit, ale k čemu by to bylo? Potřeboval jsem přemýšlet, a to tady nešlo – myšlenky mi vířily hlavou. Časem se ten vír možná usadí a já uvidím, že vlastně o nic nejde, o nic zvláštního, ale potreboval jsem ten čas. Když člověk začne zjišťovat neočekávané věci o milované ženě, která je už nějakou dobu po smrti, je to ořes. Věřte mi. Bill přede mnou uhýbal pohledem, ale teď se na mě znovu podíval.

Vypadal vážně a – to bych mohl přísahat – trochu ustrašeně.

„Vyptávala se na malýho Kerryho Austera, a to je dobrej příklad toho, když někdo šlape na bolavý palce. To nejsou věci pro článek do novin nebo časopisu. Normalovi prostě ruplo v bedně. Nikdo neví proč. Byla to strašná tragédie, zbytečná, a pořád tu žijou lidi, který by to mohlo bolet. V malých městečkách je všechno jaksi propojený, i když to není vidět –“ Ano, jako kabely pod povrchem zemským.

„– a minulost umírá pomalu. Sára a ti druzí, to je trochu jiný. Byli to prostě... prostě tuláci... odjinud. Jo se mohla držet jenom jich a bylo by to v pořádku. A nejspíš – teda pokud vím – to taky udělala. Protože jsem nikdy neviděl jediný slovo, který napsala. Pokud něco napsala.“

V tom říkal pravdu, to jsem cítil. Ale věděl jsem ještě něco jiného, věděl jsem to stejně jistě, jako jsem věděl, že Mattie má na sobě bílé šortky, když mi onehdy ve svém volnu volala. *Sára a ti druzí byli prostě tuláci odjinud*, řekl Bill, ale uprostřed věty zaváhal, řekl *tuláci* místo slova, které mu přišlo přirozeně na mysl. *Negři*, to chtěl původně říct. *Sára a ti druzí byli prostě negři odjinud*.

Najednou jsem zjistil, že myslím na jednu starou povídku od Raye Bradburyho „Mars je nebe“. První kosmonauti, kteří přiletí na Mars, zjistí, že tam stojí Green Town ve státě Illinois a žijí tam všichni jejich milovaní přátelé a příbuzní. Jenomže přátelé a příbuzní jsou ve skutečnosti neznámé příšery a v noci, zatímco si kosmonauti myslí, že

spí v postelích dávno mrtvých příbuzných na místě, které musí být nebem, jsou do posledního muže pobiti.

„Bille, víte určitě, že tu byla několikrát mimo sezónu?“

„Nojo. A nebylo to jenom párkrát. Mohlo to být tak desetkrát. Vždycky na den, že jo.“

„Viděl jste ji někdy s nějakým mužem? Takovým statným, černé vlasy?“

Přemýšlel o tom. Snažil jsem se nezadržovat dech. Nakonec zavrtěl hlavou. „Co jsem ji párkrát viděl, byla pokaždý sama. Ale pokaždý jsem ji teda neviděl. Někdy jsem jenom slyšel, že byla v TR, ale to už byla zase pryč. Viděl jsem ji v červnu čtyřidevadesátýho, jela k zátoce Halo Bay v tom svém autíčku. Zamávala mi, já jí taky. Později večer jsem zašel k domu, podívat se, jestli něco nepotřebuje, ale byla pryč. Už jsem ji neviděl. Když pak v létě umřela, hrozně nás to s Vettou vzalo.“

Ať už hledala, co chtěla, rozhodně nic z toho nenapsala. Našel bych rukopis.

Ale byla to pravda? Mnohokrát sem zajela a přitom se nijak nepokoušela to tajit, jednou ji dokonce provázela jakýsi cizí muž, a já jsem se o jejích návštěvách dozvěděl jen náhodou.

„O tom se těžko mluví,“ řekl Bill, „ale když už jsme se to toho pustili tak natvrdo, mohli bysme to dorazit do konce. Bydlet v TR je podobný, jako když jsme spávali po čtyřech nebo i po pěti v posteli, když byl leden a fakt zima. Když všichni leželi klidně, šlo to. Ale když se jeden vrtí, pořád sebou mele a hází, nemůže spát nikdo. V týhle chvíli sebou melete vy. Tak to lidi vidí.“

Čekal, co řeknu. Když uplynulo skoro dvacet vteřin a ze mně nevypadlo ani slovo (Harold Oblowski by byl na mě hrdý), přešlápl a pokračoval.

„V městečku některým lidem například vadí, jak se zajímáte o Mattie Devorovou. Netvrdím, že mezi váma něco je – i když někteří lidi to *říkají* –, ale jestli chcete zůstat v TR, hodně si to ztěžujete.“

„Proč?“

„Vzpomeňte si, co jsem říkal před půldruhým tejdnem. Mattie znamená potíže.“

„Pokud si vzpomínám, Bille, říkal jste, že má potíže. A to je pravda. Snažím se jí pomoci. Nic jiného mezi námi není.“

„Já si vzpomínám, že jsem vám říkal, že Max Devore je cvok,“ řekl. „Jestli ho rozzuříte, doplatíme na to všichni.“ Pumpa cvakla a Bill

vytáhl hubici ven. Pak vzdychl, zvedl ruce, zase je spustil. „Myslíte, že se mi o tom lehkou mluví?“

„Myslíte, že se mi to lehkou poslouchá?“

„Tak dobře, nojo, jsme na stejné lodi. Ale Mattie Devorová není v TR jediná, kdo žije z ruky do huby, víte. Jsou tu taky jiní, kteří jsou na tom mizerně. Copak to nechápete?“

Možná viděl, že rozumím až moc dobře, protože mu sklesla ramena.

„Jestli po mně chcete, abych se držel stranou a nechal Devora, aby vzal Mattie dítě bez boje, tak na to zapomeňte,“ řekl jsem. „A doufám, že to tak není. Protože myslím, že s člověkem, který chce po jiném muži, aby něco takového udělal, bych musel skončit.“

„Nic takovýho bych teď stejně nechtěl,“ řekl s tak silným přízvukem, až to znělo skoro pohrdavě. „Bylo by už pozdě, ne?“ A potom nečekaně změkl. „Kristepane, člověče, já mám starost o vás. Nechte to konečně bejt, jo? Pověste to tak vysoko, aby to mohly vrány oklovat.“ Zase lhal, ale tentokrát mi to tolik nevadilo, protože podle mě lhal hlavně sobě. „Ale musíte bejt opatrněj. Když jsem říkal, že je Devore blázen, to nebylo žádný přehánění. Myslíte, že bude brát ohledy na nějakej soud, když mu soud nedá, co chce? Tři chlapi umřeli, když tehdy v třiatřicátým hasili ty letní požáry. Dobří chlapi. Jeden byl můj příbuznej. Shořela tehdy víc než půlka okresu, sakra, a zapálil to tu Max Devore. To byl jeho dárek TR na rozloučenou. Nikdy se to nedokázalo, ale udělal to. Tehdy byl mladej a švorc, nebylo mu ani dvacet a neměl advokáty na povel. Co myslíte, že udělá teď?“

Pátřavě se na mě zadíval. Neříkal jsem nic.

Bill přikývl, jako bych něco *řekl*. „Premejšlejte o tom. A pamatujte jedno, Miku: nikdo, komu by na vás nezáleželo, by s váma nikdy nemluvil tak upřímně jako já.“

„Jak upřímně to bylo, Bille?“ Maně jsem si uvědomoval, že nějaký turista jde od svého volva do obchodu a zvědavě se na nás dívá, a když jsem si později v duchu tu scénu přehrál, uvědomil jsem si, že jsme museli vypadat jako chlapi, kteří se chystají porvat. Pamatuji se, že jsem měl chuť brečet žalem a zmatkem – jakýmsi neurčitým pocitem zrady, ale také si pamatuji, že jsem měl na toho hubeného starého muže vztek – stál tam přede mnou v tom svém zářivě čistém bavlněném tílku a s hubou plnou falešných zubů. Takže jsme se možná *skutečně* málem porvali a já to tehdy jenom nevěděl.

„Tak upřímně, jak to šlo,“ řekl a otočil se k odchodu ke kase.

„U mě doma straší,“ řekl jsem.

Zastavil se zády ke mně, ramena nahrbená, jako by dostal ránu.

Potom se pomalu otočil. „V Smějící se Sáře vždycky strašilo, Miku. Vy jste je vyrušil. Možná byste se měl vrátit do Derry a nechat je zase spát. To by možná bylo nejlepší.“ Odmlčel se, jako by si to poslední přehrával, aby viděl, jestli s tím souhlasím, pak přikývl. Přikývl stejně pomalu, jako se otáčel. „Nojo, to by možná bylo úplně nejlepší.“

* * *

Když jsem se vrátil na Sáru, zavolal jsem Wardu Hankinsovi. Pak jsem konečně zavolal Bonnie Amudsonové. Částečně jsem doufal, že v cestovní kanceláři v Augustě, kterou spoluvlastnila, už nebude, ale byla. Někde v půlce našeho rozhovoru začaly z faxu vylézat xeroxy Johannina diáře. Na první stránku Ward napsal: „Doufám, že to k něčemu bude.“

Nijak jsem si nepřipravoval, co Bonnie řeknu; měl jsem pocit, že bych si tím zadělal na katastrofu. Pověděl jsem jí, že Jo cosi psala – možná nějaký článek, možná dokonce celou sérii článků – o městečku, kde stojí naše chata, a že některé místní její zvědavost očividně naštvala. Někteří jsou naštvaní ještě teď. Mluvila Jo s Bonnie? Neukázala jí nějaký náčrt?

„Ne, to ne.“ Bonnie vypadala, že je upřímně překvapená. „Ukazovala mi vždycky svoje fotky a víc rostlinek, než mě tedy zajímalo, to musím říct, ale nikdy mi neukázala, že by něco psala. Vlastně si vzpomínám, že jednou říkala, že se rozhodla nechat psaní vám a jenom –“

„– ochutnávat ze všeho ostatního, že?“

„Ano.“

Napadlo mě, že v této chvíli by bylo vhodné rozhovor ukončit, ale chlupci ve sklepe měli patrně jiné záměry. „Scházela se s někým, Bonnie?“

Na druhém konci drátu bylo ticho. Prsty, které mi připadaly aspoň čtyři míle daleko, jsem vytáhl faxové archy z držáku. Bylo toho deset stránek – od listopadu 1993 do srpna 1994. Všude poznámky učiněné Johanniným úhledným rukopisem. Měli jsme vůbec fax, než umřela? Nemohl jsem si vzpomenout. Bylo toho sakra moc, na co jsem si nemohl vzpomenout.

„Bonnie? Jestli něco víte, tak mi to prosím vás povězte. Jo je mrtvá, ale já ne. Můžu jí odpustit, jestli budu muset, ale nemůžu odpustit něco, čemu nero-“

„Promiňte,“ řekla a nervózně se zasmála. „Já jsem jenom nejdřív nerozuměla. ‚S někým se scházet,‘ to bylo prostě tak... to se k Jo tak nehodí... k Jo, kterou jsem znala... že jsem nechápala, o čem to mluvíte. Myslela jsem, že třeba máte na mysli psychiatra, ale to asi ne, že? Myslel jste scházet se s někým, jako scházet se s chlapem. Přítelem.“

„Přesně to jsem myslel.“ Probíral jsem se faxovanými stránkami kalendáře, prsty ještě nebyly ve správné vzdálenosti od očí, ale už se tam vracely, ano. Ulevilo se mi, když jsem postřehl v hlase Bonnie upřímný úžas, ale ne zase tolik, kolik jsem čekal. Protože jsem to věděl. Ani jsem nepotřeboval tu ženu ze starého filmu o *Perrym Masonovi*, aby mi to sdělila, opravdu ne. Přece jsme tu mluvili o Jo. Jo.

„Miku,“ říkala Bonnie velmi jemně, jako bych byl blázen, „ona vás milovala. *Vás*.“

„Ano. Asi ano.“ Stránky z kalendáře ukazovaly, kolik práce moje žena měla. Jak byla čínorodá. P-K v Maine... ty Polévkové kuchyně. Ženy v bezpečí, meziokresní síť útulků pro zneužívané ženy. Mládež v bezpečí. Moji přátelé. Knihovny. Chodila na dvě tři schůze za měsíc – někdy na dvě tři za *týden* – a já si toho sotva všiml. Měl jsem plno práce se svými ženami v nebezpečí. „Já ji taky miloval, Bonnie, ale v posledních deseti měsících života se čímsi zabývala. Nenaznačila vám, co to mohlo být, když jste jezdily na schůze správní rady Polévkových kuchyní nebo Přátel mainských knihoven?“

Dlouhé ticho.

„Bonnie?“

Odtáhl jsem telefon od ucha, abych viděl, jestli nesvítí varovná kontrolka baterií, ale ze sluchátka se ozvalo moje jméno. Přiložil jsem je k uchu.

„Bonnie, haló?“

„Za těch posledních devět nebo deset měsíců jsme *neměly* žádné dlouhé cesty. Telefonovaly jsme si a pamatuju si, že jsme jednou obědvaly ve Waterville, ale žádné dlouhé cesty se *nekonaly*. Rezignovala na funkce.“

Znovu jsem se probíral faxovými stránkami. Všude byly úhledným Johanniným rukopisem poznamenány schůze, Polévkové kuchyně Maine mezi nimi.

„Nerozumím. Rezignovala na členství rady Polévkových kuchyní?“

Další odmlka. Potom Bonnie opatrně řekla: „Ne, Miku. Rezignovala *všude*. Vystoupila z Ženských útulků a Útulků pro mladistvé na konci roku 1993 – končilo jí období. V těch druhých dvou, polévkových kuchyních a Přátelích mainských knihoven... rezignovala v říjnu nebo listopadu 1993.“

Na stránkách, které mi poslal Ward, se to hemžilo poznámkami o schůzích. Byly jich desítky. Schůze v roce 1993, schůze v roce 1994. Schůze správních rad, do kterých už nepatřila. Byla tady v TR. Místo těch údajných schůzí byla Jo v TR. Na to bych vsadil krk.

Ale proč?

17. KAPITOLA

Devore se zlobil, to ano, byl bez sebe vzteky, a nemohl mě načapat v horší, zranitelnější a hroznější chvíli. A myslím, že od toho okamžiku bylo všechno v podstatě předurčeno. Od té chvíle až po hroznou bouři, o které se v tom kraji dodnes mluví, všechno jelo jako po tobogánu.

To páteční odpoledne mi bylo dobře – po rozhovoru s Bonnie zůstala spousta nezodpovězených otázek, ale stejně jsem okřál. K jídlu jsem si narychlo osmahl zeleninu (abych trochu vyrovnal ty své nájezdy na království mastnoty ve Village Cafe) a při jídle se podíval na večerní zprávy. Slunce na druhé straně jezera se pomalu sunulo k horám a zalévalo obývací pokoj zlatem. Když Tom Brokow zavřel krám, řekl jsem si, že se projdu po Ulici na sever – půjdu tak daleko, jak to půjde, stejně budu doma určitě před setměním, a za chůze si promyslím všechno, co mi řekl Bill Dean a Bonnie Amudsonová. Budu o tom přemýšlet, stejně jako jsem si za chůze promýšlel zápletky, na kterých jsem právě pracoval.

Sešel jsem po schůdcích, pořád mi bylo bezvadně (sice jsem byl trochu zmatený, ale bylo mi fajn) a vydal se Ulicí, ale pak jsem se zastavil a podíval se na Zelenou paní. I když ji naplno osvětlovalo večerní slunce, bylo těžké dívat se na ni jako na to, čím byla – břízou, za kterou stojí napůl uschlá borovice s větví připomínající napřaženou paži. Jako by Zelená dáma říkala jdi na sever, mladý muži, jdi na sever. Nu, nebyl jsem zrovna mladý, ale na sever jsem jít mohl. Aspoň kousek. Ale zůstal jsem tam stát ještě chvíli a znepokojeně si prohlížel tvář, kterou jsem v listí viděl, a nelíbilo se mi, jak větrík potřásá větvemi a tím se naznačená ústa smějí a šklebí. Myslím, že asi tehdy mi začalo být nějak divně, ale byl jsem příliš zamyšlený, než abych si toho všiml. Vydal jsem se na sever a uvažoval, co to Jo asi psala... protože už jsem začal věřit, že skutečně něco napsala. Proč bych jinak našel v její pracovně starý psací stroj? Prohledám to tam, rozhodl jsem se. Pečlivě to tam prohledám a...

pomoc topím se

Ten hlas se ozval z lesa, z vody, ze mě. Myšlenkami mi proběhla vlna závratí, načechrala je a rozvířila jako listí ve větru. Zastavil jsem se. Zčistajasna mi bylo strašně zle, jako bych byl *zkažený*, tak mi nebylo nikdy v životě. V hrudi mě svíralo. Žaludek se mi scvrkl jako zmrzlá

květina. Oči se mi zalily studenou vodou, vůbec ne slzami, a já poznal, co se blíží. *Ne*, snažil jsem se říct, ale to slovo vůbec ze mě nevyšlo.

Ústa se mi místo toho zaplnila chladnou chutí jezerní vody a všemi těmi temnými minerály, a stromy před očima se mi najednou chvěly, jako bych se na ně díval skrz čirou tekutinu, a tlak na hrudník byl najednou strašlivě konkrétní a připomínal ruce. Tlačily mě dolů.

„Copak to nepřestane?“ zeptal se kdosi – skoro zakřičel. Na ulici nebyl nikdo kromě mě, ale stejně jsem ten hlas jasně slyšel. „Copak to nikdy nepřestane?“

Vzápětí se ozval nikoli hlas zvenčí, ale v hlavě se mi objevily cizí myšlenky. Dorážely mi zevnitř na lebku jako můry lapené v lampě... nebo lampiónu.

pomoc topím se

pomoc topím se

pán v modré kšiltovce řek chyťte ho

pán v modré kšiltovce řek ať nedělám randál

pomoc topím se

ztratil jsem borůvky jsou na chodníku

on mě drží

jeho obličej se vlní a vypadá divně

pusťte mě pusťte mě ach Ježíši pusťte mě

ententýky dva špalíky PROSÍM

ENTENTÝKY jdeš dál a teď se zastav DVA ŠPALÍKY

ona mě volá

ona křičí tak HLASITĚ

V panice jsem se předklonil, otevřel ústa a z křečovitě rozevřených čelistí vytryskla studená záplava...

Vůbec ničeho.

Hrůza pomínula, ale zároveň zůstala. Bylo mi strašně zle od žaludku, jako bych snědl něco, co mé tělo pochopilo jako násilný útok, jako bych polkl nějakého brouka nebo jedovatou muchomůrku, takovou, jaká je v Johanniných houbařských knihách vždycky v červeném rámečku. Odpotácel jsem se tak na pět kroků a nasucho dávil, i když mi krk hlásil, že je plný vody. Tam, kde se břeh prudce svažoval k jezeru, rostla další bříza, bílý kmen se půvabně nakláněl nad vodou, jako by se chtěla podívat na svůj obraz ve večerním lichterlivém světle. Chytil jsem se jí, jako se opilec chytá kandelábru.

Tlak na hrudník polevoval, ale zůstala po něm bolest skutečná jako déšť. Opíral jsem se o strom, srdce mi poplašeně uhánělo, a najednou jsem si uvědomil, že tu něco páchne – byl to děsný, zkažený puch, horší než ucpaná žumpa, která kvasila celé léto pod žhavým sluncem. Zároveň jsem získal pocit, že je tu cosi příšerného, co ten puch vydává, cosi, co mělo být dávno mrtvé, ale není.

Ach přestaňte, ententyky dva špalíky, udělám všechno, jenom přestaňte, snažil jsem se říct, ale pořád jsem nevydával ani hlásku. Pak to přešlo. Cítil jsem už jenom jezero a les... ale cosi jsem uviděl: jakéhosi chlapce v jezeře, malého utopeného černého chlapce, ležícího na zádech ve vodě. Tváře měl nafouklé. Čelisti volně rozevřené. Oči bílé jako oči sochy.

Ústa se mi znovu zaplnila nemilosrdnou železitou chutí jezera. Pomozte mi, pusťte mě, pomoc, topím se. Vyklonil jsem se nad vodu, uvnitř hlavy jsem řval, řval jsem dolů do té mrtvé tváře a najednou jsem si uvědomil, že *se dívám nahoru na sebe*, dívám se vzhůru tou narůžovělou zčeřenou vodou na nějakého bělocha v modrých džínách a žlutém tričku, který se drží rozechvělé břízy a snaží se křičet, jeho zčeřená tvář se pohybuje, jeho oči na okamžik zastřel malý okoun, který se hnal po chutném broukovi. Byl jsem tím černým chlapcem a zároveň tím bílým mužem, utopeným ve vodě a topícím se na vzduchu, je to tak, opravdu se to děje, ťukni jednou, pokud souhlasíš, ťukni dvakrát, pokud nesouhlasíš.

Nevyzvracel jsem nic, jenom trochu slin, po kterých okamžitě skočila ryba, podivné. Při západu slunce skočí skoro po všem; něco v tom skomírajícím světle jim musí bláznit hlavy. Ryba znovu dopadla do vody asi tři metry od břehu a rozvířila stříbrné kruhové vlnky, a všechno bylo pryč – ta pachut' v ústech, strašlivý puch, utopený obličej černého chlapce v rozvlněné vodě – Negro, tak by si byl tehdy říkal-, který se skoro určitě jmenoval Tidwell.

Podíval jsem se vpravo a uviděl z rašeliny trčet šedý kus skály. *Tam, zrovna tam*, pomyslel jsem si, a jako by na potvrzení mi zavanul ten hnilobný puch znovu do obličeje, vycházel jakoby ze země.

Zavřel jsem oči, pořád se křečovitě držel břízy, bylo mi slabo a zle a mizerně, a právě v té chvíli se za mnou ozval Max Devore, ten šílenec. „Hej, pasáku, kde máš svou křivku?“

Otočil jsem se a uviděl jsem ho, s Rogette Whitmorovou po boku. To bylo jedinkrát, kdy jsem ho potkal, ale stačilo mi to. Věřte mi, jednou bylo až dost.

* * *

Jeho pojízdné křeslo se ani křeslu nepodobalo. Vypadalo spíš jako sajdkára křížená s lunárním modulem. Po obou stranách se točilo půl tuctu chromovaných koleček. Větší kolečka – byla myslím čtyři – se točila v řadě vzadu. Zdálo se, že každé je v trochu jiné úrovni, a já si uvědomil, že každé zvlášť je připevněno ve vlastním závěsu. Devore mohl jet hladce po mnohem hrbolatějším terénu, než byla Ulice. Nad zadními kolečky byl kapotovaný motor. Devorovy nohy schovával laminátový kryt, černý s úzkými červenými proužky, takový by se dobře vyjímal i na závodním autě. Uprostřed bylo zasazeno jakési zařízení, které mi připomnělo mou satelitní anténu... asi nějaký počítačový systém pro vyhýbání překážkám. Možná dokonce autopilot. Opěrky na ruce byly široké a plně ovladačů. V pouzdře na levé straně stroje byla zelená kyslíková nádrž, asi metr dvacet dlouhá. Z ní vedla průhledná plastová pružná trubice; pružná trubice vedla k masce, která ležela Devorovi na klíně. Připomněla mi stenomasku toho starého pána. Vzhledem k tomu, že se tu objevil vzápětí po předchozí příhodě, mohl jsem považovat tenhle clancyovský vozík za halucinaci, nebýt samolepky na krytu pod anténou. Stálo na ní **KRVÁCÍM MODŘÉ**.

Žena, kterou jsem onehdy viděl u Sunset Baru u Warringtona, měla dnes večer na sobě bílou blůzu s dlouhými rukávy a černé kalhoty, tak upnuté, že její nohy vypadaly jako meče v pochvách. Úzký obličej a propadlé tváře připomínaly křičící osobu od Edvarda Muncha víc než jindy. Bílé vlasy jí visely podél obličeje jako hladká kápě. Rty měla namalované tak rudou rtěnkou, až se zdálo, že jí krvácejí ústa.

Byla stará a ošklivá, ale vedle Mattiina tchána vypadala jako krasavice. Vychrtlý, promodralé rty, kůže kolem očí a v koutcích úst temně fialová, takže vypadal, jako by ho archeologové vykopali z pohřební komory v pyramidě, kde ležel obklopen vycpanými manželkami a zvířaty a ověšen oblíbenými šperky. K šupinaté lebce se mu tisklo několik chomáčů bílých vlasů; další chomáče mu trčely z obrovských uší, které vypadaly jako voskové sochy roztávající na slunci. Na sobě měl bílé bavlněné kalhoty a volnou modrou košili. Kdyby měl

černý baret, vypadal by jako francouzský umělec z devatenáctého století na konci velmi dlouhého života.

Na klíně mu ležela hůl z nějakého černého dřeva. Na jejím konci byla naražena jasně červená bicyklová rukojeť. Prsty, které ji svíraly, vypadaly silné, ale zčernaly stejně jako hůl. Selhával mu krevní oběh, neuměl jsem si představit, jak asi vypadají jeho chodidla a lýtka.

„Kurva ti utekla a nechala tě být, co?“

Snažil jsem se něco říct. Jen jsem zachraptěl, nic víc. Pořád jsem se držel břízy. Pustil jsem ji a pokusil se narovnat, ale nohy jsem měl pořád slabé a musel jsem se znovu opřít.

Přehodil stříbrný pákový spínač a křeslo přijelo o tři metry blíž, takže vzdálenost se mezi námi zkrátila na polovinu. Křeslo vydávalo hedvábně šepotavý zvuk; bylo to, jako bych se díval na zlověstný létající koberec. Kolečka se zvedala a zase klesala nezávisle na sobě a blýskala se v zapadajícím slunci, které začalo rudnout. A když přijel blíž, přímo jsem jeho přítomnost vycítil. Tělo mu už hnilo, ale čišela z něj síla, která se nedala popřít a jíž se nedalo uniknout, byla jako elektrická bouře. Žena kráčela vedle něj, pozorovala mě mlčky a pobaveně. Oči měla narůžovělé. Myslel jsem si tehdy, že jsou šedé a jen získaly odstín zapadajícího slunce, ale teď si myslím, že byla albínka.

„Vždycky jsem si dal nějakou křivku líbit,“ řekl. Protáhl to slovo, takže znělo *kurrrrrva*. „Vid', Rogette?“

„Jistě,“ odpověděla. „V pravý čas na pravém místě.“

„Někdy bylo jejich místo na mém obličejí!“ vykřikl vztekle a nervózně, jako by mu odporovala. „Kde je, mladíku? Na čím obličejí právě sedí? Zajímá mě to. Tomu chytrému právníkovi, kterého jste našel? Ach, všechno o něm vím, až po sníženou známku pro neuspokojivé chování ve třetí třídě. Je to moje práce, všechno vědět. Je to tajemství mého úspěchu.“

Strašně namáhavě jsem se narovnal. „Co tu děláte?“

„Využívám ústavního práva, takže totéž co vy. A nebrání tomu žádný zákon, ne? Ulice patří každému, kdo po ní chce jít. Dlouho jste tu nebyl, mladý pasáku, ale určitě jste tu dost dlouho na to, abyste to věděl. Je to naše verze městské promenády, kde hodná štěňátka chodí bok po boku se zlými psy.“

Rukou, která nesvírala červenou bicyklovou rukojeť, zvedl kyslíkovou masku, zhluboka se nadechl a pak masku upustil na klín.

Zašklebil se hnusným spikleneckým šklebem, až mu byly vidět dásně barvy jódu.

„Je dobrá? Ta vaše *kurrrrvička*? Určitě je dobrá, když udržela mého syna v tom mrňavém přívěsu, kde bydlí. A potom se tu naskytne vy, ještě než červi sežrali oči mého chlapce. Jestlipak její píča *cucá*?“

„Držte hubu.“

Rogette Whitmorová zvrátila hlavu a zasmála se. Znělo to jako výkřik králíka, kterého chytily soví pařáty, a mně naskočila husí kůže. Napadlo mě, že je stejně bláznivá jako on. Díky bohu, že jsou staří. „Zásah do černého, Maxi,“ řekla.

„Co chcete?“ Nadechl jsem se... a znovu jsem pocítil tu chuť hniloby. Málem jsem dávil. Nechtěl jsem, ale nemohl jsem tomu zabránit.

Devore se v křesle narovnal a zhluboka se nadechl, jako by se mi posmíval. V té chvíli vypadal jako Robert Duvall z filmu *Ted' apokalypsa*, když se prochází po pláži a vypráví světu, jak moc se mu líbí vůně napalmu po ránu. Zašklebil se ještě víc. „Krásné místočko, že? Příhodné k chvilce zamyšlení, neřekl byste?“ Rozhlédl se. „Tady se to stalo, ano. Nojo.“

„Tady se utopil ten chlapec.“

Měl jsem dojem, že úsměv Whitmorové na chvilku znejistěl. Devorův však ne. Sevřel průhlednou kyslíkovou masku stařeckým, příliš širokým hmatem, prsty, které spíš šátrají než berou. Viděl jsem bublinky slizu přilepené k vnitřní straně plastu. Znovu se zhluboka nadechl, znovu masku odložil.

„V jezeře se utopilo nejméně třicet lidí, a to jsou jenom ti, o kterých se ví,“ řekl. „Co to je, o jednoho kluka méně nebo více?“

„Nechápu to. Takže tady zemřeli *dva* chlapci Tidwellovi? Jeden na otravu krve a druhý –“

„Zajímáte se o svou duši, pane Noonane? Svou nesmrtelnou duši? Božského motýla, lapeného v kukle z masa, které bude brzy páchnout jako to moje?“

Neřekl jsem nic. Podivná atmosféra, která mě obklopovala, než přijel, už mýjela. Nahrazoval ji neuvěřitelný osobní magnetismus. V životě jsem necítil tolik syrové síly. Nebylo na tom však nic nadpřirozeného a slovo *syrový* to vystihuje naprosto přesně. Nejradši bych utekl. Za jiných okolností bych to určitě udělal. Rozhodně mě na

místě neudržela statečnost; nohy jsem měl pořád jako z gumy a já se bál, že upadnu.

„Dám vám ještě jednu možnost spasit svou duši,“ řekl Devore. Vztyčil kostnatý prst, aby tu duši zdůraznil. „Odjed’te, můj milý pasáku. Hned teď, v šatech, ve kterých tu stojíte. Nezdržujte se balením, ani nekontrolujte, jestli jste vypnul sporák. Odjed’te. Nechte tu kurvku a nechte to kurvátko.“

„Mám je nechat vám.“

„Nojo, mně. Udělám, co je třeba udělat. Duše jsou pro liberální umělce, Noonane. Já byl inženýr.“

„Jděte se vysrat.“

Rogette Whitmorová znovu vydala ten králičí zvuk.

Starý muž seděl v křesle, hlavu skloněnou, slizce se na mě usmíval a vypadal, jako by právě vstal z mrtvých. „Víte určitě, že chcete být tím jediným, Noonane? Jí je to jedno, víte – vy nebo já, jí je to fuk.“

„Nevím, o čem to mluvíte.“ Znovu jsem se zhluboka nadechl a tentokrát vzduch voněl normálně. Ustoupil jsem na krok od břízy a nohy mě už taky poslouchaly. „A nezajímá mě to. Kyru nikdy nedostanete. Do konce toho vašeho mizerného života. Moje oči to nikdy neuvidí.“

„Hochu, uvidíte toho spoustu,“ usmál se Devore a ukázal mi ty své jódové dásně. „Než skončí červenec, nejspíš toho uvidíte tolik, až budete litovat, že jste si v červnu nevyloupal oči z lebky.“

„Jdu domů. Nechte mě projít.“

„Tak jděte domů, jak bych vás mohl zadržet?“ zeptal se. „Ulice patří každému.“ Znovu zvedl kyslíkovou masku z klína a znovu si lokl zdraví. Upustil masku do klína a položil levou ruku na opěrku křesla.

Vyкроčil jsem k němu, ale ještě než jsem si uvědomil, co se děje, rozjel křeslo proti mně. Mohl do mě narazit a pořádně mě zranit – zlomit nohu, možná i obě, o tom nepochybuji –, ale těsně přede mnou se zastavil. Uskočil jsem, ale jen proto, že mi to dovolil. Uvědomoval jsem si, že se Whitmorová znovu směje.

„Co se děje, Noonane?“

„Jděte mi z cesty, Varuju vás.“

„Jste z té kurvy celý vylekaný, že?“

Zamířil jsem vlevo, chtěl jsem ho obejít, ale bleskově křeslo otočil a vyrazil a zase mě odřízl.

„Vypadněte z TR, Noonane. Radím vám do-“

Skočil jsem vpravo, tentokrát od jezera, a byl bych kolem pěkně proklouzl, nebýt té pěsti, velmi malé a tvrdé, která mě zasáhla zleva do tváře. Ta bělovlasá mrcha nosila prsten a jeho kámen mě sekl za ucho. Pocítil jsem štípnutí a pak teplý proud krve. Obrátil jsem se, vytrčil obě ruce a strčil do ní. Upadla na jehličím pokrytý chodník a překvapeně a vztekle vyjekla. V příštím okamžiku měl cosi praštilo do zátylku. Před očima se mi oranžově rozsvítilo. Zapotácel jsem se, ale jaksi zpomaleně, zamával jsem pažemi a znovu se mi před očima objevil Devore. Seděl v křesle pootočený, šupinatou hlavu vystrčenou vpřed, hůl, kterou mě udeřil, stále pozvednutou. Kdyby bylo deset let mladší, nepochybně by nezůstalo jen u oranžového ohňostroje, ale rovnou by mi rozbil lebku.

Utekl jsem ke své přítelkyni bříze. Zvedl jsem ruku k uchu a užasle se podíval na krev na špičkách prstů. Hlava mě bolela po ráně, kterou mi uštědřil.

Whitmorová se zvedala ze země, oprašovala si borové jehličí z kalhot a dívala se na mě se vzteklým úsměvem. Tváře se jí zalily narůžovělým ruměncem. Příliš rudé rty se roztáhly a ukázaly drobné zuby. Oči ve světle zapadajícího slunce vypadaly, jako by hořely.

„Jděte mi cesty,“ řekl jsem, ale hlas jsem měl slabý a tenký.

„Ne,“ řekl Devore a položil černou hůl na zakřivený kryt, který mu schovával nohy. Teď jsem viděl toho malého kluka, jenž byl odhodlaný získat ty sáně za každou cenu, i když se strašlivě pořežal. Viděl jsem ho velmi zřetelně. „Ne, ty nedomrlý kurevníku. *Nepůjdu.*“

Znovu postrčil stříbrný spínač a křeslo potichu vyrazilo ke mně. Kdybych zůstal na místě, proklál by mě tou holí stejně jistě, jako v románech Alexandra Dumase prokláli každého zlého vévodu. Nejspíš by si při srážce zlámal křehké kosti v pravé ruce a vykloubil by si zápěstí, ale tento člověk se o takové věci nikdy nestaral; počítání, co to stojí, přenechal malým lidem. Kdybych strnul úlekem nebo úžasem, byl by mě zabil, o tom jsem přesvědčen. Jenomže já jsem se překulil vlevo. Tenisky mi chvíli klouzaly po jehličí na svahu. Potom ztratily kontakt se zemí a já padal.

* * *

Dopadl jsem na hladinu nešikovně a příliš blízko u břehu. Levé chodidlo udeřilo do ponořeného kořene a zkroutilo se. Hrozně to zabořelo, jako ohlušující rachot. Otevřel jsem ústa, abych vykřikl, ale dovnitř mi nateklo jezero – ta chladná kovová temná chuť, tentokrát

skutečná. Vykašlal jsem a vykýchal vodu ven a hrabal se z místa, kam jsem dopadl, a myslel si *Ten kluk, ten mrtvý kluk je dole, co když natáhne ruku a chytí mě?*

Obrátil jsem se na záda, pořád jsem se rozmachoval rukama a kašlal, silně jsem si uvědomoval, jak se mi džíny nepříjemně lepí na nohy a do rozkroku, absurdně jsem si vzpomněl na peněženku – nevadilo mi, že jsem v ní měl kreditní karty a řidičák, ale byly tam dvě dobré fotografie Jo, a ty se zničí.

Devore z břehu skoro sjel, jak jsem viděl, a chvílku jsem si myslel, že přece jenom přepadne dolů. Přední část vozíku trčela do vzduchu nad místem, odkud jsem spadl (těsně vlevo od vyčnívajících kořenů břízy jsem viděl krátké rýhy po svých teniskách), a i když se přední kolečka stále opírala o zem, suchá hlína se pod nimi drolila v malých lavinách, které se kutálely po svahu a žbluňkaly do vody a dělaly tam propletené vlnkovaté vzory. Whitmorová se tiskla k opěradlu křesla a šhubala za ně, ale bylo na ni moc těžké; jestli měl být Devore zachráněn, musel to udělat sám. Stál jsem po pás v jezeře, šaty se kolem mě nadouvaly, a očima jsem ho postrkoval, aby spadl.

Levý fialový pařát po několika pokusech znovu našel stříbrný spínač. Jedním prstem ho posunul vzad a křeslo vycouvalo s poslední sprškou kamení a hlíny od břehu. Whitmorová legračně uskočila z cesty, aby jí nepřejel nohy.

Devore znovu něco provedl s ovládním, otočil křeslo směrem ke mně asi dva metry od břízy a potom vyjel s křeslem zase dopředu, až byl na okraji Ulice, ale bezpečně daleko od svahu. Whitmorová se k nám otočila zády; shýbla se a vystrčila na mě zadek. Kdybych o ní přemýšlel, a to jsem patrně neudělal, asi bych si pomyslel, že se snaží popadnout dech.

Devore vypadal, že je z nás tří v nejlepší formě, ani nepotřeboval dávku kyslíku z masky na klíne. Poslední paprsky mu naplno osvětlovaly tvář, takže vypadal jako nahnílá zubatá dýně, kterou naplnili benzínem a zapálili.

„Líbí se vám koupání?“ zeptal se a zasmál se.

Rozhlédl jsem se v naději, že uvidím nějaký pár na procházce nebo třeba rybáře, který hledá místečko, kde by mohl ještě jednou nahodit vlasec, než se setmí... ale zároveň jsem doufal, že nikoho neuvidím. Měl jsem vztek, bolelo mě tělo a bál jsem se. Hlavně jsem se divil. Do jezera

mě zahnal pětaosmdesátiletý dědek... dědek, který vypadal, že je odhodlaný potloukat se poblíž a pořádně se pobavit na můj účet.

Začal jsem se brodit napravo – na jih, k domu. Voda mi sahala asi do pasu, byla chladná a skoro osvěživá, když už jsem si na ni zvykl. Tenisky mi vrzaly po kamenech a potopených větvích. Kotník, který jsem si vyvrtnul, mě pořád bolel, ale došlápnout jsem mohl. Jestli vydrží, i když vylezu z vody, to byla jiná otázka.

Devore znovu zapnul nějaký spínač. Křeslo se otočilo a pomalu ujíždělo po Ulici, snadno se mnou drželo krok.

„Ještě jsem vás řádně nepředstavil Rogette, vidíte?“ řekl. „Byla na vysoké slušnou atletkou, víte. Hlavně hrála softbal a pozemní hokej, a ještě všechen grif neztratila. Rogette, ukaž tomu mladému muži, co umíš.“

Whitmorová pomalu zleva obešla křeslo. Chvilku ji to křeslo zakrývalo. Když jsem ji znovu uviděl, viděl jsem také, co drží v ruce. Předtím se neskláněla, aby popadla dech.

S úsměvem došla k okraji břehu, levou paži přitisknutou k pasu, kde držela kamení, které si nasbírala na okraji chodníku. Vybrala si kámen velikosti softbalového míčku, napřáhla se a hodila ho po mně. Prudce. Zasvištěl mi kolem levého spánku a cákl do vody vedle mě.

„Hej!“ křikl jsem spíš leknutím než strachem. Po tom všem, co předcházelo, jsem nevycházel z úžasu, co se to ještě děje.

„Co je to s tebou, Rogette?“ škádlil ji Devore. „Nikdy jsi přece neházela jako holka! Sejmi ho!“

Druhý kámen mi přeletěl pět centimetrů nad hlavou. Třetí mi mínil rozbít zuby. Odrazil jsem ho, jen jsem vztekle, ustrašeně vykřikl, a až později jsem si všiml, že mi kámen odřel dlaň. V té chvíli jsem si uvědomoval její nenávistný, usměvavý obličej – obličej ženy, která strčila dva dolary do lidské střelnice a míní vyhrát toho velkého plyšového medvěda, i když měla házet celou noc.

A házela *rychle*. Kamení hvízdalo kolem mě, některé padaly do narudlé vody vlevo a vpravo ode mě a zvedaly malé gejzíry. Začal jsem couvat, bál jsem se otočit a odplavat, bál jsem se, že by v tu chvíli hodila pořádně velkým kamenem. Ale musel jsem se dostat z dostřelu. Devore se zatím smál sípavým stařeckým smíchem a jeho zpusťšený obličej se mu vraštil jako tvář zlé jablíčkové panenky.

Jeden kámen mě tvrdě, bolestivě udeřil do klíční kosti a odrazil se vysoko do vzduchu. Vykřikl jsem a ona taky: „*Hai!*“, jako karatista, kterému se podařil dobrý úder.

Tolik tedy spořádaný ústup. Otočil jsem se, vrhl se do hlubší vody a ta mrcha spustila palbu. první dva kameny mě minuly po stranách, jako by se zaměřovala. Pak byla pauza, kdy jsem měl čas si pomyslet: *Zvládnou to, už se dostávám z...* a pak mě něco zasáhl do zátylku. Ucítíl jsem to a zároveň uslyšel – udělalo to *klonk*, jako když čtete komiks s Batmanem. Hladina jezera změnila barvu z jasně oranžové přes jasně červenou po tmavě šarlatovou. Slyšel jsem slabě Devora, jak pochvalně ječí, a Whitmorovou, jak piští tím svým divným smíchem. Znovu jsem si pořádně lokl železité vody a byl jsem tak otupělý, že jsem si musel připomenout, abych ji vyplivl a nepolykal. Nohy jsem měl najednou moc těžké na plavání a ty zatracené tenisky vážily tunu. Spustil jsem nohy dolů, abych se postavil, ale nemohl jsem najít dno – dostal jsem se do větší hloubky. Podíval jsem se ke břehu. Byl nádherný, zářil v západu slunce jako divadelní scéna osvětlená jasně oranžovým a červeným reflektorem. Byl jsem od břehu tak sedm metrů. Devore a Whitmorová stáli na okraji Ulice a dívali se na mě. Vypadali jako mamka a taťka z obrazu Granta Wooda.

Devore si znovu přiložil k obličejí masku, ale viděl jsem, jak se za ní směje. Whitmorová se taky šklebila.

Voda mi znovu zalila ústa. Většinu jsem vyplivl, ale trocha zůstala, až jsem se rozkašlal a trochu dávil. Začal jsem klesat pod hladinu a probójovávat se znovu nahoru, neplaval jsem, jen jsem divoce cákal, a spotřeboval devětkrát víc energie než jindy, abych se udržel na vodě. Začal jsem pociťoval první náznaky paniky, její ostré krysí zoubky pronikaly mým omámeným údivem. Uvědomil jsem si, že slyším vysoké, sladké bzučení. Kolik ran ta moje ubohá hlava utržila? Jednu mi dala Whitmorová pěstí... druhou Devore holí... jednu kamenem... nebo byly dvě? Kristepane, nemohl jsem si vzpomenout.

Drž se, proboha – přece nedopustíš, aby tě takhle dostal, co? Aby tě utopil, stejně jako utopili toho male no kluka?

Ne, pokud tomu budu moci zabránit.

Šlapal jsem vodu a přejel si levačkou vzadu po hlavě. Kousek nad zátylkem jsem narazil na husí vejce, které pořád rostlo. Když jsem ho zmáčkł, bylo mi z té bolesti na zvracení a zároveň na omdlení. Do očí mi vhrkly slzy a skutálely se mi po tvářích. Když jsem se podíval na prsty,

byly na nich stopy krve, ale velikost tržných ran se dá těžko odhadnout, když je člověk ve vodě.

„Vypadáte jako zmoklý svišť, Noonane!“ Teď mi připadalo, že ke mně jeho hlas doléhá z veliké dálky.

„Táhněte do prdele!“ zaječel jsem. „Za to vás dostanu za mříže!“

Podíval se na Whitmorovou. Ona se na něj podívala s úplně stejným výrazem a pak se oba rozchechtali. Kdyby mi v té chvíli dal do rukou samopal, bez váhání bych je zabil a pak si řekl o další zásobník, abych mohl těla rozstřílet.

Jelikož jsem neměl v rukou žádný uzi, začal jsem jako pes plavat na jih, k domu. Šli se mnou po Ulici, on jel ve svém tichounce šepotajícím křesle, ona kráčela vedle něj vážná jako jeptiška a každou chvíli se zastavila a zvedla příhodný kámen.

Neplaval jsem tak dlouho, abych byl unavený, ale unavený jsem byl. Asi hlavně z toho šoku. Nakonec jsem se pokusil nadechnout v nesprávnou chvíli, spolykal jsem zase trochu vody a úplně zpanikařil. Začal jsem plavat ke břehu, chtěl jsem se dostat až tam, kde se budu moci postavit. Rogette Whitmorová po mně okamžitě začala házet kameny, nejdřív ty, které držela na levém předloktí u těla, potom brala ty, které naskládala Devorovi do klína. Už byla ve formě, neházela jako holka, a mířila smrtonosně přesně. Kamení cákalo těsně kolem mě. Jeden jsem odrazil – veliký, který by mi nejspíš rozrazil čelo, kdyby zasáhl –, ale další mi zasáhl paži a pořádně mi rozsekl kůži. Dost. Obrátil jsem se a odplaval zase z dostřelu, lapal jsem po dechu a snažil se udržet hlavu nahoře, přestože mě stále víc bolel zátylek.

Když jsem doplaval dost daleko, začal jsem znovu šlapat vodu a podíval se na ně. Whitmorová došla až k okraji pobřeží, chtěla získat k dobru každý půlmetr. Každý pitomý centimetr, sakra. Devore parkoval za ní v křesle. Oba se pořád usmívali a teď byly jejich tváře červené jako tváře čertů v pekle. Červené večerní nebe, námořníková radost. Dalších dvacet minut a začne se stmívat. Dokážu udržet hlavu nad vodou ještě dvacet minut? Snad ano, když znovu nezpanikařím, ale pak už moc dlouho ne. Pomyslel jsem na to, jak se ve tmě topím, dívám se nahoru a vidím Venuši těsně předtím, než se naposledy ponořím, a panika se do mě znovu zakousla krysími zuby. Ta krysa byla horší než Rogette s tím jejím kamením, mnohem horší.

Ale nebyla asi horší než Devore.

Podíval jsem se oběma směry po pobřeží, pátral zrakem po Ulici, kde se vynořovala z lesa na tři až deset metrů. Už mě nezajímalo, jestli se ztrapním, ale nikoho jsem neviděl. Pane Bože, kde jsou všichni? Odjeli na pizzu do Fryeburgu, nebo na koktejl do Village Cafe?

„Co chcete?“ zavolal jsem na starce. „Chcete, abych vám řekl, že se vám přestanu motat do vašich věcí? Tak jo, přestanu!“

Zasmál se. „Vypadám, že jsem včerejší, Noonane?“

No, nečekal jsem, že to zabere. I kdybych to myslel upřímně, tak by mi nevěřil.

„Chceme jenom vidět, jak dlouho dokážete plavat,“ řekla Whitmorová a hodila další kámen – dlouhým, líným obloučkem, a kámen dopadl asi dva metry ode mě.

Oni mě chtějí zabít, pomyslel jsem si. Fakt chtějí.

Ano. A co víc, mohlo by jim to klidně projít. Hlavou mi bleskl šílený nápad, logický i absurdní zároveň. Viděl jsem v duchu Rogette Whitmorovou, jak lepší oznámení na obecní vývěsku před obchodem.

Mart'anům z TR-90, zdravíme vás!

Pan William Devore, všemi oblíbený Mart'an, dá každému obyvateli TR JEDNO STO DOLARŮ, pokud v PÁTEK VEČER, 17. ČERVENCE, mezi SEDMOU a DEVÁTOU VEČER nikdo nepůjde po Ulici. Naše „PRÁZDNINOVÉ PŘÁTELE“ držte taky stranou! A pamatujte: DOBRŮ MARTHANÉ jsou jako DOBRÉ OPICE: nic zlého NEVIDÍ, nic zlého NESLYŠÍ a o ničem zlém NEMLUVÍ!

Nedá se říct, že jsem tomu vyloženě věřil, ani za své současné situace... ale stejně mi to připadalo pravděpodobné. Přinejmenším jsem mu musel přiznat ďábelské štěstí.

Byl jsem unavený. Tenisky byly pořád těžší. Pokusil jsem se jednu z nich stáhnout z nohy, ale podařilo se mi jenom znovu si pořádně loknout vody. Stáli tam a dívali se na mě, Devore chvílemi zvedl masku z klína a oživil se douškem kyslíku.

Nemohl jsem čekat až do tmy. Tady v západním Maine – asi jako v každé hornaté zemi – má slunce vždycky naspěch –, ale stmívá se dlouze a zvolna. Než se na západě setmí natolik, abych se mohl přesunout, aniž by mě viděli, bude vycházet měsíc.

Už jsem si představoval svůj nekrolog v *New York Times*, titulek bude znít Populární autor romantických a dobrodružných románů se utopil v Maine. Debra Weinstocková jim dodá foto autora z právě

vycházejícího *Helenina slibu*. Harold Oblowski řekne všechny ty správné věci a také nezapomeňte strčit skromnou (ale ne zas stručnou) poznámku do *Publishers Weekly*. Půjde do toho s Putnamem půl na půl a...

Potopil jsem se, znovu jsem se napil vody a trochu jí vyplivl. Znovu jsem začal nepřičetně máchat rukama, ale donutil jsem se ke klidu. Od břehu ke mně doléhal Rogettin pištivý smích. *Ty mrcho*, pomyslel jsem si. *Ty hubená mr-*

Miku, řekla Jo.

Slyšel jsem v duchu její hlas, ale nebyl to ten, jehož autorem jsem já sám, když si ji představuji jako partnera v duchovním dialogu nebo když se mi po ní stýská a potřebuji si ji na chvíli připomenout. A jakoby na potvrzení cosi vedle mě pláclo, a pořádně. Když jsem se tím směrem podíval, neviděl jsem žádnou rybu, ani zčeřenou vodu. Místo toho jsem uviděl náš vor, zakotvený asi sto metrů daleko na hladině zbarvené západem slunce.

„Tak daleko nedoplavu, holka,“ zachraptěl jsem.

„Říkal jste něco, Noonane?“ zavolal Devore z břehu. Přiložil si žertovně ruku mohutnému povislému uchu. „Nějak jsem nerozuměl! Vypadáte, že vám došel dech!“ Whitmorová se zase pištivě smála. On byl Johnny Carson; ona byla Ed McMahon.

Zvládneš to. Pomůžu ti.

Uvědomil jsem si, že ten vor je možná moje jediná šance – na této části pobřeží se jiná nevyskytovala, a vor byl aspoň deset metrů za dosud nejdleším hodem Whitmorové. Začal jsem tím směrem plavat jako pes, paže jsem měl z olova stejně jako nohy. Pokaždé, když jsem cítil, že mi hlava už už klesne pod vodu, jsem se zastavil, šlapal vodu a říkal si jen klid, jsem docela ve formě a jde to dobře, říkal jsem si, že když nepodlehnu panice, dopadne to dobře. Ta stará mrcha a ještě starší hajzl znovu vykročili, aby se mnou udrželi tempo, ale všimli si, kam mířím, a smích umlkl. Posměšky taky.

Dlouho, hodně dlouho se mi zdálo, že se vor vůbec nepřibližuje. Říkal jsem si, že je to jenom pohasínajícím světlem, barvou vody, která přecházela z červené přes fialovou až po skoro černou, barvu Devorových dásní, ale přesvědčování se mi dařilo stále méně, jak se mi dech krátil a paže těžkly.

Když jsem byl ještě třicet metrů daleko, dostal jsem do levé nohy křeč. Převalil jsem se na bok jako převrhnutá plachetnice a snažil se

nahmatat stažený sval. Do krku mi natekla další dávka vody. Snažil jsem se ji vykašlat, pak jsem začal dávit a šel pod vodu a žaludek se mi pořád snažil obrátit a prsty pořád hledaly to stažené místo nad kolenem.

Já se opravdu topím, pomyslel jsem si, teď už podivně klidný, když už se to dělo. *Tak takové to je, takové.*

Potom mě za zátylek chytila jakási ruka, škubla mnou za vlasy zrovna v tom místě, kde jsem měl kůži sedřenou po zásahu od Whitmorové, a bolest mě bleskem vrátila do skutečnosti – bylo to lepší než povzbuzující injekce. Další ruka mi sevřela levou nohu a já v tom místě na okamžik pocítil báječné teplo. Křeč povolila a já vyrazil na hladinu a plaval jsem – tentokrát jsem *opravdu* plaval, žádnou čubičkou, a snad během několika vteřin jsem se tiskl k žebříku po straně voru, nadechoval se velikými namáhavými hlty a čekal, jestli se uklidním, nebo se mi srdce rozletí v hrudi na kusy jako handgranát. Nakonec plíce začaly srovnávat kyslíkový dluh a všechno se začalo zklidňovat. Počkal jsem další minutu nebo dvě, pak jsem vylezl z vody; šero mezitím zhoustlo. Chvilku jsem stál s hlavou obrácenou k západu, skloněný a opřený o kolena, na prkna ze mě tekla voda. Pak jsem se otočil a chtěl na ně vystrčit ne jeden prst, ale rovnou dva. Ale neměl jsem na koho. Ulice byla prázdná. Devore a Rogette Whitmorová byli pryč.

Možná byli pryč. Udělám dobře, když nezapomenu, že Ulice je z vody místy nepřehledná.

Seděl jsem se zkříženýma nohama na voru, dokud nevyšel měsíc, a čekal a pátral po každém pohybu. Asi tak půl hodiny. Možná pětáctyřicet minut. Podíval jsem se na hodinky, ale ty mi k ničemu nebyly; nabraly trochu vody a zastavily se v půl osmé. Kromě jiného zadostiučinění, které mi Devore dlužil, mu teď připočtu taky jedny Timex Indiglo – to je 29,95 dolaru, blbče, rač klopit.

Nakonec jsem slezl po žebříku, vklouzl do vody a co nejtíšeji plaval ke břehu. Byl jsem odpočatý, hlava přestala bolet (i když ta boule v zátylku se neustále ozývala) a už jsem se necítil tak vykořeněný a užaslý. Z určitého hlediska to bylo právě nejhorší – vyrovnat se nejen se zjevením utopeného chlapce, s létajícími kameny a jezerem, ale také setrvalým pocitem, že tohle se přece nemůže doopravdy dít, že staří bohatí počítačovní baroni se nepokoušejí topit spisovatele, kteří jim přijdou na oči.

Jenže, *skutečně* jsem zažil dnešní dobrodružství jen proto, že jsem se nachomýtl Devorovi do cesty? Bylo to náhodné setkání, nic víc?

Vzhledem k tomu, jak náhle se za mnou objevil, bylo takové pomyšlení poněkud naivní. Spíš bylo pravděpodobné, že mě nechal sledovat už od čtvrtého července... možná z druhé strany jezera, někým, kdo měl vysoce výkonnou optiku. Paranoidní blbost, řekl bych... tedy řekl bych to předtím, než mě ti dva skoro utopili v jezeře Dark Score jako dětskou papírovou lodičku v kaluži.

Rozhodl jsem se, že si nebudu dělat starosti s tím, kdo mě snad pozoruje z druhé strany jezera. Nestaral jsem se ani o to, jestli se ti dva ještě schovávají někde na Ulici za stromy. Plaval jsem, dokud jsem neucítil, jak mě na kotnících lechtají vodní rostliny, a neviděl svažující se pláž. Vykulhal jsem na břeh s jednou rukou pozvednutou, abych odrážel krupobití kamenů, ale žádné kameny nepřiletěly. Chvilí jsem na Ulici stál, z džínů a trika mi kapala voda, nejdřív jsem se podíval na jednu stranu, potom na druhou. Zdálo se, že mám zdejší kousek světa jen pro sebe. Naposledy jsem se ohlédl na jezero, po kterém si slabé měsíční světlo vyšlapávalo cestičku od proužku pláže k voru.

„Díky, Jo,“ řekl jsem a pak začal stoupat po schůdcích k domu. Dostal jsem se asi do poloviny, pak jsem se musel zastavit a posadit se. V životě jsem nebyl tak strašlivě unavený.

18. KAPITOLA

Vystoupal jsem po schodech na verandu, místo abych obcházel dům k předním dveřím, a pořád jsem se pohyboval pomalu a divil se, jak to, že mám nohy dvakrát těžší než obvykle. Když jsem vešel do obývacího pokoje, rozhlédl jsem se dokořán otevřenýma očima jako někdo, kdo byl deset let pryč a po návratu nachází všechno tak, jak to opustil – losa Buntera na stěně, *Boston Globe* na pohovce, sborník křížovek na odkládacím stolku, na kuchyňské lince talíř se zbytky večeře. Když jsem se tak na ty věci díval, naplno jsem si to uvědomil – vyšel jsem si na procházku, nechal po sobě normální běžný nepořádek, a skoro jsem zemřel. Skoro mě zavraždili.

Rozklepal jsem se. Odešel jsem do severní koupelny, stáhl mokré šaty a hodil je do vany – *plesk*. Potom, pořád celý rozklepaný, jsem se otočil a zahleděl se na sebe v zrcadle nad umyvadlem. Vypadal jsem jako člověk, který se v barové rvačce přidal na nesprávnou stranu. Na svaly na paži jsem měl dlouhou tržnou ránu ucpanou krevní sraženinou. Na levé klíční kosti se rozpíjela černořialová podlitina, která vypadala jako tmavá křídla. Na krku a za uchem, kde mě vzala ostrým prstenem líbezná Rogette, jsem měl krvavou rýhu.

Vzal jsem kapesní zrcátko a s jeho pomocí se podíval na zátylek. „Copak vám to do těch tvrdých palic nedolehne?“ křičela matka na Sida a na mě, když jsme byli malí, a teď jsem děkoval bohu, že máma měla s tou tvrdostí zřejmě pravdu, aspoň v mém případě. Místo, kam mě Devore udeřil holí, vypadalo jako kužel nedávno vyhaslé sopky. Po prstenu Whitmorové mi zůstal červený šrám, který bude chtít pár stehů, pokud mi nemá zůstat jizva. Celý zátylek jsem měl dole kolem vlasů od krve, už suché a drolivé. Bůh ví, kolik jí vyteklo z těch nepříjemně rudých úst do jezera, které je oplachovalo.

Nalil jsem si do dlaně peroxid vodíku, obrnil se a šplíchl si ho na zátylek jako vodu po holení. Příšerně to žahlo a já musel sevřít rty, abych nezařval. Když bolest začala trochu polevovat, namočil jsem do peroxidu ještě chomáč vaty a očistil si ostatní rány.

Osprchoval jsem se, hodil na sebe tričko a džíny a pak šel do haly, abych zatelefonoval okresnímu šerifovi. Nemusel jsem se spojovat s ústřednou; číslo policie v Castle Rock a okresního šerifa bylo na lístku V PŘÍPADĚ NOUZE, spolu s čísly hasičů, pohotovosti a čísla začínajícího

900, kde se daly za dolar padesát získat tři odpovědi na nejčerstvější křížovku v *Timesech*.

Rychle jsem vytočil první tři číslice, ale pak jsem začal zpomalovat. Dostal jsem se až na 955 960, než jsem přestal úplně. Stál jsem v hale s telefonem u ucha a představoval si další titulěk, tentokrát nikoli ve střídmych *Timesech*, ale v rozeřvaném *New York Post*. Spisovatel si stěžuje na starého počítačového krále: „Ten hnusný rváč!“ A přes všechny sloupce moje fotografie, na které budu vypadat zhruba na svůj věk, a fotka Maxe Devora, který vypadá zhruba na sto šest. *Post* by s velkou radostí pověděl svým čtenářům, jak Devore (spolu se svou společnicí, postarší dámou, která může mít tak pětáctyřicet kilo, když se nechá přes noc namočit) zbouchali na hromadu spisovatele zhruba polovičního věku – chlapa, který aspoň podle fotografie vypadá poměrně štíhle a fit.

Telefon s tím svým zárodkem mozku už měl dost pouhých šesti číslic místo požadovaných sedmi, dvakrát cvakl a přehodil mě zpět na volnou linku. Odtáhl jsem sluchátko od ucha, chvíli na něj hleděl a pak ho jemně položil zpět do vidlice.

Nedělám vědu z pozornosti tisku, někdy žertovné, jindy nenávistné, ale jsem opatrný, stejně jako bych byl opatrný v přítomnosti špatně naloženého osrstěného savce. Amerika udělala z lidí, kteří ji baví, elitní, prvotřídní kufry, a média se posmívají každé „celebritě“, která se odváží stěžovat si na to, jak s ním nebo s ní zacházejí. „Přestaň fňukat!“ křičí noviny a televizní diskusní pořady (tónem, vítězným a pobouřeným zároveň). „Fakticky sis myslel, že jsme ti zaplatili takový velký prachy jenom za to, žeš zazpíval jakousi písničku nebo že se umíš ohánět pálkou? To se pleteš, blbče! Platíme tě, abychom mohli žasnout, když to děláš dobře – to, co je tvá parketa –, a taky proto, že nás uspokojuje, když to poděláš. Pravda je, že jsi spotřební materiál. Když přestaneš být zábavný, vždycky tě můžeme zabít a sežrat.“

Jistěže vás nemůžou doopravdy sežrat. Můžou otisknout fotky, na kterých nemáte košili, a tvrdit, že tloustnete, můžou debatovat o tom, kolik pijete a kolik si berete prášků, nebo vyčenichat, jak jste si jednou večer ve Spagu stáhli na klín nějakou hvězdičku a snažili se jí strčit jazyk do ucha, ale nemůžou vás doopravdy sežrat. Takže jsem sluchátko nepoložil proto, že by mě *Post* nazval ufnukancem nebo že bych se objevil v úvodním monologu Jay Lena; jen jsem si uvědomil, že nemám

důkaz. Nikdo nás neviděl. A bylo mi jasné, že najít alibi by pro Maxe Devora i jeho osobní asistentku bylo to nejlehčí na světě.

Byla tu ještě jedna věc, a ta se mi vůbec nelíbila: představa, že okresní šerif pošle George Footmanna, našeho tatku, aby se mnou sepsal protokol o tom, jak ten zlý děda shodil malýho Maikyho do jezera. Jak by se tomu všichni tři později zasmáli!

Místo toho jsem zavolał Johnu Storrowovi, chtěl jsem, aby mi pověděl, že dělám správnou věc, to jediné, co dává smysl. Chtěl jsem, aby mi připomněl, že jen zoufalci jsou dohnáni k tak zoufalým činům (aspoň prozatím zapomenu na to, jak se ti dva smáli, jako by se v životě tak nebavili), a že ohledně Ki Devorové se nic nezměnilo – její děda dál nabírá do své loďky špinavou vodu.

U Johna doma se mi ozval záznamník, nechal jsem tedy vzkaz – jen zavolej Míku Noonanovi, nic vážného, ale klidně zavolej i pozdě večer. Pak jsem to zkusil k němu do kanceláře, pamětliv písma podle Johna Grishama: mladí právníci pracují do úmoru. Poslechl jsem si firemní záznamník, pak se řídil jeho pokyny a vyťukal na svém telefonu STO, první tři písmena Johnova příjmení.

Ozvalo se cvaknutí a John se ozval – bohužel opět pouze ze záznamníku. „Ahoj, tady je John Storrow. Odjel jsem na víkend do Filadelfie za našima. V kanceláři budu v pondělí; zbytek týdne budu služebně venku. Od úterka do pátku mě nejspíš chytíte na...“

Udal číslo, které začínalo 207-955. Což znamenalo Castle Rock. Domyslel jsem si, že je to hotel, kde už jednou bydlel, ten pěkný na Vyhlídce. „Mike Noonan,“ řekl jsem. „Zavolej, až budeš moct. Nechal jsem vzkaz i u tebe doma.“

Odešel jsem do kuchyně pro pivo, pak jsem ale zůstal stát před lednicí a hrál si s magnety. Pasák, tak mi řekl. *Pověz, pasáku, kde máš tu svou křivku?* O minutu později mi nabídl, že mi zachrání duši. Opravdu velmi zábavné, jako když vám alkoholik nabízí, že se vám postará o minibar. *Mluvil o vás s opravdovým zálibením,* řekla Mattie. *Váš pradědeček a jeho pradědeček kadili do stejné díry...*

Nechal jsem pivo bezpečně v lednici, vrátil se k telefonu a zavolał Mattie.

„Ahoj,“ ozval se další očividně nahraný hlas. Málem jsem s telefonem praštil. „To jsem já, ale buď jsem venku, nebo zrovna teď nemůžu přijít k telefonu. Nechte vzkaz, jo?“ Pauza, v mikrofónu to zašustilo, pak se ozval vzdálený šepot a potom se ozvala Kyra, tak

hlasitě, že mi málem upadlo ucho: „*Nechejte hezký vzkaz!*“ Obě se rozesmály, ale utnulo je pípnutí.

„Ahoj, Mattie, tady Mike Noonan,“ začal jsem. „Jenom jsem chtěl –“ Nevím, jak bych tu myšlenku dokončil, ale ani jsem nemusel přemýšlet. Cvaklo to a pak se ozvala Mattie osobně: „Ahoj, Miku.“ Byl to takový rozdíl mezi jejím usouzeným, poraženeckým hlasem, a tím veselým vzkazem na pásku, že jsem chvíli mlčel. Pak jsem se zeptal, co se stalo.

„Nic,“ řekla, ale pak se rozplakala. „Všechno. Přišla jsem o práci. Lindy mě vyhodila.“

* * *

Lindy tomu samozřejmě vyhazov neříkala. Nazvala to „zešťhlování“, ale stejně to byl vyhazov, a já věděl, že kdybych nahlédl do financování Konsolidované knihovny Four Lakes, objevil bych, že jedním z hlavních přispěvatelů je už celé roky pan Max Devore. A bude jedním z hlavních přispěvatelů i nadále... tedy pokud bude Lindy Briggsová skákat, jak on bude pískat.

„Neměli jsme spolu mluvit, když nás viděla,“ řekl jsem, ale věděl jsem, že i kdybych do knihovny vůbec nepáchl, Mattie by dopadla stejně. „A asi jsme měli tušit, že to přijde.“

„John Storrow to *tušil*.“ Pořád plakala, ale snažila se ovládnout. „Říkal, že Max Devore se nejspíš postará, aby mě zatlačil co nejdál do rohu, než bude soud. Říkal, že Devore se postará, abych odpověděla ‚Jsem nezaměstnaná, Vaše Ctihodnosti,‘ až se mě soudce zeptá, kde pracuju. Řekla jsem Johnovi, že paní Briggsová by nikdy neudělala něco tak nízkého, zvláště děvčeti, které tak skvěle pohovořilo o Melvillově ‚Bartlebym‘. Víte, co mi řekl?“

„Ne.“

Řekl: „‚Jste velmi mladá.‘ Připadalo mi to hrozně škrobené, ale měl pravdu, že?“

„Mattie –“

„Co mám dělat, Miku? Co mám dělat?“ Vypadalo to, že ta kryspanika se přestěhovala na Wasp Hill Road, pomyslel jsem si docela chladnokrevně: *Nechceš se stát mou milenkou? Budeš mít titul ‚hlavní asistentka‘, prima zaměstnání, to se bude soudu líbit. Já ti dodám šaty, pár platebních karet, barák – sbohem, prorezlý přívěs na Wasp Hill Road – a čtrnáct dní dovolené: co takhle únor na Maui? Samozřejmě*

taky vzdělání pro Ki a tučnou prémie ke konci roku. Budu taky ohleduplný. Ohleduplný a diskrétní. Jednou nebo dvakrát týdně, a teprve až tvoje holčička pořádně usne. Stačí jenom, abys řekla ano a dala mi klíč. A bude stačit, když se převalíš, až přijdu. Bude stačit, když mě necháš dělat, co chci – potmě, celou noc, necháš mě sahat tam, kam budu chtít, necháš mě dělat to, co budu chtít, nikdy neřekneš ne, nikdy neřekneš přestaň. Zavřel jsem oči.

„Miku? Jste tam?“

„Jistě,“ řekl jsem. Sáhl jsem na bolavý hrbol v zátylku a škulbl jsem sebou. „Tak strašné to nebude, Mattie –“

„Nemám splacený přívěs!“ kvílela skoro. „Mám dva nezaplacené účty za telefon a teď mi vyhrožují, že mi odpojí linku! Džíp má něco s převodovkou a taky zadní osou! Můžu snad zaplatit Ki poslední víkend prázdninové školy bible – paní Briggsová mi dala na rozloučenou třítydenní plat –, ale jak jí koupím boty? Ze všeho vyroste tak rychle... ve všech šortkách má díry, i v tom pop-pitomém prádle...!“

Znovu začala plakat.

„Já se o vás budu starat, dokud se nepostavíte na vlastní nohy,“ řekl jsem.

„Ne, to nemůžu –“

„Můžete. A kvůli Kyře to uděláte. Později, jestli budete chtít, mi to splatíte. Budeme schovávat účtenky od každého dolaru a desetníku, jestli chcete. Ale já se o vás postarám.“ *A nebudeš si nikdy muset kvůli mě sundávat šaty. Slibuju, a to dodržím.*

„Miku, to nemusíte dělat.“

„Možná ano, možná ne. Ale dělám to. Zkuste mi v tom zabránit.“

Původně jsem jí volal, abych jí pověděl, co se mi stalo – v humornější verzi –, ale teď mi to připadalo jako ten nejhorší nápad na světě. „Ten soud skončí dřív, než se nadějete, a jestli tady nenajdete nikoho tak statečného, aby vás zaměstnal, najdu vám někoho v Derry. Ale povězte mi pravdu – nezačínáte mít pocit, že byste už mohla trochu změnit žánr?“

Přece jenom se trochu zasmála. „To by se snad dalo říct.“

„Neozval se vám dnes John?“

„Vlastně ano. Je u svých rodičů ve Filadelfii, ale dal mi tam číslo. Volala jsem mu.“

Říkal, že ho zaujala. On ji možná také zaujal. Napomínal jsem se, že to bodnutí, které moje city při tom pomyšlení pocítily, si jenom

představuji. Aspoň jsem si to pokoušel namluvit. „Co říkal na to, jak jste ztratila práci?“

„Totéž co vy. Ale neuklidnil mě tolik. Po tom, co jste mi řekl vy, se cítím bezpečná. Nevím proč.“ Já ano. Byl jsem starší muž, a my přitahujeme mladé ženy hlavně jedním: dáváme jim pocit bezpečí. „Přijede sem v úterý ráno. Řekla jsem, že s ním poobědvám.“

Bez váhání, automaticky a bez zachvění v hlase jsem řekl: „Třeba bych se k vám mohl přidat.“

Mattie ten návrh potěšil; okamžitě přijala, až jsem se cítil paradoxně provinile. „To by bylo skvělé! Mohla bych mu zavolat, abyste oba zašli sem. Možná bych mohla znovu něco ugrilovat. A třeba nechám Ki doma ze školy a pojíme ve čtyřech. Ki doufá, že jí přečtete další pohádku. Moc se jí to líbilo.“

„To zní skvěle,“ řekl jsem a myslel to vážně. Když bude s námi Kyra, bude to všechno mnohem přirozenější a nebude to vypadat, že se mezi ně vtírám. A taky to nebude tolik vypadat jako jejich rande. Johna nebude moci nikdo obviňovat, že se neeticky zajímá o svou klientku. Nakonec mi nejspíš poděkuje. „Ki je už nepochybně natolik vyspělá, že můžeme přistoupit k ‚Jeníčkovi a Mařence‘. Tak co, Mattie? Jak je vám?“

„Mnohem líp než před chvílí.“

„Dobře. Všechno se spraví.“

„Slibte mi to.“

„Myslím, že jsem to už udělal.“

Na okamžik se odmlčela. „A co vy, Miku? Mluvíte trochu... já nevím... trochu divně.“

„Jsem v pohodě,“ řekl jsem a taky jsem byl, na člověka, který se před necelou hodinou docela solidně topil. „Můžu se zeptat ještě na jednu věc, než zavěším? Protože mi to nejde z hlavy.“

„Jistě.“

„Ten večer, kdy jsme spolu večeřeli, jste řekla, že vám Devore pověděl, že se naši pradědečkové znali. Docela dobře, podle něj.“

„Prý kadili do stejné díry. Velmi elegantní.“

„Neřekl ještě něco? Zkuste si vzpomenout.“

Vzpomínala, ale už nic nevěděla. Požádal jsem ji, aby mi zavolala, kdyby ji ještě něco napadlo nebo kdyby byla moc sama nebo se bála, nebo kdyby si začala dělat s něčím starosti. Nechtělo se mi dál jí něco prozrazovat, ale už jsem se rozhodl, že o svém posledním dobrodružství

si budu muset otevřeně popovídat s Johnem. Nemuselo by být od věci požádat toho soukromého detektiva z Lewistonu George Kennedyho – co se jmenoval jako ten herec –, aby nasadil nějakého člověka, nebo i dva, aby dávali pozor na Mattie a Kyru. Max Devore byl šílenec, přesně jak říkal můj správce. Tehdy jsem tomu nerozuměl, ale teď jsem pochopil dokonale. Pokaždé, když jsem začal pochybovat, mi stačilo sáhnout si na zátylek.

Otočil jsem se k lednici a znovu jsem ji zapomněl otevřít. Moje ruce místo toho zamířily k magnetům a znovu je začaly přesunovat, a já se díval, jak se tvoří slova, rozpadají se, vyvíjejí se. Byl to zvláštní druh psaní... ale *bylo* to psaní. To jsem poznal podle toho, jak jsem začal upadat do transu.

Tento zcela hypnotický stav se dá pěstovat, až ho člověk umí vypnout a zapnout podle své vůle... aspoň pokud jde všechno dobře. Intuitivní část myslí se odblokuje, když člověk začne pracovat, a vystoupá až do výšky asi metru osmdesát (za dobrých dnů až do tří metru). Jakmile této výšky dosáhne, tak se tam prostě vznáší a vysílá magické vzkazy a jasné obrazy. Jindy je tento úsek pro zbytek strojovny uzavřený a upadá vlastně v zapomenutí... s výjimkou podivných případů, kdy se sám od sebe osvobodí a člověk upadne do transu nečekaně a mozek vytváří asociace, které nemají nic společného s rozumným uvažováním, a míhají se v něm nečekané obrazy. To je jistým způsobem nejpodivnější část tvůrčího procesu. Múzy jsou duchové, někdy nezvaní.

U mě doma straší.

V Smějící se Sáře vždycky strašilo... vyrušil jste je.

Vyrušil, napsal jsem na lednici. Ale nevypadalo to dobře, tak jsem kolem udělal kruh z ovocných a zeleninových magnetů. To bylo lepší, o moc. Chvilku jsem jen stál, ruce založené na hrudi, stejně jako jsem je měl založené, když jsem seděl u stolu a dumal nad nějakým slovem nebo výrazem, pak jsem *rušil* odebral a nahradil je slovem *strašil*, takže vzniklo *vystrašil*.

„V tom kruhu straší,“ řekl jsem a sotva jsem slyšel slabounek, jakoby souhlasné cinkání Bunterova zvonku.

Odebral jsem ta písmena a při tom jsem se přistihl, jak myslím na to, že je divné mít právníka, co se jmenuje Romeo

(v kruhu se objevil *Romeo*)

– a detektiva, co se jmenuje George Kennedy.

(na lednici se objevil *George*)

Uvažoval jsem, jestli mi Kennedy nějak pomůže s Andym Drakem (na lednici se objevil *Drake*)

– třeba by se se mnou mohl podělit o pár postřehů. Zatím jsem nikdy o soukromém detektivovi nepsal a právě na maličkostech

(*Drake* šlo pryč, zůstalo d, a k tomu *etaily*)

– záleží. Obrátil jsem číslici 3 na záda a pod ni dal I, takže vznikly vidle. V detailech je ďábel. Odtud jsem zamířil jinam. Nevím přesně kam, protože jsem byl v transu, ta intuitivní část mé mysli byla tak vysoko, že by ji nenašel ani pátrací tým. Stál jsem před lednicí a hrál si s písmeny, hláskoval kousky myšlenek, aniž jsem o nich přemýšlel. Třeba nevěříte, že je něco takového možné, ale každý spisovatel to zná.

Zpět mě přivedlo tiché zapraskání za okny chodby. Zvedl jsem hlavu a uviděl, že za mým chevroletem zastavuje jakési auto. Hrůzou se mi sevřel žaludek. To byla chvíle, kdy bych dal všechno za nabitou pistolí. Protože to byl Footman. Určitě. Devore mu zavolaal, když se s Whitmorovou vrátili k Warringtonovi, pověděl mu, že Noonan odmítá být dobrým Marťanem, takže má za mnou zajet a vyřídit to.

Když se otevřela dvířka u řidiče a rozsvítilo se vnitřní osvětlení návštěvníkova vozu, vydechl jsem úlevou, i když jen prozatím. Nevěděl jsem, kdo to je, ale rozhodně to nebyl „taťka“. Tenhle chlap vypadal, že by se nedokázal postarat ani srolovanými novinami o mouchu... i když možná stejně se spletla spousta lidí v Jeffreyem Dahmerovi.

Nad lednicí stála řada sprejů, všechny byly staré a nejspíš likvidovaly ozón. Nevěděl jsem, proč je tu paní Meserveová nechala, ale byl jsem tomu rád. Popadl jsem první, který mi padl do ruky – Černá vlajka, lépe jsem si vybrat nemohl – odstrčil víčko a zastrčil sprej do levé přední kapsy u džínů. Potom jsem se otočil k šuplíkům napravo od dřezu. V horním ležely stříbrné přibory. V druhém bylo „harampádí“, jak tomu říkala Jo – všechno od teploměru na drůbež až po různá udělátka, kterými napichujete kukuřičné klasy, takže si nespálíte prsty. Ve třetím byla hromada nejrůznějších nožů na maso. Jeden jsem si vzal, zastrčil ho do pravé přední kapsy kalhot a šel ke dveřím.

* * *

Muž na zápraží trochu nadskočil, když jsem rozsvítil venkovní světlo, pak na mě zamžoural skrz dveře jako krátkozraký králík. Byl asi sto šedesát centimetrů vysoký, hubený, bledý. Vlasy měl sestříhané

nakrátko do účesu, kterému se za mých chlapeckých let říkalo ježek. Oči měl hnědé, schovávaly se za brýlemi s rohovinovými obroučkami a mastnými skly. Drobné ruce měl u boků. V jedné držel placatou koženou aktovku, v druhé malý bílý obdélník. Nemyslel jsem si, že je mým osudem padnout rukou muže s navštívenkou v ruce, tak jsem otevřel dveře.

Chlapík se usmál takovým tím stísněným úsměvem, jaký často vídáme ve filmech Woodyho Allena. Měl na sobě také allenovský oblek, jak jsem viděl – vybledlou kostkovanou košili s trochu krátkými rukávy a bavlněné kalhoty, trochu těsné v rozkroku. *Někdo mu určitě řekl, jak je mu podobný*, napadlo mě. *Jinak to není možné.*

„Pan Noonan?“

„Ano?“

Podal mi navštívenku. Nemovitosti příštího století, stálo na ní vytačenými zlatými písmeny. Pod tím bylo skromnějším černým písmem jméno mého návštěvníka.

„Jmenuji se Richard Osgood,“ řekl, jako bych neuměl číst, a podal mi ruku. Potřeba amerických mužů odpovědět na toto gesto stejným způsobem je hluboce zakořeněná, ale toho večera jsem jí odolal. Chvilku ještě nechal růžovou tlapku ve vzduchu, pak ji spustil a nervózně si otřel dlaň o kalhoty. „Mám pro vás zprávu. Od pana Devora.“

Čekal jsem.

„Mohu dál?“

„Ne,“ řekl jsem.

Couvl o krok, znovu si otřel ruku o kalhoty a zdálo se, že se trochu vzpamatovává. „Myslím, že takové hrubosti vůbec nejsou nutné, pane Noonane.“

Nebyl jsem hrubý. Kdybych chtěl být hrubý, počastoval bych ho sprškou repelentu proti švábům. „Max Devore a jeho posluhovačka se mě dnes večer pokusili utopit v jezeře. Jestli se vám moje způsoby zdají trochu mimo, pak je to nejspíš tím.“

Myslím, že Osgoodův úžas nebyl hraný. „Patrně příliš tvrdě pracujete na nejnovější knize, pane Noonane. Panu Devorovi bude osmdesát pět let – pokud se dožije, což právě teď nevypadá zrovna pravděpodobné. Chudák stará sotva dojde z křesla do postele. A co se týče Rogette –“

„Vím, co máte na mysli,“ přerušil jsem ho. „Vlastně jsem to poznal už před dvacet minutami, a to bez vaší pomoci. Sám jsem nad tím užasl, a to jsem byl u toho. Dejte mi, co jste mi přinesl.“

„Dobře,“ řekl škrobeně, jak by chtěl říct „*jak* chcete“. Rozepnul zip přihrádky na kožené tašce a vytáhl zalepenou bílou obálku kancelářské velikosti. Vzal jsem si ji, jen jsem doufal, že Osgood nepozná, jak hrozně mi tluče srdce. Devore se pohyboval zatraceně dobře na člověka, který nedá ránu bez kyslíkové masky. Otázkou bylo, jaký bude jeho další tah? „Díky.“ Zavíral jsem dveře. „Dal bych vám na panáka, ale nechal jsem si peněženku na prádelníku.“

„Počkat! Máte si to přečíst a dát mi odpověď.“

Pozvedl jsem obočí. „Nevím, kde vzal Devore dojem, že mě může komandovat, ale nemám v úmyslu dopustit, aby jeho vrtochy ovlivňovaly mé chování. Vypadněte.“

Stáhl rty, až se mu v koutcích úst udělaly hluboké důlky, a najednou už vůbec nevypadal jako Woody Allen. Vypadal jako padesátiletý prodavač nemovitostí, který zaprodal duši ďáblu a teď nesnese pomyšlení, že někdo tahá šéfa za rozeklaný ocas. „Jednu přátelskou radu, pane Noonane – dejte si pozor. Max Devore není člověk, ze kterého je radno dělat si blázný.“

„To mám štěstí, protože já si blázný nedělám.“

Zavřel jsem dveře a zůstal stát v chodbě s obálkou v ruce a díval se na pana Nemovitosti příštího století. Vypadal nakrknutě a popleteně nejspíš mu už dlouho nikdo nevrátil osinu do zadku. Možná mu to prospěje. Propůjčí to jeho životu trochu perspektivy. Připomene mu to, že bez ohledu na Maxe Devora nebude Richie Osgood nikdy měřit víc než sto šedesát pět. Ani v kovbojských botách.

„Pan Devore chce odpověď!“ zavolal přes zavřené dveře.

„Zavolám,“ křikl jsem taky a pak jsem pomalu zvedl prostředníky na obou rukou v gestu, které jsem dlužil Billovi a Rogette. „Zatím mu můžete vyřídit tohle.“

Skoro to vypadalo, že si sundá brýle a protře si zrak. Ale pak se vrátil k autu, hodil aktovku dovnitř a pak ji následoval. Sledoval jsem ho, dokud nevycouval po cestě nahoru a nebyl si jist, že je pryč. Potom jsem odešel do obývacího pokoje a otevřel obálku. Uvnitř byl jediný list papíru, slabě navoněný parfémem, který používala má matka, když jsem byl malý. Bílá ramena, tak se myslím jmenoval. Nahoře na papíru bylo vytištěno úhledným, dámsky něžným, lehce plastickým písmem

ROGETTE D. WHITMOROVÁ

Pod tím následoval vzkaz, napsaný mírně roztřesenou ženskou rukou:

20.30 hod.

Milý pane Noonane,

Max si přeje, abych Vám vyřídila, jakým potěšením mu bylo setkání s Vámi! Musím ten pocit sdílet. Jste velmi zábavný a příjemný společník! Vaše skotačení nás velmi pobavilo. Nyní k věci. M. vám nabízí velmi prostou dohodu: jestli slíbíte, že se na něj přestanete vyptávat, a jestli slíbíte, že zaražíte veškeré právnícké manévrování – jestli slíbíte, že ho tak říkajíc necháte odpočívat v pokoji – pak pan Devore slibuje, že zanechá snah získat svou vnučku do výchovy. Pokud vám to vyhovuje, stačí jen, když panu Osgoodovi řeknete „souhlasím“. On nám vzkaz vyřídí! Max doufá, že se velmi brzy vrátí soukromým tryskáčem do Kalifornie – čeká ho tam obchod, který se nedá dlouze odkládat, i když zdejší pobyt byl pro něj nesmírně příjemný a zajímavý. Chce, abych vám připomněla, že péče o dítě obnáší jistou zodpovědnost, a naléhá na mě, abych vám nezapomněla napsat, že to řekl.

Rogette

P.S.: Připomíná mi, že jste mu neodpověděl na jednu otázku – jestli pak její píča cucá? Maxe to velmi zajímá.

R.

Přečetl jsem si ten dopis podruhé, pak potřetí. Už jsem ho chtěl odložit na stůl, ale pak jsem si ho přečetl počtvrté. Jako bych nemohl pochopit jeho smysl. Musel jsem se bránit nutkání letět k telefonu a okamžitě volat Mattie. Je to za námi, Mattie, řekl bych. Váš vyhazov a moje vymáčání v jezeře byly poslední dva výstřely války. Vzdává to.

Ne. Dokud si nebudu absolutně jistý.

Místo toho jsem zavolal k Warringtonovi, kde se mi ozval čtvrtý záznamník toho večera. Devore a Whitmorová se neobtěžovali s nějakým příjemným vylouváním; hlas studený jako motelový stroj na zmrzlinu mi prostě řekl, abych po zaznění zvukového signálu nechal vzkaz. „Tady Noonan,“ řekl jsem. Než jsem se stačil dostat dál, cvaklo to a kdosi telefon vzal.

„Zaplaval jste si dobře?“ zeptala se Rogette Whitmorová zastřeným, posměvačným hlasem. Kdybych ji neviděl na vlastní oči, mohl bych si představit ženu typu Barbary Stanwyckové, chladně přitažlivou, stočenou na červené sametové pohovce a v hedvábném županu broskvové barvy, telefon v jedné ruce, slonovinovou cigaretovou špičku v druhé. „Kdybych vás dohnal, paní Whitmorová, už bych vám dal najevo, jaké jsem měl pocity.“

„Óoo. Stehna se mi jen chvějí.“

„Ušetřete mě laskavě představy svých stehen.“

„Třesky plesky, pane Noonane,“ řekla. „Čemu vděčíme za to potěšení, že nám voláte?“

„Poslal jsem pana Osgooda pryč bez odpovědi.“

„Max si to myslel. Říkal: ‚Náš mladý pasák věří v hodnotu osobní odpovědi. To se pozná už od pohledu.‘“

„Má mizernou náladu, když prohrává, že?“

„Pan Devore *neprohrává*.“ Klesla hlasem nejméně o čtyřicet stupňů a cestou z něj vyprchala veškerá štíplavá dobrá nálada. „Možná mění své cíle, ale *neprohrává*. To vy jste dnes večer vypadal jako ten, kdo prohrává, pane Noonane, jak jste se v jezeře tak plácal a křičel. Bá! jste se, vidíte?“

„Ano. Hodně.“

„Měl jste proč. Jestlipak víte, jaké jste měl štěstí?“

„Můžu vám něco říct?“

„Jistě, Miku – smím vám říkat Miku?“

„Zůstaneme u pana Noonana. Tak – posloucháte?“

„Se zatajeným dechem.“

„Váš šéf je starý, je to cvok, a mám podezření, že už pořádně nezvládne ani vyplnit sázenku, natož vyhrát spor o dítě. Před týdnem dostal na prdel.“

„Chcete mi sdělit něco konkrétního?“

„Vlastně ano, řeknu to naplno: jestli některý z vás ještě někdy zkouší něco jen trochu podobného, dojdou si rovnou za tím starým hajzlem a nacpu mu tu jeho usoplenou kyslíkovou masku tak hluboko do zadku, že si bude moct provětrávat plíce zespoda. A jestli uvidím na Ulici vás, paní Whitmorová, vyzkouším si s váma vrh koulí. Rozumíte mi?“

Odmlčel jsem se, prudce jsem oddechoval, trochu užaslý a taky ze sebe znechucený. Kdyby mi někdo předtím říkal, že jsem schopen takového výlevu, jen bych si odfrkl.

Po delším tichu jsem řekl: „Paní Whitmorová? Jste tam ještě?“

„Jsem,“ řekla. Chtěl jsem, aby zuřila, ale ona se vlastně bavila. „Tak kdo je teď mrzutý, pane Noonane?“

„Já,“ řekl jsem, „a nezapomeňte na to i s tím svým kamením, mrcho jedna.“

„Co odpovíte panu Devorovi?“

„Dohodli jsme se. Nechám toho, právníci toho nechají, on vypadne z života Mattie a Kyry. Jestli ale bude dál –“

„Já vím, já vím, budete do něj rýt a rýpat. Zajímalo by mě, co si o tom budete myslet tak za týden, vy arogantní hlupáku.“

Než jsem stačil odpovědět – už už jsem jí chtěl říct, že stejně hází nejvýš jako holka – zavěsila.

Stál jsem několik vteřin s telefonem v ruce, pak jsem zavěsil. Byla to lest? Měl jsem takový pocit, ale zároveň neměl. O tom se musí dozvědět John. Nenechal na záznamníku číslo k rodičům, ale měla je Mattie. Ale kdybych jí volal, musel bych jí říct, co se stalo. Možná bude lepší odložit telefonáty až na zítřek. Vyspat se na to.

Strčil jsem ruku do kapsy a sakra natěsno se dostal do kontaktu s nožem, který jsem tam schovával. Úplně jsem na něj zapomněl. Vytáhl jsem ho, odnesl do kuchyně a vrátil do šuplíku. Pak jsem vylovil sprej, otočil se, abych ho vrátil na lednici k jeho postarším bratrům, a pak jsem se zarazil. Uprostřed kruhu z ovocných a zeleninových magnetů bylo toto:

d
in
j
19a

Udělal jsem to sám? Byl jsem tak hluboko v transu, že jsem poskládal na lednici tuto minikřížovku a vůbec si to nepamatuji? A jestli ano, co to znamená?

Možná to vyřeší někdo jiný, pomyslel jsem si. Některý z mých neviditelných spolubydlících.

„Jdi na 19,“ řekl jsem, natáhl ruku a dotkl se písmen. Kompasový směr? Nebo to možná znamenalo *Jdi 19 svisle*. To znovu ukazovalo na křížovku. Někdy u křížovky máte legendu, která zní prostě *viz 19 vodorovně* nebo *viz 19 svisle*. Jestli to znamenalo tohle, jakou křížovku to mám luštit?

„S tím bych potřeboval trochu pomoci,“ řekl jsem, ale nepřišla žádná odpověď – z žádné astrální roviny, ani zevnitř hlavy. Nakonec jsem si vzal plechovku piva, kterou jsem si celou dobu sliboval, a odnesl si ji k pohovce. Zvedl jsem knížku křížovek a podíval se na křížovku, kterou jsem zrovna luštil. „Kožalka je rychlejší“, tak se jmenovala, a byla plná hloupých slovních hříček, které připadají zábavné jen křížovkářským šilencům. Nalítý herec? Marlon Brandy. Nalítý jižanský román? Tequila Drozd. A u 19 svisele byla orientální ošetřovatelka, což je amah, jak ví každý křížovkář ve vesmíru. V „Kožalka je rychlejší“ nebylo nic, co by souviselo s tím, co se dělo v mém životě, aspoň pokud jsem viděl.

Zalistroval jsem dalšími křížovkami v knížce a díval se na 19 svisele. Kameníkův nástroj (dláto). Kladný náboj (kation). Znechuceně jsem knížku odhodil. Kdo vlastně tvrdí, že to musí být zrovna v této sbírce křížovek? V domě jich bylo ještě tak padesát, čtyři nebo pět v zásuvce zrovna v tom stolku, na kterém stálo moje pivo. Zaklonil jsem se v pohovce a zavřel oči.

Vždycky jsem si dal kurvu líbit... někdy bylo jejich místo na mém obličejí. Tam chodí hodná štěňátka bok po boku se zlými psy.

Nemáme tu žádného obecního opilce, všichni se střídáme.

Tady se to stalo. Nojo.

Usnul jsem a probudil se za tři hodiny se ztuhlým krkem a pořádnou bolestí v zátylku. V dálce v Bílých horách duněl hrom a v domě bylo hrozné dusno. Když jsem vstal z pohovky, stehna se mi vzadu více méně odloupla od látky. Došoural jsem se do severního křídla jako staříčkový pán, podíval se na své mokré šaty, pomyslel si, že bych je měl odnést do prádelny, ale pak si řekl, že kdybych se tak hluboko sklonil, mohla by mi puknout hlava.

„Postarejte se o to vy, duchové,“ zamumlal jsem. „Když můžete převěsit prádlo na sušáku, můžete mi hodit šaty do koše.“

Vzal jsem si tři tylenoly a šel spát. Někdy v noci jsem se probudil podruhé a uslyšel vzlykat to neviditelné dítě.

„Nech toho,“ řekl jsem mu. „Nech toho, Ki, nikdo tě nikam neodnese.“

Jsi v bezpečí.“ Pak jsem znovu usnul.

19. KAPITOLA

Zvonil telefon. Nořil jsem se ze sna jako tonoucí z vody, nemohl jsem popadnout dech, ale konečně jsem se probral do ranního slunce, a když jsem přehazoval nohy přes pelest, zabořelo mě v zátylku tak, že jsem zasykl bolestí. Telefon zmlkne, než se k němu dostanu, skoro vždycky to v takových situacích takhle dopadne, a já si pak zase lehnu a budu dalších neplodných deset minut uvažovat, kdo to byl. *Crrrr... crrrr... crrrr...*

Desetkrát? Dvanáctkrát? Přestal jsem počítat. Někdo byl skutečně tvrdohlavý. Doufal jsem, že to nebudou další potíže, ale podle mé zkušenosti se lidé nesnaží tak usilovně, když jde o dobré zprávy. Opatrně jsem si sáhl na zátylek. Bolelo to hodně, ale ta hluboká, příšerná bolest ustoupila. A když jsem se podíval na prsty, nebyla na nich žádná krev. Dopajdal jsem chodbou k telefonu a zvedl sluchátko. „Haló?“

„No, tak už si nemusíte dělat starosti, že budete svědčit u soudu o to děcko.“

„Bille?“

„Nojo.“

„Jak jste věděl...“ Naklonil jsem se za roh a nakoukl na pohyblivé hodiny, které mě vždycky rozčilovaly. Sedm dvacet a už takové vedro. Vedro jako v prádelně, jak s oblibou říkáme my Marťani z TR. „Jak víte, že se rozhodl –“

„Nevím o jeho záležitostech vůbec nic.“ Bill mluvil našťvaně. „Nikdy mi nevolal o radu a já mu taky nikdy žádnou nedával.“

„Co se stalo? Co se děje?“

„Vy jste si ještě nepustil televizi?“

„Neměl jsem ještě ani kafe.“

Bill se rozhodně neomlouval; podle něj si lidé, kteří vstávají až po šesté ráno, zaslouží, co dostanou. Ale já už se dokonale probudil. A už jsem tuřil, co přijde.

„Devore se včera v noci zabil, Miku. Vlezl si do vany s horkou vodou a přetáhl si přes hlavu igelitovej pytlík. Nemohlo to trvat dlouho, s těma jeho plícema.“

Ne, pomyslel jsem si, to asi netrvalo. I když v domě panovalo vlhké letní vedro, ořásl jsem se.

„Kdo ho našel? Ta ženská?“

„Nojo, jasně.“

„Kdy?“

„Krátce před půlnocí, tak to říkali ve zprávách na šestém kanálu.“ Takže jinými slovy v době, kdy jsem se probudil na pohovce a ztuhle odkráčel do postele.

„Je v tom zapletená?“

„Jestli si jako zahrála na Kevorkiana? Ve zprávách, co jsem viděl, o tom nic neříkali. Klapačky v krámě tady na Jezerní vyhlídce už pojedou na plný obrátky, ale já si tam ještě pro svůj příděl nebyl. Jestli mu pomohla, tak se jí stejně nic nestane, co? Bylo mu pětadesát a nebyl zdravěj.“

„Nevíte, jestli bude mít pohřeb tady v TR?“

„V Kalifornii. Říkala, že pohřeb bude v úterý v Palm Springs.“

Zaplavil mě hrozně divný pocit, když jsem si uvědomil, že zdroj problémů Mattie bude ležet v kapli plné květin zrovna v době, kdy si přátelé Kyry Devorové budou pochutnávat na obědě a budou se dobře bavit. *Bude to oslava*, pomyslel jsem si udiveně. *Nevím, jak to pojmu v Kapličce mikročipů v Palm Springs, ale na Wasp Hill Road se bude tancovat a juchat a hulákat Ano, Pane náš.*

Nebyl jsem nikdy rád, když jsem slyšel o něčí smrti, ale když jsem se dozvěděl, že umřel Devore, tak jsem rád byl. Bylo mi líto, že mám takové pocity, ale nic jsem s tím nenadělal. Ten starý parchant mě shodil do jezera... ale než minula noc, byl to on, kdo se utopil. V igelitovém sáčku, tam se utopil, ve vaně s teplou vodou.

„Máte ponětí, jak se to v televizi domákli tak rychle?“ Nebylo to *superrychle*, mezi objevením těla a zprávami v sedm ráno uplynulo sedm hodin, ale lidé z televizních zpráv bývají líní.

„Zavolala jim Whitmorová. Uspořádala tiskovku ve dvě ráno přímo v salóнку u Warringtona. Odpovídala a při tom seděla na tom obrovským hnědým plyšovým gauči, o kterém Jo vždycky říkala, že by měl bejt na nějakým obraze s rozvalenou nahou ženskou. Pamatujete?“

„Jo.“

„Viděl jsem v pozadí přecházet pár zástupců šerifa, k tomu jsem poznal jednoho chlapa z pohřební služby v Mottonu.“

„To je bizarní,“ řekl jsem.

„Nojo, mrtvola je nejspíš pořád nahoře a Whitmorová mele pantem... ale tvrdila, že jen plní šéfovy příkazy. Prý jí nechal nahrávku, na který říká, že to udělal v pátek v noci, aby neovlivnil akcie společnosti, a chtěl, aby Rogette okamžitě zavolala tisk a ujistila lidi, že

společnost si stojí pevně, že mezi jeho synem a správní radou bude všechno tip t'op. Pak řekla o tom pohřbu v Palm Springs.“

„On spáchá sebevraždu a pak ve dvě v noci uspořádá tiskovku v zastoupení, aby uklidnil akcionáře.“

„Nojo. To je mu podobný.“

V telefonu se rozhostilo ticho. Snažil jsem se přemýšlet, ale nešlo to.

Ze všeho nejvíc se mi chtělo jít nahoru a pustit se do práce, ať hlava bolí, jak chce. Chtěl jsem se přidat k Andymu Drakeovi, Johnu Shackelfordovi a jeho příteli z dětství, strašnému Rayovi Garratymu. Můj příběh byl šílený, ale takovému šílenství jsem rozuměl.

„Bille,“ řekl jsem nakonec, „jsme pořád přátelé?“

„Kristepane, jo,“ řekl okamžitě. „Pokud vám teď někteří lidi připadají, že se drží na dištanc, tak budete vědět proč, ne?“

Jistěže to budu vědět. Hodně jich bude svalovat vinu za smrt toho starce na mě. Bylo to bláznovství, už vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, a rozhodně si to nebude myslet většina lidí, ale ta myšlenka si získá určité procento zastánců, aspoň na nějakou dobu – věděl jsem to stejně dobře, jako jsem znal pravdu o příteli z dětství Johna Shackelforda.

Dětičky, bylo nebylo, jednou jedna husa odletěla zpět od maličkého nezačleněného městečka, kde kdysi žila jako ochmýřené housátko. Začala všude snášet zlatá vejce a všichni lidé z městečka se v úžasu seběhli, aby dostali svůj díl. Ale ta husa byla upečena a někdo se musel popálit. Na mě taky dojde, ale Mattiina kuchyně byla možná o pár stupňů teplejší, než moje; Mattie měla tu drzost, že bojovala o své dítě, místo aby Ki beze slova předala.

„Pár týdnů se moc neukazujte,“ radil Bill. „To bych udělal, bejt na vašem místě. A kdybyste měl nějakou práci, kvůli který byste musel z TR odjet, dokud by se to tu neusadilo, to by možná bylo nejlepší.“

„Rozumím, jak to myslíte, ale to nejde. Píšu knížku. Kdybych si posbíral svých pět švestek a přesunul se jinam, mohla by mi vyschnout inspirace. Už se mi to jednou stalo a nechci, aby se to opakovalo.“

„Je to asi pořádnej trháček, co?“

„Není špatný, ale to není nejdůležitější. Je to... no, řekněme, že je pro mě důležitý z jiných důvodů.“

„Nešlo by to i v Derry?“

„Snažíte se mě vystřnadit, Williame?“

„Snažím se mít nastrčený tykadla, nic víc – starat se, to je přece moje práce. A neříkejte, že vás nikdo nevaroval: v úlu to začne hučet. Kolujou o vás dvě historky, Miku. Za první že držíte s Mattie Devorovou. Za druhý že jste se sem vrátil, abyste napsal o TR a pral v tom místní špinavý prádlo. Vytahal všechny kostlivce, na který přijdete.“

„Jinými slovy dokončím Johanninu práci. Kdo tyhle řeči šíří, Bille?“ Bill zůstal zticha. Ocitli jsme se znovu na půdě častých zemětřesení a tentokrát se zem chvěla víc než jindy.

„Já píšu román,“ řekl jsem. „Děj se odehrává na Floridě.“

„Fakt, jo?“ Člověk by neřekl, že ve dvou slabikách může zaznít tolik úlevy.

„Myslíte, že byste se o tom mohl tu a tam mezi lidmi zmínit?“

„To by šlo,“ řekl. „A jestli to řeknete Brendě Meserveové, dozví se to mnohem víc lidí a mnohem rychlejc.“

„Tak dobře. A co se týče Mattie –“

„Miku, nemusíte mi nic –“

„Nedržím s ní. Tak to nikdy nebylo. Já jsem v podstatě šel po ulici, zahrnul za roh a uviděl velkýho chlapa, jak mlátí o hodně menšího.“ Odmlčel jsem se. „Mattie chce se svým právníkem uspořádat u ní v úterý v poledne grilování. Chci tam zajít taky. Budou si lidi z městečka myslet, že tancujeme Devorovi na hrobě?“

„Někteří jo. Třeba Royce Merrill. A Dickie Brooks. Babky v kalhotách, jak jim říká Yvette.“

„Ať si nakašlou,“ řekl jsem. „Všichni.“

„Já vám rozumím, ale řekněte jí, aby to nedělala moc okatě,“ žadonil skoro. „Aspoň to, Miku. Zabilo by ji, kdyby si ten gril odtáhla za přívěs?“

Lidi tak z garáže nebo z obchodu uvidí nanejvýš kouř.“

„Vyřídím to. A jestli tam přijdu i já, odtáhnu ten gril osobně.“

„Udělal byste dobře, kdybyste se od té holky a jejího děcka držel dál,“ řekl Bill. „Můžete mi říct, že mi do toho nic není, ale mluvím s váma jako hodnej strejda, jenom pro vaše dobro.“

V té chvíli mi hlavou proletěl útržek snu. To vlhké, nádherné sevření, když jsem do ní vklouzl. Ta malá ňadra s tvrdými bradavkami. Její hlas ve tmě, který mi říká, abych dělal, co chci. Moje tělo skoro okamžitě zareagovalo. „Já vím,“ řekl jsem.

„Tak dobře.“ Zdálo se, že se mu ulevilo, že jsem mu nevynadal – že ho nestavím do latě, jak by řekl. „Už vás nechám nasnídat.“

„Děkuju, že jste zavola.“

„To bylo o fous. Přemluvila mě Yvette. Prej ,Vždycky jsi měl Mika a Jo Noonanovy nejradši ze všech, pro který jsi dělal. Tak se k němu neotáčeš zády, když se teď vrátil.““

„Vyřídíte jí, že jí děkuju,“ řekl jsem.

Zavěsil jsem a chvíli se na telefon zamyšleně díval. Zdálo se, že spolu opět dobře vycházíme... ale že bychom byli vyloženě přátelé, co se říct nedalo. Určitě ne takoví jako dřív. To se změnilo, když jsem si uvědomil, že Bill mi v něčem lže a něco jiného si nechává pro sebe; změnilo se to také, když jsem si uvědomil, jak málem nazval Sáru a Red-Tops.

Nemůžeš odsuzovat člověka pro něco, co může být jenom výmysl tvé vlastní fantazie.

Pravda, a budu se to snažit nedělat... ale věděl jsem svoje.

Odešel jsem do obývacího pokoje, zapnul televizi a pak ji znovu vypnul.

Můj satelit měl padesát nebo šedesát různých kanálů, ale ani jeden místní. Ale v kuchyni byla přenosná televize, a kdybych nasměroval její králičí uši k jezeru, měl bych chytit WMTW, filiálku ABC v západním Maine.

Sebral jsem Rogettin dopis, odešel do kuchyně a zapnul malou Sony zastrčenou ve skřínce vedle kávovaru. Běželo *Dobré ráno, Ameriko*, ale brzy je přerušil a pustil místní zprávy. Mezitím jsem si znovu prohlížel ten dopis, tentokrát se soustředil na výrazivo víc než na obsah, který mě Včera v noci zaměstnával.

Doufá, že se brzy vrátí do Kalifornie svým soukromým tryskáčem, napsala.

Má práci která se už nedá déle odkládat, napsala.

Pokud slíbíte, že ho necháte odpočívat v pokoji, napsala.

To byl dopis na rozloučenou, sakra.

„Tys to věděla,“ řekl jsem a přejel palcem přes plasticky vytištěná písmena jejího jména. „Tys to věděla, když jsi to psala, a nejspíš jsi to věděla, když jsi po mně mrskala kamením. Ale proč?“

Péče o dítě znamená zodpovědnost, napsala. *Nezapomeňte, že to řekl.* Ale tahanice se soudem už skončily, ne? Ani soudce, kterého by koupili a zaplatili, by nesvěřil péči o dítě mrtvole.

Dobré ráno konečně ustoupilo místním zprávám, ve kterých vedla sebevražda Maxe Devora. Televizní obraz byl zrnitý, ale viděl jsem

dobře hnědou pohovku, o které se zmínil Bill, a Rogette Whitmorovou, která na ní způsobně seděla s rukama složenýma v klíně. Měl jsem pocit, že jeden ze zástupců šerifa v pozadí je George Footman, ale obraz zrnil natolik, že jsem si nemohl být úplně jist.

Pan Devore v posledních osmi měsících často mluvil o ukončení svého života, řekla Whitmorová. Byl velmi nemocen. Předchozího večera ji požádal, aby s ním šla ven, a ona si teď uvědomuje, že se chtěl naposledy podívat na západ slunce. Byl nádherný, dodala. To jsem mohl potvrdit; pamatoval jsem se na ten západ slunce velmi dobře, protože jsem se v tom světle málem utopil.

Rogette zrovna četla Devorovo prohlášení, když znovu zazvonil telefon. Byla to Mattie a křečovitě plakala.

„Zprávy,“ vypravila ze sebe, „Miku, viděl jste... víte...“

Zpočátku nedokázala říct nic souvislejšího. Pověděl jsem jí, že to vím, že mi volal Bill Dean a pak jsem chytil místní zprávy. Snažila se odpovědět, ale nemohla mluvit. Pocit viny, úlevy, hrůzy, dokonce rozjaření – to všechno jsem v jejím pláči slyšel. Zeptal jsem se, kde je Ki. Chápal jsem, jak se Mattie cítí – dokud si dnes ráno nepustila zprávy, byla přesvědčena, že starý Max Devore je jejím nejhorším nepřítelem –, ale nelíbila se mi představa, mletá holčička sleduje, jak se maminka hroutí.

„Venku pod oknem,“ podařilo se jí říct. „Posnídala. Teď vaří p-p...pan-“

„Vaří panence. Ano. Dobře. Tak to ze sebe pusťte. Všechno. Pusťte to ven.“

Plakala skoro dvě minuty, možná déle. Tiskl jsem si sluchátko k uchu, potil se v červencovém vedru, snažil se neztrácet trpělivost.

Dám vám ještě jednu šanci, abyste si spasil duši, řekl mi Devore, ale dnes ráno byl mrtvý a jeho duše byla tam, kam odešla. Byl mrtvý, Mattie byla volná, já jsem psal. Život by měl být báječný, ale nebyl.

Nakonec se začala vzpomínat. „Promiňte. Takhle jsem nebrečela – tak hrozně – od té doby, co umřel Lance.“

„Není divu, to je povoleno.“

„Přijďte na oběd,“ řekla. „*Prosím*, přijďte na oběd, Miku. Ki bude odpoledne u kamarádky, se kterou se seznámila v prázdninové škole bible, a budeme si moci popovídat. Potřebuj u s někým mluvit... bože, mně se motá hlava. *Prosím* vás, řekněte, že přijdete.“

„To bych hrozně rád, ale není to dobrý nápad. Zvláště když bude Ki pryč.“

Seznámil jsem ji se zkrácenou verzí svého rozhovoru s Billem Deanem. Pozorně poslouchala. Báł jsem se, že až skončím, vybuchne vzteky, ale zapomněl jsem na jeden prostý fakt: Mattie Stanchfieldová-Devorová zde bydlela celý život. Věděla, jak to zde chodí.

„Chápu, že se všechno urovná rychleji, když budu klopat oči, držet ústa a mít kolena u sebe,“ řekla, „a budu se o to snažit co nejlíp, ale i diplomacie má svoje meze. Ten stařec se mi snažil sebrat dceru, copak si to v tom pitomém krámě neuvědomují?“

„Já si to uvědomuji.“

„Já vím. Proto jsem chtěla s vámi mluvit.“

„Co kdybychom si zajeli na takovou časnou večeři do Castle Rock? Tam, kde jsme byli v pátek? Kolem páté?“

„Musela bych přivést Ki –“

„Fajn,“ řekl jsem. „Přiveďte ji. Povězte jí, že umím Jeníčka a Mařenku nazpaměť a že jsem do vyprávění celý žhavý. Zavoláte Johnovi do Filadelfie? Všechno mu povyprávíte?“

„Ano. Počkám ještě tak hodinku. Panebože, já jsem tak šťastná. Já vím, že je to špatné, ale jsem tak šťastná, že snad *puknu!*“

„Tak to jsme dva.“ Na druhém konci drátu se rozhostilo ticho. Slyšel jsem dlouhý, vzlykavý nádech. „Mattie? Stalo se něco?“

„Ne, ale jak má člověk říct tříletému děcku, že mu umřel dědeček?“

Povězte jí, že ten starý parchant uklouzl a spadl hlavou rovnou do igelitáku, pomyslel jsem si a pak si přimáčkl ruku na ústa, abych zadusil šílencecké hihňání.

„To nevím, ale budete to muset udělat, jakmile přijde domů.“

„Ano? A proč?“

„Protože vás uvidí. Uvidí, jak se tváříte.“

* * *

V pracovně v patře jsem vydržel přesně dvě hodiny a pak mě vedro vyhnalo ven – v deset hodin byl teploměr na verandě na pětatřiceti. V patře mohlo být tak o pět stupňů tepleji.

V naději, že nedělám chybu, jsem vytáhl IBM ze zásuvky a snesl ho dolů. Pracoval jsem do pasu nahý, a když jsem přecházel obývací pokoj, sklouzl mi psací stroj po břiše a já si ten staromódní krám málem upustil na nohu. To mi připomnělo kotník, který jsem si zranil při pádu do

jezera, a tak jsem psací stroj položil, abych se na nohu podíval. Hrál všemi barvami, hlavně černou a fialovou a po okrajích červenou, ale nebyl nijak katastrofálně opuchlý. Studená voda, ve které jsem dost dlouho vydržel, asi pomohla zabránit otoku.

Postavil jsem psací stroj na stůl na verandě, vykotal prodlužovačku, zastrčil ji do zdířky pod pozorným zrakem Buntera a posadil se tváří k šedomodré zamlžené hladině jezera. Čekal jsem, jestli dostanu zase záchvat úzkosti – že se mi sevře žaludek, začnou bolet oči, a hlavně budu mít ten pocit, že mi hrudník svírají neviditelné ocelové obruče, takže nemůžu dýchat. Nic takového se nestalo. Slova ke mně plynula stejně snadno jako nahoře a mé nahé tělo si libovalo ve větříku, který chvílemi vanul od jezera. Zapomněl jsem na Maxe Devora, Mattie Devorovou, Kyru Devorovou. Zapomněl jsem na Jo Noonanovou a Sáru Tidwellovou. Zapomněl jsem na sebe. Dvě hodiny jsem pobýval na Floridě. Blížila se poprava Johna Shackleforda. Andy Drake závodil s časem.

Zpátky mě přivolal telefon, a pro jednou mi to vyrušení nevadilo. Kdyby nezazvonil, možná bych psal tak dlouho, až bych se na prknech roztekl na upocenou hromádku šmíru.

Byl to můj bratr. Mluvili jsme o mámě – podle Sidova názoru už přišla nejen o pár šindelů, ale o celou střechu – a o její sestře Francine, která si v červnu zlomila kyčel. Sid chtěl vědět, jak se mám, a já mu pověděl, že se mi vede dobře, že jsem měl trochu problémy, než jsem se zabral do nové knížky, ale teď se zdá, že už zase jedu ve starých kolejích (v mé rodině bylo povoleno mluvit o potížích, teprve když pomínuly). A jak se má Sidík? Kopu, řekl, což patrně mělo znamenat, že docela dobře – Sid měl dvanáctiletou ratolest, tím pádem držel ve slangu krok s dobou. Ten nový účetnický podnik se začal chytat, i když se nějakou dobu bál (já jsem byl samozřejmě první, kdo se to dozvěděl). Nemůže mi nikdy dost poděkovat za překlenovací půjčku, kterou jsem mu loni v listopadu poskytl. Odpověděl jsem, že to bylo to nejmenší, co jsem mohl udělat, což byla naprostá pravda, zvláště když jsem uvážil, o kolik víc času – osobně i po telefonu – stráví s matkou.

„No, tak už tě propustím,“ řekl mi Sid po ještě několika dalších zdvořilostech – nikdy neříká sbohem nebo nashle, když volá, vždycky mi poví *no, tak už tě propustím*, jako by mě držel jako rukojmího. „Drž se tam nahoře ve stínu, Miku – podle předpovědi bude celý víkend v Nové Anglii větší horko než v pekle.“

„Vždycky je tu jezero, když to začne být k nevydržení. Hele, Side!“

„Hele, co?“ Stejně jako *Tak už tě propustím i Hele, co* sahá až do dětství. Bylo to jaksi uklidňující; bylo to taky trochu strašidelné.

„Naši předkové všichni pocházeli z Prout's Neck, že? Myslím z tátovy strany.“ Máma pocházela z úplně jiného světa – z toho, kde muži nosí trička Lacoste, ženy vždycky nosí pod šaty kombiné a všichni znají druhou sloku „Dixie“ z paměti. Seznámila se s tátou v Ponlandu, kde se zúčastnila vysokoškolské soutěže roztleskávaček. Paní domu pocházela z Memfisu, drahouškové, a nedovolila, aby na to lidi zapomínali.

„Asi jo,“ řekl. „Jo. Ale na rodinný předky se mě moc neptej, Miku pořád si nejsem jistý, jaký je rozdíl mezi synovcem a bratrancem, a Johanně jsem říkal totéž.“

„Opravdu?“ Všechno ve mně velmi ztichlo... ale nedá se říct, že jsem byl překvapen. Tehdy ne.

„Mhm, to si piš.“

„Co chtěla vědět?“

„Všechno. Ale moc jsem toho nevěděl. Mohl jsem říct všechno o mámině prapradědkovi, kterého zabili Indiáni, ale Jo se nějak nezajímala o máminy příbuzné.“

„Kdy to bylo?“

„Je to důležité?“

„Mohlo by.“

„Tak jo, počkej. Myslím, že to bylo někdy v době, kdy šel Patrick se slepým střevedem do nemocnice. Jo, určitě. Únor 1994. Možná březen, ale docela bych řekl, že to byl ten únor.“

Půl roku do parkoviště před lékárnou. Jo mířila do stínu své smrti jako žena vstupující do stínu baldachýnu. Ale nebyla těhotná, ještě ne. Jo jezdila tak na den do TR. Jo se vyptávala, některé otázky byly lidem nepříjemné, aspoň podle Billa Deana... ale ona se stejně vyptávala dál. Jo. Protože jakmile Jo na něco kápla, byla jako teriér s hadrem v hubě. Vyptávala se i na muže v hnědém saku? Kdo *byl* ten muž v hnědém saku?

„Pat byl v nemocnici, jasně. Dr. Alpert říkal, že už je mu dobře, ale když telefon zazvonil, stejně jsem po něm skočil – napůl jsem čekal, že to bude on, Alpert, a že mi řekne, že se Patovi přitížilo.“

„Kde jsi proboha přišel k tomu pocitu, že se na tebe řítí zkáza, Side?“

„Nevím, kámo, ale je to ve mně. Každopádně to nebyl Alpert, ale Johanna. Chtěla vědět, jestli jsme měli nějaké předky – tři, možná čtyři generace před námi –, kteří žili tam, kde teď jsi, nebo v některém okolním městečku. Řekl jsem jí, že nevím, ale možná bys to věděl ty. Řekla, že se tě nechce ptát, protože to má být překvapení. Bylo to překvapení?“

„Veliké,“ řekl jsem. „Táta chytal kraby –“

„Dej si pozor na jazyk, byl to *umělec* – pobřežní naivista. Máma mu tak říká pořád.“ Sid se zrovna nesmál.

„Sakra, prodával turistům kávové stolky z košů na humry a sádrové papoušky, když už měl takové revma, že nemohl lézt do zátoky a vsazovat pasti.“

„Já to vím, ale máma si svoje manželství zredigovala jako film pro televizi.“

„Pravda. Naše vlastní verze Blanche Du Bois. Táta byl lovcem humrů v Prout's Neck. Byl –“

„Táta byl kutálivý kámen,“ zazpíval Sid strašlivě falešným tenorem, „a byl doma tam, kde si klobouk pověsil –“

„Ale no tak, ptám se vážně. První člun dostal od otce, že?“

„Tak nám to vyprávěl,“ souhlasil Sid. „Línou Bětku Jacka Noonana, původní majitel Paul Noonan. Také z Prout's. Člun dostal pořádně zabrat při hurikánu Donna v šedesátém roce.“

Dva roky po mém narození. „A táta ho v třiašedesátém prodal.“

„Jo. Nevím, co z něho pak bylo, ale začalo to dědou Paulem, ano. Pamatuješ si na všechny ty vařené humry, které jsme jako kluci snědli, Mikey?“

„Pobřežní sekaná,“ řekl, ale skoro jsem na to nemyslel. Jako většina dětí, které vyrůstaly na pobřeží Maine, si neumím představit, že bych si v restauraci objednal humra – to je pro suchozemce. Přemýšlel jsem o dědovi Paulovi, který se narodil někdy v devadesátých letech minulého století. Paul Noonan zplodil Jacka Noonana, Jack Noonan zplodil Mika a Sida Noonanovy, a víc jsem toho opravdu nevěděl, kromě toho, že všichni Noonanové vyrůstali daleko od míst, kde jsem si teď lámal upocenou hlavu.

Kadili do stejné díry.

Devore měl špatnou informaci, nic víc – ti Noonanové, kteří nosili značková trička a nebyli z Memfisu, pocházeli z Prout's Neck. Nebylo pravděpodobné, že by můj a Devorův pradědeček měli něco

společného; Devore byl dvakrát tak starý jako jaká, což znamenalo, že se naše generace mýjely.

Ale kdyby se *úplně* pletl, po čem pak Jo šla?

„Miku?“ ozval se Sid. „Jsi tam?“

„Jo.“

„Děje se něco? Nepřipadáš mi kdovíjak nadšený, to ti musím říct.“

„To je tím vedrem,“ řekl jsem. „Nemluvě o tvém pocitu stále hrozící zkázy. Díky za zavolání, Side.“

„Díky, že seš, brácho.“

„Kopu,“ řekl jsem.

* * *

Zašel jsem si do kuchyně pro sklenici studené vody. Když jsem si naléval, uslyšel jsem, jak se magnety na lednici začaly posunovat. Prudce jsem se otočil, vyšplíchl si trochu vodu na bosé nohy, ale toho jsem si sotva všiml. Byl jsem rozčilený jako děcko, které si myslí, že zahlédne Santa Clause, dřív než zmizí zase v komíně.

Sotva jsem měl čas zahlédnout devět písmenek poskládaných do kruhu ze všech světových stran. CARLADEAN, stálo tam... ale jen vteřinu. Cosi, cosi obrovitého, ale neviditelného, prolétlo kolem mě. Nepohnul se mi ani vlasek na hlavě, ale stejně jsem měl silný pocit, že do mě cosi udeřilo, jako když vás zasáhne vzduchový náraz, když se kolem vás řítí metro a vy stojíte na nástupišti u žluté čáry. Vykřikl jsem překvapením a poslepu postavil sklenici vody zpátky na linku, ale rozlil jsem ji. Už jsem studenou vodu nepotřeboval, protože teplota v kuchyni Smějící se Sáry klesla až kamsi do sklepa.

Vydechl jsem a uviděl páru jako za mrazivého lednového dne. Jeden obláček, možná dva, a bylo to pryč – ale nezdálo se mi to, a na takových pět vteřin se mi vrstva potu na těle proměnila v ledový šlem.

Nápis CARLADEAN se rozprskl všemi směry – jako bych se díval na kreslený film o výbuchu atomovky. Magnetická písmena, ovoce a zelenina se rozletěly z lednice po celé kuchyni. Vztek, který ten výbuch živil, jsem na okamžik skoro ucítil, jako stělný prach.

A před ním cosi ustupovalo, odcházelo a žalostně, vzdychavě šeptalo to, co už jsem slyšel: „*Ach Miku. Ach Miku.*“ Byl to hlas, který jsem zachytil na diktafon, a i když jsem si tehdy nebyl jist, teď už jsem to věděl určitě – byl to hlas Jo.

Ale kdo byl ten druhý? Proč rozházel písmena?

Carla Deanová. Nebyla to Billova manželka; ta se jmenovala Yvette. Jeho matka? Babička?

Pomalu jsem chodil po kuchyni, sbíral magnety jako při hře „kdo najde víc“ a po hrstích je lepil zpátky na lednici. Nic mi po plných rukou nechňapalo; nic mi nemrazilo pot na zátylku; Bunterův zvonek nezvonil. Ale stejně jsem nebyl sám a já to věděl.

CARLADEAN: Jo chtěla, bych to věděl.

Cosi jiného chtělo opak. Cosi jiného prolétlo kolem mě jako dělová koule a pokusilo se ta písmena rozházet dřív, než je přečtu.

Byla tu Jo; chlapec, který v noci plakal tu byl také.

A kdo ještě?

Kdo ještě se mnou v domě bydlel?

20. KAPITOLA

Nejdřív jsem je neviděl, ale na tom nebylo nic divného; zdálo se mi, že v městských sadech je za toho parného sobotního odpoledne, které pomalu přecházelo v podvečer, snad půlka Castle Rock. Vzduch byl prozářený zastřeným světlem vrcholného léta, a v něm se děti hemžily na prolézačkách, staří pánové v jasně červených vestách – asi členové nějakého klubu – hráli šachy a skupinka mladých lidí ležela na trávniku a poslouchala nějakého mladíka s páskou přes čelo, jak hraje na kytaru a zpívá písničku, kterou jsem si pamatoval ze staré nahrávky Iana a Sylvie, veselou melodii:

*„Ella Speedová si užívala lásky,
John Martin střelil Ellu koltem jednačtyřicítkou...“*

Neviděl jsem tam nikoho běhat, ani psy za létajícími talířky. Bylo prostě strašné vedro.

Zrovna jsem se otáčel, abych se podíval na pódium pro kapelu, kde vyhrávalo osmičlenné combo zvané Castleští rockeři (měl jsem pocit, že „In the Mood“ má k rokenrolu asi tak stejně blízko jako oni), když do mě zezadu vrazila jakási malá osůbka, chytila mě nad koleny a skoro mě povalila do trávy.

„Mám tě!“ zaječela osůbka rozjařeně.

„Kyro Devorová!“ volala Mattie pobaveně a zároveň našťvaně. „Ty jsi ho porazila!“

Otočil jsem se, upustil jsem promaštěný pytlík od MacDonalda, který jsem nesl, a zvedl ji do vzduchu. Připadalo mi to přirozené a bylo to báječné. Člověk si neuvědomí, jak těžké je zdravé dítě, dokud nějaké nedrží, ani pořádně nepochopí, kolik života jím probíhá jako rozpáleným drátem. Nesevřelo se mi hrdlo („Nebreč mi tu na rameni, Miku,“ šeptával mi někdy Sid, když jsme jako kluci byli v kině a mně se při smutných scénách zamžily oči), ale vzpomněl jsem si na Jo, ano. A na dítě, které nosila, když padla na tom hloupém parkovišti, na to také.

Ki kvičela a smála se, ruce rozpažené a vlasy jí visely ve dvou legračních copanech.

„Neporážej vlastního obránce!“ ječel jsem a smál se a ona k mé radosti na mě okamžitě zaječela taky: „Nepolázej vlastního oblánce! Nepolázej vlastního oblánce!“

Postavil jsem ji na nohy, ale oba jsme se pořád chechtali. Ki couvla o krok, zakopla a kecla si do trávy a chechtala se ještě víc. Hlavou mi v té chvíli prolétla ošklivá myšlenka, letmá, ale jak jasná: kdyby jen ten starý ještě viděl, jak moc nám chybí. Jak jsme smutní z jeho skonu.

Mattie šla k nám a dnes večer vypadala, jak jsem si ji napůl představoval, když jsme se setkali poprvé – jako líbeznou dívku z horních deseti tisíc, jaké vídáte ve venkovských klubech, kde se buď potloukají s přáteli nebo způsobně sedí s rodiči u oběda. Měla na sobě bílé šaty bez rukávů a boty s nízkým podpatkem, vlasy volně rozpuštěné k ramenům, na ústech náznak rtěnky. Oči jí zářily jako ještě nikdy. Když mě přátelsky objala, ucítil jsem její parfém a ucítil, jak se ke mě tisknou její malá pevná ňadra.

Políbil jsem ji na tvář; políbila mě skoro na spánek a v uchu mi to mlasklo tak, že mě zamrazilo po celé páteři. „Řekněte, že už bude všechno lepší,“ zašeptala a pořád mě nepouštěla.

„Mnohem lepší,“ ujistil jsem ji a ona mě znovu pevně objala. Potom ustoupila. „Doufám, že jste přinesl spoustu jídla, hochu, protože je tu spousta hladových žen. Vid', Kyro?“

„Polazila jsem vlastního oblance,“ řekla Ki, pak se opřela o lokty a vesele se hihňala do světlého zamlženého nebe.

„Pojď,“ řekl jsem a popadl ji v pase. Nesl jsem ji tak skoro k piknikovém u stolu, Ki kopala nohama a mávala rukama a smála se. Posadil jsem ji na lavici; sklouzla z ní pod stůl, vláčná jako úhoř, a pořád se smála.

„To by stačilo, Kyro Elizabeth,“ napomínala ji Mattie. „Posad' se a ukaž, že se umíš chovat.“

„Hodná holčička, hodná holčička,“ drápala se vedle mě Kyra. „Umím se moc pěkně chovat, Miku.“

„O tom nepochybuji.“ V pytlíku byli Big Macové a hranolky pro Mattie a pro mě. Pro Ki tam byla barevná krabička, na které tancoval Ronald McDonald se svými kumpány.

„Mattie, já jsem dostala šťastné jídlo! Mike mi přinesl šťastné jídlo!

Jsou tam hlačky!“

„Tak se podíváme, co jsi dostala.“

Kyra otevřela krabičku, nakoukl dovnitř, pak se usmála. Celá se rozzářila. Vytáhla cosi, co jsem nejprve považoval za velký chuchvalec prachu. Na děsivý okamžik jsem se ocítil zpátky ve svém snu, v tom, ve

kterém ležela Jo pod postelí a měla obličej přikrytý knížkou. *Dej mi to*, zavrčela. *To je můj lapač prachu*. A ještě cosi – nějaká další asociace, možná z jiného snu. Nemohl jsem si vzpomenout.

„Miku?“ zeptala se Mattie. Mluvila zvědavě, možná skoro starostlivě. „To je hafan!“ vysvětlila Ki. „Dostala jsem ve Šťastném jídle hafana!“

Jistě, ano. Pejsek. Malý plyšový pejsek. A byl šedý, ne černý... i když jsem nevěděl, proč se o jeho barvu zajímám.

„To je hezký dárek,“ řekl jsem a vzal ho do ruky. Byl měkký, což bylo dobré, a byl šedý, což bylo ještě lepší. Z nějakého důvodu bylo dobré, že byl šedý. Bláznovství, ale bylo to tak. Vrátil jsem jí ho a usmál se.

„Jak se jmenuje?“ zeptala se Ki a poskakovala pejskem sem a tam po krabíčce. „Jak se hafan jmenuje, Miku?“

A já jsem bez přemýšlení řekl: „Strickland.“

Domníval jsem se, že bude vypadat popleteně, ale nestalo se tak. Vypadala blaženě. „Stlicken!“ řekla a nechala pejska hopsat sem a tam ještě většími skoky po krabíčce. „Stlicken! Stlicken! Můj pejsek Stlicken!“

„Kdo je ten Strickland?“ zeptala se Mattie a pousmála se. Začala si rozbalovat hamburger.

„Jedna postava z knížky, kterou jsem kdysi četl,“ řekl jsem a díval se, jak si Ki hraje s malým načechným pejskem. „Nikdo skutečný.“

* * *

„Děda umžel,“ oznámila mi za pět minut.

Seděli jsme pořád u piknikového stolku, ale jídlo už bylo skoro snědono. Plyšový chomáček Strickland byl postaven na stráž ke zbývajícím hranolkům. Já jsem zkoumal odliv a příliv lidí, uvažoval, kdo je z TR a sleduje naši tryznu a jen hoří nedočkavostí, až ty novinky přinese domů. Neviděl jsem nikoho známého, ale to celkem nic neznamenalo vzhledem k tomu, jak dlouho jsem v této části světa nebyl.

Mattie odložila svůj burger a dívala se na Ki trochu starostlivě, ale já měl pocit, že holčička je v pořádku – zvěstovala mi novinu, nevyjadřovala smutek.

„Já vím,“ řekl jsem.

„Děda byl hlozně stalý.“ Ki vzala do baculatých prstíků pár hranolků. Stoupaly k jejím ústům, pak chlamst, a už byly pryč. „Je teď s Pánem Ježíšem. Učili jsme se ve škole o Pánovi Ježíšovi všechno.“

Ano, Ki, pomyslel jsem si, zrovna teď tvůj děda nejspíš Pána Ježíše učí, jak používat Pixel Easel, a ptá se ho, kde by se tam dala sehnat kurva.

„Pán Ježíš klácel po vodě a taky ploměl víno v makalóny.“

„Ano, něco takového,“ souhlasil jsem. „Je smutné, když někdo umře, vid’?“

„Bylo by smutné, kdyby umžela Mattie, a bylo by smutné, kdybys umžel ty, ale děda *byl* stalý.“ Vysvětlovala mi to jako méně chápavému žáčkovi. „V nebi se celý uzdlaví.“

„Tak to se na to díváš dobře,“ pochválil jsem ji.

Mattie se věnovala Kyřiným povoleným copánkům, pracovala pečlivě a s bezděkou láskou. Připadalo mi, že v tom letním světle přímo svítí, pleť měla hladkou, opálení kontrastovalo s bílými šaty, které si koupila v nějakém obchodě se zlevněným zbožím, a já pochopil, že ji miluju. Možná to bylo v pořádku.

„Ale stýská se mi po bílé babí,“ řekla Ki a tentokrát vypadala smutně.

Zvedla plyšového pejska, pokusila se ho nakrmit hranolkem, pak ho znovu položila. Její pěkná tvářička teď vypadala zadumaně a já v ní rozeznal podobu jejího dědy. Byla jen naznačená, ale byla tam znatelná jako další duch. „Máma žíká, že bílá babí letěla do Kalifornie s dědovýmá postatkama.“

„*Pozůstatkama*, Ki-ptáčku,“ opravila ji Mattie. „To znamená tělo.“

„Vlátí se bílá babí za mnou, Miku?“

„To nevím.“

„Měly jsme takovou hlu. Něco žekla a já žekla lým.“ Vypadala ještě smutněji.

„Tvoje maminka mi o té hře vyprávěla,“ řekl jsem.

„Ona se nevlátí,“ řekla Ki a tím si sama odpověděla. Po pravém líčku jí stekla veliká slza. Zvedla „Stlickena“, na chvilku ho postavila na zadní nohy, pak ho vrátila do stráže. Mattie ji vzala kolem ramen, ale zdálo se, že Ki si toho nevšimla. „Bílá babí mě neměla dooplavdy láda. Jenom to tak dělala. Byla to její *pláce*.“

Vyměnili jsme si s Mattie pohled. „Proč si to myslíš?“ zeptal jsem se.

„Nevím,“ řekla Ki. Opodál, kde ten chlapec hrál na kytaru, se začal předvádět žonglér v bílém nalíčení, pohazoval si nejméně pět zářivě barevnými míčky. Kyra se trochu rozveselila. „Maminečko, můžu se jít podívat na toho slandovního bílého pána?“

„Už jsi dojedla?“

„Jo, už nemůžu.“

„Poděkuj Mikovi.“

„Nepolázej vlastního oblánce,“ řekla, pak se laskavě zasmála, aby dala najevo, že mě jenom škádlí. „Díky, Miku.“

„Není zač,“ řekl jsem a potom, protože to znělo trochu staromódně, jsem dodal: „Dělám, co můžu.“

„Smíš jít až k tomu stromu, ale dál ne,“ řekla Mattie. „A víš proč.“

„Abys mě měla na očích. Dobře.“

Popadla Stricklanda a rozběhla se, pak se zarazila a ohlédla se po mně. „Asi to byli lidi z ledovničky,“ řekla, pak se velmi pečlivě a vážně opravila. „Z ledničky.“

Srdce mi v hrudi nepravidelně prudce zabouchalo. „Co lidi z ledničky, Ki?“ zeptal jsem se.

„Ti žekli, že bílá babí mě nemá dooplavdy láda.“ Pak se k žonglérovi rozběhla bez ohledu na vedro.

Mattie se za ní dívala, pak se obrátila ke mně. „O těch Kyřiných lidech z ledničky jsem s nikým nemluvila. Ani ona ne, až teď. Ne že by tam byli skuteční lidé, ale zdá se, že se ta písmena sama pohybují. Trochu jako na spiritistické tabulce.“

„Tvoří slova?“

Dlouho nic neříkala. Pak přikývla. „Ne vždy, ale občas.“ Další pauza.

„Vlastně *většinou*. Ki tomu říká pošta od lidí z ledničky.“ Usmála se, ale oči měla trochu ustrašené. „Myslíte, že to jsou nějaká zvláštní magnetická písmena? Nebo nám tu u jezera řádí poltergeist?“

„Nevím. Je mi líto, že jsem je přinesl, pokud dělají potíže.“

„Nemluvte hlouposti. Dal jste jí je a ona teď na vás nedá dopustit. Pořád o vás mluví. Mnohem víc ji zajímalo, co si dnes večer na sebe vezme pěkného, než že umřel děda. Já jsem si taky měla vzít něco pěkného, na tom Kyra trvala. Obvykle se tak k lidem nechová – bere je, když jsou s ní, a zapomene na ně, když jsou pryč. Není to zase tak špatný způsob, jak má malá holka vyrůstat, myslím si někdy.“

„Obě jste se krásně nastrojily,“ řekl jsem. „To vím určitě.“

„Díky.“ Láskyplně se podívala na Ki, která stála u stromu a dívala se na žongléra. Ten odložil gumové míčky a přešel na kužely. Pak se Mattie podívala zase na mě. „Dojedli jsme?“

Přikývl jsem a Mattie začala sbírat odpadky a cpát je do pytlíku. Pomáhal jsem, a když se naše prsty dotkly, sevřela mi ruku a stiskla. „Děkuju vám,“ řekla. „Za všechno, co jste udělal. Děkuju strašně moc.“ Taky jsem jí stiskl ruku, pak ji pustil.

„Víte,“ pokračovala, „napadlo mě, že Kyra pohybuje těmi písmeny sama. Silou vůle.“

„Telekineticky?“

„Tak se tomu asi odborně říká. Jenomže Ki nanejvýš ví, jak se píše ‚pes‘ nebo ‚den‘.“

„Co se na té lednici objevuje?“

„Většinou jména. Jednou i vaše. Jednou vaší ženy.“

„Jo?“

„Celé – Johanna. A BABI. Asi Rogette. Někdy se objevuje JARED, a BRIDGET. Ta dvě jména jsou obvykle pohromadě. Jednou to bylo KITO.“ Hláškovala mi to.

„Kito,“ opakoval jsem a zamyslel se: *Kyra, Kia, Kito. Co to je?* „Myslíte, že je to chlapecké jméno?“

„Ano, vím to. Je svahilské, znamená vzácné dítě. Dívala jsem se do knížky o jménech pro děti.“ Pohlédla na své vlastní vzácné dítě, když jsme šli spolu přes trávník k nejbližší popelnici.

„Vzpomenete si ještě na nějaké?“

Zamyslela se. „Několikrát se objevil REG. A jednou to byla CARLA. Chápete, že Ki ta jména nedokáže ani přečíst, že? Musí se mě ptát, co tam stojí.“

„Napadlo vás, že by je Kyra mohla napodobovat podle nějaké knížky nebo časopisu? Že se učí psát pomocí magnetických písmen místo papíru a tužky?“

„Asi je to možné...“ Ale nevypadala, že tomu věří. Nebylo divu. Já tomu také nevěřil.

„Chci říct, nikdy jste přímo neviděla, jak se ta písmena sama od sebe pohybují na dveřích lednice, že?“ Doufal jsem, že tu otázku pokládám tak netečně, jak jsem měl v úmyslu.

Trochu nervózně se zasmála. „Bože, to ne!“

„A stálo tam ještě něco?“

„Někdy nám lidé z lednice nechávají vzkazy jako AHOJ nebo ČAU a HODNÁ HOLKA. Včera tam bylo něco, co jsem si zapsala, abych vám to ukázala. Kyra to po mně chtěla. Je to *opravdu* divné.“

„Co je to?“

„Radši vám to ukážu, ale nechala jsem to v přihrádce na rukavice ve scoutu. Připomeňte mi to, než pojedeme.“

Ano. Připomenu.

„Je to dost strašidelné, *señor*,“ řekla. „Jako tehdy ten nápis v rozházené mouce.“

Napadlo mě, že jí povím o svých lidech z lednice, ale rozmyslel jsem si to. Měla dost svých starostí... aspoň jsem si to říkal.

Stáli jsme vedle sebe na trávníku, dívali se na Ki, která sledovala žongléra. „Volala jste Johnovi?“ zeptal jsem se.

„Jistě.“

„Jak reagoval?“

Otočila se ke mně, v očích úsměv. „Zazpíval kousek písničky ‚Bim bam, čarodějnice je mrtvá‘.“

„Spletl si pohlaví, ale pocity jsou správné.“

Přikývla, očima znovu zabloudila ke Kyře. Znovu mě napadlo, jak krásně vypadá, jak je štíhlá v těch bílých šatech, jak jsou její rysy čisté a dokonale modelované.

„Naštval se na mě, že jsem se pozval na oběd?“ zeptal jsem se.

„Ne, hrozně se mu líbilo, že budeme mít večírek.“

Večírek. Hrozně se mu to líbilo. Začal jsem se cítit poněkud malý.

„Dokonce navrhoval, abychom pozvali vašeho právníka z minulého pátku. Jmenuje se Bissonette? A ještě toho soukromého detektiva, kterého John najal na Bissonettovo doporučení. Nevadí vám to?“

„Jistěže ne. A co vy, Mattie? Vede se vám dobře?“

„Vede se mi dobře,“ souhlasila a otočila se ke mně. „Dneska mi tedy volalo o několik lidí víc než obvykle. Jsem najednou docela populární.“

„Mhm.“

„Většinou hned zavěsili, ale jeden džentlmen si udělal tolik času, aby mě nazval běhnou, pak mi nějaká paní s velmi silným yankeeským přízvukem řekla Ty mrcho, zabilas ho. Seš spokojená? Zavěsila ještě dřív, než jsem jí stačila říct ano, velmi spokojená, díky.“ Ale Mattie spokojeně nevypadala; vypadala nešťastně a provinile, jako by ho skutečně dohnala k smrti.

„To je mi líto.“

„Nic se neděje. Opravdu. Kyra a já jsme byly dlouho samy, a většinou jsem se bála. Teď jsem získala několik přátel. Jestli je pár anonymních telefonátů cena, kterou mám zaplatit, tak ji zaplatím.“

Stála velmi blízko, dívala se mi do tváře a já se neudržel. Mohlo za to léto, její parfém a čtyři roky bez ženy. V tomto pořadí. Vzal jsem ji kolem pasu, dokonale si vzpomínám na to, jak jsem pod rukama cítil látku jejích šatů; na malý hrbolek tam, kde se zip schovával v tunýlku. Pamatuji si na to, jak se ta látka otírala o holé tělo pod nimi. Pak už jsem ji líbal, velmi jemně, ale velmi důkladně – všechno, co stojí za to, aby se dělalo, má se dělat pořádně – a ona mi oplácela úplně stejně, její ústa byla zvědavá, ale nebojácná. Rty měla teplé a hladké a po něčem slabě sladce chutnaly. Asi po broskvích.

Přestali jsme oba najednou a trochu se od sebe odtáhli. Ruce měla pořád na mých ramenou. Já jsem ji držel po stranách v pase, těsně nad boky. Tvář měla poměrně klidnou, ale oči jí zářily víc než jindy, a na tvářích, podél lícních kostí, byla zardělá.

„Páni,“ řekla. „To jsem moc chtěla. Hned když tě Ki porazila a tys ji zvedl do vzduchu, tak jsem to chtěla.“

„John by nás zrovna nepochválil za to, že se líbáme na veřejnosti,“ řekl jsem. Neměl jsem tak docela klidný hlas a srdce mi tlouklo. Sedm vteřin, jeden polibek a všechny systémy v těle mi skočily do červených ukazatelů. „John by nás vlastně nepochválil za to, že se vůbec líbáme. Líbíš se mu, víš.“

„Já vím, ale ty se líbíš mně.“ Otočila se, aby zkontrolovala Ki, která pořád stála poslušně u stromu a pozoroval žongléra. Kdopak asi pozoroval *nás*? Někdo, kdo sem přijel z TR, aby si za horkého letního večera koupil zmrzlinu, užil si trochu hudby a společnosti? Někdo, kdo obchoduje s čerstvou zeleninou a čerstvými klepy v krámě na Jezerní vyhlídce? Nějaký štamgast z garáží? To bylo šílené, a šílené to zůstávalo, ať jste to vzali, z které strany chtěli. Odtáhl jsem od ní ruce.

„Mattie, mohli by naši fotku dát do slovníku vedle výrazu ‚indiskrétní‘.“

Mattie stáhla ruce z mých ramenou a o krok ustoupila, ale nespouštěla ze mě zářící oči. „Já vím. Jsem sice mladá, ale ne úplně hloupá.“

„Nechtěl jsem –“

Zvedla ruku, aby mě zarazila. „Ki chodí spát kolem deváté – myslím, že nedokáže usnout, dokud není skoro tma. Já jsem pak ještě vzhůru. Přijď za mnou na návštěvu, jestli chceš. Můžeš zaparkovat vzadu.“ Pousmála se. Byl to milý úsměv; a neuvěřitelně sexy. „Když měsíc zapadne, je to velmi diskrétní místo.“

„Mattie, jsi tak mladá, že bys mohla být mou dcerou.“

„Možná, ale nejsem. A někteří lidé bývají tak diskrétní, až to škodí.“ Moje tělo důrazně dávalo najevo, co chce. Kdybychom v té chvíli byli u ní v přívěsu, nebylo by co řešit. Stejně tomu tak skoro bylo. Pak mi něco napadlo, něco, co jsem si myslelo Devorových a svých předcích: že se mijejí o generaci. Neplatilo totéž i teď? A nevěřím, že lidé mají automaticky právo na to, co chtějí, i když to chtějí hrozně moc. Ne každá žízeň může být ukojena. Některé věci jsou prostě nesprávné – to se asi snažím říct. Ale nebyl jsem si jist, že tohle je zrovna ten případ, a já ji chtěl, ano. Moc. Pořád jsem myslel na to, jak se jí šaty posunuly, když jsem ji držel kolem pasu, jak teplou měla kůži pod látkou. A nebyla mou dcerou.

„Už jsi mi poděkovala,“ řekl jsem trochu chraptivě. „A to stačí. Opravdu.“

„Ty si myslíš, že je to z *vděčnosti*?“ Potichu, upjatě, se zasmála. „Je ti čtyřicet, Miku, ne osmdesát. Nejsi Harrison Ford, ale vypadáš dobře. A jsi nadaný a zajímavý. A hrozně moc se mi líbíš. Chci, abys se mnou byl. Chceš, abych poprosila? Dobře. Prosím, buď se mnou.“

Ano, šlo o víc než o vděčnost – asi jsem to věděl už ve chvíli, kdy jsem o tom začal. Věděl jsem, že má na sobě bílé šortky a tílko, když mi volala v den, kdy jsem se vrátil k práci. Že by také věděla, co mám na sobě, zdálo se jí, že je se mnou v posteli a bušíme do toho jako blázní, zatímco lampióny svítí a Sára Tidwellová hraje svou verzi rýmovací hry bílé babí, to bláznivé Manderley-sanderely-canderley? Že by se Mattie zdálo, jak mi říká, abych dělal, co chce?

A pak ti lidé z lednice. Další společná věc, i když strašidelnější. Ještě jsem neměl dost kuráže povědět Mattie o těch svých, ale možná o nich stejně věděla. Někde v hloubi duše. Tam, kde začíná zóna dělníků v montérkách. Její dělníci a moji dělníci, všichni patří do stejných zvláštních odborů. A možná to vůbec nebyla záležitost morálky *per se*. Něco mi na tom – na *nás* – připadalo nebezpečné.

A ach, tak přitažlivé.

„Potřebuj u si to rozmyslet,“ řekl jsem.

„Není o čem přemýšlet. Co ke mně cítíš?“

„Je toho tolik, až mě to děsí.“

Než jsem stačil říct ještě něco, k uším mi zalétla známá řada akordů. Otočil jsem se ke klukovi s kytarou. Dosud se probíral repertoárem raného Dylana, ale teď přešel na rytmičtější a rychlejší kousek, při kterém se vám chtělo usmívat se a tleskat do rytmu.

„Chtěl bys ryby chytat

u mě v díře na ryby?

Tak řekni, zlato, chtěl bys nějakou chytit,

u mě v rybí díře?

V mém rybníku se dobře chytá, hochu,

jen musíš mít hodně dlouhý prut.

Rybářské blues. Napsala Sára Tidwellová, původní provedení Sára a Red-Top Boys, coververze nahráli všichni od Ma Rainey po Lovin' Spoonful. Její specialitou byly rošťácké písničky, plné dvojsmyslů tak průhledných, že by se přes ně daly číst noviny... i když četba nepatřila mezi Sářiny hlavní zájmy, soudě podle jejích textů.

Než chlapec stačil přejít k další sloce o tom, jak je nutno se pořádně přičinit a lovit pořádně hluboko, než se chytí pořádná ryba, spustili Castle Rockers břešknou dechovku „Koukejte všichni, jdeme na vás“. Chlapec s kytarou přestal hrát; žonglér začal chytat kužely a rychle je pokládal do řady na trávu. Rockers se pustili do příšerného Sousova pochodu, takovou muzikou se páchají sériové vraždy. A Kyra přiběhla k nám.

„Ten žonglér skončil. Pověš mi pohádku, Miku? O Jeníčkovi a Pepíčkovi?“

„O Jeníčkovi a Mařence,“ opravil jsem ji, „s největší radostí. Ale půjdeme někam, kde je trochu víc klidu, ano? Z té kapely mě začíná bolet hlava.“

„Hudba tě bolí v hlavě?“

„Trochu.“

„Tak půjdeme k autu Mattie.“

„Dobrý nápad.“

Kyra utíkala napřed, aby zabrala lavici na okraji veřejného parku.

Mattie se na mě dlouze, mile zadívala, pak mi podala ruku. Vzal jsem ji. Prsty se nám propletly, jako by to dělaly už roky. Pomyslel jsem

si: *Chtěl bych to pomalu, abychom se sotva pohybovali. Aspoň ze začátku. A vezmu si na pomoc svou nejpěknější, nejdelší hůl? Myslím, že na to se můžu spolehnout.* A pak, potom si budeme povídat. Možná tak dlouho, až v prvním ranním světle začneme vidět nábytek. Když jste v posteli s někým, koho milujete, zvlášť poprvé, připadá vám pátá hodina ranní skoro posvátná.

„Potřebuješ si odpočinout od vlastních myšlenek,“ řekla Mattie. „To určitě potřebují občas všichni spisovatelé.“

„Asi máš pravdu.“

„Škoda, že nejsme doma,“ řekla, ale nepoznal jsem, jestli ta horoucnost je hraná nebo opravdová. „Líbala bych tě tak dlouho, až by celý tady ten rozhovor byl zbytečný. A pokud bys měl nějaké výčitky, aspoň bys je měl u mě v posteli.“

Otočil jsem tvář do červeného světla zapadajícího slunce. „Tady nebo tam, touhle dobou by Ki stejně byla pořád vzhůru.“

„Pravda,“ řekla nezvykle pochmurně. „Pravda.“

Kyra doběhla k lavici poblíž oznamovatele „Městské obecní sady“, vyšplhala na ni, přičemž nepouštěla z ruky plyšového psíka od Mickeyho D. Pokusil jsem se ruku vymanit, když jsme se k ní blížili, ale Mattie držela pevně. „Nic se neděje, Miku. V prázdninové škole bible se drží za ruku s kamarády, když někam jdou. To jenom velcí lidi z toho dělají velkou vědu.“

Zastavila se a podívala se na mě.

„Chci, abys něco věděl. Možná to pro tebe nebude nic znamenat, ale pro mě ano. Před Lancem ani po něm nikdo nebyl. Jestli ke mně přijdeš, budeš můj druhý. A už o tom nebudu nikdy mluvit. Poprosit je něco jiného než se doprošovat.“

„Já ne–“

„U schodů do přívěsu mám květináč s rajčaty. Nechám pod ním klíč. Nepřemýšlej. Prostě přijď.“

„Dnes večer ne, Mattie. Nemůžu.“

„Můžeš,“ odpověděla.

„Honem, pomalíci!“ volala Kyra a bušila do lavičky.

„To on zdržuje!“ odpověděla Mattie a dloubla mě do žeber. Potom mnohem tišeji dodala: „To je *fakt*.“ Odtáhla ruku a rozběhla se k dceři, její hnědé nohy se míhaly pod lemem bílých šatů.

* * *

V mé verzi „Jeníčka a Mařenky“ se ježibaba jmenovala Kazimíra. Kyra na mě hleděla vykulenýma očima, když jsem se dostal k místu, kde Kazimíra chce, aby Jeníček vystrčil prstík, aby mohla ozkoušet, jak chlapeček tloustne.

„Je to moc strašidelné?“ zeptal jsem se.

Ki vehementně zavrtěla hlavou. Podíval jsem se na Mattie, abych měl jistotu. Přikývla a mávla rukou, abych pokračoval, tak jsem pohádku dovyprávěl. Kazimíra putovala do pece a Mařenka našla její tajnou zásobu výherních losů. Děti si koupily kola a žily šťastně až do smrti na východní straně jezera Dark Score. To už Castle Rockers masakrovali Gershwinu a slunce zapadalo. Odnesl jsem Kyru do scoutu a připoutal ji. Vzpomněl jsem si, jak jsem ji poprvé pomáhal usadit v autě a jak jsem se nechtě přitiskl Mattie k prsu.

„Doufám, že nebudeš mít po té pohádce zlé sny,“ poznamenal jsem. Teprve když jsem tu pohádku slyšel z vlastních úst, uvědomil jsem si, jak je ohavná.

„Nebudu mít zlé sny,“ řekla Kyra věčně. „Lidi z ledovnice je zaženu.“ Potom se pečlivě opravila: „*Led-ni-ce*.“ Otočila se k Mattie. „Ukaž mu tu kšíškovku, marní.“

„*Křížovku*. Ale díky, málem bych zapomněla.“ Odklopila kryt přihrádky na rukavice a vytáhla složený list papíru. „Bylo to dnes ráno na lednici. Opsala jsem to, protože Ki říkala, že budeš vědět, co to znamená. Prý děláš křížovky. No, řekla křížkovky, ale pochopila jsem.“

Říkal jsem Kyře, že dělám křížovky? Skoro určitě ne. Překvapilo mě, že to ví? Vůbec ne. Vzal jsem papír, rozložil ho a podíval se, co tam bylo napsáno:

j
na
d
devade2

„Je to kšíškovka, Miku?“ zeptala se Kyra.

„Asi ano – velmi jednoduchá. Ale pokud něco znamená, tak nevím co.“

Můžu si to nechat?“

„Ano,“ řekla Mattie.

Doprovodil jsem ji k dvířkům řidiče a za chůze jsem ji znovu vzal za ruku. „Dej mi trochu času. Já vím, že tohle mají říkat děvčata, ale –“

„Máš tolik času, kolik potřebuješ,“ řekla. „Jenom ho nepotřebuj moc.“

Nechtěl jsem si nechávat *žádný*, což byl ten problém. Sex by byl skvělý, to jsem věděl. Ale potom?

Ale nějaké potom by *mohlo* být. Věděl jsem to a ona taky. S Mattie bylo „potom“ reálnou možností. To pomýšlení bylo trochu děsivé, trochu nádherné.

Políbil jsem ji do koutku úst. Zasmála se a chytila mě za ucho. „Umíš to líp,“ řekla, pak se podívala na Ki, která seděla ve své sedačce a bez zájmu nás pozorovala. „Ale tentokrát ti to projde.“

„Pusu Ki!“ zvolala Kyra a natáhla ruce, takže jsem auto obešel a dal Ki pusu. Cestou domů, s brýlemi na očích, aby mě neoslňovalo zapadající slunce, mě napadlo, že možná bych mohl být Kyře Devorové otcem. To mě přitahovalo skoro stejně jako milování s její matkou, podle čehož bylo zřejmé, že jsem v tom až po uši. A možná ještě hlouběji.

A ještě hlouběji.

* * *

Poté, co jsem držel Mattie v náruči, mi Smějící se Sára připadala velmi prázdná – spící hlava beze snů. Zkontroloval jsem písmena na lednici, viděl, že tam nic není, jen obvyklá změť, a vzal si pivo. Vyšel jsem na verandu, abych si je tam vypil, a pozoroval zbytky večerních červánků. Snažil jsem se přemýšlet o lidech z lednice a křížovkách, které se objevily na obou lednicích: „jdi dolů na devatenáct“ na cestě číslo 42 a „jdi na devadesát dva“ na Wasp Hill Road. Různé vektory z pevniny k jezeru? Různé body na Ulici? Sakra, kdo ví?

Snažil jsem se přemýšlet o Johnu Storrowovi a o tom, jak bude nešťastný, až zjistí, že – abych citoval Smějící se Sáru, která ten verš vymyslela dávno před Johnem Mellencampem – ve stáji Mattie Devorové kope další kůň. Ale hlavně jsem přemýšlelo tom, jak jsem ji poprvé držel v náruči a poprvé líbal. Žádný lidský instinkt není silnější než pohlavní pud, když je naplno probuzen, a obrazy, které ho probouzejí, jsou emocionálním tetováním, které nás nikdy neopustí. U mě to byla vzpomínka na to, jak jsem cítil hebkou holou kůži pod šaty na jejím pasu. Ta látka, jak hladce klouzala...

Prudce jsem se otočil a hnal se domem do severního křídla, skoro jsem utíkal a při tom shazoval šaty. Roztočil jsem ve sprše studenou vodu a klepal se pod ní pět minut. Když jsem zase vylezl, cítil jsem se

zнову trochu jako lidská bytost a trochu méně jako rozechvělý uzlíček nervů. A když jsem se utíral, napadlo mě ještě něco. V jednu chvíli jsem si přece vzpomněl na Johannina bratra Franka, na to, že pokud by někdo jiný kromě mě dokázal vycítit Johanninu přítomnost v Smějící se Sáře, byl by to on. Nikdy jsem se nedostal k tomu, abych ho sem pozval, a teď jsem nevěděl, jestli to chci. Začal jsem být podivně, skoro žárlivě posedlý tím, co se tu dělo. A jestli Jo něco v tichosti psala, Frank by o tom mohl vědět. Samozřejmě se mu nesvěřila s tím, že je těhotná, ale –

Podíval jsem se na hodinky. Čtvrt na deset. V přívěsu poblíž křižovatky Wasp Hill Road a okresky 68 už Kyra pravděpodobně spala... a její matka už možná položila rezervní klíč pod květináč u schodů. Vzpomněl jsem si na ni, v těch jejích bílých šatech, na její oblé boky těsně pod mými dlaněmi a na vůni parfému a pak jsem ty obrazy zahnal. Nemohl jsem si celou noc dávat studené sprchy. Čtvrt na deset, to byla ještě pořád slušná hodina na to, abych zavolaal Franku Arlenovi.

Zvedl to po druhém zazvonění a zdál se tak potěšen, jako by v kartónu piv našel tři čtyři plechovky navíc. Vyměnili jsme si obvyklé zdvořilosti – z mé strany skoro úplně vymyšlené, jak jsem s údivem zjistil – a pak se zmínil, že podle zpráv jeden můj proslavený soused zaklepal bačkorama. Znal jsem ho? Ano, řekl jsem a vzpomněl si, jak do mě Max Devore najížděl křeslem. Ano, setkal jsem se s ním. Chtěl vědět, jaký byl. Těžko říct, odpověděl jsem. Chudák stará byl upoutaný na kolečkové křeslo a měl rozedmu plic.

„Takže už jen takový věchýtek, co?“ zeptal se Frank soucitně.

„10,“ řekl jsem. „Poslouchej, Franku, volám kvůli Jo. Porozhlížel jsem se po její pracovně a našel tam svůj psací stroj. Od té doby mám pocit, že něco psala. Možná začala jen s něčím menším o našem domě, potom to rozšířila. Tady se to jmenuje po Sáře Tidwellové, víš. Po té bluesové zpěvačce.“

Dlouho mlčel. Potom řekl: „Já vím.“ Mluvil ztěžka, vážně.

„Co ještě víš, Franku?“

„Že se bála. Myslím, že zjistila něco, co ji vyděsilo. Myslím si to hlavně proto –“

Konečně se mi rozsvítilo. Asi jsem to měl poznat podle popisu od Mattie, *poznal* bych to, kdybych nebyl tak rozčilený. „Tys tu s ní byl, že? V červenci 1994. Šli jste na softbal, pak jste šli po Ulici k domu.“

„Jak to víš?“ vyjel skoro.

„Někdo vás viděl. Můj známý.“ Snažil jsem se, abych nemluvil vztekle a zklamaně. *Byl jsem vzteklý, ale byl to vztek z úlevy, takový, jaký pocítíte, když se vám dítě všourá do domu se stydlivým úsměvem na tváři, zrovna když se chystáte volat policajty.*

„Skoro jsem ti to tehdy řekl, těsně před pohřbem. Byli jsme v té hospodě, pamatuješ?“

Jackova hospoda, hned poté, co se Frank pohádal s šéfem pohřební služby o cenu Johanniny rakve. Jistěže jsem si to pamatoval. Dokonce jsem si pamatoval výraz v jeho očích, když jsem mu pověděl, že Jo byla těhotná, když umřela.

Nejspíš cítil, jak ticho houstne, protože když se ozval, mluvil nějak úzkostlivě. „Miku, doufám, že si nemyslíš –“

„Copak? Bůhví co? Myslel jsem si, že mi možná zahrnula, je tohle bůhví co? Můžeš si myslet, že je to ode mě sprosté, ale měl jsem svoje důvody. Neřekla mi toho spoustu. Co řekla *tobě*?“

„Skoro nic.“

„Věděl jsi, že vystoupila ze všech výborů a rad? Vystoupila a neřekla mi ani slovo?“

„Ne.“ Nevypadalo to, že lže. Proč by taky, po takové době? „Ježíši, Miku, kdybych věděl, že –“

„Co se stalo ten den, kdy jste sem jeli? Pověz mi to.“

„Byl jsem v tiskárně v Sanfordu. Jo mi zavolala z... nepamatuju se, myslím z motorestu u nájezdu na dálnici.“

„Mezi Derry a TR?“

„Asi. Jela na Smějící se Sáru a chtěla, abych tam na ni počkal. Řekla mi, abych zaparkoval na příjezdové cestě, jestli tam budu první, a nechodil dovnitř... což bych mohl; věděl jsem, kde máte rezervní klíč.“ Jistěže to věděl, v plechovce od sušenek pod verandou. Sám jsem mu ji ukázal.

„Říkala, proč nechce, abys šel dovnitř?“

„Bude to vypadat praštěně.“

„Nebude. Věř mi.“

„Řekla, že ten dům je nebezpečný.“

Ta slova chvílku visela ve vzduchu. Pak jsem se zeptal: „Dostal ses tam první?“

„Mhm.“

„A počkal venku?“

„Ano.“

„Viděl jsi nebo cítil něco nebezpečného?“

Dlouhá pauza. Nakonec řekl: „Na jezeře byla spousta lidí – v motorácích, lyžovali na vodě, víš, jak to je – ale všechen hluk a smích jako by... zmlkl, když se dostal k domu. Všiml sis někdy, jak je tam u vás ticho, i když je venku randál?“

Samozřejmě že všiml; zdálo se, že Sára existuje ve své vlastní zóně ticha. „Ale cítil jsi něco *nebezpečného*?“

„Ne,“ řekl skoro neochotně. „Aspoň ne pro mě. Ale ten barák mi nepřipadal ani úplně prázdný. Měl jsem pocit... sakra, měl jsem pocit, že mě někdo *pozoruje*. Seděl jsem na schodech, co vedou k vodě, a čekal na sestru. Nakonec přijela. Zaparkovala za mým autem a objala mě... ale nespouštěla oči z domu. Zeptal jsem se jí, co je, ale prý mi to nemůže říct, a tak ti nemůžu povědět, proč jsme tam byli. Řekla něco jako ‚Jestli na to přijde sám, pak to tak má být. Dřív nebo později mu to stejně budu muset říct. Ale teď nemůžu, protože potřebuju, aby mi věnoval veškerou pozornost. A tu mi nevěnuje, dokud pracuje.‘“

Cítil jsem, jak rudnu. „To že řekla?“

„Jo. Potom řekla, že musí vejít dovnitř a něco udělat. Chtěla, abych počkal venku. Řekla, že jestli zavolá, mám hned přiběhnout. Jinak že mám zůstat tam, kde jsem.“

„Chtěla tam někoho pro případ, že by se dostala do maléru.“

„Jo, ale musel to být někdo, kdo se nebude kdovíjak vyptávat na věci, o kterých nechtěla mluvit. Takže mě. Asi jsem to byl vždycky já.“

„A pak?“

„Šla dovnitř. Sedl jsem si na kapotu auta a kouřil cigarety. Tehdy jsem ještě kouřil. A víš, že jsem v tu chvíli *začal* cítit, že něco není v pořádku. Jako by v tom domě byl někdo, kdo na ni čekal, kdo ji neměl rád. Možná někdo, kdo jí chce ublížit. Nejspíš jsem to chytil od Jo – vypadala, že jí nervy jen hrají, pořád mi nakukovala přes rameno na dům, i když mě objímala –, ale připadalo mi to jako něco jiného. Jako... já nevím...“

„Jako vibrace.“

„Ano!“ vykřikl skoro. „Vibrace. Ale ne dobrá vibrace, jako v té písničce od Beach Boys. *Špatná* vibrace.“

„Co se dělo?“

„Seděl jsem a čekal. Vykouřil jsem jenom dvě cigarety, takže podle mě to nemohlo být víc než dvacet minut nebo půl hodiny, ale připadalo mi to mnohem déle. Pořád mi vrtalo hlavou, jak se ty zvuky od jezera

vyšplhají skoro až do kopce a potom najednou... jako když *utne*. A jak to, že tam nebyli žádní ptáci, jen kdesi v dálce.

Mezitím vyšla ven. Slyšel jsem, jak bouchly dveře na verandu, a potom kroky po schodech. Zavolal jsem na ni, zeptal se, jestli je všechno v pořádku, a ona řekla že jo. Řekla, abych zůstal, kde jsem. Mluvila trochu udýchaně, jako by něco přenášela nebo uklízela.“

„Šla k pracovně, nebo k jezeru?“

„Nevím. Byla pryč asi další čtvrt hodiny – měl jsem čas vykourit další cigaretu – a pak vyšla hlavními dveřmi. Přesvědčila se, jestli je zamčeno, a potom přišla ke mně. Vypadala mnohem líp. Jako by se jí ulevilo. Tak vypadají lidé, když udělají nějakou špinavou práci, kterou pořád odkládali, ale nakonec ji mají za sebou. Navrhla, abychom se prošli po chodníku, kterému říkala Ulice, až k letovisku, které je tam dole –“

„Warrington.“

„Správně, jo. Že mi tam koupí pivo a sendvič. Což udělala, na konci toho dlouhého plovoucího mola.“

Sunset Bar, kde jsem poprvé zahlédl Rogette.

„Pak jste se šli podívat na softbalový zápas.“

„To byl Johannin nápad. Dala si tři piva, já jenom jedno, a nedala si říct. Prý někdo odpálí pořádnou ránu do lesa, že to prostě ví.“

Teď jsem jasně viděl obrázek, který viděla Mattie a o kterém mi vyprávěla. Když Jo něco dokončila, hráli s ní všichni čerti. Odvážila se do domu, to za prvé. Pokoušela duchy, aby udělala, co musela, a přežila. Dala si na oslavu tři piva a trochu si přestala dávat pozor... ne že by se kdovíjak tajila se svými předchozími výlety do TR. Frank si vzpomínal, že říkala, že pokud to zjistím sám, pak to tak má být – *que sera, sera*. To nedělá člověk, který chce skrýt zálety, a já si teď uvědomoval, že její chování odpovídalo ženě, která má nakrátko tajemství. Řekla by mi o něm, až bych skončil s tou hloupou knížkou, kdyby žila. Kdyby.

„Chvíli jste se dívali na zápas, pak se po Ulici vrátili k domu.“

„Ano,“ řekl.

„Šel jste některý dovnitř?“

„Ne. Než jsme tam došli, trochu se uklidnila, a tak sem věřil, že může řídit. Smála se, když jsme byli na softbalu, ale když jsme došli k domu, tak už se nesmála. Dívala se na něj a řekla: „Skončila jsem s ní. Už nikdy těmi dveřmi neprojdou, Franku.““

Kůže mě nejdřív zastudila, pak se mi zjeřily chlupy.

„Zeptal jsem se, co se stalo, co zjistila. Věděl jsem, že něco píše, to mi aspoň řekla –“

„Řekla to každému krom mě,“ zahučel jsem... ale celkem bez hořkosti. Věděl jsem, kdo byl ten muž v hnědém saku, a všechna hořkost a vztek – vztek na Jo, vztek na sebe – bledly před úlevou z toho zjištění. Až do této chvíle jsem si neuvědomoval, jak moc na toho chlapa myslím.

„Musela mít svoje důvody,“ řekl Frank. „To víš, ne?“

„Ale tobě neřekla jaké.“

„Já jenom vím, že to začalo – nevím, co to bylo – tím, že hledala prameny pro nějaký článek. Byl to jen takový žert, Jo si hrála na Nancy Drewovou. Ze začátku ti to určitě neřekla proto, že to mělo být překvapení. Četla knížky, ale hlavně mluvila s lidmi – poslouchala jejich povídání o starých časech a ponoukala je, aby se dívali do starých dopisů... deníků... v tom byla asi dobrá. Zatraceně dobrá. Tys o tom vůbec nevěděl?“

„Ne,“ řekl jsem těžce. Jo žádnou známost neměla, ale *mohla* ji mít, kdyby chtěla. Mohla mít známost s Tomem Selleckem a objevit se v *Inside View* a já bych si dál klepal do svého powerbooku, milosrdně nevědomý.

„Jestli na něco přišla,“ pokračoval Frank, „tak o to asi vyloženě náhodou zakopla.“

„A tys mi vůbec nic neřekl. Čtyři roky a ty ses ani nezmínil.“

„To bylo naposledy, co jsem s ní byl,“ pokračoval Frank a vůbec nemluvil omluvně nebo rozpačitě. „A to poslední, o co mě požádala, bylo, abych ti neříkal, že jsme byli u jezera. Prý ti všechno poví, až bude připravená, ale pak umřela. Pak už jsem si myslel, že na tom nezáleží. Miku, byla to moje sestra. Byla to moje sestra a já jí to slíbil.“

„No dobře. Chápu.“ A chápal – ale ne dost. Co Johanna objevila? Že Normal Auster utopil pod pumpou svého malého syna? Že na přelomu století někdo nastražil past tak, aby se k ní mohl zatoulat černý chlapec a chytit se? Že dalšího chlapce, možná incestní dítě Sonyho a Sáry Tidwellových, utopila vlastní matka v jezeře, že se možná smála tím prokouřeným, šíleným smíchem, když ho držela pod vodou? Musíš sakra makat, když chceš chytit kapra, zlato, a lovit hodně hluboko.

„Jestli potřebuješ, abych se ti omluvil, Miku, tak to tímhle činím.“

„Ale ne. Franku, pamatuješ si ještě něco, co ten večer řekla? Cokoliv?“

„Řekla, že ví, jak jsi ten dům našel.“

„Cože řekla?“

„Řekla, že když tě chtěl, zavolal tě.“

Nejdřív jsem nemohl odpovědět, protože Frank Arlen dokonale zdemoloval jednu z představ, kterou jsem měl o svém manželství – jednu z největších, takovou, která se tváří jako základ, takže vás ani nenapadne o ní pochybovat. Gravitace vás drží na zemi. Díky světlu vidíte. Kompasová střelka ukazuje na sever. Taková to byla představa.

Spočívala v tom, že to byla Jo, kdo chtěl koupit Smějící se Sáru, když jsme dostali první pořádné peníze za mou spisovatelskou kariéru, protože Jo byla v našem manželství „přes domy“, stejně jako já jsem byl „přes auta“. Jo byla tím, kdo vybíral naše byty, když jsme si nic jiného než byt nemohli dovolit, Jo byla tím, kdo věšel obrazy a říkal mi, abych semhle pověsil polici. Jo byla tím, kdo se zamiloval do domu v Derry a nakonec zlomil mou námitku, že je příliš velký, příliš přeplácáný a rozbitý. Jo vždycky stavěla hnízdo.

Řekla, že když tě chtěl, zavolal tě.

Byla to asi pravda. Ne, dokázal bych se k tomu postavit čelem, kdybych byl ochoten odložit líné myšlení a selektivní paměť. Byla to rozhodně pravda. Já byl ten, kdo první přišel s nápadem pořídit si nějaké útočiště v západním Maine. Já byl ten, kdo sbíral hromady brožur realitních kanceláří a tahal je domů. Já začal kupovat regionální časopisy jako *Downeast* a vždycky jsem začínal odzadu, kde byly inzeráty realistik. Já byl ten, kdo poprvé uviděl fotografii Smějící se Sáry v brožuře nazvané *Minské zákoutí* na lesklém papíře, a byl jsem to já, kdo jako první zavolal zprostředkovateli uvedenému v inzerátu a pak Marii Hingermanové, když jsme její jméno zjistili.

Johannu Smějící se Sára také okouzlila – myslím, že by okouzlila každého, kdyby ji poprvé uviděl v podzimním slunci, kdy všude kolem zářily stromy všemi barvami a po Ulici honil vítr návěje barevného listí –, ale byl jsem to já, kdo to místo aktivně vyhledal.

Jenomže to bylo další líné myšlení a selektivní vzpomínky. Není-li pravda? Sára vyhledala mě.

Tak jak to, že jsi o tom nevěděl, až teď? A jak mě sem vůbec dovedla, nevědomého a spokojeného ignoranta?

Odpověď na obě otázky byla stejná. Byla to také odpověď na otázku, jak Jo mohla objevit něco znepokojivého o domě, jezeru, možná celém TR, a pak odejít, aniž mi co řekla. Byl jsem pryč, to je vše. Byl

jsem ve své zóně, v transu, psal jsem nějakou svou hloupou knížečku. Byl jsem zhypnotizovaný fantaziemi, které mi táhly hlavou, a zhypnotizovaný člověk se dá lehce vést.

„Miku? Jsi tam ještě?“

„Jsem, Franku. Ale ať mě čert vezme, jestli vím, co ji mohlo tak vystrašit.“

„Zmínila se ještě o jednom jméně, pokud si vzpomínám: Royce Merrill. Říkala, že ten si pamatoval nejmí, protože je tak starý. A řekla: ‚Nechci, aby s ním Mike mluvil. Bojím se, že by ten děda mohl pustit kočku z pytle a povědět mu víc, než by měl vědět.‘ Nemáš ponětí, jak to myslela?“

„No... je tu jedna domněnka, že nějaká odnož naší rodiny pochází tady odtud, ale z matčiny strany jsou všichni z Memfisu. Noonanové sice jsou z Maine, ale z jiné části.“ Ale už jsem tomu tak docela nevěřil.

„Miku, není ti zle?“

„Nic mi není. Je mi vlastně líp než jindy.“

„A chápeš, proč jsem ti o tom všem řekl až teď? Kdybych věděl, co se ti rojí hlavou... kdyby mě to napadlo...“

„Myslím, že chápu. Ty nápady se mi vůbec neměly co rojit, to za prvé, ale jakmile se takové blbosti člověku vetřou do hlavy...“

„Když jsem se ten večer vrátil do Sanfordu a bylo po všem, myslím, že to říkala hlavně Jo: ‚A sakra, na měsíci je stín, nikdo nepůjde až do zítřka ven.‘ Byla vždycky pověřivá, víš – klepala na dřevo, házela špetku soli přes rameno, když jí trochu rozsypala, nosila čtyřlístky jako náušnice...“

„Nebo si nevezala pulovr, pokud si ho náhodou oblékla obráceně,“ řekl jsem. „Tvrдила, že pak by měl člověk zkažený celý den.“

„No? A není to pravda?“ zeptal se Frank a já slyšel, jak se usmívá. Zčistajasna jsem si dokonale Jo vybavil, až po ty zlaté flíčky v levé duhovce, a nechtěl jsem nikoho jiného. Nikdo jiný mi nebude stačit.

„Podle ní bylo na tom domě něco špatného,“ řekl Frank. „To vím.“

Vytáhl jsem kus papíru a načmáral na něj *Kia*. „Ano. A to už mohla mít podezření, že je těhotná. Možná se bála nějakých... vlivů.“ Vlivy tu tedy byly. „Myslíš, že většinu z toho zjistila u Royce Merrilla?“

„Ne, jenom se o tom jménu zmínila. Nejspíš mluvila s desítkami lidí.“

Znáš nějakého Klosteru? Glosteru? Někoho takového?“

„Austera,“ řekl jsem. Pod *Kia* moje tužka vykreslovala řadu plochých smyček, které mohly být psacím l nebo mašličkami. „Kenny Auster. Bylo to tak?“

„Zdá se mi, že jo. Každopádně víš, jaká byla, jakmile se do něčeho pořádně pustila – šla po tom jako teriér po krysách.“

Ano. Jako teriér po krysách.

„Miku? Neměl bych k tobě zajet?“

Ne. Teď jsem měl jistotu. Ani Harold Oblowski, ani Frank. Tady se něco dělo, něco delikátního a organického, jako když v teplé místnosti kyne těsto. Frank by ten proces mohl přerušit... nebo na něj doplatit. „Ne, jenom jsem si to chtěl vyjasnit. Kromě toho píšu. Těžko snáším kolem sebe lidi, když píšu.“

„Zavoláš, pokud ti budu do platný?“

„O tom nepochybuj,“ řekl jsem.

Zavěsil jsem telefon, probral se seznamem a našel si R. MERRILL na Deep Bay Road. Vytočil jsem číslo, poslouchal jsem, jak telefon asi desetkrát zazvonil, pak jsem zavěsil. Royce si žádné takové novoty jako záznamník nepěstoval. Maně jsem uvažoval, kde tak asi je. V pětadevadesáti bude těžko tancovat v dupárně v Harrisonu, zvláště za tak dusné noci. Podíval jsem se na papír, na kterém bylo napsáno *Kia*. Pod plochými smyčkami jsem napsal *Kyra* a vzpomněl si, jak jsem si myslel, že slyším „Kia“, když se mi *Ki* představovala. Pod *Kyra* jsem napsal *Kito*, zaváhal jsem, pak jsem napsal *Carla*. Obtáhl jsem ta jména, takže se ocitla v rámečku. Vedle jsem napsal *Johanna*, *Bridget* a *Jared*. Lidé z lednice. Lidičky, kteří chtěli, abych šel dolů na devatenáct a dolů na devadesát dva.

„Jdi, Mojžíši, hledej Zemi zaslíbenou,“ pronesl jsem do prázdného domu. Rozhlédl jsem se. Jenom já, Bunter a hodiny s pohyblivýma očima a ocasem... jenže jsem tu sám nebyl.

Když tě chtěl, zavolal tě.

Vstal jsem, abych si vzal další pivo. Ovoce a zelenina byly opět v kruhu. Uprostřed stála tato písmena:

čiň dobře

Jako když se loučí umírající – *žij blaze a čiň dobré skutky*. Dlouho jsem se na ta písmena díval. Pak jsem si vzpomněl, že psací stroj je pořád venku na verandě. Přinesl jsem ho dovnitř, postavil ho na jídelní stůl a začal pracovat na své současné hloupé knížečce. Stačilo čtvrt

hodiny a byl jsem ztracen, jen vzdáleně jsem si uvědomoval, že kdesi nad jezerem hřmí, jen vzdáleně jsem si uvědomoval, že čas od času se Bunterův zvonek zachvěje. Když jsem se asi tak za hodinu zase vrátil k lednici pro pivo a uviděl, že slova v kruhu teď říkají

čiň jim dobře,

sotva jsem si toho všiml. V té chvíli mě nezajímalo, jestli jim budu činit dobře, nebo asi s nimi ve světle stříbrného měsíce zatancuji kostliveckého dupáka. John Shackelford začal vzpomínat na minulost a na toho kluka, jehož jediným přítelem on, John, byl. Malého zanedbávaného Raya Garratyho.

Psal jsem až do půlnoci. Tou dobou už hřmění odeznělo, ale vedro nepolevilo, leželo na mně jako deka. Vypnul jsem IBM a šel spát... nemyslel jsem vůbec na nic, pokud se pamatuji – dokonce ani na Mattie, která ležela ve své posteli pár mil ode mě. Psaní mi spálilo veškeré myšlenky na skutečný svět, aspoň dočasně. Myslím, že nakonec kvůli tomu psaní je. Ať je dobré nebo špatné, rozhodně krátí čas.

21. KAPITOLA

Procházel jsem Ulicí na sever. Ulici lemovaly lampióny, ale všechny byly temné, protože byl den – *jasný* den. To dusné, upatlané červencové ovzduší bylo pryč a nebe mělo ten sytě safírový odstín, jaký je vyhrazen výlučně říjnu. Jezero pod ním bylo temně indigové, třpytilo se slunečními zrcátky. Ze stromů právě vyprchávala podzimní probarvenost, takže plály jako pochodně. Vítr z jihu kolem mě a mezi mýma nohama foukal spadané listí v chrastivých, voňavých poryvech. Lampióny příkyvovaly, jako by tuto roční dobu schvalovaly. Zepředu ke mně slabě doléhala hudba. Sára a Red-Tops. Sára hulákala, prochechtávala se textem jako vždycky... jenomže jak to, že smích tolik připomínal vrčení?

„Bílý hochu, nikdy bych nezabila své dítě. Že jsi na to vůbec pomyslel!“

Prudce jsem se otočil, čekal jsem, že ji za sebou uvidím, ale nikdo tam nebyl. Jenom...

Stála tam Zelená paní, jenomže se převlékla do listnatých šatů pro podzim a stala se Žlutou paní. Holá borová větev za ní pořád ukazovala cestu: jdi na sever, mladý muži, jdi na sever. O kus dál po chodníku stála další bříza, ta, které jsem se držel, když mě zaplavil příšerný pocit, že se topím.

Čekal jsem, že přijde i teď – že se mi ústa a krk zaplní železitou chutí jezera –, ale nestalo se to. Ohlédl jsem se po Žluté paní, pak za ni po Smějící se Sáře. Dům tam stál, ale byl mnohem menší: bez severního křídla, bez jižního křídla, bez přístavby. Ani po Johannině pracovně po straně nebylo ani stopy. Nic z toho ještě nebylo postaveno. Březová dáma se mnou odcestovala z roku 1998 zpět; stejně jako bříza nahnutá nad jezerem. Jinak

„Kde to jsem?“ zeptal jsem se Žluté paní a pokyvujících lampiónů. Pak mě napadla lepší otázka: „*Kdy* to jsem?“ Žádná odpověď. „Je to sen, že? Jsem v posteli a zdá se mi sen.“

Kdesi na zářivém, zlatě třpytivém jezeře zavolala potáplice. Dvakrát.

Houkni jednou, pokud souhlasíš, dvakrát, pokud nesouhlasíš, pomyslel jsem si. *Není to sen, Michaeli. Nevím přesně, co to je – možná duchovní cestování v čase – ale není to sen.*

„Děje se to doopravdy?“ položil jsem otázku dni, a odkudsi z lesa, kudy vedla cesta, která se nakonec stane cestou číslo čtyřicet dva a napojí se na polní cestu, která nakonec vejde ve známost jako okreska číslo 68, zakrákala vrána. Jednou. Šel jsem k bříze, která se skláněla nad jezerem, chytil ji kolem kmene (při tom jsem si letmo vzpomněl, jak mi ruce vklouzly Mattie kolem pasu a ucítil jsem, jak se jí šaty posunují na kůži), a nahlédl do vody, napůl jsem chtěl spatřit utopeného chlapce, napůl jsem se bál, že ho uvidím.

Žádný chlapec tam nebyl, ale cosi leželo na dně, tam, kde jsem stál, mezi kamením, kořeny a vodními rostlinami. Přimhouřil jsem oči a právě v té chvíli vítr trochu ustal, takže se zrcadélka na vodě ustálila. Byla to hůl se zlatou rukojetí. Hůl *Boston Postu*. Kolem ní se ve vzestupné spirále cosi ovíjelo, líně tomu povlávaly konce, vypadalo to jako pár stuh – bílých s jasně červenými konci. Při pohledu na Royceovu hůl, takto omotanou, jsem si vzpomněl na ukončení střední školy, kdy se hůl třídního maršála, který vede žáky v talárech na místa, míhá vzduchem. Už jsem pochopil, proč ten děda nebral telefon. Telefonovací dny Royce Merrilla byly sečteny. Věděl jsem to; věděl jsem také, že jsem se ocitl v čase před tím, než se Royce narodil. Byla tu Sára Tidwellová, slyšel jsem ji zpívat, a když se Royce v roce 1903 narodil, byla Sára pryč už dva roky i s celou svou Red-Top rodinou.

„Jdi dál, Mojžíši,“ řekl jsem holi omotané stuhou ve vodě. „Vykroč do Země zaslíbené.“

Šel jsem za zvukem hudby, povzbuzován chladným vzduchem a foukajícím větrem. Už jsem také slyšel hlasy, spoustu hlasů, které povídaly a křičely a smály se. Nad všemi se vznášel a jako píst pumpoval chraptivý křik pouťového vyvolavače: „Pojďte blíž, lidi, *pospěšte si, pospěšte si!*“

Je to všechno uvnitř, ale musíte si pospíšit, další představení začíná za deset minut! Uvidíte hadí ženu Angelinu, krouťte se a vlní, až vám zmámí zrak a ukradne srdce, ale nechodte moc blízko, protože její kousanec je jedovatý! Uvidíte chlapce s psím obličejem Handa, postrach jižních moří! Uvidíte lidskou kostru! Uvidíte lidskou ještěrku, pozůstatek z Bohem zapomenutých časů! Uvidíte vousatou ženu a všechny strašlivé Mart'any! Je to uvnitř, dámy a pánové, tak honem, *honem!*“

Slyšel jsem parní varhany z kolotoče a bimbání zvonu na vrcholku kůlu, když nějaký dřevař vyhrál plyšovou hračku pro svou milou. Podle

blažených ženských výkřiků bylo znát, že chlapec zasáhl dost prudce, aby hračku shodil. Ze střelnice se ozývala střelba z dvaadvacítek, hluboké bučení krávy, kterou někdo vyhrál... a už jsem začal cítit vůně, které jsem si už od dětství spojoval s okresními poutěmi: sladká smažená kobliha, opečená cibule a paprika, cukrová vata, hnůj, seno. Vykročil jsem rychleji, protože drnkání kytar a dusání kontrabasů zesílilo. Srdce se mi rozběhlo rychleji. Uvidím je na jevišti, opravdu uvidím Smějící se Sáru a Red-Tops živě a na jevišti. To nebyl žádný bláznivý horečný sen. Skutečně se to dělo, právě teď, tak *honem*, honem.

Dům Washburnových (ten, kterému paní Meserveová bude vždycky říkat u Brickerů) byl pryč. Za místem, kde bude nakonec stát, se do příkrého svahu po východní straně Ulice zvedalo široké dřevěné schodiště. Připomnělo mi schody, které vedou ze zábavního parku na pláž na Old Orchard. Zde byly lampióny rozsvícené, přestože byl jasný den, a hudba zněla hlasitěji než jindy. Sára zpívala „Jimmy loupe kukuřici“.

Stoupal jsem po schodech za tím smíchem a výkřiky, za hudbou Red-Tops a parních varhan, za vůněmi smaženého jídla a pachem zvířat. Nahoře nad schody byl postavený dřevěný oblouk s nápisem

VÍTEJTE NA FRYEBURSKÉ POUTI VÍTEJTE VE 20. STOLETÍ

Zatímco jsem se na něj díval, pod obloukem prošel malý chlapec v krátkých kalhotách a žena v blůze a lněné sukni po kotníky a zamířili ke mně. Jejich obraz se zatetelil, zamlžil. Na okamžik jsem viděl jejich kostry a kostěné úsměvy, které prosvítaly usměvavými tvářemi. Ještě chvíli a byli pryč.

Pod obloukem, na straně, kde se konala pout', se úplně stejným způsobem objevili dva farmáři – jeden ve slamáku, druhý se široce rozmachoval dýmku z kukuřičného klasu. Tak jsem pochopil, že mezi Ulicí a Poutí je jakási bariéra. Přesto jsem si nemyslel, že by ta bariéra na mě měla nějaký vliv. Já byl výjimkou.

Zvon na vršku siloměru hlasitě a jasně zabímal. Zazvoň jednou, pokud souhlasíš, dvakrát, pokud nesouhlasíš. Stoupal jsem po schodech dál.

Teď jsem proti zářivému nebi viděl pout'ové kolo, to, které bylo v pozadí fotografie kapely v Osteenově knize *Dny na Dark Score*. Kostra byla z kovu, ale vesele pomalované gondoly byly vyrobeny ze dřeva.

Vedla k němu pilinami vysypaná hlavní cesta jako ulička k oltáři. Piliny měly svůj účel; skoro každý muž v dohledu žvýkal tabák.

Na vrcholku schodů, stále na jezerní straně oblouku, jsem se na několik vteřin zastavil. Báł jsem se, co se se mnou asi stane, když projdu. Báł jsem se, že umřu nebo zmizím, ano, ale hlavně že už se nikdy nedokážu vrátit tam, odkud jsem přišel, že budu odsouzen strávit věčnost jako návštěvník Fryeburské pouti z přelomu století. Připadal jsem si také jako v té povídce od Bradburyho, když o tom tak teď přemýšlím. Nakonec mě do toho druhého světa vtáhla Sára Tidwellová. Musel jsem ji vidět na vlastní oči. Musel jsem ji slyšet zpívat. *Musel*.

Když jsem prošel pod obloukem, pocítil jsem mravenčení a v uších jako by mi zavzdychal milión hlasů, velmi vzdálených. Vzdychaly úlevou? Hrůzou? To jsem nepoznal. S jistotou jsem věděl jen to, že být na druhé straně bylo jiné – byl to stejný rozdíl jako mezi pohledem z okna a pobytem v zahradě; byl to rozdíl mezi pozorováním a účastí.

Barvy vyskočily jako komando v okamžiku útoku. Vůně, které byly na jezerní straně oblouku sladké, nostalgické a budily vzpomínky, nyní zhrubly a zpohlavněly, nastoupila próza namísto poezie. Cítil jsem hutnou vůni párků a smaženého hovězího a širé temné aroma vařené čokolády. Prošly kolem mě dvě děti, které se dělily o papírový kornout s cukrovou vatou. Obě svíraly uzlíky s troškou drobných. „Hej, děcka!“ zavolal na ně vyvolávač v tmavě modré košili. Měl vykasané rukávy a v úsměvu ukazoval jeden úžasný zlatý zub. „Shod'te ty láhve od mlíka a vyhrajete cenu! Za celej den nikdo neprohrál!“

Vpředu se Red-Tops pustili do „Rybářského blues“. Myslel jsem si, že ten kluk v parku v Castle Rock hraje a zpívá docela slušně, ale vedle této verze zněla v klukově podání stařecky líně a krotce. Nebyla roztomilá, jako bývají starobylé obrázky dam se sukněmi zvednutými ke kolenům a tančících decentní verzi black bottom, při kterém ukazují okraje dlouhých kalhotek. Nebyla to písnička, kterou by si Allan Lomax zařadil do své sbírky lidových písní jako dalšího uprášeného amerického motýla do skleněné vitríny, kde už je jich plno; tohle byla kolomaz naleštěná tak akorát, aby udržela celou tu napařující se bandu mimo mříže. Sára Tidwellová zpívala o hříšném boogie a podle mě každý farmář v montérkách, slamáku, bagančatech, s mozolnatýma rukama a se žvancem tabáku v hubě, který stál před pódiem, snil o tom, že to s ní dělá, že se dostane rovnou tam, kde se v té štěrbině sbírá pot a kde horko pořádně peče a kde prosvítá růžová.

Vydal jsem se tím směrem, uvědomoval si, jak krávy bučí a ovce bečí ve výstavních kotcích. Prošel jsem kolem střelnice a stánku, kde se házely kroužky a desetníky; prošel jsem kolem pódia, kde se Angelininy služebné se sepnutými dlaněmi vlnily v pomalém hadím tanci, zatímco nějaký chlapík v turbanu na hlavě a s krémem na boty na obličejí pískal na flétnu. Obrázek namalovaný na napnutém plátnu naznačoval, že Angelina – ke zhlédnutí uvnitř za pouhou desetinu dolaru, sousede – tyhle dvě krasavice strčí do kapsy. Prošel jsem kolem vchodu do Panoptika, kolem stánku s pečenou kukuřicí, Strašidelného domu, kde na dalších napjatých plátnech byla zobrazena strašidla vykukující z rozbitých oken a drolících se komínů. *Všechno tam je smrt*, pomyslel jsem si... ale zevnitř jsem slyšel děti, které byly dostatečně živé a smály se a kvičely, když potmě vrážely do různých předmětů. Ti starší mezi nimi si nejspíš kradli pusy. Prošel jsem kolem Siloměru se stupnicí Miminko potřebuje nabumbat, Máčko, zkus to znova, Velkej kluk, Chlapák a těsně pod mosazným zvonem na vršku se červeně skvěl Herkules! Uprostřed hloučku stál mladík se zrzavými vlasy, zrovna si sundával košili, takže ukázal svalnaté tělo. Majitel se zapáleným doutníkem mu podal perlík. Prošel jsem kolem boudy se sešíványými dekami, stanem, kde lidé seděli na lavicích a hráli bingo, kolem hřiště.. Prošel jsem kolem všech a sotva si jich všiml. Byl jsem v zóně, transu. „Budeš mu muset ještě jednou zavolat,“ říkala někdy Jo Haroldovi, když telefonoval, „Michael je momentálně v říši fantazie.“ Jenomže teď mi nic nepřipadalo *jako* a jediná věc, která mě zajímala, bylo pódium u paty pouťového kola. Na pódiu stálo osm černočů, možná deset. Před nimi stála Sara Tidwellová s kytarou, na kterou válela a při tom zpívala. Byla živá. Byla v nejlepší formě. Zvrátila hlavu a zasmála se na říjnové nebe.

Z omámení mě vytrhl výkřik, který se ozval kdesi za mnou: „Počkej, Miku! Počkej!“

Otočil jsem se a uviděl, že ke mně běží Kyra, kličkuje mezi čumily a hráči a svátečními návštěvníky, jen se jí baculatá kolena míhala. Měla na sobě bílý námořnický obleček s červenými proužky a slamák s tmavě modrou stuhou. V jedné ruce držela Stricklanda, a když ke mně přiběhla, – důvěřivě se vrhla vpřed, protože věděla, že ji chytím a zvednu do výšky. Udělal jsem to, při tom jí chtěl spadnout klobouk, ale já ho chytil a narazil jí ho zpátky na hlavu.

„Polazila jsem vlastního oblánce,“ smála se. „Znova.“

„Máš pravdu,“ řekl jsem. „Jsi hrozný Joe Green.“ Měl jsem na sobě montérky (z náprsní kapsy montérek čouhal cíp vybledlého modrého pásku) a na nohou pracovní boty od hnoje. Podíval jsem se na Kyřiny bílé ponožky a uviděl, že jsou ručně pletené. Kdybych jí sundal slamák a podíval se dovnitř, nenašel bych žádnou diskrétní visačku s nápisem Made in Mexico nebo Made in China. Tento klobouk byl nejspíš Made in Motton a vyrobila ho manželka některého farmáře se zarudlýma rukama a bolavými klouby.

„Ki, kde je Mattie?“

„Asi doma. Nemohla pšijít.“

„Jak ses sem dostala?“

„Po schodech. Bylo to hodně schodů. Měl jsi na mě počkat. Mohl jsi mě nést jako pšedtím. Chci poslouchat písničku.“

„Já taky. Víš, kdo to je, Kyro?“

„Ano,“ řekla. „Kitova máma. Honem, pomalíku!“

Zamířil jsem k pódiu, ale byl jsem přesvědčen, že budeme muset zůstat vzadu za shlukem diváků, ale oni se rozestupovali, když jsme se přiblížili, a já nesl Kyru na rukou – tu líbezně milou tíhu, holčičku v námořnickém oblečku se slamákem zdobeným stuhou jako od Gibsona. Jednou rukou mě držela kolem krku a lidé se před námi rozestupovali jako Rudé moře před Mojžíšem.

Ale neohlíželi se po nás, nikdo se po nás neřival. Tleskali a dupali a hulákali do rytmu hudby, která je uchvátila. Ustupovali nevědomky, jako by zde působil nějaký magnetismus – náš pozitivní, jejich negativní. Těch několik žen, které stály mezi samými muži, se červenalo, ale jinak se očividně bavily a jedna z nich se smála tak moc, až jí po tváři tekly slzy. Vypadala nejvýš na dvacet dva nebo dvacet tři let. Kyra na ni ukázala a věčně řekla: „Znáš vedoucí u Mattie v pláci? To je její babí.“

Babička Lindy Briggsové, čerstvá jako růžička, pomyslel jsem si. Pane Bože.

Red-Tops byli rozestaveni na pódiu pod červenými, bílými a modrými fábory jako rocková kapela cestující v čase. Poznal jsem všechny, kdo byli na fotografii v knize Edwarda Osteena. Muži měli na sobě bílé košile s podvázanými rukávy, tmavé vesty, tmavé kalhoty. Son Tidwell na opačném konci pódia měl na hlavě klobouk stejně jako na fotografii. Ale Sára...

„Ploč má ta paní na sobě šaty od Mattie?“ zeptala se mě Kyra a roztřásla se.

„To nevím, zlato. Nemám tušení.“ Nemohl jsem to ani popřít – byly to bílé šaty bez rukávů, které měla Mattie na sobě v parku, o tom nebylo pochyb.

Kapela na pódiu zatím vypalovala instrumentálku. Reginald „Son“ Tidwell přešel loudavě k Sáře, s rukama lehce kmitajícíma po strunách a hmatníku kytary, a ona se k němu otočila tváří. Opřeli se čelem o sebe, ona rozesmátá, on vážný; dívali se navzájem do očí a pokoušeli se toho druhého přetlačit, a diváci hulákali a tleskali, a zbytek Red-Tops se smál a nepřestával hrát. Když jsem je tak viděl, uvědomil jsem si, že jsem měl pravdu: byli to sourozenci. Podoba byla příliš nápadná, než aby si jí člověk nevšiml nebo by si je spletl. Ale já se díval hlavně na její boky a zadek, které se vrtěly pod bílými šaty. Já a Kyra jsme možná byli oblečení ve venkovských šatech z přelomu století, ale Sára měla na sobě naprosto moderní koktejlky. Žádné podvlékačky, žádné spodničky, žádné bavlněné punčochy. Vypadalo to, že si nikdo nevšimá jejích šatů, které končily nad koleny – tedy že podle měřítek své doby je téměř nahá. A pod šaty od Mattie měla prádlo, jaké tito lidé nikdy neviděli: lycrovou podprsenku a nylonové kalhotky. Kdybych ji vzal kolem pasu, šaty by neklouzaly po nepřijemném korzetu, ale po jemné holé kůži. Hnědé kůži, ne bílé. *Co chceš, zlato?*

Sára od Sona odstoupila, natřásajíc svůj pevný, nesešněrovaný zadek, a smála se. Son se odloudal na své místo a ona se otočila k divákům a kapela spustila další sloku. Sára začala zpívat s pohledem upřeným přímo na mě.

„Než rybařit začneš,
zkontroluj si vlasec.
Povídám, než rybařit začneš, zlato,
zkontroluj si vlasec.
Budu hodně tahat, zlato,
a dám ti hodně zabrat.“

Zástup spokojeně zařval. Kyra se mi v náručí roztrásla ještě víc. „Bojím se, Miku,“ řekla. „Ta paní se mi nelíbí. Je to stlažitelná paní. Ukladla Mattie šaty. Chci domů.“

Jako by ji Sára slyšela, i přes ten randál a rachot kapely. Zvrátila hlavu, rozevřela rty a zasmála se do nebe. Měla velké a žluté zuby. Vypadaly jako zvířecí a já musel s Kyrou souhlasit: byla to strašidelná paní.

„Dobře, zlato,“ zamumlal jsem Kyře do ucha. „Půjdeme pryč.“

Ale než jsem se stačil pohnout, přímo fyzicky jsem tu ženu vycítil – jinak to nedokážu říct. Teď jsem pochopil, co se to kolem mě v kuchyni prosmyklo, aby to rozházelo písmena CARLADEAN; cítil jsem i stejný chlad. Bylo to stejné, jako poznat člověka podle kroků.

Sára přiměla kapelu zahrát ještě jednu sloku, ale takovou, jaká se nikdy v žádných písemných záznamech nenašla:

Nic jí neudělám, zlato,
ani za všechny poklady světa.
Povídám, že nic tvému bejby neudělám,
ani za diamanty nebo perly.
Jenom jeden hajzl s černým srdcem
se odváží na tu holku ruku vztáhnout.

Diváci zajásali, jako by nic zábavnějšího v životě neslyšeli, ale Kyra se rozplakala. Sára to uviděla a vypnula prsa – mnohem větší, než měla Mattie – a vyzývavě jimi potřásla a při tom se zasmála svým slavným smíchem. Bylo to parodicky studené gesto... a taky prázdné. Smutné. Ale nějak ve mně soucit nezbudila. Jako by měla vypálené srdce a smutek, který zůstal, byl jen dalším duchem, vzpomínkou na lásku, bloumající v kostech nenávisti.

A v rozesmátých ústech blýskaly ty zuby.

Sára zvedla ruce nad hlavu a pak je spouštěla dolů a stále jimi potřásla, jako by mi četla myšlenky a posmívala se jim. Přesně jako suk na talířku, jak se zpívalo v jiné staré písničce té doby. Její stín se houpal po plátěné stěně vzadu, na které byl namalovaný Fryeburg, a jak jsem se tak na něj díval, uvědomil jsem si, že jsem našel ten přízrak ze svých manderleyských snů. Byla to Sára. Sára byla tím přízrakem, a byla jím vždycky.

Ne, Miku. Už jsi blízko, ale není to pravda.

Pravda nepravda, měl jsem toho dost. Otočil jsem se, položil ruku Kyře na zátylek a při tisku ji lehce tváří ke své hrudi. Držela mě kolem krku už oběma rukama, ustrašeně se ke mně tiskla.

Napadlo mě, že si budu muset cestu zpět mezi diváky probít – sem mě pustili, ale možná nebudou tak ochotní, když budu chtít jít pryč. *Neštvěte mě, chlapani,* pomyslel jsem si. *To bych vážně nechtěl.*

A oni mě nechali být. Son Tidwell na pódiu přešel s kapelou z E do G bez jediné pauzy, kdosi začal tlouct do tamburíny a Sára bez jediné

pauzy přešla z „Rybářského blues“ do „Hoň kočky“. Lidé před pódiem se znovu začali přede mnou a mou holčičkou odtahovat a nepřestávali při tom tleskat upracovanými rukama. Jeden mladík s rudou skvrnou na tváři otevřel ústa – bylo mu sice dvacet, ale už mu chyběla půlka zubů a přes rozžvýkaný tabák zahýkal „*Ju-chů!*“. To je Buddy Jellison z Village Cafe, uvědomil jsem si... Buddy Jellison, nějakým kouzlem omlazený ze svých osmašedesáti na dvacet. Pak jsem si uvědomil, že vlasy nemají správný odstín – byly světle hnědé a ne černé ani když Buddovi táhlo na sedmdesát a ve všem všudy to na něm bylo vidět, tak bílý vlas neměl ani jediný). Toto byl Buddyho dědeček, možná i pradědeček. Já jsem na to ale kašlal. Chtěl jsem prostě vypadnout.

„Promiňte,“ řekl jsem a protáhl se kolem něj.

„V našem městečku nemáme žádné obecní opilce, ty parchante nenechává,“ řekl, ale vůbec se na mě nepodíval a nepřestával tleskat do rytmu. „Všichni se prostě střídáme.“

Je to přece jenom sen, pomyslel jsem si. *Je to sen a tohle je důkaz*. Ale jeho dech načpělý tabákem nebyl žádný sen, pach davu nebyl sen, a tíha vyděšeného děcka na mé paži taky nebyl sen. Tam, kde ke mně tiskla obličej, jsem cítil horko a mokro. Plakala.

„Hej, Irčouně!“ zavolala Sára z pódia a její hlas se tolik podobal Johanninu, že jsem málem zaječel. Chtěla, abych se otočil – cítil jsem, jak se mi její vůle otírá o obličej jako prsty –, ale já to neudělal.

Prosmykl jsem se kolem tří farmářů, kteří si půjčovali keramickou láhev, a pak už jsem byl z davu venku. Přede mnou se táhla hlavní cesta, široká jako Pátá avenue, a na jejím konci byl oblouk, schody, Ulice, jezero. Domov. Jestli se dostanu na Ulici, budeme v bezpečí. To jsem věděl určitě.

„Skoros to zvládl, Irčouně!“ křikla za mnou Sára. Hlas měla zlostný, ale ne zas tolik, aby se nezasmála. „Dostaneš, co chceš, zlato, všechno, co srdce ráčí, ale radím ti, nech mě dokončit mou práci. Slyšíš mě, hochu? Drž se mi z cesty! Pamatuj si to!“

Spěšně jsem vyrazil na zpáteční cestu, hladil Ki po hlavě a pořád si tiskl její obličej ke košili. Slamák jí upadl, a když jsem po něm hmatl, zůstala mi v ruce jenom stuha, která se z krempy uvolnila. To nic. Museli jsme se odtud dostat.

Nalevo bylo hřiště a nějaký malý kluk tam monotónně křičel, až to nervy drásalo: „Willy odpálil přes plot, mami! Willy odpálil přes plot, mami!“ Minuli jsme bingo, kde nějaká žena křičela, že vyhrála krocana,

u všech svatých, všechna čísla měla zakrytá knoflíky a ona vyhrála krocana. Slunce nad hlavou se schovalo za mrak a den se zakalil. Naše stíny se rozpustily. Oblouk na konci hlavní cesty se blížil trýznivě pomalu.

„Už jsme doma?“ Ki skoro kvílela. „Já chci domů, Miku, plosím tě vezmi mě domů k mamince.“

„Vezmu,“ těšil jsem ji. „Nic se ti nestane.“

Procházeli jsme kolem siloměru, kde si ten zrzavý mladík už oblékal košili. Podíval se na mě zpříma a nepřátelsky – snad s instinktivní nedůvěrou domorodce vůči vetřelci – a já si uvědomil, že ho také znám. Bude mít vnuka Dickieho a ten ke konci století, jemuž byla zasvěcena tato pouť, bude mít na okresce číslo 68 garáže.

Ze stánku s pokrývkami vyšla nějaká žena a ukázala na mě. Zároveň stáhla horní ret jako pes, který vrčí. Tu tvář jsem také znal. Odkud?

Odněkud z okolí městečka. Na tom nezáleželo, a i kdyby ano, nechtěl jsem to vědět.

„Neměli jsme sem chodit,“ naříkala Ki.

„Já vím, jak ti je,“ řekl jsem. „Ale myslím, že jsme neměli na vybranou, zlato. Musíme –“

Vyšli z panoptika asi dvacet metrů před námi. Zahlédl jsem je a zastavil se. Mužů bylo celkem sedm, kráčeli dlouhými kroky a oblečení byli jako dřevorubci, ale na čtyřech nezáleželo – ti čtyři vypadali vybledlí, bílí a jako duchové. Ti byli nemocní, možná mrtví a o nic nebezpečnější než daguerrotypy. V čele šel starý muž s vybledlou čepicí unionistické armády na hlavě. Díval se na mě očima, které jsem znal. Očima, které si mě měřily přes obrubu zahleněné kyslíkové masky.

„Miku? Ploč ses zastavil?“

„To nic, Ki. Hlavně nezvedej hlavu. Je to jenom sen. Zítra ráno se probudíš u sebe v postýlce.“

„Tak jo.“

Chlapi se rozestavili přes celou hlavní cestu, ruku u ruky, botu u boty, takže mi zatarasili cestu k oblouku a k Ulici. Starý Čepičář stál uprostřed. Vedle něj byli mnohem mladší muži, někteří možná tak o polovinu mladší než on. Dva z těch vybledlých, co tam skoro nebyli, stáli vedle sebe napravo od starého muže, a mě napadlo, jestli bych v tom místě jejich řadu neprorazil. Myslel jsem si, že v nich není o nic víc

masa než v té věci, která mi bouchala na izolaci ve sklepě... ale co když jsem se mýlil?

„Dej ji sem, synku,“ řekl starý muž. Hlas mu jen bezbarvě zachrastil. Natáhl ruce. Byl to Max Devore, vrátil se, i po smrti se dožadoval svěřeni dítěte do péče. Jenomže to *nebyl* on. Věděl jsem to. Rysy jeho obličeje byly nepatrně odlišné, tváře měl vyhublejší, oči světleji modré.

„Kde to jsem?“ zavolal jsem na něj a muž v turbanu před Angelininým stánkem (hind, který možná pocházel ze Sandusky v Ohio) odložil flétnu a jen se díval. Hadí tanečnice ustaly v tanci a také se dívaly, jen se navzájem chytily a bojácně se shlukly k sobě. „Kde to jsem, Devore? Jestli naši pradědové kadili do stejné díry, kde to teda jsem?“

„Nejsem tady, abych ti odpovídal na otázky. Dej ji sem.“

„Já ji vezmu, Jared,“ řekl jeden z mladších mužů – ten, který *tam* opravdu byl. Podíval se na Devora podlézavě a dychtivě, až se mi udělalo špatně, hlavně proto, že jsem věděl, kdo to je: otec Billyho Deana. Muž, ze kterého se nakonec stal jeden z nejúctyhodnějších občanů v okrese Castle, skoro olizoval Devorovi boty.

Nemysli si o něm, že je zase tak špatný, zašeptala Jo. Nemysli si o nikom z nich, že byli až tak špatní. Byli velmi mladí.

„Nemusíš se namáhat,“ řekl Devore. Jeho chrastivý hlas zněl podrážděně; Fred Dean se zatvářil zahanbeně. „Vydá ji sám. A jestli ne, tak si ji vezmeme společně.“

Podíval jsem se na muže úplně vlevo, na třetího z těch, kdo vypadali, že jsou zcela skuteční, že tam opravdu jsou. Byl jsem to já? Nevypadal jako já. V obličeji měl cosi, co mi připadalo známé, ale

„Dej ji sem, Irčoune,“ zavrčel Devore. „Máš poslední možnost.“

„Ne.“

Devore přikývl, jako by nic jiného nečekal. „Tak si ji vezmeme sami.“

Tohle musí skončit. Jdeme na to, hoši.“

Vykročili ke mně a já si uvědomil, koho mi připomíná ten na konci ten v důkladných pracovních botách a flanelové dřevorubecké košili: Kennyho Austera, jehož vlkodav bude žrát koláče, dokud nepraskne. Kennyho Austera, jehož otec utopil Kennyho malého bratříčka pod pumpou.

Ohlédl jsem se. Red-Tops pořád hráli, Sára se stále smála, vrtěla boky s rukama nataženými k nebi, a dav diváků stále ucpával východní konec hlavní cesty. Tamtudy jsem stejně jít nemohl. Kdybych se tam vydal, nakonec bych se snažil vychovávat malou holčičku začátkem dvacátého století a pokoušel se vydělat psaním desetníkových trháků a dvacetníkových románů. Možná by to nebylo špatné... ale mile a roky odtud byla jedna osamělá mladá žena, která by malou postrádala. Která by možná postrádala nás oba..

Otočil jsem se tedy zpět a uviděl, že chlapi jsou skoro u mě. Někteří vypadali skutečněji než jiní, byli zdánlivě plnější života, ale přesto jejich hroby dávno zarostly. Všichni byli zatracení. Podíval jsem se na mládence s vlasy jako koudel, mezi jehož potomky bude patřit i Kenny Auster, a zeptal se ho: „Co jste udělal? Co jste to proboha všichni udělali?“

Natáhl ruce. „Dej ji sem, Irčoune. Ty už nemusíš udělat nic. Ty a ta žena můžete mít další. Kolik chcete. Je mladá, budou z ní padat jako semínka z melounu.“

Strnul jsem jako uhranutý a oni by ji dostali, nebýt Kyry. „Co je to?“ zakřičela mi s tváří u košile. „Cosi smldí! Smldí to *hlozně!* Miku, *at to přestane!*“

A já si uvědomil, že to cítím taky. Zkažené maso a bahenní plyn. Popraskanou tkáň a bublající vnitřnosti. Devore měl v sobě víc života než ostatní a vyzařoval ten hrubý a mocný magnetismus, který jsem cítil z jeho pravnuka, ale byl stejně mrtvý jako ostatní: když se přiblížil, viděl jsem broučky, kteří se krmili v jeho nose a růžových koutcích očí. *Všechno tady dole je mrtvé*, pomyslel jsem si. *Copak mi to neřekla i vlastní žena?*

Natáhli zlověstné paže, aby se Kyry nejdřív dotkli a pak ji odnesli. Couvl jsem o krok, podíval se vpravo a uviděl další duchy – někteří vylézali z rozbitých oken, jiní se soukali z cihlových komínů. Chytil jsem Kyru pevně do náruče a rozběhl se do Strašidelného domu.

„Chyťte ho!“ zaječel Jared Devore překvapeně. „Chyťte ho, hoši! Chyťte toho darebáka! Krucinál!“

Tryskem jsem vyběhl po dřevěných schůdcích, jen letmo si uvědomil, že se mi něco měkkého otřelo o tvář – Kyřin plyšový psík, kterého stále pevně držela. Chtěl jsem se ohlédnout, abych viděl, jak jsou blízko, ale neodvažoval jsem se. Kdybych zakopl...

„Hej!“ zakrákala žena v pokladně. Kolem hlavy se jí vznášel mrak zrzavých vlasů a na tváři měla make-up, který vypadal, jako by ho nanášela zednickou lžící, a díkybohu mi nepřipomínala nikoho známého. Byla jenom zjevení, jen procházela tímto pochmurným místem. Měla štěstí. „Hej, pane, musíte si koupit lístek!“

Nemám čas, paní, nemám čas.

„Zastavte ho!“ zařval Devore. „Je to sakra zloděj! To není jeho holka, co nese! Zastavte ho!“ Ale nikdo mě nezastavil a já vběhl do temného Strašidelného domu s Ki v náručí.

* * *

Za vchodem byla tak úzká chodba, že jsem se musel otočit bokem, abych jí prošel. Z šera na nás hleděly svítící oči. Zepředu se ozýval stále hlasitější rachot čehosi dřevěného, podbarvený cinkáním řetězu. Za námi po schůdcích neohrabaně dusaly těžké boty dřevařů. Zrzavé zjevení teď řvalo na ně, prý jestli něco uvnitř rozbijí, budou to muset zaplatit. „To si pište, dacani jedni! Tady je to pro děti, ne pro takový jako vy!“

Rachot se ozýval přímo před námi. Cosi se tam otáčelo. Nejdřív jsem nemohl přijít na to, co to je.

„Postav mě na zem, Miku!“ Kyra byla celá vzrušená. „Já chci jít tady sama!“

Postavil jsem ji na nohy, pak se nervózně ohlédl. Jasně světlo ve vchodu stínili pronásledovatelé, kteří se snažili vecpat dovnitř.

„Vy pitomci!“ řval Devore. „Ne všichni najednou! Kriste Ježíši, ty to vidíš!“ Ozvala se facka a kdosi vykřikl. Otočil jsem se zase vpřed právě včas, abych uviděl, že Kyra vyrazila skrz otáčivý sud, s rukama nataženýma, aby udržela rovnováhu. Bylo to neuvěřitelné, ale smála se.

Pustil jsem se za ní, dostal se asi do poloviny a pak jsem upadl. „Jejda!“ vykřikla Kyra z druhé strany a rozhihňala se, když jsem se snažil znovu postavit, ale zase jsem upadl, a celého mě to převrátilo. Z kapsy na náprsnice mi vypadl šátek. Z jiné kapsy mi vypadl sáček větrových bonbónů. Snažil jsem se ohlédnout, abych viděl, jestli už se domluvili a jdou na mě. Jenomže sud mě stočil do dalšího nevyhnutelného kotrmelce. Už jsem věděl, jak je šatům v sušičce.

Doplzil jsem se na konec sudu, vstal, vzal Ki za ruku a nechal ji, aby nás vedla do hlubin strašidelného domu. Ušli jsme sotva deset kroků, když kolem ní zasvítilo cosi bílého jako lilie a Ki vykřikla. Cosi pořádně zasyčelo – podle hlasu mohutná kočka. Tělo mi zapumpovalo

do krve dávku adrenalinu a já už Ki málem strhl zpátky do náručí, když to zasyčelo znovu. Ucítil jsem na kotnících horký vzduch a Kyře se šaty znovu nafoukly kolem kolen. Tentokrát Ki neječela, naopak se zasmála.

„Běž, Ki!“ zašeptal jsem. „Rychle.“

Šli jsme dál, parní ventilátor jsme nechali za sebou. Byla tam zrcadlová chodba, ve které jsme se viděli nejdřív jako prťaví trpaslíci a potom jako čahouni s protáhlými bílými upířskými tvářemi. Znovu jsem musel Kyru popohnat; chtěla na sebe dělat obličej. Slyšel jsem zezadu, jak dřevaři nadávají a snaží se dostat skrz sud. Slyšel jsem klít i Devora, ale už mi nepřipadal tak... no, tak *důležitý*.

Následovala skluzavka, která nás vyklopila na veliký plátěný polštář. Když jsme na něj dopadli, vydal pšoukavý zvuk a Ki se smála, až jí vytryskly slzy a válela se a kopala radostí. Vzal jsem ji pod pažemi a zdvihl ji.

„Nepolázej vlastního oblance,“ smála se pořád. Zdálo se, že ji strach docela opustil.

Prošli jsme další úzkou chodbičkou. Voněla borovicí, ze které byla postavena. Za stěnou dva „duchové“ chřestili řetězy, mechanicky jako lidé pracující u běžícího pásu v továrně na boty, a mluvili o tom, kam dnes večer vezmou své dívky a kdo přinese nějaký „červenooký motor“, bůhví co to bylo. Už jsem za námi nikoho neslyšel. Kyra šla s jistotou první, jednou svou malou rukou se držela za mou velkou ruku a táhla mě za sebou. Když jsme přišli ke dveřím po malovaných svítivými plameny a s nápisem TUDY DO HÁDU, naprosto bez váhání se jimi procpala. Červená slída za nimi překrývala průchod jako zabarvený filtr a propouštěla růžovou záři, která mi připadala na Hádes velmi příjemná.

Pokračovali jsme hodně dlouho, jak se nám zdálo, a já si uvědomil, že už neslyším parní varhany, ani syté vyzvánění zvonu na siloměru nebo Sáru a Red-Tops. Ani mě to zvlášť nepřekvapovalo. Ušli jsme aspoň čtvrt míle. Jak to, že byl Strašidelný dům na okresní pouti tak veliký?

Pak jsme došli ke trojím dveřím, jedny vedly vlevo, druhé vpravo a poslední byly na konci chodby. Na jedněch byla namalovaná malá tříkolka. Na dveřích naproti nim byl obrázek mého zeleného psacího stroje IBM. Obrázek na dveřích na konci vypadal jaksi starší – vybledlý a ošumělý. Znázorňoval dětské sánky. *To je značka Scooter Larribee*, pomyslel jsem si. *To jsou ty, které Devore ukradl*. Na zádech a pažích mi naskočila husí kůže.

„No, tady jsou naše hlačky,“ prohlásila Kyra vesele. Zvedla Stricklanda, asi aby viděl na červenou tříkolku.

„Jo, asi ano,“ řekl jsem.

„Děkuju, že jsi mě odnesl,“ řekla. „Těch pánů jsem se bála, ale ve stlašidelném domě se mi líbilo. Devasátevět. Stlicken žíká devasátevět, nó.“ Z jejích úst to znělo velmi exoticky – *nió* – jako vietnamské slovo pro velikánské štěstí.

Než jsem stačil něco říct, strčila do dveří s tříkolkou a prošla jimi. Hned za ní zapadly, a když se to stalo, uviděl jsem stuhu z jejího klobouku. Visela z kapsy na náprsence mých montérek. Chvíli jsem se na ni díval, pak jsem zkusil otočný knoflík dveří, kterými právě prošla. Neotočil se, a když jsem udeřil dlaní do dřeva, bylo to, jako bych bouchl do tvrdého a nesmírně pevného kovu. Ustoupil jsem, pak jsem nachýlil hlavu ve směru, kterým jsme přišli. Nic. Naprosté ticho.

Toto je mezičasí, pomyslel jsem si. Když lidé hovoří o „protahování škvírami“, mají na mysli tohle. Zde je to místo, kterým procházejí.

Měl bys taky jít, řekla mi Jo. Jestli tu nechceš uvíznout, možná navždy, měl bys jít.

Zkusil jsem knoflík dveří s namalovaným psacím strojem. Snadno se otočil. Za nimi se táhla další úzká chodba – opět dřevěné stěny a sladká vůně borovice. Nechtěl jsem tam vejít, něco mi zde připomínalo dlouhou rakev, ale nedalo se nic jiného dělat, nebylo kam jít. Šel jsem a dveře se za mnou zabouchly.

Kristepane, pomyslel jsem si. Jsem tu ve tmě, v uzavřeném prostoru... čas pro další ze světově známých záchvatů paniky Michaela Noonana.

Ale žádné obruče mi nesevěřely hrudník, a i když se mi zrychlil tep a svaly nabudily adrenalinem, stále jsem se ovládal. A taky jsem si uvědomil, že tu není docela tma. Trochu jsem viděl, ale stačilo to, abych rozeznával stěny a dřevěnou podlahu. Omotal jsem si tmavě modrou stuhu z Kyřina klobouku kolem zápěstí a její konec zastrčil dospod, aby se neuvolnila. Pak jsem zamířil vpřed.

Šel jsem dlouho, chodba se nepravidelně stáčela sem a tam, jak se mi zdálo. Cítil jsem se jako mikrob klouzající střevem. Nakonec jsem došel k páru dřevěných klenutých průchodů. Stál jsem před nimi a uvažoval, který bude ten správný, a uvědomil jsem si, že z levého slyším slabě cinkat Bunterův zvonek. Zamířil jsem tím směrem a jak jsem šel, zvonek zněl stále silněji. V jednu chvíli se ke zvonění přidalo mumlání

hromu. Podzimní chlad vyvanul a bylo znovu horko – přímo vedro. Podíval jsem se dolů a uviděl, že montérky a bagančata jsou pryč. Měl jsem na sobě teplé prádlo a svědivé ponožky.

Ještě dvakrát jsem došel k místu, kde jsem musel volit, a pokaždé jsem si vybral průchod, ze kterého jsem slyšel Bunterův zvonek. Když jsem stál před druhou dvojicí průchodů, uslyšel jsem jakýsi hlas, který kdesi ve tmě docela hlasitě pronesl: „Ne, prezidentova manželka nebyla zasažena. To na punčochách je jeho krev.“

Šel jsem dál, pak jsem se zastavil, protože jsem si uvědomil, že mě už chodidla a kotníky nesvědí, že se mi stehna v dlouhých spodcích už nepotí. Měl jsem na sobě trenýrky, ve kterých jsem obyčejně spal. Podíval jsem se nahoru a uviděl, že jsem ve svém obývacím pokoji, že se opatrně proplétám kolem nábytku, jak to člověk potmě dělá, a snažil se ze všech sil, abych si nenarazil ten hloupý palec. Viděl jsem trochu líp; okny sem padalo slabé mléčné světlo. Došel jsem k pultu, který odděloval obývací pokoj od kuchyně, a podíval jsem se přes něj na hodiny s kývacím ocasem. Bylo pět hodin a pět minut.

Došel jsem k dřezu a roztočil vodu. Když jsem sáhl po sklenici, uviděl jsem, že mám na zápěstí pořád mašli z Kyřina slamáku. Odmotal jsem ji a položil na linku mezi kávovar a kuchyňskou televizi. Pak jsem si natočil trochu studené vody, vypil ji a opatrně prošel chodbou v severním křídle v sinavě žluté záři noční lampičky u koupelny. Vymočil jsem se (lidi *nelulají*, jako bych Ki slyšel), pak odešel do ložnice. Prostěradla byla zmuchlaná, ale postel nevypadala jako po orgiích jako onehdy ráno, kdy se mi zdálo o Sáře, Mattie a Jo. Proč by taky měla? Vylezl jsem z ní a trochu se ve spánku prošel. Měl jsem neobyčejně živý sen o Fryeburské pouti.

Jenomže to byla hloupost, a nejen proto, že jsem měl na ruce modrou hedvábnou stuhu z Kyřina klobouku. Vůbec mi to nepřipadalo jako sen po probuzení, kdy to, co člověku ve snu připadalo normální, je najednou směšné, a všechny barvy – ty veselé i zlověstné – okamžitě vyblednou. Zvedl jsem ruce k obličeji, přiložil je k nosu a zhluboka se nadechl. Borovice. Když jsem se podíval, uviděl jsem dokonce na jednom malíčku malou šmouhu od mízy.

Posadil jsem se na postel, napadlo mě, že namluvím to, co jsem právě zažil, do diktafonu, ale pak jsem se jen svalil do polštářů. Byl jsem příliš unavený. Zarachotil hrom. Zavřel jsem oči a začal se propadat do

spánku, ale pak vzduch v domě prořízl výkřik. Byl ostrý jako hrdlo rozbité láhve. S jekotem jsem se posadil a chytil se za hrudník.

Byla to Jo. V životě jsem ji neslyšel tak křičet, za celou tu dobu, co jsme byli spolu, ale stejně jsem věděl, kdo to byl. „Přestaň jí ubližovat!“ zařval jsem do tmy. „Ať jsi, kdo jsi, *přestaň jí ubližovat!*“

Znovu zakřičela, jako by kdosi s nožem, skřipcem nebo rozžhaveným pohrabáčem škodolibě předváděl, že mě neposlechne. Zdálo se mi, že se křik vzdaluje, a její třetí výkřik, i když byl stejně bolestný jako ty první dva, zazněl z ještě větší dálky. Ztrácel se stejně jako pláč toho malého chlapce.

Ze trny zazněl čtvrtý výkřik, potom Sára ztichla. Nehybný dům kolem mě dýchal. Oživlý vedrem, naslouchající slabému rannímu hromobití.

22. KAPITOLA

Nakonec jsem se dokázal dostat do správného rozpoložení, ale stejně jsem nic neudělal. Měl jsem po ruce blok s poznámkami – seznam postav, stránkové odkazy, časovou posloupnost a trochu jsem si do něj čmáral, ale list papíru ve stroji zůstal čistý. Nekonalo se žádné bušení srdce, žádná bolest v očích nebo těžkosti s dýcháním – jinými slovy žádný nával paniky –, ale nekonal se ani žádné psaní. Andy Drake, John Shackelford, Ray Garraty, krásná Regina Whitingová... stáli ke mně zády a odmítali se hýbat a mluvit. Rukopis ležel jako obvykle nalevo od psacího stroje, stránky zatížené pořádným kusem křemene, který jsem našel na cestičce, ale nic se nedělo. Absolutně nic.

Postřehl jsem v tom ironii, možná dokonce ponaučení. Celá léta jsem prchal před problémy skutečného světa, prchal jsem do různých pohádkových krajín své fantazie. Teď se skutečný svět zaplnil děsivými houštinami, ve kterých se skrývali tvorové s tlamami plnými zubů, a kouzelný únikový východ byl pro mě zamčený.

Kyra, napsal jsem a její jméno orámoval vlnkami, které měly znázorňovat stolistou růži. Pod to jsem nakreslil plátek chleba s baretem zešíkma posazeným na horní kůrku. Noonanova představa francouzské topinky. Písmena L. B. uprostřed kudrlinek. Tričko s kouskem obrázku kačera. Vedle jsem napsal *kvák kvák*. Pod *kvák kvák* jsem napsal *Radši utéct „Bon Voyage“*.

O kousek dál jsem na papír napsal *Dean, Auster a Devore*. To byli ti, kdo tam byli nejvíc, byli nejnebezpečnější. Protože měli potomky? Ale ty mělo určitě všech sedm chlapů, ne? V těch dobách bývaly rodiny hodně početné. A kde jsem to vůbec *byl*? Zeptal jsem se, ale Devore nechtěl říct.

Stále mi to nepřipadalo jako sen, ani v půl desáté za podmračeného nedělního dopoledne. Takže jaké pak zbývaly možnosti? Vidiny? Cesta časem? A jestli taková cesta měla nějaký účel, jaký tedy? Co to mělo znamenat a kdo se mi to snažil naznačit? Jasně jsem si pamatoval, co jsem řekl těsně předtím, než jsem vyklouzl ze sna, při kterém jsem ve spaní odešel do Johanniny pracovny a přinesl si psací stroj: *Nevěřím těm lžím*. A nebudu ani teď. Dokud nezjistím aspoň kousek pravdy, bude asi bezpečnější nevěřit vůbec ničemu.

Nahoru na papír, po kterém jsem si čmáral, jsem napsal a silně podtrhl slovo NEBEZPEČÍ!, pak je zakroužkoval. Od toho kroužku jsem

nakreslil šipku ke jménu Kyra. Od jejího jména jsem nakreslil šipku k *Radši utéct „Bon Voyage“* a připsal *Mattie*.

Pod plátek chleba s baretem jsem nakreslil malý telefonek. Nad něj jsem přidal komiksovou bublinu a do ní CRRRRR! Když jsem s tím skončil, zazvonil bezdrátový telefon. Ležel na zábradlí verandy. Zakroužkoval jsem *MATTIE* a telefon zvedl.

„Miku?“ Mluvila vzrušeně. Vesele. Ulehčeně.

„Jsem to já,“ řekl jsem. „Jak se máš?“

„Skvěle!“ řekla mi a já jsem zakroužkoval na papíře L. B.

„Před deseti minutami mi volala Lindy Briggsová – zrovna jsem s ní domluvila. Miku, ona mě bere zase zpátky! Že je to skvělé?“

Jistě. A skvěle ji to také udrží v městečku. Škrtl jsem *Radši utéct „Bon Voyage“*, protože jsem věděl, že *Mattie* nepojede. Teď ne. A jak bych ji o to mohl požádat? Znovu jsem si pomyslel: *Kéž bych věděl trochu víc...*

„Miku? Co se –“

„Je to skutečně výborné,“ řekl jsem. V duchu jsem viděl, jak *Mattie* stojí v kuchyni, protahuje mezi prsty zkroucenou telefonní šňůru, nohy vyčuhující z denimových šortek má dlouhé jako hříbě. Viděl jsem tričko, které měla na sobě, bílé se žlutým kačerem vesele plavajícím vpředu. „Doufám, že Lindy měla aspoň tolik slušnosti, že se zastyděla.“ Zakroužkoval jsem nakreslené tričko.

„To ano. A byla dost upřímná, takže mě... no, odzbrojila. Říkala, že s ní začátkem týdne mluvila ta Whitmorová. Šla rovnou k věci, bez oklik, říkala Lindy. Měla mě okamžitě propustit. Když se to stane, potom bude Devore dál do knihovny pumpovat peníze, počítačové vybavení a software. Když ne, tak přísun peněz a zboží okamžitě přestane. Říkala, že musela brát v úvahu dobro pro celou obec oproti té očividné špatnosti... prý to bylo jedno z nejhorších rozhodnutí, k jakému byla nucena...“

„Mhm.“ Ruka se mi o vlastní vůli pohybovala po bloku jako planžeta po spiritistické tabulce a napsala *Prosím nemůžu prosím?* „Kousek pravdy na tom asi je, *Mattie*, ale... kolik si myslíš, že vydělává Lindy?“

„To nevím.“

„Vsadím se, že víc než tři jiní knihovníci na malém městě v Maine dohromady.“

Z dálky jsem slyšel Ki: „Můžu taky mluvit, Mattie? Můžu mluvit s Mikem? Plosím nemůžu plosím?“

„Za chvílku, zlato.“ Potom se zase obrátila ke mně: „Možná. Já jenom vím, že mám zase svou práci a jsem ochotná zapomenout na to, co bylo.“

Nakreslil jsem na papír knížku. Pak jsem mezi ni a tričko s kačerem nakreslil řadu propletených kroužků.

„Chce s tebou mluvit Ki,“ zasmála se Mattie. „Prý jste včera večer byli spolu na Fryeburské pouti.“

„Páni, takže já měl rande s krásnou dívkou a celé ho prospal?“

„Zdá se. Chceš ji k telefonu?“

„Jasně.“

„Dobře, tady máš tu povídku.“

Trochu to zachrastilo, jak sluchátko měnilo držitele, pak se ozvala Ki.

„Polazila jsem tě na pouti, Miku? Polazila jsem vlastního oblance!“

„Opravdu? To byl ale pořádný sen, vid', Ki?“ zeptal jsem se.

Na druhém konci se rozhostilo dlouhé ticho. Uměl jsem si představit, jak se Mattie diví, co se stalo s její telefonní povídkou. Nakonec řekla Ki váhavě: „Tys tam byl taky, nó.“ *Nó.* „Viděli jsme paní hadí tanečnice... siloměl... Šli jsme do stlašidelného domu... spadl s v tom sudu! To nebyl sen... že?“

Mohl jsem ji přesvědčit, že byl, ale najednou mi to připadalo jako špatný nápad, nebezpečný sám o sobě. Řekl jsem: „Měla jsi pěkný klobouk a pěkné šaty.“

„Jo!“ Připadalo mi, že Ki se ohromně ulevilo. „A ty jsi měl –“

„Kyro, počkej. Poslouchej mě.“

Okamžitě ztichla.

„Bude asi líp, když o tom snu nebudeš moc mluvit. Ani s mámou nebo s někým jiným, jenom se mnou.“

„Jenom s tebou.“

„Ano. Ani o lidech z lednice. Dobře?“

„Dobře. Miku, byla tam paní v šatech od Mattie.“

„Já vím,“ řekl jsem. Určitě mohla klidně mluvit, byl jsem o tom přesvědčen, ale stejně jsem se zeptal: „Kde je teď Mattie?“

„Zalívá kyticíky. Máme spoustu kyticíček, aspoň bilión. Musím uklidit stůl. Musím pomáhat. Mně to ale nevadí. Láda pomáhám. Měli

jsme francouzské topinky. Ty máme vždycky v neděli. Jsou moc doblé, hlavně s jahodovým silupem.“

„Já vím,“ opakoval jsem a nakreslil šipku k chlebu s baretem.

„Francouzské topinky jsou lahůdka. Ki, pověděla jsi mamince o té paní v jejích šatech?“

„Ne. Myslela jsem, že by se bála.“ Klesla hlasem. „Už jde!“

„To nevadí... takže máme tajemství, dobře?“

„Ano.“

„Tak, můžu mluvit zase s Mattie?“

„Jo.“ Její hlas se trochu vzdálil. „Maminečko, chce s tebou mluvit Mike.“ Pak se zase ozvala. „Pšídeš k nám dneska na návštěvu? Jeli bysme zase na piknik.“

„Dneska nemůžu, Ki. Musím pracovat.“

„Mattie nikdy v neděli neplacuje.“

„No, když píšu knížku, píšu každý den. Musím, jinak zapomenu, o čem to je. Ale možná si uděláme piknik v úterý. Budeme si zase u vás opékat.“

„Je útělý za dlouho?“

„Ani ne. Je to pozítří.“

„Napíšeš knížku za dlouho?“

„Za středně dlouho.“

Slyšel jsem, jak Mattie říká Ki, aby jí dala sluchátko.

„Hned, ještě chvílku. Miku?“

„Slyším tě Ki.“

„Mám tě láda.“

Dojalo mě to a vyděsilo zároveň. Chvilku jsem měl pocit, že se mi zablokuje průdušnice, jako se mi blokoval hrudník, když jsem se pokoušel psát. Pak to přešlo a já jsem řekl: „Já tebe taky, Ki.“

„Mattie už je tu.“

Znovu to zachrastilo, jak si předávaly sluchátko, a pak se ozvala Mattie: „Osvěžil jste si vzpomínku na schůzku s mou dcerou, pane?“

„No, rozhodně si ji osvěžila ona,“ řekl jsem. Mezi mnou a Mattie bylo jakési spojení, ale až sem nesahalo – o tom jsem byl přesvědčen.

Smála se. Moc se mi líbilo, jakou má dnes ráno náladu, a nechtěl jsem ji lekat... ale ani jsem nechtěl, aby si popletla bílou středovou čáru na silnici s přechodem pro chodce.

„Mattie, pořád musíš být opatrná, jasné? Lindy Briggsová ti sice vrátila práci, ale to ještě neznamená, že všichni v městečku jsou najednou tvoji kamarádi.“

„To vím,“ řekla. Znovu mě napadlo, že ji požádám, aby i s Ki na nějakou dobu odjely do Derry – mohly by bydlet u mě doma, zůstat tam přes léto, dokud se věci znovu tady dole neusadí. Jenomže ona by to neudělala. Když měla přijmout mou nabídku na drahého newyorského právního génia, neměla na vybranou. Ale teď to bylo jiné. Aspoň si to myslela, a jak jsem ji mohl přesvědčit o opaku? Neměl jsem žádná logická, souvislá fakta; měl jsem jenom neurčitý tmavý obrys, jako když něco leží pod dvaceticentimetrovou vrstvou mléčného ledu.

„Dávej si pozor hlavně na dva muže,“ pokračoval jsem. „Na Billa Deana a Kennyho Austera. To je ten –“

„– s tím velkým psem, který nosí šátek kolem krku. Jmenuje se –“

„Bolůvka!“ ozvala se Ki z povzdálení. „Bolůvka mi olízal pus!“

„Jdi si hrát ven, zlato,“ řekla Mattie.

„Uklízím na stole.“

„Uklidíš to potom. Jdi hned ven.“ Na chvíli se odmlčela a dívala se, jak Ki vychází ze dveří, v ruce Stricklanda. I když už malá z přívěsu odešla, Mattie stále mluvila ztišeným hlasem jako člověk, který nechce, aby ho někdo zaslechl. „Proč mě strašíš?“

„Nestraším,“ odpověděl jsem a kreslil jsem kroužky kolem slova NEBEZPEČÍ. „Ale chci, abys byla opatrná. Bill a Kenny můžou patřit k Devorovu týmu stejně jako Footman a Osgood. Neptej se mě, proč si to myslím, protože bych neuměl pořádně odpovědět. Je to jenom pocit, ale od té doby, co jsem se vrátil sem do TR, se mi pocity jaksi změnil.“

„Jak to myslíš?“

„Máš na sobě tričko s kačerem?“

„Jak to víš? To ti řekla Ki?“

„Vzala si teď s sebou ven toho plyšového psíka od McDonalda?“ Dlouho mlčela. Nakonec řekla „Panebože“, ale tak potichu, že jsem ji sotva slyšel. Potom znovu začala: „Jak to –“

„Já *nevím* jak. Nevím, jestli jsi pořád v... ve špatné situaci, ani proč, ale cítím to. U vás obou.“ Mohl jsem říct víc, ale bál jsem se, že by si myslela, že jsem úplně ztratil rozum.

„On je *mrtvý!*“ vybuchla. „Ten stařec je *mrtvý!* Proč nás nenechá na pokoji?“

„Možná nechal. Možná se ve všem pletu. Ale trocha opatrnosti není nikdy na škodu, ne?“

„Ano,“ řekla. „Obvykle je to pravda.“

„Obvykle?“

„Proč ke mně nezajedeš na návštěvu, Miku? Možná jsme mohli jít na tu pouť *my*.“

„Třeba tam na podzim zajdeme. Všichni tři.“

„To bych moc ráda.“

„Zatím budu přemýšlet o tom klíči.“

„Přemýšlení je jenom půlka tvého problému, Miku,“ zasmála se znovu. Připadalo mi, že smutně. A pochopil jsem, co tím myslí. Nechápala zřejmě, že tou druhou půlkou je cit. Dohromady tvoří prak, který nás nakonec podle mě všechny odpálí vstříc smrti.

* * *

Odnesl jsem IBM zase do domu a rukopis nechal nahoře. Skoncoval jsem s ním, aspoň prozatím. Už se nebudu ohlížet po únikových východech; už žádný Andy Drake a John Shackleford, dokud nebude po všem. A když jsem se oblékal do dlouhých kalhot a košile, snad po celých týdnech, jak se mi zdálo, napadlo mě, že možná se mě cosi – nějaká síla – snažila uchlácholit příběhem, který jsem psal. Schopností znovu psát. Dávalo to smysl; práce byla vždycky mou oblíbenou drogou, ještě lepší než pití nebo mellaril, který si pořád schovávám v lékárnice v koupelně. Nebo možná práce byla jen prostředkem jako podkožní injekční stříkačka plná snivých snů. Možná že skutečnou drogou byla ta moje snová zóna. Být v zóně. Cítím to, říkají občas hráči basketu. Byl jsem v té zóně a opravdu jsem ji cítil.

Shrábl jsem z linky klíčky od chevroletu a podíval se při tom na lednici. Magnety byly opět v kruhu. Uprostřed byla zpráva, kterou jsem už jednou viděl, ale teď byla okamžitě srozumitelná, protože jsem měl dostatek magnetických písmeň:

pomoz jí

„Snažím se, co můžu,“ řekl jsem a vyšel ven.

* * *

Tři míle severně po okresce 68 – to už jste na úseku, kterému se říkávalo Castle Rock Road – stojí skleník a před ním obchod. Jmenuje se

Sazenice a zelenina a Jo tu trávilá ohromnou spoustu času, kupovala věci do zahrady nebo jen tak klábosila se dvěma ženami, které to tu vedly. Jedna z nich byla Helen Austerová, Kennyho manželka.

Zajel jsem tam v neděli ráno kolem desáté (bylo samozřejmě otevřeno; během turistické sezóny se skoro všichni obchodníci v Maine promění v pohany) a zaparkoval vedle jakéhosi beameru s newyorskou poznávací značkou. Počkal jsem, abych si poslechl v rádiu předpověď počasí vedro a vlhko mělo trvat dalších nejméně čtyřicet osm hodin – a pak vystoupil. Z obchodu se vynořila jakási žena v plavkách, sukni a obrovském žlutém klobouku a s pytlím rašeliny v náručí. Usmála se na mě. Oplatil jsem jí úsměv s osmnáctiprocentním úrokem. Byla z New Yorku a to znamenalo, že není zdejší Mart'anka.

V obchodě bylo za toho mléčně bílého rána ještě větší horko a vlhko než venku. Lila Proulxová, spolumajitelka, zrovna telefonovala. Vedle pokladny stál malý větrák a ona stála přímo před ním, takže jí v proudu vzduchu povívala blůza bez rukávů. Uviděla mě a zavrtěla na mě prsty na pozdrav. Udělal jsem na ni totéž, ale cítil jsem se jako někdo jiný. I když jsem nepracoval, byl jsem pořád v zóně. Pořád jsem to cítil.

Prošel jsem obchodem, vybral si skoro namátkou pár věcí a koutkem oka pozoroval Lilu a čekal, až telefon položí, abych s ní mohl mluvit... a celou dobu mi ten můj soukromý hyperpohon tiše hučel. Nakonec zavěsila a já zamířil k pultu.

„Michael Noonan, jaký to balzám pro bolavé oči!“ zahlaholila a začala mi markovat nákup. „Hrozně mě mrzelo, když jsem se dozvěděla o Johanně. Takhle zkrátka to vzala. Jo byla zlatá.“

„Díky, Lilo.“

„Není zač. Nemusím o tom už nic říkat, ale když už se to stane, je nejlepší, když se to vezme zkrátka. Tomu jsem vždycky věřila a věřit budu. Zkrátka. Takže se pusťte trochu do zahrady, vidíte?“ *Takža sa pustíta trochu do zahrady, ved'te?*

„Jestli se konečně ochladí.“

„Nojo! Je to děs!“ Znovu zaplácala halenkou, aby mi ukázala, jaký je to děs, a pak ukázala na jednu věc, kterou jsem kupoval. „Nechcete to do zvláštního sáčku? Vždycky bezpečně, aby člověk nikdy nelitoval, to je moje heslo.“

Přikývl jsem, pak se podíval na malou černou tabuli opřenou o pult.

Křídou na ní bylo napsáno ČERSTVÉ BORŮVKY. ÚRODA JE TADY!

„Vezmu si taky půl litru borůvek,“ řekl jsem. „Pokud nejsou z pátku.“

Bez takových bych se obešel.“

Horlivě přikyvovala, jako by chtěla říct, že sakra dobře VÍ, že bych se obešel. „Tyhle byly ještě včera na keříčku. Jsou pro vás dost čerstvé?“

„Čerstvé jako větříček,“ souhlasil jsem. „Borůvka, tak se jmenuje i Kennyho pes, že?“

„To je ale číslo, co? Bože, já mám ráda velké psy, ale musejí být vychovaní.“ Otočila se, nabrala z malé chladnice půl litru borůvek a vsypala mi je do dalšího sáčku.

„Kde je Helen?“ zeptal jsem se. „Má volno?“

„Kdepak,“ řekla Lila. „Když je ve městečku, člověk ji odtud nikam nevytáhne, leda klackem. Jela s Kennym a dětmi do Taxachusetts. Každé léto jezdí na čtrnáct dní na chatu k moři s rodinkou svého bratra. Jeli všichni. Borůvka bude honit racky, až padne.“ Zasmála se – hlasitě a srdečně. Připomněla mi Sáru TidweUovou. Nebo to možná bylo tím, jak se na mě Lila při tom podívala. Oči se jí totiž nesmály. Byly malé a pozorné, chladně zvědavé.

Necháš už toho, kristepane? napomínal jsem se. *Přece nemůžou všichni držet při sobě, Miku!*

Ale mohli. Così jako podvědomí městečka *existuje* – každý, kdo o tom pochybuje, nikdy nebyl na městském shromáždění v Nové Anglii. Kde je vědomí, tam je pravděpodobně i podvědomí, ne? A jestli mezi mnou a Kyrou existovalo to prastaré směřování myslí, mohlo se to stávat i jiným lidem z TR-90 a třeba o tom ani nevěděli, ne? Všichni sdílíme stejný vzduch a půdu; sdílíme jezero a spodní vodu, která pod vším leží a chutná po skále a minerálech. Sdílíme také Ulici, to místo, kde mohou bok po boku chodit hodná štěňata a zlí psi.

Když jsem začal skládat nákup do plátěné tašky, řekla Lila: „S Roycem Merrillem je to hrozné. Už jste to slyšel?“

„Ne,“ řekl jsem.

„Včera večer spadl ze schodů do sklepa. Co ten člověk ve svém věku hledal na tak příkrých schodech, to do smrti nepochopím, ale když se jeden dostane do takových let, nejspíš má ke všemu důvody, které zná sám nejlíp.“

Je mrtvý? chtěl jsem se zeptat, ale pak jsem otázku postavil jinak.

Takhle se v TR lidé neptali. „Odešel?“

„Ještě ne. Mottonská záchranka ho vzala do všeobecné okresní nemocnice. Je v kómatu.“ *Koumatu*, řekla. „Už se prý asi neprobere, chudák stará. Umře s ním kus historie.“

„To je asi pravda.“ *Žádná škoda*, pomyslel jsem si. „Má nějaké děti?“

„Ne. Merrillové byli v TR dvě stě let; jedni leží na hřbitově Ridge. Ale teď vymírají všechny staré rodiny. Přeju vám pěkný den, Miku.“ Usmála se. Oči zůstaly chladné a ostražitě.

Nasedl jsem do svého chevroletu, položil tašku s nákupem vedle sebe na sedadlo a pak jsem chvíli jenom seděl a nechal si proudit chladný vzduch z klimatizace na tvář a krk. Kenny Auster byl v Taxachusetts. To bylo dobré. Krok správným směrem.

Ale zbýval stále můj správce.

* * *

„Bill tu není,“ řekla Yvette. Stála mezi dveřmi a blokovala mi cestu, jak mohla nejlépe (na víc se ani nezmůžete, když měříte sto pětapadesát a vážíte zhruba padesát kilo) a upírala na mě kamenný pohled vyhazovače nočního klubu, který odpírá vstup opilci, kterého už jednou vynesli v zubech.

Stál jsem na zápraží nejúhlednějšího domku, který se tyčí na vršku peabody Hill a je z něj výhled po celém New Hampshire až do Vermontu. Vlevo od domu stála řádka kůlen s Billovým náradím, všechny natřené stejným odstínem šedé a každá se svým nápisem: SPRÁVCE DEAN, Č. 1, Č. 2 a Č. 3. Před Č. 2 parkoval Billův aut'ák Dodge Ram. Podíval jsem se na něj, potom znovu na Yvette. Trochu stiskla rty. Ještě kousek a nejspíš jí ústa zmizí docela.

„Odjel do North Conway s Butchem Wiginsem,“ prohlásila. „Jeli Butchovou dodávkou. Jeli pro –“

„Nemusíš kvůli mě lhát, miláčku,“ ozval se za ní Bill.

Do poledne chybělo ještě něco přes hodinu a byl den Páně, ale nikdy jsem neslyšel hlas unavenějšího člověka. Šoural se chodbou, a když vyšel ze stínů do světla – slunce se konečně prodralo oparem –, viděl jsem, že Bill vypadá na svůj věk. Byl na něm vidět každyčkový rok a možná ještě deset navíc. Měl na sobě jako obyčejně khaki košili a kalhoty – Bill Dean si oblek nenavleče až do smrti –, ale ramena měl skleslá, skoro vykloubená, jako by celý týden tahal příliš těžké kbelíky. Rysy obličeje mu přece jen začaly poklesat, to je ten nenápadný proces,

kdy oči vypadají příliš velké, čelist příliš vystouplá, ústa trochu povolená. Vypadal staře. Neměl ani děti, které by pokračovaly v rodinné tradici; všechny staré rodiny vymírají, řekla Lila Proulxová. A možná to bylo dobře.

„Bille –“ začala Yvette, ale Bill jen zvedl velkou dlaň, aby ji zarazil. Mozolnaté špičky prstů se trochu chvěly.

„Běž si po svém do kuchyně,“ řekl jí. „Potřebuj u mluvit se svým *compadre*. Nebude to trvat dlouho.“

Yvette se na něj podívala, potom se podívala znovu na mě, a povrchové rozměry jejích rtů už skutečně dosáhly nulové hodnoty. Na místě, kde byly, zbyla jen černá čára, jako by ji nakreslil tužkou. Zoufale jasně mi dávala najevo, jak mě nenávidí.

„Neunavujte ho,“ poručila mi. „Nespal celou noc. Je to tím vedrem.“ Odešla chodbou pryč, se zády ztuhle vzpřímenými a rameny vytaženými, a mizela do stínů, kde bylo asi chladno. V domech starých lidí jako by vždycky bylo chladno, všimli jste si?

Bill vyšel na verandu a strčil své velké ruce do kapes kalhot, aniž mi ruku nabídl. „Nic vám neřeknu. My dva jsme skončili.“

„Proč, Bille? Proč jsme skončili?“

Podíval se na západ, kde se kopce schovávaly v letním žhavém oparu a mizely dřív, než se z nich staly hory, a nic neřekl.

„Já se snažím té mladé ženě pomoci.“

Podíval se na mě koutkem očí pohledem, který mi stačil. „Nojo. Abyste se jí dostal do kalhotek. Každou chvíli vidím chlapy jezdit z New Yorku a New Jersey s mladýma holkama. Na víkend v létě nebo na lyže, to je jedno. Chlapi, kteří chodí s holkama tohodle věku, vypadají všichni na jedno brdo, mají vyplazenej jazyk, i když drží hubu. Vy teď vypadáte stejně.“

Rozzlobilo mě to a zároveň uvedlo do rozpaků, ale odolal jsem nutkání vyrazit tímto směrem. Přesně to by chtěl.

„Co se tu stalo?“ zeptal jsem se. „Co vaši dědové a pradědové udělali Sáře Tidwellové a její rodině? Přece jste je nevystěhovali, že ne?“

„To nebylo potřeba,“ řekl Bill a díval se kolem mě na kopce. Oči mu skoro plavaly v slzách, ale čelist měl pevnou. „Odstěhovali se sami. Není negra, co by neměl toulavý boty, říkával můj táta.“

„Kdo nastražil past, která zabila kluka Sona Tidwella? Byl to váš otec, Bille? Byl to Fred?“

Jeho oči se pohnuly; čelist nikoliv. „Nevim, vo čem mluvíte.“

„Slychám ho ve svém domě plakat. Víte, jaké to je, slyšet ve svém domě brečet mrtvé děcko? *Nějaký hajzl ho chytil do pasti jako lasičku a já ho slyším sakra brečet ve svym domě!*“

„Budete potřebovat novýho správce,“ řekl Bill. „Už pro vás nemůžu dělat. Nechci. Zato chci, abyste vypadl z mé verandy.“

„Co se to děje? Pomozte mi, kristepane.“

„Pomůžu vám špičkou boty, jestli nepůjдете sám.“

Ještě chvíli jsem se na něj díval, hleděl jsem do těch vlhkých očí na pevnou čelist, na ten rozpor, který se mu zračil na tváři.

„Ztratil jsem ženu, vy parchante stará,“ řekl jsem. „Ženu, o které jste tvrdil, že jste ji měl rád.“

Konečně se mu čelist pohnula. Podíval se na mě překvapeně a raněně. „To se nestalo *tady*,“ ohradil se. „*Tady* s tím to nemělo nic společného. Možná byla mimo TR, protože... no, možná měla svoje důvody, odjet z TR... ale přece ji ranila mrtvice. To by se stalo kdekoliv. *Kdekoliv.*“

„Tomu nevěřím. A vy, myslím, taky ne. *Něco ji sledovalo do Derry*, možná protože byla těhotná...“

Billovy oči se rozšířily. Dal jsem mu možnost něco říct, ale nevyužil jí. „... nebo možná proto, že věděla příliš mnoho.“

„Ranila ji mrtvice.“ Bill neměl tak docela klidný hlas. „Sám jsem četl nekrolog. Ranila ji sakra *mrtvice.*“

„Co to zjistila? Povězte mi to, Bille. Prosím.“

Dlouho mlčel. Dokud nepromluvil, dovolil jsem si ten luxus a doufal, že jsem se mu přece jen dostal pod kůži.

„Řeknu vám už jenom jedno, Miku – držte se zpátky. V zájmu své nesmrtelný duše, držte se zpátky a nechte věcem volnej průběh. Stejně si půjdou po svým, ať chcete nebo ne. Tahle řeka už skoro dotekla do moře; nebude týct podle toho, jak se vám sakra zachce. Držte se zpátky, Miku. Pro lásku Boží.“

Zajímáte se o svou duši, pane Noonane? Božího motýlka lapeného v kukle z masa, které bude brzy páchnout jako to moje?

Bill se otočil a šel ke svým dveřím, podpatky pracovních bot škobrtal o nalakovaná prkna.

„Vy se držte dál od Mattie a Ki,“ houkl jsem za ním. „Jestli se k tomu přívěsu jenom přiblížíte –“

Otočil se znovu ke mně a zamlžené sluneční světlo se zablesklo na mokrých cestičkách pod jeho očima. Vytáhl ze zadní kapsy šátek a otřel si tváře. „Já se z tohodle baráku nehnu. Lituju ze srdce, že jsem se vůbec vracel z tý dovolený, ale udělal jsem to – hlavně kvůli vám, Miku. Ty dvě na Wasp Hill se nemají ode mě čeho bát. Ne, ode mě ne.“

Vešel dovnitř a zavřel dveře. Zůstal jsem stát na místě a jen se na dveře díval a cítil se neskutečně – přece jsem nemohl s Billem Deanem vést tak příšerný rozhovor, že ne? S Billem, který mi vyčetl, že jsem nedovolil zdejším lidem, aby se mnou sdíleli – a možná mi ulehčili smutek nad smrtí Jo, s Billem, který mě tady tak srdečně uvítal?

Potom jsem uslyšel *cvak*. Možná že si nezamykal dveře u domu celý život, ale teď je zamkl. To *cvak* zaznělo v nehybném červencovém vzduchu velmi zřetelně. Povědělo mi všechno, co jsem potřeboval vědět o svém dlouholetém přátelství s Billem Deanem. Otočil jsem se, sklonil hlavu a vracel se k autu. Ještě jsem se ani neotočil, když jsem uslyšel, jak se za mnou otevřelo okno.

„Neopovaž se ještě někdy vrátit, ty hajzle městská!“ křičela Yvette Deanová přes rozpařený dvorek. „Zlomil jsi mu srdce! Neopovažuj se vrátit! Neopovaž se! *Neopovaž se!*“

* * *

„Prosím vás,“ řekla paní Meserveová. „Už se mě na nic nevyptávejte, Miku. Nemůžu si dovolit, abych se dostala do černý knížky Billa Deana, stejně jako si to moje máma nemohla dovolit u Normala Austera nebo Freda Deana.“

Přesunul jsem si sluchátko k druhému uchu. „Já chci jenom vědět –“

„V tomhle kraji mají hlavní slovo správci. Když řeknou nějakýmu letňákovi, že by si měl najmout tohodle tesaře nebo tamtoho elektrikáře, no, tak si ho letňák najme. Nebo když správce řekne, že tohodle by měl vyhodit, protože není spolehlivej, tak ho vyhodí. Nebo ji. Protože co platí pro instalatéry a zahradníky a elektrikáře, vždycky dvojnásob platilo pro hospodyně. Když chcete, aby vás doporučovali – doporučení *neztratili* –, musíte si sakra hledět lidí jako Fred a Bill Dean, nebo Normal a Kenny Auster. Copak to nechápete?“ žadonila skoro. „Když Bill zjistil, že jsem vám pověděla o tom, co udělal Normal Auster, óóó, ten na mě zuřil.“

„Bratr Kennyho Austera – ten, kterého Normal utopil pod pumpu – se jmenoval Kerry?“

„Nojo. Spousta lidí dává svejm dětem podobný jména, prej je to roztomilý. No, já chodila do školy, tam byli sourozenci Roland a Rolanda Therriaultovi, myslím, že Roland je teď v Manchesteru a Rolanda si vzala toho kluka z –“

„Brendo, odpovězte mi ještě na jednu otázku. Nikomu to nepovím. Prosím!“

Čekal jsem se zatajeným dechem, jestli se ozve cvaknutí, až odloží sluchátko zpět do vidlice. Pronesla však dvě slova, potichu a skoro žalostně: „Na jakou?“

„Kdo byla Carla Deanová?“

Čekal jsem dlouho na odpověď, moje ruka si zatím pohrávala se stuhou, která spadla Ki ze slamáku z přelomu století. „Nikomu nepovíte, že jsem vám něco řekla?“ pravila nakonec.

„Nepovím.“

„Carla byla Billova sestra, dvojče. Umřela přes pětadesát lety, za těch požárů.“ Bill tvrdil, že ty požáry založil Kyřin dědeček – jako dárek TR na rozloučenou. „Nevím, jak se to stalo. Bill o tom nikdy nemluví. Jestli mu povíte, že jsem vám to řekla, už nikdy v TR neustelu ani jednu postel. Postará se o to.“ Potom bezmocně dodala: „Stejně se to asi dozví.“

Vzhledem k vlastním zkušenostem a podezřením jsem měl dojem, že může mít pravdu. Ale i kdyby ano, bude ode mě dostávat šek každý měsíc až do důchodu. Neměl jsem však v úmyslu říkat jí to do telefonu – ranilo by to její yankeeskou duši. Místo toho jsem jí poděkoval, znovu ji ujistil, že budu mlčet, a zavěsil.

Chvilí jsem seděl u stolu a tupě hleděl na Buntera, pak jsem řekl: „Kdo je tu?“

Žádná odpověď.

„No tak, nestyd'te se. Buď to bude devatenáct nebo devadesát dva svisle. Hádanky už máme za sebou, tak si popovídáme rovnou.“

Pořád žádná odpověď. Ani zvonek na krku vycpaného soba se nezachvěl. Zahlédl jsem poznámky, které jsem si naškrábal, když jsem telefonoval s Johanniným bratrem, a přitáhl si je blíž. Jména *Kia*, *Kyra*, *Kito* a *Carla* byla v rámečku. Teď jsem přidal k seznamu *Kerry*. *Spousta lidí dává svejm dětem podobný jména*, řekla paní M. *Prej je to roztomilý*.

Já si nemyslel, že je to roztomilé. Podle mě to bylo strašidelné.

Napadlo mě, že nejméně dva nositelé těchto podobných jmen se utopili – Kerry Auster pod pumpou, Kia Noonanová v matčině umírajícím těle, kdy byla sotva větší než slunečnicové semínko. A já jsem zahlédl ducha třetího utopeného dítěte v jezeře. Kito? Byl to Kito? Nebo Kito byl ten, který umřel na otravu krve?

Dávají dětem podobný jména, prej je to roztomilý.

Kolik dětí s podobným jménem tu vůbec bylo? Kolik jich zbylo? Podle mého názoru na odpovědi na první otázku nezáleželo a odpověď na tu druhou jsem znal okamžitě. *Tato řeka skoro dotekla do moře*, řekl Bill.

Carla, Kerry, Kito, Kia... všichni byli pryč. Zbývala jen Kyra Devorová. Vstal jsem tak rychle a prudce, že jsem převrátil židli. Zarachotila v tom tichu, až jsem vykřikl. Odjedu, okamžitě odjedu. Už žádné telefonáty, žádné hraní si na Andyho Drakea, soukromého detektiva, už žádné svědecké výpovědi ani přihlouplé dvoře ní krásné dámě. Měl jsem poslechnout své instinkty a vypadnout z Dodge hned první večer. No, pojedu teď, prostě nasednu do chevroletu a pohasím si to do Der... Bunterův zvonek zuřivě zazvonil. Otočil jsem se a uviděl, že se mu mrská na krku, jako by do něj tloukla nějaká ruka, kterou jsem neviděl. Zasouvací dveře na verandu se začaly otvírat a zavírat, jako by byly připoutané k řemenici. Knížka křížovek na stolku a televizní program se otevřely a stránky jen zavířily. Ozvala se řada ran, jako by se cosi obrovitého rychle plížilo ke mně a bouchalo při tom pěstmi do podlahy.

Kolem mě prolétl průvan – nikoli studený, ale teplý, jako poryv vzduchu, který působí průjezd metra za letního večera. Zaslechl jsem v něm jakýsi divný hlas, který říkal snad *ráj-ráj-ráj*, jako by se radoval, že odjíždím. Ale pak mi došlo, že ten hlas ve skutečnosti říká *Ki-Ki, Ki-Ki, Ki-Ki*, a cosi do mě narazilo a tvrdě mě postrčilo vpřed. Připadalo mi to jako velká měkká pěst. Upadl jsem přes stůl, ale chytil se ho, abych se udržel na nohou, a převrhl při tom slánku a pepřenku, stojan na ubrousky a vázičku, do které paní Meserveová natrhala sedmikrásky. Váza se skutálela ze stolu a rozbila se. Televize v kuchyni se rozsvítila, nějaký politik mluvil o tom, že inflace je znovu na postupu. Zapnul se CD přehrávač a politika přehlušil; na CD byli Rolling Stones a vyhrávali cover verzi písně „Lituj u tě, bejby“ od Sáry Tidwellové. V poschodí spustil jeden hlásič požáru, potom druhý, pak třetí. Za okamžik se k nim

připojilo hýkání alarmu z chevroletu. Celý svět se proměnil v kakofonii pazvuků.

Cosí horkého a měkkého mě chytilo za zápěstí. Ruka mi vystřelila vpřed jako píst a dopadla na blok. Díval jsem se, jak nemotorně listuje k prázdné stránce, pak bere tužku, která ležela poblíž. Sevřel jsem ji jako dýku a potom s ní cosí psalo, a mou ruku to nevedlo, ale *znásilňovalo*. Ruka se zprvu pohybovala pomalu, skoro slepě, potom nabrala rychlost a skoro létala a papír téměř trhala:

*pomoz jí nejezdi pomoz jí
Nejezdi pomoz jí pomoz
ne ne prosím tě zlato nejezdi
pomoz jí pomoz jí
pomoz jí*

Dopsal jsem skoro na konec stránky, když na mě znovu padl ten chlad, ten venkovní chlad lednové plískanice, až mi zkřehla kůže a hlen v nose ztuhl a z úst mi vyrazily dva roztřesené obláčky páry. Ruka se mi sevřela a tužka se přelomila na dva kusy. Bunterův zvonek za mnou naposledy křečovitě zazvonil a pak ztichl. Také zezadu se ozvalo zvláštní dvojí puknutí, jako když se vytahuje zátka ze šampaňského. Pak to skončilo. Nevím, co to bylo a kolik *jich* bylo, ale skončilo to. Znovu jsem osaměl.

* * *

Vypnul jsem CD přehrávač, zrovna když Mick a Keith přešli k bělošské verzi Howling Wolfa, pak jsem vyběhl nahoru a resetoval jsem požární hlásiče. Když už jsem byl nahoře, vyklonil jsem se z okna velké ložnice pro hosty, zamířil ovladačem u klíčků na chevrolet a stiskl knoflík. Alarm ztichl.

Když nejhorší randál pominul, uslyšel jsem z kuchyně brebentit televizi. Sešel jsem dolů, televizi vypnul a pak ztuhl s rukou stále na knoflíku OFF a s pohledem upřeným na Johanniny příšerné kocouří hodiny. Ocas se jim nakonec přestal kývat a velké plastové oči ležely na podlaze. Vypadly jim přímo z hlavy.

* * *

Zajel jsem do Village Cafe na večeři, vzal si z regálu nedělní *Telegram* (POČÍTAČOVÝ MOGUL DEVORE ZEMŘEL V

MĚSTEČKU V ZÁPADNÍM MAINE, KDE VYRŮSTAL, hlásal titulek) a pak si sedl k pultu. Otiskli i Devorovu fotku, na které vypadal tak na třicet. Usmíval se. Většina lidí se usmívá docela přirozeně. Na Devorově tváři to vypadalo jako naučená dovednost.

Objednal jsem si fazole, které Buddymu zbyly ze sobotní večere. Můj otec nebyl moc na aforismy – v mé rodině trusila perly moudrosti matka –, ale když táta ohříval v neděli odpoledne zbytky ze sobotního večera, pokaždé říkal, že dušené fazole s hovězím jsou nejlepší na druhý den. Podle mě to sedí. Jediná další otcovská moudrost, na kterou si vzpomínám, zněla, že člověk si má vždycky umýt ruce, když byl na velké na autobusovém nádraží.

Zatímco jsem si četl článek o Devorovi, přišla ke mně Audrey a řekla mi, že Royce Merrill odešel, aniž se probral z bezvědomí. Pohřeb bude v úterý odpoledne v baptistickém kostele. Přijdou tam skoro všichni lidi z městečka, spousta lidí jenom proto, aby se podívali, jak Ha Meserveová dostane hůl *Boston Postu*. Jestlipak se taky stavím? Ne, řekl jsem, asi ne. Obezřetně jsem nedodal, že nejspíš budu na oslavném večírku u Mattie Devorové, zrovna když po silnici půjde Royceův pohřební průvod.

Jedl jsem a dovnitř a ven zatím proudil obvyklý průvod zákazníků, lidé si objednávali burgery, lidé si objednávali fazole, lidé si objednávali sendviče s kuřecím salátem, lidé si kupovali rodinná balení. Někteří byli z TR, jiní byli přespolní. Moc jsem si jich nevšímal a mě také nikdo neoslovil. Nemám tušení, kdo mi nechal na novinách ten ubrousek, ale když jsem odložil pár stránek a sáhl po sportovní příloze, ubrousek už tam ležel. Zvedl jsem ho a chtěl ho jenom odstrčit, ale uviděl jsem, že na zadní straně je velkými černými písmeny napsáno: VYPADNI Z TR.

Nikdy jsem nezjistil, kdo tam ubrousek nechal. Mohl to udělat kdokoli z nich.

23. KAPITOLA

Znovu se zatáhlo a mraky proměnily nedělní večerní šíření přímo v dekadentní nádheru. Slunce rudlo, když klesalo ke kopcům a do oparu se vpíjela jeho zář, takže západní obzor vypadal, jako když se pánubohu spustí z nosu červená. Posadil jsem se ven na verandu a díval se a při tom se snažil luštit křížovku, ale moc daleko jsem se nedostal. Když zazvonil telefon, cestou k němu jsem hodil sborník křížovek na rukopis. Už mě unavovalo dívat se na titul své nové knihy pokaždé, když jsem šel kolem.

„Haló?“

„Co se to tam děje?“ dožadoval se John Storrow informací. Ani se neobtěžoval pozdravit. Nevypadal však našťavaně; vypadal naprosto schváčeně. „Já o celou tu zatracenou frašku přijdu!“

„Pozval jsem se na úterý na oběd,“ řekl jsem. „Doufám, že ti to nevadí.“

„Ne, to je dobré, čím víc nás bude, tím bude větší sranda.“ Zdálo se, že to myslí naprosto upřímně. „To je léto, co? To je léto! Stalo se něco v poslední době? Zemětřesení? Sopky? Masové sebevraždy?“

„Žádné masové sebevraždy, ale staroch umřel,“ řekl jsem.

„Sakra, celý svět ví, že Max Devore to zabalil. Něco novějšího, Miku! Pořádný trhák! Ať jen zírám!“

„Ne, ten *druhý* staroch. Royce Merrill.“

„Nevím, koho – aha, počkat. Ten s tou zlatou hůlkou, který vypadal jako exponát z *Jurského parku*?“

„Přesně tak.“

„To se mnou nehnulo. Jinak...?“

„Jinak je všechno pod kontrolou,“ řekl jsem, ale pak si vzpomněl na vypadnuté oči kočičích hodin a skoro jsem se zasmál. Zarazila mě však jakási jistota, že pan Dobře naladěný to jenom hraje – John ve skutečnosti zavolal, aby se zeptal, co se děje, pokud se něco děje, mezi mnou a Mattie. A co řeknu? Zatím nic? Jedna pusa, jedna pohotová, ocelově tvrdá erekce, základní náležitosti v náležitém pořadí?

Nevěděl jsem, ale nemusel jsem to zjišťovat. John měl na srdci jinou věc. „Poslouchej, Michaeli, volám, protože ti musím něco říct. Myslím, že se oba zasmějete a podivíte.“

„Přesně po tom toužíme,“ řekl jsem. „Tak sem s tím.“

„Volala Rogette Whitmorová, a... nedával jsi jí náhodou moje číslo k rodičům, že ne? Už jsem zase v New Yorku, ale volala mi do Filadelfie.“

„Ani jsem číslo tvých rodičů *neměl*. Na záznamníku jsi ho nenechal.“

„Aha, no jo.“ Neomlouval se; zdálo se, že je příliš vzrušený, než aby pamatoval na takové banality. Také mě se začalo zmocňovat vzrušení, a to jsem vůbec nevěděl, co se to sakra děje. „Dal jsem ho Mattie. Myslíš, že ta Whitmorová zavolala Mattie, aby to číslo sehnala? Dala by jí ho Mattie?“

„Pochybuju, že kdyby Mattie narazila na dálnici na hořící Rogette, že by se na ni aspoň vymočila, aby ji uhasila.“

„Vulgární, Michaeli, *tres vulgarino*.“ Ale smál se. „Možná ho Whitmorová sehnala stejně jako Devore to tvoje.“

„Nejspíš,“ souhlasil jsem. „Nevím, co se stane v příštích pár měsících, ale v téhle chvíli jsem si jist, že má pořád přístup k osobnímu ovládacímu pultu Maxe Devora. A pokud někdo ví, jak na něm mačkat knoflíky, je to nejspíš ona. Volala z Palm Springs?“

„Mhm. Prý zrovna absolvovala předběžnou schůzku s Devorovými advokáty ohledně poslední vůle. Podle ní nechal Mattie Devorové osmdesát miliónů dolarů.“

Ohromeně jsem mlčel. Zatím jsem se nebavil, ale rozhodně jsem se podivil.

„Vzalo tě to, co?“ hlaholil John blaženě.

„Chceš říct, že je nechal Kyře,“ řekl jsem nakonec. „Nechal je ve svěřeneckém fondu *Kyře*.“

„Ne, přesně to neudělal. Ptal jsem se Whitmorové třikrát, ale napotřetí jsem začal chápat. V tom jeho šílenství byla metoda. Nijak valná, ale přece. Chápeš, má to podmínku. Kdyby nechal ty peníze nezletilému dítěti a ne matce, podmínka by neměla žádnou váhu. Je to komické, když si uvědomíš, že i Mattie byla donedávna nezletilá.“

„Komické,“ souhlasil jsem a vzpomněl si na to, jak jí klouzaly šaty mezi mýma rukama a jejím hladkým nahým pasem. Také jsem si vzpomněl, jak mi Bill Dean řekl, že muži, kteří chodí s dívkami v takovém věku, vždycky vypadají stejně, že jim jazyky visí z huby, i když je mají zavřené.

„Na jaký provázek ty peníze pověsil?“

„Že Mattie zůstane v TR jeden rok po Devorově smrti – do 17. července 1999. Může odjíždět na jednodenní výlety, ale musí být v posteli v TR každý večer do devíti hodin, jinak dědictví propadne. Slyšel jsi už někdy takovou blbost? Tedy kromě nějakého starého filmu s Georgem Sandersem?“

„Ne,“ řekl jsem a vzpomněl si na svou návštěvu na Fryeburské pouti s Kyrou. *Dokonce i ve smrti chce to dítě do péče*, myslel jsem si tehdy, a tohle bylo samozřejmě totéž. Chtěl je tady. Dokonce i ve smrti chtěl, aby byly v TR.

„Nevykašlou se na to?“ zeptal jsem se.

„Samozřejmě že ne. Ten pitomec si mohl klidně napsat, že jí dá osmdesát miliónů dolarů, pokud bude rok používat modré tampóny. Ale pak těch osmdesát miliónů dostane. O tom jsem přesvědčený. Už jsem u nás mluvil se třemi specialisty na pozůstalost a... co kdybych je přivedl v úterý s sebou, co? Will Stevenson se bude předběžně pozůstalosti věnovat, jestli bude Mattie souhlasit.“ Skoro mu nebylo rozumět. Určitě neměl vypíto ani kapku, na to bych vsadil dům, ale byl bez sebe ze všech těch možností. Dostali jsme se až do šťastného závěru pohádky, aspoň pokud se jeho týkalo; Popelka se vrací domů v oblaku bankovek.

„... Will je samozřejmě trochu starý,“ říkal John, „je mu tak tři sta, což znamená, že s ním na večírcích není zrovna zábava, ale...“

„Nechej ho radši doma, co říkáš? Potom budeme mít spoustu času na vymyšlení, jak Devorovu vůli obejít. A v nejbližší budoucnosti bude Mattie tu pitomou podmínku určitě bez problémů dodržovat. Zrovna jí zase vrátili práci, pamatuješ?“

„Jo, bílý buvol padl a celé stádo křepčí!“ jásal John. „Koukni se na ně! A čerstvá multimilionářka se vrací k ukládání knih a posílání upomínek! Tak jo, v úterý budeme jenom jíst a pít.“

„Dobře.“

„Jíst a pít, dokud nebudeme blít.“

„No... my starší možná budeme jíst a pít jen do mírné nevolnosti, vyhovuje ti to?“

„To víš. Už jsem volal Romeovi Bissonettovi a ten přivede George Kennedyho, toho soukromého detektiva, který sehnal tu skvělou špínu na Durgina. Bissonette tvrdí, že Kennedy je k sežrání, když se mu naleje nějaká ta sklenka. Myslel jsem, že bych vzal pár steaků od Petra Lugera, říkal jsem ti to?“

„Ani si nevzpomínám.“

„Nejlepší steaky na světě. Michaeli, uvědomuješ si, co se té mladé ženě přihodilo? *Osmdesát miliónů dolarů!*“

„Bude si moct koupit jiné auto.“

„Co?“

„Ale nic. Přijedeš zítra večer, nebo v úterý?“

„V úterý ráno kolem desáté, na okresní letiště. Společností New England Air. Miku, není ti něco? Mluvíš nějak divně.“

„Nic mi není. Jsem tam, kde mám být. Aspoň si to myslím.“

„Co to má znamenat?“

Vyšel jsem ven na verandu. V dálce zarachotil hrom. Bylo horko víc než v pekle, nepohnul se ani vánek. Západ slunce vybledal do zlověstných červánků. Slunce na západě vypadalo jako oční bělmo podlité krví.

„Nevím,“ řekl jsem, „ale mám pocit, že situace se sama vyjasní. Počkám na tebe na letišti.“

„Dobře,“ řekl a potom tišeji, skoro uctivě dodal: „Osmdesát miliónů zasraných amerických dolarů.“

„To je spousta chechtáků,“ souhlasil jsem a popřál mu dobrou noc.

* * *

Druhý den ráno jsem v kuchyni pil černou kávu a pojídal topinku a při tom sledoval meteorologa v televizi. Jako spousta dalších ze svého oboru vypadal v ty dny mírně šíleně, jako by ho všechny ty dopplerovské radarové snímky zahnal na pokraj něčeho strašlivého.

„Musíme se probrodit ještě šestatřiceti hodinami této polévky a pak dojde k velké změně,“ říkal a ukazoval na jakýsi tmavě šedý kal, který se rýsoval na Středozápadě. Tancovaly v něm droboučké animované blesky jako ve vadné elektrické zásuvce. Za kalem a blesky byla Amerika vymydlená až po pouště a teploty tam byly o deset stupňů nižší. „Dnešní teploty vystoupí k pětatřiceti a dnešní noc ani zítřejší dopoledne nám mnoho úlevy nepřinese. Ale zítra odpoledne dosáhnou tyto frontální bouřky západního Maine a určitě většina z vás uvítá čerstvé zprávy o počasí. Než se nám ve středu trochu ochladí a rozjasní nebe, pravděpodobně si užijeme prudké bouřky, silné deště a místy i krupobití. Tornáda jsou v Maine vzácná, ale zítra se mohou vyskytovat v některých městečkách v západním a centrálním Maine. Earle, je to zase na tobě.“

Earl, moderátor dopoledních zpráv, měl ten nevinný libový vzhled čerstvého odpadlíka od Chipp'n Dales a přesně tak taky odcítal text z

nápovědy. „Húa,“ udělal. „To je teda předpověď, Earle. Možná přijdou tornáda.“

„Húa,“ řekl jsem. „Udělej ještě jednou húa, Earle. Dělej to, dokud nebudu spokojený.“

„Panenko skákavá,“ prohlásil Earl bez ohledu na mé přání a v tu chvíli zazvonil telefon. Šel jsem ho vzít a cestou jsem se podíval na hodiny s kývacím ocasem. V noci byl klid – žádný pláč, žádný řev, žádná noční dobrodružství –, ale ty hodiny mě stejně jaksi znepokojovaly. Visely na té zdi bez očí a mrtvé, jako dopis plný špatných zpráv.

„Haló?“

„Pan Noonan?“

Ten hlas jsem znal, ale chvíli jsem si ho nedokázal zařadit. Protože mě jeho majitelka nazvala panem Noonanem. Pro Brendu Meserveovou jsem byl Mike skoro patnáct let.

„Paní Meserveová? Brendo? Co –“

„Už pro vás nemůžu pracovat,“ vychrlila ze sebe. „Promiňte, že vám nemůžu dát výpověď v normální lhůtě – vždycky jsem dávala výpověď se lhůtou, dokonce i tomu starýmu ochlastovi Croydenovi –, ale musím. Proším vás, pochopte.“

„Bill zjistil, že jsem vám volal? Přisahám Bohu, Brendo, neřekl jsem ani slovíčko –“

„Ne. Nemluvila jsem s ním, ani on se mnou. Já se prostě nemůžu do Smějící se Sáry vrátit... Včera v noci jsem měla zlej sen. Strašnej sen. Zdálo se mi, že... že se na mě cosi rozzlobilo. Kdybych se vrátila, mohla bych mít nehodu. Aspoň by to *vypadalo* jako nehoda, ale... nehoda by to nebyla.“

To je hloupost, pane Meserveová, chtělo se mi říct. Určitě už nejste ve věku, kdy se věří babským povídkám o strašidlech.

Ale nic takového jsem samozřejmě říct nemohl. To, co se dělo v mém domě, nebyla žádná babská povídka. Věděl jsem to a ona věděla, že to vím.

„Brendo, jestli jsem vám způsobil nějaké potíže, tak je mi to opravdu líto.“

„Odjed'te, pane Noonane... Miku. Odjed'te do Derry a nějakou dobu tam zůstaňte. To by bylo pro vás nejlepší.“

Slyšel jsem, jak se po lednici šoupou magnety, a otočil jsem se. Tentokrát jsem skutečně viděl, jak se tvoří kruh z ovoce a zeleniny.

Nahoře zůstal otevřený tak dlouho, dokud dovnitř nevkouzlo několik písmen.

Potom mezeru zaplnil citrónek z umělé hmoty a kruh se uzavřel.

ijendez

stálo tam, pak se písmena přehodila, takže vzniklo

nejezdi

Pak se kruh i písmena zase rozstrkaly.

„Miku, *prosím*.“ Paní Meserveová plakala. „Zítra má Royce pohřeb. Budou tam všichni důležití z TR – všichni pamětníci.“

Ano, jistěže budou. Starci, pytle kostí, které vědí, co vědí, a nechávají si to pro sebe. Jenomže někteří z nich mluvili s mou manželkou. Sám Royce s ní mluvil. Teď byl mrtvý. Ona taky.

„Nejlepší by bylo, kdybyste odjel. Mohl byste s sebou třeba vzít tu mladou ženu. I s tou holčičkou.“

Ale mohl jsem? Kdoví proč jsem si to nemyslel. Měl jsem pocit, že my tři zůstaneme v TR, dokud nebude po všem... a začínal jsem tušit, kdy se to stane. Blížila se bouře. Letní bouře. Možná dokonce tornádo.

„Brendo, děkuju za zavolání. A já vás nepustím. Budeme tomu prostě říkat dočasná přestávka, ano?“

„Dobře... jak chcete. Budete aspoň přemýšlet o tom, co jsem vám řekla?“

„Ano. Zatím asi nikomu nebudu vykládat, že jste mi volala, souhlasíte?“

„Jistě!“ lekla se. Pak dodala: „Ale oni se to stejně dozvědí. Bill a Yvette... Dickie Brooks v garáži... starý Anthony Weyland a Buddy Jellison a všichni ostatní... dozvědí se to. Sbohem, pane Noonane. Je mi to moc líto. Vás a vaší ženy. Vaší chudinky ženy. Je mi to moc líto.“ Pak zavěsila.

Dlouho jsem držel telefon v ruce. Potom jsem ho jako ve snu odložil, přešel pokoj a sundal osleplé hodiny ze zdi. Vyhodil jsem je do popelnice a odešel si k jezeru zaplavat, protože jsem si vzpomněl na povídku „Srpnové vedro“ od W. F. Harveye, která končí větou: „Z toho vedra by člověk zešílel.“

* * *

Nejsem špatný plavec, pokud mě lidé nebombardují kamením, ale první kolečko od jednoho břehu na druhý jsem plaval opatrně a nerytmicky – mizerně –, protože jsem pořád čekal, že po mně ze dna něco hmátne a chytí mě. Třeba ten utopený kluk. Druhé kolečko bylo lepší a u třetího jsem si už vychutnával zrychlený tep srdce a hedvábně studenou vodu, proudící kolem těla. V polovině čtvrtého kola jsem se vytáhl po žebříku na vor a zhroutil se na prkna a bylo mi nejlíp od mého setkání s Devorem a Rogette Whitmorovou, ke kterému došlo v pátek večer. Pořád jsem byl v zóně, a navíc jsem prožíval skvělý endorfinový nápor. V takovém stavu polevilo dokonce i zoufalství, které mě přepadlo, když mi paní Meserveová oznámila, že skládá funkci. Vráti se, až bude po všem; jistě se vrátí. Zatím bude asi lepší, když se bude držet opodál.

Così se na mě zlobí. Mohla bych mít nehodu.

No jistě. Mohla by se pořezat. Mohla by spadnout ze schodů do sklepa. Mohla by ji dokonce ranit mrtvice, kdyby přebíhala rozpálené parkoviště.

Posadil jsem se a podíval se na Sárú stojící na kopci, na verandu vyčnívající nad srázem, na pražce sestupující k vodě. Byl jsem z vody sotva pár minut, ale už na mě zase padalo lepkavé vedro a odpařovalo ze mě náladu. Voda byla nehybná jako zrcadlo. Viděl jsem na hladině odraz domu a v tom odrazu se jeho okna proměnila v pozorné oči.

Napadlo mě, že ohnisko všech těch jevů – jejich epicentrum – je nejspíš někde na Ulici mezi skutečnou Sárú a jejím odrazem utopeným ve vodě. *Tady se to stalo*, řekl přece Devore. A pamětníci? Většina jich nejspíš věděla to, co já: že Royce Merrill byl zavražděn. A bylo možné dokonce *pravděpodobné* – že to, co ho zabilo, přijde mezi ně, až se posadí do kostelních lavic nebo postojí u jeho hrobu. Možná jim to ukradne trochu síly – něco z viny, vzpomínek, z jejich místní esence –, aby to mohlo dokončit svou práci?

Byl jsem moc rád, že zítra bude na ve čírku přívěsu i John, Romeo Bissonette a George Kennedy, se kterým je taková legrace, když si dá jednu nebo dvě skleničky. Byl jsem rád, že tam bude ještě někdo kromě mě, Mattie a Ki, až se začnou staří lidé scházet, aby vyprovodili Royce Merrilla. Už jsem se moc nestaralo to, co se stalo se Sárú a Red-Tops, ani o to, co mi straší v domě. Já jsem chtěl přestát zítřek, a aby zítřek přestála i Mattie a Ki. Najíme se, než začne pršet, a pak se spustí

předpovídaná bouře. Pomyslel jsem si, že když ji dokážeme přežít, naše životy i budoucnost se vyjasní jako počasí.

„Je to tak?“ zeptal jsem se. Nečekal jsem žádnou odpověď – ode dne, kdy jsem se sem vrátil, jsem si osvojil zvyk mluvit sám se sebou –, ale kdesi v lese na východ od domu houkla sova. Jen jednou, jako by říkala, že *je* to tak, že když vydržíme zítřek, všechno bude veselejší. To houkání mi cosi vzdáleně připomnělo, nějakou vzpomínku, která však byla příliš matná, než aby se mi vybavila. Chvilku jsem se ji pokoušel lapit, ale dokázal jsem si vzpomenout pouze na titul jednoho nádherného starého románu – *Slyšel jsem sovu volat mé jméno*.

Překulil jsem se po hlavě do vody s rukama kolem kolen přitisknutýma k hrudi jako děcko, které skáče stylem dělová koule. Zůstal jsem pod hladinou, co to šlo, až mi začalo připadat, že se mi vzduch v plicích podobná horké tekuté zavařenině, a pak jsem vyrazil na hladinu. Chvilí jsem šlapal vodu, dokud jsem zase nepopadl dech, a pak se zaměřil na Zelenou paní a kraulem zamířil ke břehu.

Vybrodil jsem se na suchou zem a začal stoupat po pražcových schůdcích, ale pak jsem se zastavil a vrátil se na Ulici. Chvilí jsem tam jen stál a sbíral kuráž, pak jsem došel k místu, kde stála bříza s břichem půvabně vyklenutým nad vodou. Chytil jsem se té bílé oblíny stejně jako onedhy v pátek večer a podíval se na vodu. Byl jsem přesvědčený, že uvidím to dítě, že se na mě budou dívat jeho mrtvé oči z napuchlého hnědého obličejce a že se mi ústa a krk znovu zaplní chutí jezera: *pomoc utopil jsem se pusťte mě ach ježíši kriste pusťte mě*. Ale nebylo tam nic. Žádný mrtvý chlapec, žádná hůl *Boston Postu* omotaná stuhou, žádná jezerní pachů v ústech.

Otočil jsem se a zahleděl se na šedý kámen trčící z rašeliny. Pomyslel jsem si: *Tam, zrovna tam*, ale byla to jen nucená, nijak spontánní myšlenka, mozek propůjčující hlas vzpomínce. Pach rozkladu a jistota, že se právě tam stalo něco strašného, zmizely.

Když jsem se vrátil do domu a šel si pro limonádu, zjistil jsem, že dvířka lednice jsou docela holá. Všechna magnetická písmena, ovoce i zelenina, všechno bylo pryč. Nikdy jsem je nenašel. Možná by se mi to podařilo, nejspíš ano, kdybych měl víc času, ale tehdy v pondělí ráno čas skoro vypršel.

* * *

Oblékl jsem se, pak jsem zavolal Mattie. Povídali jsme o chystaném večírku, o tom, jak se Ki těší, jak je Mattie nervózní z toho, že se v pátek vrací do práce – bála se, že místní na ni budou zlí, ale ještě víc se takovým zvláštním, ženským způsobem bála, že k ní budou *chladní*, že ji budou ignorovat. Mluvili jsme o penězích a já ji honem ujišťoval, že ji ta částka ohromí. „Lance říkával, že jeho otec patří k lidem, kteří ukážou kus masa hladovému psu a pak to maso sami sní,“ řekla. „Ale dokud budu mít práci, tak s Ki hladovět nebudeme.“

„Ale co když to doopravdy *jsou* velké peníze?“

„Ale no tak, no tak,“ smála se. „Copak jsem pitomá?“

„Ne. Mimochodem, co dělají Kyřini ledovnicoví lidé? Napsali něco nového?“

„Je to s nimi hrozně divné,“ řekla. „Jsou pryč.“

„Ledovnicoví lidé?“

„O těch nic nevím, ale písmena, která jsi jí dal, zmizela. Když jsem se Ki ptala, co s nimi provedla, rozplakala se a řekla, že je vzal Alamgosalum. Prý je v noci, když všichni spali, snědl ke svačině.“

„Jaký Alam?“

„Alamgosalum,“ řekla Mattie unaveně a pobaveně. „Další drobné dědictví po dědečkovi. Je to zkomolenina jednoho indiánského slova pro strašáka nebo démona – dívala jsem se na to v knihovně. Kyra měla koncem zimy a letos na jaře často noční můry o démonech a příšerách.“

„To byl ale roztomilý dědeček,“ povzdychl jsem si.

„Přesně tak, zlatoušek. Když se ta písmena ztratila, úplně ji to zdrtilo; sotva jsem ji stačila uklidnit, než pro ni přijelo auto z prázdninové školy bible. Když už jsme u toho, Ki chce vědět, jestli přijdeš v pátek odpoledne na závěrečnou slavnost. Má s Billem Turgeonem předvádět příběh o maličkém Mojžíšovi.“

„To si nenechám ujít,“ řekl jsem... jenže nechal. Jako všichni.

„Nenapadá tě, kam by se ta písmena mohla podít, Miku?“

„Ne.“

„Ta tvoje ti zůstala?“

„S mými nic není, jenže mi nic nepíší,“ řekl jsem a podíval se na holá dvířka své lednice. Na čele mi stál pot. Cítil jsem, jak mi stéká do obočí jako olej. „Poslyš... já nevím... nestalo se něco zvláštního?“

„Jako jestli jsem třeba nezaslechla zlého zloděje abecedy lézt oknem dovnitř?“

„Víš, jak to myslím.“

„Snad ano.“ Odmlčela se. „V noci jsem měla pocit, že něco slyším. Vlastně tak ve tři ráno. Vstala jsem a šla do chodbičky. Nic tam nebylo. Ale... víš, jaké je poslední dobou vedro?“

„Ano.“

„No, tak u mě v přívěsu včera v noci vedro nebylo. Byla tam úplná ledárna. Přísahám, že jsem si viděla páru u pusy.“

Věřil jsem jí. Já jsem přece viděl páru u své pusy.

„V té době byla ještě písmena na lednici?“

„To nevím. Nešla jsem do chodby tak daleko, abych viděla do kuchyně. Jenom jsem se jednou rozhlédla a vrátila se do postele. Skoro jsem *utíkala*. Někdy je to v posteli bezpečnější, víš?“ Nervózně se zasmála. „To vědí všechny děti, že proti bubákům je nejlepší peřina. Jenomže ze začátku, když jsem se přikryla... já nevím... měla jsem pocit, že už tam někdo je. Jako kdyby se někdo schovával na zemi pod postelí a potom... když jsem se šla podívat na chodbu... tak mi vlezl do postele. A nebyl to žádný dobrák.“

Dej mi můj lapač prachu, napadlo mě a otrásl jsem se.

„Co?“ zeptala se Mattie ostře. „Co jsi říkal?“

„Ptal jsem se, kdo to podle tebe byl? Jaké jméno tě napadlo jako první?“

„Devore,“ řekla. „*On*. Ale nikdo tam nebyl.“ Odmlčela se. „Lituju, že jsi tam nebyl *ty*.“

„Já taky.“

„To jsem ráda. Miku, máš nějakou představu, co to všechno znamená?“

Protože je to strašně divné.“

„Myslím, že možná...“ Myslel jsem si snad vteřinku, že už jí povím, co se stalo s mými písmeny. Ale jestli se rozpovídám, kde skončím? A nakolik by mi uvěřila? „... možná ta písmena vzala Ki. Chodila ve spaní a strčila je třeba pod přívěs. Myslíš, že by to bylo možné?“

„Pomyšlení, že se mi tu potuluje spící Kyra, se mi líbí ještě míň než duchové s ledovým dechem, co mi kradou písmena z lednice,“ řekla Mattie.

„Dnes večer ji vem k sobě do postele,“ poradil jsem jí a vzápětí jsem pocítil její myšlenku jako šíp: *Radši bych si vzala tebe*.

Nahlas však po krátkém zaváhání řekla: „Zastavíš se dneska?“

„Spíš ne,“ řekl jsem. Ochutnávala ovocný jogurt, nabírala si lžičkou nepatrná sousta. „Ale uvidíme se zítra. Na večírku.“

„Doufám, že se stačíme najíst, než přijde ta bouřka. Má být pořádná.“

„Určitě to stihneme.“

„A pořád přemýšlíš? Ptám se jen proto, že se mi o tobě zdálo, když jsem nakonec znovu usnula. Zdálo se mi, že mě líbáš.“

„Pořád přemýšlím,“ řekl jsem. „Až se ze mě kouří.“

Jenomže ve skutečnosti jsem na nic zvláštního nemyslel celý den.

Pamatuji si, že jsem klouzal hlouběji a hlouběji do té zóny, kterou jsem tak pracně vysvětloval. V podvečer jsem šel na dlouhou procházku, i když bylo horko – šel jsem až tam, kde se cesta čtyřicet dva napojuje na okresku. Cestou zpátky jsem se zastavil na okraji Tidwellovy louky, díval se, jak z nebe mizí světlo a poslouchal, jak kdesi nad New Hampshirem rachotí hrom. Znovu se mě zmocnil pocit, že skutečnost je jako závoj, nejen zde, ale všude; že je natažena jako kůže přes krev a maso jakéhosi těla, které nikdy v tomto životě pořádně nepoznáme. Díval jsem se na stromy a viděl paže; díval jsem se na křoví a viděl tváře. Duchové, řekla Mattie. Duchové s ledovým dechem.

Připadalo mi, že čas je také jako závoj. Kyra a já jsme opravdu byli na Fryeburské pouti – tedy na jedné z jejích verzí; skutečně jsme navštívili rok 1900. A Red-Tops teď znovu skoro bydleli na úpatí té louky, jako kdysi, ve svých úhledných chatkách. Skoro jsem slyšel jejich kytary, mumlání hlasů a smích; skoro jsem viděl záblesky lamp a vůni pečeného hovězího a vepřového masa. „Řekni, hochu, pamatuješ se na mě?“ zpívalo se v jedné její písni. „No už nejsem tvoje zlato jako kdysi.“

Vlevo ode mě cosi zarachtalo v křoví. Otočil jsem se tím směrem a čekal, že z lesa vystoupí Sára oblečená v šatech a v bílých teniskách od Mattie. V tom šeru se mi bude zdát, že se vznášejí samy od sebe, až se dostane ke mně...

Nikdo tam samozřejmě nebyl, určitě jenom starý veverčák pospíchal domů po perném dni v kanceláři, ale já už neměl stání, nechtěl jsem se dívat, jak denní světlo mizí a ze země stoupá mlha. Zamířil jsem domů.

* * *

Po návratu jsem nevešel do domu, ale vydal se po chodníku k Johannině pracovně, kde jsem nebyl od té noci, kdy jsem si z ní ve spaní odnesl psací stroj. Na cestu mi chvillemi svítily letní blesky z tepla.

V pracovně bylo horko, ale ne dusno. Cítil jsem peprnou vůni, vlastně příjemnou, a uvažoval, jestli pochází z některé Johanniny bylinky. Byla tady klimatizace a fungovala – pustil jsem ji a pak před ní jen chvíli stál. Pouštět si tolik chladného vzduchu na přehřáté tělo bylo nejspíš nezdravé, ale bylo to báječné.

Jinak jsem si však moc báječně nepřipadal. Rozhlížel jsem se a padalo na mě cosi mnohem těžšího než pouhý smutek; připadalo mi to jako zoufalství. Myslím, že za to mohl kontrast mezi tím, jak málo toho zbylo po Jo v Smějíci se Sáře, a kolik jí stále bylo zde. Představoval jsem si naše manželství jako jakýsi domeček na hraní – copak manželství není něco takového, jen trochu většího? Domeček na hraní? – kde napevno drží jen polovina věcí. Drží ji malé magnety nebo skryté drátky. Někdo jde kolem a zvedne váš domeček za růžek – to se stane jako nic, a myslím, že bych měl být vděčný, že se ten někdo nerozhodl zvednout nohu a pořádně do našeho domečku kopnout. Jen ho zvedl za růžek, víte. Moje věci zůstaly na místě, ale všechny Johanniny sklouzly...

Vyklouzly z domečku a ocitly se zde.

„Jo?“ řekl jsem a posadil se na její židli. Žádná odpověď. Nikdo nezabouchal do stěny. Žádná sova nebo vrána nezavolala z lesa. Položil jsem ruku na její stůl, na kterém stával psací stroj, a přejel po desce dlaní a sebral jí vrstvičku prachu.

„Chybíš mi, zlato.“ Rozbrečel jsem se.

Když jsem se vybrečel – znovu –, otřel jsem si obličej cípem trička jako malý kluk, a pak se jen rozhlížel. Na stole stála fotografie Sáry Tidwellové a na zdi visela fotka, kterou jsem si nepamatoval – byla stará, hnědě zbarvená a byla na ní krajinka. Hlavní na ní byl kříž z březového dřeva, vysoký asi jako člověk, stojící na mýtince na svahu nad jezerem. Ta mýtina už dnes pravděpodobně zmizela, dávno ji zarostly stromy.

Díval jsem se na její sklenice s bylinkami a nakrájenými houbami, kartotéku, kousky koberců. Na zelenou rohožku na zemi. Na hrnek s tužkami na stole, s tužkami, kterých se dotýkala a psala jimi. Jednu z nich jsem chvíli podržel nad čistým listem papíru, ale nic se nestalo. Měl

jsem v této místnosti pocit, že je tu něco živého, že mě to pozoruje... ale chyběl pocit, že mi něco *pomůže*.

„Trochu už vím, ale ne dost,“ řekl jsem. „Ze všeho, co nevím, je možná to nejdůležitější, kdo mi na lednici napsal ‚pomoz jí‘. Bylas to ty, Jo?“

Nikdo neodpověděl.

Ještě chvíli jsem seděl – asi jsem doufal v nemožné –, pak jsem vstal, vypnul klimatizaci, zhasnul světla a vyrazil zase k domu, a nebe jemně osvětlovalo rozptýlené světlo záblesků. Chvíli jsem poseděl na verandě a díval se do noci. V jednu chvíli jsem si uvědomil, že jsem vytáhl z kapsy modrou hedvábnou stuhu a teď si ji nervózně proplétám mezi prsty a zkouším s ní dětskou hru přebírání. Opravdu pocházela z roku 1900? To pomyšlení mi připadalo naprosto bláznivé a zároveň naprosto rozumné. Noc se kolem mně vznášela tichá a horká. Představil jsem si, jak staří lidé v celém TR – možná až v Mottonu a Harlow – si chystají na zítřek šaty na pohřeb. V přívěsu na Wasp Hill Road sedí Ki na podlaze a sleduje na videu *Knihu džunglí* – Balú a Mauglí zpívají „Holé nezbytnosti“. Mattie seděla na pohovce, kolena přitažená k tělu, a četla nový román od Mary Higgins Clarkové a zpívala také. Obě na sobě měly krátké pyžamo, Ki růžové, Mattie bílé.

Po chvíli jsem s nimi ztratil kontakt; ztratil se jako rádiový signál pozdě v noci. Odešel jsem do severní ložnice, svlékl se a lehl si na prostěradlo neustlané postele. Skoro okamžitě jsem usnul.

Uprostřed noci jsem se probudil, protože mi kdosi přejížděl po zádech horkým prstem nahoru a dolů. Převalil jsem se, a když se venku zablesklo, uviděl jsem, že v posteli je se mnou jakási žena. Byla to Sára Tidwellová. Usmívala se. Neměla v očích žádné zorničky. „Ach zlato, už jsem skoro zpátky,“ zašeptala ze tmy. Měl jsem pocit, že po mně znovu natahuje ruku, ale když se zablesklo podruhé, zela druhá půlka postele prázdnotou.

24. KAPITOLA

Inspirace není výsadou jen duchů, kteří šoupají magnety po dveřích lednice, a v úterý ráno se mi přímo rozsvítilo v hlavě. Přišlo to, zrovna když jsem se holil a přemýšlel nejvýš tak o pivu, které bych měl na večírek koupit. A jako ty nejlepší nápady se i tento objevil jako blesk z čistého nebe.

I když jsem přímo neběžel, přece jenom jsem hodně rychle vyrazil do obývacího pokoje a cestou si utíral z obličeje do ručníku holicí pěnu. Letmo jsem pohlédl na sbírku křížovek, která ležela na mém rukopise. Tam jsem se dostal, když jsem se poprvé snažil vyluštit „jdi na devatenáct“ a „jdi na devadesát dva“. Nebyl to špatný začátek, ale co měly křížovky společného s TR-90? Koupil jsem tu knížečku v knihkupectví v Derry, a z té třicítky křížovek, do kterých jsem se pustil, jsem skoro všechny vyluštil v Derry. Duchové TR se sotva budou zajímat o sbírku křížovek z Derry. Ale takový telefonní seznam...

Sebral jsem ho z jídelního stolu. I když obsahoval čísla z celé jižní části okresu Castle – kromě TR také Motton, Harlow a Kashwakamak byl docela tenký. Ze všeho nejdřív jsem zkontroloval bílé stránky, abych zjistil, jestli jich je *aspoň* devadesát dva. Bylo. Jména, která začínala na Y a Z končila na stránce devadesát sedm.

Takže zde byla odpověď. Musela být.

„Mám to, že?“ zeptal jsem se Buntera. „Je to ono.“

Nic. Zvonek ani necinkl.

„Jdi do háje – co takový vycpaný los ví o telefonním seznamu?“ Jdi na devatenáct. Nalistoval jsem stránku devatenáct, kde výrazně vystávalo písmeno *F*. Přejížděl jsem prstem po prvním sloupci a moje vzrušení vyprchávalo. Devatenácté jméno na stránce devatenáct znělo Harold FaiIles. Nic mi neříkalo. Byli tam také Feltonové a Fennerové, nějaký Filkersham a několik Finneyů, půl tuctu Flaheryů a víc Fosseů, než člověk spočítá. Poslední jméno na stránce devatenáct znělo Framingham. To mi také nic neříkalo, ale Freamingham, Kenneth P.

Chvilí jsem na to jméno hleděl. Začalo mi svítat. Se vzkazy z lednice to nemělo nic společného.

Vidíš straky na vrbě, pomyslel jsem si. Je to, jako když si koupíš modrý buick.

„Pak vidíš modré buicky všude,“ řekl jsem. „Prakticky je musíš odkopávat z cesty. Jo, to je ono.“ Ale ruce se mi trásly, když jsem obracel listy na stránku devadesát dva.

Zde byla jména z jihu castleského okresu začínající na *T* a k tomu pro dobrou míru několik jmen na *U*, jako Alton Ubeck a Catherine Udellová. Neobtěžoval jsem se kontrolovat devadesáté druhé jméno na této stránce; telefonní seznam nakonec klíčem k magnetovým křížovkám nebyl. Přesto z něho vysvívalo cosi neobyčejného. Zavřel jsem seznam, chvíli ho jen držel v rukou (na obálce byla fotografie veselých lidí s hřebeny na borůvky) a pak ho namátkou otevřel, tentokrát u *M*. A jakmile jsem věděl, co hledat, padlo mi to rovnou do očí.

Všechna ta *K*.

Jistě, byli tam Stevensové a Johnové a Marthy; byl tam Meserve, G., a Messier, V., a Jayhouse, T. Ale zas a znovu jsem viděl iniciálu *K*, pokud lidé využili svého práva neuvádět v seznamu křestní jméno. Jen na padesáté stránce bylo nejméně dvacet iniciál *K* a dalších deset *C*. A co se týče přímo jmen...

Na náhodně vybrané stránce u písmene *M* bylo dvanáct Kennethů, včetně tří Kennethů Mooreových a dvou Kennethů Munterových. Byly tam čtyři Catheriny a dvě Katheriny. Byl tam Casey, Kiana a Kiefer.

„Kristepane, to je úplný mor,“ zašeptal jsem.

Listoval jsem seznamem a nemohl věřit tomu, co vidím, ale stejně jsem to viděl. Samí Kennethové, Katheriny a Keithové. Viděl jsem také Kimberly, Kim a Kym. Byl tam Cammie, Kia (ano, a to jsme si mysleli, jak nejsme originální), Kiah, Kendra, Kaela, Keil a Kyle. Kirbya Kirk. Nějaká paní se jmenovala Kissy Bowdenová, a nějaký muž Kito Rennie Kito, stejně jako jeden z Kyřiných ledovnicových lidí. A všude, v mnohem větším počtu než obvyklé iniciály *S*, *T* a *E*, byly řady *K*. Míhaly se mi před očima.

Otočil jsem se a podíval se na hodiny – nechtěl jsem nechat stát Johna Storrowsa na letišti, proboha –, ale žádné hodiny tam nebyly. Jistěže ne. Starému kocourovi vypadla při jedné náhlé duševní příhodě kukadla. Hlasitě jsem hýkl smíchy, což mě trochu vyděsilo – neznělo to zrovna příčetně.

„Seber se, Miku,“ napomenul jsem se. „Zhluboka se nadechni, synu.“ Nadechl jsem se. Zadržel dech. Vydechl. Zkontroloval digitální hodiny na mikrovlnci. čtvrt na devět. Na Johna jsem měl spoustu času. Vrátil jsem se zase k telefonnímu seznamu a začal jím rychle listovat.

Dostal jsem další inspiraci – žádný megawattový záblesk jako v prvním případě, ale zato byl mnohem přesnější, jak se ukázalo.

Západní Maine je poměrně izolovaná oblast – je to trochu jako ten kopcovitý kraj na jižní hranici –, ale pramen přistěhovalců zvenčí („přivandrovalců“, jak místní říkají, když se chtějí vyjádřit pohrdavě), byt' nevydatný, neustával a v poslední čtvrtině století se zdejší kraj stal oblíbeným bydlištěm pro aktivní seniory, kteří chtějí v důchodu rybařit a lyžovat. Telefonní seznam spolehlivě přistěhovalce od starousedlíků rozliší. Babickiové, Paretisové, O'Quindlanové, Donahueové, Smolnackové, Dvorakové, Blindermeyerové – ti byli zdaleka. Všechno přivandrovalci. Jalbertové, Meserveové, Pillsburyové, Spruceové, Therriaultové, Perraultové, Stanchfieldové, Starbirdové, Dubayové – ti všichni byli z okresu Castle. Chápete, co mám na mysli, ne? Když člověk vidí na stránce dvanáct celý odstavec Bowieů, je mu jasné, že tu ti lidé byli dost dlouho, aby si udělali pohodlí a rozšířili bowieské geny.

Mezi Paretiovými a Smolnackovými bylo také několik iniciál *K* a několik jmen na *K*, ale bylo jich málo. Káčka se soustředila hlavně u rodin, které tu žily dost dlouho, aby vstřebaly zdejší atmosféru. Aby se nadýchaly toho moru. Jenomže to nebyl zrovna mor, byl to –

Najednou mi před očima vytanul černý náhrobní kámen, převyšující všechny stromy u jezera, monolit, který vrhal stín přes půl okresu Castle. Ta vidina byla tak zřetelná a strašná, že jsem upustil seznam na stůl a zakryl si oči. Couval jsem před ní a třásl se. Ale zakryté oči viděly ten obraz ještě zřetelněji: byl to náhrobek tak obrovitý, že zakrýval slunce;

TR-90 ležel u jeho paty jako pohřební kytičky. Syn Sally Tidwellové se utopil v jezeru Dark Score... nebo ho *někdo utopil*. Ale ona se postarala, aby se na jeho smrt nezapomnělo. Aby si ji všichni pamatovali. Jestlipak si ještě někdo v městečku někdy všiml, čeho jsem si všiml já? Nebylo to zrovna pravděpodobné; když člověk otevře telefonní seznam, obvykle hledá konkrétní jméno a nečte celé stránky řádek po řádku. Uvažoval jsem, jestli si toho všimla *Jo* – jestli věděla, že skoro všechny rodiny starousedlíků v této části světa pojmenovaly tak či onak aspoň jedno své dítě po mrtvém synovi Sally Tidwellové.

Jo nebyla hloupá. Podle mě jí to neušlo.

* * *

Vrátil jsem se do koupelny, znovu jsem se namydil a znovu se začal holit. Když jsem skončil, vrátil jsem se k telefonu a vzal ho do

ruky. Vyťukal jsem tři čísla, pak jsem se zarazil a zadíval se ven na jezero. Mattie a Ki už byly vzhůru a byly v kuchyni, obě na sobě měly zástěru, obě radostně vzrušené. Bude večírek! Vezmou si pěkné nové letní šaty a budou pouštět muziku z CD přehrávače! Ki pomáhala Mattie míchat piškot na jahodový koláč, a zatímco se piškoty pekly, vyráběly salát. Kdybych zavolal Mattie a řekl: *Sbal si kufry, pojedete s Ki na týden do Disneyho světa*, Mattie by si myslela, že si dělám legraci, pak by mi řekla, abych si pospíšil a dooblékl se, abych byl na letišti, až přistane Johnovo letadlo. Kdybych naléhal, připomněla by mi, že Lindy jí znovu nabídla práci, ale ta nabídka rychle přestane platit, pokud se Mattie neukáže v pátek přesně ve dvě. Kdybych nepřestal naléhat, prostě by odmítla.

Protože jsem nebyl jediný, kdo se ocitl v zóně, není-liž pravda? Nebyl jsem jediný, kdo to doopravdy cítil.

Vrátil jsem telefon do vidlice, pak zašel do severní ložnice. Než jsem se dooblékl, cítil jsem už, jak se mi košile v podpaždí promáčí; to ráno bylo horko jako celý uplynulý týden, možná ještě větší. Ale na letišti budu s velkým předstihem. Na večírek jsem vůbec neměl chuť, ale přijdu tam. Mikey na svém místě, jako vždy. Mikey na svém místě, sakra.

* * *

John mi nedával číslo svého letu, ale na letišti okresu Castle není takový přepych nutný. Tento rušný dopravní uzel sestává ze tří hangárů a jednoho terminálu, který býval benzínovou pumpou pro letectvo když slunce pořádně zasvítí na zrezivělou severní stranu malého domku, je stále vidět okřídlené A. Je tam jedna ranvej. Bezpečnost zajišťuje Lassie, staříčká kolie Brecka Pellerina, která celé dny proleží na podlaze s linoleem a pokaždé, když nějaké letadlo přistává nebo startuje, vztyčí ucho.

Strčil jsem hlavu k Pellerinovi do kanceláře a zeptal se ho, jestli letadlo v deset z Bostonu nemá zpoždění. Řekl, že nemá, ale že doufá, že návštěvník, na kterého čekám, má v plánu buď odletět brzy odpoledne, nebo zůstat přes noc. Žene se špatné počasí, pořádná čin a, no jo. Breck Pellerin to nazval *elektrický* počasí. Věděl jsem přesně, co má na mysli, protože mi připadalo, že moje nervy elektřinou jen hrají.

Vyšel jsem ven k ranveji a posadil se na lavici s reklamou na Cormierův market (LEŤTE DO NAŠEHO LAHŮDKÁŘSTVÍ NA

NEJLEPŠÍ JÍDLO V MAINE). Slunce vypadalo jako stříbrný knoflík přilepený na východním svahu rozpáleného bílého nebe. Jako v prádelně, řekla by moje matka, ale změna už byla na spadnutí. Držel jsem se té naděje na změnu jako stébla.

Deset minut po desáté jsem zaslechl od jihu vosí bzukot. Ve čtvrt na jedenáct se z oparu vyloupil jakýsi dvoumotorák, poklesl na ranvej a zajel k terminálu. Vystoupili z něj jenom čtyři cestující a John Storrow byl první z nich. Usmál jsem se, když jsem ho uviděl. Musel jsem se usmát. Měl na sobě černé tričko s nápisem JSME ŠAMPIÓNÍ a ještě khaki kraťasy, ze kterých mu čouhaly dokonale městské nohy: bílé a hubené. Snažil se unést zároveň polystyrénovou chladničku a kufřík. Popadl jsem chladničku tak čtyři vteřiny předtím, než mu upadla, a zastrčil si ji pod paži.

„Miku!“ zvolal a zvedl ruku dlaní nahoru.

„Johne!“ oplatil jsem mu ve stejném duchu a pleskli jsme dlaněmi o sebe. Jeho obyčejná pěkná tvář se rozšířila v úsměvu a mě trochu hryzlo svědomí. Mattie nijak nedávala Johnovi přednost – vlastně přímo naopak – a on vlastně nevyřešil žádný její problém; Devore to udělal tím, že zaklepal bačkorama, ještě než John dostal šanci ji zastupovat. Přesto jsem z toho měl nedobry pocit.

„Jdeme,“ řekl. „Vypadneme z toho vedra. Doufám, že máš v autě klimatizaci?“

„Rozhodně.“

„A co kazetový přehrávač? Máš nějaký? Jestli ano, pustím ti něco, nad čím budeš přímo chrounit blahem.“

„Mám pocit, že jsem tento výraz ještě neslyšel, Johne.“

Znovu mu zablyškly zuby v úsměvu a já si všiml, jak je pihovatý. Kluk šerifa Andyho to dotáhl až na advokáta. „Jsem právník. Používám slova, která ještě nikdo ani nevnalezl. Máš tam magneták?“

„Jistě.“ Zvedl jsem chladničku. „Steaky?“

„O tom nepochybuj. Od Petra Lugera. Jsou –“

„– nejlepší na světě. Už jsi mi říkal.“

Když jsme vešli do terminálu, ozval se kdosi: „Michaeli?“

Byl to Romeo Bissonette, ten právník, který na mě dohlížel při svědecké výpovědi. V jedné ruce držel krabici zabalenou do modrého papíru a převázanou bílou stuhou. Vedle něj se zrovna z neforemného křesílka zvedal jakýsi vysoký chlapík s ofinou šedivých vlasů. Měl na sobě hnědý oblek, modrou košili a úzkou kravatu se sponou ve tvaru

golfové hole. Vypadal spíš jako farmář na aukci dobytka než chlapík, který to pořádně rozbalí, když do něj nalijete nějakou tu skleničku, ale nepochyboval jsem, že je to soukromý detektiv. Překročil kómatózní kom a potřásl si se mnou rukou. „George Kennedy, pane Noonane. Rád vás poznávám. Moje manželka přečetla každíčkou knížku, kterou jste napsal.“

„To jí za mě poděkujte.“

„Vyřídím. V autě jednu mám – vázanou...“ Vypadal stydlivě jako spousta lidí, když nastane ta správná chvíle, aby o to požádali. „Byl bych rád, kdybyste si našel chvíli a napsal jí věnování.“

„S radostí,“ řekl jsem. „Nejlíp hned, abych nezapomněl.“ Otočil jsem se k Romeovi. „Rád tě vidím, Romeo.“

„Jenom Rommie,“ řekl. „Já tebe taky.“ Ukázal krabici. „S Georgem jsme se na to složili. Mysleli jsme, že si zasloužíš něco pěkného za to, že jsi pomohl dámě v nesnázích.“

Kennedy teď *skutečně* vypadal jako člověk, se kterým může být po několika skleničkách legrace. Takový, kterého napadne vyskočit na nejbližší stůl, udělat si z ubrusu kilt a zatancovat. Podíval jsem se na Johna, který jen pokrčil rameny, jako by hýkal *Hele, mě se neptej*.

Zatáhl jsem za saténovou mašli, strčil ukazovák pod lepicí pásku, která přidržovala papír, a pak jsem vzhlédl. Přistihl jsem Rommieho Bissonetta, jak strká loktem do Kennedyho. Teď už se usmívali oba.

„Není v tom něco, co na mě vyskočí a udělá bububu, že ne, chlapci?“ zeptal jsem se.

„Rozhodně ne,“ ujistil mě Rommie, ale usmíval se čím dál víc.

No, já žádnou legraci nezkazím. Snad. Rozbalil jsem balíček, otevřel obyčejnou bílou krabici a objevil jsem čtverec vaty. Nadzvedl jsem ho. Celou tu dobu jsem se usmíval, ale teď mi začal úsměv vadnout a odumírat na rtech. Zároveň mi cosi hadovitě projelo páteří a mám dojem, že jsem krabici málem upustil.

Byla to ta kyslíková maska, kterou měl Devore na klíně, když mě potkal na Ulici, a ze které chvílemi usrkával, zatímco mě s Rogette krokem doprovázeli a snažili se mě zahnat do takové hloubky, abych se utopil. Rommie Bissonette a George Kennedy mi ji přinesli jako skalp mrtvého nepřítele a já si měl myslet, že je to *legrační*

„Miku?“ zeptal se Rommie starostlivě. „Miku, je ti něco? Byl to jenom vtip –“

Zamžikal jsem a poznal, že to vůbec není kyslíková maska – jak jsem proboha mohl být tak hloupý? Za prvé to bylo větší než Devorova maska; za druhé to bylo vyrobeno z matného a neprůhledného plastu. Byla to –

Opatrně jsem se usmál. Rommiemu Bissonettovi se očividně nesmírně ulevilo. Taky Kennedymu. Jenom John vypadal popleteně.

„Srandovní,“ řekl jsem. „Jako gumový rozkrok.“ Vytáhl jsem z masky mikrofonek a nechal ho viset. Houpal sena drátu sem a tam a připomněl mi kývací oháňku na hodinách.

„Co to sakra je?“ zeptal se John.

„Právník z Park Avenue,“ prohodil Rommie k Georgeovi širokým přízvukem, takže to vyznělo *Préevník z Páárkévnujúú*. „V životěš' nic takovýho neviděl, co, kámo? Jasně že né.“ Pak se vrátil k normální výslovnosti, což byla docela úleva. Žil jsem v Maine celý život a zábavní hodnota burleskního yankeeského přízvuku se mi už omrzela. „Je to stenomaska. Stenograf, který pořizoval zápis z Mikovy výpovědi, měl taky takovou. Mike se na něj pořád díval –“

„Děsilo mě to,“ řekl jsem. „Starý chlap sedí v koutě a mumlá do masky, co vypadá jako od Zorra.“

„Gerry Bliss děsí spoustu lidí,“ řekl Kennedy. Potichu brumlal. „Je tu poslední, kdo je nosí. Má jich ve své bažině deset nebo jedenáct. Vím to, protože jsem tuhle od něj koupil.“

„Doufám, že tě pořádně oškubal,“ poznamenal jsem.

„Myslel jsem, že to bude pěkná památka,“ řekl Rommie, „ale na vteřinu jsem měl pocit, že jsem ti dal krabici s uřezanou rukou – nesnáším, když si takhle popletu krabice. V čem je problém?“

„Máme dlouhý parný červenec,“ řekl jsem. „Tím to bude.“ Zavěsil jsem si přezku stenomasky na prst a pohupoval si s ní.

„Mattie říkala, abychom tam byli do jedenácti,“ řekl nám John. „Budeme popíjet pivo a házet si s talířkem.“

„Obojí obstojně zvládnou,“ řekl George Kennedy.

Na maličkém parkovišti před letištěm George zamířil k zaprášené altimě, chvíli se hrabal na zadním sedadle a vynořil se s ohmataným výtiskem *Muže v červené košili*. „Frieda mě donutila, abych vzal tuhle. Má i novější, ale tuhle má nejradši. Omlouvám se, že tak vypadá – četla si snad šestkrát.“

„Já ji mám taky rád,“ řekl jsem po pravdě. „A rád vidím knížku, která už má trochu najeto.“ To byla taky pravda. Otevřel jsem knížku,

uznane se podíval na dávno zaschlou šmouhu od čokolády na záložce, a potom napsal: *Friedě Kennedyové, jejíž manžel dokázal včas podat pomocnou ruku. Díky, že jste se o něj podělila, a díky za přečtení. Mike Noonan.*

To bylo na mě dlouhé věnování – obvykle tam vlepím *Všechno nejlepší* nebo *Mnoho štěstí*, ale chtěl jsem vynahradit ten zmatený výraz, který mi viděli na tváři, když jsem otevřel jejich nevinný veselý dárek. Zatímco jsem psal, George se mě ptal, jestli pracuji na novém románu.

„Ne,“ odpověděl jsem. „Momentálně dobývám baterky.“ Podal jsem mu knížku.

„Friedě se to nebude líbit.“

„Nebude. Ale vždycky bude mít *Červenou košili*.“

„Pojedeme za váma,“ řekl Rommie a z dálky, ze západu, se ozvalo tiché burácení. Nebylo o nic hlasitější než hrom, který se ozýval chvílemi celý uplynulý týden, ale tohle nebylo jen tak cvičné hromobití. Všichni jsme to věděli a všichni jsme se tím směrem podívali.

„Myslíš, že se stačíme najíst, než se to spustí?“ zeptal se mě George. „Jo. I když jen tak tak.“

* * *

Zajel jsem k bráně parkoviště a podíval se doprava, jestli něco nejede.

Při tom jsem si všiml, že se na mě John zamyšleně dívá.

„Co je?“

„Mattie říkala, že *píšeš*, nic víc. Knížka ti nějak chcípá, nebo co?“

Přítel z dětství byl živý jako nikdy... ale nikdy ho nedopíšu. To dopoledne jsem to věděl stejně jistě, jako že se chystá déšť. Chlapci ve sklepe se z nějakého důvodu rozhodli odvézt si to zpátky. Ptát se proč, to by se nemuselo vyplatit – odpovědi by nemusely být příjemné.

„Něco takového. Nevím přesně co.“ Vyjel jsem na hlavní, podíval se dozadu a uviděl, že Rommie a George za námi jedou v Georgeově malé altimě. Amerika se stala zemí plnou velkých chlapů v malých autech. „Co chceš, abych si poslechl? Jestli je to nějaké domácí karaoke, tak to mě ušetří. Poslední věc, kterou bych chtěl slyšet, by bylo ‚Děda včera v noci střelil gramofon v tvém podání.‘“

„Ach, mám něco lepšího. Mnohem lepšího.“

Otevřel kufřík, chvíli v něm lovil a pak vytáhl plastovou schránku na kazetu. Uvnitř byl pásek s označením 20. 7. 98 – včerejší datum.

„Strašně se mi to líbí,“ řekl. Naklonil se dopředu, zapnul rádio a pak vložil kazetu do přehrávače.

Doufal jsem, že jsem si pro dnešní dopoledne už vybral svou dávku ohavných překvapení, ale to jsem se spletl.

„Promiňte, musel jsem vyřídit ještě jiný telefonát,“ promluvil John z reproduktorů v chevroletu uhlazeným, výsostně právnickým hlasem. Vsadil bych milión dolarů, že když se ten pásek nahrával, John svoje kostnaté nohy neukazoval.

Ozval se smích, ale zastřený a chraptivý. Při tom zvuku se mi sevřel žaludek. Vzpomněl jsem si, jak jsem ji poprvé viděl stát před barem Sunset, v černých šortkách a černých plavkách. Stála tam a dívala se na mě jako uprchlice z pekla drastických diet.

„Chcete říct, že jste musel zapnout magnetofon,“ řekla a já si teď vzpomněl, jak se mi zdálo, že voda změnila barvu, když jsem dostal plný zásah kamenem do zátylku. Změnila se z jasně oranžové na tmavě šarlatovou. A pak jsem začal pít jezero. „To je v pořádku. Nahrávejte si, co chcete.“

John se najednou natáhl a kazetu vyhodil z přehrávače. „To nemusíš poslouchat,“ řekl. „Není to důležité. Myslel jsem, že tě to její blábolení trochu pobaví, ale... panejo, vypadáš hrozně. Nechceš, abych řídil? Jsi bílý jako stěna, sakra.“

„Můžu řídit sám,“ řekl jsem. „Jenom to nech dohrát. Potom ti povím, jaké jsem v pátek večer prožil dobrodružství... ale necháš si to pro sebe.“

Nemusejí to vědět –“ píchl jsem palcem přes rameno směrem k altimě, „– ani Mattie to nemusí vědět. Zvlášť ona.“

Natáhl se po pásce, pak zaváhal. „Určitě to chceš?“

„Jo. To jenom že jsem ji tak zčistajasna uslyšel. Zvuk jejího hlasu. Kristepane, tomu se říká vysoká věrnost.“

„Pro firmu Avercy, McLain a Bernstein jen to nejlepší. Mimochodem máme velmi přísný protokol, co se týče pořizování záznamů. Kdyby tě to náhodou zajímalo.“

„Ani ne. Stejně takový důkaz není u soudu přípustný, že ne?“

„V určitých vzácných případech by soudce mohl pásek připustit, ale kvůli tomu to neděláme. Podobný pásek zachránil jednomu chlapovi před čtyřmi lety život, někdy v době, kdy jsem nastoupil k firmě. Ten chlap je teď v programu na ochranu svědků.“

„Přehraj to.“

Naklonil se a zmáčkl knoflík.

John: „Jak je v poušti, paní Whitmorová?“

Whitmorová: „Horko.“

John: „Zařizujete pohřeb? Víím, jak těžké je to období –“

Whitmorová: „Víte velmi málo, advokáte, to mi věřte. Můžeme těch keců nechat?“

John: „Jako by se stalo.“

Whitmorová: „Už jste sdělil podmínky závěti pana Devora jeho snaše?“

John: „Ano, paní.“

Whitmorová: „Její odpověď?“

John: „Žádnou teď pro vás nemám. Možná budu mít, až bude poslední vůle pana Devora soudně potvrzena. Ale určitě víte, že takové dodatky k závěti soudy málokdy přijímají.“

Whitmorová: „No, jestli se ta malá dáma odstěhuje z městečka, tak uvidíte, že?“

John: „Nejspíš ano.“

Whitmorová: „Kdy máte večírek na oslavu vítězství?“

John: „Prosím?“

Whitmorová: „Ale no tak. Mám dneska šedesát různých schůzek a zítra pohřbívám šéfa. Budete s ní a s její dcerou oslavovat, ne? Věděl jste, že pozvala toho spisovatele? Toho svého postelového kumpána?“

John se ke mně vesele otočil. „Slyšíš, jak je naštvaná? Snaží se to zamaskovat, ale nejde jí to. Přímou ji to žere!“

Sotva jsem ho slyšel. Ocitl jsem se v zóně jejích slov

(ten spisovatel, její pastelový kumpán)

a významu, který se skrýval *pod* tím, co říkala. *Cosí se skrývalo pod těmi slovy. Chceme jen vidět, jak dlouho dokážete plavat,* volala tehdy na mě.

John: „Myslím, že vám nic není po tom, co dělám nebo co dělají přátelé Mattie, paní Whitmorová. S veškerou úctou vám navrhuji, abyste se vy scházela se svými přáteli a nechala Mattie Devorovou, aby se scházela zase se svými –“

Whitmorová: „Vyřídte mu vzkaz.“

Mně. Mluvila o mně. Pak jsem si uvědomil, že je to ještě osobnější že mluví se mnou. Tělem byla možná na opačné straně země, ale její hlas a záštiplný duch byl v tom autě s námi.

A vůle Maxe Devora. Žádné bezvýznamné hlouposti, které jeho právníci hodili na papír, ale jeho *vůle*. Ten starý parchant byl mrtvý jako Damokles, ale rozhodně se dál dožadoval práva na vnučku.

John: „Komu mám vyřídít vzkaz, paní Whitmorová?“

Whitmorová: „Řekněte mu, že ještě neodpověděl na otázku pana Devora.“

John: „Jakou otázku?“

Cucá její píča?

Whitmorová: „Zeptejte se jeho. Už bude vědět.“

John: „Jestli myslíte Mika Noonana, můžete se ho zeptat sama. Uvidíte ho na podzim u okresního castleského soudu.“

Whitmorová: „Pochybuji. Závěť pana Devora byla vyhotovena a podepsána svědky zde.“

John: „Přesto bude soudně potvrzena v Maine, kde zemřel. Jsem o tom plně přesvědčen. A až budete příště odjíždět z castleského okresu, Rogette, bude váš rozhled ve věcech právních mnohem širší.“

Poprvé promluvila zlostně, zvýšila hlas do suchého krákání.

Whitmorová: „Jestli si myslíte –“

John: „Nemyslím. Vím. Sbohem, paní Whitmorová.“

Whitmorová: „Udělal byste dobře, kdybyste se nepletl –“

Cvaklo to, pak zaznělo hučení prázdné telefonní linky, a pak umělý hlas řekl „Devět čtyřicet... východního času... dvacátého... července.“

John zmáčkl EJECT, vzal kazetu a zastrčil ji zpět do kufříku.

„Položil jsem jí telefon.“ Mluvil jako člověk, který vypráví o svém prvním seskoku se zpožděným otevřením padáku. „Fakticky. Zuřila, že? Neřekl bys, že pořádně zuřila?“

„Jo.“ Chtěl to slyšet, ale já tomu moc nevěřil. Zuřila, to ano. Ale *pořádně*? Spíš ne. Protože ji nezajímalo, kde je Mattie a co si myslí; Rogette zavolala, aby mluvila se mnou. Aby mi pověděla, že na mě myslí. Aby přivolala vzpomínky na to, jaké to bylo šlapat vodu, když mi ze zátylku crčela krev. Aby mě vyděsila. A podařilo se jí to.

„Na jakou otázku jsi to neodpověděl?“ zeptal se mě John.

„Nevím, co tím myslela,“ řekl jsem, „ale *můžu* ti povědět, proč jsem tak zbledl, když jsem ji uslyšel. Jestli dokážeš udržet tajemství a jestli to chceš slyšet.“

„Máme na to osmnáct mil; pusť se do toho.“

Pověděl jsem mu o tom pátečním večeru. Neprokládal jsem své vyprávění vizemi a paranormálními jevy; Michael Noonan si prostě

vyšel při západu slunce na procházku po Ulici. Stál jsem u břízy, která se naklání nad jezerem, díval se, jak slunce zapadá za hory, když se za mnou objevili. Od místa, kde proti mně vyrazil Devore svým křeslem, až tam, kde jsem se konečně vyhrabal na suchou zem, jsem se dost věrně držel pravdy.

Když jsem skončil, John byl nejdřív naprosto zticha. To byla známka, jak hluboce ho to zaujalo; za běžných okolností byl upovídaný jako Ki.

„Tak co?“ zeptal jsem se. „Nějaké poznámky? Otázky?“

„Zvedni si vlasy, abych ti viděl za ucho.“

Udělal jsem, co chtěl, a ukázal tak velikou náplast a pořádnou bouli. John se naklonil blíž a ránu si prohlížel jako malý kluk, který si o přestávce prohlíží kamarádovu jizvu z bitky. „Kristepane,“ řekl nakonec.

Teď jsem zase mlčel já.

„Ti dva staří hajzlové se tě pokusili utopit.“

Neřekl jsem nic.

„Pokusili se tě utopit za to, že jsi pomáhal Mattie.“

Teď jsem *skutečně* neřikal nic.

„A tys to vůbec neohlásil?“

„Chtěl jsem, ale pak jsem si uvědomil, že bych vypadal jako ubrečený chudáček. A nejspíš jako lhář.“

„Myslíš, že o tom Osgood ví?“

„O tom, že se mě snažili utopit? Ne. Je to jenom poslíček.“

John se znovu nezvykle odmlčel. Po několika vteřinách natáhl ruku a dotkl se té boule v zátylku.

„Au!“

„Promiň.“ Ticho. „Ježíši. Pak se vrátil do Warringtonu a vytáhl špunt. Ježíši. Michaeli, v životě bych ti tu pásku nepřehrával, kdybych věděl –“

„Nic se nestalo. Ale ať tě ani nenapadne něco říkat Mattie. Vlasy nosím přes uši schválně.“

„Myslíš, že jí to *někdy* řekneš?“

„Možná. Až bude dlouho mrtvý, takže se budeme moct zasmát nad tím, jak jsem si zaplavoval v šatech.“

„Jo. Možná.“

Chvilí jsme jeli mlčky. Cítil jsem, jak se John pracně snaží vrátit dni veselou atmosféru, a měl jsem ho za to moc rád. Naklonil se dopředu,

zapnul rádio a našel něco hlasitého a přišerného od Guns'n Roses – vítěj v džungli, hochu, čekají nás chléb a hry.

„Budeme se cpát a pít, dokud se nepobljeme,“ řekl. „Je to tak?“

Usmál jsem se. Nešlo mi to snadno, když se ke mně ten hnusný ženský hlas pořád lepil jako sliz, ale povedlo se mi to. „Když na tom trváš,“ řekl jsem.

„Trvám. S maximální rozhodností.“

„Johne, na právníka jsi dobrý chlap.“

„A ty jsi dobrý zase na spisovatele.“

Tentokrát se mi na obličejí roztáhl přirozenější úsměv a zůstal tam déle. Minuli jsme oznamovatel TR-90, a když se to stalo, slunce se propálilo oparem a zaplavilo den světlem. Připadalo mi to jako znamení lepších časů, dokud jsem se nepodíval k západu. Nad Bílými horami se kupila černá mračna.

25. KAPITOLA

Myslím, že pro muže se láska skládá ze stejných dílů chťiče a úžasu. Ten úžas ženy chápou. O chťiči si jen myslí, že ho chápou. Jen málo z nich – možná jedna z dvaceti – má aspoň představu o tom, co to ve skutečnosti je a jak hluboké má kořeny. Nejspíš to prospívá jejich dobrému spaní a klidně myslí. A to nemluvím o chťiči satyrů, násilníků a úchylů; mluvím o chťiči škrobených úředníků a ředitelů středních škol.

O spisovatelích a právnících nemluvě.

Zajeli jsme k Mattie na dvorek za deset jedenáct, a když jsem parkoval chevrolet vedle jejího prorezlého džípu, otevřely se dveře přívěsu a na horním schůdku se objevila Mattie. Zadržel jsem dech a všiml jsem si, že John udělal totéž.

Byla pravděpodobně nejkrásnější mladou ženou, jakou jsem v životě viděl, jak tam tak stála v růžových šortkách a krátkém tílku. Šortky nebyly tak krátké, aby vypadaly lacině (výraz mé matky), ale dostatečně krátké na to, aby provokovaly. Svázané horní šňůrky tílka jí volně zakrývaly ramena právě tak, aby bylo vidět opálení. Vlasy měla rozpuštěné k ramenům. Usmívala se a mávala nám. Pomyslel jsem si: *Dokázala to, vezmi ji do restaurace golfového klubu, tak jak je oblečená, a všechny ohromí.* „Ach bože,“ vzdychl John. V hlase mu zaznělo jakési ohromené roztoužení. „To všechno a pytel brambůrek navrch.“

„Jo,“ řekl jsem. „Zastrč si oči zase do hlavy, hochu.“

Přimáčkli si ruce k obličejí, jako by poslechl. Zatím George zajel s altimou vedle nás.

„Jdeme,“ otevřel jsem dveře. „Je čas slavit.“

„Nemůžu se jí dotknout, Miku,“ hořekoval John. „Rozteču se.“

„Nech toho šaškování a jdeme.“

Mattie sešla po schůdcích a kolem květináče s rajčaty. Ki se držela za ní, měla na sobě podobné oblečení jako její matka, jenom tmavě zelené. Viděl jsem, že se zase stydí; pořád se jednou rukou pro jistotu opírala Mattie o nohu a palec měla v puse.

„Chlapci jsou tu! Chlapci jsou tu!“ volala se smíchem Mattie a pak se mi vrhla do náruče. Pevně mě objala a políbila na koutek úst. Také jsem ji objal a políbil na tvář. Pak se přesunula k Johnovi, přečetla si nápis na tričku, uznale zatleskala a pak ho také objala. Chytil ji pořádně na chlapa, který se bál, že se rozteče, zvedl ji do vzduchu a zatočil s ní, a ona se ho držela kolem krku a smála se.

„Bohatá, bohatá, bohatá!“ křičel John, pak ji postavil zase na korkové podešve bílých tenisek.

„Volná, volná, volná!“ smála se na oplátku. „Do háje s bohatstvím!“ Než stačil odpovědět, políbila ho naplno na ústa. Zvedl paže, aby ji objal, ale ona ustoupila dřív, než ji stačil chytit. Otočila se k Rommiemu a Georgeovi, kteří stáli vedle sebe a vypadali jako pánové, kteří by vám rádi vysvětlili vše, co se týká církve mormonské.

Vykročil jsem a chtěl zahájit představování, ale John se o to postaral, a jedné jeho ruce se přece jen podařilo dokončit misi – ovinul ji kolem pasu Mattie, když ji vedl k těm dvěma.

Mně zatím do dlaně vklouzla drobná ruka. Podíval jsem se dolů a uviděl, že ke mně vzhlíží Ki. Byla vážná a bledá a krásná jako její matka. Světlé vlasy, čerstvě umyté a lesklé, jí držela sametová čelenka.

„Ledovnicoví lidé mě už asi nemají ládi,“ řekla. Smích a nevinnost zmizely, aspoň v tom okamžiku. Vypadala, že má slzy na krajíčku. „Moje písmenka šly všecky pá pá.“

Zvedl jsem ji a posadil si ji na loket, stejně jako v den, kdy jsem ji potkal na okresce 68, po které si oblečená do plavek středem vykračovala. Dal jsem jí pusu na čelo a pak na špičku nosu. Pleť měla hladkou jako hedvábí. „Já vím,“ řekl jsem. „Koupím ti jiné.“

„Slibuješ?“ Nedůvěřivé tmavě modré oči se upíraly do mých.

„Slibuju. A naučím tě zvláštní slova, jako zygota a špiritus. Znáš spoustu zvláštních slov.“

„Kolik?“

„Sto osmdesát.“

Na západě zahřmělo. Nijak hlasitě, ale znělo to jaksi hutněji. Kyřiny oči tím směrem zabloudily, pak se zase podívala na mě. „Bojím se, Miku.“

„Bojíš? Čeho?“

„Nevím. Té paní v šatech od Mattie. Těch pánů, co jsme viděli.“ Pak se mi podívala přes rameno. „Máma jde.“ Slyšel jsem herečky odříkávat repliku typu *Ne před dětmi* úplně stejným tónem. Kyra se mi v rukou zavrtěla. „Postav mě.“

Postavil jsem ji na zem. Mattie, John, Rommie a George přišli k nám. Ki běžela k Mattie, ta ji zvedla a pak se na nás zadívala jako generál na přehlídce vojska.

„Máš pivo?“ zeptala se mě.

„Ano, pane. Kartón budweisseru a taky deset limonád. A citrónovou šťávu.“

„Výborně. Pane Kennedy –“

„George, madam.“

„Tak Georgi. A jestli mi ještě jednou řekneš madam, praštím tě do nosu. Já jsem Mattie. Zajel bys do konzumu Na vyhlídce –,“ ukázala na obchod u okresky 68, asi půl míle od nás, „pro trochu ledu?“

„Jistě.“

„Pane Bissonette –“

„Rommie.“

„Za přívěsem je zahrádka, Rommie. Mohl bys přinést pár pěkných salátů?“

„Myslím, že to zvládnou.“

„Johne, dej maso do ledničky. A ty, Michaeli...“ Ukázala na gril. „Brikety jsou samozapalovací – jenom na ně hod' sirku a dívej se. Konej svou povinnost.“

„Rozkaz, paní,“ řekl jsem a padl před ní na kolena. Nad tím se Ki konečně rozhihňala.

Mattie mě se smíchem vzala za ruku a vytáhla mě na nohy. „Pojďte, sire Galahade,“ řekla. „Brzy bude pršet. Chci být v bezpečí uvnitř a nacpaná tak, že se nebudu bát, až to začne.“

Večírky ve městě začínají zdravením u dveří, odebíráním kabátů a těmi zvláštními symbolickými polibky (kdy vlastně vzala počátek *tahle* společenská podivnost?). Na venkově se začíná prací. Musíte pořád něco nosit, podávat, sháníte různé věci jako kleště ke grilu a chňapky. Hostitelka přinutí pár mužů, aby přestěhovali piknikový stůl, pak si řekne, že před tím stál vlastně na lepším místě, a požádá je, aby stůl přenesli zpět. A v jisté chvíli člověk zjistí, že se dobře baví.

Naložil jsem do grilu briket, že vypadaly zhruba jako pyramida, a pak jsem k nim přiložil sirku. Uspokojivě vzplály a já ustoupil, jen jsem si otíral pot z čela. Možná bude zase chladno a jasno, ale změna se rozhodně v krátkodobém výhledu nechystala. Slunce připalovalo a místo dusna nastoupilo vedro, i když se na západě dál kupila černá saténová mračna. Vypadalo to, že v těch místech v nebi praskla žíla s nocí.

„Miku?“

Podíval jsem se po Kyře. „Copak, zlato?“

„Budeš se o mě statat?“

„Ano,“ řekl jsem bez váhání.

Chvilku se zdálo, že cosi jí na mé odpovědi – možná jen to, jak rychle jsem ji vyslovil – dělá starosti. Pak se usmála. „Tak jo,“ řekla. „Podívej, už jde ledový muž!“

George se vracel z obchodu. Zaparkoval a vystoupil. Došel jsem k němu i s Kyrou, držela se mě za ruku a majetnický mi s rukou houpala. Rommie šel s námi a žongloval při tom třemi hlávkami salátu – myslím, že pro pána, který tak fascinoval Ki tehdy v sobotu večer v parku, nepředstavuje zrovna konkurenci.

George otevřel zadní dveře altimy a vytáhl dva pytlíky ledu. „Obchod byl zavřený,“ oznamoval. „Na ceduli stálo ZNOVU OTEVŘENO V 5 ODPOLO. Tak dlouho se mi nechtělo čekat, tak jsem vzal led a peníze prostrčil dírou na poštu.“

Zavřeli kvůli pohřbu Royce Merrilla, no jistě. Vzdali se skoro celodenního výdělků uprostřed turistické sezóny, aby se podívali, jak jde jejich kamarád do země. Byl to trochu dojemné. Podle mě to bylo také trochu odpudivé.

„Můžu taky nést led?“ zeptala se Kyra.

„Snad ano, ale nenamrzni,“ řekl George a opatrně vložil tříkilový sáček Kyře do natažených rukou.

„Nenamrzni,“ smála se Kyra. Zamířila k přívěsu, z kterého právě vycházela Mattie. V patách za ní John, který ji pozoroval očima raněného bíglu. „Mamí, dívej! Namrznou!“

Vzal jsem druhý sáček. „Vím, že mrazák je venku, ale nemají na něm visací zámeček?“

„Já se kamarádím skoro se všemi visacími zámky,“ řekl George.

„Aha. Chápu.“

„Miku! Chyťte!“ John mi hodil červený házecí talířek. Letěl ke mně, ale vysoko. Skočil jsem po něm, chytil ho, a najednou se mi v koutku duše ozval Devore: *Co je to s tebou, Rogette? Nikdy jsi neházela jako holka. Sejmi ho!*

Podíval jsem se dolů a všiml si, že se na mě dívá Ki. „Nemysli na smutné věci,“ řekla.

Usmál jsem se na ni a pak jsem jí hodil talířek. „Dobře, žádné smutnění. Tak honem, zlato. Hod'ho mamince. Uvidíme, jestli to svedeš.“

Také se usmála, otočila se a rychlým, přesným pohybem hodila talíře k matce – hodila tak prudce, že Mattie skoro nechytla. Ať už z Kyry Devorové vyroste cokoli, bude z ní přeborník na házení talířkem.

Mattie hodila talíře k Georgovi, který se otočil, až mu šosy směšného hnědého saka zaplácaly, a obratně talířek chytil za zády. Mattie se zasmála a zatleskala, a okraj tílka jí zalaškoval s pupkem.

„Nepředváděj se!“ křičel John od schodů.

„Žárlivost je ohavný cit,“ oznámil George Rommiemu Bissonetovi a hodil mu talířek. Rommie hodil Johnovi, ale talířek letěl moc stranou a bouchl do přívěsu. John pro něj seběhl ze schůdků a Mattie se zatím otočila ke mně. „Hrací bednu a hromádku cédéček mám na stolku v obývacím pokoji. Většinou jsou hrozně staré, ale je to přece jenom hudba. Přinesl bys je?“

„Jistě.“

Šel jsem dovnitř, kde bylo horko bez ohledu na tři strategicky umístěné větráky, které pracovaly přesčas. Díval jsem se na nevládný, konfekční nábytek a na Mattiinu ušlechtilou snahu vtisknout mu jistý charakter: na reprodukci van Gogha, kterou by si člověk nepověsil do kuchyňky v přívěsu, ale sem se hodila, na *Noční dravce* od Edwarda Hoppera nad pohovkou, na batikované závěsy, nad kterými by se Jo zasmála. Čísela z toho všeho statečnost, jež ve mně znovu probudila smutek kvůli Mattie a vztek na Maxe Devora. Ať byl mrtvý nebo ne, chtěl jsem ho nakopat do zadku.

Odešel jsem do obývacího pokoje a uviděl na stolku vedle pohovky novou knížku Mary Higgins Clarkové se založenými listy. Vedle ní ležela hromádku dívčích stužek do vlasů – cosi mi na nich bylo povědomé, i když jsem se nepamatoval, že bych je někdy na Ki viděl. Chvilku jsem tam ještě stál a mračil se, pak jsem vzal přehrávač a cédéčka a vyšel zase ven. „Hej, mládeži,“ zahlaholil jsem. „Rozjedeme to.“

Byl jsem v pohodě, dokud nezačala tančit. Nevím, jestli vám na tom záleží, ale mně ano. Byl jsem v pohodě, dokud nezačala tančit. Pak jsem byl ztracený.

Odešli jsme si házet talířkem za přívěs, částečně proto, abychom neprovokovali svou dobrou náladou a skotačením měšťany, kteří šli na pohřeb, ale hlavně proto, že trávník vzadu byl ke hře vhodnější – byla tam rovná zem a nízká tráva. Mattie párkrát nechytla, takže shodila elegantní dřeváky, bosa odběhla do přívěsu a vrátila se v teniskách. Potom byla mnohem lepší.

Házeli jsme si, povykovali na sebe nadávky, pili pivo, hodně se nasmáli. Ki chytání moc nešlo, ale na tříleté děcko měla úžasnou ruku a

hrála s chutí. Rommie postavil přehrávač na zadní schůdky přívěsu a z bedny se linul opar hudby konce osmdesátých a začátku devadesátých let: U2, Tears for Fears, Eurythmics, Crowded House, Flock of Seagulls, A-Ha, Bangles, Melissa Etheridgeová, Huey Lewis and the News. Připadalo mi, že znám každou písničku, každý rif.

Potili jsme se a běhali v poledním světle. Dívali jsme se, jak se míhají Mattiny dlouhé, opálené nohy, a poslouchali veselé Kyřino výskání. Rommie Bissonette jednou upadl jak široký, tak dlouhý a z kapes mu vypadaly všechny drobné, a John se tak smál, až se musel posadit. Z očí se mu kutálely slzy. Ki se k němu rozběhla a v plném trysku se mu rozplácla do bezbranného klína. John se rázem přestal smát. „Uf!“ zařval a podíval se na mě lesklým, raněným pohledem, protože pohmožděné koule se mu nepochybně pokusily vyšplhat zpět do těla.

„Kyro *Devorová!*“ křikla Mattie a ustaraně se dívala na Johna.

„Polazila jsem vlastního oblánce,“ prohlásila K.i hrdě.

John se na ni chabě usmál a vyhrabal se na nohy. „Ano,“ souhlasil.

„A rozhodčí ti napaří patnáct metrů za strhnutí hráče.“

„Nestalo se ti něco, kámo?“ zeptal se George. Taky se tvářil ustaraně, ale z hlasu mu byl cítit úsměv.

„Nic mi není,“ odsekl John a hodil po něm talířek. Nejistě přeletěl trávník. „Dělej, házej. Uvidíme, co zmůžeš.“

Zahřmělo hlasitěji, ale černá mračna byla pořád kus na západ od nás; nebe nad námi zůstávalo neškodně vlhce modré. Ptáci stále zpívali a cvrčci v trávě vrzali. Nad grilem se tetelil vzduch, brzy bude čas hodit na něj Johnovy newyorské steaky. Talířek pořád létal, červenal se na pozadí zeleného trávníku a stromů, modrého nebe. Pořád jsem měl chuť, ale všechno bylo pořád v pohodě – muži na celém světě jsou při chuti skoro neustále, a ledovce z toho netají. Ale Mattie začala tancovat a všechno se změnilo.

Byla to stará písnička od Dona Henleyho, kterou žene dopředu fakt drsný kytarový rif.

„Panebože, tuhle miluju,“ vykřikla Mattie. Talířek doletěl k ní. Chytila ho, upustila na zem, stoupla si na něj, jako by to byl kroužek červeného světla z reflektoru na jevišti, a začala tančit. Nejdřív si založila ruce za hlavu, potom na boky a nakonec za záda. Tančila a špičkami tenisek stála na talířku. Tančila, aniž se pohnula z místa. Tančila, jak se zpívá v té písni – jako vlna na oceánu.

*„Vláda napíchla pánskej záchod
v místním disko zapadáku,
A ona chce jenom tancovat, tancovat...
Aby kluci neprodávali bouchačky, co votočili,
A ona jenom chce, jenom chce tancovat.“*

Ženy vypadají sexy, když tancují – neuvěřitelně sexy –, ale tím to nebylo. Měl jsem chuť, ale s tou jsem se dokázal vyrovnat, jenže tohle byla víc než chuť, a vyrovnat se s tím nedalo. Bylo to cosi, co ze mě přímo vycuclo dech a nechalo mě Mattie naprosto napospas. V té chvíli byla to nejkrásnější, co jsem v životě viděl, nikoli hezká žena v šortkách a krátkém tílku, tancující na místě, ale Venuše vynořivší se z vln. Byla vším, co mi chybělo během uplynulých čtyř let, kdy jsem byl tak hrozně vykořeněný, že jsem ani nevěděl, že mi něco chybí. Oloupila mě o poslední obranné valy, pokud jsem ještě nějaké měl. Na věkovém rozdílu nezáleželo. Jestli lidem okolo mě připadalo, že mi visí jazyk z úst, i když je mám zavřená, tak ať. Jestli ztratím důstojnost, hrdost, sebevědomí, tak klidně. Čtyři roky o samotě mě naučily, že se dají ztratit horší věci.

Jak dlouho tam stála a tancovala? Nevím. Nejspíš jen chvílku, možná ani ne minutu, a pak si uvědomila, že se na ni díváme jako uhranutí, protože všichni do jisté míry viděli to, co já, a cítili to, co já. Po tu minutu asi nikdo z nás nespotřeboval mnoho kyslíku.

Sestoupila z talířku, rozesmátá a zrudlá, rozpačitá, ale nijak zvlášť se nestyděla. „Promiňte,“ řekla. „Já jenom... tu písničku prostě miluju.“

„Ona chce jenom tancovat,“ řekl Rommie.

„Ano, někdy nic jiného nechce,“ souhlasila Mattie a zrudla ještě víc.

„Promiňte, musím si odskočit.“ Hodila mi talířek a odběhla do přívěsu.

Zhluboka jsem se nadechl, snažil se vzpamatovat a vrátit se do skutečnosti a všiml si, že John dělá totéž. George Kennedy měl mírně omámený výraz, jako by mu někdo podal sedativum a to konečně začínalo účinkovat.

Zarachotil hrom. Tentokrát se ozval blíž.

Hodil jsem talířek Rommiemu. „Na co myslíš?“

„Myslím, že jsem se zamiloval,“ řekl, ale pak se zdálo, že se v duchu napomíná – bylo mu to vidět na očích. „Taky si myslím, že je

nejvyšší čas, abychom se pustili do těch steaků, jestli chceme jíst venku. Pomůžeš mi?“

„Jasně.“

„Já taky,“ hlásil se John.

Vrátili jsme se k přívěsu a nechali George, aby si hrál s Kyrou. Kyra se George vyptávala, jestli někdy chytil nějaké „zlocinče“. Mattie stála v kuchyni u otevřené lednice a skládala steaky na táč. „Díky bohu, že jste přišli. Zrovna jsem to chtěla vzdát a pustit se do nich rovnou. Jsou přímo nádherné, takové jsem ještě neviděla.“

„Já jsem zase neviděl nic krásnějšího než tebe,“ řekl John. Mluvil naprosto upřímně, ale úsměv, kterým ho počastovala, byl roztržitý a trochu pobavený. Zapamatoval jsem si, že nikdy nemám skládat poklony ženě o její krásě, pokud zrovna drží v rukou syrové řízky. Pak to nějak nezabírá.

„Umíš opékat maso?“ zeptala se mě. „Mluv pravdu, protože jsou moc pěkné na to, aby je někdo zkazil.“

„Já to zvládnu.“

„Tak jo, беру tě. Johne, ty budeš k ruce. Rommie, pomoz mi se salátem.“

„S radostí.“

George a Ki obešli přívěs dopředu a teď seděli na zahradních židličkách jako pár starých štamgastů v londýnském klubu. George vyprávěl Ki, jakou zažil přestřelku s Rolfem Nedeauem a fakt zlým gangem na Lisabonské ulici v roce 1993.

„George, co to máš s *nosem*?“ zeptal se John. „Nějak se ti *prodlužuje*.“

„Vadí ti to?“ optal se George. „Já tu společensky konverzuju.“

„Pan Kennedy chytil spousty zlocinčů,“ hlásila Kyra. „Chytil zlý gang a zavžel je do Supelmaxu.“

„Ano,“ souhlasil jsem. „Pan Kennedy také získal Oscara za roli ve filmu *Frajer Luke*.“

„To je skutečně pravda,“ řekl George. Zvedl pravou ruku a zkřížil dva prsty. „Ještě s Paulem Newmanem. Přesně tak.“

„Máme s ním špagátovou omáčku,“ řekla Ki vážně a to Johna znovu rozesmálo. Mě to tak nebralo, ale smích je nakažlivý; už jenom pohled na Johna mě po pár vteřinách dostal. Řvali jsme smíchy jako dva blázni a při tom jsme plácali steaky na gril. Divím se, že jsme si nepopálili ruce.

„Ploč se smějou?“ zeptala se Ki George.

„Protože jsou to hloupí pánové s maličkými mozečky,“ odpověděl George. „Teď poslouchej, Ki – dostal jsem je všechny kromě Hranatýho Hlaváče. Skočil do auta a já taky. Podrobnosti té honičky nejsou nic pro malou holčičku –“

George je stejně na ni všechny vysypal a já s Johnem jsme zatím stáli naproti sobě u grilu a culili se na sebe. „Pohoda, že?“ prohodil John a já přikývl.

Mattie vyšla ven s kukuřicí zabalenou do hliníkové fólie a za ní Rommie, který nesl v náruči velkou mísu salátu, opatrně odpočítával schody a při tom natahoval krk, aby přes mísu viděl pod nohy.

Posadili jsme se k piknikovému stolku, George a Rommie na jednu stranu, John a já s Mattie na druhou. Ki se posadila do čela na zahradní křeslo vypodložené hromadou starých časopisů. Mattie jí uvázala kolem krku utěrku, kterého potupě se Ki podvolila jen proto, že za á měla na sobě nové šaty, a za bé utěrka není bryndák, alespoň v technickém slova smyslu.

Pořádně jsme se naládovali – měli jsme salát, steak (John měl pravdu, opravdu jsem v životě lepší nejedl), opečený klas kukuřice a jako zákusek jahodový dortík. Než jsme se dostali k dortíku, hřmělo už o poznání blíž a zvedal se horký, nestálý vítr.

„Mattie, jestli už v životě nebudu jíst tak dobré jídlo, nijak se nebudu divit,“ řekl Rommie. „Moc děkuju, že jste mě pozvali.“

„Já děkuju vám,“ řekla. Měla v očích slzy. Z jedné strany vzala za ruku mě a z druhé strany Johna. Stiskla je. „Děkuju vám všem. Kdybyste věděli, jaké to pro Ki a pro mě bylo ještě před týdnem...“ Zavrtěla hlavou, naposledy nám stiskla ruce a pak je pustila. „Ale už je to pryč.“

„Podívejte se na malou,“ řekl George pobaveně.

Ki se v křesílku celá svezla a dívala se na nás skelným zrakem. Vlasy se jí z čelenky vytahaly a lepily si jí na tváře. Špičku nosu měla od šlehačky a na bradě jí uvízlo osamělé žluté zrnko kukuřice.

„Hodila jsem talířek šestisícklát,“ prohlásila Kyra. Promlouvala vážným, nepřítomným hlasem. „Už nemůžu.“

Mattie se chtěla zvednout. Položil jsem jí ruku na paži. „Necháš mě?“ S úsměvem přikývla. „Jestli chceš.“

Zvedl jsem Kyru do náruče a vynesl ji po schodech do přívěsu. Znovu zahřmělo, zdlouhavě a rachotivě, jako když vrčí velký pes. Podíval jsem se na zatahující se mraky a při tom můj zrak upoutal jakýsi

pohyb. Po Wasp Hill Road jelo na západ k jezeru staré modré auto. Jediný důvod, proč jsem si ho všiml, byl, že mělo na nárazníku jednu z těch hloupých samolepek z Village Café: PORUCHA KLAKSONU – BACHA NA PROSTŘEDNÍK.

Vynesl jsem Ki po schodech dovnitř a otočil ji tak, aby se neudeřila do hlavy. „Postalej se o mě,“ řekla ze spaní. Měla tak smutný hlas, až mě zamrazilo. Jako by věděla, že žádá nemožné. „Postalej se o mě, jsem malá, máma žíká, že jsem malý puclík.“

„Postarám se o tebe,“ řekl jsem a políbil ji na to hedvábné místo mezi očima. „Neboj se, Ki, pěkně spi.“

Odnesl jsem ji do pokoje a uložil do postele. To už spala jako dudek. Utřel jsem jí šlehačku z nosu a sebral kukuřici z brady. Podíval jsem se na hodiny, bylo za deset minut dvě. Touto dobou už se budou lidi scházet v baptistickém kostele. Bill Dean si vzal šedou kravatu. Buddy Jellison přišel v klobouku. Stál za kostelem ještě s nějakými muži, kde pokušovali, než vejdou dovnitř.

Otočil jsem se. Ve dveřích stála Mattie. „Miku,“ řekla. „Pojď sem, prosím.“

Šel jsem. Tentokrát nebyla mezi jejím pasem a mýma rukama žádná látka. Její kůže byla teplá a hedvábná, jako u její dcery. Dívala se na mě, rty pootevřené. Přitiskla se ke mně boky, a když ucítila, že je to tam dole tvrdé, přimáčkla se ještě víc.

„Miku,“ opakovala.

Zavřel jsem oči. Měl jsem pocit jako člověk, který právě vešel do dveří jasně osvětleného pokoje plného lidí, kteří se smějí a povídají si. A tancují. Protože někdy nic jiného *skutečně* nechceme.

Chci dovnitř, pomyslel jsem si. To chci, a nic jiného. Dovol mi dělat, co chci. Dovol mi

Uvědomil jsem si, že to říkám nahlas, rychle jí to šeptám do ucha a při tom jí přejiždím rukama po zádech nahoru a dolů, špičkami prstů sleduji páteř, dotýkám se jejích lopatek a pak dlaněmi přejiždím dopředu k malým prsům.

„Ano,“ řekla. „To chceme oba. Ano. To je dobře.“

Pomalou zvedla palce a otřela mi mokro pod očima. Odtáhl jsem se od ní. „Ten klíč –“

Pousmála se. „Víš, kde je.“

„Dnes večer přijdu.“

„Dobře.“

„Byl jsem...“ Musel jsem si odkašlat. Podíval jsem se na Kyru, která hluboce spala. „Byl jsem sám. Myslím, že jsem to nevěděl, ale bylo to tak.“

„Já taky. A věděla jsem to i za tebe. Prosím pusu.“

Políbil jsem ji. Myslím, že jsme se dotkli jazykem, ale nevím to jistě. Určitě se však pamatuji na to, jak byla *živá*. Byla jako přadeno lehce se otáčející v mých rukou.

„Hej!“ zavolal John venku a my jsme od sebe odskočili. „Nechcete nám mládeži trochu pomoci? Začíná pršet!“

„Díky, že ses konečně rozhodl,“ řekla mi potichu. Otočila se a rozběhla se úzkou chodbičkou ven. Když se mnou mluvila příště, myslím, že ani nevěděla, s kým mluví a kde je. Když se mnou mluvila příště, umírala.

„Neprobud' malou,“ slyšel jsem, jak říká Johnovi, a on odpověděl:

„Aha, promiň, promiň.“

Ještě chvíli jsem nehybně stál a popadal dech, pak jsem vklouzl do koupelny a opláchl si studenou vodou obličej. Pamatuji si, že jsem viděl ve vaně modrou velrybu z umělé hmoty, když jsem se otáčel, abych si vzal ze sušáku ručník. Pamatuji si, že jsem si myslel, že ta velryba nejspíš chrlí z dírky na hlavě bubliny, a dokonce si pamatuji, že se mi hlavou mihl nápad – dětský příběh o velrybě, která chrlí. Jaké byste jí dali jméno, Willie? Ne, to napadne každého. Takže Wilhelm – to zní pěkně kulatě, velkolepě a zároveň legračně. Wilhelm, chrlící velryba.

Pamatuji si, jak přímo nade mnou práskl hrom. Pamatuji si, jak jsem byl šťastný, protože jsem se konečně rozhodl a přede mnou byla noc. Pamatuji si mumlavé mužské hlasy a hlas Mattie, která jim říkala, kam co uklidit. Pak jsem je slyšel, jak se vracejí znovu ven.

Podíval jsem se dolů a všiml si, že jistý hrbol už opadá. Pamatuji si, že jsem si myslel, že není nic směšnějšího než pohlavně vzrušený muž, a věděl jsem, že mě to napadlo už jednou, možná ve snu. Odešel jsem z koupelny, ještě jednou se podíval na Kyru – převalila se na bok a tvrdě spala – a pak zamířil do chodbičky. Zrovna jsem došel do obývacího pokoje, když se venku strhla stěelba. Ten zvuk jsem si nikdy nepletl s hromobitím. Na okamžik se můj mozek snažil ty zvuky přiřadit ranám z výfuku – u sportáku nějakého kluka –, ale pak mi to bylo jasné. Cosi ve mně čekalo, že se něco stane... ale čekalo to spíš duchy než stěelbu. Osudová chýba.

Zaznělo rychlé *prásk! prásk! prásk!* z automatické zbraně – devítimilimetrového glocka, jak se ukázalo. Mattie zaječela – pronikavým, řezavým hlasem, při kterém mi ztuhla krev v žilách. Slyšel jsem, že John vykřikl bolestí a George Kennedy řve: „K zemi, k zemi! Kristepane, *strhněte ji k zemi!*“

Do přívěsu cosi narazilo, jako dávka krupobití – zarachotilo to od západu k východu. Cosi mi rozčíslo vzduch těsně před očima – slyšel jsem to. Zaznělo skoro melodické *sproing*, jako když praskne kytarová struna. Salátová mísa na stole, kterou jeden z nich právě přinesl, se rozletěla na střepy.

Vyběhl jsem ze dveří a málem sletěl ze schodů z betonových kvádrů. Uviděl jsem, že gril je převrácený a žhavé uhlíky už místy zapalují sporou trávu. Uviděl jsem, že Rommie Bissonette sedí s nohama nataženými a zpitoměle se dívá na svůj kotník, prosáklý krví. Mattie klečela na všech čtyřech u grilu, vlasy jí visely do tváře – jako by chtěla shrabat žhavé uhlíky, než se rozhoří. John se ke mně potácel a natahoval ruku. Paži měl celou od krve.

A uviděl jsem to auto, které kolem projíždělo už předtím – ten obyčejný sedan s veselou samolepkou. Projel po silnici kolem – lidé uvnitř si nás nejdřív obhlédli –, pak to otočili a vrátili se. Z předního okna vedle řidiče se stále vykláněl střelec. Viděl jsem v jeho ruce krátkou hlaveň, ze které se kouřilo. Měla drátěný rám. Střelcův obličej byl modrý a hladký, jenom s velkýma očima – měl lyžařskou masku.

Nad námi dlouze, výhruzně zahřmělo.

George Kennedy kráčel k autu, nespěchal, cestou odkopával žhavé uhlíky, nestaral se o tmavě rudou skvrnu, která se mu šířila po pravé nohavici, a při tom sahal dozadu a pořád ještě nespěchal, ani když se střelec stáhl dovnitř a zařval na řidiče „Jed’ jed’ jed’!“, řidič měl také modrou masku, a George nespěchal, ne, ani v nejmenším, a ještě než jsem v jeho ruce spatřil pistoli, poznal jsem, proč si nesundával to svoje směšné strejcovské sako, proč v něm dokonce s námi hrál.

Modré auto (ukázalo se, že je to ford ročník 1987, registrovaný na paní Soniu Belliveauovou z Auburnu; den předtím byla ohlášena jeho krádež) se drželo u krajnice a vlastně pořád jelo. Teď přidalo, od zadních pneumatik mu vyletěly hrsti suchého hnědého prachu, zadek mu sklouzl, porazil Mattiinu poštovní schránku, až odletěla do silnice.

George pořád nespěchal. Spojil dlaně, pistoli držel v pravé ruce a levačkou ji ustálil. Pětkrát rozmyslně zmáčkl. První dvě šly do kufru –

viděl jsem, jak se objevily díry. Třetí vletěla do zadního okna odjíždějícího fordu, uslyšel jsem kohosi vykřiknout bolestí. Čtvrtá šla kdoví kam. Pátá zasáhla levou zadní pneumatiku. Ford se stočil. Řidič smyk skoro zvládl, ale pak ztratil kontrolu. Auto vletělo do příkopu třicet metrů od přívěsu a převrátilo se na bok. Ozvalo se *vhumf!* a zadek auta zaplavily plameny. Jedna Georgeova rána musela zasáhnout nádrž. Střelec se snažil protáhnout oknem ven.

„Ki... vezmi Ki... pryč...“ uslyšel jsem chraptivý šepot.

Plazila se ke mně Mattie. Jedna strana její hlavy – pravá strana vypadala pořád normálně, ale levá byla rozbitá. Mezi prameny zakrvácených vlasů se dívalo jedno omámené modré oko. Po opáleném rameni měla rozsypané zlomky lebeční kosti jako porcelánové střepy. Jak rád bych vám řekl, že si nic z toho nepamatuji, jak bych byl rád, kdyby vám někdo jiný řekl, že Michael Noonan zemřel dřív, než to *uviděl*, ale nejde to. *Žel*, to je to slovo z křížovek, vyjadřující velký smutek.

„Ki... Miku, vezmi Ki...“

Klekl jsem si a vzal ji do náruče. Bránila se. Byla mladá a silná, a i když jí zubatou dírou v lebce vykukoval mozek, bránila se mi, volala dceru, chtěla k ní, chtěla ji chránit a ukrýt v bezpečí.

„Mattie, všechno je v pořádku,“ chlácholil jsem ji. Dole v baptistickém kostele, na opačném konci zóny, ve které jsem byl, lidé zpívali „Požehnaná jistota“ ... ale většinou měli oči nepřítomné, jako bylo to oko, které na mě hledělo, skrz zacuchané zakrvácené vlasy. „Mattie, přestaň, uklidni se, všechno je v pořádku.“

„Ki... vezmi Ki... ať jí nic...“

„Nic jí neudělají, Mattie, spolehni se.“

Vzepjala se, kluzká jako ryba, a zakřičela dceřino jméno, natahovala krvavé ruce k přívěsu. Růžové šortky a tílko zrudly jasnou červení. Krev cákala na trávu, jak sebou házela a škubala. Kus od nás to pořádně zadunělo, protože benzínová nádrž fordky povolila. K černému nebi se zvedal černý kouř. Dlouze a hlasitě zahřmělo, jako by nebe říkalo *Chcete rámus? Jo? Tak tady ho máte.*

„Řekni, že se Mattie nic nestalo, Miku!“ křičel John přeskakujícím hlasem. „Ach panebože řekni že –“

Padl vedle mě na kolena a oči se mu obrátily v sloup, až bylo vidět jenom bělmo. Natáhl se po mně, popadl mě za rameno, a potom mi utrl kus košile, protože prohrál tu bitvu a ztratil vědomí a padl na bok vedle

Mattie. Z koutku úst mu vybublala bílá pěna. Čtyři metry od nás, poblíž převráceného grilu, se snažil zvednout na nohy Rommie, zuby zaťaté bolestí. George stál uprostřed silnice a dobíjel pistoli z váčku, který měl zřejmě schovaný v kapse saka, a sledoval, jak se střelec snaží dostat z převráceného auta dřív, než vzplane celé. Georgeova levá nohavice už byla celá rudá. *Možná to přežije, ale už nikdy si ten oblek nevezme,* napadlo mě.

Držel jsem Mattie v náručí. Sklonil jsem k ní hlavu, přiložil jí ústa k uchu, které bylo stále na místě, a řekl: „Kyře nic není. Spí. Je jí dobře, spolehni se.“

Zdálo se, že Mattie pochopila. Přestala se se mnou prát a zhroutila se do trávy a jen se celá třásla. „Ki... Ki...“ To byla její poslední pozemská slova. Jednou rukou naslepo šátrala, sevřela hrst trávy a vyškubla ji.

„Semhle,“ slyšel jsem George. „Semhle, ty hajzle, ať tě ani *nenapadne*, že se ke mně otočíš zády.“

„Je to s ní špatné?“ ptal se Rommie a belhal se k nám. Ve tváři byl bílý jako papír. A ještě než jsem stačil odpovědět, začal: „Ach Ježíši. Svatá Maria matko boží, pros za nás hříšné, nyní i v hodině naší smrti. Požehnaný plod života Tvého, Ježíš. Ach Maria zrozená bez hříchu, pros za nás, kteří se k tobě uchýlili. Ach ne, Miku, ne.“ Začal znovu, tentokrát sklouzl do lewistonské hovorové franštiny, které staří lidé říkají La Parle.

„Přestaň,“ okřikl jsem ho a on poslechl. Jako by jen čekal, až mu to někdo řekne. „Jdi dovnitř a podívej se na Kyru. Můžeš?“

„Ano.“ Zamířil k přívěsu, držel si při tom nohu a kulhal. Při každém kroku bolestně vyjekl, ale dařilo se mu jít dál. Cítil jsem spálené trsy trávy. Cítil jsem elektrický déšť v sílícím větru. A pod rukama jsem cítil, jak se lehce otáčející vřeteno zastavuje.

Obrátil jsem ji, chytil do náruče a začal ji kolébat. V baptistickém kostele pastor četl Royceovi Žalm 139: Kdyby řekl, snad mě přikryje tma, i noc kolem mne se stane světlem. Pastor četl a Marťané naslouchali. Kolébal jsem ji v náručí pod černými bouřkovými mračny. Měl jsem k ní dnes v noci přijít, vzít si klíč zpod květináče a přijít k ní. Tančila se špičkami bílých tenisek na červeném talířku, tančila jako vlna na oceánu, a teď mi umírala v náručí a chomáče trávy zatím hořely a ten muž, kterému se líbila stejně jako mně, ležel v bezvědomí vedle ní, s

pravou paží zrudlou v místě od krátkého rukávu trička s nápisem JSME ŠAMPIÓNÍ až po kostnaté, pihovaté zápěstí.

„Mattie,“ řekl jsem. „Mattie, Mattie, Mattie.“ Kolébal jsem ji a hladil ji po čele, jehož pravou stranu jako zázrakem nepotřísnila krev, která z ní vytekla. Vlasy jí zakrývaly zničenou levou stranu tváře. „Mattie,“ řekl jsem. „Mattie, Mattie, ach Mattie.“

Zablesklo se – byl to první blesk, který jsem viděl. Ozářil západní nebe jasně modrým obloukem. Mattie se mi v náručí prudce otřásla – od krku až po špičky nohou se otřásla. Stiskla rty. Zachmuřila čelo, jako by se soustředila. Zvedla ruku, jako by se mě chtěla chytit za zátylek, jako člověk padající z útesu, který se chce poslepu chytit čehokoli, co ho ještě na chvílku zadrží. Pak ruka sklouzla a ochable ulehla do trávy dlaní vzhůru. Ještě jednou se zachvěla – celé to drobné tělo se mi zachvělo v náručí – a pak znehybněla.

26. KAPITOLA

Potom jsem se ze zóny skoro nevynořil, dokud jsem neudělal to, co jsem udělal. Několikrát jsem z ní vyšel – například když mi ze starých zápisníků vypadl útržek papíru s rodokmenem –, ale to byly jen krátké mezihry. Svým způsobem jsem to vše prožíval stejně jako sen o Mattie, Jo a Sáře; svým způsobem to bylo jako ta hrozná horečka, kterou jsem prodělal v dětství, kdy jsem skoro umřel na spalničky; ale většinou se to nedalo přirovnat vůbec k ničemu. Byla to prostě zóna. Cítil jsem ji. Zapřísahal jsem Boha, abych ten cit ztratil.

Přišel ke mně George, před sebou hnal toho muže v modré masce. George už hrozně kulhal. Cítil jsem rozpálený olej a benzín a spálené pneumatiky. „Je mrtvá?“ zeptal se George. „Mattie?“

„Ano.“

„A John?“

„Nevím,“ řekl jsem a v té chvíli se John pohnul a zaúpěl. Byl naživu, ale ztratil spoustu krve.

„Miku, poslouchej,“ začal George, ale než stačil říct víc, z hořícího auta v příkopu k nám dolehl strašlivý zalykavý jekot. Byl to ten řidič. Pekl se zaživa. Střelec k němu chtěl vyrazit, ale George zvedl pistoli. „Hni se a já tě zabiju.“

„Nemůžeš ho takhle nechat umřít,“ promluvil střelec přes masku.

„Takhle nemůžeš nechat chcípnout ani psa.“

„Už je mrtvý,“ řekl George. „Nedostaneš se k tomu autu blíž než na tři metry, pokud nemáš azbestový oblek.“ Zapotácel se. Obličej měl bledý jako tu kapku šlehačky, kterou jsem setřel Kyře z nosu. Střelec udělal pohyb, jako by se chtěl na George vrhnout, ale ten ho zase pohybem pistole uklidnil. „Příště se už nemusíš zastavovat,“ řekl George, „protože se nezastavím ani já. To ti zaručuju. Teď si sundeš masku.“

„Ne.“

„Mám tě tak akorát po krk, Jesse. Přichystej se na pánaboha.“ George natáhl u svého revolveru úderník.

Střelec zablekotal: „Ježíši Kriste,“ a strhl si masku. Byl to George Footman. Žádné velké překvapení. Za jeho zády naposledy vykřikl z útrob ohnivé fordky řidič a pak zmlkl. Z ohně se valila černá mračna kouře. Znovu zahřmělo.

„Miku, běž dovnitř a najdi něco, čím by se dal svázat,“ řekl George Kennedy. „Udržím ho ještě minutu – možná dvě, když budu muset –, ale krvácím jako píchnuté prase. Podívej se po náplastí. Ta by udržela i Houdiniho.“

Footman stál, ani se nehnul, jenom poletoval očima z Kennedyho na mě a zase zpátky. Potom se zahleděl na okresku 68, ale ta byla nezvykle pustá. Ale možná to nijak divné nebylo – blízcí se bouřku předpověděli přesně. Turisté a letní hosté budou pod střechem. A místní...

Místní... ti naslouchali. To je poměrně přesný výraz. Pastor mluvil o Royceovi Merrillovi, o dlouhém a plodném životě, o muži, který sloužil své zemi v míru i válce, ale pamětníci ho neposlouchali. Poslouchali *nás*, podobně jako kdysi v hloučku kolem sudu s kvašáky v krámě Jezerní vyhlídka poslouchali z rádia zápsy.

Bill Dean držel Yvette za ruku tak pevně, až mu zbělely nehty. Muselo ji to bolet... ale nestěžovala si. *Chtěla*, aby ji tak držel. Proč?

„Miku!“ Georgeův hlas znělo poznání slaběji. „Prosím tě, kámo, pomoz mi. Ten chlap je nebezpečnej.“

„Pusťte mě,“ ozval se Footman. „To bude nejlepší, co myslíte?“

„Ani v tom nejhnusnějším snu, hajzle,“ řekl George.

Vstal jsem, prošel kolem květináče, pod kterým ležel klíč, a vyšel jsem po betonových schůdcích. Nebe rozčísil blesk a vzápětí zarachotil hrom.

Rommie seděl uvnitř na židli u kuchyňského stolu. V obličeji byl ještě zelenější než George. „Malá je v pořádku,“ řekl namáhavě. „Ale vypadá, že se každou chvíli probudí... už nemůžu chodit. Kotník mám v hajzlu.“

Zamířil jsem k telefonu.

„Neobtěžuj se,“ zarazil mě Rommie. Měl chraptivý a rozechvělý hlas.

„Zkoušel jsem to. Je hluchej. Někde v jiném městečku musel do něčeho praštit blesk. Někde shořelo trafo. Kristepane, v životě mě nikdy nic tak nebolelo.“

Přešel jsem k šuplíkům v kuchyni a začal je jeden po druhém vytahovat a hledat v nich náplast nebo šňůru na prádlo, nebo cokoli jiného. Jestli Kennedy kvůli ztrátě krve omdlí, než stačím vyběhnout ven, tak ten druhý George mu sebere pistoli, zabije ho a potom zabije Johna ležícího v bezvědomí na doutnajícím trávě. Až se o ně postará, přijde sem a zastřelí Rommieho a mě. Nakonec si nechá Kyru.

„Ne, nenechá,“ řekl jsem. „Nechá ji naživu.“

A to by možná bylo ještě horší.

V první zásuvce byly přibory. V druhé svačिनové sáčky, odpadkové pytle a úhledně převázané špalíčky kupónů ze smíšeného zboží. Ve třetím chňapky a podložky

„Miku, kde je moje Mattie?“

Otočil jsem se provinile jako člověk, kterého nachytali při prohlížení sprostých obrázků nebo při míchání nezákonných drog. Kyra stála na chodbičce u obývacího pokoje, vlasy jí spadaly kolem spánkem zarudlých tváří a gumička do vlasů jí visela na zápěstí jako náramek. Oči měla vykulené a ustrašené. Neprobudily ji výstřely, možná ani matčin křik. Probudil jsem ji já. Probudily ji moje myšlenky.

V okamžiku, kdy jsem si to uvědomil, jsem se je pokusil nějak zakrýt, ale bylo pozdě. Předtím na mě moc dobře poznala, že myslím na Devora, takže mi řekla, abych nemyslel na smutné věci, a teď moc dobře poznala, co se stalo její matce, ještě než jsem stačil svoji mysl uzavřít.

Spadla jí brada. Oči se jí rozšířily. Vykřikla, jako by se jí ruka ocitla ve svěráku, a rozběhla se ke dveřím.

„Ne, Kyro, ne!“ Přeběhl jsem kuchyň, skoro jsem zakoplo Rommieho (díval se na mě tupě a nechápavě jako člověk, který už není úplně při vědomí), a právě včas ji chytil. Zároveň jsem uviděl, jak Buddy Jellison odchází bočním vchodem z baptistického kostela. Šli s ním dva muži, se kterými předtím kouřil. Teď jsem pochopil, proč se Bill tak pevně držel Yvette, a byl jsem mu vděčný – byl jsem vděčný jim oběma. Così chtělo, aby šel s Buddym a ostatními... ale Bill nešel.

Kyra se mi zmítala v rukou, křečovitě se vrhala ke dveřím, lapala po dechu a pak znovu zaječela. „*Pust' mě, chci za mámou, pust' mě, chci za mámou, pust' mě-*“

Volal jsem na ni jediným způsobem, o kterém jsem věděl, že ho bude skutečně vnímat, hlasem, který jsem mohl používat jen s ní. Pomaloučku se mi v náručí uvolňovala, až se ke mně otočila. Oči měla veliké, zmatené a plné slz. Ještě chvíli se na mě dívala a pak zřejmě pochopila, že ven jít nesmí. Postavil jsem ji na zem. Chvíli jen stála a pak couvala, dokud se zadečkem neopřela o myčku. Po hladkých bílých dvířkách sklouzla na podlahu. Pak začala naříkat – byl to nejhroznější žalostný nářek, jaký jsem kdy slyšel. Všechno pochopila, víte. Musel jsem jí toho ukázat dost, abych ji udržel uvnitř, musel jsem... a protože jsme byli v té zóně spolu, podařilo se to.

Buddy a jeho kamarádi seděli v dodávce, která jela sem. Na boku měla nápis STAVBY BAMB.

„Miku!“ zakřičel George. Znělo to ustrašeně. „Musíš sebou hodit!“

„Vydrž!“ odpověděl jsem. „Vydrž, Georgi!“

Mattie začala s ostatními skládat nádoby z pikniku vedle dřezu, ale jsem si skoro jist, že umakartová deska nad zásuvkami byla holá a čistá, když jsem utíkal za Kyrrou. Teď tomu bylo jinak. Žlutá plechovka na cukr byla převrácená. V rozsypaném cukru bylo napsáno:

honem

„Nepochybně,“ zahučel jsem a prohledal ostatní zásuvky. Žádná náplast, žádný provaz. Ani mizerná pouta, a ta ve většině slušně zařízených domácností najdete hned ve třech nebo čtyřech exemplářích. Pak jsem dostal nápad a podíval se do skříňky pod dřezem. Když jsem se vynořil, náš George se potácel a Footman se na něj upřeně díval jako dravec.

„Přinesl jsi nějakou náplast?“ zeptal se George Kennedy.

„Ne, něco lepšího,“ řekl jsem. „Pověz mi, Footmane, kdo ti vlastně platil? Devore, nebo Whitmorová? Nebo to nevíš?“

„Seru na tebe,“ odpověděl.

Pravou ruku jsem držel za zády. Teď jsem ukázal dolů z kopce vlevo a pokusil se vyloudit na tváři překvapený výraz. „Co tu sakra dělá Osgood? Pošli ho pryč!“

Footman se tím směrem podíval – instinktivně – a já ho udeřil do zátylku kladivem, které jsem našel v krabici na nářadí pod dřezem u Mattie. Hlasitě to křuplo a z chuchvalce vlasů příšerně vystříkla krev, ale nejhorší bylo cítit, jak lebka povoluje – promáčkla se jako houba a já to cítil přes rukojeť až v prstech. Zhroutil se jako pytel písku a mně se zvedl žaludek; kladivo mi vypadlo z ruky.

„Fajn,“ řekl George. „Poněkud nechutné, ale nejspíš to bylo nejlepší, co jsi mohl udělat za daných... daných...“

Nezhroutil se jako Footman – šel k zemi pomaleji a spořádaněji, skoro půvabně –, ale stejně omdlel. Zvedl jsem revolver, podíval se na něj, pak jsem ho hodil do lesa za silnicí. Pistoli jsem v této chvíli rozhodně nepotřeboval; jenom by mě zapletla do větších nesnází.

Z kostela odešlo ještě několik mužů; odjelo také několik žen v černých šatech a závojích. Musel jsem si pospíšet ještě víc. Rozepnul jsem Georgeovi kalhoty a stáhl mu je. Kulka, která ho zasáhla do nohy,

se mu zaryla do stehna, ale vypadalo to, že se rána ucpává tuhnoucí krví. Johnova paže vypadala jinak – pořád z ní tryskala krev a bylo jí strašně moc. Strhl jsem mu opasek a utáhl mu ho kolem paže, co to šlo. Pak jsem mu vrazil facku. Otevřel oči a tupě se na mě podíval, jako by mě nepoznával.

„Otevři pusu, Johne!“ Jenom civěl. Sklonil jsem se, až se naše nosy skoro dotýkaly, a zařval jsem: „*Otevři hubu! Dělej!*“ Poslechl jako dítě, kterému ošetřovatelka řekne, aby udělal áá. Vrazil jsem mu konec opasku mezi zuby. „Zavři pusu!“ Zavřel. „Ted’ drž,“ poručil jsem. „Budeš držet, i když omdlíš.“

Neměl jsem čas zjišťovat, jestli mě vnímá. Vstal jsem a podíval se k nebi, protože v tom okamžiku celý svět zářivě zmodral. Na vteřinu jsem si připadal, že jsem se ocitl uvnitř neónu. Nahoře vyčkávala černá řeka, převalovala se a svíjela jako pytel hadů. Ještě nikdy jsem neviděl tak zlověstné nebe.

Vyběhl jsem znovu po betonových schůdcích do přívěsu. Rommie seděl zhrouceně u stolu s tváří na složených pažích. Vypadal by jako učitelka v mateřské škole, která si dává o přestávce dvacet, nebýt rozbité salátové mísy a kousků salátu, které měl ve vlasech. Kyra pořád seděla na zemi zády opřená o myčku a hystericky plakala.

Zvedl jsem ji a všiml si, že se počurala. „Musíme už jít, Ki.“

„Já chci Mattie! Já chci mámu! *Já chci Mattie, ať jí nic není! Ať není mltvá!*“

Proběhl jsem přívěsem. Cestou ke dveřím jsem minul stolek, na kterém ležel román Mary Higgins Clarkové. Znovu jsem si všiml hromádky mašlí do vlasů – možná si je zkoušely, než začala oslava, a potom daly přednost ozdobné gumičce a mašle nechaly ležet. Byly bílé s jasně červenými okraji. Pěkné. V běhu jsem je sebral, nacpal je do kapsy u kalhot a pak si přehodil Ki na druhou paži.

„Já chci Mattie! Já chci mámu! *Ať se vlátí!*“ Bušila do mě, snažila se mě zastavit, pak se mi znovu začala v náručí svíjet a kopat. Bušila mi pěstmi do spánku. „Postav mě na zem! Já chci dolů! Dolů!“

„Ne, Kyro.“

„*Postav mě na zem! Na zem! Na zem! Postav mě na zem!*“

Přestala mě vnímat. Ale když jsme se ocitli na horním schodu, najednou se utišila. „Dej mi Stlickena! Já chci Stlickena!“

Nejdřív jsem netušil, o čem to mluví, ale když jsem se podíval směrem, kterým ukazovala, pochopil jsem. Na chodníku kousek od

květináče, pod kterým ležel klíč, ležel plyšový pejsek z Kyřina oběda. Podle toho, jak Strickland vypadal, měl za sebou už pořádný kus práce – světle šedá srst ztmavla prachem –, ale jestli ji ta hračka uklidní, rád ji pro ni vezmu. Na starosti se špínou a bacily nebyl čas.

„Dám ti Stricklanda, když mi slíbíš, že zavřeš oči a neotevřeš je, dokud ti neřeknu. Slibuješ?“

„Slibuju.“ Třásla se mi v náručí a do očí jí vstoupily velikánské kulaté slzy – takové, jaké se objevují spíš v pohádkách a ne ve skutečném životě – a ty se jí skutálely po tvářích. Cítil jsem spálenou trávu a zuhelnatělé hovězí maso. Děsivou chvíli jsem se bál, že začnu zvracet, ale pak jsem se ovládl.

Ki zavřela oči. Vykulily se další dvě slzy a dopadly mi na ruku. Byly horké. Tápavě natáhla jednu ruku. Sešel jsem po schodech, sebral psa, pak jsem zaváhal. Nejdřív ty stužky, teď pes. Se stužkami nejspíš nic nebylo, ale připadalo mi, že je chyba dávat jí psíka a brát ho s sebou. Připadalo mi to jako chyba, ale...

Je šedý, zašeptal mi v hlavě ufounský hlas. Nemusí ti dělat starosti, protože je šedý. Ta plyšová hračka ve snu byla černá.

Nevěděl jsem pořádně, o čem ten hlas mluví, ale neměl jsem čas se tím zabývat. Strčil jsem plyšového psíka Kyře do otevřené ruky. Přimáčkla si ho k obličejí a dala mu pusku na zaprášenou srst, ale oči držela zavřené.

„Možná že Stlicken mámě pomůže, Miku. Stlicken je kouzelný pes.“

„Jenom neotvírej oči. Neotvírej je, dokud ti neřeknu.“

Opřela se mi tváří o krk. Přenesl jsem ji přes trávník ke svému autu. Posadil jsem ji na sedadlo vedle řidiče. Lehla si s rukama přes hlavu, v jedné baculaté ruce pořád držela špinavého psíka. Řekl jsem jí, aby tak zůstala, aby ležela na sedadle. Nedala nijak najevo, že mě slyší, ale já věděl, že ano.

Museli jsme spěchat, protože pamětníci byli na cestě. Pamětníci chtěli, aby to už skončilo, chtěli, aby tato řeka vtekla do moře. A my mohli jet jenom na jedno místo, mohli jsme být v bezpečí jenom na jednom místě, a tím byla Smějící se Sára. Jenomže ještě předtím jsem musel něco udělat.

V kufru jsem vozil deku, starou, ale čistou. Vytáhl jsem ji ven, přešel trávník a prikryl jí Mattie Devorovou. Když se deka usadila, zbyla z ní žalostně malá hromádka. Rozhlédl jsem se a viděl, že John na mě

upírá pohled. Oči měl skelné šokem, ale připadalo mi, že se trochu vzpamatovává. Opasek pořád svíral v zubech; vypadal jako feťák, který se připravuje píchnout si dávku.

„O eí oé,“ řekl – *To není možné*. Přesně jsem věděl, jak mu je. „Za pár minut přijede pomoc. Vydrž. Já musím jet.“

„Am?“

Neodpověděl jsem. Nebyl čas. Zastavil jsem se a zkusil nahmátnout puls George Kennedyho. Pomalý, ale silný. Footman ležel vedle něj v hlubokém bezvědomí, ale cosi dušeně mumlal. Rozhodně nebyl mrtvý. Zabít taťku, to dá fušku. Poryv větru na mě foukl dým z převráceného auta, takže jsem kromě grilovaného steaku cítil i pečené maso. Znovu se mi zvedl žaludek.

Utíkal jsem k chevroletu, dopadl na sedadlo za volant a vycouval po cestičce. Ještě jednou jsem se podíval – na zakryté tělo, na tři poražené muže, na přívěs s řádkou černých děr po kulkách na boku a s dveřmi dokořán. John se zvedl na zdravý loket, konec opasku stále svíral mezi zuby a díval se na mě nechápavým zrakem. Zablesklo se tak jasně, že jsem se pokusil zakrýt si oči, ale ještě než jsem zvedl ruku, blesk pohasl a den znovu potemněl, jako by bylo pozdě večer.

„Zůstaň dole, Ki,“ řekl jsem. „Tak jak jsi.“

„Já neslyším,“ řekla tak chraptivě a uplakaně, že jsem sotva rozeznával slova. „Ki spinká se Stlickenem.“

„Fajn,“ pochválil jsem ji. „Dobře.“

Projel jsem kolem hořící fordky a po cestě k úpatí kopce, kde jsem zastavil u zrezivělé stopky poznamenané kulkami. Podíval jsem se vpravo a uviděl, že na krajnici stojí dodávka. Na boku nápis STAVBY BAMM. V kabině se mačkali tři muži a pozorovali mě. Ten u okénka byl Buddy Jellison; poznal jsem ho podle klobouku. Velmi pomalu a okatě jsem zvedl pravou ruku a vystrčil na ně prostředník. Žádný z nich nezareagoval a jejich kamenné obličej se ani nepohnuly, ale dodávka se ke mně pomalu rozjela.

Zabočil jsem vlevo na hlavní a zamířil jsem pod černým nebem k Smějící se Sáře.

* * *

Dvě mile od místa, kde se cesta číslo 42 odděluje od okresky a stáčí se na západ k jezeru, stála stará opuštěná stodola, na které byla stále znát vybledlá písmena nápisu Mlékárna Doncaster. Když jsme k ní přijížděli,

celá východní půlka nebe se rozsvítila fialovobílým světlem. Vykřikl jsem a u chevroletu houkl klakson – sám od sebe, tím jsem si skoro jist. Z toho světla vypučel světelný trn a udeřil do stodoly. Ta ještě chvílku stála a svítila jako radioaktivní, a pak se rozlétla všemi směry. V životě jsem zdaleka nic podobného neviděl, snad jenom v kině. Zahřmění, které následovalo, zadunělo jako kanonáda. Kyra zaječela a sklouzla na podlahu pod sedadlem a rukama si přimáčkla uši. V jedné ruce pořád držela pejska.

Za chvílku jsem vyjel na vršek Sugar Ridge. Dole pod severním svahem kopce se z hlavní silnice odděluje doleva cesta číslo 42. Z vršku jsem viděl pořádný kus TR-90 – lesy a pole a stodoly a farmy, dokonce potměnlý třpyt jezera. Nebe bylo černé jako uhelný prach a v mracích se skoro pořád blýskalo. Vzduch jasně žlutě svítil a chutnal jako hoblinky v křesadle. Krajina za kopcem byla nepřírozeně jasná a zřetelná, nikdy na ni nezapomenu. Mé srdce i mysl zaplavil pocit tajemna, pocit, že svět je jen tenká kůže natažená přes neznámé kosti a propasti.

Mrkl jsem do zpětného zrcátka a viděl, že k dodávce se přidala další dvě auta, jedno s poznávací značkou obsahující V, což znamenalo, že vůz je registrován na válečného veterána. Když jsem zpomalil, zpomalili i oni. Když jsem přidal, přidali i oni. Pochyboval jsem však, že mě budou ještě sledovat, jakmile zahnu na cestu číslo 42.

„Ki? Jak ti je?“

„Spím,“ ozvalo se od podlahy.

„Dobře,“ řekl jsem a začal sjíždět z kopce.

Zrovna jsem zahlédl červené bicyklové odrazky, které označovaly odbočku na dvačtyřicítku, když začaly padat kroupy – veliké kusy bílého ledu, které padaly z nebe a bubnovaly na střechu jako tlusté prsty a odrážely se od kapoty. Začaly se hromadit ve zdířce, ve které zatím klidně ležely stěrače.

„Co je to?“ vykřikla Kyra.

„Jenom kroupy,“ odpověděl jsem. „Ty nám nic neudělají.“ Sotva jsem to vyslovil, už nějaká kroupa velikosti menšího citrónu dopadla na mé straně na čelní sklo a odrazila se od něj vysoko do vzduchu, ale zůstala po ní bílá skvrna, od které se rozběhla spousta krátkých prasklinek. Jestlipak v tomhle musí ležet bezmocný John a George Kennedy? Upřel jsem k nim myšlenky, ale nic jsem nevyčítal.

Když jsem odbočil na dvačtyřicítku, krupobití tak zhoustlo, že jsem sotva viděl. Vyježděné koleje byly zasypané kroupami. Aspoň že pod stromy se tolik neběhalo. Spěchal jsem do jejich úkrytu a rozsvítil jsem světlomety. Vyřízly v krupobití zářivé kužely.

Ještě než jsme dojeli k lesu, znovu zasvítlo to fialovobílé světlo a zpětné zrcátko tak zazářilo, že jsem se do něj nemohl dívat. Udeřil hrom a cosi strašlivě, pomalu zapraskalo. Kyra znovu zaječela. Ohlédl jsem se a uviděl, že přes cestu se kácí mohutný starý smrk a pahýl ježatý třískami hoří. Strom strhl elektrické vedení.

Jsmo odříznutí, pomyslel jsem si. Aspoň z tohoto konce, ale nejspíš i z toho druhého. Jsme tu. Ať do dopadne, jak chce, jsme tu.

Větve stromů tvořily nad dvačtyřicítkou spojitý baldachýn kromě místa, kde silnice vedla kolem Tidwellovy louky. Krupobití v lese rachotilo, jako když praská dřevo. Větve se samozřejmě lámaly; bylo to nejničivější krupobití, jaké tuto část světa kdy postihlo, a i když skončilo během čtvrt hodinky, stačilo zničit celou úrodu.

Nad námi šlehaly blesky. Vzhlédl jsem a uviděl, jak velikou oranžovou kouli honí menší koule. Běhaly mezi stromy nalevo od nás a zapalovaly některé výš položené větve. Na chvíli jsme vyjeli na volné prostranství u Tidwellovy louky a v té chvíli se krupobití proměnilo v průtrž mračen. Nemohl bych jet dál, kdybychom skoro hned nevjeli zase mezi stromy, a nebýt baldachýnu, který nám poskytoval tolik ochrany, že jsem mohl jet aspoň krokem a nahrbený nad volantem, jak jsem se snažil vidět skrz stříbrnou záclonu, spadající do vějíře světla z reflektorů. Neustále hřmělo a už se začal zvedat vítr, ozýval se mezi stromy jako hádavý hlas. Na cestu vpředu dopadla větev porostlá listím. Přejel jsem ji a poslouchal, jak bouchá a škrábe a otírá se o spodek chevroletu.

Prosím, už nic většího, pomyslel jsem si... nebo jsem se možná modlil. Prosím, ať se dostaneme do domu. Prosím, ať se dostaneme do domu.

Než jsem dojel k příjezdové cestičce, vítr vyl jako hurikán. Rozkývané stromy a průtrž mračen způsobily, že celý svět vypadal, jako by se potácel na pokraji přízračné smrti. Svažité příjezdová cesta se proměnila v řeku, ale já do ní vjel s chevroletem bez váhání – nemohli jsme tady venku zůstat; kdyby na auto spadl nějaký velký strom, rozmáčklo by nás to na placku.

Měl jsem dost rozumu, abych nešlapal na brzdy – auto by se dostalo do smyku a možná by ho to v kotrmelcích smetlo z kopce k jezeru.

Zařadil jsem raději nižší rychlost, zatáhl ruční brzdu o dva zoubky a nechal motor, aby nás táhl dolů, a dešť' zatím zaplavoval čelní sklo a proměňoval roubený dům v přízrak. Bylo neuvěřitelné, že některá světla stále svítila, zářila jako průzory v batysféře tři metry pod vodou. Takže generátor pořád fungoval. Aspoň prozatím.

Přes jezero se rozlétlo svítivé kopí a osvětlilo zelenomodrým ohněm černou jezerní hladinu, bičovanou, až se zvedaly napěněné vlny. Jedna ze stoletých borovic, které stály nalevo od pražcových schůdků, ulehla napůl do vody. Kdesi za námi se s mohutným praskáním vyvrátil další strom. Kyra si zacpala uši.

„To nic, zlato,“ těšil jsem ji. „Jsme tu, dokázali jsme to.“

Vypnul jsem motor a zhasnul světla. Bez nich jsem viděl pramálo; den se skoro proměnil v noc. Pokusil jsem se otevřít dveře, ale nějak to nešlo. Zatlačil jsem pořádně a dveře nejenže se otevřely, ale vyškubly se mi z ruky. Vystoupil jsem a v oslnivém záblesku jsem uviděl, že Kyra leze přes sedadlo ke mně, tvář bílou strachem, oči vytřeštěné. Dveře se znovu chtěly zabouchnout a praštily mě pořádně do zadku, až to bolelo. Nevšimal jsem si toho, vzal Ki do náruče a otočil se s ní. Studený dešť' nás okamžitě promočil. Jenomže to vůbec nebylo jako dešť'; připadalo mi, že jsme vlezli rovnou pod vodopád.

„Můj pejsek!“ vykřikla Ki. I když ječela, sotva jsem ji slyšel. Viděl jsem jí však do obličeje a všiml si prázdných rukou. „Stlicken! Nemám Stlickena!“

Rozhlédl jsem se a ano, byl tam, plul po asfaltu na příjezdové cestě kolem verandy. O kousek dál se voda hrnula z asfaltu dolů ze svahu; jestli Strickland popluje s proudem, nejspíš skončí někde v lese. Nebo až v jezeře.

„Stlicken!“ plakala Ki. „Můj PEJSEK!“

Najednou nám oběma na tom hloupém plyšovém psovi hrozně záleželo. Utíkal jsem za ním po cestě s Ki v náručí, nevšimal si deště a větru a oslnivých blesků. A stejně byl na svahu rychlejší než já – voda, která ho unášela, tekla moc rychle, než abych ho dohnal.

Na okraji asfaltu ho však zachytila trojice slunečnic, divoce rozkývaných větrem. Vypadaly jako uctívačky v náboženském vytržení na duchovním shromáždění: *Ano, Ježíší! Děkuju ti Paneee!* Navíc mi byly povědomé. Bylo samozřejmě nemožné, že by to byly tytéž tři slunečnice, které prorůstaly prkny na verandě v mém snu (a na fotografii, kterou pořídil Bill Dean před mým příjezdem), a přesto to

byly ony; nepochybně to *byly* ony. Tři slunečnice jako ty tři strašidelné sestry v *Macbethovi*, tři slunečnice s tvářemi jako světlomet. Vrátil! jsem se k Smějíci se Sáře; byl jsem v zóně; vrátil jsem se do svého snu a tentokrát mě sen dostal.

„Stlickene!“ Ki se mi v rukou nakláněla a mrskala sebou, a přitom jsme oba byli příliš mokří, než aby to bylo bezpečné. „Plosím, Miku, *plosím!*“

Nebe se rozburácelo jako vědro nitro glycerínu. Oba jsme vykřikli. Padl jsem na koleno a chňapl po plyšovém psíkovi. Kyra ho popadla a horečně ho opusinkovala. Vyletěl jsem zase na nohy, popohnán dalším zahřměním, které tentokrát pročíslu vzduch jako šílený bič. Podíval jsem se na slunečnice a připadalo mi, že ony se dívají na mě – *Nazdar, Irčoune, to byla doba, co říkáš?* Potom jsem Ki chytil co nejpevněji, jak to šlo, otočil jsem se a brodil se k domu. Nebylo to snadné; voda na příjezdové cestě byla po kotníky hluboká a zahuštěná tajícími kroupami. Kolem nás proletěla větev a dopadla na místo, kde jsem před chvílkou klečel a sbíral Stricklanda. Ozvala se rána a pak to několikrát bouchlo, jak nějaká větší větev dopadla na střechu a skutálela se z ní dolů.

Vyběhl jsem na zadní verandu, i když jsem trochu čekal, že na nás vyběhne přízrak s pozvednutými beztvarymi pažemi a že nás chmurně uvítá, ale žádný přízrak tam nestál. Kolem byla jen bouře a to stačí!

Ki pevně svírala psíka a já si celkem bez údivu všiml, že díky vodě v kombinaci se špínou, pocházející z mnoha hodin strávených na pískovišti, Strickland černá. Přece jenom to byl on, kterého jsem viděl ve snu.

Už bylo pozdě. Nebylo kam jít, neměli jsme jiný úkryt před bouří. Otevřel jsem dveře a přinesl Kyru Devorovou do útrob Smějíci se Sáry.

* * *

Středová část Sáry – srdce domu – stála skoro sto let a viděla už pěknou řádku bouřek. Ta, která to červencové odpoledne postihla jezerní oblast, byla možná nejhorší, ale jakmile jsme se ocitli uvnitř, věděl jsem, že dům i tuto hrůzu přestojí dobře. Roubené stěny byly tak silné, že jsme si připadali, jako bychom vstoupili do nějakého sklepení. Burácení a rány se proměnily v hukot zpestřovaný hromobitím a občas hlasitou ránou, jak nějaká větev spadla na střechu. Kdesi – asi ve sklepě – se uvolnily dveře, takže bouchaly. Znělo to jako startovací pistole. Kuchyňské okno rozbil povalený stromek. Jehličnatá špička trčela nad

sporákem dovnitř, vrhala na linku a hořáky stíny, jak se kývala. Chtěl jsem ji ulomit, ale pak jsem ji tam nechal. Aspoň ucpávala tu díru.

Odnesl jsem Ki do obývacího pokoje a odtud jsme se podívali na jezero, černou vodu poprášenou přízračnými blednými skvrnkami pod černým nebem. Blýskalo se v jednom kuse, takže byl vidět prstenec lesů, který tancoval a horečně se svíjel kolem jezera. Dům byl sice pevný, ale v hloubi útrob sténal, jak na něj dorážel vítr, jenž se ho snaží! z kopce strhnout.

Ozvalo se tiché, klidné zacinkání. Kyra zvedla hlavu z mého ramene a rozhlédla se.

„Ty máš losa,“ řekla.

„Ano, to je Bunter.“

„Kouše?“

„Ne, zlato, nemůže kousat. Je jako... asi jako panenka.“

„Ploč mu zvoní ten zvonek?“

„Je rád, že jsme tady. Je rád, že jsme to dokázali.“

Viděl jsem, že chce být veselejší, ale bylo na ní vidět, jak jí dochází, že tu není Mattie, aby se radovala s ní. Viděl jsem, že jí v hlavičce svítá pomyšlení, že Mattie už tu nikdy nebude, aby se radovala s ní... a cítil jsem, jak tu myšlenku zahání. Nad hlavou nám cosi mohutného dopadlo na střechu, světla zablikala a Ki začala znovu natahovat.

„Ne, zlato,“ chlácholil jsem ji a začal se s ní procházet. „Ne, zlato, ne, Ki, neplač. Neplač, zlato, neplač.“

„Já chci mámu! *Já chci Mattie!*“

Chodil jsem s ní, jak se asi chodí s dětmi, které bolí břicho. Na tříleté dítě chápala příliš mnoho a její utrpení bylo tím pádem hroznější, než jaké mělo tříleté dítě nést. Tak jsem ji držel v náručí a chodil s ní, na ruku jsem cítil šortky promáčené močí a deštěm, kolem krku její ruce rozpálené jako v horečce, tváře upatlané nudlemi a slzami, vlasy jako mokrá chumel po našem krátkém běhu lijákem, dech jí byl cítit po acetonu, z hračky byl uškrcený černý chomáč, ze kterého jí přes klouby prstů tekly čůrky špinavé vody. Chodil jsem s ní. Chodili jsme sem a tam po obývacím pokoji Sáry, sem a tam kalným světlem, které vrhala jediná stropní lampa. Světlo z generátoru není nikdy docela rovnoměrné a klidné – zdá se, že dýchá a vzdychá. Chodili jsme sem a tam za neustálého tichého cinkání Bunterova zvonku, podobného hudbě světa, kterého se někdy dotýkáme, ale nikdy ho doopravdy nevidíme. Sem a tam, a bouřka běsnila. Myslím, že jsem jí zpíval, a vím, že jsem se jí

dotýkal myšlenkami, a společně jsme zacházeli hlouběji a hlouběji do té zóny. Nad námi letěla mračna a bušil déšť, hasící ohně, které blesky zapálily v lese. Dům sténal a vzduch vířily poryvy větru, jenž sem pronikal rozbitým oknem, ale přesto všechno jsem měl pocit smutného bezpečí. Pocit, že se vracím domů.

Nakonec jí slzy začaly vysychat. Ležela opřená tváří o mé rameno, takže jsem cítil její těžkou hlavu, a když jsme míjeli okna s vyhlídkou na jezero, viděl jsem, že se její oči dívají ven do stříbřitě temné bouře, že jsou otevřené dokořán a nemrkají. Nosil ji vysoký muž s řídnoucími vlasy. Uvědomil jsem si, že skrz nás vidím jídelní sůl. *Naše odrazy jsou už duchové*, pomyslel jsem si.

„Ki? Nechceš něco sníst?“

„Nemám hlad.“

„Napiješ se trochu mléka?“

„Ne, chci kakao. Je mi zima.“

„Ano, jistě. A kakao mám.“

Pokusil jsem se ji postavit na zem, ale ona se mě ustrašeně a pevně chytila a hrabala mi po těle baculatýma nohama. Znovu jsem ji zvedl, tentokrát si ji usadil na boku, a ona se uklidnila.

„Kdo je tu?“ zeptala se. Začala se třást. „Kdo je tu s námi?“

„Nevím.“

„Je to nějaký kluk,“ řekla. „Viděla jsem ho tam.“ Ukázala Stricklandem k posuvným skleněným dveřím, které vedly na verandu (všechny židličky venku byly převrácené a odsunuté do rohů; jedna chyběla, nejspíš ji vítr odfoukl přes zábradlí). „Byl čelný jako v televizi v tom slandovním pořadu, na který se s Mattie díváme. Jsou tam ještě další čelnoši. Nějaká paní ve velkém klobouku. Pán v modlých kalhotách. Ostatní jsou málo vidět. Ale dívají se. Dívají se na nás. Ty je nevidíš?“

„Nemůžou nám nic udělat.“

„Jak to víš? Jak? Jak?“

Neodpověděl jsem.

Za plechovkou na mouku jsem našel krabici s instantním kakaem, roztrhl jeden balíček a nasypal ho do šálku. Znovu nad námi zahřmělo. Ki mi v náručí poskočila a dlouze, zuboženě zanaříkala. Přitiskl jsem ji k sobě, políbil na tvář.

„Nedávej mě na zem, Miku, bojím se.“

„Nedám tě na zem. Jsi moje hodná holčička.“

„Bála jsem se toho kluka a toho pána v modlých kalhotách a té paní. Myslím, že je to ta paní, co měla šaty od Mattie. To jsou duchové?“

„Ano.“

„Jsou zlí, jako ti páni, co nás honili na pouti? Jsou zlí?“

„To opravdu nevím, Ki, a říkám ti pravdu.“

„Ale zjistíme to.“

„Cože?“

„To sis myslel. „Ale zjistíme to.“

„Ano,“ řekl jsem. „Asi jsem si to myslel. Něco takového.“

* * *

Než se ohřála voda v konvici, odnesl jsem Ki do hlavní ložnice, protože jsem si myslel, že tam po Jo muselo *něco* zůstat, do čeho bych ji oblékl, ale všechny zásuvky v Johannině prádelníku byly prázdné. Stejně tak její půlka skříně. Postavil jsem Ki na velkou dvojpostel, kde jsem si od svého příjezdu ani nezdřímnu, svlékl ji, odnesl ji do koupelny a zabalil do osušky. Přitahovala si cípy k sobě, třásla se a měla promodralé rty. Jiným ručníkem jsem jí vysušil vlasy, jak to jen šlo. Celou dobu ani na chvíli nepustila plyšového psíka, kterému začala ze švů vylézat vycpávka.

Otevřel jsem lékárníčku, prohrabal se jí a na horní přihrádce našel, co jsem hledal: benadryl, který si Jo schovávala kvůli své alergii na ambrózii. Chtěl jsem se podívat na záruční lhůtu na dně krabičky, ale pak jsem se tomu skoro hlasitě zasmál. Jaký by v tom byl *rozdíl*? Posadil jsem Ki na zaklapnuté víko záchodu a nechal ji, ať mě drží kolem krku, a mezitím jsem ze čtyř malých růžovobílých pilulek odtrhl balastní pojistky proti dětem. Pak jsem opláchl skleničku na čištění zubů a naplnil ji studenou vodou. Při tom jsem v koupelnovém zrcadle, ve kterém se odrážely dveře a ložnice za námi, zahlédl jakýsi pohyb. Řekl jsem si, že vidím jenom stíny rozhoupaných stromů. Podal jsem pilulky Ki. Sáhla po nich, ale pak zaváhala.

„Neboj se,“ řekl jsem. „To je lék.“

„Jaký?“ zeptala se. Její malá ruka pořád visela nad hromádkou pilu lek.

„Lék proti smutku,“ řekl jsem. „Umíš polykat pilulky, Ki?“

„Jasně. Naučila jsem se to, když mi byly dva.“

Chvilíčku ještě váhala – dívala se na mě a dívala se asi i do mě, ujišťovala se, jestli skutečně věřím tomu, co jí povídám. To, co viděla

nebo cítila, ji muselo uspokojit, protože si pilulky vzala a strčila do pusy, jednu po druhé. Spolykala je s pomocí droboučkových ptačích doušků ze sklenice a pak řekla: „Pořád je mi smutno, Miku.“

„Chvíli to trvá, než zaberou.“

Prohrabal jsem se svou zásuvkou na košile a našel staré tričko s Harley-Davidsonem, které se srazilo. Pořád jí bylo hrozně velké, ale když jsem na jedné straně uvázal uzel, vypadalo trochu jako sarong, ze kterého jí pořád vylézalo jedno rameno. Bylo to skoro roztomilé.

V zadní kapse nosím hřeben. Vytáhl jsem ho a sčesal jí vlasy z čela a spánků. Začalo se zdát, že už se vzpamatovává, ale pořád něco chybělo. Cosi, co jsem si v duchu spojoval s Roycem Merrillem. Bylo to ale bláznivé... ne?

„Miku? Jaká hůl? Na jakou hůl to myslíš?“

Pak mi to došlo. „Sladký špalek,“ řekl jsem. „Takový ten pruhovaný.“ Vytáhl jsem z kapsy dvě bílé stuhy. Jejich červené lemování vypadalo v tom nejistém světle skoro syrově. „Jako tyhle mašle.“ Svázal jsem jí vlasy do dvou culíků. Teď měla své mašle; měla svého černého pejska; slunečnice se přesunuly o pár metrů na sever, ale byly tu. Všechno bylo víceméně tak, jak to mělo být.

Zaduněl hrom, kdesi blízko spadl strom a světla zhasla. Po pěti vteřinách tmavě šedých stínů se znovu rozsvítila. Odnosl jsem Ki zase do kuchyně, a když jsme procházeli kolem dveří do sklepa, cosi se za nimi zasmálo. Slyšel jsem to a Ki taky. Viděl jsem jí to na očích.

„Postalej se o mě,“ řekla. „Postalej se o mě, protože jsem jenom malý puclík. Slíbil jsi to.“

„Postarám se.“

„Mám tě láda, Miku.“

„Já tebe taky, Ki.“

Konvice už hučela. Nalil jsem do poloviny hrnku horkou vodu, dolil mlékem, všechno zchladil a dosladil. Vzal jsem Kyru na pohovku. Když jsme procházeli kolem jídelního stolu, pohlédl jsem na psací stroj IBM a na rukopis zatížený křížovkářskou sbírkou. Vypadalo to všechno nějak hloupě a smutně jako hračky, které nikdy pořádně nefungovaly a teď už nefungují vůbec.

Bleskl rozsvítil celé nebe a zahltil pokoj fialovým světlem. V té záři vypadaly usoušené stromy jako drásající prsty, a když to světlo přeběhlo přes posuvné skleněné dveře na verandu, uviděl jsem za námi u sporáku

stát nějakou ženu. Skutečně měla na hlavě slamák s krepkou širokou jako kolo od vozu.

„Jak to myslíš, že žeka skolo vtekla do može?“ zeptala se Ki.

Posadil jsem se a podal jí hrnek. „Vypij to.“

„Proč ti páni ublížili mámě? Copak nechtěli, aby se měla dobře?“

„Asi ne,“ řekl jsem. Rozbrečel jsem se. Držel jsem ji na klíně a hřbetem ruky si utíral slzy.

„Měl sis vzít taky ten lék ploti smutku,“ řekla Ki. Podala mi svoje kakao. Stužky ve vlasech, které jsem jí uvázal do velikých zplihlých mašlí, se zhouply. „Tu máš. Napij se.“

Napil jsem se. Ze severní části domu k nám dolehl další drtivý, praskavý rachot. Následovalo tiché drnění, jak se generátor zakuckal a dům znovu zešedl. Přes Kyřin drobný obličej přebíhaly stíny.

„Vydrž,“ řekl jsem jí. „Zkus se nebát. Možná že se znovu rozsvítí.“ Za chvíli se tak skutečně stalo, i když teď bylo slyšet hrubé, nestejněměrné drnění generátoru a světla blikala výrazněji.

„Povídej mi pohádku,“ poprosila. „Povídej mi o Popelce.“

„Tak dobře, ale vypravěči se musí platit.“ Našpulil jsem pusu a zaskal. Podala mi hrnek. Kakao byl sladké a dobré. Pocit, že nás někdo pozoruje, byl neodbytný a nemilý, ale ať se dívají. Ať se dívají, dokud můžou.

„Tak tahle pěkná holčička se jmenovala Popelka –“

„Bylo nebylo! Tak to začíná! Tak to vždycky začíná!“

„Máš pravdu, zapomněl jsem. Bylo nebylo, v jedné vesnici žila pěkná holčička, jmenovala se Popelka, a ta měla dvě zlé nevlastní sestry. Jmenovaly se... vzpomínáš si?“

„Tammi Faye a Vanna.“

„Jo, největší ježury. A ty nutily Popelku dělat všechny nepříjemné domácí práce, jako vymetat ohniště a uklízet psí hovínka na zadním dvorku. A jednou se stalo, že známá rocková kapela Oasis měla hrát při velké paradě v paláci, a i když pozvání dostaly všechny tři dívky...“

Dostal jsem se až k místu, kde víla kmotřička chytí myši a promění je v limuzínu Mercedes, než benadryl zabral. Byl to skutečně lék na smutek; když jsem se podíval dolů, Ki mi tvrdě spala v ohbí lokte, s hrnkem kakaa riskantně nahnutým vpravo. Vytáhl jsem jí ho z prstů a postavil na stolek, pak jsem jí shrnul usychající vlasy z čela.

„Ki?“

Nic. Odebrala se do země Klimbu. Nejspíš tomu pomohlo, že její odpolední spánek skončil skoro dřív, než začal.

Zvedl jsem ji a odnesl do severní ložnice, nohy se jí ochable kývaly ve vzduchu a okraj trička s Harleyem plácal kolem kolen. Položil jsem ji do postele a přitáhl jí deku k bradě. Hrom duněl jako dělostřelectvo, ale ona se ani nepohnula. Vyčerpání, žal, benadryl... to všechno ji odvedlo daleko, pryč od duchů a smutku, a to bylo dobře.

Sklonil jsem se a políbil ji na tvář, která se konečně začala ochlazovat. „Postarám se o tebe,“ řekl jsem. „Slíbil jsem to a taky to udělám.“

Jako by mě Ki slyšela, otočila se na bok, strčila si ruku se Stricklandem pod tvář a potichu si povzdychla. Řasy se jí černě odrážely od tváří, zvláště kontrastovaly ve srovnání se světlými vlasy. Při pohledu na ni jsem cítil, jak mě zaplavuje láska, zachvátila mě jako nemoc.

Postarej se o mě, jsem jenom malý puclík.

„Postarám, Ki, ptáčku,“ řekl jsem.

Odešel jsem do koupelny a začal napouštět vanu, jako jsem ji kdysi napustil ve spaní. Všechno to zaspí, když vodu napustím dost teplou, než se generátor odporoučí úplně. Litoval jsem, že nemám nějakou plovací hračku pro případ, že by se probudila, něco jako Wilhelma chrlící velrybu, ale bude mít svého pejska a nejspíš se stejně neprobudí. Pro Kyru nebude žádný ledový křest pod pumpou. Nebyl jsem krutý a nebyl jsem blázen.

V lékárnice jsem měl břitvy jenom na jedno použití, ty se nehodily pro práci, která mě čekala. Nebyly dost účinné. Ale některý kuchyňský nůž na maso bude stačit. Jestli napustím umyvadlo pořádně horkou vodou, nebudu to ani cítit. Na každou paži písmeno *T*, a horní čárku napíšu přes zápěstí

Na okamžik jsem se vynořil ze zóny. Nějaký hlas – můj vlastní v kombinaci s hlasem Jo i Mattie – zakřičel: *Na co to myslíš? Ach Miku, na co to proboha myslíš?*

Pak zarachotil hrom, světla zablikala a znovu se spustil liják, hnaný větrem. Vrátil jsem se na místo, kde bylo všechno jasné, můj směr zřetelný. Ať to všechno skončí – smutek, bolest, strach. Nechtěl jsem už myslet na to, jak Mattie tancovala na červeném talířku, jako by to bylo světlo reflektoru. Nechtěl jsem být u toho, až se Kyra probudí, nechtěl jsem vidět žal v jejích očích. Nechtěl jsem prodělat noc, která se blížila,

a den, který následuje po ní, ani den, který přijde potom. Byly to všechno vozy pořád stejného starého tajemného vlaku. Život je nemoc. Ponořím ji do příjemně teplé koupele a vyléčím ji. Zvedl jsem paže. V zrcadle na lékárnice zvedla paže jakási nezřetelná postava – přízrak – ve veselém pozdravu. Byl jsem to já. Celou tu dobu jsem to byl já, takže všechno bylo v pořádku. Bylo to v pořádku.

* * *

Klekl jsem si a zkusil vodu. Vana se pěkně plnila a voda byla teplá. Dobře. I kdyby teď generátor vypověděl službu, voda by stačila. Vana byla stará, hluboká. Když jsem šel do kuchyně pro nůž, napadlo mě, že bych si do vody mohl vlézt s ní, až si podřežu zápěstí v horké vodě v umyvadle. Ne, rozhodl jsem se. To by si mohli špatně vyložit lidé, kteří sem později přijdou, lidé se sprostými myšlenkami a ještě sprostším podezřením. Ti, kteří přijdou, až bouře přejde a stromy přes cestu budou odklizeny. Ne, až ji vykoupu, tak ji osuším a uložím zase do postele a Stricklanda jí dám do ruky. Posadím se naproti ní na druhou stranu pokoje, do toho houpacího křesla u okna. Rozprostřu si na klín pár ručníků, aby zadržely co nejvíc krve, a nakonec taky usnu.

Bunterův zvonek pořád zvonil. Mnohem hlasitěji. Začínalo mi to jít na nervy, jestli nepřestane, mohl by malou vzbudit. Rozhodl jsem se, že zvonek strhnu a umlčím nadobro. Přešel jsem pokoj a cestou kolem mě prolétl silný poryv vzduchu. Nebyl to průvan z rozbitého okna v kuchyni; toto byl znovu ten teplý vzduch z podzemky. Sfoukl křížovkářskou knížku na zem, ale těžítka na rukopisu udrželo stránky pod sebou. Když jsem se tím směrem podíval, Bunterův zvonek zmlkl.

Zšeřelým pokojem vzdychl jakýsi hlas. Slovům jsem nerozuměl. A záleželo na nich? Co záleželo na dalším nadpřirozeném zjevení – dalším poryvu horkého vzduchu ze záhrobí?

Zahřmělo a znovu se ozval vzdech. Tentokrát, protože generátor ztichl a světla zhasla, takže se pokoj ponořil do šedého stínu, jsem jedno slovo pochytil jasně:

Devatenáct.

* * *

Otočil jsem se dokolečka skoro o tři sta šedesát stupňů. Nakonec jsem se zadíval přes pokoj na rukopis *Přítele z dětství*. Najednou mi svítilo. Pochopil jsem.

Žádné křížovky. Ani telefonní seznam. *Moje* kniha. Můj rukopis.

Přešel jsem k němu, maně jsem si uvědomil, že voda v koupelně přestala do vany téct. Když generátor zmlkl, pumpa se taky zastavila. To bylo v pořádku, vody bude stejně dost. A bude teplá. Vykoupu Kyru, ale nejdřív jsem musel něco udělat. Musel jsem jít na devatenáct a potom možná budu muset jít na devadesát dva. A to jsem mohl. Dopsal jsem něco přes sto dvacet stránek, takže to šlo. Ze skříně, ve které jsem stále schovával několik set vinylových desek, jsem sundal baterku, rozsvítil ji a postavil na stolek. Vrhala na rukopis bílý zářivý kruh – v tom šerém odpoledni byl jasný jako světlo reflektoru.

N a stránce devatenáct *Přítele z dětství* zrovna Tiffi Taylorová – ta call-girl, která začala nový život jako Regina Whitingová – seděla ve svém ateliéru s Andym Drakem a vzpomínala na den, kdy John Sanborn (krycí jméno, pod kterým vystupoval John Shackelford) zachránil její tříletou dceru Karen. Toto je úryvek, který jsem si přečetl, zatímco hrom bil a déšť dorážel na posuvné dveře vedoucí na verandu:

PRÍTEĽ, Noonan/str. 19

sem, byla jsem o tom přesvědčená,“ řekla,
„obrátila jsem se a šla se podívat do bazénu.“
Vytáhla cigaretu a zapálila si. „Když jsem ji uviděla,
propadla jsem málem hysterii, Andy – Karen se
ocitla celá pod vodou. Venku měla jenom ruku...
dívala jsem se na její nehty, už byly fialové.
Potom... asi jsem se za ní ponořila, ale moje
reakce šly mimo mě; jako bych to nebyla já,
ale někdo jiný. Připadá mi, že všechno,
co pak následovalo, se odehrávalo jako ve snu.
Objevil se náš zahradník – Sanborn – odstrčil mě a
vletěl do té obrovské vany po hlavě, při tom mě
nohou udeřil do krku. Pořádně škubl Karen za paži,
objevila se na hladině, i když jsem se bála, že jí tu ruku
utrhne.“ Plakala. „Bože, bála jsem se, že je mrtvá.“

Ihned mě to udeřilo do očí, ale stejně jsem si položil blok vedle levého okraje rukopisu, aby to lépe vyniklo. Když jsem četl svisle jako v

křížovce, dávala první písmena každého řádku dohromady zprávu, která tam byla skoro od okamžiku, kdy jsem začal knihu psát:

soVy pod PracOvnou

Bill Dean, můj správce, sedí za volantem své dodávky. Splnil dva úkoly, kvůli kterým sem přijel – přivítal mě v TR a varoval mě před Mattie Devorovou. Ted' se chystá odjet. Usmívá se na mě, ukazuje obrovské falešné zuby zvané roebuckery. „Jestli se vám naskytne možnost, měl byste se podívat po těch sovách,“ povídá mi. Ptám se ho, co by chtěla Jo dělat s párem sov z umělé hmoty, a on na to, že sovy odhánějí vrány, které dělají na palubky.

Připadalo mi to jako rozumné vysvětlení a přemýšlel si o jiných věcech, ale stejně... „Jako by sem přijela jenom kvůli tomu,“ říká. Nikdy mě nenapadlo – aspoň tehdy ne –, že v indiánských pověstech mají sovy zvláštní moc: prý dokážou zahnat zlé duchy. Jestli Jo věděla, že umělohmotné sovy zaženou vrány, určitě věděla i tohle. Byl to přesně ten druh informace, jaké sbírala a ukládala. Moje zvědavá manželka. Moje geniální roztržitá manželka.

Zahřmělo. Blesky prozíraly mračna jako rozlitá svítivá kyselina. Stál jsem u jídelního stolu a v rozklepaných rukou jsem držel rukopis. „Kristepane, Jo,“ zašeptal jsem. „Co jsi zjistila?“

A proč jsi mi to neřekla?

Ale odpověď byla celkem jasná. Neřekla mi to, protože jsem byl trochu jako Max Devore; jeho pradědeček a můj pradědeček kadili do stejné díry. Nedávalo to žádný smysl, ale přece. A neřekla to ani vlastnímu bratrovi. To mě trochu zvráceně utěšovalo.

Začal jsem listovat rukopisem a cítil jsem, jak mi naskakuje husí kůže. *Sovy pod pracovní* byly všude, na každé stránce, stejně jako jména začínající na *K* v telefonním seznamu. Jakýsi pomník, který tentokrát postavila – tím jsem si byl jistý – nikoli Sára Tidwellová, ale Johanna Arlen Noonanová. Moje manželka tak předávala zprávu za zády stráží a doufala z celého svého velikého srdce, že prohlédnu a pochopím.

Na stránce devadesát dva mluvil Shackelford s Drakem v návštěvní místnosti ve vězení – sedí s rukama mezi kolena, dívá se na řetěz spojující jeho kotníky, odmítá se podívat Drakeovi do očí.

PŘÍTEL, Noonan/str. 92

stačí, když řeknu jenom jedno. Sakra, Andy, o čem se tu chceme bavit? Tu holku jsem teda vytáhl, to je fakt, ale nejsem žádnéj svatej nebo posranej hrdina...“

Pokračovalo to dál, ale nemusel jsem to číst. Ta zpráva, *sovy pod pracovní*, se táhla po okraji papíru stejně jako na stránce devatenáct. Nejspíš jako na spoustě dalších stránek. Vzpomněl jsem si, jak neskutečně jsem byl šťastný, když jsem zjistil, že blok zmizel a můžu zas psát. Zmizel, to ano, ale ne proto, že jsem ho konečně překonal nebo našel způsob, jak ho obejít. To *Jo* ho překonala. *Jo* ho zahrnala, ale otázka, jestli bude pokračovat moje kariéra spisovatele druhořadých detektivek, byla to poslední, nač při tom myslela. Stál jsem v mihotavém světle blesků, cítil jsem, jak mí neviditelní hosté kolem mě víří v proudech vzduchu, a vzpomněl jsem si na paní Moranovou, učitelku z první třídy. Když se někomu u tabule přestaly dařit smyčky a klíčky psací abecedy, přiložila svou velikou schopnou ruku na vaši a pomohla vám.

Stejně tak mi pomohla *Jo*.

Probral jsem se rukopisem a viděl ta klíčová slova všude, někdy umístěná na rádcích nad sebou, takže se dala postupně číst. Jak moc se mi to snažila sdělit... a já nechtěl udělat nic jiného než zjistit proč.

Odložil jsem rukopis na stůl, ale než jsem ho stačil zase zatížit, proletěl kolem mě vzteklý poryv studeného vzduchu, zvedl stránky a rozházel je všude jako cyklon. Kdyby je ta síla mohla roztrhat na kousky, nepochybně by to udělala.

Ne! vykřiklo to, když jsem uchopil baterku. *Ne, musíš dokončit svou práci!*

Tvář mi ofuk ovalledový vítr – jako by přímo přede mnou stál někdo, koho jsem neviděl, a dýchal mi do obličeje, a jak jsem šel vpřed, tak přede mnou ustupoval a funěl a oddychoval jako veliký zlý vlk, čenichající kolem domů tří malých prasátek.

Zavěsil jsem si baterku na loket, natáhl ruce před sebe a prudce jimi tleskl. Studené funění do obličeje ustalo. Už jenom občas fouklo z rozbitého kuchyňského okna, kterým dovnitř trčela špička smrku. „Spí,“ řekl jsem komusi, kdo tam se mnou stále byl a mlčky se díval. „Je čas.“

Vyšel jsem ven zadními dveřmi, kde se mě okamžitě chopil vítr a donutil mě udělat několik nejistých kroků stranou, až mě skoro povalil.

A v těch rozkymácených stromech jsem viděl zelené tváře, tváře mrtvých. Byl tam Devore, Royce a Son Tidwell. Většinou jsem viděl tvář Sáry.

Všude byla Sára.

Ne! Vrať se! Nemusíš se otravovat s žádnými sovami, zlato! Vrať se! Dodělej svou práci! Proto jsi přišel!

„Já nevím, proč jsem přišel,“ řekl jsem. „A dokud to nezjistím, nebudu *nic* dělat.“

Vítr zaječel, jako bych ho urazil, a z borovice napravo od domu se ulomila mohutná větev. Dopadla na můj chevrolet, až voda mohutně vystříkla, a promáčkla střechu a pak se skulila ke mně.

Tleskat tady venku by mi bylo k užitku asi tak jako králi Knutovi poroučet přílivu, aby ustoupil. Toto byl její svět, ne můj... přesněji jeho hranice. Každým krokem k Ulici a jezeru bych se přibližoval k srdci světa, kde čas je průhledný a vládnu duchové. Ach pane bože, jak to, že se to stalo?

Chodník k Johannině pracovně se proměnil v potok. Udělal jsem asi deset kroků a pod nohou se mi obrátil kámen a já jsem těžce upadl na bok. Nebe klikatě pročísl blesk, zapraskala další lámaná větev a potom cosi na mě padalo. Zvedl jsem ruce, abych si chránil obličej, a skulil se napravo, pryč z chodníku. Větev dopadla na zem těsně za mnou a já se kutálel až do půli svahu, kde to klouzalo po mokřím jehličí. Konečně jsem se dokázal zvednout na nohy. Větev na chodníku byla ještě větší než ta, která padla na auto. Kdyby mě zasáhla, nejspíš by mi rozbila lebku.

Vrať se! nenávisťně syčel vítr mezi stromy.

Dodělej práci! volal klokotavý, hrdelní hlas jezera, které doráželo na skaliska a břeh pod Ulicí.

Hleď si svého! To se ozval sám dům, sténal až v základech. *Hleď si svého a dej mi pokoj!*

Ale Kyra byla moje starost. Kyra byla moje dcera.

Zvedl jsem baterku. Kryt popraskal, ale žárovka jasně a klidně svítila – bod pro domácí tým. Sklonil jsem se proti vyjícímu větru, zvedl ruku, abych se chránil před dalšími padajícími větvemi, a klopýtavě jsem se vydal po kluzkém chodníku z kopce k pracovně své mrtvé manželky.

27. KAPITOLA

Dveře se nejdřív nechtěly otevřít. Knoflík se mi v ruce otočil, takže jsem věděl, že není zamčeno, ale dřevo deštěm nejspíš nabobtnalo... nebo že by dveře byly zevnitř zapřeny? Couvl jsem, trochu se nahrbil a vrazil do dveří ramenem. Tentokrát se trochu pootevřely.

Byla to ona. Sára. Stála na druhé straně dveří a snažila se je přede mnou udržet. Jak to mohla dokázat? Jak, proboha? Byla přece duch, sakra!

Vzpomněl jsem si na dodávku STAVBY BAMM... a jako by ta myšlenka byla zaklínadlo, skoro jsem v tu chvíli uviděl tu dodávku na konci dvaadvacátiky, zaparkovanou u okresky. Za ní stál sedan starých dam, a za nimi byla ještě tři nebo čtyři další auta. Na čelních sklech pravidelně pracovaly stěrače, světlomety prořezávaly v lijáku mlžné kužely. Byly seřazeny na krajnici jako auta ve výprodeji. Žádný výprodej se však nekonal, to jenom pamětníci seděli nehybně ve svých autech. Pamětníci, kteří byli v zóně stejně jako já. Pamětníci, kteří vysílali určité vibrace.

Ona z nich čerpala. *Kradla* z nich. Dělalá totéž co Devore – a já taky, jistě. Hodně nezvyklých úkazů, jichž jsem byl od svého příjezdu svědkem, nejspíš tvořila má vlastní psychická energie. Bylo to zajímavé, když se tak nad tím člověk zamyslel.

Nebo spíš „děsivé“, to by byl vhodnější výraz.

„Jo, pomoz mi,“ pronesl jsem do lijáku. Zablesklo se a provazce deště se proměnily v zářivou rtuť. „Jestli jsi mě někdy milovala, tak mi teď pomoz.“

Couvl jsem a znovu vrazil do dveří. Tentokrát dveře nekladly vůbec žádný odpor a já vletěl dovnitř, holení jsem vrazil do zárubně a padl na kolena. Ale baterku jsem udržel.

Chvilku bylo ticho. V tom tichu jsem cítil, jak se shromažďují jakési síly a vše, co zde bylo přítomno. V té chvíli se nehýbalo nic, jak se zdálo, i když za mnou, v lesích, kde se Jo tak ráda toulala – se mnou nebo i beze mě – dál přšelo a vítr dál hučel, nemilosrdný zahradník, klestící se cestu mezi stromy, které dávno uschly nebo ještě usychaly, prováděl práci za desítku mírnějších let v jediné divoké hodině. Pak se dveře zabouchly a začalo to. Všechno jsem viděl ve světle baterky, kterou jsem rozsvítil, ani nevím jak, ale nejdřív jsem pořádně nevěděl,

co to vidím, kromě řádní poltergeista v milovaných pokladech a výrobcích mé manželky.

Zarámovaný kus koberečku se utrhł ze stěny a přeletěl pracovnu a černý dubový rám se rozbil. Panenkám vykukujícím z dětských koláží odletěly hlavičky jako zátky šampaňského na večírku. Lustr ve tvaru koule se roztrřístil a zasypal mě střepy. Začal foukat vítr – studený a k němu se rychle přidal ve vířivém cyklónu teplejší vítr, skoro horký. Proháněly se kolem mě jako zmenšená bouře, která zuřila venku.

Pručelí modelu Smějící se Sáry na knihovně, které vypadalo, že je postaveno z párátek a dřívěk z nanuků, se rozletělo v mračnu třisek. Kajakové pádlo opřené o stěnu se zvedlo do vzduchu, zuřivě naprázdno zapádlovalo a pak se rozletělo proti mně jako kopí. Vrhł jsem se na zelenou rohošku, abych mu uhnul, při tom jsem cítil, jak se mi do dlaně zarývají kousky rozbitého skla z lustru. Cítil jsem také něco jiného jakýsi výstupek pod rohoží. Pádlo udeřilo do stěny tak tvrdě, že se rozlomilo na dva kusy.

Pak se vzneslo do vzduchu bendžo, na které se moje žena nikdy nenaučila pořádně hrát, a jasně zadrnkalo pár tónů, sice falešných, ale stejně jsem si je nemohl splést – kéž bych v zemi bavlny byl, vzpomínám rád na zář dávných chvil. Melodie skončila ohavným BENK!, kterým se roztrhlo všech pět strun. Bendžo se třikrát zatočilo, až lesklé ocelové kování vrhalo po stěnách pracovny světelné odrazy jako šupiny, a pak se rozbilo o podlahu, tělo se roztrřístilo a kolíky vypadly jako zuby.

Svistot vzdušných proudů se začal – jak to mám vyjádřit? – jaksi *soustřed'ovat*, až to nebył vítr, ale hlasy – udýchané, nepozemské hlasy plné zloby. Křičely by, kdyby měly hlasivky. Vzduch plný prachu vířil v paprsku světla z baterky, vytvářel stoupavé spirály, které spolu tančily a pak se zase rozdělovaly. Chvilku jsem slyšel Sářin chraptivý, vykouřený hlas: „*Vypadni, mrcho! Vypadni! Do toho ti nic-*“ A potom následovalo zvláštní nehmotné zadunění, jako by se srazily dva vzdušné proudy. Pak následoval svištivý větrný výkřik, který jsem poznal: slyšel jsem ho jednou uprostřed noci. To křičela Jo. Sára jí ubližovala, Sára ji trestala za to, že se chystala zasáhnout, a Jo křičela.

„Ne!“ zařval jsem a vyskočil. „Nech ji být! Nech ji být!“ Zamířil jsem doprostřed místnosti a oháněl se baterkou před obličejem, jako bych ji tím mohl zahnat. Kolem mě prosvištěly zazátkované sklenice – v některých byly sušené květy, v jiných pečlivě nakrájené houby, v dalších

lesní byliny. Rozbíjely se o protějščí stěnu s jasně melodickým cinkotem. Žádná mě nezasáhla; jako by je odvracela neviditelná ruka.

Potom se do vzduchu vznesl Johannin stůl s roletou. S těmi plnými šuplíky musel vážit nejméně dvě stě kilo, ale vznášel se jako pírkó, a při tom se v protivných vzdušných proudech nahnul nejprve na jednu stranu a potom na druhou.

Jo znovu vykřikla, tentokrát spíš zlostí než bolestí, a já pozpátku dopadl na zavřené dveře s pocitem, že mě cosi vykuchalo. Ukázalo se, že Sára není jediná, kdo umí krást energii živých. Z přihrádek ve stole vytryskla v tuctu pramenů bílá mlhovina – asi ektoplazma – a stůl se najednou začal míhat pokojem. Létal tak rychle, že jsem ho stěží dokázal sledovat. Pokud by se před něj někdo postavil, byla by z něj kaše. Ozval se ohlušující výkřik zlosti a bolesti – tentokrát od Sáry, to jsem věděl a potom stůl udeřil do stěny, prorazil ji a vpustil dovnitř dešť a vítr. Roleta stolu se vysmekla z drážek a zůstala viset jako jazyk. Všechny zásuvky vylétly. Špulky nití, přadena příze, kapesní atlasy rostlin a zvířat a lesní průvodci, náprstky, zápisníky, jehlice, vyschlé fixy – Johanniny pozůstatky z raného období, jak by je nazvala Ki. Létalý všude jako kosti a chuchvalce vlasů krutě vysypané z vybrakované rakve.

„Nechte toho,“ zachraptěl jsem. „Nechte toho, obě. To stačí.“

Ale nebylo nutné jim něco říkat. Až na zuřivé dorážení bouře venku jsem byl v troskách manželčiny pracovny sám. Bylo po bitvě. Aspoň prozatím.

* * *

Klekl jsem si a přeložil zelenou rohož, dával jsem při tom pozor, abych v ní udržel co nejvíce střepů z lustru. Pod rohoží byla padací dvířka a pod nimi trojúhelníkovitý úložný prostor, který tvořil svah kopce spadající k jezeru. Hrana, kterou jsem nahmatal, byl závěs dvířek. Věděl jsem, že tu ten sklep je, a chtěl jsem se v něm po sovách podívat. Pak se semlelo moc věcí najednou a já zapomněl.

Ve dvířkách byl zapuštěn kruh. Chytil jsem ho a připravil se na tuhý odpor, ale dvířka se zvedla snadno. Pach, který se vyřinul ven, mě na místě zmrazil. Žádná vlhká hniloba, aspoň v prvním okamžiku jsem ji necítil, ale Red – Johannin oblíbený parfém. Chvilku se kolem mě vznášel a pak zmizel. Nahradila ho vůně deště, kořenů a mokré půdy. Nebylo to příjemné, ale u jezera poblíž té proklaté břízy jsem cítil mnohem horší puch.

Posvítíl jsem si dolů po třech příkrých schůdcích. Uviděl jsem jakýsi nízký předmět, ze kterého se vyklubal starý záchod – matně jsem si vzpomínal, že Bill a Kenny Auster ho sem strčili někdy v roce 1990 nebo 1991. Pak tam byly ocelové krabice – vlastně kartotéční zásuvky – zabalené do igelitu a poskládané na palety. Staré desky a papíry. Osmistopý magnetofon zabalený do igelitového pytle. Vedle něj staré video. A tamhle v rohu...

Posadil jsem se, svěsil nohy přes okraj dolů a ucítil, že se mi cosi dotklo kotníku, který jsem si vyvrtl v jezeře. Posvítíl jsem si mezi kolena a na okamžik jsem viděl mladého černého kluka. Ne toho, který se utopil v jezeře – tenhle byl starší a mnohem větší. Bylo mu tak dvanáct, možná čtrnáct. Tomu utopenému chlapci nebylo víc než osm.

Tenhle na mě vycenil zuby a zasyčel jako kočka. V očích neměl zornice; stejně jako chlapec v jezeře měl oči úplně bílé, jako jsou oči u sochy. A vrtěl hlavou. *Nechod' sem dolů, bělochu. Nech mrtvé odpočívat v pokoji.*

„Ale ty neodpočíváš v pokoji,“ řekl jsem a zplna na něj posvítíl. Na okamžik se mi naskytl opravdu strašný pohled. Viděl jsem skrz něj, ale viděl jsem také do něj: hnijící zbytky jazyka v ústech, oči v důlcích, mozek v lebce. Potom zmizel a nezbylo nic než ty vířící prachové spirály.

Sešel jsem dolů, lampu jsem držel pozvednutou. Pod lampou se kolébala hnízda stínů, které se jako by natahovaly vzhůru.

* * *

Úložný prostor (byl to jen honosný název pro širší škvíru) měl podlahu z dřevěných palet, aby věci neležely přímo na zemi. Pod nimi teď tekla přímo řeka a ta vymlela zem natolik, že se mi po nich v podřepu těžko pohybovalo. Vůně parfému zmizela docela. Místo ní jsem cítil ohavný pach říčního dna a – i když je to za daných podmínek nepravděpodobné, to vím, ale je to pravda – slabý, chmurný pach popela a ohně.

Skoro ihned jsem uviděl to, proč jsem přišel. Johanniny sovy na dobírku, ty, které osobně převzala v listopadu 1993, stály v severovýchodním rohu, kde zbývalo asi jen půl metru mezi šikmou podlahou z palet a podlahou pracovny. *Hrůza, ale vypadaly skutečně,* řekl Bill, a ať mě čert, jestli neměl pravdu: v ostrém světle baterky sovy vypadaly jako ptáci, které kdosi nejdřív pevně zavinul a potom zadusil v

průhledném igelitu. Oči vypadaly jako svítivé snubní prsteny rámuující veliké černé zornice. Jejich plastové peří bylo namalováno tmavou zelení borového jehličí, břicha měla špinavý oranžovobílý odstín. Připlazil jsem se k nim po vrzajících, nespolehlivých paletách, světlo baterky poskakovalo sem a tam mezi nimi, a snažil se nepřemýšlet o tom, jestli se za mnou neplíží ten kluk. Když jsem se k sovám dostal, bez přemýšlení jsem zvedl hlavu a bouchl se o izolaci, která pokrývala zespodu podlahu pracovny. *Zabouchej jednou na znamení že souhlasíš, a dvakrát, že nesouhlasíš, pitomče*, pomyslel jsem si.

Zabořil jsem prsty do plastu, ve kterém byly sovy zabaleny, a přitáhl je k sobě. Chtěl jsem odtud vypadnout. Pocit, že přímo pode mnou teče voda, byl divný a nepřijemný. Stejně jako pach ohně, který mi připadal silnější, i když tu bylo vlhko. Co když pracovna hořela? Co když ji Sára nějak zapálila? Upekl bych se tu, i když mi bahnitá voda z bouřky promáčela nohy a břicho.

Viděl jsem, že jedna sova stojí na podstavci z plastu – tím líp půjde postavit na verandu, aby plašila vrány –, ale podstavec u druhé sovy chyběl. Vycouval jsem k padacím dveřím, v jedné ruce baterku a v druhé plastový pytel se sovami, a při každém hromovém zahřmění nahoře jsem sebou škulbl. Ušel jsem sotva kousek, když vlhká lepicí páska, která držela igelit, povolila. Sova bez podstavce se pomalu překloupila na mě s pohledem černožlatých očí upřeným přímo na mě.

Poryv větru. Slabý, konejšivý závan parfému Red. Chytil jsem sovu za výstupky na hlavě ve tvaru rohů a otočil ji vzhůru nohama. Tam, kde kdysi byl připevněn podstavec, zůstaly jenom dva kolíky a mezi nimi dutina. Uvnitř dutiny byla malá cínová krabička, kterou jsem poznal ještě dřív, než jsem sáhl sově do břicha a krabičku vylovil. Posvítíl jsem na její víčko, i když jsem věděl, co uvidím: starodávným pozlaceným písmem tu stálo JOHANNINY DROBNOSTI. Objevila tu krabičku v nějakých starožitnostech.

Díval jsem se na ni a srdce mi prudce bušilo. Zaburácel hrom. Padací dvířka byla otevřená, ale já zapomněl vylézt. Zapomněl jsem na všechno kromě cínové krabičky, kterou jsem držel v ruce, krabičky o velikosti krabice na doutníky, ale nebyla tak hluboká. Vzal jsem víčko do dlaně a odklopil je.

Uvnitř byly poházené složené papíry a pod nimi několik kroužkových poznámkových bloků, jaké mívám pořád po ruce, abych si na ně mohl psát poznámky a seznamy postav. Tyto bloky byly svázané

gumičkou. Úplně nahoře ležel jakýsi lesklý černý čtverec. Než jsem ho zvedl a podržel ho před baterkou, netušil jsem, že je to fotografický negativ.

Na něm jsem uviděl jako ducha slabě oranžového odstínu revers Johanny v jejích šedých dvoudílných plavkách. Stála na plovacím voru s rukama za hlavou.

„Jo,“ řekl jsem a pak už jsem nemohl říct vůbec nic. Hrdlo se mi sevřelo slzami. Chvilí jsem negativ držel, nechtěl jsem s ním ztratit kontakt, ale pak jsem ho vrátil do krabice k papírům a zápisníkům. Kvůli nim se v červenci 1994 vrátila na Sáru; aby je shromáždila a co nejlépe schovala. Vzala sovy z verandy (Frank slyšel, jak tam bouchly dveře) a odnesla je sem. Skoro jsem ji viděl, jak odtrhává podstavec jedné sovy a strká do plastového totemu cínovou krabičku, obě sovy balí do igelitu a pak je táhne sem dolů, to všechno dělá, zatímco její bratr sedí na kapotě auta a pokouje marlborky a cítí ty vibrace. Špatné vibrace. Pochyboval jsem, že se někdy dozvím o všech důvodech, proč to udělala, nebo co si o tom myslela... ale skoro jistě věřila, že si sem nakonec najdu cestu. Proč by tu jinak nechávala ten negativ?

Jednotlivé papíry byly většinou fotokopie novinových výstřižků z *Gastle Rock Gall* a z *Weekly News*, novin, které byly zřejmě předchůdcem *Gallu*. Na každém bylo úhledným, pevným rukopisem mé ženy vyznačeno datum. Nejstarší výstřižek byl z roku 1865 a měl nadpis **DALŠÍ ZACHRÁNĚNÝ DOMOV**. Navrátilcec byl Jared Devore, bylo mu dvaatřicet let. Najednou jsem pochopil jednu věc, která mě mátlá: ten posun mezi generacemi. Jak jsem se tam tak krčil na paletách a baterka svítila na starodávné písmo, vybavila se mi jedna Sářina písnička. Zpívalo se v ní

Dělají to staří a mladí lidi taky/ A staří mladejm ukážou, aby si věděli rady...

Než se v castleském okrese objevila Sára s Red-Tops a usadili se na místě, kterému se říká Tidwellova louka, bylo Jaredovi Devorovi šedesát sedm nebo osm. Byl starý, ale pořád plný síly. Veterán Občanské války. Takový ten starší muž, ke kterému mladší mohou vzhlížet. A Sářina písnička měla pravdu – staří lidé ukazují mladým, co mají dělat.

Co přesně udělali?

Výstřižky o Sáře a Red-Tops neprozradily nic. Jenom jsem je prolistoval, ale celkový tón mi stejně nešel. Popsal bych to jako všudypřítomné, vynalézavé pohrdání. Red-Tops byli „naši jižní kosové“

a „náš tmavý rytmus“. Byli „plní temně dobré nálady“. Sára byla „úžasná představitelka černého národa s širokýmnosem, plnými rty a ušlechtilým čelem“, která „fascinovala stejně muže jako ženy svým živočišným chováním, blýskavým úsměvem a nevázaným smíchem“.

Byly to recenze, bůh nás ochraňuj a zachovej. Byly pochvalné, pokud vám nevadí, když jste podle nich plní temně dobré nálady.

Rychle jsem je prolistoval, hledal jsem něco, co by se týkalo okolností, za kterých „naši jižní kosové“ odjeli. Nenašel jsem nic. Místo toho jsem našel výstřižek z *Gallu* s datem 19. července (*jdi na devatenáct*, pomyslel jsem si) roku 1933. Nadpis zněl **BÝVALÝ PRŮVODCE A SPRÁVCE NEDOKÁZAL ZACHRÁNIT DCERU**. Podle článku Fred Dean spolu s dvěma stovkami dalších mužů pomáhal hasit požáry ve východní části TR, když se vítr najednou otočil a začal ohrožovat severní konec jezera, kde do té doby nehrozilo nebezpečí. Tehdy tam měla spousta místních rybářské a lovecké tábory (to jsem věděl už dřív). Ta komunita měla vlastní obchod smíšeným zbožím a skutečné jméno, Halo Bay. Fredova manželka Hilda tam byla s Deanovými tříletými dvojčaty, Williamem a Carlou, zatímco její manžel šel hasit. V Halo Bay byla spousta dalších manželek a dětí.

V novinách stálo, že oheň se rychle rozšířil, když se vítr změnil – „jako pochodující výbuchy“. Plameny přeskočily jedinou mezeru, kterou muži v tom směru nechali, a zamířily na opačný konec jezera. V Halo Bay nezůstali žádní muži, kteří by se chopili velení, a ženy toho zřejmě nebyly schopny nebo k tomu nebyly ochotny. Propadly panice, běžely nakládat do aut své děti a tábornické potřeby, a vyjely se svými auty na jedinou silnici. Nakonec se jedno staré auto nebo dodávka porouchalo, a když se přihnal oheň, který polykal les, kde nepršelo od dubna předchozího roku, zjistily ženy na ucpané silnici, že ústupová cesta je odříznuta.

Dobrovolní hasiči dorazili včas, ale když se Fred Dean dostal k manželce, která se s partou žen pokoušela odtlačit ze silnice porouchanou fordku, zjistil něco strašného. Billy ležel vzadu v autě a tvrdě spal, ale Carla tam nebyla. Hilda naložila obě děti – seděly na zadním sedadle a držely se za ruce jako vždy. Ale někdy v době, kdy se chlapec schoval na podlaze auta a usnul a Hilda cpała pár posledních věcí do kufru, si musela Carla vzpomenout, že nechala doma nějakou hračku nebo panenku, a vrátila se pro ni do chaty. Mezitím se matka posadila za volant starého De-Soto a odjela, aniž děti znovu

zkontrolovala. Carla Deanová byla pořád buď v chatě v Halo Bay, nebo šla pěšky po silnici. V každém případě ji dostihly plameny.

Silnice byla příliš úzká, než aby se na ní auta otočila, a příliš ucpaná, než aby mohlo něco projet mezi nimi. Takže Fred Dean, hrdina, se rozběhl k zakouřenému obzoru, kde začaly probleskovat jasně oranžové jazyky. Větrem živený oheň vyskočil na obzor a běžel mu vstříc korunami stromů jako milenec.

Klečel jsem na paletách a četl to ve světle baterky a zčistajasna pach ohně a spálenin zesílil. Rozkašlal jsem se... a potom se kašel zadusil železitou chutí jezera v ústech a krku. Znovu, tentokrát v kleku pod pracovním mé manželky, jsem měl pocit, že se topím. Opět jsem se předklonil a dával, ale vyšla ze mě jen trocha slin.

Otočil jsem se a uviděl jezero. Potáplice na zamlžené hladině křičely a v řadě plavaly ke mně a při tom tloukly křídly do vody. Modré nebe zmizelo. Vzduch páchl spáleninou a střelným prachem. Z nebe se začal sypat popel. Východní okraj Dark Score byl v plamenech a já chvílemi slyšel tlumené rány, jak duté stromy vybuchovaly. Znělo to jako hlubinné odstřely.

Podíval jsem se dolů, chtěl jsem se z té vize vymanit, věděl jsem, že za chvíli z ní nebude žádná vize, ale skutečnost jako byl ten výlet na Fryeburskou pouť, který jsme podnikli s Kyrrou. Neuviděl jsem však plastovou sovu se zlatě lemovanými očima, ale holčičku s jasně modrými očima. Seděla u piknikového stolu, natahovala baculaté ruce a plakala. Viděl jsem ji stejně jasně jako svůj obličej v zrcadle každé ráno, když se holím. Viděl jsem, že je tak

v Kyřině věku, ale je mnohem baculatější a vlasy má černé a ne světlé.

Její vlasy mají odstín, který si vlasy jejího bratra zachovají až do nemožně vzdáleného léta roku 1998, kdy začal šedivět, do roku, kterého se ona nedožije, pokud ji někdo nevytáhne z toho pekla. Má na sobě bílé šaty a červené podkolenky a natahuje ke mně ruce a volá Tati, tati.

Vyrazil jsem k ní ale na okamžik mě rozrazí jakýsi horký poryv – uvědomuji si, že jsem tu jen duch a že mnou právě proběhl Fred Dean. Tati, křičí ale na něj, ne na mě. Tati! A objímá ho a nevšímá si sazí které jí umažou bílé hedvábné šaty a baculatý obličej, když ji otec líbá, a z nebe začínají padat saze a potáplice se ženou k pobřeží s křikem, který zní jako pronikavý nářek.

Tatínku, jde oheň! křičí když ji otec bere do náruče.

Já vím, buď statečná, říká on. Nic se nám nestane, poupátko, ale musíš být statečná.

Oheň nejde, oheň už je tu. Celý východní konec Halo Bay je v plamenech a ty se ženou sem, požírají jednu za druhou chatky, kde v lovecké a rybářské sezóně muži vyspávali opici. Za chatkou Ala LeRoux začalo hořet prádlo, které Marguerita ráno pověsila, kalhoty a šaty a prádlo hoří na šňůrách, které se samy proměnily v ohnivě provazce. Z nebe padají spršky listů a kůry; hořící uhlík dopadne Carle na krk a ona vykřikne bolestí. Fred uhlík shodí a pořád ji odnáší po svahu k vodě.

Nedělej to! křičím. Víím, že není v mé moci to změnit, ale stejně na něj křičím a stejně se to pokouším změnit. Vzepři se tomu! Kristepane, bojuj s tím!

Tati, kdo je ten pán? ptá se Carla a ukazuje na mě, a šindelovou střechu u Deanových zatím požírá oheň.

Fred pohlédne směrem, kterým malá ukazuje, a já mu na tváři zahlédnu záchvěv viny. Ví co dělá, to je to strašné – v hloubi duše přesně ví co dělá tady v Halo Bay, kde končí Ulice. Ví to a bojí se, že někdo jeho dílo spatří. Ale nevidí nic.

Nebo ano? Oči se mu na okamžik nedůvěřivě rozšíří jako by skutečně něco zahlédl - možná tancující spirály vzduchu. Nebo mě vycítil? Je to tím? Vycítil v tom žáru nečekaný závan studeného vzduchu? Který mu připadá jako napřažené ruce, ruce, které by mu bránily, kdyby byly hmotné? Pak se podívá jinam; za malým můstkem Deanových vstoupí do vody.

Frede! křičím. Frede, proboha, chlape, podívej se na ni! Myslíš, že ji tvoje manželka jenom náhodou navlékla do hedvábných bílých šatů? To mají být šaty na všední den?

Tati, proč jdeme do vody? ptá se.

Abychom utekli před ohněm, miláčku.

Tati, já neumím plavat!

Nebudeš muset, odpovídá, a jak mě při těch slovech zamrazilo! Protože nelze – nebude muset plavat, ani teď, ani v budoucnu. A Fred to aspoň udělá milosrdněji než Normal Auster, až přijde na Normala řada – je to milosrdnější než vrzající pumpa a litry ledové vody.

Bílé šaty se kolem ní vznášejí jako lilie. Červené podkolenky se mihotají ve vodě. Pevně se ho drží kolem krku a už jsou mezi letícími potápličkami; potápličice bičují vodu mocnými křídly, šlehají vodu do pěny a hledí na muže a dívku šílenýma červenýma očima. Vzduch ztěžkl

kouřem a nebe není vidět. Potácím se za nimi, brodím se vodou – cítím její chlad, i když vodu nevířím a nezůstává za mnou brázda. V ohni se ocitl východní i severní okraj jezera – kolem nás jsou hořící kopce, a Fred Dean se brodí se svou dcerou hlouběji, nese ji, jako by to byl nějaký baptistický obřad. A pořád si říká, že se ji snaží zachránit, jenom zachránit, stejně jako si bude Hilda celý život říkat, že malá se prostě vrátila do chaty pro nějakou hračku, že tam malou nenechala schválně, oblečenou do bílých šatů a červených podkolenek, aby ji našel otec, který kdysi udělal cosi nevýslovného. Toto je minulost, toto je Země minulosti, a zde se hříchy otců trestají na dětech až do sedmého kolena, které se ještě nenarodilo.

Nese ji hlouběji a ona začne křičet. Její křik se mísí s křikem potáplic, až ho otec umlčí polibkem na vyděšená ústa. „Mám tě moc rád, tatínek miluje svoje zlatíčko,“ řekne a pak ji ponoří. Má to být křest, jenomže na břehu nezpívá žádný sbor „Sejdeme se u řeky“ a nikdo nevolá Alelujá! A on ji už na hladinu nepustí. Zuřivě se zmítá v bílém květu obětních šatů, a po chvíli už otec ten pohled nesnese; dívá se raději na jezero, na západ, kterého se oheň zatím nedotkl (a ani nedotkne), na západ, kde je nebe zatím modré. Kolem něj se sype popel jako černý déšť a z očí mu tečou slzy, a když se mu dcera zuřivě zmítá v rukou a snaží se vyprostit z toho smrtelného sevření říká si Byla to nehoda, prostě strašná nehoda, vzal jsem ji do vody, protože jinam jsem ji vzít nemohl, jedině tam nehořelo, a ona zpanikařila, začala sebou házet, a byla celá mokrá a hrozně mi klouzala v rukou a já ji neudržel a pak se mi úplně vysmekla a potom...

Zapomněl jsem, že jsem duch. Vykřikl jsem „KIO! Vydrž, Ki!“ Doběhl jsem k ní, viděl jsem její zděšený obličej, vypoulené modré oči, růžová ústa s řádkou stříbrných bublin stoupající k hladině, kde stojí Fred, který stojí po krk ve vodě a drží Carlu dole a říká si zas a znovu, že se ji snaží zachránit, je to jediná možnost, snaží se ji zachránit, je to jediná možnost. Hmátl jsem po ní zas a znova jsem to zkoušel, moje dítě, moje dcera, moje Kia (všechny byly Kia, chlapci i dívky, všichni byli mými dcerami) a pokaždé mi paže prošly skrz. Horší – ach, mnohem horší – je, že teď natahuje ruce po mně, její paže vylétají vzhůru a prosí o záchranu. Její pátravé ruce projdou mými. Nemůžeme se dotknout, protože teď jsem duch já. Já jsem duch a ona se zmítá stále slaběji a já si uvědomuji, že nemůžu, nemůžu, ach ne

nemohl jsem se nadechnout – topil jsem se.

Zlomil jsem se v pase, otevřel ústa a tentokrát ze mě vychrstla jezerní voda a zmáčela plastovou sovu, která mi ležela na paletě u kolenou. Přitiskl jsem krabičku s JOHANNINÝMI DROBNOSTMI k hrudi, nechtěl jsem, aby se obsah namočil, a ten pohyb mi přivodil další záchvat. Tentokrát mi studená voda tekla nejen z úst, ale i z nosu. Zhluboka, trhaně jsem se nadechl, pak se rozkašlal.

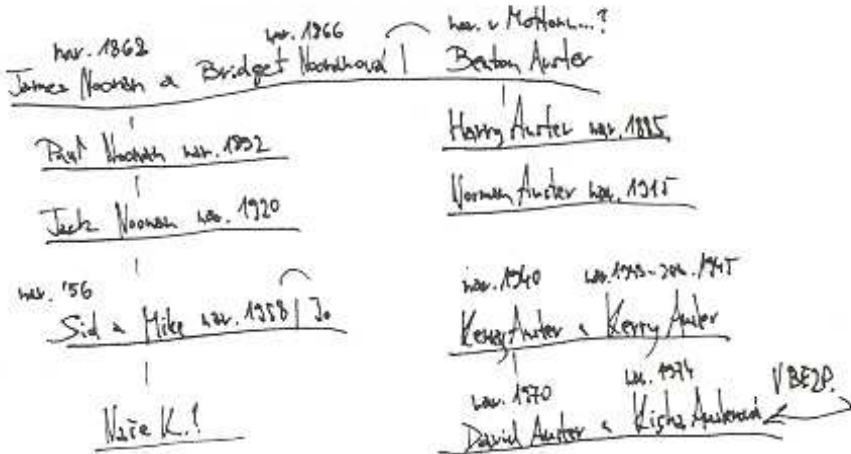
„Tohle musí skončit,“ řekl jsem, ale tohle samozřejmě *byl* konec, takový či onaký. Protože Kyra byla poslední.

Vylezl jsem po schůdcích do pracovny a posadil se na zaneřádnou podlahu, abych popadl dech. Venku bouřilo a lilo, ale měl jsem pocit, že bouřka se už vyzuřila z nejhoršího. Ale možná to byla jenom naděje.

Odpočíval jsem s nohama spuštěnýma otvorem – nebyli tam už žádní duchové, kteří by mi chňapali po kotnících, nevím, jak jsem to věděl, ale bylo to tak – a zatím jsem stáhl gumičku z poznámkových bloků. Prolistoval jsem první a viděl jsem, že je skoro plný Johanniných poznámek a složených papírů se stroj opisem o řádkování jedna: ovoce všech těch utajovaných výletů do TR během let 1993 a 1994. Většinou to byly jen kusé poznámky a přepisy pásků, které možná pořád ležely někde pode mnou v úložném prostoru. Možná uklizené vedle videa a osmistopého magnetofonu. Ale nepotřeboval jsem je. Až přijde čas – *jestli* přijde čas-, určitě najdu větší část příběhu zde. Co se stalo, kdo to udělal, jak se to utajilo. V této chvíli mě to nezajímalo. V této chvíli jsem se chtěl jenom přesvědčit, že Kyra je v bezpečí a tak to zůstane. Byla jediná cesta, jak to zařídit.

Čiň dobře.

Pokusil jsem se znovu zápisníky přepásat gumičkou, ale jeden z nich, do kterého jsem se nepodíval, mi vyklouzl z mokré ruky a spadl na podlahu. Vypadl z něj útržek zeleného papírku. Zvedl jsem ho a uviděl toto:

Na okamžik jsem se vynořil z toho podivného a nepřítomného stavu vědomí, ve kterém jsem žil; svět zapadl zpět do svých obvyklých dimenzí. Ale barvy byly stále příliš jasné, předměty příliš *přítomné*. Měl jsem pocit jako voják v boji, kterého najednou ozářilo přízračně bílé světlo, v němž je všechno vidět.

Příbuzní z otcovy strany pocházeli z Neck, v tom jsem měl pravdu; můj pradědeček byl podle toho James Noonan a nikdy nekadil do stejné díry jako Jared Devore. Max Devore buď lhal, když to Mattie říkal... nebo byl špatně informován... nebo byl prostě popletený, jak už lidé často bývají, když překročí osmdesátku. Dokonce i chlap jako Devore, kterému to většinou sakra myslelo, nebyl *výjimkou* a občas ze své úrovně sklouzl. Ale i tak nebyl daleko od pravdy. Protože podle tohoto papírku můj pradědeček měl starší sestru Bridget. A Bridget si vzala – Bentona Austera.

Prstem jsem přešel níž k Harrymu Austerovi. Narozen z Bentona a Bridget Noonanové v roce 1885.

„Ježíši Kriste,“ zašeptal jsem. „Dědeček Kennyho Austera byl můj prastrýc. A patřil k nim. Nevím, co provedli, ale Harry Auster patřil k nim. Tady je to spojení.“

Najednou jsem si vzpomněl na Kyru a projela mnou hrůza. Byla v domě sama skoro hodinu. Jak jsem mohl být tak hloupý? Mohl tam přijít kdokoli, zatímco jsem byl pod pracovním. Sára mohla využít každého, aby –

Uvědomil jsem si, že to není pravda. Vrahové a jejich malé oběti byli vždycky spojeni pokrevním poutem, a teď, když ta krev zřídla, dotekla řeka skoro do moře. Zůstal Bill Dean, ale ten se držel od Smějící se Sáry dál. Byl tu Kenny Auster, ale Kenny odjel s rodinou do Taxachusetts. A Kyřini nejbližší pokrevní příbuzní – matka, otec, děd – byli po smrti.

Zbýval jsem jenom já. Jenom já byl její příbuzný. Jenom já to mohl udělat. Pokud...

Vyrazil jsem k domu co nejrychleji, cestou jsem klouzal a čvachtal po rozbahněném chodníku a zoufale doufal, že bude v pořádku. Nemyslel jsem si, že by Sára osobně mohla Kyře ublížit, ať už si vzala na pomoc pamětnických vibrací kolik chtěla... ale co když jsem se mýlil?

Co když jsem se mýlil?

28. KAPITOLA

Když jsem odcházel, Ki tvrdě spala, ležela na boku se špinavým plyšovým psíkem v ruce pod bradou. Umazal jí krk, ale neměl jsem to srdce jí ho brát. Vlevo za ní jsem otevřenými dveřmi do koupelny slyšel vodu neustále kapající z kohoutku do vany. Kolem mě se hedvábně mihl studený závan vzduchu, polaskal mi tváře a nikoli nepříjemně mě z něj zamrazilo v zádech. Bunterův zvonek v obývacím pokoji se trochu rozcinkal.

Voda je pořád teplá, zlato, šeptala Sára. Bud' jí přítelem, bud' jí otcem. Do toho, hned. Udělej, co chci. Udělej, co chceme oba.

A já *chtěl*, a právě proto se mě Jo zpočátku snažila udržet dál od TR a Smějící se Sáry. Proto také tajila své těhotenství. Bylo to, jako bych v sobě objevil upíra, stvůru, která se nezajímá o to, co považuje za televizní svědomí a zatuchlou morálku. Cosi ve mně chtělo prostě odnést Ki do koupelny a ponořit ji do vany plné teplé vody a držet ji tam a dívat se, jak se bílé červeně lemované stužky mihotají, podobně jako se mihotaly bílé šaty a červené podkolenky Carly Deanové, zatímco všude kolem ní a jejího otce hořel les. Něco ve mně by víc než ochotně splatilo poslední splátku toho starého účtu.

„Panebože,“ zamumlal jsem a otřel si obličej roztřesenou rukou. „Zná spoustu triků. A je sakra *silná*.“

Dveře koupelny se chtěly přede mnou zabouchnout dřív, než jsem jimi stačil projít, ale já je bez většího odporu rozrazil. Dveře lékárníčky se rozlétly a sklo se rozbilo o stěnu. Všechno zevnitř vyletělo na mě, ale nebyl to příliš nebezpečný útok; tentokrát střely představovaly zubní pasty, kartáčky, lahvičky z umělé hmoty a několik starých inhalátorů Vick. Slabě, velmi slabě jsem slyšel její nespokojený křik, když jsem vytáhl z vany zátku a nechal vodu klokotavě odtékat. V TR se za jedno století utopilo už dost lidí, panebože. A přesto jsem chvíli cítil neuvěřitelně silné puzení vrátit zátku na místo, dokud byla voda dost hluboká, aby byla k užitku. Radši jsem ji utrl z řetízku a vyhodil na chodbu. Dvíčka lékárníčky se znovu zabouchla a zbytek skla vypadl ven.

„Kolik jsi jich dostala?“ zeptal jsem se jí. „Kolik kromě Carly Deanové a Kerryho Austera a naší Ki? Dva? Tři? Pět? Kolik jich potřebuješ, než se uklidníš?“

Všechny! vypálila odpověď. Nebyl to jen Sářin hlas; byl to také můj hlas. Dostala se do mě, vplížila se do mě jako lupič do sklepa... a už mě

napadlo, že i když je vana prázdná a vodní čerpadlo dočasně mimo provoz, pořád je tu jezero.

Všechny! vykřikl znovu ten hlas. *Všechny, zlato!*

Samozřejmě – jenom tak bude spokojená. Do té doby Smějící se Sára nebude odpočívat.

„Pomůžu ti, abys odpočívat mohla,“ řekl jsem. „To ti slibuju.“

Z vany zmizel zbytek vodního víru... ale pořád tu bylo jezero, pořád tu bylo jezero, kdybych si to rozmyslel. Odešel jsem z koupelny a podíval se znovu na Ki. Nepohnula se, pocit, že je tu Sára se mnou, zmizel, Bunterův zvonek ztichl... a přesto jsem byl neklidný, nechtěl jsem ji nechat samotnou. Ale musel jsem, jestli jsem chtěl dokončit svou práci, a udělám dobře, když nebudu otálet. Nakonec přijedou policajti, bez ohledu na bouřku i popadané stromy.

Ano, ale...

Vyšel jsem na chodbu a neklidně se rozhlédl. Zahřmělo, ale už ne tak důrazně. Ani vítr už tak nevytl. Neopouštěl mě však pocit, že mě něco sleduje, něco, co nebyla Sára. Stál jsem na místě ještě několik vteřin a snažil se namluvit si, že mám jenom přepálené nervy, a pak jsem zamířil chodbou k východu.

Otevřel jsem dveře na verandu... a pak se prudce ohlédl, jako bych čekal že se někdo nebo něco schovává za knihovou. Možná ten přízrak.

Něco: co pořád chtělo svůj lapač prachu. Ale jediný přízrak, který zbýval, jsem byl já, aspoň v této části světa, a jediný pohyb, který jsem viděl, byly trhané stíny deště valícího se po oknech.

Pořád lilo tolik, že mě voda znovu promočila na kůži, než jsem přešel od verandy k příjezdové cestě, ale mně to bylo jedno. Právě jsem byl s malou holčičkou, která se topila, sám se nedávno málem utopil a dešť mi nezabrání v tom, co jsem se chystal udělat. Zvedl jsem spadlou větev, která promáčkla střechu u auta, odhodil ji stranou a otevřel zadní dveře chevroletu.

Věci, které jsem koupil v zahradnictví, pořád ležely na zadním sedadle, pořád byly zastrčené v plátěném pytlíku, který mi dala Lila Proulxová. Lopatka a prořezávací nůž byly vidět, ale třetí věc byla v igelitovém obalu. *Chcete to do zvláštního sáčku?* Zeptala se mě Lila. *Bezpečnost především, nebudete litovat.* A později, když jsem odcházel, mluvila o Kennyho psu Borůvce, který honí racky, a srdečně se zasmála. Její oči se ale nesmály. Možná podle toho se rozeznají Marťané od Pozemšťanů – Marťané se nikdy nesmějí očima.

Viděl jsem na předním sedadle ležet dárek od Rommieho a George: stenomasku, kterou jsem si zprvu spletl s Devorovou kyslíkovou maskou. V té chvíli promluvili chlapci v suterénu – aspoň zamumlali – a já se naklonil a sebral masku za plastový řemínek, aniž jsem měl ponětí, proč to dělám. Hodil jsem ji do pytlíku, zabouchl dveře auta a zamířil po pražcových schůdkách k jezeru. Cestou jsem se zastavil a nakoukl pod verandu, kde jsme vždycky schovávali nějaké nářadí. Žádný krumpáč tam nebyl, ale vzal jsem rýč, který vypadal, že se bude hodit na kopání hrobu. Potom, podle svého názoru už naposledy, jsem se podobně jako ve snu vydal k Ulici. Nepotřeboval jsem Jo, aby mi to místo ukázala; celou dobu na něj ukazovala Zelená paní. I kdyby tam nebyla, a i kdyby Sára Tidwellová stále nepáchla až do nebes, myslím, že bych to místo poznal. Myslím, že by mě k němu dovedlo mé vlastní nepokojné srdce.

* * *

Mezi mnou a místem, kde stezku střežila šedá skalní stěna, stál jakýsi muž, a když jsem se na posledním schůdku zastavil, zavolal na mě chraptivým hlasem, který jsem znal až příliš dobře.

„Hej, pasáku, kde máš svou křivku?“

Stál na Ulici v lijáku, ale jeho venkovský oděv – zelené flanelové kalhoty, kostkovaná vlněná košile – a vybledlá modrá čapka unionistické armády byly suché, protože déšť padal spíš skrz něj než na něj. Vypadal hmotně, ale nebylo nic skutečnější než Sára. Připomínal jsem si to, když jsem sestupoval ze schůdku na chodník, na kterém stál, ale srdce mi pořád poplašeně tlouklo a bouchalo v hrudi jako vypolstrované kladivo.

Měl na sobě šaty Jareda Devora, ale nebyl to Jared Devore. Tohle byl Jaredův pravnuček Max, který začal svou kariéru krádeží saní a skončil sebevraždou... ale nejdřív zařídil vraždu své snachy, která měla tu drzost, že mu odmítla dát, po čem tak velmi toužil.

Vydal jsem se k němu a on se přesunul do středu chodníku, aby mi zatarasil cestu. Cítil jsem, jak z něj chladně žhne. Přesně tak to myslím, vyjadřuji svou vzpomínku co nejjasněji: cítil jsem, jak z něj chladně žhne. A byl to Max Devore, no jistě, ale oblečený jako dřevorubec na maškarní ples, a vypadal asi jako v době, kdy se mu narodil syn Lance. Starý, ale plný síly. Takový muž, ke kterému mohou mladší vzhlížet. A jako by je ta myšlenka přivolala, viděl jsem, jak se za ním vynořily slabé obrazy ostatních, seřazených bok po boku, aby zablokovali cestu. Byli to muži, které jsem potkal v houfu s Jaredem na Fryeburské pouti, a teď

jsem některé z nich poznával. Samozřejmě Freda Deana, v roce 1901 teprve devatenáctiletého, vlastní dceru měl utopit až za třicet let. A ten, který připomínal mě, byl Harry Auster, prvorozený syn pradědečkovy sestry. Táhl mu na šestnáct, byl sotva dost starý na vousy, ale stačilo to, aby mohl pracovat v lesích s Jaredem. Aby kadil do stejné díry jako Jared. Aby bral Jaredovy jedy jako moudrost. Další z nich trhl hlavou a zároveň zamžikal – už jsem ten tik někde viděl. Kde? Pak mi to došlo: v obchodě Na vyhlídce. Ten mladík byl otec zesnulého Royce Merrilla. Ostatní jsem neznal. Ani jsem o to nestál.

„Ty mezi námi neprojdeš,“ řekl Devore. Zvedl obě ruce. „Ať tě to ani nenapadne zkoušet. Mám pravdu, hoši?“

Souhlasně zamručeli – podobně asi uslyšíte mručet kdejakou současnou partu bouchačů –, ale jejich hlasy byly vzdálené; spíš smutné než hrozné. Muž v šatech Jareda Devora vypadal poměrně hmotně, snad proto, že zaživa byl nesmírně vitálním člověkem, snad proto, že umřel teprve nedávno, ale ostatní byli sotva víc než promítnuté obrazy.

Vykročil jsem vpřed do toho žhnoucího chladu, do jeho pachu – do stejných pachů invalidy, které ho obklopovaly, když jsem se s ním zde setkal doopravdy.

„Kam si myslíš, že jdeš?“ vykřikl.

„Je to v ústavě,“ řekl jsem. „A není to proti žádnému zákonu. Po Ulici chodí hodná štěňata vedle zlých psů. Sám jsi to řekl.“

„Ty tomu nerozumíš,“ řekl Max-Jared. „A nikdy rozumět nebudeš. Nejsi z toho světa. To byl náš svět.“

Zastavil jsem se a zvědavě se na něj zadíval. Času nebylo nazbyt, chtěl jsem s tím skoncovat... ale musel jsem se to dozvědět, a připadalo mi, že Devore je ochoten mluvit.

„Tak mi to vysvětli,“ řekl jsem. „Přesvědči mě, že nějaký svět byl váš svět.“ Díval jsem se na něj, potom na mihotavé, průhledné postavy za ním, na jejich průhledné maso navršené na svítících kostech. „Pověz mi, co jste udělali.“

„Tehdy bylo všechno jinak,“ řekl Devore. „Když jsi sem přijel ty, Noonane, mohl jsi jít tři míle na sever do Halo Bay a potkal jsi na Ulici tak deset lidí. Po Dni práce jsi možná nepotkal vůbec nikoho. Na téhle straně jezera musíš procházet křovím, které přerostlo chodník, a obcházet padlé stromy – po dnešní bouři jich bude ještě víc – a dokonce i několik nalomených kmenů, protože dnešní lidi z města se nedokážou spojit, aby chodník udržovali jako dřív. Ale za našich časů –! Lesy byly

tehdy větší, Noonane, všechno bylo daleko a sousedi něco znamenali. Často i život. Tehdy to opravdu *byla* ulice. Vidíš?”

Viděl jsem. Když jsem se díval skrz obrysy Freda Deana a Harryho Austera a ostatních, tak jsem viděl. Nebyli to jen duchové; byla to také mihotavá okna do jiné doby: Viděl jsem

letní odpoledne v roce... 1898? Nebo 1902? 1907? Na tom nezáleží. Je to období kdy každý rok vypadá stejně, jako by se čas zastavil. Je to čas, na který pamětníci vzpomínají jako na zlatý věk. Je to Země minulosti, Království Když jsem byl kluk. Slunce všechno zaplavuje příjemným zlatým světlem nekonečného pozdního července; jezero je modré jako sen, protkané miliardou jiskřiček odražených zrcátek. A Ulice! Je porostlá hustou trávou jako zahrada a široká jako bulvár. Je to bulvár, jak vidím, místo, kde se naplno realizuje společenský život. Je to hlavní komunikace, hlavní kabel v městečku, které je kabely protkáno. Cítil jsem jejich existenci celou dobu – i když Jo ještě žila, cítil jsem je pod povrchem, a zde je místo, odkud vycházejí. Lidé korzují po Ulici, sem a tam po východní straně jezera Dark Score, procházejí se v malých hloučcích, smějí se a konverzují pod letním nebem, po kterém plují mohutné mraky, a zde všechna ta spojovací lana začínají. Dívám se a uvědomuji si, jak jsem se mýlil, když jsem je považoval za Marťany, za kruté a vypočítavé cizince. Na východ od prosluněné promenády se tyčí hrozivě tmavé lesy, mokřiny a mýtiny, kde může čekat kdejaké neštěstí od nohy rozdrčené pokáceným stromem po mladou matku umírající dřív, než k ní stačí v kolesce dojet lékař z Castle Rock. Jsou to lidé, kteří nemají elektrinu, telefony, žádnou okresní záchrannou službu, nemůžou se spoléhat na nikoho, jen jeden na druhého a na Boha, kterému už někteří začali nedůvěřovat. Žijí v lesích a ve stínech lesa, ale za pěkného letního odpoledne chodí na břeh jezera. Chodí k Ulici a dívají se na sebe a spolu se smějí a potom jsou skutečně v TR – v tom, co jsem si zvykl považovat za zónu. Nejsou to Marťané; jsou to jen jejich malé životy, které dlí na okraji temnoty, nic víc.

Vidím letní hosty z Warringtonu, muže oblečené do bílých flanelových obleků, dvě ženy v dlouhých tenisových šatech stále s raketami v ruce. Nějaký chlapík jede na trojkolce s obrovitým předním kolem a nejistě se mezi hosty proplete. Skupina letních hostů se zastavila a popovídala si se skupinkou mladíků z městečka; přespolní chtějí vědět, jestli by si s nimi místní nezahráli na hřišti u Warringtonu v úterý večer baseball. Ben Merrill, Royceův budoucí otec, říká Nojo, ale nebudeme

se s váma mazlit jenom proto, že jste z Njújórku. *Mladíci se smějí; tenistky také.*

O kousek dál si dva chlapci zkoušejí chytání s jakýmsi podomácku vyrobeným baseballovým míčkem, kterému se říká koňský. Za nimi se pořádá schůze mladých matek, vážně hovoří o svých dětech, všechny jsou bezpečně v kočárcích a pohromadě ve své vlastní skupince. Muži v montérkách debatují o počasí a úrodě, o politice a úrodě, o daních a úrodě. Učitel z Konsolidované střední školy sedí na šedivém kamenném výčnělku, který tak dobře znám, a trpělivě učí zakaboněného chlapce, který chce být někde úplně jinde a dělat cokoliv jiného. Myslím, že ten chlapec vyrostl v otce Buddyho Jellisona. KLAKSON NEFUNGUJE, BACHA NA PROSTŘEDNÍK, pomyslím si.

Po celé deIce Ulice sedí rybáři a chytají spousty ryb; jezero přímo kypí okouny a pstruhy a štikami. Jakýsi malíř – soudě podle haleny afešáckeno baretu také letní host – si postavil stojan a maluje hory a dvě dámy ho s úctou pozorují. Zazní dívčí smích, jejich špitání o chlapcích a šatech a škole. Je tu krásně, a klid. Devore má pravdu, když říká, že je to svět, který jsem nikdy neznal. Je to

„Krásné,“ řekl jsem a s námahou se z vidiny vytrhl. „Ano, to vidím. Ale kam míříš?“

„Kam mířím?“ Devore byl tak překvapený, že vypadal skoro komicky. „Ona si myslela, že se tam může procházet jako každý jiný, tam sakra *mířím!* Myslela si, že se tam může procházet jako bílá holka! Ona, s těmi jejími obrovskými zuby a velkýma kozama a sprostými šaty. Myslela si, že je něco zvláštního, ale my jsme jí dali lekci. Zkusila projít kolem mě, a když se jí to nepovedlo, strčila do mě těma svýma špinavýma rukama a povalila mě. Však jsme ji naučili způsobům. Že jo, chlapci?“

Znovu souhlasně zamručeli, ale měl jsem pocit, že někteří – například mladý Harry Auster – vypadají sklesle.

„Naučili jsme ji, kde je její místo,“ pokračoval Devore. „Naučili jsme, že není nic jinýho než

negr. Toto slovo používá pořád dokola, když jsou v lesích to léto roku 1901, to léto, kdy se Sára a Red-Tops stali těmi muzikanty, které bylo v tomto kraji nutno vidět. Ona a její bratr a celá ta jejich negerská rodina dostali pozvání na Warrington, aby hráli letním hostům; dostali šampaňské a ústřice... aspoň to říká Jared Devore svému houfu oddaných nohsledů, když pojídají svůj obyčejný oběd sestávající z chleba

a naložených okurek, které jim daly matky (žádný z mladíků není ženatý, jenom Oren Peebles je zasnoubený).

Ale Jareda Devora nerozčiluje ani tak její rostoucí věhlas. Ani skutečnost, že byla u Warringtonů; jeho oči nijak neuráží, že ona a ten její bratr se skutečně posadili k Mým lidem a jedli s nimi, brali si chleba ze stejné Iw košíku jako oni těmi svými černošskými prsty. Lidi u Warringtona jsou přece jenom z vnitrozemí a Devore povídá těm tichým, pozorně naslouchajícím mladíkům, že slyšel, že ve městech jako New York a Chicago některé bílé ženy dokonce šukají s negry.

Né! říká Harry Auster a nervózně se rozhlíží, jako by čekal, že se tady na Bowie Ridge z lesů vynoří několik Mých žen. Žádná bílá ženská by nešukala s negrem! Kecáš!

Devore se na něj jen podívá takovým tím pohledem, který říká Až budeš v mém věku. Kromě toho ho vůbec nezajímá, co se děje v New Yorku a Chicagu; během Občanské války viděl z vnitrozemí, kolik chtěl... řekl by vám, že nikdy nebojoval za svobodu těch zatracenejch otroků. Na jihu země si můžou držet otroky až do skonání světa, pokud se Jareda Lancelota Devora týče. Ne, on ve válce bojoval, aby těm mizerným parchantům na jih od Masonu a Dixonu dal ponaučení, že ze hry se neodchází jenom proto, že se vám nelíbí některá pravidla. Šel na jih, aby odloupl strup ze špičky nosu starého Johnnyho Reba. Zkusili si vystoupit ze Spojených států amerických, považte! Pane Bože!

Ne, nezajímají ho otroci a nezajímá ho země bavlny a nezajímají ho negři, kteří zpívají sprosté písničky a pak za ty oplzlosti dostanou zapláceno šampaňským a oušticemi (Jared vždycky říká ouštrice tím sarkastickým tónem). Nezajímá ho nic, pokud se drží tam, kam patří, a on může být také tam, kam patří.

Jenomže to ona ne. Ta nafoukaná mrcha si představuje kdoví co. Už ji varovali, aby na Ulici nechodila, ale ona neposlechne. Stejně si tam chodí, prochází se tam v těch svých bílých šatech, jako by v nich vězela běloška, někdy se synem, který má negerský africký jméno a žádnýho tátu – jeho táta nejspíš strávil s jeho mámou jednu noc na seně někde v Alabamě a ona se tu teď s tím výlupkem prochází hrdě jako zběhlá opice. Chodí si po Ulici, jako by na to měla právo, i když s ní nepromluví živá duše.

„Ale to není pravda, že?“ zeptal jsem se Devora. „A právě to tvému pradědovi nejvíc leželo v žaludku. Lidi s ní mluvili. Něco na ní bylo – možná ten smích. Muži s ní mluvili o úrodě a ženy jí ukazovaly své děti.

Někdy jí dávaly své děti pochovat, a když se na ně Sára smála, děti se na ni smály taky. Děvčata za ní chodila na radu ohledně chlapců. A chlapci... ti se jen dívali. Ale *jak* se dívali, co? Hltali ji očima a nejspíš na ni většina z nich myslela, když si zašli na záchod a naplnili si dlaně.“

Devore se mračil. Stárnul mi před očima, vrásky se zarývaly hlouběji a hlouběji do obličeje; stával se z něj muž, který mě srazil do jezera, protože nesnesl, že mu někdo odporuje. A jak stárnul, zároveň vybledal.

„To Jaredovi vadilo nejvíc, že? Že se lidé od ní neodvraceli, že se jí nevyhýbali. Procházela se po Ulici a nikdo s ní nejednal jako s negrem. Jednali s ní jako se sousedkou.“

Byl jsem v zóně hlouběji než dřív, až tam, kde proudilo vědomí městečka jako ponorná řeka. Mohl jsem z té řeky pít, dokud jsem v zóně byl, mohl jsem si naplnit ústa, hrdlo a břicho její chladnou minerální chutí.

Devore s nimi takto mluvil celé léto. Byli víc než jeho partáci, byli to jeho chlapci: Fred, Harry, Ben, Oren, George Armbruster a Draper Finney, který se příští léto opije a při skoku do zatopeného lomu si zlomí vaz a utopí se. Jenomže to byla nehoda, která se dala čekat. Draper Finney mezi červencem 1901 a srpnem 1902 hodně pil, protože jinak nemohl spát. Jedině tak dokázal vystrčit tu ruku ze své hlavy, tu ruku, která trčela rovnou z vody a svírala a rozvírala prsty, až se člověku chtělo křičet *Nech toho, copak toho nikdy nenecháš*.

Celé léto jim Jared Devore pěchoval do hlavy tu negerskou děvku a tu nafoukanou děvku. Celé léto jim vykládalo jejich mužské zodpovědnosti, jejich povinnosti udržovat společenstvo čisté, a jak musí vidět to, co nevidí ostatní, a dělat to, co nedělají ostatní.

Bylo to jednou v neděli odpoledne v srpnu, v době, kdy ruch na Ulici rychle utichal. Později, tak kolem páté, se začnou lidé znovu scházet a od šesti do západu slunce tu bude nabito. Ale ve tři odpoledne byl odliv. Metodisté byli v Harlow na odpolední zpívané mši; společnost letních hostů u Warringtona seděla u těžkého odpoledního svátečního pečeného kuřete nebo šunky; všechny rodiny v městečku se zabývaly nedělním obědem. Kdo už byl po obědě, ten největší vedro prodřímá - v houpací síti, kde to šlo. Sára měla tuto klidnou dobu ráda. Vlastně ji přímo milovala. Pořádný kus života strávila na hlučných poutích a v zakouřených špeluňkách, kde křičela své písně, aby byla slyšet nad hlasy zrudlých, zdivočelých opilců, a i když měla ráda

vzrušení a nepředvídatelnost takového života, zároveň milovala i klid. Ty zdejší mírumilovné procházky... Konečně, nemládla přece; měla syna, který vyrůstal z dětských botiček. Tehdy v neděli si určitě myslela, že Ulice je skoro až *moc* tichá. Ušla asi míli na jih od louky, aniž spatřila živou duši – dokonce i Kito byl pryč, zastavil se kdesi na borůvkách. Jako by celé městečko bylo *opuštěné*. Ví že v *Kashwakamaku* pořádá *Východní hvězda* večeri, ke které dokonce přispěla houbovým koláčem, protože se s některými dámami z *Východní hvězdy* spřátelila. Všechny jsou tam a chystají tabuli. Neví však, že dnes je také den vysvěcení nového baptistického kostela, prvního opravdového kostela, který byl zde v TR postaven. Tam odešlo také dost místních, pohanů i baptistů. Z druhé strany jezera slyší slabé metodistické zpěvy. Zní to sladce, tiše a krásně; ta dálka a ozvěna vyladila všechny falešné hlasy.

Těch mužů si nevšímá – většinou jsou velmi mladí, takoví, kteří se na ni za běžných okolností odvažují podívat jen koutkem oka –, dokud nepromluví ten nejstarší. „Tak, černá děvka v bílých šatech s červeným páskem! Ať mě čert vezme, jestli to není trochu moc barev na tuhle stranu jezera. Co to s tebou je, děvko? Copak nic nechápeš?“

Otočí se k němu, polekala se, ale nedává to najevo. Prožila na této zemi šestatřicet let, poznala už v jedenácti, co takový mužský má a kam to chce strčit, a chápe, že když jsou muži takhle pohromadě a jsou celí říční (ona to vycítí), přestanou myslet jako jednotlivci a promění se v psi smečku. Když se jim ukáže strach, vrhnou se na člověka jako psi a nejspíš ho taky tak roztrhají.

Navíc si na ni počíhali. Jinak není možné vysvětlit, že se tu takto objevili. „Co nechápu, zlato?“ ptá se, ale necouvne. Kde jsou všichni? Kde můžou všichni být? Krucinál! Na druhé straně jezera přešli metodisté k písni „Důvěřuj a poslouchej“, jedné z nejoblíbenějších.

„Že se nemáš co procházet tam, kde se procházejí běloši,“ říká Hany Auster. Při posledním slově se mu nedospělý hlas zlomí do jakéhosi myšího kviknutí a ona se zasměje. Ví že to není moudré, ale nemůže si pomoci nikdy se nedokázala nesmát, stejně jako nedokázala zabránit takovýmto mužům, aby se jí dívali na prsa a zadek. Ty jí dal Bůh.

„No, na procházku jdu tam, kam jdu,“ říká. „Bylo mi řečeno, že tohle je obecní pozemek, takže nikdo nemá právo mě vyhánět. A nikdo mě nevyháněl. Viděli jste, že by to někdo dělal?“

„Vidíš teď nás,“ říká George Armbruster a snaží se mluvit tvrdě. Sára se na něj podívá s jakýmsi laskavým pohrdáním, při kterém se George uvnitř scvrkne. Tváře mu zahoří. „Synku,“ říká Sára, „vy jste sem dnes přišli jenom proto, že všichni slušní lidi jsou někde jinde. Proč si od toho starého chlapa necháte namlouvat, co máte dělat? Chovejte se slušně a nechte dámu projít.“

Všechno to vidím. Devore bledne a bledne, až z něj v deštivém odpoledni nakonec zbývají jen oči pod modrou čepicí (vidím skrz něj rozbité trosky mého plovacího voru, dorážející na břeh), a já to všechno vidím. Vidím, jak

Sára vykročí vpřed, jde přímo k Devorovi. Jestli tu zůstane stát a bude se s nimi dohadovat, stane se něco zlého. Cítí to a ona o svých pocitech nikdy nepochybuje. A jestli vykročí proti někomu jinému, starý massa se na ni vrhne z boku a strhne ostatní. Starý massa v té malé modré čepičce je vůdce smečky, tomu se musí Sára postavit. Dokáže to. Je silný, dost silný, aby z těch chlapců udělal jednoho tvora, svého tvora, aspoň na chvíli, ale nemá její sílu, její odhodlání, její energii. Svým způsobem Sára toto střetnutí vítá. Reg ji varoval, aby si dávala pozor, aby si moc netroufala a nepřátelila se s lidmi příliš rychle, dokud se neukážou dělníci (Reggie jim však říkal vlčáci) – kolik jich je a jací jsou blázni –, ale ona si jde svou cestou, důvěřuje svým instinktům. A už jsou tu, je jich jen sedm a jen jeden je opravdový vlčák.

Jsem silnější než ty, starý massa, myslí si a jde k němu. Upírá mu pohled do očí a nezakolísá; je to on, kdo oči sklopí, to koutek jeho úst se nejistě zachvěje, to jeho jazyk se objeví, aby rychle přešel rty, a to je dobré znamení... ale ještě lepší je, když o krok couvne. Když to udělá, ostatní se shluknou do dvou skupinek po třech, a je to tu, Sára má volný průchod. Z dálky slabě zpívají metodisté, nábožná píseň se nese přes klidnou jezerní hladinu. Je to sice hodně oposlouchaný žalm, ale z dálky zní krásně.

*Když kráčíme s pánem
ve světle Jeho slova,
jaká sláva nám prozařuje cestu...*

Jsem silnější než ty, zlato, vyzářuje z ní, jsem horší než ty, možná jsi vlčák, ale já jsem včelí královna, a jestli nechceš, abych ti dala žihadlo, radši se mi klid' z cesty.

„Ty mrcho,“ říká on, ale má slabý hlas; už si v duchu říká, že tohle není ten pravý den, že je na ní cosi, čeho si nevšiml, dokud ji neviděl tak zblízka, je v ní nějaký černošský duch nebo co, jehož cítí až teď, radši počkají na jindy, radši...

Potom zakopne o kořen nebo kámen (možná přímo o ten kámen, pod kterým nakonec Sára bude odpočívat) a upadne. Spadne mu čapka, takže se ukáže kulatá bleška uprostřed vlasů. Kalhoty se mu roztrhnou ve švu po celé délce. A Sára udělá zásadní chybu. Snad podcení nezanedbatelnou sílu Jareda Devora, snad si jen nemůže pomoci – když se mu trhaly kalhoty, znělo to jako pšouk. Každopádně se rozesměje – tím nevázaným, prokouřeným smíchem, podle kterého ji každý pozná. A ten smích se stane její zkárou.

Devore nepřemýšlí. Prostě ji z místa, kde leží, kopne, velická chodidla v dřevorubeckých botách s cvoky vyrazí jako písty. Zasáhne ji tam, kde je nejkřehčí a nejzranitelnější, do kotníků. Sára polekaně zavyje bolestí, protože levý kotník praskne; zhroutí se na zem a z ruky jí vypadne složený slunečník. Nadechne se, aby znovu zaječela, a stále ležící Jared říká: „Ať neřve! Zacpěte jí hubu!“

Ben Merrill ji zalehne celý tělem, všemi svými šedesáti kily. Vyrazí ze Sary dech, ozve se jen prudké, skoro neslyšné vzdechnutí. Ben, který ještě s ženou ani netančil, natož aby na nějaké takto ležel, se okamžitě vzruší tím, jak se pod ním Sára zmitá. Mačká se k ní, chechtá se, a když mu Sára zaryje nehty do tváří, sotva je cítí. Jemu připadá, že je jediný velký burák, nejméně metr dlouhý. Když se Sára pokusí převalit a tak se zpod něj dostat, převalí se s ní, ať je nahoře, a Sára ho dokonale překvapí, když ho udeří čelem do čela. Před očima mu tancují hvězdičky, ale je mu osmnáct let, je velmi silný, a neztratí vědomí ani erekci.

Oren Peebles jí se smíchem strhne záda šatů. „Prasečí hromada!“ zachraptí udýchaně a padne na ni. Ted' na ni doráží shora a Ben stejně nadšeně přiráží zdola, jako kozel, kterému teče krev z rány uprostřed čela, a ona ví, že když nebude křičet, je ztracená. Jestli dokáže zakřičet a Kito ji uslyší, uteče a sežene pomoc, uteče a sežene Rega

Ale než se o to pokusí, starý massa už dřepí vedle ní a ukazuje jí dlouhý nůž. „Jestli cekneš, uříznu ti nos,“ říká a v té chvíli se Sára vzdá. Nakonec ji přece jen dostali, částečně proto, že se smála v nevhodnou chvíli, a hlavně kvůli pitomé smůle. Ted' už je nic nezastaví a Kito by se sem neměl přibližovat – prosím tě Bože ať zůstane tam, kde je, byla tam spousta borůvek, ty by ho měly zaměstnat aspoň na hodinu. Hrozně rád

sbírá borůvky a těmhle mužům to hodinu trvat nebude. Harry Auster jí škubne za vlasy, strhne jí šaty z ramene a začne jí cucat krk.

Jedině starý massa na ní není. Starý massa se drží opodál, rozhlíží se Ulicí oběma směry, oči přimhouřené a ostražitě; starý massa vypadá jako prašivý starý vlk, který vyžral celé generace kurníků a podařilo se mu vyhnout všem pas tím a nástrahám. „Hej, Irčoune, nech ji chvílku,“ říká Harrymu a pak obsáhne svým moudrým pohledem i ostatní. „Zatáhněte ji do křoví, pitomci. Zatáhněte ji dál.“

Nezatáhnou. Nemůžou. Nemůžou se dočkat, aby ji měli. Odtáhnou ji za paži za skalisko a to jim stačí. Sára se hned tak nemodlí, ale teď to dělá. Modlí se, aby ji nechali naživu. Modlí se, aby sem Kito nešel, aby plnil hrnek pomalu a každou třetí hrstku snědl. A pokud si vzpomene a dožene ji, tak se modlí, ať uvidí, co se děje a utíká na druhou stranu co nejrychleji, ať utíká potichu a sežene Rega.

„Strč si to do huby,“ funí George Armbruster. „A neopovaž se kousnout, mrcho.“

Vezmou si ji shora i zdola, zezadu i zepředu, dva i tři najednou. Dělalí to tam, kde by je každý kolemjdoucí musel vidět, a starý massa stojí opodál, dívá se nejdřív na hekající mladíky, kteří se kolem ní shlukli, klečí s kalhotami spuštěnými a stehny poškrábanými od křoví a pak se rozhlédne po stezce svým divokým a ostražitým pohledem. Je to neuvěřitelné, ale jeden z nich – je to Fred Dean – říká „promiňte, paní“, když na ni vypálil svou dávku. Jako by ji náhodou kopl do holeně, když si přehazoval nohu přes nohu.

A konce to nebere. Vtéká jí to do krku, stéká jí to mezi pŕlky, ten mladý ji pokousal do krve na levém prsu, a konce to nebere. Jsou mladí a než skončil poslední, první ach Bože, první už je zase připraven. Metodisté za jezerem teď zpívají „Požehnaná jistoto, Ježíš je múr, a když se přiblíží ten starý massa, Sára si pomyslí Už je skoro po všem, ženo, on je poslední, jen vydrž, vydrž, a už to skončí. Podívá se na toho hubeného zrzka a toho, který pořád mžiká okem a škube hlavou a řekne jim, aby dávali pozor na chodníku, že teď je na řadě on, když už je zlomená.

Rozezne si opasek, rozezne si poklopec, stáhne si prádlo – černé špínou u kolen a špinavě žluté v rozkroku – a klekne si nad ni a ona vidí že malý massa starého massa je ochablý jako had se zlámaným krkem, a než se stačí zarazit, zase z ní naprosto nečekaně vyrazí ten smích – i když

tam leží celá polepená horkou želatinou od těch násilníků, nemůže si pomoci a vidí to z té legrační stránky.

„Drž hubu!“ zavrčí na ni Devore a udeří ji hřbetem ruky do tváře a zlomí jí lícní kost a nos, „přestaň hýkat!“

„Počítám, že by mohl ztvrdnout, kdyby tu ležel některý ten tvůj kluk s vystrčenou růžovou prdelkou, co, zlato?“ ptá se Sára a pak se naposledy zasměje.

Devore se znovu napřáhne, aby ji udeřil, jeho nahé slabiny se opírají o její nahé slabiny, jeho penis leží mezi nimi jako splasklý červ. Ale než udeří vykřikne dětský hlas: „Mami! Co ti to dělají mami? Pusťte mou mámu, darebáci!“

Sára se posadí bez ohledu na Devorovu váhu, smích jí odumírá na rtech, vytřeštěné oči hledají Kita a najdou ho, štíhlého osmiletého chlapce, který stojí na Ulici, má na sobě kalhoty s náprsenkou a slamák a zbrusu nové plátěnky, a v jedné ruce nese plechový hrnek. Rty má modré od borůvkové šťávy. Oči má vykulené zmatkem a strachem.

„Uteč, Kito!“ zaječí Sára. „Uteč, ho-“

V hlavě jí vybuchne rudý oheň; Sára se zhrouť do křoví a z velké dálky slyší starého massa: „Chyťte ho. Ať neudělá kravál, hned.“

Pak Sára klouže po dlouhém temném svahu, ztratí se v chodbě Strašidelného domu, která vede stále hlouběji a hlouběji do jeho spletitých útrob; z té hloubky ho slyší slyší slyší svého miláčka, jak křičí. Slyším ho křičet, a klečím u šedého kamene s plátěným pytlíkem vedle sebe a nemám ponětí, jak jsem se na to místo dostal – rozhodně si nepamatuji, že jsem sem došel. Křičel jsem úlekem a hrůzou a lítostí. Zbláznila se? No, nebylo divu. Nebylo divu, sakra. Pořád hustě přšelo, ale už nijak katastrofálně. Několik vteřin jsem hleděl na své chorobně bledé ruce položené na šedém kameni, pak jsem se rozhlédl. Devore a ostatní byli pryč.

Do nosu mi vnikl hustý hnilobný puch – přímo fyzicky na mě zaútočil. Zašátral jsem po sáčku, našel stenomasku, kterou mi z žertu dal Rommie a George, a navlékl si ji přes ústa a nos, i když jsem měl prsty necitlivé, jako by nebyly moje. Pomalu a opatrně jsem se nadechl. Bylo to lepší. Ne o moc, ale stačilo to, abych neutekl, což nepochybně chtěla.

„Ne!“ vykřikla odkudsi za mnou, když jsem chytil rýč a zaryl. Prvním záběrem jsem udělal pořádnou díru a s každým dalším se jáma rozšiřovala a prohlubovala. Půda byla měkká a poddajná, propletená sítěmi tenkých kořenů, které rýč snadno přefezával.

„Ne! Neodvažuj se!“

Neohlížel jsem se, nedával jsem jí šanci, aby mě odstrčila.

Tady dole byla silnější, možná proto, že se to stalo zde. Bylo to možné? Nevěděl jsem a ani mě to nezajímalo. Staral jsem se jen o to, abych tu práci dokončil. Pokud byly kořeny příliš husté, prořezával jsem je sadařským nožem.

„*Nech mě být!*“

Teď jsem se *otočil*, riskoval jsem jediný rychlý pohled, protože se ozvalo jakési nepřírozené praskání, které její hlas provázelo – vlastně se jejím hlasem *stalo*. Zelená paní zmizela. Bříza se proměnila v Sáru Tidwellovou: z hustých větví a lesklého listí vyrůstal Sářin obličej. Ten deštěm omývaný obličej se kolébal, rozpouštěl se, znovu se spojoval, mizel, znovu se objevoval. Na okamžik se vyjevilo všechno tajemno, které jsem tady cítil. Její vlhké mihotavé oči byly dokonale lidské. Hleděly na mě nenávistně a úpěnlivě.

„Ještě nejsem hotová!“ vykřikla nakřáplým, přeskakujícím hlasem.

„Ten byl nejhorší, copak to nechápeš? Byl nejhorší a jeho krev je v ní a já nebudu mít klid, dokud ji z *ní nedostanu!*“

Ozvalo se zlověstné praskání. Vtělila se do té břízy, proměnila ji ve fyzické tělo a měla v úmyslu se osvobodit z půdy. Přejde a dostane mě, jestli bude moci; zabije mě, jestli bude moci. Uškrtní mě pružnými větvemi. Nacpe do mě listí, dokud nebudu vypadat jako vánoční věnec.

„I když to byl netvor, Kyra nemá nic společného s tím, co udělal,“ řekl jsem. „A ty ji nedostaneš.“

„Ale *dostanu!*“ zakřičela Zelená paní. Trhání a praskot zněly silněji. Doprovázel je jakýsi chvějivý sykot. Už jsem se neohlížel. *Neodvážil* jsem se ohlédnout. Radši jsem kopal rychleji. „Ano, *dostanu* ji!“ křičela a teď se ten hlas ozval blíž. Šla si pro mě, ale já se nechtěl podívat; pokud jde o krácející stromy a křoví, budu se držet Macbetha, díky. „Já ji *dostanu!* Vzal mi moje děcko a *já si chci vzít to jeho!*“

„Běž pryč,“ promluvil jakýsi nový hlas.

Povolily mi prsty, až mi rýč skoro vypadl. Otočil jsem se a uviděl, že kousek napravo pode mnou stojí Jo. Dívala se na Sáru, která se zhmotnila do šílené halucinace – vypadala jako monstrózní zelenočerný přízrak, který klouzal při každém kroku. Břízu nechala za sebou, ale jaksi přijala její život – skutečný strom se choulil za ní, zčernalý, svrasklý a mrtvý. Tvor, který se z ní zrodil, vypadal jako

Frankensteinova nevěsta vysochaná Picassem. V té soše se objevoval a zase mizel Sáfin obličej.

Ten přízrak, pomyslel jsem si chladnokrevně. Doopravdy existoval... a jestli jsem to byl pokaždé já, pak to byla pokaždé také ona.

Jo měla na sobě bílou košili a žluté kalhoty stejně jako v den, kdy zemřela. Neviděl jsem skrz ni jezero, jako u Devora a Devorových mladých přátel; Jo se dokonale zhmotnila. V zátylku jsem měl zvláštní pocit, že cosi *odtéká*, a věděl jsem, oč jde.

„Vypadni, mrcho!“ zavrčela Sára. Zvedla paže proti Jo, stejně jako je zvedala proti mně v těch nejhorších nočních můrách.

„V žádném případě.“ Jo mluvila klidně. Otočila se ke mně. „Spěchej, Miku. Musíš dělat rychle. Už to není vlastně ona. Pustila dovnitř jednoho Zvenčí, a ti jsou velmi nebezpeční.“

„Jo, miluju tě.“

„Já tebe ta-“

Sára zařičela a pak se roztočila. Listí a větve se rozmazaly a ztratily soudržnost; bylo to, jako by se něco proměňovalo v tekutinu v mixéru. Bytost, která trochu vypadala jako žena, teď začala odhazovat svou masku docela. Z víru se začalo formovat cosi prvotního a podivně nelidského. Skočilo to po mé ženě. Když ji to udeřilo, vyprchala z Jo barva i hmota, jako by ji z ní vyrazila mohutná ruka. Proměnila se ve fantóma, který bojoval s tím přízrakem, jenž běsnil a křičel a sápal se po ní.

„Spěchej, Miku!“ vykřikla. „Spěchej!“ Pustil jsem se zase do práce.

Rýč narazil na cosi, co nebyla hlína, nebyl to kámen, nebylo to dřevo. Oškraboval jsem zem, až se objevil špinavý zplesnivělý kus plátna. Pustil jsem se do kopání jako šílenec, chtěl jsem ten pohřbený předmět odkrýt co nejdříve, chtěl jsem svoje šance na úspěch posílit, co to šlo. Přízrak za mnou zuřivě ječel a moje žena křičela bolestí. Sára se vzdala části svého netělesného já, aby jí pomsta neušla, vzdala se jí ve prospěch čehosi, co Jo nazvala Ten zvenčí. Neměl jsem tušení, co to může být, a nikdy jsem to ani *nechtěl* vědět. Sára tvořila pro Ty zvenčí přívodní kanál, tolik jsem věděl. A jestli se o ni dokážu včas postarat...

Hmátl jsem do mokré jámy a začal odhazovat mokrou hlínu z prastarého plátna. Při tom se objevila vybledlá natištěná písmena: MLÝN J. M. MCCURDIE. Ten mlýn shořel při požáru v třiatřicátém, jak jsem věděl. Někde jsem viděl fotku jeho hořící budovy. Když jsem plátno chytil, prošly mi prsty skrz a ven se vyvalil nový mrak zeleného

puchu a uslyšel jsem zamručení. Slyšel jsem Devora. Leží na ní a mručí jako prase. Sára je napůl v bezvědomí cosi nesrozumitelně mumlá rozbitými rty, na kterých se leskne krev. Devore se ohlíží na Drapera Finneye a Freda Deana. Rozběhli se za klukem a přivedli ho zpátky, ale kluk nepřestává ječet, ječí z plna hrdla, ječí, že by probudil mrtvého, a jelikož oni slyší metodisty zpívat „Jak rád vypravuji ten příběh“, oni můžou slyšet tady toho uřvaného negra. Devore říká „Strčte ho do vody, ať ztichne.“ Ve chvíli, kdy to vysloví mu začíná úd tvrdnout, jako by to byla kouzelná slova.

„Jak to myslíš?“ ptá se Ben Merrill.

„To víš sakra dobře,“ odsekne Jared. Vyráží ta slova ze sebe, protože zároveň pracuje boky. Jeho úzký zadek svítí v odpoledním světle. „Viděl nás! Chceš mu podříznout krk a být celej od krve? Mně to nevadí. Tu máš. Vezmi si můj nůž, posluž si!“

„N-ne, Jared!“ vykřikne vyděšeně Ben a při pohledu na nůž se celý přikrčí.

Konečně je připraven. Trvá mu to trochu déle, nic víc, není takový kluk jako tihle. Ale teď –! Kašle na její drzé řeči, kašle na její hloupý smích, kašle na celé městečko. Ať si sem klidně všichni přijdou a koukají, jestli chtějí. Vklouzne do ní; stejně to celou dobu chtěla, chtějí to všechny jí podobné. Vklouzne dovnitř a zaboří se hluboko. Neustále vydává příkazy, i když ji znásilňuje. Jeho zadek se zvedá a klesá, tik-tak, přesně jako ten kocouří ocas. „Někdo se o něj musí postarat! Nebo chcete čtyřicet let hnít v Shawshanku kvůli kecům malýho negra?“

Ben chytí Kita Tidwella za jednu paži, Oren Peebles za druhou; než ho dotáhnou ke břehu, ztratí odvahu. Znásilnit nafoukanou negerku, která má tu drzost posmívat se Jaredovi, když zakopne a roztrhne si kalhoty, to je jedna věc. Utopit vystrašeného kluka jako kotě v louži vody... to je něco úplně jiného.

Povolí sevření, hledí si navzájem do vyděšených očí a Kito se jim vyškubne.

„Uteč, zlato!“ zakřičí Sára. „Uteč a sežeň –“ Jared jí zmáčkne krk a Sára se začne dusit.

Chlapec zakopne o džbánky s borůvkami a rozplácne se na zemi. Harry a Draper ho snadno doženou. „Co budeš dělat?“ kňučí Draper trochu zoufale a Harry odpoví „To, co musím.“ Přesně to odpoví, a já se chystal udělat, co jsem musel – bez ohledu na puch, bez ohledu na Sárku, bez ohledu na křik své mrtvé ženy. Vytáhl jsem plátěný pytel z jámy.

Provazy, kterými bylo plátno na obou koncích převázáno, sice držely, ale plátno se s odporným zvukem uprostřed roztrhlo.

„Spěchej!“ křičela Jo. „Už ho dlouho neudržím!“

Vrčel; štěkal jako pes. Zvalo se hlasité zapraskání dřeva, jako by se zabouchly dveře tak prudce, až se rozštíply, a Jo zanaříkala. Hmátl jsem po sáčku ze zahradnictví a roztrhl ho a *Harry – ostatní mu říkají Irčoun, protože má jasně zrzavé vlasy – chytil děcko, které se brání nemotorně do náruče jako medvěd a skočí s ním do jezera. Kluk se brání ještě prudčeji; slamák mu spadne a pak plave na vodě. „Chyť to!“ heká Harry. Fred Dean si klekne a vyloví promočený slamák. Fred má omámený pohled, vypadá jako boxer asi jedno kolo před vhozením ručníku. Sára Tidwellová za nimi začne z hloubi hrudi chroptět – stejně jako pohled na chlapcovu svírající se ruku budou i ty zvuky strašit Drapera Finneye tak dlouho, dokud neskočí do zatopeného lomu. Jared boří prsty hlouběji, přiráží a zároveň škrtí, lije se z něj pot. Žádné praní nezbaví jeho šaty pachu toho potu, a když ho začne považovat za „vražedný pot“, spálí je, aby se toho puchu zbavil.*

Harry Auster se chce zbavit všeho – chce se zbavit všeho a nikdy už ty muže nevidět, hlavně ne Jareda Devora, který si teď myslí, že je určitě sám Pán Satan. Harry nemůže domů a podívat se otci do očí, dokud tahle noční můra neskončí, dokud není pohřbená. A matka! Jak se bude moci podívat do očí své milované matce, Bridget Austerové, co má tak milý kulatý irský obličej a šedivějící vlasy a konejšivý rozlehlý hrudník, Bridget, která měla pro něj vždycky laskavé slovo nebo hojivou ruku, Bridget Austerová, která byla spasena a omyta krví Beránka Božlno, Bridget Austerová, která teď podává koláče na pikniku, jenž se pořádá u noveno kostela, Bridget Austerová, která je jeho mámou. Jak se na ni bude moci ještě někdy podívat nebo ona na něj –, když bude muset před soud kvůli znásilnění a zbití jedné ženy, dokonce černé ženy?

Takže kluka od sebe odtrhne – Kito ho škrábne, jen ho tak nípne ze strany do krku a ten večer Harry mámě poví, že ho šlehla ostrá větev v křoví, když nedával pozor, a dovolí mámě, aby mu ránu políbila – a potom ponoří kluka pod hladinu. Kito se na něj dívá, tvář se mu mihotá a Harry vidí, že kolem proplouvají drobné rybky. Okouni, pomyslí si. Okamžik přemýšlí, co ten kluk asi vidí, když se tak dívá skrz stříbřitý příkrov hladiny do tváře chlapa, který ho drží dole, chlapa, který ho topí, a potom Harry tu myšlenku zažene. Je to jenom negr, připomíná si zoufale. Nic víc, jenom negr. Nikdo z nás.

Z vody se vynoří Kitova paže – tmavě hnědá paže, ze které kape voda. Harry se odtáhne, nechce, aby ho ruka chytila, ale ta ruka po něm nehmátne, jen trčí přímo vzhůru. Prsty se sevrou do pěsti. Otevřou se. Sbalí do pěsti. Otevřou. Sbalí do pěsti. Chlapec se přestává zmitat, kope pomaleji, oči hledící Harrymu do obličeje začínají být podivně zasněné a ta hnědá paže pořád trčí nahoru, dlaň se pořád svírá a rozvírá, svírá a rozvírá.

Draper Finney stojí na břehu a křičí, ted' sem určitě někdo přijde, ted' někdo uvidí, co udělali otřesného – co strašného ještě pořád dělají. Buď si jist, že tě tvůj hřích najde, stojí v bibli. Buď si jist. Chce říct Harrymu, aby toho nechal, možná ještě není pozdě všechno vzít zpátky, zvedni ho, nech ho žít, ale z úst mu nevyjde žádný zvuk. Sára za ním naposledy zachroptí. Před sebou vidí, jak se ruka jejího topeného syna svírá a rozvírá, svírá a rozvírá, její odraz se chvěje na vodě, a Draper si myslí Copak toho nenechá, copak toho nikdy nenechá? A jako by to byla modlitba, která je vyslyšena, chlapcova paže se začne v lokti ohýbat a klesat; prsty se chtějí znovu sevřít v pěst, ale pak strnou. Ruka se chvílku kymácí a potom

udeřil jsem se hranou ruky do čela, abych ty fantómy zahnal. Za mnou zuřivě praskaly a chrastily mokré křoviny, protože Jo nepřestávala bojovat s tím, co chtěla zadržet. Strčil jsem ruce do díry v plátně jako lékař do zející rány. Zabral jsem. Plátno se potichu roztrhlo po celé délce.

Uvnitř byly jejich pozůstatky – dvě zažloutlé lebky, obrácené k sobě čelem, jako by vedly soukromý rozhovor, vybledlý dámský červený kožený pásek, plesnivé šaty... a hromada kostí. Dva hrudní koše, jeden velký a druhý malý. Dva páry nohou, jedny byly dlouhé a druhé krátké. Pozůstatky Sáry a Kita Tidwellových, které byly pohřbeny zde u jezera skoro sto let.

Větší lebka se otočila. Zírala na mě prázdnými očnicemi. Zuby zacvakaly, jako by mě chtěly kousnout, a kosti se začaly zlověstně, trhaně pohybovat. Některé se okamžitě rozlomily; všechny byly křehké a pórovité. Červený pásek se neklidně smýknul a rezavá přezka se zvedla jako hadí hlava.

„Miku!“ křičela Jo. „Rychle, rychle!“

Vytáhl jsem z nákupní tašky sáček a popadl plastovou nádobu, která byla uvnitř. Čiň dobře, radila mi tehdy magnetová písmena; další slovní lest. Další vzkaz, propašovaný za zády nic netušících stráží. Sára

Tidwellová byla děsivá, ale podcenila Jo... a podcenila telepatické spojení, které vzniká mezi dlouholetými společníky. Zajel jsem do zahradnictví, koupil tam láhev louhového činidla a teď jsem tu nádobu otevřel a vyléval kouřící louh na kosti Sáry a jejího syna.

Syčelo to, jako když otevřete pivo nebo plechovku limonády. Přezka opasku se rozpustila. Kostí zbělely a změkly, jako by byly z cukru – před očima se mi přízračně vybavil obrázek mexického dítěte, které na Dušičky pojídá cukrové mrtvolky na dlouhých dřívkách. Očnice Sářiny lebky se rozšiřovaly, protože louh zaplňoval tmavou díru, kde kdysi sídlila její mysl, nesmírný talent a rozesmátá duše. Výraz lebky nejdřív vyjadřoval překvapení, a potom smutek.

Upadla čelist; pahýly zubů se sykotem zmizely.

Vršek lebky se propadl.

Roztažené prstní kůstky sebou zaškubaly, pak se rozpustily.

„Ahhhhhh...“ zašeptalo to mezi promočenými stromy jako zvedající se vítr... jenomže vítr utichl, protože mokrá mračna chytala druhý dech, než znovu zaútočí. Ten vzdech vyjadřoval nevýslovný žal, touhu a porážku. Necítil jsem v něm žádnou nenávist; její nenávist zmizela, spálil ji louh, který jsem koupil v obchodě Helen Austerové. Sářin povzdech na rozloučenou nahradil nespokojený, skoro lidský výkřik jakéhosi ptáka a ten mě vytrhl z míst, ve kterých jsem pobýval, vytrhl mě konečně a dokonale ze zóny. Roztřeseně jsem vstal, otočil se a podíval se na Ulici.

Jo tam stále byla jako nezřetelná postava, skrz kterou jsem už viděl jezero a tmavá mračna další bouřky, která se sem hnala přes hory. Così se za ní mihlo – ten pták, který se odvážil ze svého bezpečného úkrytu, aby se snad porozhlédl po přeházeném okolí –, ale sotva jsem si ho všiml. Chtěl jsem vidět Jo, Jo, která přišla z bůhví jaké dálky a vytrpěla bůhví co, aby mi pomohla. Vypadala vyčerpaně, jako by ji něco zranilo, nějak jí nenapravitelně ublížilo. Ale ten druhý – Ten zvenčí – byl pryč. Jo stála v kruhu březového listí tak suchého, že vypadalo spálené, a teď se ke mně otočila a usmála se.

„Jo! Dokázali jsme to!“

Pohnula rty. Slyšel jsem zvuky, ale slova byla příliš vzdálená, než abych je rozeznal. Stála přímo přede mnou, ale bylo to, jako by na mě volala přes široký kaňon. Přesto jsem jí rozuměl. Odečítal jsem jí ze rtů, pokud dáváte přednost racionálnímu vysvětlení, a pokud dáváte přednost

romantice, pak jsem jí odečítal myšlenky. Já dávám přednost tomu druhému. Manželství je také zóna, víte. Manželství je zóna.

Takže tohle je v pořádku, ne?

Podíval jsem se na roztrhaný balík plátna a neviděl nic, jenom pahýly a úlomky, které trčely z nechutné, odporné kaše. Puch dosáhl až ke mně, a i když jsem měl stenomasku, musel jsem se rozkašlat a couvnout. Nebyl to puch hniloby, ale louhu. Když jsem se podíval znovu na Jo, sotva tam byla.

„Jo! Počkej!“

Nemůžu pomoci. Nemůžu zůstat.

Slova přicházela z jiné hvězdné soustavy, sotva se mihla na blednoucích ústech. Už z ní zbývaly sotva oči vznášející se v potměnělém odpoledni, oči, které vypadaly jako jezero za nimi.

Spěchej.. .

A byla pryč. Doklopýtal jsem na místo, kde stála, pod nohama mi křupaly suché březové listy, ale moje paže už nesevěly nic. Musel jsem vypadat jako blázen, když jsem tam stál promočený na kůži, na dolní půlce obličeje nakřivo nasazenou stenomasku, a snažil se obejmout vlhký šedý vzduch.

Slabounce jsem ucítil parfém Red... a pak už jen vlhkou půdu, jezerní vodu a příšerný puch louhu, který vše podbarvoval. Aspoň že zmizel ten zápach hniloby; nebylo nic skutečnější než...

Než co? Než *co*? Bud' byl skutečný, nebo nebyl skutečný. Jestli nic z toho nebylo skutečné, byl jsem cvok a zralý pro blázinec. Podíval jsem se k tomu šedivému kameni a uviděl pytel kostí, který jsem vytáhl z mokré půdy jako zhnisaný zub. Z roztrženého plátna stále líně stoupaly proužky kouře. *Tohle* bylo skutečné. Stejně jako Zelená paní, která se proměnila v ukoptěnou Černou paní – uschlou stejně jako byla uschlá ta borová větev za ní, ta, která ukazovala jako paže.

Nemůžu pomoci... nemůžu zůstat... spechej.

S čím nemohla pomoci? Jakou další pomoc jsem ještě potřeboval?

Práce byla hotova, ne? Sára zmizela: duchové následují své kosti, dobrou noc, milé dámy, Bůh se postarej, ať činí dobře.

A přesto mi připadalo, že ovzduším prosakuje pach hrůzy, ne tak odlišný od pachu hniloby, který vycházel ze země; hlavou mi začalo tepat Kyřino jméno, *Ki-Ki, Ki-Ki, Ki-Ki*, jako volání exotického tropického ptáka. Vyrazil jsem po schůdcích k domu, a i když jsem byl vyčerpaný, v polovině jsem se rozběhl.

Vyběhl jsem po schodech na přední verandu a tudy jsem vešel dovnitř. Dům vypadal pořád stejně – až na zlomený stromek, který trčel oknem do kuchyně, přes tála Smějící se Sára bouří velmi dobře –, ale cosi tu nehrálo. Cosi mi tu skoro páchlo... a možná jsem to skutečně cítil, nějaký hořký a skoro nezatelný pach. Šílenství možná páchne po hořké vikvi. Takovou věc bych nerad osobně zkoumal.

V přední hale jsem se zastavil a podíval se na hromadu paperbacků, samé Elmory Leonardy a Edy McBainy, které ležely na podlaze. Jako by je nějaká rozmáchnutá ruka strhla z police. Viděl jsem tu také své stopy, vedly dovnitř i ven. Už začaly usychat. Měly být jediné; Ki jsem nesl, když jsme šli dovnitř. Měly být, ale nebyly. Ty druhé byly menší, ale ne tak malé, abych si je spletl s dětskými.

Rozběhl jsem se chodbou do severní ložnice a v běhu křičel její jméno, a možná jsem také křičel *Mattie* a *Jo* nebo *Sáro*. Kyřino jméno, když mi tak vycházelo z úst, znělo jako jméno mrtvoly. Pokrývka ležela na zemi. Až na černého plyšového psíka, který ležel na stejném místě jako v tom snu, byla postel prázdná. A Ki byla pryč.

29. KAPITOLA

Zapátral jsem po Ki tou částí myslí, která v posledních několika týdnech věděla, co má holčička na sobě, v kterém pokoji přívěsu se zrovna nachází a co tam dělá. Nevypátral jsem samozřejmě nic – naše spojení také zmizelo.

Zavolal jsem v duchu Jo – aspoň myslím, že jsem ji volal-, ale Jo byla také pryč. Byl jsem ponechán sám sobě. Bůh mi pomoz. Bůh pomoz nám oběma. Cítil jsem, jak se mě zmocňuje panika, a vzepřel jsem se jí. Musel jsem si zachovat čistou hlavu. Kdybych nedokázal přemýšlet, každá šance, kterou Ki snad ještě má, by byla ztracena. Rychle jsem prošel chodbou do haly a snažil se neposlouchat nepříjemný hlas v koutku duše, který mi našeptával, že Ki už je stejně ztracená, že už je mrtvá. Nic takového jsem nevěděl, nemohl jsem to vědět, protože to spojení mezi námi bylo přerušeno.

Podíval jsem se na hromadu knih na podlaze, potom na dveře. Neznámý vešel tudy a vyšel také těmito dveřmi. Nebe pročísl blesk a zapraskal hrom. Znovu se zvedal vítr. Došel jsem ke dveřím, hmátl po otočném knoflíku, ale pak jsem se zarazil. Mezi dveřmi a zárubní cosi uvízlo, cosi jemného a lehounkého, jako nitka pavučiny.

Osamělý bílý vlas.

Díval jsem se na něj a kupodivu mě vůbec nepřekvapovalo, že ho vidím. Měl jsem to samozřejmě vědět a nebýt tlaku, pod kterým jsem byl, a řady šoků, kterým jsem byl toho strašného dne vystaven, bych to věděl. Už podle toho pásku, který mi John dopoledne přehrál.. v době, která mi připadala jako ze života úplně jiného člověka.

Za prvé mě mělo trknout to hlášení času, které následovalo poté, co John zavěsil. *Devět čtyřicet, východního času*, řekl umělý hlas, což znamenalo, že Rogette volala v šest čtyřicet ráno... tedy pokud volala z Palm Springs. To bylo sotva možné; kdyby mi cestou z letiště do přívěsu k Mattie ten rozpor došel, byl bych si řekl, že po celé Kalifornii jsou spousty nespavců, kteří telefonují na východní pobřeží dřív, než vyjde slunce, a že jim to jenom prospěje. Ale bylo v tom ještě něco, co se nedalo vysvětlit tak snadno.

V jednom momentě John kazetu vypnul. Prý proto, že jsem zbělel jako křída, místo aby mě to pobavilo. Řekl jsem mu, aby to nechal dohrát; že mě jenom překvapilo, že ji znovu slyším. *Ten její hlas. Kristepane, tomu se říká vysoká věrnost.* Jenomže na Johnovu nahrávku

ve skutečnosti zareagovali chlapci v suterénu; moji spoluspiklenci z podvědomí. A nevydělil je tak její *hlas*, až jsem zbělel ve tváři. To způsobilo tiché hučení, které hovor podbarvovalo. To charakteristické hučení, které provází všechny hovory v TR, ať už voláte vy nebo někdo volá vám.

Rogette Whitmorová z TR-90 vůbec neodcestovala. Pokud toto moje opomenutí stálo Ki Devorovou dnes odpoledne život, nedokážu s tím žít. Opakoval jsem to Bohu pořád dokola a při tom jsem sbíhal po pražcových schůdcích dolů, vstříc opět se probouzející bouři.

* * *

Je to čirý zázrak, že jsem ze schůdků nesletěl rovnou do vody. Na břehu ležela půlka voru a možná bych se napíchl na třísky, které z prken trčely, a umřel jako upír na píchnutý na kůl. Jak *příjemné* pomyšlení.

Běh neprospívá lidem, kteří propadají panice; je to jako škrábat si dráp nutí jedovaté škumpy. Než jsem se dole u paty schodů zahákl paží o jednu z borovic a na chvilku se v běhu zastavil, téměř jsem už nebyl schopen souvislé myšlenky. Kyřino jméno mi pořád dokola bušilo v hlavě tak hlasitě, že už tam nezbylo místo na nic jiného.

Potom napravo ode mě pročísl nebe blesk a sjel do paty kmene obrovského starého smrku, jenž tam zřejmě rostl ještě v dobách, kdy byli Sára a Kito naživu. Kdybych se díval přímo tím směrem, určitě bych oslepl; ale i když jsem byl ze tří čtvrtin odvrácen, vznášela se mi před očima obrovská modrá skvrna, jako by mě oslnil obří fotoblesk. Ozvalo se skřípání a praskání a sedmdesát metrů vysoký stříbrný smrk se skácel do jezera, až vylétly gejzíry vody, které jako by se chvíli vznášely mezi šedým nebem a šedou hladinou. Pahýl i v tom lijáku vzplál jako vích.

Rána zaučinkovala jako facka, takže se mi vyčistila hlava a dostal jsem poslední šanci použít mozek. Nadechl jsem se a přinutil se k tomu. Proč jsem sem vůbec seběhl? Proč jsem si myslel, že vedla Kyru k jezeru, kde jsem už byl, a neodvedla ji pryč ode mě po cestě 42?

Nebud' hloupý. Šla sem, protože Ulice vede k Warringtonovi a tam ona bydlí, úplně sama od chvíle, kdy poslala mrtvolu svého šéfa zpátky do Kalifornie v jeho soukromém tryskáči.

Vetřela se do domu, když jsem byl pod Johanninou pracovní, kde jsem v bříše plastové sovy našel plechovou krabičku a studoval pak papírek s rodokmenem. V tu dobu by Kyru odvedla, kdybych jí dal

šanci, jenže já jí tu šanci nedal. Pospíchal jsem zpět, bál jsem se, že se něco stalo, bál jsem se, že se někdo třeba pokusí holčičky zmocnit

Probudila ji Rogette? Viděla ji Ki a pokusila se mě varovat, než znovu usnula? Že by mě právě to přivolalo tak spěšně nazpátek? Možná. V tu dobu jsem stále pobýval v zóně, stále jsme byli spojeni. Rogette byla určitě v domě, když jsem se vrátil. Možná byla ve skříni v severní ložnici a pozorovala mě škvírou mezi dveřmi. V koutku duše jsem to také věděl. V koutku duše jsem ji cítil, cítil jsem, že je tu něco kromě Sáry.

Pak jsem znovu odešel. Popadl jsem nákupní sáček ze zahradnictví a seběhl sem. Otočil se napravo, otočil se na sever. K té bříze, k tomu kameni, k tomu pytli kostí. Udělal jsem, co jsem musel, a zatím Rogette snesla Kyru za mémi zády po pražcových schodech a zabočila na Ulici vlevo. Zabočila na jih k Warringtonovi. Srdce mi kleslo jako kámen, když jsem si uvědomil, že jsem Ki nejspíš zaslechl... možná ji dokonce viděl. Ten pták, ustrašeně vykukující z úkrytu ve chvíli, kdy se utišila bouře, nebyl vůbec žádný pták. Ki v tu chvíli byla vzhůru, Ki mě viděla – možná viděla také Jo – a snažila se na mě zavolat. Podařilo se jí jen pípnout, než jí Rogette zakryla ústa.

Kolik času zatím uplynulo? Připadalo mi to jako celá věčnost, ale měl jsem pocit, že to vůbec nebylo dlouho – možná ani ne pět minut. Ale utopit dítě nezabere moc času. Znovu se mi vybavila představa Kitovy holé paže trčící z vody – dlaň se svírá a rozvírá, zas a znovu, jako by se snažila dýchat místo plic, které nemohou –, ale radši jsem tu představu zahnal. Také jsem potlačil nutkání prostě se k Warringtonovi rozběhnout. V tu chvíli by mě určitě zaplavila panika.

Zatoužil jsem po Jo tak zoufale a trpce, jako ještě nikdy za celé ty roky, co uplynuly od její smrti. Jenže byla pryč; nezůstalo po ní ani vidu, ani slechu. Nemohl jsem se tedy spolehnout na nikoho než na sebe, a tak jsem se tedy vydal po Ulici plné větví a stromů na jih, protahoval se kolem padlých stromů, a pokud úplně tarasily cestu, prolézal jsem pod nimi, ale horem, přes větve, které hlučně praskaly, jsem lezl, jen pokud nebylo jiné východisko. Cestou jsem drmolil slova, která jsou v podobných situacích patrně standardními modlitbami, ale žádná z nich nedokázala zahnat obraz tváře Rogette Whitmorové, která mi tanula na mysli. Její nelítostná tvář zobrazující výkřik.

* * *

Pamatuji si, že mě napadlo *Tohle je exteriérová verze Strašidelného domu*. Les, kterým jsem se prodíral, mi rozhodně naháněl strach: stromy, prvním nárazem bouře pouze uvolněné z kořenů, teď v poryvech větru a lijáku padaly po tuctech. Při pádu vydávaly zvuk jako obří drtivé kroky, takže jsem si nemusel dělat starosti s tím, jestli mě někdo uslyší. Když jsem procházel kolem Batchelderova tábora, což byla kruhová prefabrikovaná stavba stojící na skalním výstupku jako klobouk na podnožce, všiml jsem si, že její střechu úplně rozdrtila padlá vzrostlá tsuga.

Asi půl míle na jih od Sáry jsem uviděl na cestičce ležet jednu bílou Kyřinu stuhu do vlasů. Zvedl jsem ji a při tom mě napadlo, jak moc se červené lemování podobá krvi. Pak jsem stuhu nacpal do kapsy a pokračoval.

Za dalších pět minut jsem dorazil ke staré mechem porostlé borovici, která padla přes cestu; s pahýlem ji stále spojoval trs dlouhých a ohnutých štěpin, které vrzaly jako řada rezavých veřejí, protože vzdouvající se voda pohupovala sem a tam osmi nebo desetimetrových kmenem s korunou, která se koupala v jezeře. Strom se dal podlézt, a když jsem si klekl, uviděl jsem před sebou jiné stopy po kolenou, které se právě začaly zalévat vodou. A uviděl jsem ještě něco: druhou stuhu do vlasů. Strčil jsem ji do kapsy k té první.

Byl jsem napůl pod borovicí, když jsem zaslechl, jak se kácí další strom, tentokrát velmi blízko. Vzápětí následoval výkřik – nikoli bolestný nebo ustrašený, ale překvapený a vzteklý. Potom jsem přes sykot deště a větru zaslechl Rogette: „*Vrať se! Nechod' tam, je to nebezpečné.*“

Vysoukal jsem se zpod borovice, sotva jsem si všiml, že mi pahýl větve vyryl do beder rýhu, vyskočil na nohy a tryskem vyrazil po cestičce.

Menší stromky, které mi ležely v cestě, jsem přeskočil bez zpomalení. Ty větší jsem přelézal a vůbec nemyslel na to, jestli mě začnou škrtit nebo bodat. Zapraskal hrom. Oslnivě se zablýsklo a v tom jasu jsem zahlédl mezi stromy šedivou dřevěnou stavbu. V den, kdy jsem poprvé uviděl Rogette, jsem Warringtonův srub zahlédl jen nepatrně, ale dnes byl les potrhán jako staré prádlo – krajina se bude zotavovat celé roky. Zadní půlka srubu byla dost poničená několika mohutnými stromy, které patrně spadly najednou. Padly křížem jako nůž s vidličkou na talíř a zůstaly ležet na troskách jako křivé X.

Kyřin hlas pronikl bouřkou jen proto, že holčička ječela hrůzou: „Běž *plyč!* Já tě nechci, *Má babí! Běž plyč!*“ Bylo strašné slyšet, jak se bojí, ale zároveň báječné, že ji vůbec slyším.

Asi patnáct metrů od místa, kde mě přimrazil Rogettin křik, ležel přes cestu další strom. Na druhé straně stála Rogette a natahovala ruku po Ki. Z té ruky kapala krev, ale toho jsem si nevšímal. Zajímala mě Kyra.

Molo mezi Ulicí a Sunset Barem bylo dlouhé – nejméně dvacet metrů, možná třicet. Bylo dost dlouhé, abyste se po něm mohli za pěkného letního večera procházet ruku v ruce se svou milou a mít pak pěknou vzpomínku. Bouře molo nestrhla – zatím –, ale vítr je pokroutil jako mašli. Pamatuji se, jak jsem jako dítě viděl jakýsi týdeník promítaný v kině před hlavním sobotním představením, byl to film o visutém mostě, který tancoval v hurikánu, a přesně tak vypadalo molo mezi Warringtonem a Sunset Barem. Houpalo se ve vlnách nahoru a dolů a sténalo všemi prkny jako dřevěný akordeon. Bývalo tam zábradlí – nejspíš mělo být oporu těm, kdo se po bouřlivé noci chtěli bezpečně dostat na břeh –, ale to teď zmizelo. Kyra byla už v polovině té rozhoupané, vlnící se dřevěné stezky, chvílemi napůl ponořené do vody. Mezi břehem a místem, kde malá stála, jsem zahlédl nejméně tři obdélníkové černé propadliny, kde prkna vypadla. Zpod mola se ozýval neklidný tlukot prázdných ocelových barelů, které molo držely. Několik barelů se uvolnilo a už odplouvalo pryč. Ki měla roztažené paže, aby udržela rovnováhu jako provazochodec v cirkuse, Černé triko s Harley-Davidsonem jí plácalo kolem kolenou a opálených ramen.

„*Vrat' se!*“ křičela Rogette. Rovné vlasy jí poletovaly kolem hlavy, lesklý černý plášť do deště se kolem ní vlnil. Už natahovala obě ruce, z jedné tekla krev. Napadlo mě, že Ki ji možná kousla.

„*Ne, bílá babí!*“ vrtěla Ki divoce hlavou a mně se zachtělo jí říct Nedělej to, Ki, ptáčku, nevrť tak hlavou, to je moc špatný nápad. Zapotácěla se, jedna paže jí zamířila k nebi a druhá do vody, takže chvíli vypadala jako letadlo v prudké otočce. Kdyby se v tu chvíli pod ní molo prudce zhouplo, Ki by přepadla dolů. Ale holčička znovu získala jakž takž rovnováhu, i když jsem zahlédl, jak jí bosá noha trochu sklouzla po kluzkých prknech. „*Běž plyč, Má babí, já tě nechci! Běž... běž se vyspat, vypadáš unaveně!*“

Ki mě neviděla; všechnu pozornost upírala na bílou babí. Ani bílá babí mě neviděla. Padl jsem k zemi, přitáhl se rukama a provlekl se pod

stromem. Dunění hromu se nad jezerem převalovalo jako obří mahagonová koule a odráželo se od hor. Když jsem se znovu zvedl na kolena, uviděl jsem, že Rogette pomalu sestupuje po břehu k molu. Když udělala krok, Kyra udělala také pozpátku jeden roztřesený, nebezpečný krok. Rogette držela zdravou ruku před sebou, ale na okamžik jsem měl dojem, že krvácí i z ní. Ale tekutina, která jí protékala mezi hrboлатыmi prsty, byla na krev příliš tmavá, a když Rogette znovu promluvila, tentokrát přízračně lichotivým hlasem, při kterém mi naskočila husí kůže, uvědomil jsem si, že je to rozpouštějící se čokoláda.

„Zahrajeme si hru, Ki, ptáčku,“ lísal se Rogette. „Chceš začít?“ Udělala krok. Ki rovněž udělala krok vzad, zapotácela se, ale znovu chytila rovnováhu. Srdce se mi zastavilo, pak se znovu rozběhlo. Snažil jsem se přiblížit k té ženské co nejrychleji, ale neutíkal jsem; nechtěl jsem, aby si mě všimla, dokud se ke mně neotočí. *Jestli* se otočí. Vlastně mi na tom nezáleželo. Sakra, když jsem mohl kladivem rozbít zátylek Georgi Footmanovi, určitě jsem mohl ublížit i téhle příšeře. V chůzi jsem sbalil ruce do spojené důkladné pěsti.

„Ne? Nechceš začít? Stydíš se tolik?“ Rogette mluvila sladčoučkým hlasem, při kterém jsem zaskřípal zuby. „Tak dobře, začnu *já*. Travička! Co se rýmuje s travičkou, ptáčku, Ki? Žabička.... a písnička... zazpívala jsem ti, když jsem za tebou přišla a probudila tě, vid’? A babička... nechceš jít za svou babí, ptáčku, Ki? Krmily bychom se čokoládou, jak jsme to dělávaly... a povím ti novou legrační říkanku...“

Další krok. Dostala se k okraji mola. Kdyby ji to napadlo, mohla klidně házet po Kyře kamením jako tehdy po mně a to tak dlouho, dokud, by nezasáhla a nesrazila Ki do jezera. Ale mám pocit, že ji něco takového vůbec nepřišlo na mysl. Jakmile blázen mine určitou hranici, dostane se na dálnici bez dalších výjezdů. Rogette měla s Kyrou jiné plány.

„No tak, Ki-Ki, pojď si hrát s bílou babí.“ Znovu natáhla ruku s čokoládou, rozteklé bonbóny jí kapaly trhlinami v obalu. Kyra pohnula očima a konečně mě uviděla. Zavrtěl jsem hlavou, snažil se jí naznačit, aby zůstala zticha, ale nebylo to k ničemu – tváří ji prolétl výraz blažené úlevy. Vykřikla moje jméno a Rogettina ramena sebou překvapeně trhla.

Přeběhl jsem poslední čtyři metry a zvedl ruce jako palici, ale v rozhodujícím okamžiku jsem na mokré půdě trochu sklouzl a Rogette se v obraně přikrčila. Místo abych ji zasáhl do zátýlku, jak jsem chtěl, úder jí jen sjel po rameni. Zapotácela se, klesla na koleno, ale skoro hned se

zase zvedla. Oči jí svítily jako modré obloukové lampičky, které vrhaly vztek místo elektřiny. „Ty!“ zasyčelo jí to na jazyku, takže to zaznělo jako nějaká starověká kletba: *Thýýý*. Kyra na mě volala, nejspíše balancovala na mokrých prknech a máchala rukama, aby nespadla do jezera. Na molo špláchla voda a smáčela jí bosé nožky.

„Vydrž, Ki!“ zavolal jsem na ni. Rogette uviděla, že jsem přesunul pozornost jinam, a využila šance – otočila se a vyběhla na molo. Vyrázil jsem za ní a chytil ji za vlasy, ale ty mi zůstaly v ruce. Všechny. Zůstal jsem stát na břehu rozbourěného jezera s hrstí bílých vlasů v ruce jako skalpem.

Rogette se ohlédla, zavrčela jako starý holohlavý skřet, a mně napadlo *To je on, to je Devore, on vůbec neumřel, nějak si s tou ženskou vyměnili totožnost, to ona spáchala sebevraždu, to její mrtvola odletěla tryskáčem do Kalifornie.*

Ale ještě než se znovu otočila a rozběhla se ke Ki, došlo mi to. Byla to přece jen Rogette, ale přišla k té přízračné podobě ve vši počestnosti. To, po čem jí vypadaly vlasy, způsobilo ještě něco: zestárla. Myslел jsem si, že je jí sedmdesát, ale to bylo nejméně o deset let více než ve skutečnosti.

Lidi často dávají dětem podobný jména, řekla mi paní M. Prej je to roztomilý. Maxu Devorovi to také tak muselo připadat, protože synovi dal jméno Roger a dceři Rogette. K příjmení Whitmorová možná také přišla ve vši počestnosti. Zamlada mohla být vdaná – ale jakmile přišla o paruku, nemohla předky zapřít. Ta žena, která klopýtala po mokrém molu, aby dokončila svou práci, byla Kyřina teta.

Ki začala rychle couvat a vůbec nedávala pozor, kam šlape. Určitě spadne; nemohla se udržet na nohou. Ale než se to stalo, zrovna v místech, kde se uvolnilo několik barelů a prkna se ponořila, zaplavila molo vlna. Zpěněná voda se vysoko zvedla a začala se stáčet jako závitnice. Rogette se zastavila po kotníky ve vodě, která zatopila molo, a já se zastavil asi čtyři metry za ní.

Vlna nabyla určitý tvar, a ještě než jsem stačil rozeznat tvář, poznal jsem vybledlé volné šortky a tílko. Jenom Kmart prodává tak dokonale beztvará trička; podle mě je na to nějaký federální zákon.

Byla to Mattie. Smrtelně zšedlá Mattie, která se zahleděla na Rogette smrtelně zšedlýma očima. Rogette zvedla ruce, zapotácěla se a pokusila se otočit. V té chvíli vlna zalila molo, takže se prkna pozvedla a pak klesla jako na horské dráze. Rogette přepadla do vody. Za ní, za

vodním zjevením v dešti, jsem viděl, že Ki leží na břiše na verandě Sunset Baru, poslední poryv ji vhodil do dočasného bezpečí jako lidskou loutku.

Mattie se na mě dívala, rty se jí pohybovaly, oči upírala do mých očí. Dokázal jsem rozeznat, co říká Jo, ale tentokrát jsem neměl tušení. Snažil jsem se ze všech sil, ale nerozeznal jsem nic.

„Mami! Mami!“

Postava se ani tak neotočila, jako spíš zarotovala; vlastně to vypadalo, že od lemu šortek tu není. Sunula se po molu k baru, kde už Ki stála a natahovala ruce.

Cosi mě chytilo za kotník.

Podíval jsem se dolů a uviděl v přívalu vody tonoucí přízrak. Z holé hlavy na mě hleděly tmavé oči. Rogette vykašlávala vodu mezi rty, které byly fialové jako švestky. Volnou rukou na mě chabě mávala. Prsty se rozevřely... a sevřely. Rozevřely... a sevřely. Klekl jsem si a chytil ji. Ruka se sevřela jako ocelový pařát a trhla a pokusila se mě stáhnout k sobě. Fialové rty odhalily žluté pahýly zubů podobné těm, které zbyly v Sárině lebce. A tentokrát mi připadalo, že je to Rogette, kdo se směje.

Přidřep l jsem a škulb s ní vzhůru. Nepřemýšlel jsem o tom; bylo to čistě instinktivní. Byl jsem těžší nejméně o padesát kilo a ona vylétla z jezera do tří čtvrtin jako obrovský, divný pstruh. Zaječela, trhla hlavou vpřed a zakousla se mi do zápěstí. Okamžitě to příšerně zabořilo. Škulb jsem paží ještě výš, a když jsem ji strhával dolů, nechtěl jsem jí ublížit, chtěl jsem se jen zbavit té zakousnuté zvířecí huby. Při tom do zatopeného mola narazila další vlna. Rozštípaný okraj prken se pozvedl a propíchl Rogette tonoucí tvář. Vypíchl jí oko a mokrá žlutá tříška jí projela nosem jako dýka; tenká kůže na čele praskla a odchlípla se od kosti jako prudce rozevřené okenice. Potom ji jezero odtáhlo. Ještě chvíli jsem viděl její zrůzněný obličej, obrácený vzhůru do proudů deště, mokrá a bledý jako světlo zářivky. Pak se převrátila a černý vinylový plášť kolem ní zavířil jako rubáš.

Když jsem se otočil znovu k Sunset Baru, naskytl se mi další letný pohled pod kůži tohoto světa, ale tentokrát úplně jiného než na tvář Sáry v Zelené paní nebo rozšklebený, nezřetelný obrys Toho zvenčí. Na široké dřevěné verandě před barem, uprostřed zpřevracených proutěných křesel stála Kyra. Před ní se zvedala vlna, ve které jsem stále viděl – velmi slabě – blednoucí obrys ženy. Klečela a natahovala ruce.

Pokusily se obejmout. Kyřiny paže prošly pažemi Mattie a vynořily se celé zmáčené. „Mamí, nemůžu tě chytit!“

Žena ve vodě mluvila – viděl jsem, jak se jí pohybují rty. Ki na ni hleděla jako uhranutá. Potom, jen na okamžik, se Mattie otočila ke mně. Naše pohledy se setkaly, její oči byly z jezera. Byly jezerem Dark Score, které zde bylo dávno předtím, než jsem přišel, a zůstane zde dlouho poté, co odejdu. Položil jsem si ruce na ústa, políbil si dlaně a natáhl paže k ní. Tetelivé obrysy paží se pozdvihly, jako by chtěly ty polibky zachytit.

„Mamí, nechod!“ ječela Kyra a vrhla se postavě kolem krku. Okamžitě byla celá zmáčená a rychle celá rozkašlaná couvla, oči křečovitě zavřené. Nebyla s ní už žádná žena; jen voda přetékala přes prkna a kapala štěrbinami zpět do jezera, které napájely hluboké prameny kdesi dole, skryté v puklinách skály, na které leží TR a celý zdejší kraj.

Opatrně, abych neztratil rovnováhu, jsem postupoval po rozkymáčeném molu k Sunset Baru. Když jsem se tam dostal, popadl jsem Kyru do náručí. Pevně se mě chytla, ale hrozně se třásla. Slyšel jsem, jak jí cvakají drobné zuby, a cítil jsem jí z vlasů jezero.

„Přišla Mattie,“ řekla.

„Já vím. Viděl jsem ji.“

„Mattie zahнала bílou babí.“

„To jsem taky viděl. Ale teď se moc nehýbej, Ki. Vrátime se na pevnou půdu, ale nesmíš se moc hýbat. Jestli sebou budeš mrskat, pořádně se vykoupeme.“

Zvládla to na jedničku. Když jsme se ocitli znovu na Ulici, pokusil jsem se ji postavit na zem, ale ona se mě pevně chytla kolem krku. To mi vyhovovalo. Přemýšlel jsem, že ji odnesu do Warringtonu, ale pak jsem ten nápad zavrhl. Byly by tam ručníky, asi i suché šaty, ale měl jsem pocit, že by tam mohla také čekat vana plná teplé vody. Kromě toho déšť znovu slábl a nebe se na západě jasnilo.

„Co ti Mattie říkala, zlato?“ zeptal jsem se, když jsme šli Ulicí na sever. Ki se nechala postavit na zem, abychom mohli podlézat popadané stromy, ale jakmile jsme se ocitli za stromem, okamžitě zvedala ruce a chtěla do náruče.

„Abych byla hodná a nebyla smutná. Ale jsem smutná. Jsem *moc* smutná.“ Rozplakala se a já ji pohladil po mokřých vlasech.

Než jsme došli k pražcovým schodům, vyplakala se... a nad horami na západě jsem zahlédl maličký, ale zářící kousek modrého nebe. „Všechny stlomy spadly,“ rozhlédla se Ki. Kulila oči.

„No... všechny ne, ale spousta jich popadala.“

V půli schodů jsem se udýchaně zastavil, jen jsem funěl. Neptal jsem se však Kyry, jestli ji můžu postavit na zem. *Nechtěl* jsem ji stavět na zem.

Chtěl jsem jenom popadnout dech.

„Miku?“

„Copak, panenka?“

„Mattie mi žekla ještě něco.“

„Copak?“

„Můžu to pošeptat?“

„Jistě, když chceš.“

Ki se ke mně naklonila, rty mi přistrčila k uchu a šeptala. Poslouchal sem... Když došeptala, přikývl jsem, dal jí pusku na tvář, přesunul si ji na druhý bok a odnesl ji až do domu.

* * *

To nebyla bouřka století, kamaráde, to tě nesmí ani napadnout. Kdepak. To říkali pamětníci, kteří seděli před velkým vojenským stanem první pomoci, jenž sloužil to pozdní léto a podzim jako místní hokynářství. Přes okresku 68 padl mohutný jilm a rozmáčkl obchod jako krabičku sušenek. Aby toho nebylo dost, strhl jilm houf jiskřících drátů. Ty zapálily propan butan z prasklé nádrže a všechno to tam bouchlo. Stan byl za teplého počasí docela dobrá náhražka a lidé z TR si zvykli říkat, že jdou pro chleba a pivo do MASH – to proto, že na obou stranách střechy stanu byl stále vidět vybledlý červený kříž.

Pamětníci posedávali u plátěné stěny na skládacích židličkách, mávali na jiné pamětníky, kteří se sem kodrcali v prorezlých staříčkových autech (všichni všeobecně uznávaní pamětníci mají buď fordku nebo chevrolet, takže v tomto směru jsem již také značně pokročilý), na sobě místo tílek flanelové košile, když se dny začaly ochlazovat a blížila se sezóna moštu a kopání brambor, a pozorovali, jak se městečko kolem nich začíná znovu budovat. A jak se tak dívali kolem sebe, mluvili o vánici, která je postihla minulou zimu a kvůli které nešla elektřina a mrazem popraskalo milión stromů mezi Kittery a Fort Kentem; mluvili o cyklónech, které sem zasáhly v srpnu 1985; mluvili o deštivém hurikánu

v roce 1927. *Tehdy* byly pořádný bouřky, říkali. *Tehdy* to byly bouřky, panejo.

Určitě měli pravdu a nehádám se s nimi – sotva můžete zvítězit v hádce s pravým yankeeským pamětníkem, hlavně když jde o počasí –, ale pro mě bouřka z 21. července 1998 vždycky bude *tou* bouřkou. A znám jednu malou holčičku, která si myslí totéž. Možná se dožije roku 2100, vezmeme-li v úvahu dobrodiní moderní medicíny, ale myslím, že pro Kyru Elizabeth Devorovou to bude vždycky *ta* bouřka. Ta, při které k ní přišla její mrtvá matka oděná jezerem.

* * *

První auto přijelo k mému domu až skoro v šest hodin. Ukázalo se, že to není auto okresní policie, ale žlutý manipulační vůz se žlutými majáky na střeše kabiny a chlapíkem od elektrárenského ústředí za volantem. Chlapík na druhém sedadle však byl policista – přímo Norris Ridgewick, okresní šerif osobně. A přišel k mým dveřím s tasenou pistolí.

Změna počasí, kterou sliboval meteorolog v televizi, už nastala, mraky a bouřku zahnal na východ studený vítr, kterému chyběl jen chlup do vichřice. Stromy v promáčených lesích padaly dál ještě nejméně hodinu poté, co přestalo pršet. Kolem páté hodiny jsem nám udělal sýrové sendviče a rajskou polévku... posilňující jídlo, řekla by Jo. Kyra netečně jedla, ale aspoň že jedla, a vypila spoustu mléka. Zabalil jsem ji do jiného svého trička a ona si stáhla vlasy dozadu. Když jsem jí nabídl bílé stužky, rozhodně zavrtěla hlavou a vybrala si gumičku. „Už se mi ty mašle nelíbí,“ řekla. Rozhodl jsem se, že se mi taky nelíbí, a zahodil je. Ki mě při tom pozorovala a nic nenamítala. Potom jsem přešel pokojem ke sporáku.

„Co to děláš?“ Dopila druhou sklenici mléka, sesmekla se ze židle a přišla ke mně.

„Podpaluju oheň. Možná mi po těch vedrech v poslední době zřídla krev. Aspoň tak by to řekla moje máma.“

Mlčky pozorovala, jak vytahuji list papíru za listem z hromady, kterou jsem sundal ze stolu, a strkám je do sporáku, hrst papíru za hrstí. Když jsem měl pocit, že jsem naložil dost papíru, začal jsem nahoru skládat třísky.

„Co je na těch papírech napsáno?“ ptala se Ki.

„Nic důležitého.“

„Je to pohádka?“

„Ani ne. Byla to spíš... ach, ani nevím. Křížovka. Nebo dopis.“

„Hodně dlouhý dopis,“ řekla a pak si opřela hlavu o mou nohu, jako by byla unavená.

„Jo,“ souhlasil jsem. „Milostné dopisy jsou obvykle dlouhé, ale schovávat si je není dobré.“

„Ploč?“

„Protože...“ *Můžou se vrátit a strašit tě*, měl jsem na jazyku. Ale neřekl jsem to. „Protože tě později v životě můžou ztrapnit.“

„Aha.“

„Kromě toho jsou ty papíry trochu jako ty mašle.“

„Už se ti nelíbí.“

„Tak.“

V tu chvíli spatřila tu krabičku – maličkou krabičku s nápisem JOHANNINY DROBNOSTI. Ležela na stole mezi obývacím pokojem a dřezem, kousek od místa, kde kdysi na stěně visely hodiny bláznivého kocoura. Nevzpomínal jsem si, že bych krabičku přinesl z pracovny, ale na tom nebylo nic divného; byl jsem tehdy pořádně vyděšený. Také mě napadlo, že se tu mohla objevit... jaksi sama od sebe. Takovým věcem už věřím; mám k tomu důvod.

Kyře zahořely oči způsobem, jaký jsem u ní neviděl od chvíle, kdy se probudila z odpoledního spánku a zjistila, že její matka je po smrti. Vytáhla se na špičky, aby na krabičku dosáhla, a pak přešla prstíkem pozlacená písmena. Napadlo mě, jak je pro malé dítě důležité mít vlastní plechovou krabičku. Musíte nějakou mít, abyste si měli kam schovávat tajnosti – nejlepší hračku, nejhezčí kousek krajky, první šperk. Nebo třeba obrázek své matky.

„*To je tak... pěkné*,“ řekla potichu a uctivě.

„Můžeš si ji vzít, jestli ti nevadí, že je na ní napsáno JOHANNINY DROBNOSTI místo KYŘINY DROBNOSTI. Uvnitř je pár papírů, které si chci přečíst, ale mohl bych si je dát jinam.“

Podívala se na mě, aby se ujistila, že si nedělám legraci, a viděla, že nedělám.

„*To bych moc láda*,“ řekla stejně tichým, uctivým hláskem.

Vzal jsem od ní krabičku, vysypal zápisníky, poznámky a výstřižky, a pak krabičku vrátil Ki. Zkoušela si, jak se nasazuje a zase nandává víčko.

„Hádej, co si tam dám,“ řekla.

„Tajné poklady?“

„Ano!“ Chvilku se doopravdy usmívala. „Kdo to byla Jo, Miku? Znáš ji? Znáš, že? Byla taky u ledovnicových lidí.“

„Ona –“ Něco mě napadlo. Prohrabal jsem se zažloutlými výstřižky. Nic. Pomyslel jsem si, že jsem to někde cestou ztratil, ale pak jsem si všiml, že z prostředka jednoho zápisníku vykukuje růžek. Vytáhl jsem ten proužek celý a podal ho Ki.

„Co je to?“

„Obrácená fotka. Podrž ji proti světlu.“

Poslechla a dlouho se dívala jako uhranutá. Viděl jsem v její ruce svou manželku, obrázek nadechnutý jako sen, manželku v dvoudílných plavkách stojící na plovacím voru.

„To je Jo,“ řekl jsem.

„Je hezká. Jsem láda, že mám její klabičku na svoje věci.“

„Já jsem taky rád, Ki.“ Políbil jsem ji na temeno.

Když na dveře zabušil šerif Ridgewick, připadalo mi moudřejší otevřít s rukama nad hlavou. Vypadal, že mu stačí málo. Situaci asi usnadnila prostá, bezprostřední otázka.

„Kde je dnes Alan Pangborn, šerife?“

„V New Hampshiru,“ řekl Ridgewick a o kousek spustil ruku s pistolí (za nějakou chvíli ji zastrčil do pouzdra, aniž si uvědomil, že to dělá). „Daří se jim s Polly opravdu dobře. Až na tu její artritidu. Ta je asi zlá, ale Polly se má fajn. Dá se to docela vydržet, když si tu a tam udělají pěkný den, to si myslím já. Pane Noonane, mám na vás spoustu otázek. To je vám jasné, že?“

„Ano.“

„Tak hned to nejdůležitější, máme tady tu malou? Kyru Devorovou?“

„Ano.“

„Kde je?“

„S radostí vám to ukážu.“

Prošli jsme severní chodbou a zůstali stát před dveřmi do ložnice, kam jsme jenom nakoukli. Kyra měla k bradě přitaženou deku a hluboce spala. V ruce pevně držela plyšového psíka – viděli jsme koukat z její pěsti na jedné straně zablácený ocásek a na druhé straně čumák. Stáli jsme tam dlouho, ani jeden jsme nic neřikali, a dívali se, jak spí ve světle letního večera. Stromy v lese přestaly padat, ale pořád foukalo. Vítr vyluzoval v okapech Smějící se Sáry starobyloou hudbu.

EPILOG

Na Vánoce napadl snůh – deset centimetrů, aby se neřeklo, takže koledníci v ulicích Sanfordu vypadali, že přišli rovnou z filmu *Život je báječný*. Když jsem se už potřetí šel podívat na Kyru, bylo čtvrt na dvě ráno šestadvacátého a sněžit přestalo. Měsíc, veliký ale bledý, vykukoval mezi protrhanými záclonami mraků.

Vánoce jsem opět slavil u Franka a my dva jsme zůstali vzhůru jako poslední. Děti včetně Ki už nevěděly o světě, vyspávaly přemíru slavnostního jídla a dárků. Frank byl u své třetí skotské – asi to byl příběh právě na tři skotské –, ale já jsem sotva upil ze své první. Možná bych se láhvi důkladně podíval na dno, nebýt Ki. Ve dnech, kdy je u mě, si vypiju tak nejvýš jedno pivo. A mít ji tři dny po sobě... ale sakra, *kemo sabe*, když nemůžete trávit Vánoce se svým dítětem, k čemu pak Vánoce jsou?

„Je ti dobře?“ zeptal se Frank, když jsem si znovu sedal a znovu jen tak lehce upil ze sklenky.

Usmál jsem se. Neptal se, jestli je jí dobře, ale jestli je dobře *mně*. No, nikdo taky nikdy netvrdil, že je Frank hloupý.

„Měl jsi mě vidět, když mi odbor sociální péče dovolil, abych ji měl v říjnu na víkend. Určitě jsem se na ni byl podívat nejmíň desetkrát, než jsem šel spát... a pak jsem se na ni chodil dívat *pořád*. Vstával jsem a nahlížel do postele, poslouchal, jestli dýchá. V pátek jsem nezamhouřil oka, v sobotu jsem možná urval tak tři hodinky. Takže tohle je velký pokrok. Ale jestli se někdy jenom slovem zmíníš o tom, co jsem ti vyprávěl, Franku – jestli se někdy doslechnou, jak jsem točil do vany vodu, než ta bouřka vyřadila generátor – můžu se s nadějí na adopci rozloučit.

Nejspíš budu muset vyplnit nějaký formulář ve třech kopiích, než mě pustí aspoň na její slavnostní ukončení střední školy.“

Nechtěl jsem Frankovi o té vaně vyprávět, ale jakmile jsem spustil, vyhrnulo se ze mě skoro všechno. Asi jsem to musel někomu vyklopit, pokud jsem chtěl dál žít. Předpokládal jsem, že mým protějškem ve zповědnici bude John Storrow, až přijde čas, ale John nechtělo těch událostech vůbec mluvit, pokud se přímo n_týkaly právních záležitostí, které se teď točí jen kolem Kyry Elizabeth Devorové.

„Budu držet jazyk za zuby, neboj se. Jak pokračujete v té bitvě o adopci?“

„Pomalů. Dospěl jsem tak daleko, že nenávidím celý soudní systém státu Maine včetně odboru sociálních služeb. Když vezmeš ty lidi, co v těch byrokraciích slouží jako jednotlivce, ještě to jde, ale jakmile je dáš dohromady...“

„Je to špatný, co?“

„Někdy si připadám jako postava z *Ponurého domu*. V té Dickens říká, že u soudu nevyhraje nikdo, jenom právníci. John mi říká, že mám být trpělivý a být rád, že jsem rád, že děláme úžasné pokroky vzhledem k tomu, že jako ovdovělý běloch středního věku jsem naprosto nedůvěryhodná existence, ale Ki byla od smrti Mattie na zkoušku u dvou pěstounů a –“

„Copak nemá tu příbuznou v nějakém vedlejší mēstečku?“

„Mattinu tetu. Ale ta nechtěla mít s Ki nic společného, ještě když byla Mattie naživu, a teď se zajímá ještě míň. Zvlášt' když –“

„– když Ki nebude bohatá.“

„Jo.“

„Ta Whitmorová o Devorově závěti lhala.“

„Totálně. Všechno nechal nějaké nadaci, která má napomáhat celosvětové počítačové gramotnosti. S veškerou úctou k počítačovým maniakům celého světa si neumím představit studenější charitu.“

„Jak se má John?“

„Docela dobře se mu to zahojilo, ale už nikdy nebude moci používat pravou ruku jako dřív. Málem umřel na ztrátu krve.“

Frank mě odlákal od zapeklitého tématu Ki a opatrovnictví docela dobře na člověka, který má v sobě třetí whisky, a já ho ochotně následoval. Nemohl jsem snést pomýšlení na to, jak dlouhé jsou její dny a noci v domech, kde odbor sociální péče skladuje děti jako loutky, které nikdo nechce. Ki v těch domech nežila, jen v nich existovala, bledá a netečná jako dobře krmený králík v kotci. Pokaždé, když uviděla přijíždět moje auto, celá ožila, začala mávat rukama a tancovat jako Snoopy na boudě. Náš říjnový víkend byl skvělý (i když jsem měl nutkavou potřebu ji každou půlhodinu kontrolovat, jak spí), a vánoční svátky byly ještě lepší. Její touha být se mnou u soudu pomáhala víc než co jiného... ale kolečka se stále otáčela pomalu.

Možná na jaře, Miku, řekl mi John. Byl to úplně jiný John, bledý a vážný. Ten lehce arogantní dychtivý dravec, který se nemohl dočkat čelní srážky s panem Maxwelllem „Pracháčem“ Devorem, zmizel neznámo kam. John se jedenadvacátého července poučil o smrtelnosti a

taky o idiotské krutosti světa. Muž, který se naučil podávat levou ruku místo pravé se už nezajímalo večírky, kde si bude užívat až do bezvědomí. Chodil s dívkou z Filadelfie, dcerou nějaké matčiny přítelkyně. Netušil jsem, jak je to vážné, Kyřin „stlejda John“ o této části svého života neutrousí ani slovo, ale když mladý muž sám od sebe chodí s dcerou matčiny přítelkyně, obvykle to vážné je.

Možná na jaře: to byla jeho mantra celý podzim a začátkem zimy. *Co dělám špatně?* Ptal jsem se ho jednou – to bylo těsně po Děkuvzdání a dalším odkladu.

Nic, odpověděl. Adopce jediným rodičem jdou vždycky pomalu, a když je žadatel o adopci muž, je to ještě horší. Na tomto místě rozhovoru udělal John ošklivé gesto, vystrčil prostředník levé ruky z lehce sevřené pěsti.

To je do nebe volající sexuální diskriminace, Johne.

Jo, ale obvykle oprávněná. Vinu můžeš dávat každému zvrhlému kreténovi, který si řekl, že má právo stáhnout nějakému děcku kalhotky, jestli chceš; vinu můžeš dávat byrokracii, jestli chceš; sakra, vinu můžeš dávat bossa nově, tanci lásky. Je to pomalý proces, ale nakonec vyhraješ. Máš čistý rejstřík, máš Kyru, která každému soudci a sociální pracovníci říká „Chci být s Mikem“, máš dost peněz, abys jim stačil, ať se krotí, jak chtějí a ať po tobě hodí kdejaký dotazník... a hlavně, kamaráde, máš mě.

Měl jsem ještě něco – to, co mi Ki zašeptala do ucha, když jsem se tehdy na schodech zastavil, abych popadl dech. Nikdy jsem o tom Johnovi neříkal a byla to také jedna z mála věcí, které jsem nepověděl ani Frankovi.

Mattie žíká, že jsem teď tvůj malý puclík, zašeptala. Mattie žíká, že se o mě postaráš.

Snažil jsem se o to – jak jen mi to ti zpomalení lenochodi z odboru sociálních služeb dovolili –, ale čekání bylo těžké.

Frank zvedl láhev skotské a naklonil ji ke mně. Zavrtěl jsem hlavou. Ki se nezřízeně těšila na stavění sněhuláků a já chtěl ráno čelit oslnivé záři sněhové pokrývky bez kocoviny.

„Franku, čemu z toho všeho doopravdy věříš?“

Nalil sobě, potom chvíli jenom tak seděl a hleděl na stůl a přemýšlel.

Když znovu zvedl hlavu, uviděl jsem, že se usmívá. Ten úsměv se tolik podobal Johanninu úsměvu, až mě zabořilo srdce. A když promluvil, spustil tím svým slabým bostonsko irským přízvukem.

„Jsem přiopilej Ir, co zrovna o vánoční noci doposlouchal všechny strašidelné příběhy svého dědečka,“ řekl. „Věřím všemu, pitomečku.“

Zasmál jsem se – a on taky. Smáli jsme se se zavřenými ústy, jak to dělávají muži, kteří zůstanou dlouho vzhůru a možná si trochu přihnuli a nechtějí vzbudit celý dům.

„No tak – řekni mi to doopravdy!“

„Všemu,“ opakoval už normální angličtinou. „Protože tomu věřila Jo.“

A taky kvůli ní. „Kývl hlavou směrem ke schodům, takže jsem věděl, koho tím míní. „Je úplně jiná než malé holčičky, které jsem v životě viděl. Je docela milá, ale má zvláštní pohled. Nejdřív jsem si myslel, že je to kvůli tomu, jak přišla o mámu, ale tím to není. Je v tom ještě něco, vid’?“

„Ano,“ souhlasil jsem.

„Ty to máš v očích taky. Poznamenalo vás to oba.“

Vzpomněl jsem si na toho dravého tvora, kterého se podařilo Johanně zadržet, zatímco jsem lil louh do shnilého plátěného pytle. Ten zvenčí, tak ho nazvala. Pořádně jsem ho neviděl, ale to bylo asi dobře. Asi to bylo moc dobře.

„Miku?“ Frank vypadal ustaraně. „Třeseš se.“

„Nic mi není,“ řekl jsem. „Fakt.“

„Jak to teď vypadá v domě?“ zeptal se. Pořád jsem bydlel ve Smějící se Sáře. Rozmýšlel jsem se až do začátku listopadu, ale pak jsem Derry prodal.

„Je tam klid.“

„Úplně?“

Přikývl jsem, ale nebyla to tak docela pravda. Několikrát jsem se probudil s pocitem, o kterém se jednou zmínila Mattie – že je v posteli někdo se mnou. Necítil jsem však žádné nebezpečí. Několikrát jsem ucítil (aspoň jsem si to myslel) parfém Red. A někdy, i když se ve vzduchu nehnulo ani pířko, zacinkal několik tónů Bunteruv zvonek. Jako by mě něco osamělého chtělo pozdravit.

Frank pohlédl na hodiny a potom skoro omluvně na mě. „Mám ještě pár otázek – můžu?“

„Když to nevydržíš na Štěpána do rána,“ řekl jsem, „jsi prostě nedočkavý. Tak spust’.“

„Co jsi řekl policii?“

„Nemusel jsem celkem nic vysvětlovat. Footman toho napovídal dost, aby jim to stačilo – Norrisi Ridgewickovi to stačilo až moc. Footman řekl, že on a Osgood – auto řídil Osgood, Devorův oblíbený broker – udělali to přepadení, protože jim Devore vyhrožoval, co se jim stane, když to neudělají. Státní policajti také našli doklad o převodu Devorovy hotovosti při koupi Warringtonu. Dva milióny dolaru na účet na Velkých kajmanských ostrovech. Na dokladu bylo jméno Randolpha Footmana. Randolph je Georgeovo druhé křestní jméno. Pan Footman teď pobývá ve státním vězení Shawshank.“

„A co Rogette?“

„No, Whitmorová bylo dívčí jméno její matky, ale myslím, že s klidem můžu říct, že Rogette věnovala své srdce tatínkovi. Měla leukémii, přišli jí na to v roce 1996. U lidí v jejím věku – mimochodem jí bylo padesát sedm, když zemřela – je to ve dvou případech ze tří smrtelná choroba, ale prodělávala chemoterapii. Proto ta paruka.“

„Proč se pokusila zabít Kyru? To nechápu. Když jsi zlomil pouto Sáry Tidwellové s touhle naší pozemskou rovinou, jakmile jsi rozpustil její kosti, měla ta kletba... proč se na mě tak díváš?“

„Pochopil bys, kdybys někdy potkal Devora,“ řekl jsem. „Právě on zapálil celé TR jako gesto na rozloučenou, když zamířil na západ do slunné Kalifornie. Vzpomněl jsem si na něj ve vteřině, kdy jsem strhl tu paruku, myslel jsem si, že si nějak vyměnili totožnost. Pak mě napadlo *Ale ne, je to přece jenom ona, je to Rogette, prostě nějak přišla o vlasy.*“

„A měl jsi pravdu. Chemoterapie.“

„Ale zároveň jsem se mýlil. Víím o duších víc než dřív, Franku. Možná že nejdůležitější je to, co uvidíš jako první, co si pomyslíš jako první... to je obvykle pravda. Tehdy to byl on. Devore. Nakonec se vrátil.“

Jsem o tom přesvědčen. Nakonec to nebylo o Sáře, pro něj ne. Nakonec to nebylo ani o Kyře. Nakonec to bylo o sáňkách značky Scooter Larrabee.“

Padlo mezi nás ticho. Chvilku bylo tak hluboké, že jsem přímo slyšel, jak dům dýchá. Víte, to můžete slyšet. Když doopravdy nasloucháte. To je další věc, kterou jsem teď poznal.

„Kristepane,“ vzdychl nakonec.

„Nemyslím, že Devore přijel z Kalifornie na východ, aby ji zabil,“ řekl jsem. „To nebyl původní plán.“

„Tak co teda? Aby poznal svou vnučku? Vylepšil vztahy?“

„Panebože, to ne. Pořád nechápeš, co byl zač.“

„Tak mi to vysvětli.“

„Lidská příšera. Vrátil se, aby ji *koupil*, ale Mattie nechtěla prodat. Potom, když se ho zmocnila Sára, začal plánovat Kyřinu smrt. Mám pocit, že Sára nikdy nenašla ochotnější nástroj.“

„Kolik jich zabila celkem?“ zeptal se Frank.

„To nevím jistě. A ani nechci. Podle Johanniných poznámek a výstřížků bych řekl, že v letech 1901 až 1998 došlo ještě k dalším čtyřem... řízeným vraždám, tak by se to dalo nazvat. Všechno to byly děti, jejich jména začínala pokaždé na K a všechny byly blízkými příbuznými mužů, kteří ji zabili.“

„Panebože.“

„Myslím, že Bůh s tím nemá moc společného... ale Sára je přinutit zaplatit, jen co je pravda.“

„Je ti jí líto, ne?“

„Ano. Roztrhl bych ji vejpůl, než abych ji nechal třeba jenom prstem sáhnout na Ki, ale samozřejmě je mi jí líto. Znásilnili ji a zavraždili.“

Jejího synka utopili a ona kousek od něj umírala. Panebože, copak *tobě* jí líto není?“

„Asi je. Miku, víš, kdo byl ten druhý kluk? Ten, co plakal? To byl ten, který umřel na otravu krve?“

„Johanniny poznámky se týkaly hlavně jeho – tam totiž začala. Royce Merril znal celý příběh dobře. Ten plačící kluk byl Reg Tidwell mladší.“

Pochop, že do září 1901, kdy Red-Tops odehráli poslední představení v okrese Castle, skoro všichni v TR věděli, že Sáru a jejího synka někdo zavraždil, a skoro všichni tušili, kdo to provedl.

Reg Tidwell skoro celý srpen proháněl okresního šerifa Bannermana. Nejdřív šlo o to, aby je našli živé – Tidwell chtěl, aby zorganizovali pátrání –, a potom šlo o to, aby našli jejich těla, a potom o to, aby našli jejich vrahy... protože jakmile se smířil s tím, že jsou mrtví, vůbec ne zapochoyboval, že je někdo zavraždil.

Bannerman byl zpočátku docela vstřícný. *Všichni* nejdřív vypadali docela vstřícní. S Red-Tops se během jejich pobytu v TR jednalo skvěle

– to hlavně leželo Jaredovi v žaludku – a myslím, že můžeš Sonu Tidwellovi odpustit, že udělal zásadní chybu.“

„Jakou chybu?“

No, nabyl dojmu, že Mars je nebe, pomyslel jsem si. TR jim muselo připadat jako nebe až do chvíle, kdy si Sára a Kito vyšli na procházku, chlapec se džbánkem na borůvky, a už se nikdy nevrátili. Určitě se jim zdálo, že konečně našli místo, kde mohou být černochoy, a přesto je jim dovoleno dýchat.

„Myslel si, že se s nimi bude jednat jako s normálními lidmi, když se to stalo, protože tak se s nimi jednalo, když bylo všechno v pořádku. Jenomže všichni v TR se semkli dohromady proti nim. Nikdo, kdo tušil, co Jared a jeho chráněnci udělali, nebyl vysloveně *spolupachatelem*, ale když došlo na lámání chleba...“

„Bližší košile než kabát, špinavé prádlo se pere doma za dveřmi,“ zamumlal Frank a dopil.

„Jo. V době, kdy Red-Tops zahráli na okresní pouti, se jejich malá komunita u jezera už začala rozpadat – to vím všechno z Johanniných poznámek, v městských análech o tom není ani zmínka.

O dni práce už začalo skutečné obtěžování – to říkal Johanně Royce. Bylo to každým dnem o něco horší – o něco děsivější –, ale Son Tidwell prostě nechtěl odejít, aspoň dokud nezjistí, co se stalo jeho sestře a synovci. Zřejmě tam na té louce zdržoval pokrevní příbuzenstvo i poté, co se ostatní vydali do přívětivějších končin.

Potom kdosi nastražil tu past. V lese asi míli na východ od dnešní Tidwellovy louky byla mýtina; uprostřed stál velký březový kříž. Jo má ve své pracovně jeho obrázek. Tam komunita černochoů chodila na bohoslužby, když se před nimi dveře místních kostelů zavřely. Chlapec – Junior – tam hodně chodíval, aby se tam modlil, nebo jen tak poseděl a meditoval. Spousta lidí v městečku věděla, že to dělává. Kdosi položil past na chodníček v lese, po kterém chlapec chodil. Zakryl ji listím a jehličím.“

„Ježíši,“ hekl Frank. Vypadal znechuceně.

„Asi ji nenastražil Jared Devore nebo ti jeho kumpáni – po těch vraždách už nechtěli nic mít s lidmi od Sáry a Sonyho, vyloženě se jim vyhýbali. Možná to neudělal ani žádný jejich kamarád. Tou dobou už moc kamarádů ani *neměli*. Ale to nic neměnilo na skutečnosti, že ti černoši u jezera se cpali tam, kam neměli, že se rýpali v záležitostech, které je lepší nechat na pokoji, že nechtěli brát ne jako odpověď. A tak

někdo nastražil past. Nemyslím, že dotyčný měl v úmyslu chlapce skutečně zabít, ale zmrzačit ho? Možná chtěl vidět, že chlapec přijde o chodidlo a že je odsouzen na doživotí o berli. To je možné, že si dotyčný představoval.

Každopádně to zabralo. Chlapec šlápl do pasti... a dost dlouho ho nemohli najít. Bolest to musela být strašlivá. Potom otrava krve. Umřel. Son se vzdal. Musel myslet ještě na další děti, nemluvě o lidech, kteří s ním drželi. Sbalili si šaty a kytary a odjeli. Jo některé z nich vystopoval a v Severní Karolíně, kde dodneška žije spousta jejich potomků. A během požárů v roce 1933, těch, co založil mladý Max Devore, jejich chatky úplně shořely.“

„Nechápu, proč se nenašla těla Sáro a jejího syna,“ řekl Frank. „Chápu, že to, co jsi cítil – tu hnilobu – neexistovalo ve fyzickém smyslu. Ale v té době určitě... jestli ten chodník, kterému říkáš Ulice, byl tak oblíbený...“

„Devore a ti kluci je *nepohřbili* tam, kde jsem je našel, aspoň ne na začátku. Nejdřív odtáhli mrtvoly hlouběji do lesa – možná tam, kde teď stojí severní křídlo Smějící se Sáro. Zakryli je větvemi a pak se v noci vrátili. Určitě se vrátili tu noc; kdyby je tam nechali déle, přilákali by tam všechny masožravce z lesa. Odtáhli je někam jinam a tam je pohřbili zamotané do plátna. Jo nevěděla kde, ale podle mě to bylo na Bowie Ridge, tam, kde v létě hodně káceli stromy. Bowie Ridge je hodně opuštěné místo. Někam ty mrtvoly uklidili; klidně to mohlo být tam.“

„Tak jak teda... proč...“

„To, co provedli, nestrašilo jenom Drapera Finneyho, Franku – strašilo je to všechny. Doslova *strašilo*. Možná s výjimkou Jareda Devora. Žil ještě deset let a chutnalo mu asi pořád stejně dobře. Ale ti kluci měli zlé sny, moc pili, moc se rvali, hádali se... okamžitě se naštětili, když se někdo jen zmínil o Red-Tops...“

„To si mohli rovnou na krk pověsit ceduli kopněte si do nás, jsme vinni,“ prohodil Frank.

„Ano. Nejspíš jim nepomohlo, že to většina lidí v TR přecházela mlčením. Potom v lomu umřel Finney – podle mě spáchal sebevraždu a Jaredovi kumpáni dostali nápad. Úplně je to posedlo. Jenomže to bylo spíš takové nutkání. Dostali totiž nápad, že když mrtvoly vykopou a znovu je pohřbí tam, kde se to stalo, tak se pro ně všechno zase vrátí do starých kolejí.“

„Jaredovi se ten nápad líbil?“

„Podle Johanniných poznámek se s ním tou dobou už vůbec nestýkali.“

Znovu ten pytel kostí pohřbili – bez pomoci Jareda Devora – tam, kde jsem ho nakonec vykopal. Asi tak na podzim nebo začátkem zimy roku 1902.“

„Ona se *chtěla* vrátit, že? Sára. Tam, odkud by se do nich mohla opravdu pustit.“

„A do celého městečka. Ano. Jo si to taky myslela. Přesvědčilo ji to natolik, že už se nechtěla do Smějící se Sáry vrátit, jakmile na některé ty věci přišla. Zvláště když tušila, že je těhotná. Když jsme se začali pokoušet o dítě a já navrhl jméno Kia, jak ji to muselo vystrašit! A já si toho vůbec nevším.“

„Sára si myslela, že tě využije, abys Kyru zabil, když Devore dohrál dřív, než stačil práci dokončit – byl přece jenom starý a nemocný. Jo vsadila na to, že ji místo toho zachráníš. To si myslíš, že?“

„Ano.“

„A měla pravdu.“

„Sám bych to nezvládl. Od té noci, kdy se mi zdálo o zpívající Sáře, byla Jo se mnou na každém kroku. Sára ji nedokázala zahnat.“

„Ne, ta se jen tak nevzdávala,“ souhlasil Frank a otřel si oko. „Co víš o té své pratetě? Té, co si vzala Austera?“

„Jmenovala se Bridget Noonanová Austerová,“ řekl jsem. „Pro přítelkyně Bridey. Ptal jsem se své matky a ta se zapřísahala horem dolem, že nic neví, že se jí Jo nikdy na Bridey neptala, ale podle mě lže. Ta mladá žena byla rozhodně černou ovcí rodiny – to poznám podle tónu mámina hlasu, když to jméno přijde na přetřes. Nemám tušení, jak se s Bentonem Austerem seznámila. Třeba byl zrovna v Prout's Neck u přátel na návštěvě a začal s ní flirtovat někde na pikniku na pobřeží. To je klidně možné. To bylo v roce 1884. Bylo jí osmnáct, jemu dvacet tři. Vzali se dost narychlo, jak už to tak chodí. Harry, ten, který utopil Kita Tidwella, přišel na svět o půl roku později.“

„Takže mu nebylo ani sedmnáct, když se to stalo,“ řekl Frank. „Pane Bože.“

„A tou dobou se jeho matka dala na náboženství. Ten jeho strach, co by řekla, kdyby na to přišla, patřil k důvodům, proč to udělal. Ještě nějaké otázky, Franku? Protože já opravdu začínám odpadat.“

Nějakou chvíli nic neříkal – už jsem si myslel, že skončil, když řekl: „Ještě dvě. Nevadí?“

„Stejně už je pozdě na to, abych vycouval. Tak co to bude?“

„Ten tvor, o kterém jsi mluvil. Zvenčí. Ten mi dělá starosti.“

Nic jsem neřekl. Mně také dělal starosti.

„Myslíš, že se třeba někdy vrátí?“

„Ta možnost je tu vždycky,“ řekl jsem. „Sice to zní nabubřele, ale Ti zvenčí se nakonec vrátí pro každého z nás, ne? Protože všichni jsme jenom takový pytel kostí. A Ten zvenčí... Franku, Ten zvenčí chce to, co je v tom pytli.“

Přebíral si to v hlavě a pak jedním lokem dopil whisky. „Máš ještě jednu otázku?“

„Ano,“ řekl. „Začal jsi znovu psát?“

* * *

Za několik minut jsem odešel nahoru podívat se na Ki, vyčistit si zuby, znovu se podívat na Ki a pak jsem si šel lehnout. Z místa, kde jsem ležel, jsem viděl oknem na bledý měsíc, který svítil na sněhu.

Začal jsi znovu psát?

Ne. Kromě jednoho poněkud zdlouhavého eseje o tom, jak jsem strávil letní prázdniny, který možná někdy v pozdějších letech ukáží Kyře, jsem nenapsal vůbec nic. Víím, že Harold je nervózní a dřív nebo později mu budu muset zavolat a povědět mu naplno, co už tuší: že stroj, který běžel tak hladce a tak dlouho, se zastavil. Nepochopil se – tyto o paměti jsem zplodil bez jediného zaváhání nebo nepříjemných pocitů –, ale stroj se přesto zastavil. V nádrži je benzín, svíčky jiskří a baterie dobíjí, ale zásoba slov stojí jako rybník nehybně v mé hlavě. Přehodil jsem přes ni plachtu. Sloužila mi dobře, vííte, a nechci, aby mi na ni sedal prach.

Souvisí to trochu s tím, jak zemřela Mattie. Někdy na podzim mě napadlo, že jsem popsal podobnou smrt nejméně ve dvou svých knihách a populární beletrie překypuje dalšími příklady téhož. Zapletli jste se do morálního dilematu, se kterým si nevíte rady? Přitahuje protagonistu žena, která je pro něj příliš mladá? Potřebujete s tím rychle něco udělat? Nic snazšího. „Když vám příběh začne kysnout, přiveďte na scénu chlapíka s pistolí.“ To řekl Raymond Chandler, nějak tak to znělo – stačí to, aby si člověk udělal představu, *kemo sabe*.

Vražda je nejhorší druh pornografie, vražda je to *Nechej mě dělat, co chci*, dovedené do nejzazšího extrému. Jsem přesvědčen, že i papírové vrahy je třeba brát vážně; možná je to další věc, která mě

napadla minulé léto. Možná mě to napadlo, když se mi Mattie zmítala v náručí, z roztříštěné hlavy jí crčela krev a umírala slepá a pořád volala svou dceru, zatímco opouštěla tento svět. Dělá se mi zle při pomyslení, že jsem někdy mohl psát o tak pekelně příhodné smrti v nějaké knížce.

Nebo možná jenom lituji, že nám nezbylo trochu víc času.

Pamatuji si, že jsem Ki říkal, že je lepší nenechávat milostné dopisy jen tak povalovat; myslel jsem si tehdy, ale nahlas to neřekl, že se totiž mohou vrátit a strašit vás. Stejně mě pronásledují... ale sám sebe dobrovolně strašit nebudu, a když jsem zavřel svou knihu snů, udělal jsem to ze svobodné vůle. Myslím, že jsem mohl ty sny také přelít louhem, ale toho jsem se zdržel.

Viděl jsem věci, o kterých jsem nikdy nečekal, že je uvidím, a cítil věci, o kterých jsem nikdy nečekal, že je ucítím – v neposlední řadě to, co jsem cítil a stále cítím k dítěti, které spí ve vedlejším pokoji. Je to teď můj malý puclík, já jsem její velký kamarád, a to je důležité. Na ničem jiném ani z poloviny tolik nezáleží.

Thomas Hardy, který údajně řekl, že i ta nejgeniálněji napsaná postava v románu je jenom pytel kostí, také přestal psát romány, když dokončil *Tajemného Žida* a byl na vrcholu spisovatelských možností. Dalších dvacet let psal poezii, a když se ho někdo zeptal, proč přestal psát beletrii, odpověděl, že nechápe, jak se s ní vůbec mohl tak dlouho otravovat. Při zpětném pohledu mu to prý připadá hloupé. Nesmyslné.

Vím přesně, jak to myslel. V době mezi dneškem a chvílí, kdy si Ten zvenčí vzpomene a vrátí se, se musí stihnout spousta věcí, takových, které znamenají víc než ty stíny. Myslím, že bych mohl znovu řinčet řetězy někde za zdí ve Strašidelném domě, ale už mě to nezajímá. Ztratil jsem na strašidla chuť. Rád si představuji, jak Mattie vzpomíná na Bartlebyho v Melvillově příběhu.

Odložil jsem své písafské pero. V těchto dnech radši ne.

Center Lovell, Maine

25. května 1997 – 6. února 1998